

SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM SLOVENICA
RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE
CLASSIS II: PHILOLOGIA ET LITTERAE

DELA * OPERA

20

INSTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK
INSTITUTUM LINGuae SLOVENICAE

9

IVAN TOMINEC

ČRNOVRŠKI DIALEKT

KRATKA MONOGRAFIJA IN SLOVAR

LJUBLJANA

1964

IVAN TOMINEC
ČRNOVRŠKI DIALEKT

SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM SLOVENICA

RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE
CLASSIS II: PHILOLOGIA ET LITTERAE

DELA * OPERA

20

INSTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK
INSTITUTUM LINGUAE SLOVENICAE

9

IVAN TOMINEC

ČRNOVRŠKI DIALEKT

KRATKA MONOGRAFIJA IN SLOVAR

LJUBLJANA

1964

SPREJETO NA SEJI PREDSEDSTVA SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI IN UMETNOSTI DNE 15. APRILA 1960

UVODNA BESEDA

Črnovrški dialekt sem jel preučevati že pred prvo svetovno vojno. Del takrat nabranega gradiva sem kot študent filozofske fakultete univerze v Gradcu obdelal v seminarski nalogi leta 1913. Podatke iz te naloge je porabil pokojni profesor Francè Ramovš v obeh delih svoje Historične gramatike, v Konzonatizmu in Dialektih ter v Kratki zgodovini slovenskega jezika.

Prva svetovna vojna in italijanska okupacija mojega rojstnega kraja je zbiranje dialektoškega gradiva zavrla. V času med obema vojnoma sem sicer v počitniških mesecih porabil vsak obisk domačega kraja za zbiranje gradiva, vendar pa iz razumljivih vzrokov to delo ni moglo potekat tako, kot sem si želel.

Šele po osvoboditvi sem mogel delo nadaljevati brez ovir. Na samem terenu sem prekontroliral vse stare zapiske in jih dopolnil z novim materialom, ki zbran, urejen in obdelan v tej publikaciji, vsaj tako upam, daje podobo dialekta.

Črnovrški dialekt se govori v nekdanji črnovrški občini, tj. v Črnem vrhu nad Idrijo in okoliških naselijh Lome, Predgrize, Trebče, Zadlog, Mala gora, Idrijski log, Koševnik, Javornik, Kanji dol, Mrzli log, Križna gora.

Razume se, da dialekt na vsem tem ozemlju ne more biti popolnoma enoten. Tipični črnovrški dialekt se govori na črti Lome—Črni vrh—Zadlog. Na Javorniku, v Kanjem dolu, Mrzlem dolu in na Križni gori se že kažejo vplivi notranjskega dialekta.

V monografiji črnovrškega dialekta, to je v prvem delu te knjige, in v slovarju omenjenih prehodnih pojavov v splošnem nisem upošteval. Objavljeno gradivo je iz krajev tipičnega črnovrškega dialekta, največ iz moje rojstne vasi Lome, kamor so še najmanj segli tuji vplivi.

Glede tehnične ureditve drugega dela te publikacije, dialektoškega slovarja črnovrškega dialekta, so potrebna naslednja pojasnila:

Izhodna gesla so iz Pleteršnikovega slovensko-nemškega slovarja. Navedena so v Pleteršnikovem pravopisu brez naglasnih znamenj in diakratičnih znakov. Za njimi so dialektične oblike zadevnega gesla. Gesla, ki jih Pleteršnik nima, so transkribirana v knjižno obliko in opremljena z zvezdico. Poudariti pa moram, da s takimi rekonstrukcijami nisem nameraval podati natančne etimologije dialektičnega izraza, potrebne so mi bile le zato, da sem jih lahko uvrstil med Pleteršnikova gesla.

Za večjo uporabnost slovarja naj služi dodatek. To je slovarček knjižnih besed, za katere ima dialekt izraze drugačnega izvora. Tako bo

uporabniku slovarja pokazalo npr. geslo »izbirčen v jedi«, da mora iskati v slovarju pomensko ustrezno dialektično besedo pod geslom »sporgljiv«.

Ko izročam to delo slavistom v nadalnjo uporabo, naj v opravičilo njegovih pomanjkljivosti poudarim, da je to prvi slovenski dialektološki slovar. Nastajal je počasi in v neugodnih delovnih pogojih. Dela sem se lotil in sem se k njemu po vsiljenih prekinitvah ponovno vračal zgolj iz ljubezni do predmeta. V zadoščenje mi je, da sem ga mogel vsaj deloma zadovoljivo dovršiti. Zato sem dolžan Zahvalo Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, da ga je sprejela med svoje publikacije, potem tudi znanstvenemu svetniku Božu Vodušku, ki je, ko je inštitut za slovenski jezik pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti že več let hranil rokopis za interno uporabo, dal prvo iniciativno, da se delo natisne, pa tudi tiskarni »Toneta Tomšiča«, ki je prevzela ne lahki tisk.

Ljubljana, v februarju 1964.

Avtor

SEZNAM UPORABLJENIH POSEBNIH ZNAKOV

- é, ë, ê, ô — vejica pod vokalom pomeni širokost
í, ü — polkrog pod i in u označuje kratka implozivna in eksplozivna i in u v diftongih
é, å — sta srednje jezična vokala z e-jevsko in a-jevsko bazo
îø, ûø — sta diftonga, katerih drugi del je zelo kratek srednjejezični vokal
ň, ſ — sta praslovanska ň, ſ
í, û, ê, ô — polkrog nad vokalom pomeni padajoči dolgi naglas
è, ö — dva krativca nad vokalom pomenita padajoči kratki naglas
é, ê — ostrivec nad konzonantom ali vejica za njim pomeni rahlo palatalnost
í, ï, ñ, ÿ — krogec pod sonornim konzonantom pomeni zlogotvornost
ñ, ï, ÿ — črtica nad konzonantom pomeni dvojnost konzonanta
ł — je velarni l
γ — je zveneči velarni priporunik
χ — je nezveneči velarni priporunik
w — je bilabialni priporunik

I. OPIS ČRNOVRŠKEGA DIALEKTA

GLASOSLOVJE

VOKALIZEM

Naglas

Kot v drugih dialektih slovenskega jugozapada, tako sta se tudi v črnovrškem narečju rastoči in padajoči poudarek zlila v enega samega, ki je tu padajoče rastoč. Da pa je to zlitje razmeroma mlado, o tem pričajo nekateri pojavi, ki so v zvezi z najmlajšimi akcentskimi premiki.

Karakteristične značilnosti, ki jih v pogledu akcenta kaže črnovrško narečje tudi v sklopu rovtarske dialektične skupine, so tele:

1. Ker so vsi e-jevski in o-jevski glasovi prešli v dolgih zlogih v diftonga iø in uø, se je moral novi akut zelo zgodaj podaljšati. Primeri za stari cirkumfleks, analogični novi akut in novi akut so navedeni v poglavjih o refleksih za posamezne vokale.

2. Akcentski tipi ženà, mèglà, bogàt imajo v črnovrškem dialektu oblike:

žènà, mèglà, tèmà, stàzà, üzàm < vzemì < vþzmi, lègat, kàt < kadít, màt < mudit, sàšl < sušit, jèskat < iskât, pàrnàs < pri nàs, pàrvàs, stàrnèc (pl. stàrnîc, ž. stàrnîckà), prèuc, tàčes, pàsc (pezdec), nàvàs, nèjšu, pàršu, jèjcè, pèjen, bàxà.

3. Akcentski tip okò je zastopan po åku. Primere za to nahajamo:

a) v nom., acc. subst. neutr. mèsu, wàxu, blègu, nèbu, pràsu, tèstu, ièlu; nadaljnji primeri so navedeni v poglavju o sklanjatvi samostalnikov srednjega spola;

b) v nom., acc. adj. neutr. dràgyu, ylèxu, ygàstu, sàxu; nadaljnje primere gl. v poglavju o pridevniku;

c) v nom. pl. adj. dràjvi, sàjzi, slàbi; dalje gl. v poglavju o pridevniku;

d) v acc. pl. subst., kot lèdi, làsi, zàbi, nàxti; dalje kot pod c);

e) v gen. sg., nom. acc. pl. ž. i-jevskih debel, npr. sàli, pèsti, màči, nàči, dalje gl. pri sklanjatvi i-jevskih debel.

Tega premika so bile deležne le dvozložnice s končnim odprtim zlogom.

4. Narečje ima analogično poudarjenje v takih primerih, kot so àrmèn, kjer je ostal naglas nepremaknjen in se podaljšal ob naslonitvi na fem. àrmêna in oblik kosih sklonov. Taki primeri so še: bôp, bôx, špèh, yôst, àtrôk, šerôk, wësôk, ylåbôk itd.

Nagnjenje k podaljšanju končnih besednih kračin je očitno včasih tudi v primerih, kjer podaljšanja ni podprla analogija, n. pr. *douꝝ čēs* (dolg čas), mrēs iz mrēz < mráz, u čēſt̄ (v časti), prēč iz prōč > präč > prēč, cēnt; nom. škūef je po gen. škūøfa.

Vokala b, ſ

V refleksih za b, ſ se črvovrško narečje ujema z narečji vsega slovenskega jugozahoda: v dolgih zlogih ima a, v kratkih a.

Primeri za podaljšani padajoči poudarek: čāst, dān, lān, lāš, māχ, z māna, pājñ, sāt, vās, wājñ.

Primeri za podaljšani novi akut: māše, dānk̄, kr. ime Zāla, pāsi, uſārdājñ, mārtwāšk, wāšk, mālñ, užāmēm, gbjāmēm, najāmēm, žājnēm, mānēm, tārem, pāgnēm, yānēm, zāmāknēm sē, lāžēm.

Pod analogično podaljšanim novim akutom: at tāu (od tal).

Refleks za b, ſ v kratkih naglašenih zlogih je srednjejezični vokal z a-jevsko bazo (a), le v soseščini polafalnih soglasnikov nastopa tudi e: dāns, dāš, čēbar, dāfska, kāſp, sāmñ, stābł, māgyl̄a, pāku, tāma, pās, gen. pāsa.

Nekaj primerov za sekundarni, nekoč onemeli, a po analogiji zopei vzpostavljeni e, kot ga pozna tudi knjižna slovenščina: dāgñf, yānf, tāmñ, dāže (nekaj jih je navedenih že zgoraj); sem spada tudi gen. pāsa po nom. pās.

Iz dv̄ri > dōuři > douri je nastalo dōuřar; rabi se le v zvezah: zā dōuřar (kam?) in zā dōuřam (kje?).

Pred u < ī se je e asimiliral v o, n. pr. šòu; tak ðu se je v nepoudarjenih zlogih reduciral v u: kōtu, mīsu, pōsu; v soseščini sonornikov pa se je mogel tudi do onemitve reducirati, tako npr. v ūesñk iz osélnik.

Velarizacijo e > o imamo tudi v skupini ī besede ūḡt̄k̄ > īoḡek, lohkà, lohkô, kar da v našem dialektu: īazâk, lóžkà, īazku. Adverb se glasi īóžk, comp. īóžzi. Podrobnejše o tem gl. v poglavju o pridevniku!

Rbž je moralo dati râž, gen. rži. Z naslonitvijo na nom. je nastal gen. s sekundarnim e râži, dalje s prehodom a > e med r in ž rěži > rěži, po zadnji, sedaj govorjeni obliki pa današnji nom. rěš.

Kozolec je v črnovrškem narečju kôzuc iz kozðuce po gen. kozoucā (sedaj kâzðucā). Iz osélnik imamo pravilno ūesunk in tudi že ūesñk, iz ogélnica > ūeñca.

Vokala i, y

Dolgi i se je ohranil nespremenjen razen pred r.

Primeri za mesto

- pod starim akutom: dîm̄a, yříw̄a, lësîc̄a, xîš̄e, mîz̄a, rîb̄a, sît, sîw̄a, žît;
- pod starim cirkumfleksom: sîn;
- pod staro predtonično dolžino: zîm̄a;
- pod novim akutom: xudîč;
- v izposojenkah: rîb̄at, žnîd̄ar, lkîf, brît̄af, šrîb̄ar.

Premaknитеv artikulacije pri dolgem i pred r-om, da nastane isti refleks kot pri dolgih e-jevskih vokalih, se je kot v nekaterih drugih slovenskih dialekтиh izvršila tudi v črnovrškem narečju: břertę́, kräm-pě́r, mří́r, păstfě́r, păžňě́rk, păžňě́rąt, pě́r, ště́r, zapřě́rąt.

Vokal u

Kot dolgi ī je ostal v istih pogojih tudi dolgi ū nespremenjen. Naj sledi nekaj primerov:

- a) za mesto pod starim akutom: jūtār (jutro), krūča k nom. kräč, jūča k nom. jěč, mūča, rūta;
- b) za mesto pod cirkumfleksom: črūška, čūděš, γlūč, sūč;
- c) pod novim akutom: klūč, lūč;
- č) za mesto pod staro dolžino pred naglasom: brūš, dūše, čūdą. klūče (gen. sg.), pūstā, sūča;
- d) v izposojenkah: pūštę́f, šūpę́, žūpę́.

Podobna premaknитеv artikulacijskega mesta, kot je bila omenjena pri dolgem ī-ju, je nastopila tudi pri dolgem ū-ju, ki ima danes pred r-om isti refleks, kot ga imajo dolgi o-jevski vokali, namreč uə: bąbūrą, būerkę, fūtār, pūerfl, ūečarą.

Jat

Črnovrško narečje ima za vse e-jevske glasove v dolgih zlogih isti refleks, namreč diftong iə. Tako velja to tudi za jat a) na mestu starega cirkumfleksa, n. pr. sniəč, br̄iəč, cīəp, swiət, cw̄iət; b) za novocirkumflektirani jat: mīəst̄a; c) za staroakutirani jat: mīəst; č) za novi akut, n. pr. čl̄eū; d) za predtonično dolžino, prim zv̄iəzda.

Skrajšani stari akut se je moral potem takem zelo zgodaj podaljšati, da se je mogel vključiti v razvoj stalno dolgega jata.

Vokala o, e

Za te dve prvotni kračini, ki sta bili pozneje postopoma, odvisno od poudarka in lege, podaljšani, velja tale razvoj:

Razvoj cirkumflektiranih, novoakutiranih, zgodaj podaljšanih in novoakutiranih, pozneje v nezadnjem zlogu podaljšanih o in e je dal isti rezultat: ūə in ū. Smer razvoja je bila sicer povsod ista, a podaljšanje in z njim zoževanje je nastopilo v različnem času, a vendar že tako zgodaj, da je danes rezultat isti.

1. Primeri za cirkumflektirana o in e: būę́, kūę́st; līę́t (led), mīę́t, pīę́č, ſię́st, vę́čiér.

2. Primeri za novoakutirana, zgodaj podaljšana o in e: gen. nūę́č, gen. ūę́s, gen. ačrūę́k (tudi dat. sg. ačrūę́k proti gen. sg. ačrōčka kaže, da premaknитеv naglasa in podaljšanje vokala v teh sklonih ni nastopilo ob istem času), mūę́j, kūę́ńśk, γūę́rą́n, s kūę́m, būę́j sę́, stūę́j, ūę́kną́, ūę́spk, γdūę́, nūę́šč (proti fem. năžičkę́).

3. Primeri za novi akut tipa vólja, méljem: dûøtä, ûøle (volja), kûøe, xûøje, nûøe, škûødä; krûøpä, pâtûøekä (k nom. pôtäk), škûøfë; dûøbar, ûøstar, mûødar, sûøčñ; ûøsam; yûønm, ûøynem se, ûøzm (vozim), mûøerm, prûøsm, pûørjem, utûønem; bûødu; naprûøešen, zlûøamlen, zûøežen (zvožen); yñøče, plûøeč pl., rûøbra; xmîøta, yûømîøna, usîøsa; sîødm; čiøšem, klîøplêm, miølem, tîøsem; niøsu, riøku, piøku, tiøku.

V besedah akcentskega tipa noge, žena ima naše narečje dolgi, široki ô, ê. Primeri za ô: yôra, yôsa, kôsa, nôga, yârdôba, rôsa, wôda; bôšč, lônc, kône, kôtu; bôsa, tçrôtna; bôdla; ôkp; bôba, bôra, kôla, kôše; bôyat, kôsmat; prôstar, ôrz, ôsu, ôyý, kône, kôžeh; na dôm, na môst, na nôs, na vôs; na kôst, par môč, pa nôč; bôst, yôrl, zyôñf, ya-wôrf, hôtl (hoditi), kôpat, lômf, nôsf, môlf, prôst, zôbat; yôru, nôsu.

Primeri za ê: samostalniki a-jevske sklanjatve: dežêla, mêtla, sêstra, zêmlę, ženę; samostalniki sr. sp.: bêdar, çêl, plêče, rešët, rêbar, têle, vêdar, zrêl, yûrem; pridevniki in deležniki: nêsla, paštëna, pärnëšena, rêkla, têpëna, zelëna; mestnik enozložnic s padajočim poudarkom v im. edn.: u pêč; praes, imp. in inf. glagolov, kot: nêsem, nêš, nêst; pêčem, pêč, pêčl; mëde, mëst; rêčem, rêč, rêčf; bêrem, bêr; lët (leteti), žêl; part. na — l: žêlu, têsu, česu.

Po analogiji ima narečje ô, ê v primerih, kot dôbarýa po fem. dôbrä, gen. pl. žen, kôs po ostalih sklonih.

Nosna e in o

Nosna vokala e in o imata v črnovrškem dialekту iste reflekse, kot jih imajo oralni e-jevski in o-jevski vokali. Iz tega moramo sklepati, da se je nazalnost zgodaj izgubila, zaradi česar so se nastali oralni vokali tudi zgodaj zožili in je njih diftongicacija napredovala do današnjih diftongov iø, uø. Za današnje stanje črnovrškega narečja je značilno, da ima za vse o-jevske in e-jevske vokale, oralne in nazalne, ista refleksa v dolgih zlogih; izjema sta seveda široka ô in ê pod premaknjenim poudarkom akcentskih tipov žêna, bôgat.

Primeri za cirkumflektirani nazalni e (stari in novi): dêwîøt, dêšîøt, nápîøt, pîøt, rîøt, swîøt, začiøu, žiøtu, uzîøu.

Primeri za akut (stari in novi): pîøtrë (fem.), iøzä (jeza), iøträ, yrîø, nárøðu, trîøsem, liøče, srîøče, sîøžem, wîøžem.

Primeri za predtonično dolžino: ûøtu, yûøstä, mûøkä, sûøstf, dûøya, pûøpk, stûøpa.

Primeri gramatične analogije tipa rôka, kot jih imamo v knjižnem jeziku in v mnogih dialektih, so last tudi črnovrškega dialekta, n. pr. rôkä, stôpnë, sôdba, yûeda, pêta, toda pravilno stûøpa.

Samostalnik žêl ima ê pod vplivom neuter z etimologičnim e. Samostalnik rep ima pravilno obliko rîøp, gen. rîøpa. Analogičnega izvora po primerih z etimologičnim e ali o so oblike: strîk, gen. strîkä; jêsk, jêzikä; vôzu, vôzla.

O nadaljnjih analogičnih oblikah (pridevnikih težek, mehek, moten, mesen, števnikih pet, devet, deset, nekaterih glagolskih oblikah) bo primernejše razpravljati v poglavijih o oblikoslovju.

Vokal a

Vokal a v Črnem vrhu kakor tudi drugod v slovenskih dialektih ni doživel posebnih sprememb. Kjer imamo danes namesto a v dolgih zlogih drugačen glas, izvira ta iz sistema kratkih vokalov, ki so se pozneje podaljšali. Tako je kratki a za r-om v besedi mráz prešel v ē in mrēs je dalo po podaljšanju zadnjega in edinega zloga današnje mrēs. Podobno je dalo daleč(e) > dēlēč, na tā > nētlā, nalašč > nēlēš; iz blagor imamo pod asimilacijskim vplivom l-a blyar; asimilacijski pojav bo tudi kôk < koko < kako; po kôk je tudi nákôkár; nôpné < napnè pa je analogija po ôpné.

VOKALI POD KRATKIM NAGLASOM

V splošnem lahko ugotovimo, da se je sistem vokalov pod kratkim naglasom reduciral v srednjejezična vokala a-jevske in e-jevske barve: a in ē. Vokali ə, a, u, o so dali ə, i-jevski in e-jevski glasovi pa ę.

Primeri za ə (primarni in sekundarni): băt, dăns, dăska, dăxýf, dăš, kăsň, lăyat, măgla, păs, păsk, păku, stăbăr, stăbľ sámň, tăš, na tăše.

Primeri za u: əbăt (obuti), dăpł < duplo, yrănt proti yruntă, yruntăr, căz proti cuya, jëx, gen. jûră, kăp, kăpł < ukupě, krăz, gen. krûză, săxu < suhô, săšf < sušit, wăčf < učit, wăxu < uhô, wăši < uši, slăžbă, wăžyăt < užgât, zădăšf < dušit, păšf < pustit, măť < mudit, răba < gubă, dăxu (duhâ), zbatł < zbudit, lăsk iz ljudskî (lăsk drék).

Primeri za a: brăt, krătku, yrădu.

Primeri za o: Kraćina v zadnjem ali edinem zlogu s premaknjenim naglasom se je podaljšala v ę: ətrăk, șerăk, yrăp; po analogiji je prešel v to kategorijo samostalnik străk, -ă namesto pričakovane străek. Po tem pravilu se ravnajo tudi nekatere izposojenke, n. pr. băz, rukzăk, knăf.

Pod kratkim naglasom, nastalem po akcentskem premiku okô < öko, ima narečje ə, ki izvira izakanja predtoničnega o, n. pr. okô < ăku, oči > ăči, moči > măči.

Primeri za i: Kratko naglašeni i je v črnovrškem narečju srednjejezični vokal ē, po akustičnem vtrisu skoraj ē: bĕf (biti), dĕm, ylĕt, gen. ylăda, jĕmf (imet), umĕf < umit, pajeskăt, mĕš, nĕč, pĕt', rĕt', sĕr, štrĕk, poū mĕš poū tĕč, săšef, špĕl, gen. špîle, Mĕce, gen. Mecîtă (žensko ime Micë), mĕm (adv. in predlog mimo), pĕjen, nĕm (njim, kĕj je nĕm = kaj je njim), blĕs.

V redkih primerih imamo na mestu kratko poudarjenega i vokal ə, n. pr. băk < bik, băł < bilo poleg blû. Popolno redukcijo, povzročeno še v predtoničnem zlogu po r-u, imamo v primerih, kot n. pr. păršla = prišla.

Primeri za e-jevske vokale: Skrajšani akutirani e v končnem ali edinem zlogu se je podaljšal, npr. drék, păyrăp, špĕz.

Pod kratkim naglasom, nastalim po premiku okô < öko, imamo iz e-jevh glasov ę? lăpu < lepô, slăpu, svătă k nom. svăt (nîma nĕč sôlyra swăta), nĕbu, mĕsu, tĕlu, tĕstu, pĕru.

Kako so zastopani diftongi pod kratkim naglasom, povedo naslednji primeri:

- aj: k  i, d  i, j  ice
- oi: p  j   < pa  d   < po  d  
- a  : pr  u, zn  u, f  u  
- ou: y  u, p  u
-   u: s  u, k  z  u  a
- i  : ub  u, skr  u, pa  c  u < pod  il
- e  : zdr  u, i  u (hotel)

NENAGLA  ENI VOKALI

Zaradi oslabljene intenzitete in nenatan  ne artikulacije so bili nenagla  eni vokali podvr  eni intenzivnostnim, artikulacijskim in asimilatori  nim spremembam. Intenziteta, ki je bila odvisna od lege, je mogla vokal zreducirati do onemitve, nepreciznost artikulacije pa je usmerjala vse vokale v indiferentno lego srednjejezi  nega vokala a-jevske ali e-jevske barve.

Samoglasniki so popolnoma onemeli zlasti v sose  ini sonornikov, ki so po tej poti postali nositelji zloga. V taki legi je mogel onemeti celo a, ki se med samoglasniki   e najbolj upira spremembam; kot primer za to naj slu  i beseda ž  y  ca < žaganica.

Asimilacijski vpliv se ka  e v preglasu a >    za palatalnimi konzonanti: br  sl  ,   s  , pl  s  , k  p  l  , k  s  n  , k  u  k  l  , y  r  z  , m  s  n  , p  c  e, p  f  s  l  , z  em  l  ; genetivi sg. k  v  c  e, k  r  z  , k  j  n  , kr  l  ; nom. pl. pl  u  c  , pl  s  c  ; s   w  l   < valja, m  j   < moja; v  c  i  r  j  ,   s  t  r  j  .

Ta pojav je zajel tudi kratki a, nastal po akantu predtoničnega in posttoničnega o, n. pr. v acc. subst. fem. na -a: z  em  l  , m  s  n  , v glag. končnici za 3. os. pl. d  o  f  aj  , m  u  r(  )j  ; acc. os. zaimka j   < jo, pr  m j   primi jo! Tako je nastalo tudi re  ic  a < ra  ica < ro  ica.

Z asimilacijo na predhodne konzonante, tvorjene v sprednjem delu ustne votline, moramo razlagati tudi prehod a > e v tehle primerih: d   < da, n  l  s  , z   n  l  s   s premaknjenim naglasom in podaljšanjem nagla  enega vokala. Tako tudi u   e  st < v   asti <   asti (j   u   e  st ga cenijo). Oblika pr  e  c   je iz pre  i  c   < pra  c  ; n  t  l   < na tl  . Za apnenica imamo j  pl  s  n  ca z disimilacijo n - n > l - n, protezo j - in palatalizacijo a > e.

Mo  neje kot asimilacijski pojavi je nenagla  ene vokale spremenila redukcija, proti kateri je bil vokal a najodpornej  i, manj   e e-jevski in o-jevski vokali, najmanj i in u.

i, u. Ta dva ozka vokala sta dala    in   , ki sta po nadaljnji slabitvi mogla popolnoma izginiti. Ohranila sta se, kjer sta bila pred akcentskim premikom ok   <   ku nagla  ena, n. pr. m  ru < m  r  u < mir  u, z  du; z  bi,   si, l  di. Vokal i je ohranjen tudi v pridevni  ki končnici za gen. loc. pl. npr. ml  dih, st  rih, to pa je analogija po os. zaimku.

Za redukcijo i, u >   ,    navajam najprej nekaj dvozlo  nic z nagla  enim zadnjim zlogom:

i: dęxūər, dęxjāk, špētāꝑ, šerōk, vęxār, žęvāꝑ poleg žvāꝑ in žvīnā, jenāk (inako, jenāk sę mu je stūərl), jępāꝑc; začetni i je dal v tem primeru ję: jęmīa (v tej besedi bi pričakovali premakniteit naglasa, analogija pa ga je zadržala na starem mestu).

u: jenāk z ē namesto a zaradi asimilacije na prednji palatalni konzontant, prav tako žępānā k nom. žępān, lębmūəj; stądēnc. V soseščini r-a se je u reduciralo do omenitve, prim. dąržinā. Isto se je zgodilo tudi z i-jem, prim. ągarnāuką < ogrinjavka.

Sledi nekaj primerov za zelo šibko pozicijo v zlogu za akcentom:

i: čęlfęšňk, kłādu, mǎrlč, wāčč < vahtič k wāčt, stārńč, gen. stārnīčę, bōšč, pl. bažič, mǐrńk, swiēčńca, slāŋňk < slamnik, zǐęŋk, māln, mǐsňla in mǐsňa (iz mislila > misłla > mǐsňla), tako tudi mǐž, dę je rīos (misliš > mǐš), wictę < vidiste, spōunla iz spomnila > spo- mnyła > spōunla, tǐunk, skliędýk, ąmūęcą < omotice, jāsłcę, šlīš < slišiš, wilce, tūəlk, kūəlk, mālcę, jūžnā; zāyńcę, kratki infinitivi, kot n. pr. udārf, wāčč, tręńt, slāčt'; u: wār̄, wār̄jem, pąt pājzyą, toda z ohranje- niem reduciranim vokalom: kōžęx, trębaž.

Vokal i se je v izglasu reduciralo do onemitve; izvzet je končni i, s katerega se je umaknil naglas na predzadnji zlog.

Primeri: bąjk', kól, yrājč, stól, vôl, atrōć, snūeč, pą nōč, u pēč, toda ląsi, wązi.

Analogno velja za u, ki je ohranjen pod istimi pogoji, medtem ko se je sicer popolnoma reduciralo, n. pr. blis, ʐmīt, bąk, toda glēhu, kąšlu, ąku.

Reducirani i je zapustil sled v šibki palatalnosti soglasnika pred njim, pri guturalih pa se je polatalni element anticipiral v obliki į, tako da je nastal v novem zaprtem zlogu diftong, rahlo polatalnost pa je kljub temu ostala na konzonantu, n. pr. bąjk, yrājč.

o, e: Procesu a-kanja niso bili podvrženi vsi zlogi. V predtočnih zlogih jeakanje splošno razen za guturali, kjer je nastopila zožitev v u.

Primeri: atrōć, abăt < obùt, ątprōk, mārník (mornik), pāsūeť, dā- mā, parpamūečk, toda yurī, yulida, yusīəncę, kuyā, kusīstę (2. in 3. os. du.), kulifęn, kurīt, kuzārc, zyuni, kulīnę, kulīəndär, kusīł (zajtrek); yurīəyę; v nekaterih primerih se je tak u reduciralo nadalje v a, n. pr. kąkūeš, kąpīt, kąšārą, kąmār, kąwāč, ąaspūeť, ąawięt, ąalūeپ, kąsnīcę poleg kusnīcę iz kostnica.

Za akcentom je nastopiloakanje v zaprtem zlogu, n. pr. pōták, pō- rąk, brítąf, v končnici acc. sg. fem. ną nūęyę, ną rūeķę, ną ūeđą, v instr. sg. fem. s sasīeđą, zą yrāpą, zą mīzą, zą nīwą, pąd nīvą, tudi zą māną; tak a je podvržen asimilacija za palatalnimi soglasniki, prim. pąt hīše, u wīežę, u zīeṁle; v glagolskih končnicah -mo in -jo za 1. in 3. os. prae., prim. bąmą, dīeļamą, bąję (bodo), ąrīeję, dīeļaję.

Končnica -o v nom. in acc. sg. neutr. se je zožila v -u, pozneje pa popolnoma reducirala, n. pr. dąpł, māsł, őkň, wīn, ąmēł, šlī, čertął, mątawīł; isto velja tudi za pridevnike in deležnike, prim. dōbār wīn, őkň je ąmīt, bął poleg blıū.

Besede akcentskega tipa okō pa so u ohranile, n. pr. ąku, měsu, slābu, pąstu, nadaljnji primeri so navedeni v poglavijih v akcentu, pri-

obravnovanju samostalnika in pridevnika. Nasprotno pa je končni -u reduciran pri izpridevniških prislovih, prim. lēp, χꝑăt (gl. pogl. o pridevniku!).

Predtonični e-jevski vokali so zastopani z ē ali ē (akustični vtip bi govoril skoraj prej za ē kot za ē), prim. bēſfēdā, mēdwīēdā, nēdiēlē, jēcmīənā, lēſiən, dēžēlē, rējēnā, kurēnīnā, wēſēlē, dēklīētē, žēlūſēc, toda snōžēt.

V zelo šibki poziciji v zlogu za akcentom se je e pogosto do oneemitve zreduciral, prim. pūaſlē < postelja, mūermā, mūerte, nā mūerje.

Postonični jat, tudi izglasni, se je preko i popolnoma zreduciral. Primere za to imamo v končnicah samostalniške in pridevniške sklanjatve, n. pr. nā kłābūć, nā młāć, līəp̄yā, nāžyā; vmesna stopnja z i odseva iz oblik: dāj < davē, tā prāl̄yā, nājyā (novega), srājyā (surovega) itd.

Izglasni e iz oralnega in nazalnega e je ostal kot kratki ē, tako v končnicah posameznih sklonov in v glagolskih končnicah, n. pr. v gen. sg. subst. fem., n. pr. zēmle, ąd mīzē, dā źišē; v nom. acc. pl. subst. fem., n. pr. žēne, ყâble, krâwē; enako pri pridevnikih in deležnikih, n. pr. līəp̄e, dīəlālē; v acc. pl. subst. in adj. masc. bâjkē, ątrōjkē, kōscē; v glagolskih končnicah, n. pr. dēntē, ყr̄əste, prâjstē.

Tu naj sledi še kratka pripomba o vokalih, nastalih v nenaglašenih zlogih po asimilaciji in naslednji kontrakciji iz diftongov. Sem spadajo primeri reduciranih diftongov aū, oū, eū in iū: aū je dalo povečini že u, n. pr. brānu, ყunfik, runāla < ravnala, dīəlu, կayu, pīsu, toda mroūlīnc (poleg mārlīnc), ker je glasovna skupina roū v črnovrškem dialektu zelo pogostna; iz ou imamo prav tako u, prim. sē mu jē kucāl; eū je dalo u, n. pr. pâjčunā, smârđu, ყoru, vîđu; prav tako je iz iū > u, prim. nôšu, չôđu. Kakor je razvidno iz primerov, so prednji vokali zapustili sled v šibki palatalizaciji konzonantov pred njimi.

Sonatična r in l

Sonatični r je dal v črnovrškem narečju ąr, pod vplivom palatalne soseščine tudi ęr., n. pr. ყârt, t̄ərt, žërt, pâtärjen; ćērn, ყârl; bârš, kârt, pârt, smârt, brēs skârb̄i; ąrjôđ. O oblikah ყ krēi, tā prêj, abrêj glej v poglavju o soglasniku v!

Karakterističen za črnovrški dialekt je prehod palatalnega sonantičnega r pred heterosilabičnim v in navadnega sonantičnega r pred tavtosihabičnim v v rō. Primeri: drōwa, gen. drōđ; drōu (= plug); mrōwa; tā prôwa; iz prôvi > prôđ > prâj je tā prêj; tā prôu < prvo = najprej, sprêjyā (s prvega). Nadaljnje primere gl. v poglavju o konzonantu v! Tu naj sledi še nekaj primerov z ohranjenim rō: ყrōđ, ćrōđ, ąbrōđ, umrōđ, չrōđ, prôušňca < prvešnjica, priimek Šemrōđ, gen. Šemârla.

Za praslovanski medsoglasniški l ima črnovrško narečje v dolgih zlogih ðü, v kratkih preko u> o> ą, prim. za dolge zloge: dôųx, môųk, mòųzé, pôųzä (polza pri vozu), pôųš, wôųk, wôųna, tôųše, tôųst, pôųz, pôųzñ, sôųza, žôųč; za kratke zloge: bâza, Tâmin, Tâmînc. Redukcijo do oneemitve imamo v primerih: jâpk, jâpkä (= jablana). Navadno pa se je

refleks dolgih zlogov prenesel po analogiji tudi na kratke zlove, kjer je danes u < ou, n. pr. dužān, toda dōužna, dužnīk, unšēn (z reduciranim v pred u kot pri ūes < voz), mučī (molči), sē suzī, puzī. Sūance je iz sołnce po izpadu ī-a s pravilnim refleksom za o.

Konzonanti

Konzonantizem črnovrškega narečja pozna pojave, kakor različne metateze, asimilacije in disimilacije, ki so doma tudi v drugih slovenskih narečjih, zlasti pa seveda take pojave, ki so lastni narečjem rovtarske dialektične skupine.

Material, ki sem ga nabral pred več kot tridesetimi leti, kaže zveneče soglasnike ohranjene tudi pred pavzo. Danes ne slišim skoraj nikjer več zvena; konzonanti so postali v taki poziciji nezveneči.

Palatalni značaj soglasnikov pred palatalnimi vokali, tudi do oneemitve reduciranimi, je dobro slišen. S tem v zvezi je razlikovanje oblik iste besede le po izglasnem konzonantu, n. pr. strīc nasproti pl. strīč, žlūt: žlūtəf, tnāl: nā tnāl.

l, l̄, l̄'

Narečje ima danes ī in l̄. ī je tako imenovani votli l z zaporo na istem mestu, kot jo ima navadni srednji, le da so obstranske odprtine večje in korenski jezik nekoliko privzdignjen (gl. Fr. Ramovš, Historična gramatika slovenskega jezika II, str. 4). l̄ je srednji l s tistim palatalnim odtenkom, kot ga imajo vsi konzonanti pred palatalnimi vokali.

Praslovanski l-ovski soglasniki so zastopani, kot je razvidno iz naslednjega.

Skupina īa je dala la in s poznejšo velarizacijo opisani votli ī, n. pr. dīək̄ja, ȝblāk, ȝlās, ȝlāwā, čēl, ɬāz̄e, ɬūən, lōχk, māl, žēlūəc, māš̄, jēk̄, skāl̄a, štāl̄a, slāžb̄a, bļū in bāl̄.

V besedi ȝlūχ, ȝlūha, ȝlēhu imamo l namesto ī. Prav tako je l v tužkah, kot n. pr. lēft, u lūff, lēst, lūš̄.

Antekonzonantični ī in l̄ na koncu besede je prešel v ȝ. Tako nastali diftong se je obdržal ali reduciral po asimilaciji v monoftong, ki se je mogel nadalje reducirati do onemitve. Odvisno je bilo to od vokala pred ī-om, dalje od narave in mesta naglasa. Kakšen je bil glede na to v različnih okoliščinah razvoj, kažejo naslednji primeri:

bāȝ, brāȝ, kawāȝ, pāȝca, ȝkāȝca, scāȝ, spāȝ; v tužkah: āȝštrēncē (naramnice), ȝāȝvę, štāȝt, žāȝb̄a;
 ȝnd̄ȝ, kłðȝ, srðȝ, znðȝ, fðȝš;
 dñðlu, jëȝku, jëȝru, kȝsu sē jē, ɬȝyu, p̄isu, p̄ysl̄u;
 ȝnñȝ, kädñȝ, ɬawñȝ, p̄erñȝk, sñȝ, tñȝk, tȝñȝ, mästñȝ, kusñȝ, kadñȝ-
 ȝca;
 ubȝȝ, skrȝȝ, p̄akrȝȝ, rȝȝ, umȝȝ, ȝtpaȝȝ (odpočil);
 kñȝu, prȝsu, nñȝu, brñȝu, hñȝu, kłñȝu, ȝżñȝu, mñȝu, p̄akñȝu,
 p̄akñȝeu; ȝtpräju (odpravil), zȝdâju, pȝstâju;
 bñȝȝ, cñȝȝ;
 pȝpñȝȝ;

klieu, uzneu, ieu > jel (k jamen);
zdreu, teu (hotel), šteu, qadeu, sayreu;
widu, jemu (imel), yoru, wodu, bolu, lefu, tarpu, pazdu;
šou, kazouca;
posu, osu; v soseščini sonornikov popolna redukcija, n. pr. uesnk < oselnik, ueynca < ogelnica;
kou, you, pou, izposojenka pogstar;
fau;
qbu, sazu, nasu, usu;
adrou, umrou, zrou, crou, patprou, zaprou, Šemrou, loc. par Šemar.

Skupina -dl- je v participih na -l po analogiji restavrirana, prim. pâdla, priâdla, jemedl.

Palatalni l' je ohranil toliko palatalnosti, kot jo imajo ostali soglasniki pred prednjimi vokali, nima pa tiste palatalnosti, kot je značilna med rovtarskimi dialekti za horjulskega. Vpliv palatalnega izgovora je preglas a > e v nenaglašenem zlogu.

Tu sledi nekaj primerov za l', tudi sekundarni iz lijo v različnih pozicijah:

- a) pred zadnjimi vokali:
belâk, jéblâna (po dissimilacijski redukciji prvega l' - a); kluč, klun, pluče; antlę, dîtelę, kâsłę; lêdi, lêsk (v lêšk drék); lêbmûję;
- b) pred prednjimi vokali:
uołę, tarplęłę, zęulęłę, ueyłę, zaprąłę, umrąłęlen k inf. umręłę > umrvit (útar je ȳmrąłęlen utor [pri škafu, sodu] je umrvąłęlen, węsłę, ziəłę;
- c) v izglasu, starem in po vokalni redukciji nastalem:
krâl, bêł (bolje), ciałę, dêł (dalje);
- č) v tujkah: kíklę, antlę.

Navadni in mehki r

Skupini črê in žrê sta izgubili r, n. pr. chêdą, chêdýk, chêuł, chêułęrca, chêšnę, chêšnu lies, chepinę, cheu (dvozložno) < črevo, ches, chêzmę s sekundarnim podaljšanjem e-ja, zępc, toda žrębe in kot splošno slovensko žrêm po žrou s sekundarnim podaljšanjem e-ja, zęrf. Skupina čr je tudi še v čręsl.

Palatalni r je razpadel v rj, n. pr. burje, cesärje, yaspadärje, tapärje, mężärje, mużärje, papärje, utärje (oltarja).

Po analogiji imamo r nam rı v yurię, yurięą < gorje (Ramovš, Hist. gram. II, str. 73), ywaręjene.

Začetni rı da ȣrj, prim. ȣrjët, ȣrjewem. O oblikah ȣrjuha, jérmen, žerjajca, marjäsc gl. Ramovš, Hist. gram. VII, str. 74, 75.

Disimilacija r - r > l - r je nastopila v primerih: gartroža > galtroža > gäutrążę, eksercirati > slecirat, disimilacija r - r > n - r v moržar > monžar, kar je dalo po metatezi mużennar; disimilacijo r - r > i - r imamo v primerih: farmoštar > fajmąştar, lorbar > luəjbar, gartre > yährętre; v brütką matrą < martra je v skupini rtr prvi r po disimilaciji onemel; za l - r > n - r navajam primer, ki sem ga tupatam slišal: yundńnar < goldńnar, navadno yuldńnar; metatezo l - r > r - l imamo v puərlf.

Disimilacijski izpad imamo v besedah *jęśprejń*, *ręita* < *retra*, kr. im. *čęnawärz*, *čęnawärsc*, *čęnawärsk*.

Iz pěstuña ima narečje *přestárná*, za kar glej razlago v Ramovševi Hist. gram. VII, str. 83.

n, ň, m

Soglasniki *n*, *ń* in *m* postanejo pogosto zlogotvorni, če se vokal v šibki poziciji pred njimi ali za njimi reducira do omenitve, prim. *mřørňk*, *zřeňk*.

V splošnem so ti soglasniki v našem dialektu podvrženi asimilacij-skim in podobnim pojavom, kot so značilni tudi za druga slovenska narečja.

Disimilacijo *n - m > l - n* imamo v *âjzlpñ* < Eisenbahn, metatezo *n - r > r - n (m)* v *rãmbčl*; po metatezi je nastalo *iz sənəm > səmən* sedanje *sámň*, adj. *sámajná* nedfølé.

Kjer sta zaradi vokalne redukcije trčila dva *n*, ima narečje *ń*, n. pr. *žiěń* < ženin, *žiěna* < ženina.

V besedi spomniti, kjer je po onemitvi posltoničnega *-i-* nastala oblika spomýf > sponýf, se je iz oň razvil diftong oý, tako da imamo danes obliko *spôdýf*. Podoben je bil razvoj v *lákouň* < lakomen in v *slâňk* < slamnik. V neumen > neumen > *náumň* > *náuň*, fem. *náuňa* se je isti razvoj ustavil pri — *nn*.

Diferenciacijo *mn > ml* imamo v *kámlę* < kamenje, diferenciacijo *n - n > l - n* v *jéplšəncə* < apnenica, dalje v *łacjān* < *ałcjan* < *ełcjan* < encijan.

V *ąbêdň* je ohranjena prvotna oblika brez začetnega *n* namesto navadnega nobeden (gl. Fr. Ramovš, Hist. gram. II, str. 99).

Prvotni *ń* je dal reflekse, kot jih kažejo naslednji primeri, razvrščeni po različnih pozicijah:

1. za naglašenim vokalom: *swînę*, *skrînę*, *cûjnę*, *čepînę*, *wâjń*, *zâjń*, *mâjń*, *kôjń*, gen. *kôjne*, *zastûjń*, *yñeñne*, *sâjne* (sanje), *kamâjńe*, *sámajń* (semanji), *zâklêjnen*, *zulêjne*, *kurêjne*, *skêdâjne* díle; *ń > j* imamo le v posameznih primerih: *ążejęń* (oženjen), *ąbârjęń* (obrnjen), *kamâję* poleg že navedenega *kamâjne*;

2. v začetku: *nîwą*, *nêgą*, *nûe* (njo), *nëm* (njemu);

3. za soglasniki: *lûknę*, *kûxne*, *cîešnę*, *ŷgnę*, *prôšnę*, *ûsnę*; *ŷgň*, *skêdň*, *ûebň* (obenj).

Palatalizacijo v obliki *jń* imamo pred velarnimi konzonanti: *yręjńkę*, *yręjńku*, *âjńyjć* (angelci), *paklęjńsk*, *słamęjńsk*.

v, f

Prvotni *v* je v černovrškem dialektu pred vokali nezaokroženi bila-bialni *w*, n. pr. *wän*, *wâs*, *wîn*, *wësök*. Zlog zapirajoči v je *ü*: *síü*, *pröü*, *garjöü*, *dâük*. Izgovor v začetku zloga pred konzonantom se ravna po tempu govora in po stavčni zvezi, menjavata se u in *ü*: *u zîš*, *ję upëü* < je vpil, usâk, *nî usâk*.

Za omenitev *v*-ja med konzonanti navajam primere, ki so v obliki brez v sprejete tudi v knjižni jezik: *stôrf*, *tärt*, *četärt*, *crêm* (toda *ącwärf*),

särpf, särbî, srîep. V skrûmbâ (pomen: Geschwûr) pa imamo metatezo $\underline{u}r > ru$.

V pred u e iz o se je priličil temu samoglašniku in se z njim zlil, prim. ūes, ūeda (v vodo), nă ūedă, z ūelx, ūesk, ūaneru, pa ūedj, dūeję, dūinejna, dūejčka, ūeji in po analogiji tudi ūiję, ūje, kar je podprtlo še po naslonitvi na mūej, mōjyę; ūer < tvor. Iz sčvora imamo namesto pričakovanega ūera — sôgura, nastalo po metatezi svora > sôgura.

Intervokalistični labialni v pred nenaglašenim i (tudi i iz ê) je po redukciji i-ja in opustitvi labiodentalne zapore prešel v j, n. pr. dâj < davê, drêj (drevi), prâj < pravi, prâju, prâjla, ta prâj, këj prâjstę, pâstâjm, pâstâjstę, pâstâjł, prâjję, pâstâjję, azdrâju, žerjâjca, nă ūlai, nă ūtai k ūtawą, ūsamaylai < samoglavni, wârtaylai, bâryuøj, ūsenuøj, mažuøj, ūastuøj, ūapuøj, ūspuøj, nă lëjm ačiès, ūlji, ūrii, toda nă nü analođeno po drugih sklonih, ūtažlij < tožljivi, lój, kr. i. ūadôjč proti u ūadawic, ta năj, năjva, pa năjm, z ta prêj mâš, s prêjya, ūbrêj, ta prêjkât, u krêj, črêj (črvi) < črâj < čròj < čròvi < črvi, mrêjt iz mrviti (prim. mrówą, umrôlen ūtar < umrvljen utor), u ūlci, mârzejna < mrhovina, pâstârjejya zâica, ūasidaj < sosegovi, ūlajca. Iz tega pravila je nekaj izjem, ki jim je vzrok analogija, prim. poleg že navedenega nă nü še ūiyę, člôyk.

V besedi zvon in izvedenkah imamo prehod ū > ź: ūyûon, ūyône, ūyônf, ūyunî. Še živa oblika ūazywâjnę bi kazala, da se je izvršil prehod po posredni stopnji ūy: zv > ūy > źy.

j, i

Karakteristična za naše narečje sta dva po rezultatu nasprotna si pojava: nastanek in redukcija j-a v začetku besede oziroma zloga.

Začetni kratkonaglašeni i ni dal kot i v drugačnih pozicijah e, temveč je: jéylıca < iglica, jémîe < ime, jéwîr < iver; jéyrat se, jéyrâče, jémf < imèt, jen < in, jéskat < iskat, na jésp < na ispì, jéł < iti, jenâk se mu je stúerl; pâjéskat, ūajęł (zaiti).

Pred dolgim i in iə (kakršnega koli izvora pa se je j naslednjemu i-jevskemu vokalu asimiliral in se z njim zlil. Primeri: ūezä, ūezñ, ūezér, ūet, ūedu, ūedla, ūest (jest), ūerbäs, ūesx (jesix), ūesxar, ūetkä, ūeçy, ūeš (jež), ūeš (ješ), ūe (je, 3. os. mn.), ūec (jedec), ūeraf (jerob), ūeträ. Isto velja za intervokalično pozicijo: pâjédu, baím se, ūtäm.

Prehodni i v naglašenem zlogu pred dentalnimi konzonanti se je pojavil v posameznih primerih, kot so naslednji: ūuiskat, ūuisk, ūejſt, ūbëjſt, ūazuiejda, pât ūajzyę, ūkûejš, ūlajš, ūlajštar, ūdaryajš, ūkurâjze, ūpëjsa, ūbëjžet, ūkëjš, ūkëisna, ūbëjšen; pred -nk: ūwëjnsk ūlëu, u ūwëjnsk ūlëj, ūtëinku, ūrëinku, ūtëjnyę, ūušëinkat, ūçinkat; prim. tudi ūbëjñ < it. bene.

Značilen za črnovrški in nekatere druge rovtarske dialekte je pojav novega i pred k, g, h, ki so se pred naslednjim i ali e palatalizirali in se je njihov palatalni element prenesel prednje. Primeri: ūtajkë, ūtajkm ūrëmîeñ, ūkurâjk', ūsrâmâjk', ūzâjyę, nă ūâjk', ūcôjk', ūplôjk', ūstrôjk', ūrôjk', ūrôjkë (gen. sg), ūmûjkę, ūklâbûjk', ūdrûjyę, ūdrûjy' dân, ūsûjxe,

u sūjxem, u trūjx' (trugi), dūejxę (doge), mūejke, būejx' (bogi), rējke, nējxę, ęrējx', strējxę, ęrējx', drējyi (nom. pl.), bājxę, sājxi (nom. pl.), ęlējxi (nom. pl.), bāik' < biki.

p, b

Redukcija p-ja v skupini pt je nastopila v těč < ptič, tīča, tīči < ptieji, kr. i. Tīčnca. Kot v drugih slovenskih dialektih je tudi v našem le tūj, tūjc brez p. Intervokalična skupina pt je ostala: ęärptę; prav tako tudi na koncu: ęärpt, drōpf < drobit, toda škrōft < škropit (gl. Fr. Ramovš, Hist. gram. VII, str. 185).

Naj sledi še nekaj primerov za asimilacijske, disimilacijske in diferencijske pojave, tičoče se soglasnikov p in b:

šunīča < pšenica; kłōučk < klobček; ıspa nam jěspą po acc. na ıspa, a loc. pravilno na jěsp̄; ıspicę < stibica; zastūeijn < za — ob — sъ — tońe (razlaglo gl. Fr. Ramovš, Hist. gram. VII, § 98).

t, d

Razvoj po analogiji vzpostavljeni skupine tl, dl v part. praet. act. II glagolov I. vrste, 1. razr. se ujema z razvojem te skupine v zapadnih narečjih, predvsem v rovtarskih dialektih. Tu sledi par primerov iz nabranega materiala:

pādu, pādłę; ıedu, ıedłę; snīedu, snīedłę; ukrādu, ukrādłę; būodu, bōdłę; prīedu, prīedłę. Analogični prehod t > d po razmerju pasti: padla = mesti: medla = pade: mede se je izvršil pri glagolih: mēde, jē mēdł; cwādę, cwādłę cwādł; plēdę, plēdłę; pāmēde, pāmēdłę.

Po diferenciaciji je skupina tl, dl prešla v nekaterih besedah v kl, ęl, prim. kłāčt, na kłīęx poleg na tlīęx, fīerkłc, fūerkłc, kānyłs, cīęylc. Nasproti tem primerom pa imamo: pētlę, ńertł, kītlę, cärtłę.

Prehod td, dn < kn, gn je nastopil v besedah knāł in ęnār.

Za redukcijo dentalnega zapornika pred konzonantom naj služijo primeri: dīec (dedec), ęūec (godec), pl. ęūec, pārc (prdec), ıec (jedec), ʐęfūec.

Asimilacijo dn > n imamo v takihle primerih: pōyne, brēzny, žāłasny, asimilacijo tn > n pa n.pr. v kāsnīča ali kusnīča < kostnica. Izpad t v skupini stl je nastopil v primerih, kot pūesłę < postelja, rāstłou za razstłal. Pojav zr > zdr, pogosten tudi v drugih slovenskih dialektih, imamo v: zdręu, zdrīęłę, zdärę in zdäręcę < zrnce.

Kjer sta zaradi redukcije nenaglašenih vokalov trčila dva t, imamo danes dolgi ī, n. pr. pōł (potiti); isto je nastopilo pri t iz asimilacije dt > tt, prim. ęğł (hoditi), ęąyręł < zgradit.

Asimilacijski pojav je pōplat > podplat.

Zapornik t (po asimilaciji iz d) se je s priporonikom š zlil v afrikato č v besedi pāčęf < podšit (pāčęf cīęylę), pāčōunk (podplat).

Kędi > kdi je z redukcijo d-ja dalo kī; tako tudi nákīer in rel. kīer. Iz kteri imamo kīer, -a.

Prehod tk > ęk se je izvršil v ękšt, ękāyc.

k, g, χ

G je v črnovrškem narečju prišel v priornik γ, pred pavzo v χ.

Za različne asimilacijske in drugačne prilagoditve soglasnikov k, γ in χ njihovi soseščini navajam naslednje primere:

gk > χk: mēχkə, mēχku, mēχki, lōχkə, lōχk (adv.), lăχku (adj.), lăχki;

kr > χr: χrāstə, χrūškə;

km > χm: χmēt, χmētījē, χmētušk, χmâl, χ mēn, χ mîš;

gl < l: glih > līχ, ūərlę, ūərlęcę, zlāunk, zlīχat; v ūəγłnca < ūəγłnca < oglenica pa je l po asimilaciji na n izpadel.

Iz prgišče imamo v današnjem govoru pēřišče po razvoju prgišče > prjišče > pērišę. Za g > j prim. še: gērob > fēraf, Gēra > fēra, mar-ğēta > mar-ğētə, jēşpręjń.

G se je reduciral v jānca, jānc (gl. Fr. Ramovš, Hist. gram. VII., str. 248).

O takih primerih c, z < k, g po drugi praslovanski palatalizaciji, kot so n. pr. oblike tāciχ, usâćγa, nā kłabūć, pār tābāć, nā młāć gl. še v poglavijih oblikoslovja.

č, šč

Iz čk je po disimilaciji zapornega elementa afrikate nastalo šk v besedi păškə < pěčka.

Skupina šč se je poenostavila v š, prim. klīešę, păšāwą, kušicę, pęšānc, ząfāšen, išem, yušāwą, přšukę, šípat, plājš, ląšinę, tūərščę.

Na novo se je pojavila skupina šč po redukciji vokala med š in č, n. pr. prēšč, gen. pręšičę.

OBLIKOSLOVJE

NOMINALNA SKLANJATEV

Ženska a-jevska sklanjatev

Zaradi akcentskih premikov mèglà > mègla in okô > òko ter izenačenj po analogiji je sklanjatev a-jevskih debel razen maloštevilnih izjem enotna, to se pravi, naglas in kvaliteta naglašenega zloga ostaneta v vseh sklonih ista, končnice pa so le v toliko različne, kolikor to zahtevajo glasoslovni zakoni.

Za sklanjatev samostalnikov, ki imajo v knjižnem jeziku dolgi rastoči naglas na nezadnjem zlogu z izjemo samostalnikov tipa gora in žena in samostalnikov z dolgim padajočim naglasom tipa beseda, naj služi primer lipa:

Sg. nom.	lipä	pl.	lipë	du.	lip
gen.	lipé		lip		lip
dat.	lip		lipam		lipam
acc.	lipä		lipë		lip
loc.	lip		lipaz		lipaz
instr.	pàd lipä		lipam		lipam

Dvojina je ohranila svojo obliko le v nom. in acc., drugi skloni so se izenačili z oblikami pl.

Po tem primeru se sklanjajo samostalniki, kot n. pr. bâba, grâna, jâgadä, pâlcä, lâkâtä, mîerà, mîzä, wîewarcä, žlîcä, brîezä, rîepä, dâlinä, brâdä, brânä, brâzdä, cîenä, zîmä, dâržina; pâkûerà, žûpä, žâbä, mâckä cîestä, smrîekä, râmä.

V skladu s palatalizacijo, obravnavano v poglavju o volaku a, so oblike: xîše (nom. sg.), pat xîše, xîsem, xîšëx; nominativi yrîžë, wîžë, rûøëžë, kûøëžë, skûøerjë, nêdiolë, xûøejë, tûøëçë, srîøëçë.

Samostalniki na -va imajo po glasovnem zakonu avi > aj v sklonih s končnico -i diftong -aj, prim. dat. sg. krâj, loc. nà yâj; samostalnik nîwä ima analogično obliko na nîu namesto *nî; prim. dalje: pâstâj < postavi, u trâj < travi, nà atâj < otavi, u jepâj < Vipavi.

Za to, kako vpliva glasoslovno pravilo o palatalizaciji konzonantov k, g h pred e in i, naj služi sklanjatev samostalnika mûxa:

Sg. nom.	mûχə	pl.	mûχə	du.	mûχ'
gen.	mûχə		mûχ		mûχ
dat.	mûχ'		mûχəm		mûχəm
acc.	mûχə		mûχə		mûχ'
loc.	mûχ'		mûχəχ		mûχəχ
instr.	mûχə		mûχəm		mûχəm

Za sklanjatev samostalnikov z debelskim samoglasnikom o ali e in prvotnim naglasom na končnici naj služi primer kôsa:

Sg. nom.	kôsa	pl.	kôsə	du.	kôs
gen.	kôsə		kôs		kôs
dat.	kôs		kôsam		kôsam
acc.	kôsa		kôsə		kôs
loc.	kôs		kôsəχ		kôsəχ
instr.	s kôsa		kôsam		kôsam

Nadaljnji primeri: kôza, γôra, rôsə, smôla, wôdə, γôsə; mêtla, sêstra, têtla, zêmle, ženə, mêtje (pomen: gozd); po analogiji tudi stôpnę, pêta, a še stûepa.

V gen. pl. je analogična oblika izpodrinila organsko z novim akutom, žive pa so še oblike z nazaj pomaknjениm cirkumfleksom: u γûera, nã ūdə, u zîomlę itd.

Analogično izenačenje naglašenega vokala v posameznih sklonih, kot ga kaže primer kôsa, ni nastopilo v toliki meri v samostalniku noge, po katerem se ravna pod vplivom analogije tudi samostalnik roka. Sklanjata pa se te besedi takole:

Sg. nom.	nôγa, rôkə	pl.	nêjγe, rëjke	du.	nôχ', rôk'
gen.	nôjγe, rôjke		nûəχ, rûək		kot. pl.
dat.	nôχ', rôk'		χ nôγam, rôkam		kot. pl.
acc.	nôγa, rôkə, nã nûəγa,		nêjγe, rëjke		= nom.
loc.	nã nôχ', nã rôk'		nã nôγaχ, rôkəχ		kot. pl.
instr.	z nûəγa, z rûəkə		z râkâm, nãγâm		kot. pl.

Sklanjatev samostalnika stâza

Sg. nom.	stâza	pl.	stâzə	du.	stâs
gen.	stâzə		stâs		kot. pl.
dat.	stâs		stâzam		kot. pl.
acc.	stâza		stâzə		= nom.
loc.	nã stâs		stâzəχ		kot. pl.
instr.	pât stâza		stâzam		kot. pl.

Nadaljnji primeri: dâskə; bâχə, gen. sg. bâjxe, dat. sg., loc., sg. bâjχ', nom. acc. pl. bâjxe; γlôunę; mrówą; nêškə; rôgną; tâmą; târska.

Sklanjatev samostalnika na -ja

Sg. nom.	zmētījē	pl.	zmētījē	du.	zmētī
gen.	zmētījē		zmētī	kot. pl.	
dat.	zmētī		zmētījēm	kot. pl.	
acc.	zmētījē		zmētījē	= nom.	
loc.	zmētī		zmētījēž	kot. pl.	
instr.	zmētījē		zmētījēm	kot. pl.	
Sg. nom.	skūərjē	pl.	skūərjē	du.	skūəri
gen.	skūərjē		skūəri	kot. pl.	
dat.	skūəri		skūərjēm	kot. pl.	
acc.	skūərjē		skūərjē	= nom.	
loc.	skūəri		skūərjēž	kot. pl.	
instr.	skūərjē		skūərjēm	kot. pl.	

Med a-jevska debla sta se v večini sklonov uvrstila tudi samostalnika mati in hči. Oblike sklanjatve pa so naslednje:

Sg. nom.	mâf, žčí	pl.	mâterę, žčíre	du.	mâter, žčír
gen.	mâterę, žčíre		mâter, žčír	kot. pl.	
dat.	mâter, žčír		mâteram, žčíram	kot. pl.	
acc.	mâter, žčír		mâterę, žčíre	= nom.	
loc.	mâter, žčír		mâteraz, žčíraz	kot. pl.	
instr.	z mâterjē, žčírjē		mâteram, žčíram	kot. pl.	

Palatalizacija. Spremembe guturalov po drugi praslovanski palatalizaciji so ohranjene le v posameznih oblikah, povečini pa žive le analogične oblike. Tako slišimo tu pa tam ყ rōć poleg ყ rōķ'; zveza ნა mläāc se je obdržala kot ledinsko ime, c se je prenesel po analogiji celo v acc. in nom.; na vprašanje kam? se glasi odgovor: նա mläāc, nom. pa je tudi mläāc.

Sklanjatev i-jevskih debel

Enozložnice s kratkim naglom v nom. sg.

Sg. nom.	něf	pl.	nîf	nič
gen.	nîf		nîf	kot. pl.
dat.	nîf		nîfm	kot. pl.
acc.	něf		nîf	= nom.
loc.	nîf		nîfž	kot. pl.
instr.	z nîfjē		nîfm	kot. pl.

Nadaljnji primeri: rěf, kàjñšf, mëš.

Sklanjatev enozložnic z dolgim naglasom v nom. sg.

Sg. nom.	kûəst	pl.	kwästi	kuosf
gen.	kwästi		kusti	kot. pl.
dat.	kôst		kustiəm	kot. pl.
acc.	kûəst		kwästi	= nom.
loc.	na kôst		kustiəž	kot. pl.
instr.	s kastjûə		kusmî	kot. pl.

Nadaljnji primeri: čāst, gen. sg. čēsti, loc. sg. bēł u čēst; dlān, gen. sg. dlāni, loc. nā dlāń; īt, gen. sg. jēdi, loc. sg. jēt; kłūep, gen. kłāpi, loc. nā kłūep, instr. pąt kłapjūo; lāš, gen. lāži, loc. nā lāš, nom. pl. lāži; lūč, gen. sg. lūč, loc. sg. pār lūč, instr. z lūčję, pl. lūč; māst, gen. sg. māsti, loc. sg. u māst; mūč, gen. sg. māči, loc. sg. pār mōč, instr. sg. z māčjūe; nūč, gen. sg. dā nāči, loc. sg. pā nōč, pl. nāči, nāči itd.; ūes, gen. sg. ăsi, loc. nā ăs; pīeč, gen. sg. pēči, loc. nā pēč, instr. pąt pēčjūe; pīest, gen. pēsti, loc. u pēsf, instr. s pēstjūe; pūet, gen. sg. s pūof, loc. nā pūef, instr. pąt pūetję; rēč, gen. sg. rēči, loc. sg. pār nābēń rēč; rēš, gen. sg. rēži; skārp, gen. sg. skārbi; slāst, gen. sg. slāsti; smēt, gen. sg. smēti, pl. smēti; smārt, gen. dā smārf, pŕet smārtję; sōł, gen. sāli, loc. sg. u sōł, instr. sg. säljūe; strān, gen. sg. strāni, loc. pā strāń; smāči (pomen: sani), nā smāčlēx, smāčm; stwār, gen. sg. stwāri, loc. sg. pār nābēń stwār, instr. stwārjūe; wāš, gen. sg. wāši, pl. wāši; wās, gen. sg. wāši, loc. sg. nā wāś, instr. sg. zā wāsjūe; wīest, gen. sg. wēsti, loc. sg. nā wēsf; үrōł, gen. urōwi, loc. sg. nā үrōu (analogični obliki); zwīer, gen. sg. zwēri; žērt, gen. sg. žērdi.

Kot primer sklanjatve za drugačna i-jevska ženska debla naj služi samostalnik čēlūst:

Sg. nom.	čēlūst	pl.	čēlūsf	du = pl
gen.	čēlūsf		čēlūsf	
dat.	čēlūsf		čēlūsfm	
acc.	čēlūst		čēlūsf	
loc.	čēlūsf		čēlūsfχ	
instr.	čēlūstję		čēlūsfm	

Pripombe k posameznim samostalnikom: kākūeš je nom., gen., dat., acc. in loc. sg., pl. nom. kākūeš, loc. kākūešę, instr. s kākūešem; pāmūeč, gen. pāmāči, instr. s pāmāčjūe; snōžet, gen. snāžiəf, loc. nā snāžiəf, instr. nāt snāžiətję; mīsu, gen. mīs], instr. z mīsliję, pl. nom. mīs], loc. u mīsleχ.

Moška sklanjatev

Sklanjatev samostalnikov tipa brāt s prvočnim dolgim rastočim naglasom na nezadnjem zlogu

Sg. nom.	brāt	pl.	čās	du.	brāta
gen.	brāta		čāsu		brātu
dat.	brāt		čāsam		brātam
acc.	brāta		čāse		brāta
loc.	brāt		čāsik		brātak
instr.	z brātam		čāsam		brātam

Primeri: yrāz, yrāzę; jēz, jūrą; krēj, krāję; sēr, sīrą; tēč, tīče; sem spadajo zlasti številne tujke: dāc, dācą; fānt, fāntą; fēt, fītą; ylāš, ylāže; yrānt, yrūntą; ywānt, ywāntą; lēft, lūftą; plāc, plācą; šāc, šāca; špās, špāsa; štānt, štāntą; štēż, štīżą; zlāk, zlāką. Pri večzložnih samostalnikih se je skrajšani akut pomaknil nazaj, prim. člōuk, člāwīeką; kōžęz, kążūz.

Sklanjatev samostalnikov tipa konj s prvočnim naglasom na končnici

Sg. nom.	kôjñ, kôsc	pl.	kôjñ, kôscé	du.	kôjñé, kôscé
gen.	kôjñé, kôscé		kûøjñ, kôscu	kot pl.	
dat.	kôjñú, kôscu		kôjñém, kôscam	kot pl.	
acc.	kôjñé, kôscé		kôjñé, kôje, kôscé	= nom.	
loc.	kôjñ, kôsc		kûøjñ, kôscax	kot pl.	
instr.	s kôjñem, kôscam		s kûøjñ, kôscam	kot pl.	

Nadaljnji primeri: yrôp, yrôbä; bôp, bôbä; atrôk, gen. atrôkä, dat. atrûæk, acc. atrôkä, loc. atrûæk, instr. z atrôkam, pl. nom. atrôé, gen. atrûæk, dat. atrôkäm, acc. atrôjké, loc. pär atrûœç, z atrûœç; kônc, kôncä; bôž, bôžä; kôtu, kôtlä, loc. u kôtl]; knôf, knôfä; ôru, ôrlä; ôýä, ôýne; lônc, lôncä; pôst, pôsta; zyônc, zyôncä; pôt, pôdä; drêk, loc. u drîæk, pl. drêjk'; cwêk, nã cwîæk, pl. cwêjk'; strôp, na strûäp, pat strôpam.

Sklanjatev samostalnikov tipa pâs

Sg. nom.	pâs	pl.	pâs	du.	pâsa
gen.	pâsa		pâsu	kot pl.	
dat.	pâsu		pâsam	kot pl.	
acc.	pâsa		pâse	pâsa	
loc.	pâs		pâsax	kot pl.	
instr.	s pâsam		pâsam	kot pl.	

Tako se sklanjajo: bât, bâtä; dâš, gen. dâžë, dat. dâži, acc. dâš, loc. nã dâži, instr. dâžem; kâs, kâsä; po analogiji tudi bâk, gen. bâkä, dat. y bâk, loc. pär bâk, instr. z bâkam, pl. nom. bâlk', acc. bâlké; naslonitev na bât, pâs itd. je očitna tudi v debelnem vokalu a, namesto katerega bi pričakovali e, kot v dêm, dîmä. Sem spadajo tudi samostalniki, ki so šele po vokalni redukciji postali enozložni, n. pr. bâzä, bâzä; čëbär, čëbrä; tudi lâxt, lâxtä, nã lâxf; sâmñ, gen. sâmñé; stâbär, stâbrä.

Enozločnice z dolgim padajočim naglasom

Sg. nom.	zít	tâtôujé, tâtje
gen.	zèdu	tâtôú
dat.	zít	tâtôwäm
acc.	zít	tâtôwe
loc.	na zít	tâtôwax
instr.	zídam	tâtôwäm

Primeri:

bûœž, gen. bâžä	ŷûet, gen. ŷûädu
brîœž, gen. brêžu	ŷnûœž, gen. ŷnâžé
dâr, gen. dâru	ŷrât, gen. ŷrâdu
gâs, gen. ŷâsu	kwâs, gen. kwâsu

łān, gen. łānu	rūəχ, rąγa, z rūəγam, acc. pl. ręiγe
łās, gen. łāsu, pl. łāsję, gen. łās,	rūət, rądu
dat. łāsīəm, acc. łāsi, loc. łāsīəχ,	sāt, sądu
instr. łāsmī	sīn, gen. sēnu, dat. sēnūəj, acc.
līet, gen. lēdu	sēnu, loc. sēnūəj, instr. sīnam,
łīes, gen. lēsą	pl. nom. sēnūəj, gen. sēnōu
łūəχ, gen. łāγa (da Mārzłāγa łāγa)	smrāt, gen. smrądu
łūəj, gen. łāję	slīet, gen. slēdu
māχ, gen. māχu	stān, gen. stānu
mīəχ, gen. mēχu	strāχ, gen. strąχu
mīət, gen. mēdu	tāt, tątu
mīr, gen. mēru	ūəs, gen. wāza
mūəst, gen. māstu	grāt, gen. grątu
nūəχt, gen. nāχtu	zūəp, gen. zāba, loc. sg. nā zōp,
mūəš, gen. māżę	instr. sg. zāłebam, nom. pl. zābję,
pās, gen. pāsu	gen. pl. bręz zūəp, acc. pl. ąb
płūət, gen. płātu	zābi, u zūəbę, loc. pl. u ząbłę,
pūət, gen. pātu	instr. pl. ząbmī
prāχ, gen. prāχu	swīət, gen. swęta
rīət, rēdu	črōu, gen. črōwą, pl. čręj
rūəp, gen. rābu	

Tip γrīəχ s prvotnim kratkim naglasom na zadnjem zlogu

Sg. nom.	γrīəχ	pl.	γrējχ'	du.	γrīəχą
gen.	γrīəχą		γrīəχu		kot pl.
dat.	γrīəχ		γrīəχəm		kot pl.
acc.	γrīəχ		γrējχę		γrīəχą
loc.	γrīəχ		γrīəχəx		kot pl.
instr.	γrīəχəm		γrīəχəm		kot pl.

Primeri: χlīəu, gen. χlīəwą, loc. u χlēj; kāwāč, gen. kāwāčę; xrāst, χrāstę. Sem gredo tudi nekaiere enozložnice z dolgim padajočim naglasom, ki pa se ni premaknil, tako n. pr. brūs, brūsa; klūnę.

Prispombe k sklanjatvi samostalnikov moškega spola

I-jevske, u-jevske in sklanjatve osnov na soglasnik današnja slovenščina nima več. Te kategorije so se izenačile z o-jevskimi debli. Le posamezne besede in posamezna sklonila se še upirajo izenačenju. To velja tudi za črnovrško narečje. Posamezni ostanki sicer že izumrlih kategorij so razvidni že iz doslej navedenega materiala. Tu slede le primeri ohranjenih starin, ki doslej še niso bili omenjeni.

I-jevska sklanjatev je ohranjena pri samostalniku ljudje s tole fleksijo:

nom. lēdję, gen. lēdī, dat. lēdīəm, acc. lēdi, loc. lēdīəχ, instr. z lēdmī.

K samostalniki vol se glasi instr. pl. z ūəlχ; sliši se tudi s kūəjχ.

Pogostna je v nom. pl. končnica je i-jevskih debel, združena včasih z ovi u-jevskih debel, n. pr. lědję, zābję, wętrōuję, jūdję, lāsję, brātę, ȳmītę, tātōuję, māžę poleg māžuę, ȳaspūiədję, tātę poleg tātūę in tātōuję, ȳastuę, sēnūę, tudi ȳastōuję.

Sklanjatev samostalnikov srednjega spola

Sklanjatev samostalnikov tipa leto

(Samostalniki s prvotnim dolgim rastočim naglasom na nezadnjem zlogu in samostalniki z naglasom, premaknjenim na predzadnji dolgi zlog.)

Sg. nom.	līet	pl.	līetę	du.	līet
gen.	līeta		līet		kot pl.
dat.	līet		līetam		kot pl.
acc.	līet		līetę		līet
loc.	līet		līetęż		kot pl.
instr.	līetam		līetam		kot pl.
Sg. nom.	pūelę	pl.	pūelę	du.	pūel
gen.	pūelę		pūel		kot pl.
dat.	pūel		pūelem		kot pl.
acc.	pūelę		pūelę		pūel
loc.	pūel		pūelęż		kot pl.
instr.	pūelem		pūelem		kot pl.

Primeri: jāpk, jūtar, kulię, kąpiti, kurit, matawili, sit, žit; āpn, dliet, ȳnięzd, lice, mlęk, pism, platię, šil, żelięs.

Sklanjatev samostalnika vrata: nom. ȳrāta, gen. ȳrāt, dat. ȳrātam, acc. ȳrāta, loc. na ȳrātix, instr. za ȳrāfm.

Sklanjatev samostalnikov tipa okô z akcentskim premikom okô > ðko

Sg. nom.	męsu	pl.	čiəwą
gen.	męsa		čiəy
dat.	mīes		čiəwąm
acc.	męsu		čiəwa
loc.	mīes		čiəwąż
instr.	mīesam		čiəwąm

Primeri: bląyu, gen. bląyę, loc. u blāś, instr. sg. z blōyam z o < a po asimilaciji na ł; nębu, gen. nębę, loc. na nīep, instr. pąd nīebam; präsę, gen. präsę; tęstu, gen. tęstę; sęn, gen. sęnę, loc. na sīen, instr. s sīenam; särce, gen. särca, pl. särca; dolgi široki è je v srębar, gen. srębra.

Osnove na soglasnik

Osnove na -s: čéu (dvozložno), gen. čéwīəsə, pl. čiəwə; drīəu (analogična oblika), gen. drēwīəsə; drōu, drēwīəsə se rabi v pomenu plug; pl. nēbīəsə; kūgħlu, gen. kulfīəsə, dat. kulfīəs, acc. kulgħlu, loc. nā kulfīəs, instr. kulfīəsam, pl. nom. kulfīəsə, gen. kulfīəs, dat. kulfīəsam, acc. kulfīəsə, loc. kulfīəsəx, instr. kulfīəsam; qjē, gen. qfīəsə, loc. nā qfīəs, instr. z qfīəsam; āku, gen. gčīəsə, dat. gčīəs, acc. āku, loc. nā gčīəs, instr. z gčīəsam, pl. nom. āči, gen. āči, dat. gčīəm, acc. āči, toda ūč < v āči, loc. gčīəx, instr. z gčīm; tēlu, gen. tēlīəsə; wāχu, gen. wāšfīəsə, acc. wāχu, toda zā ūχ, pīš mē ūχ; sem spada tudi samostalnik dno v pomenu dno pri sodu, škafu in pd.: nom. dnū gen. sg. dnīəsə, du. dnīəs, pl. dnīəsə.

PRIDEVNIK

Določna oblika se loči od nedoločne 1. po končnici samo v nom. sg. m., kjer je reducirani i pustil sled v palatalizaciji konzonanta pred njim, prim mlāt: tā mlāf, in v nom. in acc. sg. n. takih pridevnikov, ki so pri akcentskem premiku okō > öko ohranili končni u > o, medtem ko je ta v določni obliki reduciran do omenitve, prim. drāyu: tā drāx; 2. v določenih primerih po naglasu in naravi naglašenega vokala; 3. po tem, da spremlya določeno obliko proklitični tā, enak za vse spole in vsa tri števila, nedoločna pa ima pred seboj nedoločni člen ān, ānā, ān ali pa nastopa brez njega.

Določne in nedoločne oblike imajo sicer iste končnice, kot so razvidne iz tabele na str. 33. K temu so potrebne naslednje pripombe:

Dvojinske oblike v gen., dat., loc. in instr. so se izenačile z množinskimi.

Gen. in loc. pl. sta ohranila i v končnici -ix, ko bi pričakovali redukcijo, ki je sicer nastopila v takih pozicijah; ta pojav bo v zvezi z naslonitvijo na osebni zaimek iż < jih.

Ohranjene spremembe konzonantov po drugi praslovanski palatalizaciji niso redke, n. pr. drāz̄ya, ylūz̄ya, ylābōč̄ya, nāz̄ya.

Naslednji izbor pridevnikov je razdeljen v skupine po akcentskem kriteriju.

Motnje pri določnih metatoniranih oblikah po analogiji in drugih vplivih so iz sedanje razvojne stopnje našega dialeksa, ki ne loči več padajočega in rastočega akcenta, le deloma razvidne, namreč le toliko, kolikor odsevajo iz narave naglašenega vokala.

Pridevniki tipa mlād s protnim padajoče naglašenim korenskim vokalom

(Gl. tabelo str. 34! Pri pridevnikih naslednjega izbora so navedene nedoločne oblike za nom. sg. m., f. in n., za gen. sg. m. in nom. pl. m., določni obliki za nom. in gen. sg. m., ostale pa le, če se po akcentu ali kako drugače ločijo od oblik vzorca na str. 34.)

blīət, blīədəq, blēdu, blīəd'ya, blēdi; tā blīəf, tā blīəd'ya;
cīəu, cīəlā, cēlu, cīlīya, cēli; tā cīəl, tā cīlīya;

Ednina

Moški spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	tə bîel	bîeŋ
gen.	tə bîelγa	bîelγa
dat.	tə bîelm	bîelm
acc.	= nom. ali gen.	= nom. ali gen.
loc.	pár tə bîelm	bîelm
instr.	s tə bîelm	bîelm

Ženski spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə bîelq	bîelq
	tə bîelç	bîelç
	tə bîel	bîel
	tə bîelq	bîelq
	tə bîel	bîel
	tə bîelq	bîelq

Srednji spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə bîel	bîel
	tə bîelγa	bîelγa
	tə bîelm	bîelm
	tə bîel	bîel
	tə bîelm	bîelm
	tə bîel	bîel

Množina

Moški spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	tə bîel	bîel
gen.	tə bîeliç	bîeliç
dat.	tə bîelm	bîelm
acc.	tə bîele	bîelé
loc.	tə bîeliç	bîeliç
instr.	tə bîelm	bîelm

Ženski spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə bîelç	bîelç
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm
	tə bîelç	bîelç
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm

Srednji spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə bîelç	bîelç
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm
	tə bîelç	bîelç
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm

Dvojina

Moški spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	tə bîela	bîela
gen.	tə bîeliç	bîeliç
dat.	tə bîelm	bîelm
acc.	tə bîelq	bîela
loc.	tə bîeliç	bîeliç
instr.	tə bîelm	bîeliç

Ženski spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə bîel	bîel
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm
	tə bîel	bîel
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm

Srednji spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə bîel	bîel
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm
	tə bîel	bîel
	tə bîeliç	bîeliç
	tə bîelm	bîelm

Ednina

Moški spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	ta mlâť	mlât
	ta stâr	stâr
gen.	ta mlâd'ya	mlâd'ya
	ta stâryâ	stâryâ
dat.	ta mlâd'm	mlâd'm
	ta stârm	stârm
acc.	ta mlâd'ya	mlâd'ya, mlât
	ta stâryâ	stârm
loc.	ta mlâd'm	mlâd'm
	ta stârm	stârm
instr.	ta mlâd'm	stâryâ, stâr
	ta stârm	mlâd'm

Ženski spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	ta mlâdâ	mlâdâ
	ta stârâ	stârâ
gen.	ta mlâd'ę	mlâd'ę
	ta stârę	stârę
dat.	ta mlâť	mlâť
	ta stâr	stâr
acc.	ta mlâdâ	mlâdâ
	ta stârâ	stârâ
loc.	ta mlâd'	mlâd'
	ta stâr	stâr
instr.	ta mlâdâ	mlâdâ
	ta stârâ	stârâ

Srednji spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	ta mlât	mlâdu
	ta stâr	stâru
gen.	ta mlâd'ya	mlâd'ya
	ta stâryâ	stâryâ
dat.	ta mlâd'm	mlâd'm
	ta stârm	stârm
acc.	ta mlât	mlâdu
	ta stâr	stâru
loc.	ta mlâd'm	mlâd'm
	ta stârm	stârm
instr.	ta mlâd'm	mlâd'm
	ta stârm	stârm

Množina

Moški spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	tə mɬāt̪	mɬ̩di
	tə stār̪	st̩̩ri
gen.	tə mɬādix̪	mɬādix̪
	tə stārix̪	st̩̩rix̪
dat.	tə mɬād̪m	mɬād̪m
	tə stārm̪	st̩̩rm̪
acc.	tə mɬād̪e	mɬād̪e
	tə stāre	st̩̩re
loc.	tə mɬādix̪	mɬādix̪
	tə stārix̪	st̩̩rix̪
instr.	tə mɬād̪m	mɬād̪m
	tə stārm̪	st̩̩rm̪

Ženski spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə mɬād̪e	mɬād̪e
	tə stār̪e	st̩̩r̪e
gen.	tə mɬādix̪	mɬādix̪
	tə stārix̪	st̩̩rix̪
dat.	tə mɬād̪m	mɬād̪m
	tə stārm̪	st̩̩rm̪
acc.	tə mɬād̪e	mɬād̪e
	tə stāre	st̩̩re
loc.	tə mɬādix̪	mɬādix̪
	tə stārix̪	st̩̩rix̪
instr.	tə mɬād̪m	mɬād̪m
	tə stārm̪	st̩̩rm̪

Srednji spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	= ženskemu spolu	

Dvojina

Moški spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
nom.	tə mɬād̪a	mɬ̩d̪a
	tə stār̪a	st̩̩r̪a
gen.	= pl.	= pl.
dat.	= pl.	= pl.
acc.	= nom.	= nom.
loc.	= pl.	= pl.
instr.	= pl.	= pl.

Ženski spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	tə mɬāt̪	mɬ̩di
	tə stār̪	st̩̩ri
gen.	= pl.	= pl.
dat.	= pl.	= pl.
acc.	= nom.	= nom.
loc.	= pl.	= pl.
instr.	= pl.	= pl.

Srednji spol

	Določna oblika	Nedoločna oblika
	= ženskemu spolu	

drâž, drâža, drâžu, drâžya, drâžyi; tå drâž, tå drâžya, gen. sg. f. nom., acc. pl. f., acc. pl. m., n. drâžyę, gen. loc. pl. drâžiż;
 ylûž, ylûža, ylêšu, ylûžya, ylêši, dalje kot drâž;
 ynîš, ynîša, ynêšu, dalje kot cîøę;
 yñest, yñesta, yñastu, yñežd'ya, yñasti; tå yñest, tå yñežd'ya;
 yärt, yärdę, yärdu, yärd'ya, yärdi; tå yärf, tå yärd'ya;
 xût, xûda, xûdu, xûd'ya, xûadi; tå xûł, tå xûd'ya;
 krîų, krîwa, kręu, krîuya (analogično namensto krîjya), krëwi (analogično namesto kręj); tå krîų (anal.), tå krîuya;
 tå lîęu, tå lîewa, tå lîęu, tå lęjya, s tå lęjm ačiøesam, u tå lęj rôk';
 lîep, lîepę, lępu, lîepyę, lępi; tå lîep, tå lîepyę;
 mlâd, gl. str. 34.
 nâž, nâža, nâžu, dalje kot drâž;
 pûst, pûsta, pâstu, pûžd'ya, pâsti; tå pûſf, tå pûžd'ya;
 slân, slâna, slânu, slâńya, slâni; tå slâń, tå slâńya;
 sûž, sûža, sâžu, súžya, sâži, tå sûž, tå súžya, sûžxe;
 tôgst, tôgstę, tôgstu, tôgžd'ya, tôgsti; tå tôgšf, tå tôgžd'ya;
 târt, târdę, târdu, târd'ya; tå târf, tå târd'ya;
 zlât, zlâtę, zlâtu, zlâd'ya, zlâtı; tå zlâł, tå zlâd'ya;
 žių, žiwa, žeu (dvozložno), dalje z enakimi analogijami kot krîų:
 žiuya, žëwi, tå žių, tå žiuya;
 swët, swëtę, navadno v proklitični rabi; swët Štëf'an, a swëtm Jâkáp ipd.

Pridevniki tipa stâr s prvočno rastočim korenskim vokalom

Ta tip je razen v nom. m. dol. obl. (pri nekaterih pridevnikih tudi tu) izenačen s tipom mlâd); izvzete so tudi nekatere oblike za nom. sg. n. (sít) in nom. pl. m. (sít). Gl. tabelo na str. 34!)

Primeri:

čîst, čîstę, čëstu, čízja; tå čîſf, tå čízja;
 dôugz, dôugya, dôugu, dôugžya; tå dôugz, tå dôugžya, tå dôugziż;
 tå mâł, tå mâłę, tå mâlyę;
 tå prâj, tå prâwą, tå prâu, tå prâjya, tå prâjm itd.;
 sëf, sítę, sít, pl. sít, sítę; tå sít, tå sít'ya;
 sîu, sîwą, sëu, sîuya, sëwi; tå sîu, tå sîuya;
 slâp, slâbę, slâbu, slâbyę, slâbi; tå slâp, tå slâbyę;
 tîž, tîža, tîž'ya;
 zdrôu, zdrâwą, zdrâu, zdrâj; tå zdrâj, tå zdrâjya;
 zdrëu, zdrîełę, zdrëiu, zdrîel'ya;

Pridevniki (števniki) z določno obliko prvočnega tipa mladi

dëwi, dëwiya	pët, pëtę, pët, pëd'ya
lëšk, lëškiya (le v zvezi lëšk drék)	śëſf, śëſtę, śëſt, śëžd'ya
môšk, môškę, môškiya	sëdm, sëdma, sëdmę
swëjínsk	ósm, ósmę, ósm, ósmę

Večzložni pridevník s padajočím poudarkom

γυράκ, γύρκα, γύρκα, γύρκιγ; γρενák, γρεjník, γρεjníku, γρεjnícγ; та γρεjník, та γρεjnícγ; лéхák, лéхкá, лéхку, лéхкиг; та лéхк, та лéхкиг; мéхák, мéхкá, мéхку, мéхкиг; та мéхк, та мéхкиг; плéхк, плéхкá, плéхку itd.
 слádák, слátká, слátku, слátki, слádké, слátkиг; тéнák ali тéjník, тéjníku, тéjníki, тéjníké, тéjnícγ; та тájník, та тájnícγ; тéžák, тéšká, тéšku, тéški, тéškiг; та тéšk, тéškiг; баlán, бóунá, бóуну, бóуныг; та бóун, та бóуныг; дуžán, дóуžна, дóуžныг; та дóуžнý, та дóуžныг; дrábán ali дрóбп, дрóбнá, дráбну, дрóбныг; та друéбп, та друéбныг; маčán, мóчна, маčnu, мóчныг; маčni; та мóчн, та мóчныг; вáлán, wólná, wálnu, wólnыг.

Pridevník s cirkumfletiraním kratkim korenskim vokalom (tip bos)

sg. nom. бúøes, бóøa, бásu; gen. бóžγa, бóøe; pl. бási, бóøe;
 нòø, нòwá, нàøu, gen. нàøgá < novegà, нòwe, dat. нàøim, нàø, loc.
 нàøim, нàø, instr. нàøim, нòwá, pl. нàø itd. dol. obl. gen. та нàøиg, па та
 нàøim itd.;
 sróu, srówá, sráu, dalje kot нòø;
 бúøz, бúøøa, бúøøa ríøwá; та бúøejz.

Pridevník tipa bogàt

ned. sg. nom. бóyat, бáyátá, бáyát,
 gen. бáyádγa, бáyáte,
 dat. бáyáfm, бáyát,
 dol. sg. nom. та бáyát, та бáyátá,
 gen. та бáyádγa, та бáyáte;
 prav tako kósmat in dr.;
 аrjóu, аrjáwa, аrjáø, аrjájыa; та аrjái, та аrjájыa;
 wélk, wélká, wélkú, wélkícγa, wélké, pl. wélk, wélké,
 та wélk, та wélká, та wélkícγa, toda ә wélk' нóč.

Pridevník s prvočním končním poudarkom

бíøu, бíølq, бíøl, бíølyg; та бíøu, та бíølyg (gl. vzorec str. 33);
 γóø, γóøa, γóø, γólyg; та γólyg;
 дúñbár, дóbrá, дóbrar, дóbraryg; та дóbraryg;
 γlábók, γlábóká, γlábók, γlábócγa; та γlábñæk, та γlábñæk, та γlá-
 bñœcγa;
 аrmén, аrména, аrmén, аrményg; та аrméñ, та аrményg;
 wéşök, wéşöká, wéşöc'γa; та wéşüæk, та wéşüæk, та wéşöc'γa;
 zélen, zeléna, zeléñ; та zelíøn, та zelíøn, та zelíønγa.

Stopnjevanje pridevnikov

Po večini se večzložni pridevniki stopnjujejo z běl in rāmběl. V rabi pa so komparativi z obrazili k enozložnicam: būelš, dálš, yārs, lūpš, līopš, yūjš, mājnš, mļājš, rājš (v rabi kot adverb), slāpš, tājníš, krājš; draži, gļabūčeči, ūaži (ūa iz o je iz sistema nenaglašenih vokalov, zamenjal je ā po analogiji), ūaži, ūiri, třeži, wíeči; k věšk je komp. wíkši, wíks.

Pridevniški prislovi

Pridevniški prislovi so enaki nedoločnim oblikam za srednji spol. To velja tudi za komparativ in superlativ, n. pr. dōbār, yitār, nāył, būelš, běl yitār, běl nāgl, slāpš. Izjema so prislovi iz adjektivov tipa līep, līepa, lēpu; prislovi so brez u: lēp náprāi; čest pámět; yučat se mu je stūerł, cęł (celo), slāp se mu gudī; tějnk ądríseš, v pridevniški rabi se glase ti pridevniki: lēpu, čestu, yučadu, cęlu, slābu, tějnu.

Nepregibni pridevniki

Med nepregibne pridevnike spada mnogo izposojenk, kot fáiń ali fínę, fóuš, frěj, ylič, kámūet, kápac, nūebł, nūeblič, tāulíč, tūaplíč, zléžt. Med slovenskimi pridevniki se ne sklanja pridevnik žđu.

ZAIMKI

Osebni zaimki

Nom.	jěst
gen.	měnē
dat.	měn̄, mi
acc.	měnē, mě
loc.	pār měn̄
instr.	z mānā

Nom.	tī
gen.	tēbę, tę
dat.	tēp̄, ti
acc.	tēbę, tę
loc.	pār tēp̄
instr.	s tāba

Nom.	ōn	ōna
gen.	nēyā, yā	nīə, jē
dat.	nēm̄, mu	nī, i
acc.	nēyā, yā	nūə, jē
loc.	pār nēm̄	pār nī
instr.	z nīm	z nūə

Nom.	mādwā, mādwīə	wādwā, -īə	ūnā dwā, ūn̄ dwīə
gen.	nāj̄	wāj̄	kot pl.
dat.	nām̄a	wām̄a	īma
acc.	nāj̄	wāj̄	kot pl.
loc.	pār nām̄a	wām̄a	nēm̄a
instr.	z nām̄a	z wām̄a	z nīma

Nom.	mī	wī	m. ūn̄, f. ūnē
gen.	nās	wās	nēx̄, iż
dat.	nām̄	wām̄	nēm̄, īm̄
acc.	nās	wās	nēx̄, iż
loc.	pār nās	pār wās	pār nēx̄
instr.	z nām̄	z wām̄	z nīm̄

Nom.	--
gen.	sēbę, sę
dat.	sēp̄, si
acc.	sēbę, sę
loc.	pār sēp̄
instr.	sāba

Predložne zveze: zâmę, zâtę, zâsę, pûəmę, pûətę, pûəjń, pûəjnę, wâmę, wâtę, wâjń, wâjnę, wâsę, nâmę, nâtę, nâjń, nâjnę, prîedń, prîednę pûətse, čîozjú, čîoznę, čîozmę, ûəbń, ûəbnę.

Enklitične oblike mi, ti, si se v raznih besednih zvezak skrajšajo, n. pr. a t je dâu? kâr ž bûəl kar si bodi.

Svojilni zaimki

Rabijo se tile svojilni zaimki:

mûəj̄, môj̄e, môj̄ę	tûəj̄, tôj̄e, tôj̄ę	nêgđú, nêgđwą, nêgđu
nâjń, nâjną, nâjn	wâjń, wâjną, wâjn	nîən, nîəną, nîən
nâš, nâšę, nâše	wâš, wâsę, wâše	nêxń, nêxna, nêxń

Sklanjatev zaimkov moj, tvoj, svoj:

sg.

Nom.	mûəj̄,, môj̄e	tûəj̄, tôj̄e	sûəj̄, sôj̄e
gen.	môj̄yą, môj̄ę	tôj̄yą, tôj̄ę	sôj̄yą, sôj̄ę
dat.	môj̄im, môj̄i	tôj̄im, tôj̄i	sôj̄im, sôj̄i
acc.	mûəj̄, môj̄yą, môj̄ę	tûəj̄, tôj̄yą, tôj̄ę	sûəj̄, sôj̄yą, sôj̄ę
loc.	pâr môj̄im, môj̄i	tôj̄im, tôj̄i	sôj̄im, sôj̄i
instr.	z môj̄im, môj̄ę	tôj̄im, tôj̄ę	sôj̄im, sôj̄ę

anîəgyu, anîəgyawą.

pl.

Nom.	m. môj̄, f., n. môj̄e,	enako tôj̄, tôj̄ in	sôj̄, sôj̄e
gen.	môj̄ix	tôj̄ix	sôj̄ix
dat.	môj̄im	tôj̄im	sôj̄im
acc.	môj̄e	tôj̄e	sôj̄e
loc.	môj̄iz	tôj̄iz	sôj̄iz
instr.	môj̄im	tôj̄im	sôj̄im

du.

nom. in acc. m. môj̄e, f. n. môj̄, enako tôj̄e, tôj̄ in sôj̄e, sôj̄, ostali skloni kot v pl.

Drugi zaimki se sklanjajo kot pridevniki: nâjń, nâjńyą; nâš, nâžyą; wâjń, wâjńyą; wâš, wâžyą; nêgđú, nêgđyą kot nôđ, nâjńyą; nîən, nîənyą, nêxń (iz gen. nêx), nêxýą.

Kazalni zaimki

Narečje pozna tele kazalne zaimke: tâ, tâ, tû; tâlk, tûlk; tîsł, tîstę, tîst; fûń, fûn, fûn; tâk, tâk, tâk; tûelk (toliko), an tûelk; dârgâjšń, -a (v pomenu drugačen).

Sklanjatev zaimka tâ, tâ, tû: m. sg. nom. tâ, gen. têγa, dat. têm, acc. tâ, têγa, loc. têm, instr. têm; pl. tî, gen. têχ, dat. têm, acc. tîø, tê; loc. têχ, instr. têm; du. nom. in acc. tâ, ostali skloni kot v pl.; ž. sp. sg. nom. tâ, gen. tîø, dat. tî, acc. tûø, loc. tî, instr. tûø, pl. nom. tîø, tê, ostali skloni kot m. sp.; sr. sp. sg. nom. tû, acc. tû, ostali skloni kot pri m. sp.; pl. nom., acc. tîø, tê, ostali skloni kot pri m. sp.

Ostali zaimki se sklanjajo kot pridevni:

n. sg. m. tîst, gen. tîz'γa, dat. tîsm itd.; ûñ, gen. ûñyä, instr. z ûñm, tâk, gen. tâc'γa, dat., loc., instr. tâjkm, ž. sp. nom. tâkâ, gen. tâkë, dat. tâlk', pl. tâjkë.

Vprašalni zaimki

Samostalni: nom. γdûø, kädûø, dûø, tudi skrajšano dä v dä wîø (kdo ve, rabljeno kot adv.) in pd., gen. kôγa, dat. kûøm, acc. kôγa, loc., instr. kûøm;

nom. këj, gen. kuyâ, acc. këj, kuyâ, kûâ, loc. pâr kûøm, instr. s kûøm.

Pridevni: kîer, kîerà, kîer, gen. kîerγa, kîerç, kîerγa itd.; këjşn, këjşnä, këjşn, gen. m., n. këjşnýa itd.; čeyâü, čeyâwâ, čeyâü, gen. m., n. čeyâjya itd.

Oziralni zaimki

Samostalni: nom. γdûøer, gen. kûøyâr, dat. kûøemâr, acc. kûøyâr, loc., instr. kûøemâr; nom. kâr, acc. kâr, instr. s kûøemâr (bûø).

Pridevni: kâ (nepregibno), kârşn, kûkârşn.

Nedoločni zaimki

Samostalni: γdûø, âdø, ąbêdø, gen. ąbênyä, ąbêñ, nąbêdø, mâlydûø, märz'ydûø, usâk, gen. usâc'γa, këj, nîøkçj, nèç.

Pridevni: kîer, këjşn, märskîer, märskëjşn, usâk, wâs, usâ, usê.

ŠTEVNIKI

Glavni števnikи

1. âdŋ, �n, �n�, �nu, �n	17. s�dmn�jst
2. dv�, dw�	18. usmn�jst
3. tr�je, tr�	19. d�w�tn�ist
4. �t�r�je, �t�r�	20. dw�ist
5. p�t	30. tr�d�s�t
6. �t�est	40. �t�rd�s�t
7. s�dm	50. p�d�s�t
8. �esm	60. �z�d�s�t
9. d�w�t	70. s�imd�s�t
10. d�s�t	80. �sm�d�s�t
11. �n�jst	90. d�w�d�s�t
12. dw�n�jst	100. st�
13. tr�n�jst	200. dw�estu
14. �t�rn�jst	300. tr�stu
15. p�tn�jst	400. �t�r�stу
16. �sn�jst	500. p�tstу

Sklanjatev števnika âdn:

nom. m. âdŋ (samostalno),  n (pridevno), f.  n  (samostalno),  n  (pridevno), prim. k j je t  z —  n  r e , n.  n, prim. »t  je m n us   n,  nu,  n;

gen. m., n.  n  ,  n  , f.  n ,  n ;
dat. m. n.  n m,  n m, f.  n ,  n ;
acc. m. n.  n  ,  n ,  n  , f.  n ,  n ,  n ;
loc. m. n.  n m,  n m, f.  n ,  n ,  n ;
instr. z  n m,  n m, f.  n ,  n ;
pl.  n ,  n .

Števnik dva se sklanja:

nom. m. dw , f., n. dw ;
gen. dw  ;
dat. dw m;
acc. dw , dw ;
loc. dw  ;
instr. dw m.

Prav tako  b dw , -   itd.

Sklanjatev števnika trije:

nom. m. trīję, f. n. trī, gen. trīęx, dat. trīęm, acc. trī, loc. trīęx, instr. trīęm.

Števnik štirje se sklanja:

nom. m. štīrję, f., n. stīr, gen. štērix, dat. štērm, acc. štīr, loc. štērix, instr. štērm (z ē po pētič, pētm itd.).

Tako se sklanjajo tudi števniki od pet do deset: pīat, gen. pētič, dat. pēfm, acc. pīat, loc. pētič, instr. pēfm; šīest, šēstič; sīedm, sēdmic; ūəsm, ȫsmič; dēwīat, dēwētič; dēsīat, dēsētič.

Vrstilni števniki

1. ta prēk, f. ta prōwę, n. ta prōę	6. ta šēsť
2. ta drūňč', ta drūňę, n. ta drūň	7. ta sēd'm
3. ta trīěl'	8. ta ȫsm
4. ta čētāřč'	9. ta dēwēč'
5. ta pēl	10. ta dēsēč'

GLAGOL

Prezens ima v črnovrškem dialektu tele končnice: sg. -m, -š, —; du. -wə, -stə, -stə; pl. -mə, -stə, -je. Kako se te končnice vežejo z osnovami, naj pokažejo naslednji primeri:

- sg. 1. os.: cábām, díslám; zkém rēčem; lěžim, prūošm;
2. os. cábāš, dísláš; zkéš, rēčeš; lěžiš, prūošš;
3. os. cábā, díslá; zké, rēče; lěži, prūoš;
du. 1. os. cábawā, díslawā; zkéwā, rēčewā; lěžiwa, prūošwā;
2. os. cábastə, díslastə; zkéstə, rēčestə; lěžistə, prūoštə;
3. os. = 2. os.
pl. 1. os. cábāmə, díslámə; zkémə, rēčemə; lěžimə, prūošmə;
2. os. cábastə, díslastə; zkéstə, rēčestə; lěžistə, prūoštə;
3. os. cábaję, díslaję; zkéję, rēčeję; lěžiję, prūošję.

Oblika tīa (poleg čeję) za 3. os. mn. glagola hoteti je z ū osamljena, povsod drugod je ję.

Rabi se kratki infinitiv, pri katerem se je končica -f po analogiji prenesla tudi na oblike, ki bi se morale pravilno glasiti na -č, n. pr. wāršf (vreči), pēčf, rēčf, ahlēčf, ulēšf se, tōučf, náprēšf, aštrēšf.

Participi (seveda razen participa na -l in participa perf. pass.) so zelo redki in le v pridelnščki in prislovni rabi, n. pr. yurēč (le v prenesenem pomenu, ašprīomš (χōt̄ ašprīomš).

V splošnem so glagolske oblike glasovno lahko razložljive, pri tem pa je seveda treba upoštevati številne analogije.

I. vrsta

1. razred: koren na d, t

a) Glagoli s starim akutom in glagoli z akcentskim premikom z zadnjega na predzadnji zlog.

Za primer naj služi:

Inf. usēst se

Prez. sg. 1. usiđedem se	du. 1. usiđewā se	pl. 1. usiđemā se
2. usiđedš se	2. usiđestə se	2. usiđestē se
3. usiđede se	3. usiđestə se	3. usiđeđeję se

Imp. sg. 2. usiđel se	Part. praet. act. II.: usiđedu, f. usiđelā, n. usiđel.
du. 1. usiđewā se	pl. usiđelj,
2. usiđetā se	usiđelę

pl. 1. usiđemā se	Part. praet. pass. sasîđen.
2. usiđeđe se	

Primeri: inf. krâst, sup. krâst, prez. krâdem, imp. nã krâf, part. praet. act. II. krâdu, f. krâdla, pl. krâdl, krâdle, part. praet. pass. ukrâden;

prêst, prîedem, imp. sprîet, prîedu, prîedla, aprîedjen;

pâl (analogično po prez.), pâdem, pâdu, pâdla, prepâden;

kłâst, sup. kłâst, kłâdem, imp. pąklâf, pąklâden, kłâdu, kłâdla;

râst, râsem, râsu, râsla, zrâšen;

γûoł (analogično po sedanjiku), γûadem, imp. γûef, γûedu, γûadla;

skrčene oblike glagola gredem se glase: prez. γrîem, γrîoš, γrîe, γrîewa, γrîestâ, γrîestâ, γrîemâ, γrîesté, γrîejé, part. γrîdûeč v prislovнем pomenu.

K deblu id, šod: prez. prîdem, imp. prîf, pâršu, pâršla; imp. pëjt, pëjwa, pëjta, pëjmâ, pëjte; rëzidemâ se, sa se rëslî; zâfem, zâsôg, zâšla, inf. je zajet, kot se tudi inf. prostega glagola i-ti glasi jëf; uđem, ušoū, ušla, inf. ujëf; nâjdem, nêđu in nêjšu; inf. nêf, dajet, dûojdem, dâšoū.

Glagol bodem, bom ima v ind. praes. le skrčene oblike: bâm, bâš, bâ, bâwa, bâstâ, bâje, ki so lahko naglašene ali brez naglasa in se v stavčni zvezi še dalje skrajšajo: nã m šoū (ne bom šel), nã ma (ne bomo), imp. bûetâ, bûedmâ, bûeté.

Glagoli s širokim ê ali ô na predzadnjem zlogu

Inf. plëst

Prez. sg.	1. plêtém	du.	1. plêtewâ	pl.	1. plêtëma
	2. plêtës		2. plêtësta		2. plêtëste
	3. plêtë		3. plêtësta		3. plêtëje

Imp. sg.	1. splëf	Part. praet. act. II.:	plîetu, ž. plêtla, pl. plêtli.
du.	1. splêfwâ	Part. praet. pass.:	m. splêtén, f. splêtêna, n. splêtén,
	2. splêtâ		pl. splêtén, splêtêne
pl.	1. splêtëma		
	2. splêtë		

Primeri:

bôst, bôdem, imp. prêbôf, bûedu, bôdla, zâbôden;

blêst, blêde se mu, blêdla se mu je;

gnêst, gnêdje (z analogičnim d), mëst, mëde, mëdla je;

pamëst, pamëdem, pamëdu, pamëdla, pamëden, -êna, -ê.

Tu naj bo omenjen še glagol cvësti s polglasnikom v deblu. Njegove oblike se glase v našem narečju:

inf. cwâf (analogično po prez.), prez. cwâdje, part. praet. act. II.: cwâdu, cwâdla.

2. razred: koren na s, z

Spregatev je ista kot v 1. razredu.

Primeri:

lëst, lîezem, lîezëš, lîezë itd., imp. zlîš, zlîstë, part. praet. act. II.: lîazu, lîezla;

γρῆσf, γρῖzem, zγrīs, γrīzu, γrīzla, zγrīzēn;
 mōust, mōuzem, mōuzu, mōuzla, pāmōuzēn;
 pāst, sup. žēnī pāst, praes. pāsem, imp. pās, pāsu, pāsla, pāpāšen;
 rāst, rāsem, rāsu, rāsla, zrāšen;
 trēst, trīosēm, imp. strīs, trīosu, trīosla, strīosēn;
 nēst, nēsem, nēs, nēste, nīsu, nēsla, znēšen, f. znēšenā, n. znēšen.

3. razred: koren na b, p, v

Primeri:

askāpst, skābem, askābu, askāblā, askāblēn;
 zēpst, zībe, zībł, v sestavi azēpst, azībem, azībe, azībł, azīblen
 (analogično po 4. v.);
 zdōupst, zdōubem, zdōubu;
 plēf, sup. plīst, plīowem, plīoū, plīelā, aplīst;
 γrēpst, γrēbem, agrēp, agrēpte, γrīebu, grēbla;
 tēpst, tēpem, tēp, tīpu, tēplā, tēpen, tēpenā, tēpen.
 Glagol suti, spem je prešel v 7. raz. I. v.

4. razred: koren na g, k

Primeri:

ulēšl se, ulīežem sé, ulīeš sé, ulīeyu, ulīeyla, zlīežen;
 wārsf, wāržem, wārš, wāryu, wāryla, wāržen;
 ulēčf, ulīečem, ulīeč (č po analogiji na praes.), ulīeku, ulīečen;
 ablēčf, ablīečem, ablīeč, ablīeku, ablīekla, ablīečen;
 slēčf, dalje kot ulēčf in ablēčf;
 nāprēšf, nāpriežem, nāprīeš, nāprieyu, nāprieyla, nāpriežen; prav
 tako sprēšf;
 strēšf, strīežem, pāstrīeš, strīeyu, strīeyla, pāstrīežen;
 strēšf, strīežem, strīš, strīyu, strīyla, astrižen;
 glagol seči je prešel v II. vrsto: sīeyýf;
 tōgčf, tōgčem, tōgč, tōgku, tōgkla, stōgčen;
 pēčf, pēčem, spēč, spīeku, spēkla, pēčen, pēčenā, pēčen;
 rēčf, rēčem, rēč, rīeku, rēkla;
 tēčf, tēčem, tēč, tīeku, tēkla; prav tako sestavljenke dāfēčf, par-
 tēčf itd.
 ni mōč, prez. mūerm, mūerš, mūerę, mūerwą, mūerstą, mūermą,
 mūerstę, mūerję, māγu, māγla se rabi v pomenu moči in morati.

5. razred: koren na m, n

nāčēt, nāčnem, nāčj, nāčnēt, nāčnēu, nāčnēla, nāčnēt;
 zāčēt, zāčnem, zāčj, zāčnēu, zāčnēla, zāčnēt;
 nāpēt, nōpnem (z analogičnim o po ӯpnem), nōpū, nāpīeū, nāpīet,
 atpēt, ӯpnem, ӯpū, atpīeū, atpīelā, atpīet;
 zōpýf (analogično po prez), zōpnem (analogično po ӯpnem), zāpīeū,
 zapīet;
 pārpēt, pārpīeū, pārpīelā, pārpīet;

uzēt, uzāmēm, uzām, uzīeū, uzīelā, uzīet;
 ąbjēt, ąbjāmēm, ąbjēm, ąbjēū, ąbjēt;
 snēt, snāmēm, snām, snīeū, snīelā, snīet;
 pāsnēt, pāsnāmēm, pāsnām, pāsnīeū, pāsnīet;
 unēt se, se үnāmē, үnīeū, үnīelā, үnīet;
 zajēt, zajāmēm, zajēm, zajēū, zajēlā, zajēt;
 najēt, najāmēm, najēm, najīeū, najīelā, najēt;
 pārjēt, prīmēm, prīm, pārīeū, pārīelā, pārīet;
 mēt, mānēm, zmān, zmēū, zmīelā, zmīet;
 ąžmēt (analogično po prez.), ąžmēm, ąžmēū (po prez.);
 žēt, žājnēm, žājn, žīelā, pažīet;
 klēt, kōgnēm, nā kōgn, klīeū, klīelā, prēklīet.

6. razred: koren na r, l

Inf. dārl, prez. dērem, dērēš, dēre, dērewā, dērestā, dērestā, dēremē,
 dērestē, dērejē; imp. ądēr, ądērwā, ądērtā, ądērmā, ądērte; part. praet.
 act. II.: drōū, dārlā, dārl, pl. dārl, dārlē; part. praet. pass. ądārt; prav
 tako sestavljenke: pādārf, rāzdārf, ądārf, zādārl itd.

cwārf, crēm, crēš, crē, crēwā, crēmā, crēstē, crējē; imp. scwār, acrōū,
 acwārlā, acwārt; tako tudi zloženke: acwārf, nacwārf, scwārf,
 umārl, umārjem, umārjēš itd., umrōū, umārlā;
 őparf, őprēm, imp. őpar, őprōū, őtpārlā, őtpārt, -a;
 pātpārl, pātpārem, pātprōū, pātpārlā, pātpārt;
 upārl, uprēm, uprōū, upārlā, upārt;
 zōpārf, zōprēm, zōpar, zaprōū, zapārlā, zapārt;
 zāwārf, zāurēm, zāurēš itd., zāurōū, zāwārl;
 kłāt, kłōū, kłārlā, zākłān, prez. kūelēm po V, 2;
 mlēf, zmlēū, zmlērlā, samlīt, prez. mīelēm po V, 2.

7. razred: koren na samoglasnik

Koren na -i:

bēf, ūrā bīje, jē bīlā; ubēf, ubījēm, ubēū, ubīlā, ubīt; tako tudi
 druge zloženke: nābēf, pārbēf, zābēf, ądbēf, zbēf;
 brēf, brījēm, abrī, abrīte, abrēū, abrīt;
 ȝnēf, ȝnījē, ȝnēū, ȝnīlā;

krēf, krījēm, pākrī, krēū, krīlā, pākrīt; tako zloženke: ątkrēf, pā-
 krēf, skrēf;
 lēf, līje, je līl (o dežju); nālēf, nālījēm, nālī, nālēū, nālīlā, nālīt;
 enako: ądlēf, dālēf, zālēf itd.;

umēf, umījēm, umī, umēū, -īlā, umīt;

pēf, pījēm, pī, pēū, pīlā; enako zloženke, kot spēf, spījēm, spī, spēū,
 spīla, spīt in druge;

rēf, rījēm, rēū, rīlā, zrīt;

zloženke k šiti (prosti glagol se ne rabi): pāčēt < podšit (podplate;
 prim. pāčōunk = še ne podšit podplat) pāčēū, pāčīt;

spāčēf se, spāčījēm sē, spāčīlā, spačīt;

Koren na — u:

inf. čūjēt (analogično po prez.), čūjēm, čūjēš, čūjē, čūjewā, čūjestā, čūjēmā, čūjestē, čūjējē, imp. čūj, part, praet. act. II. čūju, f. čūjelā, pl. čūjel (samo v pomenu, »bdati«);

arijet, arjewem, arjū, arjūla;

ąbat, ąbūjēm, ąbūj, ąbū, ąbūlā, ąbūt;

sazat, sazūjēm, sazūj, sazū, sazūlā, sazūt;

nasat, nasūjēm, nasūj, nasū, nasūlā, nasūt (glagol je iz 3. r. 1. v.).

Koren na — a:

znat, znām, znōu, znāla, znān, znāna;

spōznał, spaznām, spōznu, spaznāla;

nastat, prez. po II. vrsti nastānē, nastōu, nastāla; tako tudi ąpstat, ustat, ustānem, ustāń, ustānte, ustōu, ustāla, enako zastat.

Koren na — e:

dēt, prez. po II. vrsti dīenem, imp. dēn, dēntē, po II. vrsti tudi part. praet. act. II dēnu, toda f. dīela;

pōjet (analogično po prez.), prez. pōjem, pōjēš, imp. pōjēj, prav tako po prezensu part. praet. act. II pōju, pōjēla, pl. m. pōjēl, part. praet. pass. zapjēt.

II. vrsta

Glagoli z nespremenjenim naglasom v vseh oblikah (stari akut).

cārkýf, cārknem, cārký, cārkýtē, cārknu, cārkylā, cārknēn;

drīeyýf, drīeynem, drīeyý, drīeynu, drīeyylā, drīeynen;

uzīyýf (< vzdvignit z onemitvijo d-ja), uzīyñem, uzīyý, uzīyñu, uzīyylā, uzīyñen;

dāryýf, dārynem, dāryý, dāryylā, zdārynen;

uŷâsnem, uŷâsný, uŷâsnú, uŷâsnen;

pâyînf, pâyînem, pâyîn, pâyînu, pâyînlā;

pâyrfâzýf, pâyrfâznem, pâyrfâzý, pâyrfâzny, pâyrfâznlā, pâyrfâznen;

uŷrîzýf, uŷrîznem, uŷrîzý, uŷrîznu, uŷrîznlā, uŷrîznen;

kânf, kâne, kânl;

kîxýf, kîxnem, kîxý, kîxylā;

mâxýf, mâxnem, mâxý, mâxnu, mâxylā;

mîyýf, mîynem, mîyý, mîynu, mîyylā;

zmâržýf, zmârznem, zmâržnu, zmârznlā, zmârznen;

plûnf, plûnem, plûn, plûnu, plûnlā;

sîeyýf, sîeynem, sîeyý, sîeynu, sîeyylā;

stîsýf, stîsnem, stîsý, stîsnu, stîsylā, stîsnen;

šînf, sînem, sînu, sînlā;

pâtûxýf se, pâtûxñem se, pâtûxý, pâtûxnu, pâtûxylā, pâtûxnen (v pridevniški rabi);

zînf, zînem, zîn, zînu, zînlā.

Glagoli s prvočnim naglasom na vrstni sponi

pâčénf, pâčenem, pâčéñ, pâčéñu, pâčenylā;

pâyârýf, pâyârnem, pâyârý, pâyârnú, pâyârnylā, pâyârnen;

zâkléñf, zâkléñem, zâkléñ, zâkléñu, zâkléñylā, zâkléñen in zâkléjēn;

měńť, mînę, ję měńł;
 usiěkýť sę, usiěknem sę, usiěký sę, usiěkňu, usěknilią;
 stiěgýť sę, stiěgnem sę, stiěgý sę, stiěgňu, stęgnilią, stiěgnen; prav tako
 natřiěgýť, patřiěgýť, zařiěgýť itd.;
 tiškýť, tišknę, těknili;
 utôňť, utûonem, utôň, utôňu, utanilią;
 trêňť, trîonem, trêň, trêňu, trênią;
 wârnýť, wârnem, wârný, wârnú, wârnilią, wârnen;

Glagoli s polglasnikom v korenu

dâžňť, dâžnem, dâžň, dâžňu, dâžnilią;
 yâňť, yâňem, yâň, yâňu, yânią; zložnke: kot yâňt se sprega zyâňt
 se, nâgýť, nâgnem, nâgý, nâgýu, nagnilią, nâgnen; ôgýť sę, ôgynem sę,
 ôgý sę, ôgýtę sę, ôgýu, agnilią; prêgýť, prîognem, prêgý, prêgýu, prêgnilią,
 prîognen;
 umâkýť, umâknem, umâký, umâkňu, umâknilią, umâknen; prav
 tako ostale zloženke: admâkýť, zmâkýť, pârmâkýť;
 usâžňť, usâžnem, usâžň, usâžňu, usâžnen;
 utâkýť, utâknem, utâký, utâkňu, utâknilią, utâknen; prav tako ostale
 zloženke, kot natâkýť, stâkýť, partâkýť se.

III. vrsta

1. razred

štěť, štějém, imp. štěj, štěu, štiělą, saštiět; tako se spregajo tudi
 zloženke: naštěť, saštěť itd.;
 jěmť, imp. jěm, jěmtę, jěmu, jěmfielą, prez. po V. vrsti ūmam, zani-
 kano nûmam; v stavčni zvezi tudi skrajšano: ūm, nûm, n. pr. usê ūlăče
 ūm môkře;
 ūrěť, ūrě, ūrěu, ūriělą,

2. razred

Glagoli s starim akutom

šlišet, šlišm, šlišš, šliš, šlišwą, šlišta, šlišma, šlište, šlišje, šlišu, šlišelą,
 ušlišen;
 wîť, wîdm, wîč (v stavčni zvezi tudi z opustitvijo zapornega ele-
 menta afrikate: wîš, prim. wîž ya ôslę; wîž iż ôslę), wîť, wîdwą, wîctą,
 wîdmą, wîctę, wîdję, wîdu, wîdla,

Glagoli z gibljivim naglasom

bôlt, bôlī, bôlu, bôlisią;
 brêncet, brênci, brêncu, brêncâlą;
 bârlf, bârlī, bârlu, bârliełą, bârlisiel;

čêpf, čepim, čepu, čepisią;

dêbêl' sę, dêbêlm se, dêbêlu, dêbelią;

děšet, děši, díšu, děšála;
 dáržet, dáržim, dárš, dáržu, dáržála;
 fárčet, fárči, fárču, fárčála;
 fárlf, fárli, fárlu, fárlielá;
 yárlf, yarli, yárli, yarlielá;
 yárčet, yárči, yárču, yárčála;
 yármf, yármí, yármíelá;
 xílf, xéfím, xífu, xéfála;
 kléčet, klečím, kléču, kléčála;
 lěf, lětím, lěf, lětu, lětíelá;
 lějžet, lěžim, lěs, lěžu, lěžála;
 mǎžet, mǎžim, zamǎš, mǎžu, mǎžála;
 mòyčet, mučím, mòyč, mòyčé, mòuču, mučála;
 nôrf, nárim, ná nôr, nôru, nárielá;
 párř, párđim, párđu, párđíelá;
 parši, paršál;
 sěf, sědím, sěf, sěf, sědu, sědíelá, sědíel;
 skôpýf, skâpní, skâpníelá;
 áslépf, áslépím, áslíopu, áslépíelá;
 skârpí, skârbím, skârp, skârbu, skârbíelá;
 smârčet, smârćim, ná smârć, smârću, smârćála;
 smârf, smârdí, smârdú, smârdíelá;
 sârpí, sârbí, sârbíelá;
 štârlí, štârlí, štârlu, štârlíelá, štârlíelá;
 šémf, šemí, šemíelá;
 târpí, târpím, târp, târp, târp, târpíelá;
 wârf, wârfim, zâwârf, wârfu, wârtíelá;
 zděf se, zdí, zdíelá;
 žělf, žělím, ná žěl, žělu, žělála;
 žíuf, ževím in žwím, žíu, žíu, žewíelá;

Oblike glagolov bati se, hoteti, spati, stati, vedeti:

inf. bâť se, prez. bâťm se, bâťs se, bâť se, bâťwá se, bâťstá se, bâťstá
 se, bâťmá se, bâťsté se, bâťje se, imp. bûej se, bâjč, bâjče, bâu, bâlá;
 čém, čěš, čě, čěwá, čěstá, čěstá, čěmá, čěste, čěje in tûe, part. praet. act.
 II těu, tîelá, tîel, tîel, tîelé;

stâť, prez. stâťm, stâťs, stâť, stâťwá, stâťstá, stâťmá, stâťsté stâťje,
 imp. stûej, stûejwá itd., stâu, stâlá, stâl, stâl, stâle;

spâť, sup. spât (V. vrsta), prez. spím, spíš itd., imp. spí, spíte, praet.
 spâu, spâlā, naspán;

wîěf, prez. wîěm, wîěš, wîě, wîěwá, wîěstá, wîěmá, wîěsté, wîěje,
 wîědu, wîědlá; dalje in zloženke gl. pri atematičnih glagolih.

IV. vrsta

Glagoli z nespremenjenim naglasom v vseh oblikah
 (s prvotnim starim akutom na korenu)

brâť se, se brâť, ná brâť se, brâťu, pl. brâtlí;
 ačisť, ačisťmá, imp. ačisť, ačisťu, ačisla, ačislen;

čūť se, se čūť, nā čūť se, čūd'u, čedīla in pl. čedīl z analogičnim naglasom;

γâſf, γâžjé, zγâſ, γâžu, γâžl̄a; preγâſl, preγâžm, preγâſ, preγâzm̄a, pūet je preγâžena;

γlâť, γlâdm, γlâſ, zγlâť, zγlâd'u, zγlâjēn;

γrâpf, γrâbm, γrâpš, imp. paγrâp, γrâbu, γrâbñl̄a in pl. γrâbîl z analogičnim naglasom, paγrâbl̄en;

kwâſf, kwâſ, nā kwâſ, kwâſu;

lâſf, lâzm, nā lâſ, lâžu, lâzñl̄a z analogičnim naglasom;

mîerf, mîerm, zmîer, zmîero, zmîerl̄a, zmîerjen;

mîſlf, mîſlém, mîſl̄, mîſl, mîſlwa, mîſlsta, mîſlma, mîſlste, mîſljé,

2. os. v hitrem govoru tudi skrajšano mîſ, prim. mîž, dę je rîes? part. praet. act. II mîſlu, f. mîſnla, pl. mîſl̄ z disimilacijo ll > nl, zamîſlen; aþejsf, aþejs, aþejsu, aþejsl̄a, aþejsen;

pâlakoūňf se iz polakomnite se (gl. str. 36), se je pâlakoūňu, pâlakoūňla;

pârt, pâr, pâru, pârl̄a, apârjen;

pâoňf se, se pâoň, pâoňu, pâoňl̄a, spêjněn;

pâſl̄f se, se plâſ, plâžu, pâžñl̄a z analogičnim naglasom;

prâjf (praviti), prâjm, prâjš, prâj, prâlwâ, prâjstâ, prâjmâ, prâjstë, prâjje, imp. prâj, prâjtë, prâju, prâjl̄a, pl. prâjl; tako tudi aþprâjt, nâ-prâjt, sprâjt, zaprâjt, part. praet. pass. aþprâulen, nâprâulen, sprâulen, zaprâulen;

nâwâť, nâwâſf, imp. nâwâť, nâwâd'u, nâwâdla, nâwâjen; enako aþwâť, pârwâť;

nâſif, nâſifš, imp. nâſif, nâſifu, nâſitla;

sîlf, sîlm, imp. sîl, sîlu, sîlñl̄a, pl. sîll, pârsîlen;

stâjt, stâjm, dalje kot prâjt; enako zloženke: aþstâjt, nâstâjt, pâstâjt itd.;

strâſf, strâš, nâ strâš, strâšu, strâšl̄a; enako zloženke ustrâšf i. dr.: zdrâjt, dalje kot prâjt.

Glagoli s prvotnim naglasom na priponi i in prvotno dolgim samoglasnikom v korenju

brâńf, brâń, brâń(tę), brâńu, brâńl̄a;

cîepf, cîep, cîep(tę), cîepu, cêpšel̄a, cîepl̄en;

dâjf, dâjm, dâj(tę), dâju, dâl̄a (analogično po drugih oblikah), zapâdâulen;

cîeńf, cîeń, cîeń(tę), cîeńu, cêńl̄a, cêjněn;

drâšf, drâžm, drâš(tę), drâžu, drâžl̄a, râzdrâžen;

χwâlf, χwâlm, χwâl(tę), χwâlu, χwâlñl̄a, paχwâlen;

klâť, klâfm, klâf, klâfu, klâtñl̄a;

kûoſf, kûoſm, kûoſs(tę), kûoſu, kusñl̄a;

kûpf, kûpš, kup(tę), kûpu, kupñl̄a, kûpl̄en;

tûoſf, tûožm, tûoſ(tę) tûožu, tâžñl̄a, zatûožen;

młâť, młâfm, młâf(tę), młâfu, młatñl̄a, aþmłatén (z analogičnim t);

mrêjf (iz mrviti), mrêjm, mrêju, mrêl̄a, umrðôulen;

sûoſf, sûođm, suoſ(tę), sûođu, sâđñl̄a, sûoјen;

stûoepf, stûoepš, stûoep(tę), stûoepu, stâpñl̄a.

Glagoli s prvotnim naglasom na priponi i in kratkim samoglasnikom v korenu

a) z naglasom v sedanjiku na korenu:

γῆλ sę, sę γῆl, γῆlu, γῆliša, γῆsələn;
 γῆnt, γῆeń, γῆń(tę), γῆńu, γeňliša, zγῆejen; γῆl, γῆd̄m, γῆl, γῆd̄u, γeňliša, sγῆejen;
 lῆm̄f, lῆem̄s, lῆem̄je, zlêm(tę), zlôm̄u, zläm̄liša, zlûem̄len;
 môčf, mûeč, zmôč(tę), zmôču, zmäčliša, zmûečen;
 môlf, mûel, môl(tę), môlu, maliliša;
 nôsf, nûeś, nôs(tę), nôsu, nâsliša, pânûešen;
 prôsf, prûeś, prôs(tę), prôsu, prâsliša, nâprûešen;
 sôlf, sîel, sôl(tę), sôlu, sôliša, parsôlən;
 skôčf, skûeč, skôč(tę), skôču, skučiliša;
 tôčf, tûeč, tôč(tę), tôču, tâčliša, nâtûečen;
 trôsf, trûeś, trôs(tę), trûeśu (anal. po prez.), trâsliša, râstrûešen;
 wôsf, ušeś, zwôś(tę), wôžu, wâzliša, zûežen;

b) z naglasom v sedanjiku na i:

γῆl (lân), sup. γudît, lân se γudî;
 zγῆl se, sę zγudî, zγῆl sę tôjē ūelę, zγûedl;
 γnôj̄l, γnâl̄m, pâgnôj̄(tę), pâgnûeju, pâgnâliša pâgnôj̄en, f. pâgnaj̄enę,

n. pâgnaj̄en;

pâyôsf, pâyustîm, pâyôzđ γa, pâyûeſtu, pâyustîliša;
 zâyôjsf, zâyuzdîm, zâyûežd'u;
 γawôrt, γawârîm, γawôr(tę), γawâru, γawârifliša, γawârliša;
 krôpf, krâpîm, pâkrôp(tę), krâpîu, pâkrûeſtu, pâkrôplen;
 krôt, krâtîm, ukrôđ γa, ukrôt̄e, krâtîu, ukrûeſtu;
 lôj̄f, lâwîm, lôj̄(tę), lâwîu ułûeju, uławîla, ułôulen;
 nâpôj̄f, nâpâf, nâpôj̄(tę), nâpûeju, nâpâliša;
 taki primeri z menjavanjem med o in a, povzročenim po akanju,

so sprožili analogične oblike glagola:

tôj̄f, tâjm, nâ tôj̄(tę), tâfliša;
 utôjt, utâjm, utôj̄, utûeju, utâliša;
 pôsf sę, pâstîm sę, imp. pôs̄l sę, pâstîu, pâstîliša;
 rôj̄f, râj̄, râju;
 rôsf, râsî, râsîliša;
 nâsmôlt, nâsmâlîm, nâsmôl(tę), nâsmûeļu, nâsmâliša;
 sôlt, salîm, sôl(tę), salîu, salîliša, nâsûeļu, nâsôlen, nâsalenę,
 n. nâsalen;

tôpf, tâpîm, stîp(tę), tâpîu, stûeſtu, (s)tâpîliša, stîplen, stâplenę, stâplen (tâplen mâšl);
 zγöhñf, zγunîm, zγöhñ, zγunîu, pâzγûeñu, zγunîliša;

stârf, strîm, stûeſtu, strîliša.

**Glagoli s prvotno dolgim samoglasnikom v korenu,
 naglas je v sedanjiku na i**

bâłf, bâdîm, zbađ γa, bâdîu, bâdîliša;
 zbałf, zbađîm, zbađu, zbađliša, zbađjen, zbađenę;

dělt, dělím, děl'(te), děliš, dělila, razdělen, razdělena;
 cěl, cědim, acěl, cědiš, aciědu, cědila, acědila, acějen;
 dăšč, dăšim, zădăž ya, dăšiš, zădăšu, zădăšila;
 zăvrěč, zăvrědím, imp. zăvrěč, zăvrâdu, zăvrédiš, zăvrëjen, zăvrëjena;
 păvăsť, păvăsim, păvăs(te), păvăsu, păvăsilă, păvăşen;
 zyăpč, zyăbim, nă zyăp(te), zyăbu, zyăbilă, zyăblen, zyăblenă;
 szłăt, szładim, szłăt, szład'u, szładilă, szłajen, szłajenă;
 kăt, kădim, imp. kăt, kădiš, -ila, zăkăjen, zăkăjenă;
 kōsť, kusim, kōs(te), kusiu, păkūošu, kusilă, păkusilă, păkōšen, pa-
 kušenă;
 skrěuč, skrewim, skriwu, skrewiļa;
 măſt, măſtim, măſt, măſtiš, -ila;
 zamăſč, zamăſim, zamăſ(te), zamăſen, zamăſenă;
 pămĕrč, pămĕrim, pămĕr(te), pămĕru, pămĕrilă;
 mrăčč se, mrăčči, mrăčči;
 măſ se, mădím se, nă măſ se, mădīu, mădīlă;
 zamăſč, zamădím, zamăd'u, zamădilă, zamăjen, zamăjenă, zamăjen;
 nărĕſt, nărđim, nărĕl, nărĕdu, nărđilă, nărëjen, nărjĕnă, nărjĕn;
 păſt, păſim, păſt par mîr, toda: pûz'd ya, pûſtu, păſtilă, zăpăſen,
 zapăſenă;
 săt, sădim, zasăt, sădīu, zasâd'u, năsăjen, năsăjenă;
 săſt, săſim, săſ(te), săſiš, -ilă, păsăſen, păsăſenă;
 ustărłf, ustărłim, ustărł(te), ustărłu, ustărłilă, ustărłen, ustărłenă;
 wăčč, učim, wăč(te), učiš, wăčen;
 wălf, wălim, wăl(te), wăliš, zăwâlu, wăliļa, zăwâliļa.

V. vrsta

1. razred

a) Glagoli s prvotnim dolgim rastočim naglasom na korenju.
 Kot primer spregatve naj služi glagol delati:

Inf.	dîeļat
sup.	dîeļat
pres.	dîeļam, dîeļaš, dîeļa, dîeļawę, dîeļastą, dîeļastą, dîeļamą, dîe- laſte, dîeļaję
imp.	dîeļai, dîeļaję, dîeļajta, dîeļajma, dîeļajte
part.	praet. act. II dîeļu, dîeļaš, dîeļał, pl. dîeļal, dîeļał, du dîe- ļał, dîeļal
pract. pass.	părdîeļan, -a

Tako se sprega veliko število glagolov, med njim tudi ponavljajnji; tu naj sledi le par primerov:

dîčat, ylīedat, imp. ylēi, kîdat, kîsat, kûčat, năyâjet, imp. nă năyâi, pûækat, ăbëjšet, imp. nă ăbëjši se, žûækat.

b) Glagoli tipa »stopati« s prvotnim naglasom na vrstni sponi a
 Primeri:

měinęt, měinęm, imp. změini, měiňu, mějnála, mějnál, změjněn;
 mějšet, mějšem, změjšu, změjsálę, změjšen;

prâšet, prâšem, imp. prâž ya, prâšu, prâšâla, prâšen;
 sâjnât, sâjnem, sâjnu, sâjnâla, se m je sâjnâl;
 strâdât, strâdäm, strâdu, strâdâla, sâstrâdän;
 pâmâyat, pâmâyam, pâmâyi mi, pâmâyu, pâmâyâla, pâmâyâl, zmâ-
 yan;
 pâstûəpât pâstûəpäm, pâstûəpu, pâstapâla.

c) Glagoli z naglasom na priponi a.

Primeri:

câbat, cábâm, cábû, cábâla, scâbân;
 cápâtat, cápâtäm, cápâtu, cápâtâla;
 dêujet, dêujäm, dêuju, dêujâla, padêujän;
 xlâstât, xlâstäm, xlâstu, xlâstâla;
 kônčet, kunčäm, imp. kônči, kônču, kunčâla, kunčän;
 mäčkât, mäčkäm, mäčku, mäčkâla, zmäčkän;
 nêχat, nêχam, nêχi, nêχu, nêχâla;
 rôgnat, rognâm, zrôgni, rôgna, rognâla, tudi s kontrahiranim difton-
 gom runâla, zrounân in zrunän;
 pâχat, pâχäm, pâχu, pâχâla;
 žyâčkât, žyâčkäm, žyâčku, žyâčkâla.

2. razred

a) Glagoli s prvotnim dolgim rastočim naglasom na korenju.

Primeri:

brîsat, brîšem, brîš(të), brîsu, brîsâla, zbrîsän;
 mâzat, mâžem, mâš(të), mâzâla, zâmâzän;
 rîzat, rîzém, rîš(të), rîzu, rîzâla, nîriîzän;
 sîpât, sîplém, sîpl, sîpu, sîpâla;
 srîbât, srîsblém, srîbu, srîbâla.

b) Glagoli s prvotnim naglasom na -a

driemât, driemlém, ná driem], driemu, drêmâla;
 čêşat, čiošem, pačës se, česu, česâla, pačësän, pačësânä;
 yîbat, yîblém, yîbl, yîbu, yîbâla;
 jëskât, išem, iš, jësku, jëskâla; prav tako pâjëskât, pâišem itd.;
 kâzat, kâžem, pâkâš, kâzu, kâzâla; prav tako zloženke pâkâzat,
 skâzat se, pârkâzat se, kûzat;
 klépat, kliéplém, klépl, klépu, pl. klépâl, kôsa je sklépânä;
 klíçat, klíçem, pâklíč, klícu, klécâla;
 krësât, kriëšem, ukriëš, krësu, krësâla;
 lîzat, lîžem, pâlîš, lîzu, lëzâla;
 mëtât, mîčem, zmëc, mëtu, mëtâla, zmëtân, zmëtâna;
  rat, sup.  rât,  rjem, zôri,  râu,  arânä nîwâ;
 pîsât, pîšem, pîš, pîsu, pêsâla, nâpisän;
 plîsât, plîsäm, plîs, plîsu, plêsâla;
 skâkât, skâčem, skâč, skâku, skâkâla;
 sûkât, sûčem, sûč, sûku, sâkâla;
 têşat, tîšem, têš, têsu, stêşan;

škrípat, škríplém, nə škrípł, škrípu, škrípałą;
 zíbat, zíblém, zíbu, zébałą;
 wíezat, wíóžem, zwíos, wíeu, wézálą, zwíezan;
 zóbat, zúoblém, zóbl, zóbu, zábałą, pázóbán, pázabáną;
 pôslat, púaslem, pôsl(tę), pôslu, pásłala, pásłal;
 díewat, díewam (po 1. razr.), díeu, dëwála.

3. razred

a) Glagoli s korenom na soglasnik.

brât, bérəm, bér(tę), brâu, brála, nábrân;
 ynäti, zénem, zén(tę), ynôu, ynâla, ságnân;
 zkât, zkêm, zkôu, sázkân;
 pxát, pxém, pxôu, pxálą; prav tako sápxt, sápoxôu, sápçán;
 prât, pérəm, apér, prâu, prâla, aprân;
 sàsat, sàsem, sàs, sàsu, sàsâla;
 wàžyat, wàžyam, wàžyi, wàžyu, wàžyálą;
 žyât, žyém, žyâu, sážyân.

b) Glagoli s korenom na u.

kôwât, kûjem, kûj, kawâu, kawâla; pàtkôwât, pàtkûjem, pàtkûj,
 pàtkôu;
 klêwât, klûjem, klêwâu, -âla;
 plêwât, plûjém, nə plûj, plêwâu;
 rôwât, rûjem, rûj, rawâu, zrówan, zrawâna;
 sàwât, sûjém, sawâu.

4. razred

lâjet, pás lâje, jé lâju, lâjela;
 smèjet, smèjém se, smèj sę, smèju, smejâla;
 sjât, sup. sjât, sèjém, sëi, sjâu, sjâla, pásjân;
 dâjet, dâjém, dajâu, dajâla;
 tâjet se, tâju, stâjen.

VI. vrsta

a) Glagoli z naglasom na deblu.

zmîotwât, prez. po inf. zmîotwam;
 pîestwât, pîestwam itd.;
 wârjet po prez. wârjem, imp. wâri, wâritę;
 swîetwât, swîetwam, pract. swîetu, swîetwâla;
 prîd'yt, dalje kot dîelam.

b) Glagoli z naglasom na priponi.

yustôwât, yustûjém, yustôu;
 kupôwât, kupûjém, praet. kupâu, kupâwâla po zgledu iterativnih
 glagolov na avati.

Atematični glagoli

Inf. bëf, praes. sãm, si, jè, swã, stã, stã, smã, stë, sã (vse te oblike so v stavku lahko tudi brez naglasa), imp. bûøf, bûødwã, bûøtã, bûødmã, bûøtë; praet. bïy, f. blã, n. blû ali bâl, pl. blî, skrajšane oblike: kí z bïy, dë s (da si); zanikano; nîsm, nîs, nî, nîswã, nîstã, nîstg, nîsmã, nîstë, nîsã; zloženke po IV. vrsti: dôpf, dâbim, dôp, dûøbu, dâbûlã; znêpf se, znêbim se, znîøbu, znêbûlã; pâzâpf, pâzâpš, na pâzâp, pâzâbu, pâzâbûlã, pâzâblën;

inf. wîøf, praes. wîøm, wîøš, wîø, wîøwã, wîøstã, wîøstg, wîøjë, wîødu, wîødûlã, prav tako zloženke: zwîøf, zâwîøf se, pâwîøm, pâwëj;

jëstf, sup, fëst, praes. fõm, fõš, fõ, fõwã, fõsta, fõstg, fõmã, fõstë, fõjë, jëj, -te, fõdu, fõdla, snîøden, prav tako snêsf, snîøm; pajësf, pâføm itd.:

dât, dâm, dâš, dâ, dâwã, dâstã, dâmã, dâstë, dâjë, dëj(të), dâu, dâlã, dân, -ã; tako tudi prâdât ali prôdât itd.

PRISLOVI

Krajevni:

kî?	kuγarzât
kâm?	tûət
kûət?	dâtûət
kîer kjer	undûət
kâmâr	dâryûət
kûədär, nâkûədär	tûəd yur ąkûəl
tûkej, tûki	dârylıż, ki dârylıż (kje drugje)
tô, tlê tu, tule	lês
täm	dämâ
wândi ondi	dämû
täm döl	zdûəmä
täm γôr	nîəkäm
wân, kâwân, kâwân	käm (nedoločni prislov)
wâni, wân zunaj	nâkîer
kîo (tja)	nâkâmâr
nûətar	(käm) dâryäm
kidulwân	dêleč
kurwân, kâyârwân	prêč

Časovni:

ydâj	dâns
kâdêj	dâj, udâj
kâdâj	dręj
zdëj	nâcûəj
prëj, pâprëj	snûəč
prëć	pôl
tâtûəf	dâpðûnë
tist bôt	pâpðûnë
än bôt, dwâ bôta, tri bôte, pîet bôtu, märskëjšy bôt, usâk bôt	učâsiż
wëčkât, (n)âbënkât	łaní
lîx kâr	lîetas
nâkûäl	tâčes

Načinovni:

kakūə? kök?	kęjpą kajpada
kūəlk?	kąpąj kajpada
kūkär, nákūkär	kąkūəpą
kūəlkär	jā dę nę (= seveda)
šäff	mūərdę, murbęf
kakūə, kök (nedoločno)	sęwīə, sęwīədę
däryâč	zastrąm tęγą
cäł < celô	wąnär
dōsf	męndę
kūəlčkçı	nämârą (dę)
rı̄es	jā prōu (kaj še)
γwīšṇ	pąčás
pąč	

IZ SLOVARSKEGA GRADIVA

Izdelovanje lesene posode

Najbolj razširjena domača obrt na ozemlju črnovrškega dialekta je izdelovanje lesene posode (škafov, kadi, brent itd.): pęntariję. Tu sledi nekaj izrazov, nanašajočih se na to obrt.

Orodje

bâbę ali pîntarsk stôu
bât, bâta
cîerkle; s cîerklém sé umîer dnû
mêlerin; z mêlerinam apfiešé pîntar dûoiję
skûoblę, skâblę
strûx; strûš, u šfęx strûšf
paynien (lësiøn, željazn); s paynienam jen bâtam nabiwa pîntar dûoiję
na pasneda
rêzîuk; kâdar je škaf nabi, ya pîntar z rêzîukam abiel
stâuk, mäçân, lësiøn abruoč za sastâulę dûoiję u škaf
watuérnk, glagol: watuérf; škaf je za watuérjen.

Izdelki

bâna (za kûepajne)
brêntač, brêntâče
čebär
yulidę
kâda, velika kad za zelje, repo
mâutärčk, škaf za dešiot litru
mîerák, škaf, mîer ad dnîesä prîek na drûya strân usmnâjsf cüel
mëžuérq, ¼ mîerqka
mûsarék, čebärčk, wajn dîewaję zîelę z wîelké kâde za sprûerf
nâpa, pasneda za zařemat
swenšák, wêlk škaf
škaf, wôdn škaf.

Delo

pęntarif
sîekat, pasfekat lîes, jelðu, bûku, smrifoku, jesîenu, cîešnu, mäçesnu,
jâwaru, lîpu, žâyat, râžâyat
cîopf dûoiję
têsat dûoiję (z mêlerinam)

dûøjye se zlažije u šušerkawą xiše (krízm, dë se pásasiję)
 píntar dûøjye z ręzíunkam ąbríežę, ná strúx sástrúš, sásťauļę u
 stáunk

zadnět škaf, zadníewat; píntar je škaf zadněu; škaf je zadníet
 nábiwat ąbríeče (z bátam, págúonam)
 kádár je škaf nábit, se γę z ręzíunkam ąbiel

Deli posode

wàxu; wàxu mñerę jemf γarłáuка (to je grčo, da je močno in se ne
 utrže)

dûøjye
 ąbríeče

dnú, dníesą; dnú imę bðuc (< mem. Bolz), se pravi, da je zaostreno,
 da gre v zarezo;

mäšx, mäzyę; dnú imę mäzyę, to so leseni klinčki, s katerimi so zbiti
 deli dna

smálíkę; čę imę līes smálíkę, se zábjíeję, dë pásnúedę ná púšc.

Izbor oglarskih izrazov

bâjtę, ńęgłyarską

brâškę, zdrobljeno oglje, ki se mora za prevoz naložiti v žaklje
 ęlouńę, polena, skuhana v oglje samo na enem koncu, na drugem
 je še les

γriəble, ńęgłyarską

kópa

kapíšę

kûχat; ńęgłyar kûχa ńęgłyę

łapata, ńęgłyarską

nęškę

ńęgłyar, ńęgłyarsk

ńęgłyca = kópa

pákret, pákriwat, zlaženą kópa se pákriję z zémlę

zábökät, bökät; ko se oglje že nekaj časa kuha, je treba nastalo
 praznino v kopi z vrha zapolniti z novimi poleni, temu pravijo bökät,
 zábökät

zažyęt, kópa se zažyę.

Oranje

dròk, dręwıesą; sámę, tūepłčer

γriədl; ręcice

čertal

kózuc, na njem sta pritrjena lémęš in dáska

lémęš spadrežuję

dáska ąbráče

klukę

plúžnę

kliešę

dròù őrje ȝlabôk, plîtu
 ūetka
 brâna; brânâ imâ zâbi
 ȝrat
 dâržet za dròù
 ȝyńt wôl, kôjnê
 aplâs, aplâza; kâdâr wârže dròù z râzûera, nardî aplâs
 ȝbrâcet; kîer se ȝbrâcê, sa zrâf
 zrâf f. pl.
 lîexâ
 rûezar

Košnja

kôsâ
 kûesjê
 klûka, držalo na gornji tretjini kosišča
 rûcl, držalo na koncu kosišča
 kusñer, z njim je kosa pritrjena na kosje
 špîcâ je na prednjem koncu kose
 rûep, rûeba
 rîep je pritrjen na kosje
 ȝsla
 ūesnk
 aynil
 klepîše
 bâba, bâpcâ, železo, ki nanj udarja kladivo pri klepanju
 fûerkâ; pri klepanju je kosje naslonjeno na furko
 kłâdu
 kôsf
 pûet je pokošena proga za koscem
 rëduńicâ
 trûoſf, rastrûoſf rëduńice
 sâñ ȝbrâcet, ȝbârñl
 zayrâpk, u zayrâpkê dîewat, dênf
 u kûpê dîewat, dênf (zvečer, pred dežjem)
 yrâblé imaje yrâbuše, dwâ lâcna, čelûst jen zâbi
 wîle imaję štêl, rôylę, pâyc; saniñe wîle
 naklâdat, nałôšl sâñ
 zmîetwât sâñ
 saniñen ūes
 kônc, prîed'ý, zâd'ý
 štânyâ, wâya, drîeklje, na wâjx sa drîkje
 bruskfetna se pripne na jarm
 trâkljú
 rîdâf, jeylîca
 aplen, palica
 söura, pðuzâ
 padfîes
 âks

ąsnik, brani, da se kolo ne sname
 štięs], u štięsl' je ąsnik
 kuęšlu
 śinę
 płaćiszę
 śpicę
 płest
 pùšcą
 žlajf
 cùekla
 lùejtrånsk ûes
 lùejtre
 lùejtrancę
 klęn, pl. klin
 starmenica
 ręcica
 pawięzat (naložen voz)
 gròu
 żert

Žetev

žietau
 ženica
 žet
 snop
 pas
 więzat snopę;
 r̄tną, na eni strani snopa je kłasję, na drugi r̄tną
 padiełat, padelwąt; snuępję się padeluję u kôzuc
 padęśuncę imę štel, r̄yu, pâuc
 padęjet

Lan

Łan się sęje, apliawę, paruje, zwieże u rawąuncę, zreślą na r̄if], dę
 adlejtję łyawicę. Pół ya daje yudit. Łan się yudit tr̄i tioendę. Prędnj je
 r̄dy, ya z tråblem preuzymneję, pół uzymneję jen pawieżę u węlskę
 snopę. Tarice Łan stäręję. Pręj pa ya na Łanien jām pasażię. Zdję uya-
 mę tarice, kūelkar mūore w ąń r̄ojk' dàržet, tu stärę: tu je ąn sâmc,
 dwâ sâmcę stę ąn pawiesm, stêrdeset pawiesm ąn pûš]. Tarice zmiskę
 pawiesm na yrebioń, strîse s tręsîuncę jen zwiję u kudielę. Prędu je
 prâżne jen չudnič.

Priovedovala moja 62-letna sestra
 Franca.

PRIPOMBE K BESEDOTVORJU

Nasproti razmeroma redkim občnim imenom, sestavljenim iz predloga in samostalnika, so slovenska lastna, predvsem krajevna imena, tako sestavljena. Taka imena so n. pr. Podboršt, Podgorje, Podgora, Podbrdo, Zagorica, Zahomec, Zalog itd.

Živa ljudska govorica, ki je ohranila tudi vmesne razvojne stopnje, kaže, kako so nastale take zloženke. Tu podajam nekaj primerov iz materiala, nabranega v Lomeh. V črnovrški občini je kraj Predgriže. Na vprašanje kam? odgovarjajo domačini: γrīem predγrīžę, na vprašanje kje? pa: pred γrīžem, nominativ pa se glasi predγrīžę; v drugačnih zvezah je tudi nom. osnova predγrīžę, tako n. pr. at predγrīž dą čenavärža. Drug tak primer je krajevno ime Podkraj, v dialektu pątkręj: γrīem pątkręj, sám bū pątkrājem, at pątkrāja dą cūeła (od Podkraja do Cola). Prav tako Podjesen, dial. pądīesęn, sám bū pądīesęnam, γrīem pądīesęn, at pądīesęna.

Kot primer vpliva kosih sklonov oziroma predložne zveze na tvorbo nominativa navajam dalje ledinsko ime »Na mláć« (Na mlaki). Na vprašanje kam? sem stalno slišal le na mláćem. Kljub temu, da je beseda »mlaka« v dialektu živa v obliki »mlákа«, je bil na osnovi najpogosteje rabljene predložne zveze »na mláć« napravljen nov acc. in nom. s »ce po drugi praslovenski palatalizaciji, ki je sicer le sporadično ohranjen na mestih, kjer je glasoslovno upravičen, n. pr. u rōć, na kłabūć, na pątšiać itd.

Ladinsko ime »Za γrāpa« (Za grapo) kaže enak razvoj kot zgoraj navedeni krajevni imeni Predgriže in Podjesen. Na vprašanje kje? se glasi odgovor: za γrāpę, na vprašanje kam odgovarjamo prav tako: za γrāpę. Ostali skloni so napravljeni na osnovi novega nominativa »zāγrāpa«, tako se govori: pōu zāγrāpę je že pakušenę.

Sosedna senožet se imenuje »pāt tīermānam«; pāt tīermānam sma kušil. Zapisal sem si še stavek »at pātīermānę dą γrīžerję je še pięt mēnūt; manjka torej v razvoju le še nominativ »pātīermān«, kot imamo Predgriže, Podkraj, Zadlog ipd.

Predložne zveze so vplivale tudi na pomenski razvoj besede. Iz dialektološkega materiala, nabranega v Lomeh, navajam izraz »na jěspý (na ispi) v pomenu »na podstrešju«, prim. pār nás je sén sprāulen na jěspý. Prvi pomen besede izba ali ispa je »soba, hiša kot stanovanjski prostor«. Na jěsp je torej nad hišo, kot je na štāl prostor nad štalo. Kmet natančeno loči: živino ima u štāl, krmo pa na štāl; ljudje stanujejo v hiši, v izbi; nad hišo, nad izbo, v našem dialektu »na jěsp« pa imajo spravljeno orodje, seno ipd. Besede ispa v pomenu »stanovanjski pro-

stor« črnovrški dialekt ne pozna, temu pravimo »χišę«; ohranila se je le predložna zveza »nä jësp«, ki je povzročila pomenski prehod ispa = hiša v »ispä« = podstrešje. V tem pomenu beremo besedo tudi v Pleteršnikovem slovarju.

Morda ima svoj izvor v predložni zvezi tudi oblika krajevnega imena Črni vrh, dial. čenawärz, nastalo po disimilaciji iz černawärz. Beseda je prava spojenka, nom. čenawärz, yrsəm u čenawärz, səm bïu u čenawärz. Ime prebivalca je čenawärsc, pridevnik čenawäršk.

Sprejemanje tujih izrazov iz sosednih dialektov in iz knjižnega jezika je povsem razumljivo. Pri tem je zanimivo, kako se sprejeta beseda prilagodi domaćim glasovnim zakonom in uvrsti v domaće fleksijske kategorije. Žena srednjih let iz Zadloga mi je priповедovala o sinu, ki živi »u zayrëp«; hotela je reči »v Zagrebu«. Uvrstitev besede Zagreb v kategorijo tipa »päyrëp, päyrëba, pär päyrëp« je tu очitna.

IZBOR HIŠNIH IMEN

(imen gospodarjev in gospodinj)

bərâkər, bərâkərcə, adj. bərâ-	kâšc, kâščuka, kâšeu
kârju, gen. bərâkərjəγə	ləmpə, ləmpəčəkə, ləmpətətu
bəzənčk, bəzənčkukə	ləyurâč, ləyurâčukə
cəyulələ, cəyulînkə, cəyulîetu;	mədwət, mədwîədə
cəyuləlčk, cəyuləlčkukə	ərifəšč, ərifəščukə
čûk, čûkejçə, čûku	əblâk, əblâkəjçə
dəryətə, dəryətûlə	pədñəbñk, pədñəbñcə
χlədnîk, χlədnîcə	pəlñən, pəlñənka
χlədnəčk, χlədnəčkukə	ərjâyc, ərjâycukə, ərjâycə,
χərwət, χərwətukə, χərwətûlə	ərjâycu
yrîčer, yrîčercə	strâšňk, strašncə
yrûəm, yrûəmukə	şəmröu, şəmrəllicə, şəmərlu, pər
yustəšk, yustəškukə	şəmərl
yrîžer, yrîžercə	škwârč, škwârčukə
îelçr, îelercə	təmînc, təmînkə, təmîncu
jərəpč, jərəpčukə	tərnöyc, tərnöykə
jûəšk, jûəškəjçə	zâjc, zâjkə, zâicu
kânkj, kânkrukə	klêpc, klêpčukə, klêpcu

II. SLOVAR ČRNOVRŠKEGA DIALEKTA

A

abranek: ábrąnk, -ą cvetna mačica na vrbi, leski itd.; ábrąnk je tudi zanikrna žival, ki slabo raste

adresa: ąntręs, -ą

adut: ądūt (v igri)

advent: ądvęnt, ą ądwinięnf

advokat: ądwąkât

aha: ągą, zdę pą že wîem

*ahtati: ąxtat varovati, paziti; ąuęnt nî tîz'd'ą, ką ąg kûp, ję tîz'd'ą, ką ąg ąxtą

ajčkati: ąjčkat

ajda: ąjdą

ajdov: ąjdu, ąjdąwą mûæką, ąjdąwą pâše, ąjdu snôp

ajdovica: ąjduęga

ajer: ąjér zrak; slâp, dûəbär ąjér

*ajmar: ąjmär, rje vedro

*ajnfah: ąjfak (neskl.); ąjfak ńekną enojna okna; tudi ąnfak

*ajzenpon: ąjnzłpōn železnica

*aklih: ąlkliż (neskl.) izbirčen

aks: ăks, -ą, m. os

*akurat: ąkurât natančen; tû ję ąkurât nărjen

ala, interj.: ąla, pęimą (pojdimo)

aleluja: ąleluję

ali, conj.: 1. tî ąl jëst; ąl tû ąl ün; 2. kot vprašalna členica: ą: ą ję blıu prémäl? ną wiđm, ą ąrío kęj dâš; ą bą? ądë? ądë rîes? (oboje v pomenu skrajšanega stavka: kaj praviš, da je res?) bęž ną, ą rîes?

almožna: ămąžną

altar: utâr, pręd utârjem, χ utâri

am vzeti: sę nî nęč ăm uzînę se nî nič zmenil

amba: ămbą; ję ządęę ămbą

ampak: ąmpąk

amen: âmen

*andlati: ândłat; kąkûo pą ândłaję, ką nîmaje nęč peči? kako pa izhajajo, ko nimajo peči? ą nûe nî mągûnęcę ândłat z njo ni mogoče izhajati

angel: ăjnýl, ăjnýlną

angelcek: ăjnýlčk

angelec: ăjnýlc pl.

angelski: ăjnýlsk, ăjnýlską nędſełe

*anko: ąnku za bîf nî še biti (prestatii) ni mogoče

antikrist: ąntękrîst

antvila = brisača: ąntlę f., gen. ąntlę, tudi: ąnkle

apetit: ąpętít

apnar: ăpnar

apnast: ăpnast

apnen: ăpnisəną jâma

apnenica: jęplisəncą, jęplisəncą ʐyąt

apnica: ăpniceą (die Kalkgrube)

apno: ăpną; ʐiu ăpną; ąs̄en ăpną

apostelj: ăpnosł, -slną

apoteka: ąpętéką

april: aprıł, -ę

ara: ărq; ję dâu ărq

*arcat: ărcat, -ą zdravnik

arnika: ărncę f. pl., ărncę brąt

aržet: ăržet

aštrzli (Hosenträger): ăştręncę f. pl.

avba: ăvbą (narodne noše)

*ave Marija: ăbę mąřiję zyuni

avša: ăuşe prismuknjen človek

avšast: ăuşest

*avtrge: ăutarıę loputa, ki branı svinji do korita

*azunk: ązunk slaba hruška

B

baba: bâbâ 1. zaničljivo o ženski; 2. bâbâ žâyat v pomenu, kot ga navaja Pleteršnik; 3. bâbâ pri kozolcu, gl. pod »kozelc«; 4. bâbâ = pîntarsk stôu die Böttcherwerkbank; gl. še pod »stol«

babica: bâpcâ 1. žena, ki pomaga pri porodu; 2. samica pri majhnih živalih, posebno pri ptičih; 3. pri klepalu tisti del, na katerega udarja kladivo

babina: bâbnâ zaničljivo o ženski

babišče: bâpšê

babji, adj.: bâbi jêsk, Bâbi zûep Triglav

bahač: bâxâč, -ê

baharija: bâxarijê

bahaški: bâxâšk

bahati: bâxat sê, sê bâxâ, këj se bâš bâzu, bâxâla!

bajar der Weiher: bâjer, -rje

*bajhniti: bâjxýf, -nem, -nu, -nla nehati

bajta: bâjtâ je manjša hiša bajtarjeva v nasprotju s kmetiško hišo (xîšê); tudi nekateri kmetje imajo bajte v bližini hiše in drugih gospodarskih poslopij (Grûemawâ, âblâkawâ, Kâšcawâ bâjtâ); v takih bajtah stanujejo gostaci (yustâč); üeylarskâ bâjtâ (iz desk); pâstîerskâ bâjtâ

bajtar: bâjtâr, -rje

bajtarica: bâjtârcâ

bala: bâlâ; bâlâ slâmê; nêwîestâ îmâ bâlâ

balin: bâlinc; pri balinanju je mala krogla bâlinc, velike so kûylê

balincati: bâlincat, -am

*balota: bâlûetâ; bâlûetê so debele grudi na zorani in zbranani njivi, ki jih morajo z motiko stolči

balтора: 1. xâčê nâ âutâryç; 2. âutrë dvigljiv pokrov pri svinjskem koritu

bana: bâna = banja

banda: bânda godba; bândâ xudîčewâ sodrga h.

bandero: bândîera f. zastava

bangar: bânyar, -rje, nâ bânyari

*bank: bânk, bânska, veliki skri-nji podobna naprava s pregra-dami (prièyrâdâ) za žito; pult v prodajalni

bankovec: bânkuc, -a

baraka: bârâkâ

barantač: bârântâč

barantati: bârântât, bârântâm, bârântu, bârântâla

barhant: pôrçant

barhantast: pôrçantast

barigla: bârîylâ ne prevelika po-soda, podobna škafu z dnom zgoraj in spodaj

bariglica: bârîylçâ

barka: bârkâ

baron: bârûen

barufa: bârûfa prepir in tepež

bas bâs (glas)

basati: bâsat, bâšem, imp. nâbâš, bâsu

baštati se: sê mu nâ bâsta se mu ne ljubi

bašti: bâştâ, dê smâ ... še dobro. da smo ...

bati se: bâf sê, bâim sê, bâjje sê, bûej sê, bâu, bâla; bâim sê, dê bâ dâš; bâim sê dê b nâ pâršu; adj. bâjêč, bâjče

bavbav: bâybâu

baža: bâžê; tâjkê bâžê take vrste

becati: câbât, câbâm, câbu, câbâl; krâwâ câbâ; té bâjë u rëf câbâl

brcniti: câbñt, câbnem, u rët ya câbñj, câbñu, câbnîlâ

beček: bâčk majhen sod

beden: bâdñ kad za kakih 20 hl

- bedro:* bēđar, pl. bēđadra
beg: bīəg; se je spūštu u bīəg
beka: bīəkə, gen. bējke, salix vi-
 minalis
bekov: bīəku, -awə, bīəkawə
 tārtə
bel: bīəg; mu je pāršla bīəg nā
 āku
bel, adj.: bīəg, bīəla, bīəl, ta bīəg,
 ta bīəla, ta bīəlyə; pār bīəlm
 dnēj; bīəl ylīədə hudo gleda
belez: bīəlēš; sām nāprājla bīəlēš,
 dē bām pābēlīla kūxne
belica: bēlīca (češnja)
belič: nīmā bēlīč
belilo: bēlīl
beliti: bīəlēt, bīəlēš, bīəlu, bēlīla;
 hīše bīəlf; plātñ bīəlt; pīəč
 bīəlt; bīəlf (s špēχam, s pūtrām,
 mlīškam); kēj si bāš s tēm bīəlu
 ylāwā! bīəlf želīes.; āl mu ix je
 bīəlu!
beljak: bēlāk (v jajcu)
beljava: bēlāwə (lesa)
belouška: bēlāuškə
*ben: bējñ; bējñ, pējwə, pojdiva
 torej!
bendima: bāndība trgatev
Benetke: bēnīstkə
bera: bīera (duhovniška)
berač: bērāč prosjak; = cājnā
beračija: bērāčiję = prosjačenje;
 = uboštvo: pār tēj xīš je sāmā
 bērāčiję; = revni ljudje, revna
 hiša
beračiti: bērāčt, bērāč, bērāču
beračka: bērāčkə
beraški: bērāšk, bērāškə pālcə
bergla: bērīylə
berilo: bērīl zelena krma, ki se
 bere za prašče
bersa: bīərsə skvarjeno vino
beseda: bēsīdə posamezna bese-
 da: tū je nā yārdə bēsīdə; bese-
 da v govoru: kōnc bēsēdī; nā-
 bēnā bēsīdə se ya nā prīmę;
 bēsīdə dā bēsīdə; govor: īma
 čīstə, rāzlūnēčnā bēsīdə; mu je
- čīst uzīəl bēsīdə (bolniku); je
 dāu bēsīdə je obljubil; stā u
 bēsīf sta domenjena; mūəž bē-
 sīdə
besedica: bēsīcə
bet: bāt, -a, lēsiən, žēlīozn bāt
betica: bātīcə glava: mu je dāu
 pā bātīc; īma tārdə bātīcə
bev, interj.: nē bēg nē mēu
bezati: bāzat, bāzām, bāzu, bāzālə
bezeg: bāzγ, bāzγə
bezgavka: bāzγāukə pl.
bezgov: bāzγu, bāzγu cwīatje,
 bāzγəwē jāyadę
bezljati: bēzlet, zwīnā bezlā,
 bēzlu, bēzlāla
bežati: bējžet, imp. bējš, bējžu;
 bējž bējš, kām bāš zdēj šōu!
bik: bāk, bākə, pl. bājk'; kēj se
 bāš z bākam bīədu! je γnōdū
 krāwā γ bāk
*biks: bīks, -a loščilo za čevlje
*biksati: bīksat, -am; čīəulę b.;
 ya je bīksu ga je tepel; v se-
 stavi nābīksat, zbīksat
bilje: bīlę (cerkveno opravilo)
bilka: bīlkə (trave)
binkošten: bīnkāšnā nedīsleł
binkošti: bīnkšt
birič: bērč, bēričę
birjica, dem. k birja: bērcə der
 Sensenring
birma: bīermä; je bīu pār bīerm;
 γrīə bīermä wīəzat
birmanec: bīermanc
birmati: bīermat
*birt: bīərt, -a gostilničar
*birtuh: bīərtəχ, -a predpasnik
bisaga: bāsāyə, -ājγę
bistahar, interj. bīstāγōr
biti, bijem: bēt; nārə bīję, je bīlə
biti, sem: inf. bēt (bīt), praes.
 sām, si, jē, swə, stə, stə, smə,
 stə, sə; imp. būəf, būəd'wə, būəf-
 tə, būəd'mə, būəfę; nīsām, nīš,
 nī, nīswə, nīstə, nīstə, nīsmə,
 nīstę, nīsə; imp. nā būəf itd.;
 kī z bīu; fut. bām, bāš, bā,

bäwə, bästə, bästə, bämə, bästę, bäge; bïu, blë, blü ali bäl, pl. blf in bäl, blë; skrajšane oblike: nã m ne bom; nämä ne bomo; čë m če bom; dës da si; käm m dièla kam bom dela? Primeri rabe: änkat jé bïu än mñës; jëst nã bäm wëc döyx; ätküet stë? këj t jë? tû jé za nëc; bñøl tñx! sâma däbrüetä jé jë; ačiøta nî dämä; ä t je këj bñøls? änku zä bïl nî; döyx čës mu jé; ä tje jé blü këj strâz? srâm ya je

blago: bläyu, gen. bläyä, dat. bläś, acc. bläyu, loc. u bläś, instr. z blöyäm; pomen: blago za obleko

blagor interj.: blöyar, blöyar mu

blagovnica: bläyunica hci, ki bo dobila grunt, ker nima bratov

blagorovati: bläyrôwat, bläyrü-jem, bläyröu

blanja: bläjnë podlogi, na katerih leži deblo, ko ga tesač teše

blaten: blätŋ

blato: blät

Blaž: Bläš, -žę

blažen: bläžen (v molitvi); bläžen = sladek, priliznjen

bled, adj.: blïst, blïsdä, blëdu, blïdëyä, pl. m. blëdi

bledeti: blëdī

bledica: blëdica

bledikast: blëdikast

blek: blék krpa

blekniti: blékft, blëknem, blëknú, blëkpłä

blesti: blëst, blëdë së mu; zäčiø së mu jé blëst

bleščati: blëši së, së mu jé blëšat

blisk: blisk

bliskati: blïskat së, blïskä së, blï-skä së jé

bliz adv.: blës, blëz dë najbrže

blizu, adv. in praep. blïs, comp. bliži

bližati: blïžet së

bližina: blëžinä, u blëžin

bližni: blížy, blížnë

bližnjica: blížnica; sam xõđu pa sâmič blížnecaz

bljusniti: jé blëgšnu je nekaj zinil, kar bi ne smel

bloditi: blñøł, blñødëm, blñøfš bloditi krmo svinjam

bob: bôp, bôba

bobek: bôpk; kñøzi bôpk'

boben: bñøbñ

bobnati: bñøbnat, -am

bobneti: bñøbf, bñbnî, jé bñbnîel

bobov: bôbu; bôbawä slämä

boldljaj: bñdljäi pl.; sam blä bñdlâ-jewä bodlo me je

bog: bñøx, gen. bäyä, dat. bäy, bäyñø, acc. bäyä, loc. bäyñø, instr. z bñøyam, pl. gen. bäyöy; z bñøyam pozdrav pri slovesu; dñøbär dän — bñy dej; bñy dej döbrä srñecë — bñy dej (pozdrav delavcem in teh odgovor); buy žièyñaj; buy pämäyäi; bñøy mu dëj zdrâuje; (šé) bñy de jé päršu; buy wîø, de jé rîøs (zaklijanje); buy wîø, a jé rîøs (dvom); buy wâr, če b blü rîøs; bñøy jen swët kríž bñži se reče, ko se začenja delo; yrîø z bñøyam (o duhovniku, ki gre bolnika obhajat); nî buy wîø këj bogat:

bôyat, bäyäta, ta bäyâł, bäyâd'ya; pämëst ta bäyâte se reče o pometanju, ko poberemo le najgrobejše smeti

bogataj: znano le kot rodbinsko in hišno ime bäyâtai

bogatec: bäyäc

bogateti: samo v sestavi z bäyât, jé z bäyâtatu

bogati: bñøyat ubogati

bogatija: bäyâtijë

bogatinec: bäyâtinc

bogatinka: bäyâtinkä

***bognar:** bôgnar, -rje kolari

bogek: bñøjk crucifix; nãrêd bñøjk skleni roke kot k mo-

litvi — tako velijo otroku, naj prosi; krampfer je naříšdu bûəžkâ je sklenil listje
boh: bôž, -a; cîø bôž špêža
boječ: baječ, f. bâžiæč
bokal: bâkâu, bâkâla
bokanje: bôkajnë drva, s katerimi oglar boka kopo
bokati: bôkât; ūøyłar bôkâ kôpâ to je, zadela od zgoraj z bokanjem (drvni) nastalo praznino, ko je kopa že nekaj časa gorela
bolan: bâlân, bôdynâ, bôdunu, ta bôuyň, bôgnyq
bolc: bôyc, -a na obodu stanjšani del dna pri leseni posodi, da gre v utor
bolečina: bâlečinâ
bolehast: bâlèxast
bolehati: bâlîøxat
bolehen: bâlèxñ, f. -a
boleti: bôlf; bâli, bôlu, bâliøla, bâliøl
bolezen: bâløzþ
bolha: bâža, gen. bâjxé, dat. bâjx, pl. bâjxé; bâjxe se më akâlë
bolj: bël; bël kâ bolj ko
bolji, boljši: bûelš (za vse spole); bûelš kûp; adv. bûeli; a mu jë këj bûeli?
 bûeli, bûeli wîn
boljšati: bûelšet; se nîækëj bûelše
bolnik: bunik
bolskati se: se bôuskâ
bombaž: bâmbâš, -âžé
borjač bôrječ dvorišče (vipavská beseda)
borovnica: bârunicâ
borovničevje: bâruničuje
*borštnar: bûeršnâr, -rje gozdar
bos: bûes, bôsâ, bâsu, ta bûes, bôžyq, pl. bâsi, bôse; kôjní je bûes (brez podkve); tâ je bôsâ
Boštjan: Bâštjân
bostî: bôst, bôdë, bûedu, bôdla: žwînâ se bôdë; këj se bâš z nîm bûedu (= prepiral)

*bot: bôt; zâ n bôt za enkrat; dwâ bôtq; drûy bôt drugič; qn drûy bôt drugič; sâm qn bôt samo enkrat
botati: v sestavi: pâbûetât se
boter: bûetar; kârsñ, bîermânsk bûetar; mu je šôq zâ bûetra
botra: bûetra
božanje: bûeželiné
božati: bûežet, -em
božec: bûešc
božič: bôšč, da bâžiæč, pred bâžiæcm; pl. bâžiç = trije božični prazniki
božičen: bâžiç; bâžiçý prâznyk'
božast: bâžast
božasten: bâžesn, -na
božji: bôži, bôžjë n., f.; bôži yrôp; nîsi bôži; cîø bôži dâñ; yrîom nâ bûežjë pûet; zâ bôžjë ûøle; nî jëmu bôžiøq ni imel beliča
brada: brâdâ; brada pri čebelnem panju
bradavica: bredawicâ (na roki in drugod na koži)
brajda: brâjdâ (dobro znana beseda iz vipavskega narečja)
bramor: brâmař spâdîedâ kurënnîe
brana: brâna
branati: brênat, brêna, brênâje, brênu, brênal
*brangarica: brânyarcâ prekupčevalka z jajci in maslom
brangariti: brênyârf; këj zmîorâram tûat brênyârš? hodiš tod po opravkih
braniti: brânf, brânm, brâns itd., brânu, brânlq, brânl; lë pëjf, ydûø f brâñ? krûža se nî zâ brânf; zâkëj se brâns z mâna jëf?
braška: brâškâ drobno oglje
brat: brât, brâtq, brât, brâtq, pâr brât, z brâtam, pl. brâtje, brâtu, -am, -e, -az, -am; pâ pôl brât
bratec: brâc; wînsk' brâc

brati: brät, bërem, -eš, bër, -te
brâu, brâla; jâyadę brät, za
prešičę brät; čebiélę slâb bë-
reje; bûkwę brät

bratiti se: bräť sę, brâfma sę, sę
je brâfu, brâtlę, sę sę brâtlı;
pomen: brâť sę s kûem = dru-
žiti se s kom

bratovski: brâtusk, adv. pa brâ-
tusk

bratovščina: brâtušnă druščina,
povečini slaba druščina: tû je
lîepa brâtušnă (ironično)

brazda: brâzda

brbati: bârbat, pomen: kuŷâ bâr-
baš? kaj klepečeš?

brbunček: bârbunčk mozoljček

brcniti: bârcňt, -nem, -nu, -nla

brdaos: bârdâus močan človek;
velik kos: bârdâus krûxâ

brdek: bârtk, -a v pomenu nem.
brav; otroka sprašujejo: si kęj
bârtk? tudi o odraslem se reče,
da je bârtk

breg: brîz, brêyä strm svet

brehati: brîøyat, -am; sarnâk
brîøza

breja: brêję; krâwa je brêję

brenclj: brîønclj, brîønkle taba-
nus bobinus

brenčati: brêncet, brênci, brêncu,
brêncâla; mûjxę brênciję

brenkati: brênkat, -am

brentač: brêntač, brentâče
brenta; pîntar dîøla brêntâče

brest: brîøst ulmus

bresti: brêst, brêde; brîødu, brê-
dla

brestov: brîøstu, -awę; brîøstu
lîas

brez, praep.: brës; brës skârbi;
brës têya sę žę preštâne; je
narfâdu brës prâšet ne da bi
vprašal

breza: brîøza; tudi kravje ime

brezden: brêzny m.

breznati se: brîøznat sę; mâčkę
sę brîøznaje

brezov: brîøzu; brîøzawę mêtłę

brezovec: brîøzuc brezova šiba

brezverec: brêzwîerc

bridek: brîtk, -a; brîtką mâtřa
razpelo

briga: brîyä skrb; nîma nábene

brîyę; sę brîyę nî dâu, kę sam
yę srîøčęla še zmenil se ni

brigati: brîyat; tû më nèč na brîyä;
za nábenną rîeč sę na brîyä; më
tûøek brîyä kâd lânsk snîež

brihtati: brîxtat sę s kûem sku-
šati kaj težkega napraviti

brihten: brîxtę

brin: brën, brînä

brinje: brînę

brinov: brînu; brînawę jâyadę

brinovec: brînuc žganje iz brino-
vih jagod

brinopica: brînuc pl. brinove ja-
gode

brinopka: brînuką (ptič)

brisati: brîsat, brišem, brîsu, brî-
sała; brîsat pâsûdą; kâm je brî-
šes? kam hitiš?

brislja: brîsle brisača

brîst: brëst, brîstę; ſo, pîjé sâm a
brîstix to je, samo pri kosilu in
večerji

britev: brîtu, brîtwę, z brîtje

briti: brët, brîjem, brëu, brîla;
bûorjë brîje

brifof: brîtaf; kûøjñsk' brîtaf

brizgati: brîzyat, -am

brizgniti: brîzyňt, brîzyne,
brîzyňu, brîzyňla, brîzyňl

brkljarija: bârkłarjiję navlaka

brkljati: bârkłâ v loncu, će se kaj
kuha

brleti: bârlt, bârlı; lîc bârlı, je
bârlîøla

brlizgati: bârlizyat, -am

**brlj:* bârlj, -ę vrtavka (igrača za
otroke)

brljuzga: bârlûzya z vodo razred-
čeno blato; na pol stajan sneg

brljuzgast: bârlûzyast

brljuzgati: bärłäzγat (po blatu, po posodi); bärłazγâ pà wôť
brljuzniti: bärłûzŋł klofutniti
brlog: bärłòž
brneti: bärñî; zγûen bärñî
broditi: brûø̄t, brûø̄d'm, brûø̄d'u; pà vôđ brûø̄t
bron: brôñ, -a
bronast: brôñast
brozga: brûø̄zγa (= brljuzga); zaničljivo tudi o drugih tekočih snoveh
brskati: bärskat; kákûø̄s bärskä-je; bärskä pà stâr šâr
bršlin: bäršlin
bršljanov: bäršlinu
brtaøs: bärtaøs velik kos kruha
bruhati: brûø̄t, -a
bruhniti: brûø̄t; krî brûø̄t; kâr brûø̄ne kar blekne, brez pre-misleka zine
brus: brûs, -a
brusač: brâsâč
brusiti: brûsť, brûsš, brûs, brû-šu, brûsla; kôsa brûsť; jêsk brûsť
*brusketina: brûskîøtna veriga pri jarmu, ki se priveže k ojesu
bro: bröu (čez potok)
brzdati: bärzdat; se nî mägyu bärzdát
brž: bärš; bärš pëjt!
*bržogast: bäržûø̄gast; bäržûø̄gä-sta kítle krilo iz prižastega, pi-sanega blaga
bubati: bûbat; kî tè bûbä? tako se govorí otroku

bucika: bûckä
buća: bûče cucurbita pepo; trebusasta posoda; glava; je je dûebu pà bûč
bućati: bûčet, bâči, bûču, n. bâčâl; yrûøem bâči
buditi: bâť, bâd'm, bâd'yu, bâd'lâ
bukati se: bûkât se; swîne se bûkâ
bukev: bûku târš
bukov: bûku, -gwâ; bûku lîas; bûkawâ fânîłâ suknjič iz domače volne
bukovica: bûkejca bukovo drevje; nî nêč smříøk, je sâma bûkejca
bukov: bûkwę; mâšne bûkwę molitvenik
bukovice: bûkucë knjižica
bula: bûla; nà urâť se mu je nar-dîš aña wêlikâ bûla
bulast: bûlăst
buliti: bûlt; këj bûlš ki nûetar? kaj strmiš tja noter?
bunka: bûnkâ močna ženska
burja: bûrje, zârwâškâ bûrje ali uscâna bûrje (piha od jug.-vzh.)
burkla: bûerkle pl. (kuhinjsko orodje)
butara: bûtqâ (drv); butare nosijo na cvetno nedeljo v cerkev
butast: bûtast neumen
butati: bûtät; z urâľm bûtät loputati
buteč: bûc zabit človek
butelj: bûtl, bûtlna zabit človek
butiti: bûť, bûťš, bûť, bûťu, bûtlâ suniti
butniti: bûťýf suniti

C

cabniti: cäbýf, cäbnem, cäbý, cäbnu, cäbnîł
cafedrati: cafâdrat cefrati
cagati: câγat
*cahen: câχy, -na znamenje
*cahnati: câχnat, -am zaznamovati; zäcâχnat, pâcâχnat

cajna: câjnâ
cajnica: câinca
*cajt: cëjt, câjtâ; nîmam câjtâ pâ-mâγat; a prâim câjf; u câjf, pâr câjf zgodaj; nî câjtâ ne gre, ni mogoce
*cajtunge: câjtungë časopis

capa: câpâ cunja
capin: cäpin (psovka)
cebada: cäbâdâ brcâ; ti m dâu
 ąnâ tâkâ cäbâdâ, dê bâš jëmu
 dôsf
cebati: cäbât, cäbâm, cäbu, cäbâ-
 lâ
cebniti: cäbýf; tê m cäbñu te
 bom c.
cedilce: cedîlce
cedilo: cedîl
cediti: cëf, cedîm, cedîu, cedîl;
 slîne se mu cedîjé
cegel: cîegu, cîeyla
cekar: cîekâr, -arje, u cîekâri
cekin: cekîn
cel, cela: cîeu, cîelâ, cîelu, du. cîela,
 cîel, pl. cîeli, cîelë; cîelýa; tâ
 cîeu, tâ cîelya; kuzârc je še
 cîeu; cîeu dân; ąnâ cîelâ ūerà;
 je râzú u cîel (sneg); s cîelýa
 iz enega kosa
celina: cîelnâ neizorana njiva
celiti: cîelî, cîelî se
celo adv.: cîl; še cîl
*celtna: cîltnâ šatorko platno
cement: cemînt, -a
cempet: kâr uzînye cempîer
 (noge) jo hitro odkuri
cempin: cempîn; cempîn je nâ-
 sâjen nâ ūolp, imâ ūxâ, štiblâ,
 zârné
cena: cîenâ; pa cîen; za nâbêna
 cîenâ
ceniti: cîenî, cîenîm, cîenîu, cenîlâ
cent: cîent, cîentâ; wâya ąn cîent
cep: cîep (orodje pri mlatvi)
cepati: cîepat; mûjxe cîepajé
cepetati: cîepatât, cîepatâ, cîepatu.
 cîepatâlâ
cepič: cîepč, pl. cîepîč (pri ceplje-
 nju dreves)
cepitî: cîepf, cîepm, cîepš, cîepu.
 cîeplen; cîepf drôwâ; cîepf xrû-
 škë, cîešnë itd.; dûełyé cîepf;
 kôzé cîepf
cepljati: cîplâ = curlja
cepniči: je cîpnî

*cerati: cîerat
*ceravec: cîeruc; špâruc nâjdë
 cîerucâ varčni najde zaprav-
 ljivca
ceremonija: cérémûenjé pl. sitno-
 sti
cerkev: cîerku, cîerkwë
cerkven: cérkwîen
cerkvice: cîerkucâ
*cerunga: cîerŋya potrošek; mu
 je dâu za cîerŋya
cesar: cësar, cësârje, par cësâri
cesarica: cësaricâ
cesarjev: cësârju, cësârjewâ
cesarski: cësârsk; cësârsk gôst
 craričen gozd
cesarstvo: cësârstu
cesta: cîestâ; wîelkâ cîestâ; wîel-
 kę cîesté jen wîelkę aštarîjë se
 nî za ȳryť
cestnik: Cîosík hišno ime za kme-
 tijo ob cesti (blizu Godoviča).
 ki je dajala voznikom priprego
*cetelc: cîeylc, -a list, listek
ciba: nâ, cîba, cîbâ, nâ, nâ tako
 kličejo kokoši
*cipka: cîpkâ kokoška
cibora: cîbârâ sorta sliv
*cifast: cîfast raztrgan, razcefran
*ciferblat: cîfärplöt, -a številčni-
 ca na uri
cifra: cîfrâ številka
cigan: cëyan, cëyâna
ciganiti: cëyânf se; kûet si se cë-
 yânu kod si se ciganil (pote-
 pal)?
ciganka: cëyânkâ; tudi psovka
ciganski: cëyânsk
cigara: cëyârâ
cik: cîk (ime volu)
cika: cîkâ (ime kravi).
cikast: cîkast; cîkast wôu, cîkastâ
 krâwâ
cikati: cîkât; wîn cîkâ (postaja
 kislo)
cikniti: cîkýf, cîknë; wîn mâl
 cîknë (to je, ko ga pokusiš, za-

čutiš kiselkast okus); cikýf = kaniti
cikorija: cékûer, cékûerje (dodatak h kavi)
cilj: cil, cíle (pri streljanju)
cimati: címät; u párſí címä klju-je (od bolećine), ker se gnoji
*cimer: címär, címrä soba
cimet: címët, címëtä
cimetov: címëtu
ciper: címpär, címprä ostrešje
cimprati: címprat, -äm
cin: cën, cína
cinast: cínast
cincati: cíncat, -äm zibati (npr. otroka v naročju)
*cipka: cípkä kokoška
*circle: cíérklë fem. pl. šestilo; s cíérklém umír píntar dnù
citrati: cítrat, -äm
citre: cítre
civeba: cwíebä, nav. pl. cwíebé
cmerda: cmíerdä kdor se rad joče
cmerdati se: cmérdaf sé, sé cmérdá; je tüäjk semírjen se reče o nekom, ki se rad joče
cmeriti se: cmíerf sé
cmok: cmök inter.
cmokati: zmäkät, cmäkäm, cmäku, cmäkälä (z ustí); pa lúš cmäkät
*cmokalast: cmäkäläst; cmäkälästa íst jed, ki se valja po ustih; tudi pałíeskästa íst
cmokavec: cmäkâyc ali färkajęc kuhano sveže zelje in krompir, vse skupaj zmečkano kot močnik
cmokniti: cmökkýf, cmöknem, cmöknú, cmökpä; je cmöknú u lúše; tě m cmöknú te bom cmoknil (klofutnil)
*cmokutniti (ni v Pleteršniku): cmäkûf, cmäkûtnem, cmäkûf-nu, cmäkûtpä pasti ploskoma na tla, da se sliši — cmok; je cmäkûf-nu, kükär je dôuz jen šerök

*cof: cof, -ä kita
cokla: cûækłä (za pod kolo); ne-roden človek
coklati: cäklat, cäkläm, cäklu, cäkłä; pa bläf, pa träf cäklat mendarati travo; v sestavi: pa-cäklat, pacäklu, pacäkłän po-mendarati
cola: cûælä dolžinska mera
copata: cäpâtä
coper: cûäprä čaranje
copotati: capätat, capatäm, cäpä-tu, cäpatälä
coprati: cûäprat, -äm
coprnica: cûäprancä
coprnija: cäparñijé
coprnik: cûäprank
cota: cûætä cunja; nîmä nëč cûet nima nič obleke
crkati: cärkät poginjati
crkapati: cärkawat poginjati
crkniti: cärkýf, cärkne, cärknu, cärknyä, cärkjen
cucati: cûçat sesati
cucek: cûck psovka človeku
cucelj: cûçl, cûçlnä Saugzulp; v ruti zavezani različni predmeti
*cug: cäg, cûya železniški vlak; u cûx sam sé spôyňu mimogrede sem se spomnil
*cugati: cûgat, -äm podajati iz rok v roke, npr. opeko
cukati: cûkät, cûkäm trzati
cuker: cûkär, -krä
cukniti: cûkýf, cûknem, cûknú, cûknly
cukrček: cûkärčk
cula: cûlä; cûlä zäwîezat
cuncati: sé cûncä se ziblje
cunja: cûjnë, cûje
cunjar: cûjnær, -erje
cunjarica: cûjnercä
cunjica: cûjncä
cura: cûerà
curek: cûerk; wôdä s cûerkäm têče; yrä s cûerkäm (namreč dež)
curkoma: s cûerkämä

curljati: cärlët, çärlâ; wôdä çärlâ
cuzati: cûzat
cvek: cvêk, -a žebelj (železen)
cvekec: cwêkc
cvenkniti: cwêjnkýf, cwêjnkne, je
 cwêjnknu
cvesti: cwâl, cwâde, cwâdeje,
 cwâdu, cwâdlâ
cvet: cwîet, -a
cveten: cwêtna nedîelé
cvetje: cwîetje
*cviblati: cwîblat, -am; cwîbla, à
 p šôu al nê se ne more odločiti,
 ali...
*cvikarice: cwîkarce fem. pl. čev-
 ljarske klešče

civiliti: cwîlf, cwîl, cwîlu, cwê-
 líla; pâs cwîl; prêšc cwîl; ûes
 cwîl (če ni namazan)
coiren: cwîern
cvirnat: cwîernat
*cvirnati: cwîernat, -am; je cwîer-
 nu ni vedel ne kod, ne kam
*cvitelj: cwîtl, -na žebelj za v peto
cvrčati: čwârčet, čwârči; tič
 čwârčiję
cvrček: čwârčk ocwrta jajca
cverti: cwârf, crêm, imp. scwâr,
 crôu, cwârlâ, acwârt
cvrkniti: cwârkýt, cwârknem,
 cwârknu udariti koga

Č

čad: čât, čâdâ čad od vročine, da
 je vidnost v daljavo majhna
čada: čâdâ krava temne barve
čadast: čâdast
čade: čedę, čediøta volovsko ime
čakati: čâkât, čâkam, imp. čâkęj,
 čâki, čâku; le čâk! grožnja! sam
 hôdu sârnâkâ čâkât
čas: le v nekaterih zvezah: tâčes,
 učâsiz, učâs; à t je kęj dôuž čes?
 z dôužyä čâsa; toda: za krâtk
 cjet = za zabavo
čast: čâst, gen. čestî, loc. u česf:
 ya imaję u česf ga cenijo; čâst
 bûađ bâyu
častiti: čestî, čestîm, imp. pačezd'
 ya, čestîu, pačâsru
če: če; če nî xûjîzya; če pröu
čebela: čebîøla; čebîøle bêreje;
 čebîøla umârje; čebîøla ukûolę,
 je ukłâla; čebîøle aýrepst
čebelar: čebelâr, -ärje
čebelariti: čebelârl, -ärml
čebelarski: čebelârsk
čebelen: čebîøln
čebelica: čebîølcą
čebelnjak: čebelñak
čeber: čebar, -bra

čebrič: čebârčk
čebaula: čebûla
čebulica: čebûlcą
čebulov: čebûlu
čeckati: čeckat, čeckâm, čecku,
 čeckâla; atrôc čeckâję pa zif
čeden: čiøt, čiødję, čiødu
čednost: čiødnast
*čefa: čiøf zanikrna posoda
*čefara: čefâra lesena, valjasta
 posoda za 1 l; s čefâra se mûækâ
 zâiomą
*čefrlj: čefârl, -ę zanikrno drevo
*čefuta: čefûta klofuta
čefutniti: čefûtf, čefûtnę, čefûf-
 nu; je čefûfnu pa tlîoz je padel
čehljati: čexlęt, čezlâ, čexlu, čex-
 lâla; kęj se čexlâš praskaš
*celestati: usé súertâ čeléstâ vse
 mogoče čenča
čelešnik: čelišňk; na čelišňk na
 klopi spodaj na vogalu peći
čeliti: v sestavi: pârčelt, gl. pod
 »pričeliti«
čeljust: čelüst; yûerang, dûełaną
 čelüst; čelüst pri grabljah
čeljustiti: kákûe se čelûsf jezika

- celo:** četl
čemeren: čemirn slabe volje
*čemkati: mał prej bi kóžk šlf spát, pa tákū čemkáma kíø pa lës hodimo sem ter tja, ne da bi kaj prida opravili
čenča: čianče pl.; bâbję čianče; čianče sg. psovka za človeka, ki čenča
čenčati: čenčet, čenčâ, čenču
čepeti: čepf, čepim, čepu, čepiøla
česati: česat, čiašem, česu, česálâ; česat se
česen: česn
česniti: česnýf, česnem, imp. česný, česnu udariti; tè m tök česnu (te bom...)
česnov: česnu; česnawà ylawa
česarek: česárk (smrekov, hojev itd.)
češljati: češljet, češlâ neumno govorí
*češmelj: češmél, -é zanikrno drevo
češmin: češmín
češminov: češmínu; češmínawé jâgadé
češnja: čiešne
češpa: čiešpâ češplja (plod in drevo)
češpov: čiešpu; čiešpu lîes
četirikrat: štíerkat
četr: četlart
četrtek: četlartk; wîelk četlartk
četrti: ta četlarf, četlarta
četveren: šterñojn; šterñoiné wîle, yrâble četvere vile, grablje
*čevrljati: čewarłâ se reče o otroku, ki brblja, ko še ne zna glasov artikulirati
čigav: čeyáu, -áwa, -áu
čik: čik tobak, ki ga ima čikar v ustih
čikar: čikar, -arje
čikati: čikat, -am
čil: čeu, čila
čist: čist, čista, čestu, pl. česti, čizdýa; se mûeré čestu diał na-rešt delo se mora lepo izvršiti; adv. čest paměst; čist nèč, na čist
čistiti: čisť, čisť, čisťu, čistlâ
čivkati: čiukat; pëše (pišče) čiuká; tič čiukajé
čizem: čizm, čizmâ
člen: nôra me bâliø u čléní v sklep, ki giblje stopalo
členek: člénk
človeče: člæwèc; nápâcn člæwèc
človek: člòuk, člæwiøkâ; člæwiøk se čûdny zdí, kâ wîf këj tâcýø, dë je člæwiøkâ srâm
človekov: člæwiøku
človeški: člæwiøšk; tû je pa žwinsk, nê pa člæwiøšk
čmrlj: čemarl, čemarlé
čof interj.: čôf
čofniti: čofný, čofne, čofnú, čofnla; je čofnú u ūeda; ya je čofnú udaril
čofotati: čefatât, čefatâ, čefatù, čefatâlâ
*čofutniti: čefútýf, -ùtné, -ùtnú, -ùtýla pasti, da se sliši »čof«
čohati: čožat, čožat se praskati, drgniti
čok: čok, čoka, pl. nom. čoik', acc. čoiké pričeljeno in obdelano bukovo deblo za na žago ali za prodaj
čokat, čokata: čokat, čekâtâ
čokec: čokc
čola: čuôlę; na čuôl cîepjé drôwâ; s čuôl (velika podloga) se këj pâdlazí
čoln: čôgn
čop: čôp (lás in pd.)
čopast: čôpast; čôpasta kákñuš
čota: čiota zaničljivo o šepastem človeku
čotast: čuôtast šepast
čotati: čuôtât, -am
črčk: čerčk pisalo
čreda: čiødø (ovac. govedi)
črednik: čiødýk; kårči kat čiødýk
čremos: čemâš, čemâžé allium ursimum

črepina: čepīnā; māči, -čje čepīnā posoda (ne samo črepina), kamor dajejo mačkam jesti
čreslo: črēšl
črešnja: gl. češnja
črešnjev: čīešnū; čīešnū līs
črevce: kūrjerę čīevcę stellaria media
črevelj: čīeul, -e škorenj; črevelj kot dolžinska mera
črevljar: gl. pod »tram«
črevljarica: čīeulercę cunja za v črevlje
črevo: čēu, gen. čewīeša, u čewīeš, s čewīešam, pl. čīewa, gen. čīeū, u čīewač; tā slēpu čēu; tā māšnū čēu
črez: čēs, čez; je pēlu čēz yūera preval iz Črnega proti Colu; čez nīwa; kūelk yā je čēs pās; čēs pōu; čīežnū yā nī; usi sa čīezmē; je bīu čez nūeč (je prenočil); za čez zīma; je dāu čīes (grunt); pagčīas; na čīes; smā na čīes zyličal se zedinili za ceno brez tehtanja
črhniči: čēxýf; nānku čēxnu nī niti črhniči ni; tūf čēxne nē
črn: čērn, -a; čērn sē mi dīela pred ačmī
črneti: čērýf, čērnī
črnicā: čērnīcę črna črešnja
črnikast: čērnīkast
črniti: čērýf v pravem in v prenesenem pomenu
črnjava: čērnīwā črni les
črnošolec: čērnāšūelc

črtalo: čērtāl del pluga
črtiti: čērf, čērfš, čērfu sovražiti
črv: črōu, črōwā, pl. črēi, gen. črōu črv na zemlji, v telesu
črov: čērwīu, -īwā; līs je čer-wīu
čuden: čūdū, čūdnā; čūdnā rīeč; tū je nīekēj čūdūgā; čūdū sē mi zdī
čudež: čūdēš; čūdēžę dīelat
čudežen: čūdēžn
čuditi se: čūt sē, čūt sē, čūdu, čedīla z dat.
čudo: nī čūda; dā čūdā wēlk
*čufast: čūfast ylīdā izpod čela
čuječ: čējēč
čuk: čūk strix noctua; bāt za nā želīežp tōučl
čut: čūt čustvo
čutara: čūtara
čutarica: čūtarcę
čuti, čujem: čūjet, čūjem, čūju, čūjēla; ciela nūeč sa čūjel; par mārlīč čūjet
čutiti: čūt, čūfš, čūfu, čētīla; nā čūfim nābēnyā mrāzā; pās čūf, dē yriā an člōuk; bāš že čūfu; u nōjā čūfim, dē bā dāš; a čūts? ali slišiš?
čvekač: čwēkāč, -e
čvekati: čwēkāt, čwēkā
čvetere: čwētīr
čvrčati: čwārčet, čwārči, je čwārčāl
čvrst: čwārst; je še čwārst krepak; čwārst stūep hodi hitro!

D

da: dē; xītar pējīf, dē na bāš zā-mūd'u; dē b būež dāu; dē b tē da bi te (zlomek vzel ali pd.); dē na bāš zwārnu glej, da ne boš zvrnil (voza); na būej sē, dē b zāsōu; bāim sē dē bā pre-kāsň; pā rēč, dē nī tākū; ydūe dē je bīu kdo (praviš) da je bil?

kēj dē je blū kaj (praviš) da je bilo? a dē? (skrajšano iz: ali praviš, da) res? mīslēm dē gotovo, seveda; kākūe, dē nē? seveda je tako; šlīš, dē pējīf pojdi vendar; tūejk mē je zīebj dē nākwl tēyā; pēj na yriām, dē usē pākusim; stūej dē wīdm

počakaj, da bom videl; pačák, dê prídem; nî dê b yaúeru ni, da bi govoril; liž tûj, dê sam ya ušou komaj sem ga ujel; liž dê je yšou komaj je ušel; dê b jëst tákû lôžk tékla, kât sam učasix če bi... Dôl s Peñuñam dê b yaúeru če bi govoril doli s Peñuñam (hišno ime); prèc zwéčer dê se lúč wšyá če se...: sâm dê prídesh da le prideš; nî ríku, dê nê ni odrekel

dac: dâc, dâca

dacar: dâcar, dâcarje

dajati: dâjet, dâjem, dâju, dajâla; kûjik je dâju ponujal; àl sta se dajâla! prepirala, tepla; àd yôre ya dâje, zdêj ba pa mèd!

daleč: dêleč; àd dîelęc

dalja: dâle; wělikâ dâle

daljava: dâlawa; na wělikâ dâlawa; tû nî nãbena dâlawa

dalje: dêli, dêl; pa kafser pûøf je dêli? àd nãs je dêli; dêl cajta

daljnji: dâlý; yrîom u dâlné krâje

daljsati: dâlsht; dân se dâlshe

daljsi: dâls

dan: sg. dân, dnîø, dnëj, pa dnëj, z dnîøem, pl. dnöwi, dnî, dnîøem, dnîø, dnîøem; dân se dîøla; dân se je nariøu; je pâršl na dân; pa dnëj; par bîølm dnëj; pred dnîøem; je že wélk dân; nûøejen dân; ki u an dân tja v dan; dân za dnîøem; prej ta dân; dûøbar dân; swét dân; sùødø dân; un dân pred kratkim; ta drûjy dân naslednjega dne; an drûjy dân drugič; stâ jemîøla dân (pred sodiščem); krâwø imø dnòwø krava bo zdaj zdaj storila

dana: dâna doga za dno

današnji: dânašní, -ç

danes: dâns; dân dâns; dâns tîødñ

danica: dâniçä

daniti: dâni se

danka: dânkâ (črevo)

dar: dâr, gen. dâru; dâr bôži

dati: dât, dâm, dâš, dâ, dâmø, dâjø, dëj, dâu, dâlø, dân; dâu nam je pëf postregel nam je s pijsačo; mu je dâu anä klapfûtø; dât pa ylaj; dâm wîøf dam na znanje; srîøč dât; še mâtér nî dâu srîøč ni segel v roko ob slovesu; u rëjø dât; dât na pâše gnati vola, posebno pa mlado živino čez poletje k drugemu kmetu, kjer je boljša paša; ya je dâu u šuøla; če bûøy dâ; buy dêj, dê b blû riøs; buy na dêj; nî se dâu preyawôrf; dât dîølat; dëj, nã, dëj (ko koga priganjamo); dëj ya! le dëj ya! ko koga na drugega šcuvamo); z dëj (-te, ma itd.) se opisuje velelnik, npr. dëj xitär pâsprâkf; ti m že dâu ti bom že dal (grožnja); mu je dâu yânl ga je nagnal; kâr se dâ kolikor mogoče

davek: dâyk že novejša beseda, starci govore frônk

davi: udâj, dâj

daviti: dâjt, dâjm, dâju, dâjla; dâjt se

debel: dêbu, dêbiøla, dêbiøl; dêbu snîø; dêbiøl ylîdat čuditi se; dêbiøla lâš

debelina: dêbelîna

debeliti: dêbelt, dêbeli, dêbelu, dêbelîla; d. se

debeluh: dêbelûx

debeluhar: dêbelûxar, -arje

deblo: dêbø

december: dêcembør

dedec: dîøc, dîøca mož, moški, tudi zakonski mož (beseda ima ne premočno zaničljiv pomen)

dedljati: dêdla govoriti neumnosti

dehniti: dâxýt, dâzñem, dâxýu,

dâxñîø (v kaj, koga)

dehor: dêxûøer, -rje

dejati: djâu, djâla, djâl; nê dê b djâu težko da; dôbør mi dîø

dekan: tîøxant

dekla: dîeklâ; je šlâ za dîeklâ, je slâžilâ za dîeklâ
dekle: dêklé, dêkliëta
deklina: dêklîna; je tâka dêklîna močno dekle
dekliski: dêklíšk
delati: dîelat, dîelam, dîelaj, dîelu, dîelalâ, dîelan; dûebar zâ dîelat priden za delo; kâkûe je tû dîelân (se nanaša na način izdelave); z râkâm, z ylawa dîelat; tûer, xrâsta se dîelâ; nûec, dân, tâma se dîelâ; atrôc dîelaję šundar; čûdežje dîelat; krât cêt dîelat; drîeu dîelâ sîencâ; škûadâ dîelat, škûadâ se dîelâ; dîelat srâmota; brêz ylawa dîelat; s pâmjetje dîelat; dîelat pa ãn pâmef ne prehitro delati; yart, lêp dîelat s kûom; dîelat kat swine z mîezam; liêp ya se dîelat; se dîelâ, kâd bi . . .; yrânt dîelat; u pîn dîelat; šunîca dôbar dîelâ dobro uspeva
delavec: dîeluc, dîelucâ, pl. dîeluc
delaven: dîelouñ
delavka: dîelukâ
delavnik: dîelunk
delo: dîel; čiœul sa u dîel to je, čevljar jih dela; s têm ba še wêlik dîelâ; stûerou bas dôbar dîel
denar: ynâr, ynârje; sprâj u ynar; za nâben ynâr; bôži gnâr kupec in prodajalec si dasta po sklenjeni kupčiji bôži ynâr (nekaj drobiža)
dera: dîerâ lesen okvir, položen na peč za sušenje sadja, žita itd.
deroč: dêrûeč; dêrûeče wôđa
desen: dîesnâ; ta dîesnâ rôkâ, nôgâ; na ta dîesnâ strâñ; na dîesnâ rûækâ v desno
deset: dêset; ađ dêsetiz, da dêsetiz, pred dêsetę
desetak: dêsetâk bankovec za deset; dêsetâk gl. pod »tram«

deseti: dêset; y dêset, par deset mâš pri maši ob desetih; dêset brât; ânkât da dêsete bam pârsu
desetina: dêsetina
desetkrat: dêsetkât
deska: dâskâ pri plugu; mrtvaški oder: leži na dâsk'
detelja: dîstelé
deteljen: dîstelén; dîstelén sîomé
deteljica: dîstelca; zâjci dîstelca oxalis acetosella
deteljišće: dîstelše
deti: dêt, dêñf, dîrenem, imp. dîen, dêñu, dîela
devati: dîewat, dîewam, dîeu, dêwâla; na strân dîewat; sâñ u kûpe dîewat; s kûež dîewat
devet: dêwiët
devetdeset: dêwiëdëset
deveti: ta dêwêl
devetnajst: dêvetnâjst
devetogub: dêwetayap; d. je dêwiët jen dêwiëdëset kat par sîeyu, dê ya bâjë z drékam snîedj (ker se dá le težko očistiti)
devetovižnik: dêwetawîžnjk
devica: dêvica
deviški: dêvišk
devištvo: dêvištu
dez: dâš; dâns nî blû nêc dâže; kâm bas šôu u tâjkm dâži; snîey z dâžem; dâž yrâ; dâž yrâ wîeträm; dâš se je ysû; se par prâule y dâži
dežek: dâšk
dežela: dêžela; je šôu u kârtawâ dêžela; v pomenu »dober, rodotivten svet«: je šôu u dêžela na Vipavsko, kjer je boljši svet; tâm je bêl u dežel tam zemlja več daje
deževen: dâžiøun; dâžiøun yreme
deževje: dâždiję
deževnica: dâžiøuncâ (voda)
dih: dîx
dihati: dîxat, dîxam; têšk dîxam

dihniti: dîxýf, dîxnem, dîxnu,
dîxnyla

dila: dîlë f.

dim: dêm, dîmä

dima: dîmä krava temne barve

dimec: dîmc prvo žganje, ki pri-
teče po cevi

dimlje: dîmlë; u dîmlëx

dir: dîr; se je spûstlu u dîr

dira: dîrë

direndaj: dêrëndâj; tâk dêrëndâj
je bîu

dirjati: dîrjët, dîrjem, dîrju,
dîrjebla

dišati: dîšet, dêšim, dîšu, dêšâla,
dêšâl; dêši pa wîn; nâbënâ fët
mu na dêši

dišava: dêšawâ; pòugx dêšâu sám
dîšâ u žûpa

divjak: dêujâk psovka za divjega
človeka; necepljeno sadno dre-
vo, tudi dêujâkajca

divjati: dêujët, dêujâm, dêuju,
dêujâla; žwînâ dêujâ

divji: dêwi, dêujë; dêujë
mësu

dlačica: dîlâčca

dlaka: dîlakâ

dlan: dîlân, dîlani

dleto: dîlët

dneven: dñîøun

dniti: v sestavi zâdnët (škaf)

dno: dnû, dnîøsâ, na dnîøs, du.
dnîøs, pl. dnîøsâ dno pri škafu,
sodu itd.; na dnî je sâmâ yûødlë
na dnu, npr. soda, je sama gošča

do: dâ; dâ tâu; dâ tût; dâ sârt
snéžiol do sredi senožeti; dâ
sârd nîwë; dâ pât klâncâ do
pod klancem; nî mu mâyâ dâ
žiûya; dâ märtuya, npr. udariti;
dâ krëwi; slëčët se dâ nâzýa;
najëst se dâ sid'ya; dâ pâlavîcë;
dâ krâjë popolnoma; dâ târdë
nâči; dâ zdëj; dâ kdâj; lebiøzny
dâ stâršu

dober: dûøbar, dôbrä, dôbar, dô-
barya; dûøbar dîøluc; dûøbar
za dîølat; je dûøbar za këj

ukrast; ñîma dûøbar jêsk; u dê-
brëm stân; dôbar blâgyu; aña
dôbra ñîerâ; dôbra mîerâ; dûø-
bar dân, jûtar, wëčiar; dôbra
srîečë; na dôbar zdrâuyje (pri
napivanju); dôbra lietnâ; dôbra
ñîle (volja), dûøbar kûp po-
cenî; stâf dûøbar biti po-
rok; dôbar dîl; dôbra pâše; ya
je sprâju ab dûøbar yâs; adv.
dôbar; yrîs dôbar dâš gre moč-
no dež; yrîs dôbar na bûeli se
zelo izboljšuje; je že dôbar
stâra

dobiček: dâbîčk; sám bîu na dâ-
bîčk = sám prâfetîero

dobiti: dôpf, dâbîm, dôp(te), dûø-
bu, dâbîlâ, dôblen, dâblenâ;
îmam za dôpf; dôpf tôžba;
dôpf stâwa; ga je dûøbu u pîest;
nûœ ya je dâbîlâ; dôpf pa yâi

dobivati: dâbîwât, -am

dobrikati se: dâbrîkât se

dobrota: dâbrûotâ; dâbrûotâ je
srûotâ

dobrotljiv: dâbrûotlu, dâbrûot-
lewâ

dobrotnica: dâbrûotnâ

dobrotnik: dâbrûotljk kðor izka-
zuje dobrote; sorta krompirja
dobrega okusa

dobrovita: dâbrûotlječk pl. f.

dobrovoljček: dâbrâñelk pijan-
ček

dočakati: dâčâkât; têya na bâm
wëč dâčâku doživel

dodajati: dâdâjet, -dâjëm

dotati: dâdât, -dâm

dodelati: dâdîølat, -am

doga: dûøya, dûøjye (za leseno
posodo)

dognati: tâ rîeč je dâgnâna odlo-
čena

dogodek: dâgûotk

dogoreti: dâgôrf, dâguri, dâguru,
dâguriøla

dogospodariti: dâgaspâdârf s sla-
bim gospodarjenjem vse zapra-
viti

dogovediti se: dągawiać se; se je dągawiedu se je zavedel, kaj mu je storiti
dogovoriti: dągawórf se
dohajati: dągajet, dągajem, dągaju, dągajela; sę tę ną mūerm dągajet; usę dągaję vse se unicuje
dohiteti: dągít, dągetim, dągifu, dągetisłę z acc.
dohodek: dągūetk
dohtar: dñuektar, -ärje
doiti: dąjët, dñuejdem, dąśdų, dąślą; kí z yg dąśdų? kje si ga došel? je xudu dąśdų je močno propadel
dojiti: dōjt, dāj, dāilę; māf dāj atröką
dokladati: dąklādat, am
dokler: dąklér; dąklér bam žīu
doklicati: dąkliscat, -icem
dokod: dąkūet
dokoder: dąkāmar
dokončati: dąkönčet, dąkunčäm, dąkönču, dąkunčałę, dąkönčen, dąkunčānę
dokupapati: dąkapawat, -ūjēm
dokupiti: dąkupf, -ūpš
dol: dōy dolina; yrą zwäl, u dōy
 se wäl; pogosteje v krajevnih imenih: Kārn dōy, Kājń dōy
dol: gl. doli
dolagati: dąlāyat, -am
dolanji: dñełan, -a; Dñełanę lñe-
 me: Gūeranę lñemę; dñełanę
 xīše; gūeranę xīše; dñełan wię-
 tar (gl. pod veter)
dolbsti: dñepf (z izpadom l),
 dñep, dñebu
dolenjec: dñełanc veter, gl. pod
 veter
dolg: dōyż, dōyra; je nəriədu
 dōyż; dōyż je pár xīš hişa je za-
 dolžena; ną dōyż uzët; ną dōyż
 dät
dolg adj.: dōyż, dōyra, dōyru,
 dōyvi, dōyqe, dōyżra; pár dōyym;
 ną dōyż jen šerök; tēra je žę
 dōyż

dolgin: dougın
doli: dōl v pomenu »sem doli«:
 príd dōl, zlīeáz dōl, sköč dōl, wärž
 dōl, păxý dōl, ydāj s păršu dōl;
 v pomenu »doli« na vprašanje
 kje vedno še z drugim prislov-
 nim določilom: tām dōl nā dą-
 līn, dōl pár dąlīn, dōl pár Čuk
 (hišno ime); tudi v pridevniski
 rabi: dōl yrâpar je pawiedu,
 ker je pár yrâpari kmetija, ki
 stoji niže od govorečega; kädöl
 lja doli, kadar imamo v mislih
 namembno mesto, kädulwän
 označuje samo smer, npr. līx
 kár je šōu kädulwän pravkar
 je šel v smeri navzdol
dolina: dälīnä
dolinar: dälīnär hišno ime
dolinarica: dälīnarcä Dolinarjeva
 gospodinja
dolinica: dälīncä
doliti: dälët, dälijem, dälīu, dä-
 līla, dälit
dolipati: dälīwät
doložiti: dälöşf, däläžim, imp.
 dälöş, däläøeu, däläžiła, dä-
 löžen, däläženę
dolžen: dužän, dōyžnä, dōyžnyä;
 kūelk şam pár zdëj dužän?
dolžina: dužinä
dolžiti: däyžim, däyžiū
dolžnica: dužnicä
dolžnik: dužník
dolžnost: däyžnūest
dom: dñem; je šōu z dñem; je
 že dōyż z dñem; ną mōjim
 dōm; ä ste zmíeram pár dōm?
 ali ste zmerom doma?
doma: dämä, dämä
domać: dämäç; pár dämäç; dä-
 mäç ärjüjç doma izdelane
 rjuhe; bñu je preć dämäç takoj
 se je privadil hiši
domaćija: dämäçiję; lñepa dämä-
 čije lep dom s posestvom vred
domaćin: dämäçin človek iz iste
 vasi, fare, občine

domisliti: dámíslf sé, dámíslém se, dámíslu, dámísnľa; ná mñóerm sé dámíslf ne pride mi na misel

domov: dámú

donda: dñóndq zaničljivo o velikem dekletu

doneti: dání

dopasti se: sé mi dápâdë mi je všeč

doplačati: dápłâcët, dápłâcëm, dápłâcú; níekiej sám mägyu še dápłâcët

doplačevati: dápłâcôwąt, dápłâcûjem, dápłâcôu, dápłâcôwâla

doplačilo: dápłâcñl

dopolanskij: dápągđâjnšk

dopolne: adv. dápôduné sám węlik náríed'u; subst. če bâš kâşn ȳstôq, ba krâtku dápôduné

dopolniti: dápôduní, dápôdunem, dápôdunú, dápôdunen; dápôduní pásñúdá; iż je źe dápôdunú (namreč leta)

dopolu: dá pôu

dapovedati: dápawîedat, dápawîem, dápawîè, dápawîedu; ná mñóerm mu níč dápawîedat

dopovedovati: dápawêdôwąt, dápawêdûjem, dápawêdôu

dorasti: dárast, dárâsem, dárâsu, dárâslâ, dárâšen; ya ba še dárâsu

dosaditi: dásât, dásadim, dásât, dásâdu dásadîlq, dásâjen; níekiej dríøyje je dásâdu (namreč k drugim drevesom)

doseći: dásëft, -síøzem, -síøyu, -føylq; ná dásíøzem dá wärzq; še këj dásíøyu?

dosoliti: dásôlt, dásalim, dásôl, dásñuelu, dásalîlq se soliti, kadar ni dosti slano

dostí: dôsf; a še nímäš dôsf? lís-tas smä še dôsf (še precej) pár-díøl; a je blû dôsf ledí (mnogo ljudi)? dôsfm sám pámâgyu mnogim sem pomagal

dostikrat: dôskat

dosuti: dásât, dásñujem, dásû, -ûlq

došlatati: dâšlâtat, -am

dota: dûetq; dûetq sé zmûetq, štôr pâ astâné

doteći: dátêcëf, dátêcëm, dátêc, dátîku, dátékla z acc.

dotekniti se: dátâkñf sé, dátâk-nem se, ná dátâkñ sé, dátâkñu, dátâknîlq z gen.

dotikati se: dátikat sé, dátikam sé

dotočiti: dátôcëf, dátîcës, dátôc, dátôcú, dátêcîlq; dátôc še mál!

dotoč: dâ tûet

dozdaj: dâ zdëj

dopoliti: dâwôlt, dâñelš, dâwôlu, dâwâlîlq, dâñelen

dopoljenje: dâwâlejë

dožica: dñâšca majhna doga

doživeti: dâžñif, dâžewim, dâžñu, dâžewîlq; têya ná bâm dâžñu

dračje: drâcjë = frâcjë tanko vejevje

drag: drâx, drâya, drâyu, drâzya, drâjë, pl. drâjyi, drâjre

draginja: drâgîne

dramiti: drâmf

drasati: drâjsat, -am, zdrâjsat drgniti, zdrgniti; žlâče sa zdrâjsanë; d. sé

draska: drâskq; mäck je náríed'u drâskq pâ líé; tudi psovka o človeku, ki se v vse vtika

drat: drât, drâtu

dražiti: drâšf, drâzm, ná drâž ya; drâzu, drâžilq; ýôsé drâšf

drča: dárçë za spuščanje lesa; tûet sa sâmë dárçë se reče o razritem svetu

drčati: dárçët, dárçî, dárçeu, dárçâla; u têx číøylëx mi dárçî; pâtstâl, dë ná bâ dárçâl

drdrati: úez dárdrâ

dregati: drîøyat, -am

dregniti: drîøýif, drîøýnem, drîøýnu, drîøýlq; u áku me je drîøýnu; s pâlcâ je drîøýnu

drek: drék, -a; krâwi drék'; drék ba yuríel nič ne bo gorelo; an drék baš náríed'u nič ne boš narétil; si dñene drékâ u âržet se

reče, če doseže kdo ravno nasprotno, kot je hotel
 *drekovec: drékuc, -a gnoj iz stranišča
dremati: dríemát, dríemlém, ná dríeml, dríemu, drémlâ; ná mûerm, kâ se mi dríemlë
dremota: drémltâ
dren: drën; jé târdy kâd drën
drenj: drëjn; ná dîelâj drëjnë ne delaj napote
drenov: dríenu, -awa
dreta: dríetâ; dríetâ ulëcf smrčati
dreti: dârf, dêrem, ná dér se, drôu, dârla, dârl, adârt; zâbi dârf; kâd bi ya s kûozë dârl; wôdâ dêre; këj se dêreš jočeš; këj se näd manâ dêreš
dreø m.: dríeu, dríewa
drevariti: dârwârf = za drôu dâržet
dreven: dârwîen; pâršf sâ dârwién
drevi: drëj
drevo: drôu, dréwîsa samo v menu plug. Deli pluga: yríedl, čertal, kôzuc = yríedl, lêmëš, dâskâ, klûka, rôč, plûžne, klîoše; plug je sâmc ali dûepłčer
drezati: dríezat; ya je dríezu s pâlcâ
drgniti: dâryýf, dâryñem, dâryý, dâryñu, dâryylâ; se dâryñe âbzit
dričkati se: dričkaf se; atrôc se drîckaje se spuščajo na saneh ali kako drugače po strmini navzdol
driska: drîskâ; im (imam) drîskâ; psovka za vsiljivega človeka
 *drlaubati: dârlâubat, -am dovoliti
drnje: dârnë listje od dežja ubito
drob: drûep (pri živali)
drobec: drôpc
droben: drôbñ ali drâbân, drôbñâ, drâbnu, pl. drâbni; drôbñya, ta drûebý, ta drûebnyâ; ná drûebñ; drôbñ mëde

drobičken: drôpčkan, drôpčkanâ; krâmpîer je liëtas drôpčkan; drôpčkanâ žiènskâ
drobiti: drôpf, drâbim, drâbñ, drâbñla
drobiž: drâbñs, -iž; nîmam nêc drâbñze (denarja); tû je sâm drâbñs (npr. droben krompir ali pd.)
drobnica: drâbnîca necepljena hruška, drevo ali plod
drobnjak: drâbnâk allium schoenoprasum
drobnjava: drâbnâvâ
drozg: drûesç, drûezgâ
droži: drôže f. pl.; kupljene droži: blâzgërn
drsalica: dârsalcâ (napravijo otroci, da se drsajo)
drsati: dârsat, -am; atrôc se dârsaję
drseti: dârsf, dârsi mi
drsniti: dârsnyf, dârsnë
drug: drûex, drûeyâ (z uë!) (pri poroki)
drug: nîkej drûzyâ; an drûjy bôt; nî drûjy pâmäči; an za drûjym drugo za drugim; an drûjy dân; an drûkât drug krat; za n drûjam zaporedoma; drûj za drûjym; wârz jen drûyâ, wârz jen drûzyâ drugo vrh drugega; v neredu; x ânm drûejym drugo k drugemu, povprečno
drugač: dâryâč
drugačen: dâryâjsn
drugačiti: v sestavi pârdâryâčf, pârdâryâcmâ
drugam: dâryam
drugic: an drûzč
drugikrat: ta drûjy bôt
drugje: dâryliž
drugoc: dâryûæč
drugod: dâryûæt; ad dâryûæt
drugodleh: dâryûædliž; tû je blû kûæd dâryûædliž
drugovati: dâryûwât, dâryûjem biti komu za druga

druhal: dāržāū; bā pāršlā tīstā
atrūčeję dāržāū, bā ყsē węję nā
čiəšnęç pałamūłą

druščina: drūšnā

družica: drāžīcā; i jē blā zā drā-
žīcā (pri porokī)

družina: dāržīnā; īmā węlikā
dāržīnā (število rodbinskikh čla-
nov je veliko); ſe z dāržīnā (to
je skupaj s posli)

družiti: drūšt sē, drūžmā sē, drū-
žu; nā drūš sē ž nīm

drøa: drōwā, drøg, nā drōwøz, z
drōwam

drven: dārwīen samo v pomenu:
neroden, slabo izdelan, npr. o
orodju

drvariti: dārwārl, dārwārm, sām
dārvāru

drvarschi: dārwārsk

drzen: dārzp̄

drzniti se: dāržył sē, dārznem sē,
nā dāržył sē, nī sē dāržnū prāšet

držaj: dāržāj (pār štējnγaz, pār
žājz)

držati: dāržet, dāržim, dārš, dār-
žu, dāržāł: γę jē dāržu zā rūə-
kā; zā drøy dāržet drvariti
pri oranju; rējke krízm dāržet;
swiəcę d. (umirajočemu); u dō-
brēm stān dāržet; dārž γę! dār-
štę γę! dārž jēsk zā zābmī; bę-
sīədā dāržet; mrēz dārži; pūat
dārži; dārži wōdą ne pušča;
līat, sniəx dārži; zdęi bā dāržāł
je dosti trdno; čēbar dārži stū
litru; dāržet sē zā węję; dārš
sē mē; stāze sē dāržet; sē dārži
pałkōńc; sē kīsł dārži; wōu jē
wāya dāržu je vlekel tako moč-
no kot z njim vpreženi močnejši
vol, tako da je bila vaga izrav-
nana, t. j. navpično k ojesu

država: dāržāwā

ducat: tūcāt

duh: dūż, gen. dāżu; nīmā nābēn-
γę dāżu ne diši po ničem; swęt
dūż, γrīem x swętym dūż, sām
bīu pār swętym dūż (Sv. Duh je
božjepotna cerkvica nad Pod-
krajem)

duhati: dūżat, dūżam, dūżu

duhopen: dāżōłn duhovník

duncati: dāncāt; swenītā sē dūn-
cajē se drezajo, kot bi sesala,
kadar so odstavljenā

**dunst:* dūnst hlap

duplo: dāpł, -a duplo v dreves-
nem deblu

**durati:* dārąt, dārā trajati; tū bā
dōż dārāł

duri: le v zvezi: zā dōżar in zā
dōżram prostor v hiši v kotu
pri vratih

duša: dūšę; pār mēj dūš; ni źiwyę
dūšę; dūšę gumب pri srajci

dušek: ყ ყām dūšk jē ყsē spīu
nā n dāšk jē spīu; sūəd nīmā
dāška

dušiti: dāšł, dāšim, dāšiū, dāšłł;
dāši mē

duzniti: dūžył, dūznem, dūžnū

dva: dwā, dwiə, dwiəx, dwiəm, nā
dwiəx, z dwiəm; dwā jēn dwā
= pā dwā; ūera jē dwiə, ąb
dwiəx, dā dwiəx

dvajset: dwājsf

dvakrat: dwākāt

dvanajst: dwānājśł

dvesto: dwiəstu

dvoj: jē šlū nā dūəję; nā dūəję
rāsīəkāt

dvojček: dūəjčk; krāwą jē strīłą
dūəjčke

dvojen: dūəjn; dūəjnē wīłę (kot
trūəjnē, šterūəjnē wīłę); dūəjnę
γrāble

E

éden: nom. m. âdþ, àn, neutr. ân, ànu, àn, f. ânä, gen. m., n. âñyä, àñyä, f. ânë, ànë, dat. m. n., ânm, f. âñ, àñ, loc. m., n. þar ânm, ànm, f. âñ, àñ, instr. m., n. z ânm, ànm, f. ânë, pl. nom. m. âñ, àñ, f. n. ânë, gen. âniç, àniç, dat. ânm, ànm, f. âniç, àniç, instr. ânm, ànm; këj je tû zà na rîø? præcëj àn kûøs precejšen kos; þar àniç lëdîç; âñ tåkû, drûjy dâryâç; tû je mén usé ân; ãmál < eno malo; âdþ ãd wâj nëj yrø; ànë yrâble; àb ànm; ki ù àn dân
eksekutar: sekütar

eksercirati: sałcîerat, -am; je šöy sałcîerat je šel na vojaške orožne vaje
elektrika: əlektrïka
enajst: ənâjsf
enajsti: tå ənâjsf
enajstiç: tå ənâjsf böt
enajstkrat: ənâjskât
enkrat: ànkât, əjinkât; əjinkat; na ejkât; ànkât je biu ən mües; kâr na ejinkat (nenadoma) se je pâkazâla
erb: ərp, ərba
erbšina: wîerpşna
evangelij: əwângyl
evangelist: əwângyelîst
evangelski: əwângyelsk

F

fabrika: fâbarka
fabriški: fâbäršk; fâbärškâ rûebâ
facanetlj: fâcanîetl, -ç; fâcôù
facek: fâck zanikrn človek ali kos kakršnega koli blaga
fafljati: fâflét, fâflâ = dela naglo in površno
*fagla: fâglâ bakla
*faglati se: fâylat se, se fâylâ, fâylu, fâylâlâ lagati
*fajere: fâjerc vžigalica
fajfa: fâjfa; ànä fâjfa tâbâka
fajfar: fâifär, -je
*fajht: fâjxt vlaga
*fajhten: fâjxt vlažen
fajmošter: fâjmâštar, fâjmâšträ
*fajn: fâjñ neskl. prid.; fâjñ člôgk dober, prijazen čl.; fâjñ yrêm lepo vreme; fâjñ blâju dobro blago; fâjñ nárjen dobro narejeno; ya je fâjñ násîoku ga je močno nasekal
fald: fâut, -dâ
*faler: fâler, -rje napaka

faliti: fâlt, fâlm; kûelk še fâlî (manjka)? na müerš fâlf zgresti
falot: fâluit
*falš: fôyš (neskl.) napačen; mu je fôyš mu je nevoščljiv
*falšija: fušiję nevoščljivost
*falšivec: fušîc nevoščljivec
*falšljiv: fušlêu, -wâ nevoščljiv
*falšljivost: fušlîwast nevoščljivost
*fana: fânä zastava
fancelj: fâncj, -na
*fanela: fânièlâ suknjič
fant: fânt, fânta, fântjë
fantek: fântk
fantin: fântin, fântînc
*fantovati: fântowat, -uјem
fantovski: fântusk
fantovščina: fântušna je denar, ki ga mora plačati fant, ko začne z drugimi fanti fantovati
far: fâr, fârje, pl. fari (zaničljivo)
fara: fâra
farba: fârbâ
farbati: fârbat, -am barvati; pâfârbat; na fârbat nalagati

fareñ: fârn; fârnâ cîrku
farizej: fârežej, fârežejéj
farman: fârmân farân
farmanica: fârmâncâ
farovški: fârušk; fâruškâ kûžarcâ
farovž: fâruš, -žé
farški: fâršk
fasati: fâsât, fâšem dobiti, prejeti; g l iz je fâsu! (batine)
fej: f j; f j t  b o 
fentati: f jntat uni iti; s  je f jn-tu si je vzel sam z vljenje
*fest: f j f; f j f f nt; f j f  r e sn ex
*ficek: n m  f ck  nima beli a
figa: f y ; k u n sk  f y ; f y  b   n r ed  ni  ne bo  naredil; mu je f y  p k z u
figamo : f y  m n  
figov: f yu, - w ; f yu l st
figura: f y r a; t  je s m za f y r a samo za videz, ni uporabno
fijaka: f j k  šala, sme nica
fijakati: f j k t postopati
*fimfar: f imfar, -r j  gl. pod »tram«
fin: f n  (neskl.); je b u f n   l  uk dober, spo tovanja vreden  lo-vek
financar: f n c r, -r j 
*fingrat: f n r t, -  naprstnik
finka: f nk   ensko spolovilo
*firar: f r r , -r j  gl. pod »tram«
*firkelc: f rk c; f. w n   etr l.
firne : firne , - 
*firnik: f r rk zavesa
*fir t: f r r t knez
*fir tov: f r r tu, - w  knezov
fit: f t, f t  najemnina; obresti
*fitnik: f f k  najemnik
fi tol: f  u, f  u   ; tudi v pomenu »obisti, ledvica«
fi tolov: f  u  lu, - w 
fi tolovka: f  l ca drog, ki se ga oprijema rastoci fi tol
*flancat: fl nc t sadika (zelja in druge zelenjave)
fl sa: fl   

fla ster: fl j tar, fl j str  obli 
*flavde: fl y d   en e
fleten: fl et , -n 
*flika: fl k  krpa
*flikati: fl k t, - m krpati; fl k t z  y j la mahati z bi em
flikniti: fl k t, fl kn m, fl k , fl k n , fl k n ;  a je fl k n  z  y j la, z j rm n m z bi em, z j rm nom ga je udaril, o vrk-nil; je fl k n  m m je stekel, sfr al mimo;  a je fl k n  ope-haril
flinta: fl nt ; sud sk , j g rsk  f.
*flobnik: fl ub d k maternica pri svinji
*foglav : f u ylu , - z  pti ja kletka
*flosati se: k k u s s  fl u saj  se kopajo (v pesku, blatu)
fol : f   , -  zakrivljen no 
*fol ela: fu   la samo na koncu zakrivljen no 
foringa: f u r n ya vo nja; im  d  t f u r n y 
*forajt: f r  t, -  priprega
*forajtati: f r  t t dajati, dati priprego
*forka: f u rk  kolec z  leznimi kljukami, kamor se nasloni kosje pri klepanju
*forkeljc: f u rk c; im  s j  f u rk c im  svoje muhe; s f u rk c m z zvija o
*formus: f rm s pohi tvo
*forti: f u rf neprestano
fortuna: f rt n ; t k  f rt n  je bl , d  je str x   t kr l neurje z vetrom
fra ca: fr    pra a
*fra je: fr    dra je
frata: fr    poseka v gozdu
fra kati: fr   t, fr   m, fr  ku lahkomiselno zapravljati; navadno v sestavi z fr  k t; d ut  je  it r z fr  k u
*fr j: fr   (neskl.) prost; je       l  fr  

- *frajati: frâjet oprostiti; je bû
frâjen oproščen vojašcine
- frâjh*: frâjx omet
- frajhati*: frâjxat
- *frajnost: nã frâjnâšl pod milim
nebom
- frajtar*: frâjtar, -arje
- frakelj*: frâklj, -lnâ
- Franc*: Frânc, Frênck, Frâncl,
-lnâ, Frâncûen
- frančiškan*: frančeškân
- frančiškanski*: frančeškânsk
- franki*: frônk' davki
- franža*: frânže
- franžast*: frânžest
- fraska*: frâské veje, zlasti veje po
senožeti, ki jih je treba spo-
mladi pospraviti, da niso v na-
potje pri košnji
- frata*: frâtø poseka v gozdu
- *fratati: frâtat; më je frâtal me
je prevarilo
- frater*: frâtar, frâtra
- *frbežen: farbëžn lahkomiseln;
farbëžn nûca zâbîelâ to je, brez
skrbi, da bi jo zmanjkalo
- frčati*: fârcat brizgati
- freniti*: fârčýt; je fârcel z rîf je
brizgnilo...
- frčati*: fârčet, fârči, fârču, fâr-
čâlâ; tîč fârčijé
- *frdamati: fârdâmât pogubiti;
fârdâmân rîč! prekleta
- *frderbati: fârdârbat, -âm po-
kvariti
- *frdjus: fârdjûs kljubovalnost
- frešk*: frîšk svež, npr. o rani, ko
je še mokra
- frfotati*: kâkûoš fârfatâ
- frfra*: fârfra
- frfrast*: fârfraſt
- frfrati*: fârfraſt, fârfra, fârfra po-
vršno delati
- *frganje: fâryeñe ko obsekavajo
(fâryaję gl. frgati) zelnate stor-
že, dobe fâryeñe, ki ga upora-
bijo za svinjsko krmo
- *frgati: fâryat, -am, afâryat; f.
wêjé odsekavati od vej listnate
vejice
- frisen*: frîšn
- frkati*: fârkat, -a; fârkâ kîø pa
lês frči sem ter tja
- frkavec*: fârkuc se reče zaničljivo
o neubogljivem dečku
- *frkapica: fârkajca gl. pod emo-
kavec
- *frkla: fârkle dekle (zaničljivo)
- frkniti*: fârkýf, fârkné, fârkñu,
fârknâl
- frkolin*: fârkulîn se reče zaničljivo
o razposajenem dečku
- frkolinček*: fârkâlinčk zanikrna
leščerba
- frlanka*: fârlânkâ sekirica
- frleti*: fârlf, fârlí, fârlu, fârlîelâ;
tîč fârlf leti po zraku
- frnclja*: fârcle kobilica na perot-
nici pri kolovratu
- frodelj*: frûođl mlade veje z zele-
nim listjem kot živinska krma
- *fronki: frônk' davki
- froš*: frûoš, -žé žabica pri škafu,
ki varuje utor, da se ne odkrhe-
ne (dê se ūtâr nã umrëš da se
utor ne umrvi)
- frtačka*: fârtâukâ
- *fruga: frûrâ, frûjyé poljski pri-
delki, zlasti pesa, korenje, repa
- *fruštek: frûštk, -a zajtrek
- *fruštkati: frûštkam, frûštkat
- fržmagati se*: sê mu fâržmârâ za-
meri
- fucati*: fûcât, pomen gl. v Pleterš-
niku!
- *fucniti: fûéñf freniti
- fuflja*: fûflâ nãrdî usê nãrûobę
- fufljati*: fâflét, fâflâ, fâflu, fâf-
lâlâ; tâkû fâflâ, dê nî nãbén
rîč pâdûobę dela brez glave
in vse narobe naredi
- fuj*: fûj!
- fukati*: fûkât koitirati
- *fuks: fûks, -a konjsko ime
- *funda: fûndâ temelj za stavbo
- funt*: fûnt, -a

*funtarica: fūntarcä tehtnica s
funtno razdelbo
*furati: fūrətət, əm vozariti
*furbac: fārbāc (neskl.); wōu jē
fārbāc, če nagaja pri vožnji
ipd.; tudi o zlobnem človeku
*Furlan: Fārlān, tudi hišno ime
furija: fūrjē vihrav človek
furiast: fūrəjēst vihrav
furlanka: fārlānkä majhna sekira
*furman: fūermān voznik
fuszekelj: fārzēl, -lę kratka no-
gavica
*fušati: fūšet, -əm narobe delati
*futer: fūətər, -trə krma; podšiv
futrati: fūətərət, -əm; nafūətərət;
zwīnä f. krmiti

gaber: γâbər, γâbrä
gabiti: γâpf sę; tâ rîəč sę mi γâp
gabrov: γâbru, -awə; γâbru lîes
gacati: γâcät; slâmä γâcät slamo
pehati, tlačiti v mlatilnico
gad: γât, γâda
gadov: γâdu, -awə
gugati: γâgât; jē začiəu γâgât
dušiti se
gagniti: γâgñl, γâgñe, γâgñu, γâgñ-
la poginiti
gajsten: γâjstę npr. o volu, do-
brem za vožnjo
gajželnik: γâjžlunk bičevnik
gajžla: γâjžlə bič
*gajžlati: γâjžlət; v molitvi: ką
jē za näs γâjžlən bñu

G

*gank: γânk, γânkä mostovž; kor
v cerkvi
*galop: kâłop; jē šōu u kâłop,
jē kâłapñeru
galopirati: kâłapñerət, -əm jezditi
v skok
*gankati se: γânkət sę prepirati
se
galge: γâuγę
*garati: γârət, -əm težko delati
*garbajtati: γârbâltət, -əm težko
delati
garbatı: γârbət z acc. močno tep-
sti
gare: γârę pl. f. neke vrste moto-
vilo
garjav: γârju, γârjewä
garje: γârję, γâri scabies
*gasa: γâsä ulica
*garnir: γleniər nabrano pri žen-
skem krilu
gasiti: γâst̄, γâsim, γâs, γâsiu, γa-
sılı, γâşen âpu
gašcerica: γâšercä
Gašpar: γâšpar, -rjé
gate: γâte, γât

*gatre: γâjtrę drogovi nad pečjo,
na katere obešajo obleko ali
perilo, da se posusi
*gavdrh: γâudär(χ) stara obleka
gaz: γâs, γâzi, f.
gaziti: γâst̄, γâzję, γâzu, γâzla;
snîex γâst̄; nă γâs pa blâf!
gelp: γîelp, -ə; cëmpin jē násəjen
nă γîelp
geniti: γânf, γânem, γâń, γântę,
γânu, γânlə; γâń sę! ti bâję
lêdję dâl γânf te bodo že ljudje
naučili; ti m dâu γânf (grož-
nja); nă bâ γânu, čę b mu ză
ritję zâkñeru; nâbñenä rîəč γâ
nă γâne
*gepelj: γêpl, -lnä gepelj
*gerprga: γîeparγä, īeparγä pre-
nočiše
gibati: γîbat, γîblém, γîbl, γîbltę,
γîbu, γîbłä; dâklîer bäm sę z
ȝñm pârstäm γîbu
gibčen: γîpč̄, -nä
*gin (nem. hin): γînt; jē že γînt
je že mrtev
gladek: γlâtik, γlâtka, γlâtku, γlât-
ki, γlâtke, adv. γlâtik; jē γlâtku,

jé lôjk kôšť je gladek svet, je lahko kosití

gladež: ɣlādɛʃ, -žę ime rastline iz rodu carduus

gladiti: ɣlāt, ɣlād'm, ɣlātš, ɣlāf, ɣlād'u, ɣlādla

glajščati: ɣlējštat; žwīnä ɣlējštat gojiti

glajt: ɣlājt greda v ostresju

glas: ɣlās, ɣlāsu; pę ɣlās sam ɣa spôznu; dębu, tějník ɣlās; nę ɣlās ɣawɔrf; nę wäs ɣlās; nń dāq năběńyę ɣlāsu ąt sębę; ję nę slābm ɣlās; usákę wäs īmä súoј ɣlās (dialekt)

glasen: ɣlāsp, ɣlāsān, ɣlāsnä, pl. ɣlāsň, ɣlāsne

glava: ɣlāwä; nūeś ɣlāwä pąköné; nę mūerę z ɣlāwä skujž zit; ąd nūeř dą ɣlāwę; mārtwāškä ɣlāwä; kęj si s tém ɣlāwä bīołš; ɣi īmä nę ɣlāj mora zanj skrbeit; z ɣlāwä dīelat; z ɣlāwę zrājtat; z ɣlāwę znät; wīn mu ɣrīe ę ɣlāwä; mi nę pādę ę ɣlāwä mi ne pride na misel; nę dāržim năběńe ręči węc u ɣlāj ničesar se več ne zapomnim; ɣdūer nīmä ę ɣlāj, īmä ę nōγrəx; dīelä pę soj ɣlāj; dīelä bręz ɣlāwę; ję dōbrę ɣlāwę; ję tārdę ɣlāwę; za tū nīmäm ɣlāwę sposobnosti; nę ɣrīe mi z ɣlāwę; pīet ɣlāu žwīne; zləunatę ɣlāwä; zīelę dīelę ɣlāwę

glavica: ɣlāwicę (nam. ɬanīonę)

glavinec: ɣlāwīnc centaurea jacea

glavnik: ɣlunik (samo v pomenu češelj)

glavnja: ɣlōnę cela čola, ki v peči počasi gori; samo na enem koncu zoglenelo poleno iz oglarske kope

glaž: ɣlāš, ɣlāžę steklo; kozarec; steklena posoda

glažar: ɣlāžer, -je; pęjd z lūč, sę tę nü ɣlāžer dīelu

glažek: ɣlāšk, -a

glaževina: ɣlāžunä steklena črepina

glažnat: ɣlāžnat

gledati: ɣlīdąt, ɣlīdäm, ɣlēj, ɣlīedu, ɣlīdątla; ɣlēj, ɣlēj; ɣlēj iż ɣsle; ɣlīdą spät čęla; pīsan ɣlīdą; sę ɣlīdątla kąt pās jēn māčkä; ɣārd ɣlīdąt; u tla ɣlīdąt; dębiel ɣlīdąt; sę ɣlīdą u špīoxu; usi sę ɣlīdąt za nīm; nę tū nę bām ɣlīodu; lę ɣlēj, dę nę bāš pādu; ɣlīdą, ki bi kęj ukturādu; ɣlīdą sām zāsę ravna sebično

glen: ɣlēn, ɣlīenä zelene alge v studencih, stojeći vodi

glenast: ɣlīenast

gleščati: ɣlējštat; žwīnä ɣlējštat

gležen: ɣlīežn, -nä, u ɣlīežj

glih: ɣlīx, līx; ta dwā stā si čist ɣlīx (enaka); zdęj je ɣlīx (ravno); pār ąn ɣlīx pribiližno; līx kār pravkar; usę-ɣlīx vseeno, kljub temu; tū tę mēń usę ɣlīx to je meni vseeno; līx zatū prav zato; līx prōđ; līx zdęj takoj; līx zā n prōđ sām sę năfēdu ravno prav... līx dę sam sprājlä komaj sem spravila (pojedla); si nīsä nęč ɣlīx se ne razumejo

gliha: ɣlīxa; nę dā nęč ɣlīx se ne zmeni; ɣlīx kęp štrīxä enako gre z enakim

*glichen: ɣlēžn; tla sę ɣlēžnē tla so ravna

glihati: ɣlīxat, -am; ɣlīxat tla iz-ravnavati tla; dōx sám ɣlīxu, pę sám lę ɣlīxu dolgo sem se pogajal za ceno...; kęj sę bāš z mānä ɣlīxu! meni enačil

glista: ɣlīstę deževnik; ɣlīstę v črevesju; nāš ątrōć īmaję ɣlīstę

globočina: ɣlābačinä

globok: ɣlābök, -a, ɣlābōćya; ta ɣlābūekä jāmä, ta ɣlābūećyä brēznä, pl. ɣlābōjik', ɣlābōjek, comp. ɣlābūeči

glodati: γłūdāć, γłūdāć, γłūdu, γładāla
glota: γłotą plevel med žitom
gloten: γłotn., -na; γłotn. źřit
gluh: γłuch, γłucha, γłechu, γłužyš, pl. γłełchi, γłužče; tā γłužch, tā γłucha, tā γłužyš, tā γłužče; kłasje je γłechu nima pravega zrna
gluhec: γłuch
gmah: γmäč, γmâča mir; děj γmâč; nā dā γmâča; bñaf pär γmâč bodi miren
*gmaj: γmäj, neskl. prid. γmäj člóuk preprost človek; γmäj pštôp vesoljni potop
gmajna: γmâjnä pašnik
*gmerati se: tûer se mu γmîerà narašča
gnada: γnâda; sùence je šlû za bôžje γnâda sonce je zašlo
gnadljiv: γnâdlu, γnâdlêw 
gnati: γnât, ženem, žén(te), γnôđ, γnâla; žén žwînâ past! tñójk ženę ki wâjñ tako sili (govori) vanj; zmîeràm  nâ rîøe ženę vedno isto ponavlja
gneča: γnîøečę
gnesti: γnêst, γnêdem, γnêf, γnîødu, γnêdla; γnêst se, se γnêdeję = se drêjnaje
gnezdece: γnîøsece
gnezdo: γnîøst, γnîøzd ; tîči γnîøst; tîč dñâłaję γnîøzd ; tê prešiota sa  s  z  n g  γnîøzd ; swîne nñøs γnîøst nosi v rilcu slamo, listje, preden stori
gnil: γnîđ, γnîla, γnêlu, pl. γnêli, γnîle
gniloba: γnêłoba
gniti: γnêt, γnîj , γnîđ, γnîla, γnîl; lîes γnîj ; krampîer je zâčiøu γnêf
gnjat: γnâf
gnoj: γnûøj, gen. γnâj , nâ γnôj, z γnûøj ; štâlsk, swêjñsk, ðûči γnûøj; kûøjñsk γnûøj; γnûøj kîdât; γnûøj wôſf; γnûøj je pár-tîøku (iz bolne noge, roke itd.)

gnojen: γnôjñ, -a; γnôjñ kôš, γnôjñ wîle; nîw  je γnôjñ; rân  je γnôjñ
gnojišće: γnâf 
gnojiti: γnôjñ, γnâim, γnôj, γnâim, γnâf ; γnôj se; rân  se γnâi
gnojnic : γnâjn c ; γnâjn čn  j ma izbetonirana jama za gnojnic 
gnus: γnûs, -a
gnusiti se: γnûs se, se γnûs, γnûs su, γnûs ; t  člóuk se mi γnûs
goba: γn ba
gobast: γn ba 
gobavec: γn bu 
gob ek: γn p k; t  krâw  je d b r g  γn p k  rada j ; po obliku se imenuje γn p k pokrov cek pri petrolejki z odprtino, skozi katero moli stenj
gobec: γn pc
gobezdalo: γub z d l
gobezdati: γab z d 
gobica: γn pe , dem. k γn ba
god: γn et, γn d ; n  m n j  γn et; k j  z d n ebu za γn et?
godec: γn ec, -a, pl. γn ec
goden: γôđn; t c se γôđn; l an je γôđn
goditi: l an se yud ; k k u  se mu yud ?
godlja: γn dl  jed v glavnem iz krvi in ostankov nadeva za krvavice; brozga kakr ne koli vrste in manj e vrednosti: n  dn  je s m a γn dl  (v sodu, ko je z  malo vina)
godov: γn du, γn d w ; γd j si γn du? kdaj ima  god?
godrnjati: yud rn t, yud rn m, yud rn u, yud rn  la ; zm eràm n d  m n a yud rn 
gol: γôđ, γôđa, γôđ, γôđy , pl. γôđ, γôđ; z γôđm r k m; t  se pa z γôđm a či sam w f; γôđa re n c ; γôđa l  
*golant: γu l nt (neskl.) prijazen, vljuden

golazen: γυλάζη črvi in drug mrčes, ki leze po tleh
goldinar: γυλδίναρ, -је, tudi γυndinár
golec: γούτσε pl. fem. hribovski svet kot manj vreden od nižinskega; kęj se baš mātru ү тістіх γоңғаң!

golida: γυλідә
goliti: γόλιψε, se γүөл izgublja dlako
goljava: γулâwâ gol, malo rodotiven svet
goljuf: γылұf slepar
goljuſati: γылғат, γылға, γылғу, γулғал; me je γылғал zmotil sem se, nasedel sem
goljuſen: γылғұf, -на
goljuſica: γылғиқа
goljuſija: γылғије
golob: γылұрп, -ba
golobček: γылұрпек
golobica: γылабіса
golobinjak: γылабнâk
golobij: γылұрбі
golorok: γыларуок
golsniti: γылғыш, γылғынәм, γылғыш ну; še γылғыш нî zinil besede
goltanec: γутâne
goltati: γылтат, γылтâ, γылту požrešno jesti
gołzun: γамзұн (pri kokoši)
gomazin: γамазін
gomezeti: nîkekj je γамазієт, γамазін
goniti: γыні, γүөні, γыні(té), γыні, γунілә; zwîna na pâše γыні; se té na γүөні at γишे; mašîna (mlatilnico, slamoreznico) γыні; γ. se; atrôc se γүөніje skačejo in se love; krâwa se γүөні; psîca se γүөні
gonja: γүөjнеч fem. pl. pot, po kateri gonijo živino na pašo
gora: γыра; γырәm ү γүәра; sūencę γrë za γүәra
goranj: γүәран, -a; Gүәранę lüemę, kr. i.; γүәрана γише
gorečnost: γуріөчнast

gorek: γурâk, γyrkä, γyärku, γyrkiyä, pl. γyärki, γyrkë; zâté dôbar, kę nîs węc γurâk; na bäm piu, sam şe γurâk (razgret)
goreti: γырт, γуrî, γыru, γуріәл; γуrî s pľamîenam; γurêč; γurfeč e muél
gori: γyr; tâm γyr; γyr par sasîsf (kadar je soseg više od govorečega); pridevniško γyr sūaśl (kakor tâm sūaśl, dôl sūaśl); prîd γyr, prîl sam γyr; pêl kâγyr tja gori; γur na jêsp gori na podstrešju; pêjd' γur na îspâ pojdi gori na podstrešje; kuγarwân; je šoū kuγarwân (kuγarwân izraža le smer); tâm γur zât tam gori za (npr. hišo); kuγarzât tja gori za (kam?); tûed γurakûel tod gori okoli (kje in kam?); prîf kęγurakûel; γyr jen dôl sem ter tja
gorjan: γурjân; γurjâñ prebivalci na Javorniku, v Kanjem dolu in Strmeu
gorjanka: γурjânkä
gorjanski: γурjânsk
gorje: γурjəya ti bâ; tâkû je sîtna, de je nî (njej) γurjəya jen ta drûiym
gorji: γүәri lepši
gorkota: γarkûetä
gorsati: γүәrşet, -em; γ. se
gorši: γүәrş
gos: γүәsesä
gosenica: γusîencä; γusîence abîerat, npr. z repe
gosji: γүәsi
goska: γүәskä
gospod: γaspûet, -da, -u, par γaspûedu, z γaspûedam, pl. γaspûadje, -du, -am, -e, -az, -am; je wêlk γaspûet je imeniten človek; v pomenu duhovnik: tâ wîelk γaspûet župnik, tâ mäl γaspûet kaplan; je šoū za γaspûeda; pôslat pa γaspûeda
gospoda: γaspôda

gospodar: ყასპაძâr, -ârje posestnik kmetije; tako ga nagovarjajo posli in sprašujejo po njem nedomači: a je ყასპაძâr dâma? Tudi gospodinja pravi: »Pâčâk, de pride ყასპაძâr!« dûbâr, slâb ყასპაძâr
gospodariti: ყასპაძârf, ყასპâdarm, ყასპâdâru, ყასპâdârla; dôbâr, slâb ყასპâdârf
gospodarski: ყასპâdârsk
gospodinja: ყასპâdîne
gospodinji: ყასპâdînf, ყასპâdîn, ყასპâdînlâ
gospodinjski: ყასპâdînsk
gosposka: ყასპânska
gosposki: ყასპôsk; tâm sa bêl ყასპôsk kat pâr nãs se lepše oblačijo; tû je pâ ყასპôsk po mestno; kâkñø je ყასპôsk! kako imenitno se drži
gost: ყâøest, ყâøstu, dat. ყâstûeij
gostač
gost: ყâøest, ყâøestâ, ყâøstu, ყâøežd-
 -ra, pl. ყâøsti, ყâøestê
gostač: ყustâč, -ç isto kot ყâøest
 ali fitûk
gostačka: ყustâčka
gosti: ყâøel, ყâøadem, na ყâøef,
 ყâøedu, ყâøadla; ყâøec ყâøedjej;
 zmîeram ყâøedé godrnja
gostija: ყustijê
gostiti: ყôsl, ყustim, ყustiù; v. se
gostja: ყâøestje = ყustâčka
gostje: ყrisem u ყostje, sam bîu u
 ყostjej; tû sa cîlêl ყostje to je
 prava pojedina
gostosevci: ყustâsîøuc ozvezdje
 Plejade
gostovanje: ყustwâjnê bivanje kot
 gostač v tuji hiši
gostovati: ყustowat, ყustiјem, ყu-
 stou, ყustowalâ stanovati kot
 gostač
gošča: ყâøeš gost gozd; »za ყâøe-
 še«, ime pašnika za gostim goz-
 dom; gosta tekočina, ki ostane
 na dnu soda ipd.
goščava: ყâøawä gost gozd

gotovo: ყatðu prîde; za ყatðu je
 ablûbu
govedina: ყawîednâ goveja živina
govedo: ყawîet, -da; ìmâ pîet
 ყawîet; èn ყowë, èniga ყawîeda
goveji: ყawëj, ყawëje; ყawëje žwî-
 na; ყawëje mësu; ყawëj drëik'
govorica: ყawarîca; tâkû je na-
 neslâ ყawarîca tako je nanesel
 pogovor; tâm ìmajë dâryâjšna
 ყawarîca tam imajo drugačen
 dialekt
govoriti: ყawôrl, ყawarîm, ყawôr,
 ყâñero, ყawarîq; têšk, ყlât,
 ręzlišceñ ყawôrf; tâkû se ყaw-
 arî tako pravijo ljudje; tâkû
 ყawarî, de nî za nákâmâr; na
 ყâs, pâ tîzim ყawôrf; kiwândân
 ყawôrf; čièzmë je ყâñero; zâ-
 mej je ყâñero; ყawôrf pâ mâcje
 govoriti o človeku: je pâršl,
 krâdl, klîel ipd.
govorjenje: ყawarîçinë; tâk ყawar-
 rîçinë ìmâ, de je za kôzlat
gozd: ყost, ყôzda
gozden: ყôzq, -na
goža: ყâøež (pri cepcu)
graben: ყrâbq
grabež: ყrâbes -že skopuh, ki bi
 rad vse zase pograbil
grabit: ყrâpf, ყrâpš, ყrâbu,
 ყrâbla; sâñ, listje ყrâpf
grabljač: ყrâblâč
grablje: ყrâble, ყrâbl; deli gra-
 belj: ყrâbuše, dwâ lâcnâ, če-
 lûst, zâbjë
grabljica: ყrâblîca
grabljîče: ყrâbuše
grad: ყrât, grâdu
gradaša: grâdâše pl. fem. pripra-
 va za gradašenje volne
gradašati: ყrâdâšet, ყrâdâšâm,
 ყrâdâšu
graditi: samo v sestavi
grah: ყrâz, ყrâxa
grahast: ყrâxast; ყrâxastâ kâkñø
grahov: ყrâxu, -awa
grampa: ყrâmpa gošča na dnu
 soda

grapa: γράπα ožja ali širša, globlja ali plitvejša globel, ki jo je pred kratkim ali v davnini izkopala tekoča voda; svet po širokih grapah se obdeluje; pogosto ledinsko ime: ta sršednje γράπα, γράπα pár tiserná, za γράπα senožet nad grapo; hišno ime γράpar, pár γράpari, u γράp, adj. γράparsk

graščak: γρεšάκ, -ά

graščina: γρεšίνα

graščinski: γρεšίνsk

grašica: γράšča

gratati: rātāt; jé rātu ḡrdēč je postal rdeč; ní mi rātāl ni se mi posrečilo; pár nás šunīča ná rātā ne uspeva

**gravžati se:* γράψητ se; se mi γράψη se mi gnusi

grba: γάρβα grba; hrbet: mu ix jé dāu ná γάρβα

grbančast: γάρβान्चेषt

grbančiti: γάρβान्च (sę); čēl γάρ्बान्च

grča: γάρčε (v lesu)

grčast: γάρčेषt; γάρčेषt līs

grčav: γάρču, -ewa; γάρču līs

grd: γάrt, γάrdā, γάrdū, γάrdγa, γάrdē, pl. γάrdi, γάrdē, adv. γάrt; tū jé že γάrd wīl; pūet je γάrdā; u γάrdm (nam. vremenu); γάrd γlīdā; γάrt se dārži; ž ním sa γάrd dīsēlāl; γάrdā ná-wāda; z γάrdā ná bāš pár ném nēč aprāju; čē ná bā šlū z līsepā, bā pā z γārdā

grdavš: γάrdāuš se reče o ostudni živali ali stvari pa tudi o človeku

grdoba: γάrdōba

grdobija: γάrdabījē

greben: γρέbīən; pāwīesmā se zmīkaje ná γrēbīən; pētēlīnu γrēbīən

greblja: γrīəble (kuhinjsko orodje); ūəgħarskā γrīəble

grebljica: γrīəbleq

grebsti: γrēpst, γrēbem, γrēp, grīəbu, γrēbla

gred: γrīət, ná γrīəf, ná γrēdīəx

gredaljnica: γrēdāncā veriga, s katero je pritrjen gredelj na plužne

gredelj: γrīəd], -lē ali kōzuc osrednji del pri plugu

gredoč: γrēdūəč; tū lōxk γrēdūəč aprājš to lahko mimo grede (brez zamude) opraviš

greh: γrīəχ; γrīəχ dīsēlā; īmā γrīəχ

**gremati se:* γrīəmat se, -am se

**grenca:* γrēncā meja

grenek: γrēnāk, γrējnāk, γrējnk

greneti: γrēnī

grenkoba: γrēnkōba

gres: γrīəs zdrob

gresen: γrējšn

gresiti: γrējšf, γrēšim, γrēšīk, -īla

gresnica: γrējšnācā

gresnik: γrējšnāk

greti: γrēf, γrējēm, γrēj, sup. γrīət, γrēj, γrīəlā; γrēf se; dēl γrīət!

grepati: γrīəwāt, γrīəwā, γrīəwāl;

γrīəwā me

grevinga: γrīəvūnγa

grgrati: γārγrāt, γārγrām, γārγru, γārγrālā

gric: γrīč, -ā; pogosto ledinsko ime; Lēbānu γrīč, Skrōūn γrīč, Kārsnγ γrīč, Zājči γrīč; u γrīč navkreber; ná mūorm spēlet, je prēyē u γrīč

gricar: hišno ime γrīčer, pár γrīčeri, γrīčersk

gricast: γrīčēṣt; γrīčēṣt swīēt

griček: γrēčk, -ā

**grifati:* γrīfāt, -ām; kōjne, wōl γ. podkovati (z ozobci)

grinta: γrīntā (bolezen)

grintav: γrīntu -awā; γrīntu ətrōk, γrīntu tēle slab, bolehen otrok, tele

gristi: γrēst, γrīzēm, γrīs, γrīzu, γrīzla

griva: γrīwā; kūejinskā γrīwā; γrīwā se je үdərīla ruša ob kolovozu se je udrla (na poljskem

kolovozu ločimo kolesnice, ku-
lešnici, med kolesnicama in ob
steni pa je γrīwą, to je travnata
ruša); o slabem svetu, ki ni ves
porastel, in med travo tudi ne-
porasli deli, da se vidi zemlja,
se reče: tām sā sāmę γrīwę
griza: γrīzę (bolezen); zaničljivo
o slabotnem človeku
griza: γrīzę pl. fem. kamnit svet;
tudi kr. i. γrīzę, Prędγrīzę, hišno
ime γrīzér, -ję, pár γrīzéri
grizav: γrīžu, -ćwą bolan za grižo
grizljaj: γrēzljāj
grkati: γarkat, -am, -u, -ałą izgo-
varjati z grlom
grlica: γarłca columba turtur
grlinka: γarłinką (otročja bole-
zen)
grlj: gärłāuką grča v lesu; »wążu
mūerę jěmf γarłāuką« uho (npr.
pri škafu) mora imeti gréo (da
je trdnejše)
grlo: γarł, γarłą
grm: γarm
grmada: γarmādą velik grm; u
Kärsnemę γrič je sāmę γarmādą
široki grmi, ki se jim mora člo-
vek in pasoča se živina daleč
na okoli izogniti
grmaditi: γarmāt, γarmādm, γar-
mādu kopičiti
grmenje: γarmējne
grmeti: γarmf, γarmī, γarmiěl
grmiček: γarmičk
grmičevje: γarmičuje
grmovje: γarmōuje
grob: γrūep, γrūebą surov (o člo-
veku); γrūep člōık močan člo-
vek
grob: γrōp, γrōbą; γrōp kōpat,
skōpat; γrōb zasąt
grobjan: γrēbjān
groblja: γrūəblę
grodelj: γrūədlj, -le
grof: γrōf, -ę
grofija: γrafiję
grofinja: γrōfnę
grofovská: γrafōusk

grom: γrūem
gromski: γrūemsk; γrūemską
strīelą!
groš: γrōš, γrūešę
groza: γrōzą; γrōzą mē je; tāk je,
dę je γrōzą; γrōzą γą je pągħi-
dat
grozanski: γrazānsk
grozd: γrōst, γrōzdą
grozđe: γrūəzđę
grozen: γrōzŋ, -ną, γrazān stra-
šen;; lepo oblečen; kōk s γrōz-
ną kako si lepo oblečena!
groziti: γrōst, γrazim, γrazin, γra-
zilę; γrazin mu je, dę mu ną
bą dāu člęs
grožnja: γrōžnę
gruden: γrūdŋ̊ december
gruliti: γrūlf, γrūl
grunt: γrąnt, γrūntą
gruntar: γrūntar, -arje
gruntati: γrūntat premišljevati,
razglabljati
grunten: γrūntę; γrūntne būkwę
grušt: γrēst, γrūštą
*gruštanica: γrūštancą žaga v
gruštu
gržon: γamžūen, -ę
guba: γabę, γabę, pl. γabę
*gucati: γucat, -ę; γucą gre zi-
baje se; swęńietą γucaję swinę
jo drezajo, kadar hočejo sesati
gugati: γūgat, γūglem, ną γūg!,
γūgu, γūgala; mīzə se γūgle,
tudi: jūgę
guglar: γūglar (Hotedršica), Črni
vrh: šišškar
guliti: γült; xlāčę γulf
gumpast: γūmpast zabit, neumen;
zarobljen
gumpec: γūmpc zarobljenec
guncalica: γuncanča
guncati: γuncat, -am gugati;
γuncat se; se je γuncu prež xis
je leno šel proti hiši
*guncpot: γuncwąt, -ę (prim. nem.
Hundsrott) malopridnež
gurati: γūerat, -am težko delati

*guravec: γûruc, -a kdor veliko dela
guzniti: γûžýf, γûznem, γûžnu, γûznyla crkniti (zaničljivo o človeku)
*i_{gvant}: γûänt, γûânta obleka

*gpantanje: γûantâjnë perilo
*i_{gvantati}: γûântat, -am oblačiti koga, tj. kupovati mu obleko
*i_{gvišen}: γwîšn gotov; za γwîšn za gotovo
*i_{gvišnost}: γwîšnast gotovost

H

hacati: χâcât, χâcâm, χâcu, χâcâla nerodno hoditi; atrôk že mâl χâcâ
halja: χâlê
ham: χâm χâm
*i_{haracati}: je tûejk dêbu, dê kû-mâl χârâca težko hodi
harmonika: χârmûenkë pl.
*i_{havptman}: γâxtmân
havsniti: χâusýt, χâusnë, χâusnú, χâusnyla; tâkû je χâusnú, lîx dê më nî ყklodû tako je (pes) havsnil, skoraj bi me bil vgriznil
hcerin: χcîerñ
hci: sg. 1. χci, 2. χciere, 3. χciér,
 4. χciér, 5. χciér, 6. χciérje, pl.
 1. χciér, 2. χciér, 3. χciéräm,
 4. χciér, 5. χciérax, 6. χciéräm,
hebat: χâbât sambucus ebulus
hebati: χâbât, χâbâm, χâbu, χâbâla suvati, npr. s pestjo; žwînë se χâbâ
hebniti: χâbýf, χâbnem, χâbý, χâbnu, χâbnylâ suniti
hej: γej! tako se goni živina
hektoliter: χekt; sùed dârži dwa χekta
hentan: χentan; tî χentanâ bâba
hiba: χibâ napaka
hinavec: χenâuc
hinaovski: χenâusk
hinavščina: χenâušnâ
hip: χîp trenutek
hirati: χîrât, -am
hiša: χîš stanovanjsko poslopje; na χîš na podstrešju; hiše glavní prostor v hiši: dûšlanq, γûo-rangâ χîš; pômyžewa χîš; šufer-

kâwâ χîš: dûejyc se zlâžiję u šûerkawâ χîš t. j. križem, da se posuše
hišen: χîšy, -na; χîšnâ nûmerà
hišica: χîšca
hiter: χîtar, χîtrâ; ná χîtar narijen
hiteti: χît, χetim, χîf, χîfu, χetfela; hîf dîølat hitro delaj!
hitrica: χîtarca; ná χîtarca = ná χîtar
hlača: χlâčë, f. pl.; led. i. γrûemâ-wé χlâčë njiva v podobi hlač; pëtelinawé χlâčë jesenski pod lesek s plodovi
hlačen: χlâčy, -na; χlâčy âržet
hlačnica: χlâčnca
hlad: χlât, χlâdu; še pa χlât smâ šli (ko je bilo zjutraj še hladno); sam dâu wôl u štâla, dê je pâršu χlât (dal sem vode v hlev in počakal hlađa, potem sem šele napregel)
hladen: χlâdn, χlâdnâ
hladiti: χlât, dêj χlâdít (sup.), χlâdîm, χlâdîu, -îla
hlapče: χlâpcë, χlâpcëstâ majhen hlapiec
hlapček: χlâpcë = χlâpcë
hlapčev: χlâpcu, -awâ
hlapčepski: χlâpcusk; χlâpcusk dîøel
hlapec: χlâpc, -a; ta wiélk, ta mâl χlâpc; priprava za sezuvanje škornjev; priprava pri kozolcu za podajanje snopja, na hlapcu leži ûdrâncâ; priprava, na katero se naslonijo burkle ali lopar, ko se podaja v peč; χlâpc

nategač, z njim se pritrdijo do ge na stavnik; železna priprava namesto zglavnika v peči
hlapeti: *χłąpł*, *χłapłi*
hlastati: *χłąstąt*, *χłąstąf*, *χłąstu*,
χłąstålą; *żwiniąt* *χłąstąf* požrešno
jé
hlasniti: *χłąsnyt*, *χłąsnú*
hlepček: *χłopček*; *dłęla* *χłopčekę*
na nebu se delajo ovčice (cirro-
cumuli), gl. pod. ovčica
hlebec: *χłiopc hleb*
hlev: *χłiəu*, *χłiəwə*, u *χlęj*; le
swęjinsk *χłiəu*, òugči *χłiəu*; go-
veji hlev je štāla
hlepček: *χłępček*, -a
hlepski: *χłopčesk*
hliniti: *χlınıf* sę, sę *χlını*, *χlınıu*,
χlınıla
hlod: *χłuət*, -dą, pl. *χłuəf*; būku
χłuət (nekaj manj vrednega)
hlopati: *čńęgl* *χłapą* onomat. o
prevelikem črevlju
*i*hmerk*: ną dā nęc *χmérk* se ne
zmeni; si ną զzámę nęc *χmérk*
se ne zmeni
hod: *χuət*, *χuədą*; tęžák *χuət*
hodec: *χuəc*, -a
hoditi: *χołt*, *χuədłm*, *χołt*, *χołdu*, *χu-*
dłła; *χuəf* pa swiət, pa apraŋ-
kaž, u *śniəłq*, ap pälce, pa *usęx*
ſtřeriz, būes, páköné
hodničen: *χudničę*; *χudnična*
srájcę, *χudničę* płatnę
hodnik: *χudník* grobo platno,
medtem ko je finejše platno
prázne
hoja: *χuəję*; pa *χuəj* sám γą spô-
znu po načinu, kako hodi sem
ga spoznal
hoja: *χuəję* jelka
homatijsa: *χamatfję*; ž nîm sę sâ-
mę *χamatfję* (sitnosti)
hostija: *χuəstje*
hoteti: čém, čëš, čë, čëwə, čëstę,
čëstę, čëmę, čëstę, čëję ali tñø,
tñø, tñøla, tñu, pl. tñøl, nęcém,
nîsam tñę; kęj čëš? kęj čmä, je
žę tñkù kaj moremo, je že takо;

kęj čtë, kęj čtę ni pomoči, je
že tako, γdūe ti kęj čę; nęj bą
kár čę; nardı kükär čëš naredi,
kakor ga prime; kám čëm nëst?
kam naj nesem?
hopsati: *χdūsat*, -am; *χdūsat* kramp-
płer za prešicę mečkati s tolka-
lom krompir; *drezati*; pf.
χdūsęf *dregniti*, suniti
hrana: *χrānā*
hraniti: *χrānf*, *χrānš*, *χrāń*, *χrānu*,
χrānla; māf mi *χrāń* γnár
hrapav: *χrāpu*, -awə
hrast: *χrāst*
hrasta: *χrāstę*
hrastov: *χrāstu*, -awə; *χrāstu* līs,
χrāstęwą dŕle
hrbet: *χärpt*, -a; usę je ną *χärpt*
znōšu; za *χärptam*; ę iż je dą-
bių pa *χärpf*
hrbtanec: *χärptānc*
hrecati: *χrīęçat*, -am
hren: *χrēn*, *χrīęnā*
hrenov: *χrīęnu*, -awə
hreščanje: *χrēščińę*
hreščati: *χrējšęt*, *χrēši*, *χarši*, *χrē-*
šał, *χaršał*
hrib: *χrīp*, *χrība*
hrkelj: *χärkl*, -le
hrust: *χrūst*, -a močan človek
hrustanec: *χärstānc*
hrustati: *χrūstęt*, -am, npr. pes
kosti
hrušev: *χrūšu*, -ewə; *χrūšu* līs;
χrūšewą wódą voda s kuhanimi
suhimi hruškami
hruševoc: *χrūšuc*, -a hrušev mošt
hruška: *χrūšką* drevo in plod
Hruševe sorte: *ąrjāgką*, *ązímką*,
jepāgką, *kärnəjincą*, *mątęγāną*,
mōšťarcą, *mūzəzarcą*, *pūtrąncą*,
słātkucą, *tīepką*
hud: *χüt*, *χuđa*, *χuđu*, *χuđyą*,
χuđe, *χuđyą*, pl. *χuđi*, *χuđe*, tą
χüt, tą *χuđyą*, adv. *χuđu*, *χuđt*; ę
ś kęj *χüt*? *χüt* päs; iösę je *χüt*;
χuđ wîtar; *χuđa* ūerà; u tâjkm
hûđm n iż jęf nákâmjar v takem
hudem vremenu ni iti nikamor;

xûdâ sîla; xûd mrêš; xûdâ sûše; xût smrât, xûdâ balſozn; xûdâ žéje; xût kâšl; xûat së mu jé stûerl; yrâ že xudû dâš; szûdâ zgrda; xûdâ mu prîde; xûat mi jé pa nêm
hudič: xudîč, -e; tâ jé pa s xudîčem
hudičati: xudîčet, -em
hudiček: xudîčk
hudičev: xudîču, -ewa
hudiman: xudîmân
hudir: xudîer, -jé
hudirjev: xudîerju
hudoba: xudôba hudoben človek
hudobec: xudôpc
hudobija: xudâbîjë; sâma xudâbîjë ya jé
hudournik: xûdâñuerňk potok, ki priteče ob hudi uri

hudovati se: xudôwât së, xudûjém së, xudôu
hudozimec: xudâzîmć, pl. svetniki sredi zime
huj: xûl
hujiskač: xujiskâč
hujskati: xûjskât, -am
hujšati: xûjšet, -em, xûjšu, xûlšela, intr. xûjšé postaja suh
hukati: xûkât, -am; u rûækâ xûkât
hukniti: xûkýť dahnití
huliti: gl. prihuliti
hvala: xwâlă; xwâlă bâγu
hvaležen: xwâlîežn; -na
hvaležnost: xwâlîežnast
hvaliti: xwâlf, xwâlm, xwâl, xwâlu, xwâlfâ; usâk bêrâc sôjë mâyxâ xwâl; sâm xwâl së; këj së bâš s têm zwâlu!

I

iblajtar: jéblâjtâr, -rje
icek: īck, neskl. pridevnik; īck zâbjâlă zelo vroča zabela
ica: īca jeza; ya jé īca strîsłâ; huda vročina od ognja: tê drô-wa na dâjë nâbhëne īce
*icati se: īçat së jeziti se
iga: wîra vrsta vrbe
iglica: jéylîca, gre skozi soro, da poveže prednjo in zadnjo premo voza; jéylîca se napravi na ostrini pri brušenju in se mora odbrusiti
igrača: jéyrâče; lësfanë, jéyrâče; tû sa sâme jéyrâče
igrati: jéyrat së, jéyrâm së, na jéyrâj së, jéyru, jéyrâla; atrôč së jéyrâjë; këj së s têm jéyrâš kaj se po nepotrebnom s tem mudiš!
ihta: ixta huda jeza; se reče tudi o ihtavem človeku, tudi o otroku, ki od ihte joče
ihtav: ixtu, -awâ kdor se hitro in močno razjezi

ilovica: iluča
ilovanat: ilunat; ilunata zêmle
ime: jemîø, jemîøna; kâkûø t jé jemîø? mu dâjë yârdâ jemîøna; pâkîcât pa jemîon; u mójim jemîøn; pěl' u jemîøn bôžjem; buyimîø dât
imeniten: jeménitn, -na
imenitnost: jeménitnast
imetí: jemf, ìmam (ím), ìmâš, jém (tê), jémü, jemîøla, nîmam (ním), nîmâš; nîm nêč par sêp; ìmam prôđu mál na sêp sem prav malo oblečen; mâčkâ ìmâmlâde; za nôrcâ jemf; u strâx jemf; ìmam še wélik za narešt; ìmam še wélik za dôpt; dâns jé jémü pris; dôbar së jém!
in: jen; tî jen jëst; bûøy ôče, bûøy sín jen bûøy swët dûx
inak: jenâk së mu jé stûerl
instrument: štrâment
intabulirati: tâbâlfîerât së
inženir: žunîer, -rje
inženirske: žunîersk

irhast: iərχəst; iərχəstę xlāče
irhovina: iərχuną
iskati: j̄eskət, išem, iš, j̄esku, j̄e-skálę; kęj išeš?
iskra: iškrą; iškrę lętſiję
ispa: išpa podstrešję; γr̄iem ną išpa; sám bīu ną j̄esp
isteje: węstęję late nad žeknom, kamor devajo sušit razne stvari; dâm u węstęję, pad węstęję
isti: ylīx tīsf, ylīx tīsta, ylīx tīst
Italijan: Tałjān; Tałjānką
iti: j̄ef, γr̄iem, γr̄ieš, γr̄iəwą, γr̄iəstę, γr̄iemą, γr̄iəstę, γr̄iəję, pēj, pējwą, pējta, pējmą, pējte, šōu, šłā, šlū, γr̄edūəč; mūerm x̄itar j̄ef, čę cęm kām prīf; γr̄iem za nīm; γr̄iem pa kōsa; γr̄iem pa γaspūədą po duhovnika; je šōu nājń; za pəγr̄iəbəm j̄ef; za pəcęjje j̄ef; na wąjska j̄ef; pa swiəf j̄ef; z suđatām j̄ef; spāt j̄ef; sūnəce γr̄ie za bōžję ყnāda sonce zahaja; u sámaj j̄ef; dęž γr̄ie; tūəče γr̄ie, sniəy γr̄ie; wīn γr̄ie u ylāwą; γr̄ie u zyūba; usę ną bą šlū u tą pəsūədą; dīel γr̄ie ąd rūek; ną γr̄ie pa ną γr̄ie; čę bą šlū pa srīeč; ną jūeč mu γr̄ie; tąkū ną γr̄ie; za kōya se γr̄ie? za kaj gre? mi ną γr̄ie u ylāwą; mi γr̄ie pa ylāj
iver: j̄ewiər
iverje: j̄ewiərję
ivje: ąkīuc, -a
iz: s, z; z ądąwicę iz Godoviča; s čenawäręzę iz Črnega vrha; s x̄iše; z żeliżozę; s cīlęgę; z začiščikę; zliępą; čę ną γr̄ie z liępą, bą šlū z ąrdą
izbegati: samo part. zbiəryą
izberčen: zbiərčen, -na
izbezati: zbažat, zbažām, zbažu
izbežati: zbežet
izbijati: zbijet, zbijem, zbiju
izbira: zbiərą
izbirati: zbiərat, -am; γr̄az, fąžu, šunīcą zbiərat

izbirčnost: zbiərčnast
izbirek: zbiərk
izbiti: zbięt, zbijem, zbi, zbięu, zbi-łą, zbiłt; z ylāwę zbięt
izblekniti: zblékńt, zblékñem
izbogati se: zbiuəyąt se; ყr̄emę se je čist zbiuəyął se je pokvarilo; nīwą se je zbiuəyąła njiva se je poslabšala
izboljšati: zbiuəlşet, -em, -u, -ela
izbratti: zbrąt, zbręrem, zbręt, zbrāu zbrāla, zbrān; slāb sám zbrāu
izbrisati: zbrısąt, zbrısęm, zbrıs, zbrısu, -ała
izbrskati: zbrąrskąt, -am
izbrusiti: zbrūst, zbrūs, zbrūsmą, zbrūsu, zbrūšen
izcediti: scęt, scędim, scęf, scīədu, scędılı, scęjen; pąčak, dę se scędi (namreč nagnjen sod)
izcejati: scęjet, scęjet se
*izcoklati: scąkłat, scąkłam, scąkłala, scąkłan s hojo pomen-drai
izcoprati: scuəprąt
izcuzati: scuzat, -am izsesati
*izcvirnati: scwīernat, je scwīer-nu je umrl
izčistiti: ščiśt, ščiſt, ščiſtu, ščiſla; wīn se je ščiſt
izdati: zdąt, zdā; tā iət nęč ną zdā
izdehniti: zdąxńt, zdąxñem, zdąx-ńu, zdąxñila; x̄itar je zdąxñu umrl; tudi v pomenu »oddah-niti se«
izdelati: zdīelat, zdīelam, zdīelu, zdīelalą, zdīelan; nī še zdīelan ni še dokončano; baliəzny ya je zdīelalą
izdelavati: zdęławat; dīel ga je zdęławą delu ni bil kos
izdihljaj: zdihlej
izdirati: zdırat, -am
izdiwjati se: zdęwjet se, zdęwja se, zdęwju, zdęwjalą; tudi zdęwjet; զwīnę je zdęwjalą; zdęwjan diwji

izdolbsti: zdūepf, zdūep, zdūe-
bu, zdābīla, zdūeblēn
izdreti: zdārf, zdērem, zdēr(te),
zdrōu, zdārlā, zdārt; zūeb zdārt
izdrgniti: zdārryūt, zdārynenem,
zdārryū, zdārynu, zdārynla,
zdārryjen
izdriskati se: zdriskat sę, -am sę;
wōu sę ję zdrisku
izdrkniti: zdārknem, zdārknu,
zdārknla
izganjati: zgājnēt; zudīče zgājnēt
izginiti: zyīnl, zyīnem, zyīn, zyī-
nu, zyīnla
*izfehtati: sę ję sfīxetu se je pre-
utrudil pri delu
*izfučiti se: sę sfūč se skesa, se
premisli
*izfīžiti: sfīšf, sfīžje, sfīžu, sfīžla
skvariti, pokvečiti; sfīžen abrās
izgladiti: zglāt, zylādmā, zylāt,
zyłādu, zylādlā, zlājen
izglodati: zylūedat, -am, -u, gļa.
zyłūedan; mīš sę krāk zlūedalē
izgnati: sāgnāt, sāženem, sāžēn,
sāgnōu, sāgnāla, sāgnān; sāžēn
žwīnā š štāle!
izgoniti: zyūejen; tēlē ję zyūejen,
pās ję zyūejen
izgoršati: zyūeršet; zyūeršēt sę mu
ję izboljšalo se mu je (v bolez-
ni)
izgovarjati: zywārjet sę, zywār-
jem sę, nā zywārjej sę, zywār-
ju, -elā; zywārju sę ję, dē nī
wiēdu opravičeval se je, čes da
ni vedel
izgopor: zywār
izgoporiti: zywārf, zywārim,
zywār, zywāru, zywāriflā;
dōbar sę ję zywāru opravičil;
ta stār sę ję zywāru līep užītk
izgradašati: zyradāšet, -em
izguba: zyūba; īmām zyūba; sām
nā zyūp; zyūba se reče o clove-
ku, ki se ne zna v ničemer prav
obrniti

izgubiti: zyāpf, zyabim, zyūbu,
zyabīla, zyāblēn, zyāblēna, zyā-
blēn; ję čist zyāblēn zmeden,
brez misli; krāwa sę ję nīekam
zyabīla
izgubivati: zyabīwāt, -am
*izgubljo: zyablīwā mējē gozd,
v katerem se človek lahko iz-
gubi, zaide
izguliti: zyūlf, zyūl, zyūlu, zyū-
len; zlāče zyūlf
izgurati: zyūerāt; zyūerān člōuk,
wōu od dela, vožnje utrujen, iz-
delan
izhajati: szājet, szājēm, szāju,
szājēla; zmēt dāns tēšk szājē
izjed: zīef fem. pl. drobni ostan-
ki krme, ki jih živina v žlebu
pusti ali pa vrže na tla; pābēr
tīstę zlāf, nēs kōzām
izjesti: zjēšf, zīe, zīoden
izjokati se: zjūekat sę, -am sę,
zjūoku
izkaditi: skāt sę, skādī sę; dēm
sę ję skādū
izkašljati: skāšlet, skāšlem, skā-
šlei, skāšlu, skāšlēla; usā nā-
snāya ję skāšlu; skāšlet sę
izkaza: gl. pod »skaza«
izkazati: skāzat, skāžem, skāzu,
skāzālā; skāzat sę; kākūa sę ję
kēi skāzu?
izkaziti: skāſf, skāzim, skāžu,
skāzīla, skāzj; usē sę mi ję skāzj
izkazovati: skāzowāt, skāzūjēm,
skāzōu, -owāla; skāzūjē sę se
povišuje
izkljuvati: sklēwāt, sklūjēm, sklēu,
sklēwāla
izkobacati: gl. skobacati
izkomatati se: skāmāt sę odpra-
viti se; dēi sę žē ānkāt skāmā-
tāt odpravi se vendar (če se
kdo kam prav počasi naprav-
lja)
izkopati: skōpat, skūoplem, skōpl,
skōpu, skāpāla, skōpan, skāpā-
nā, skāpān; skōpat jāmā; skō-
pat krampīr

- izkopati:* skûəpət, skûəpləm, skûəpu, -əłə, skûpən; skûəpət ətrôkə; skûəpət sə
- izkozlati:* skôzlât, skuzlâm, skôzlu, skuzlâł
- izkupiti:* skûpf; tî jé bâš še skû-pu
- izkusiti:* skûst, -ûsm, -ûsu, -ûsla; skûs nárëst
- izkušati:* skûşet, skûşem, skûšu, skûşelâ; bâm skûšu dôbar ná-rëst; nêc nî têu ad nêyâ, sâm skûšu ya jé nič ni hotel od nje-ga, samo izkušal ga je; së skû-šestâ, zdûə ba präi partîoku; pa së dëjwâ skûşet
- izkušnja:* skûšnë; nî nářiđu skûšnë; fîmam slâbë skûšnë
- izkušnjava:* skušnâwâ; tudi v po-menu izkušnjavec
- izkušnjavec:* skušnâuc
- izkuštrati:* skûštrat, -am, -u, -əłə, skûštrân
- izleći:* zlêcf, zlîəze, zlîəyu, zlîəylâ, zlîəzen; hudič te jé zlîəyu; pë-šiətâ sâ së zlîəylê
- izlegati:* zlîəyat
- **izlicitirati:* zlëctîrət
- izletati:* zlîətat; čebîlë že zlîətajë
- izleteti:* zlêf, zlëti; tîčk sâ že zlê-tiél
- izliti:* zlêf, zlîjém, zlî, zlèg, zlîłâ, zlît; zlî wôđa š škâf! zdëj së jé mëndë zlîl (o dežju)
- izlivati:* zlîwât, -am, zlîu, zlîwälâ
- izlizati:* zlîzat së, zlîzém së, zlîzu; pa së jé lë zlîzu pa je le ozdra-vel
- izluščiti:* zlûšf, zlûš, zlûšu
- izlužiti:* zlûšf, zlûš; z. arjûlxé ipd.
- izmalati:* zmâłat, -am
- izmazati se:* zmâzat së, së jé zmâ-zu
- izmekhužiti:* zmękñûžen
- izmekniti:* zmäkñf, zmäknem, zmäkñu, zmäknîłâ, zmäknen; tâ rât këj zmäknê ukrade
- izmenjati:* zmëjnët, zmëjnem, zmëjní, zmëjnu, zmëjnëłâ; zmëj-nët bânkuc
- izmeriti:* zmîerf, zmîermä, zmîer, zmîero, zmîerlâ, zmîerjëن; drô-wâ zmîerf; šunîçä zmîerf
- izmikati:* zmîkam, zmîku, zmîkâ-lâ; zmîkât së; prëdîu zmîkât
- izmislii:* zmîslf, zmîslêm, zmîslu, zmîsnyłâ, zmîslën; tâ sâ märs-kkëjšnä zmîslj; tûəjk jé blû yûä-du, dë si nî za zmîslf tako hudo (vreme) je bilo, da ...
- izmišljevati:* zmëşlôwât si, sâm zmëşlûje si, nâ zmëşlûj si, zmë-şlû, zmëşlôwâłâ
- izmoliti:* zmôlf, zmûel, zmôl, zmôlu, zmâlîłâ; nêbîosg sâ jé zmâlîłâ, cîøu rûəžñkrânc sâ zmâlîl
- izmolsti:* zmôđyst, zmôđyzem; z. krâ-wâ; usë jé ž nêyâ zmôđyzu
- izmotati:* zmûetât, -am; z. së
- izmrcvariti:* zmärcwâf, zmärc-wâr, zmärcwâru, zmärcwârlâ, zmärcwârjëن
- izmuzati se:* zmûzat së; sâm ylî-e-dałâ, dë sâm së wâñ zmûzazâłâ
- izmuzniti:* zmûzýf së, zmûzne, zmûznu, zmûznyłâ, zmûznył; së mu jé zmûznu
- iznajdba:* znâjdbâ
- iznajti:* znëjf, znâjdem, znëjsu; z. së; së jé znëjšu
- iznebitti se:* znëpf së, znëbim së, znîøbu, znëbîłâ; pa së ya jé lë znîøbu
- iznejeveriti:* znajewiér; së mu jé znajewiér, znajewiérlâ
- iznesti:* znëst, znësë, znës; kûəjk znës? kâkûëš jé znësłâ
- izogibati se:* zayîbat së, zayîblëm së, së ya jé zayîbu
- izorati:* zôrat, zôrjem, zôri, zûero, smâ zûəräl; z. nîwâ; z. za krampîer
- izpasti:* späst, spâsem popasti

izpaša: tâ nîwa jé prêuç nã spâš je nevarnost, da jo živina popase
izpehniti: spâžýť, spâžnem, spâžnu, spâžnla, spâžjen; nôya s jé spâžnu
izpehovati: sa želûocâ sê mi spâžuje; pa âbrâs sê mi spâžujejje bârbunék', meželék'
izpeljati: spêlet, spîolem, spêl, spêlu, spêlala; brêz fârâtja nã bâš spêlu; súesť më jé spêlu zapeljal, premotil; pûet jé dôbar spêlana dobro po terenu izpeljana
izpeti: spôjet, -em
izpihati: spîkat, spîxam, spîku
izpihniti: spîžýť, spîžnem, spîžny, spîžnu, spîžnla, spîžjen
izpiliti: spîľ, spîš, spîl, spîlu, spîlla, spîlen
izpitati: spítat, spítam, spítu, spítala, spítan; prešiče spítat
izpiti: spêt, spíjem, spîu, spîla, spít
izplačati: splâčet, splâčem, splâči, splâču, splâčâla, splâčen; splâčet dñeluce; sê nã splâče
izplačevati: splâčowat, splâčujem, splâčou, splâčwâla
izplavati: splâwât
izpljuvati: splêwât, splûjém, splûj, splêu, splêwâla
izpočiti se: spâčet sê, spâčijem, spâči sê, spâčeu, spâčila, spâčit
izpod: spad mîze, rôr spad mîze
izpodbijati: spâdbijet, spâdbijem, spâdbiju
izpodbirati: spâdbirat, -am; s. zîel obirati spodne liste zelja
izpodbiti: spâdbet, spâdbijem, spâdbi, spâdbeu, spâdbila, spâdbit; spâdbet nôya; spâdbet drôeu ko podirajo drevje, mora jo deblo med žaganjem s klinom izpodbijati
izpodbrec: spâdrânc, -a
izpodbrecati: spâdrâncat, -am, spâdrâncat

izpoddrsniti: spâdârsyt sê; sê mu jé spâdârsný
*izpoddirsati: se: spâdârsat sê, sê mu spâdârsä (impf.) drčati, mu drči
izpodgrebat: spâdgrîebat, -am
izpodgrebsti: spâdgrîepst, spâdgrêbem, spâdgrîebu, spâdgrêbla z vilami, motiko ali grabljam i z podgrebsti gnoj izpod živine
izpodgristi: spâdgrêsf; mîš spâdgrîzejje
izpodjedati: spâdâdât, -am, -u, -ala; črèj spâdâdajje kurênenie; prešič sê spâdâdajje; lèdjé sê spâdâdajje
izpodjesti: spâdâjšf, spâdâom, spâdâdu, spâdâdla, spâdâden
izpodkidati: spâtkidat, -am, -ai, -u, -ala, -an izmetati, izvoziti gnoj izpod živine in iz hleva
izpodkopati: spâtkôpat, spâtkôpem, spâtkôpl, spâtkôpu, spâtkapâla, spâtkôpan, spâtkâpana
izpodkopavati: spâtkapâwât, -am
izpodleteti: spâdlét, spâdlétf, spâdletu, spâdlétsela; skîerà jé spâdlétsela; spâdlétsel mi jé
izpodletica: pâlieskâ, spâdlíeskâ
izpodletovati: spâdlétowat; skîerà spâdlétuje
izpodmekniti: spâdmâkýť, spâdmâknem, spâdmâký, spâdmâknu, spâdmâknla, spâdmâkjen; s. sê: sê jé spâdmâknil
izpodmikati: spâdmîkât
izpodnašati: spâdnâšet, spâdnâše, spâdnâšu, spâdnâšela; ûes spâdnâše, ûez jé spâdnâšel (kadar se nognie in je nevarno, da se zvrne)
izpodnesti: spâdnest, spâdnêsem, spâdnêš, spâdnêsu, spâdnêslâ; spâdnest stôu
izpodorati: spâdôrat
izpodrastek: spâdrâstik
izpodotoriti: spâdwatûerf (škaf, kad ipd.)

izpodrasti: spädräst sé; ýost sé je spädråsu; zíelé je spädråsl (če je bilo prej redko)

izpodrepiti: spädråepf, spädråep, spädråepu za kom kaj pod noge vreči

izpodrezati: spädråezat, spädråežem, spädråazu, spädråezan

izpodrezavati: spädråezåwat

izpodriniti: spädrånf, spädråinem, spädrånu, spädråinla, spädråinen

izpodrivati: spädråiwat

izpodsekati: spätsiøkat, -am; ko podirajo drevje, deblo najprej globoko zažagajo, potem pa na nasprotni strani izpodsekajo in mu s tem usmerijo padec

izpodsekovati: spätsékowat, spätsékujem

izpodveza: spädwåezä (za nogavicu)

izpodvezati: spädwåezat, -žem, spädwåazu, -šla

**izpodviti:* sé mu je nôga spädwila

izpodžagati: spädžâyat

izpogniti: spýylf, -ñaynem

izpojati: krâwa sé je spûajeļla, gl. pod »pregnati«

izpolniti: spöynf, spöynem, spöynu

izposoditi: späsnøel si, späsnøedim, späsnøedu, späsnøifla späsnøejen; nîsam jemu dôſt, sam si nîeki späsnøedu; ta žâya nî mójje, je späsnøejena

izposojati: späsnøejet si

izpostiti: spôsf sé; sé je spûaſtu malo je jedel pa je oslabel

izpoved: spûaif; yríem x spûaif; sam bñu pár spûaif

spovedati: späwåedat, späwåem, -iæš, -iø, -iø, -iøte, -iøje, -iøwa, -iøta, späwåedu, späwåedøla, späwåedan; späwåedat sé

izpoveden: spûajdø; spûajdø cíeyle

izpovednica: späwådnica

izpovednik: späwådnik

izpovedovati: späwådøwat, späwådøjø, späwådødu

izpozabiti se: spazâp f sé, spazâp sé, spazâbu, spazâbilâ; sé je spazâbu, dë je mâtter udâru

izpraskati: sprâskat, -am

izprašati: sprâšet, -em

izpraševanje: sprâšwâjnë; žiøñ jen newføsta stø šla x sprâšwâjn

izpråsevati: sprâšowat, sprâšu-jem, sprâšu; rât këi sprâšu-je

izprati: sprât, spêrem, sprâu, sprâla, sprân; dâž je usë sprâu

izprazniti: sprâzýf, sprâzñem, sprâzýj, sprâzñu, sprâzñla, sprâz-jen

izpreći: sprâšf, sprâžem, sprâš, sprâšu, sprâšilâ, sprâšzen

izpred: pámëf sprët xîš!

izpregati: sprâøat, -am

izpregled: sprâylët; nëc yâ nî ná sprâylët nič se ne pokaže

izpregledati: sprâylëdat, -am; baš že še sprâylëdu boš že še spo-znal; slísepce je sprâylëdu; tû sam sprâylëdu tega nisem zapazil; wélik sam ti sprâylëdu veliko sem ti odpustil

izpregledovati: sprâylëdøwat, -ûjem

izpregovoriti: sprêyawôrf, sprêyawârím, sprêyawôr, sprêyawârøru, sprêyawârlâ; nábëne bësñadë nî sprêyawârøru

izprehoditi: an mál sam sé spre-žôdu

izpreleteti: sprêlët; mrëz me je sprêlëfu; sé ba že sprêlëføl bo že nehalo deževati

izprememba: sprêmâmba

izpremeniti: sprêmënf, sprêmë-nim, sprêmânu, sprêmënlâ, sprêmëjen; císt sé je sprêmânu

izpreminati: sprêmînat, sprêmî-nat sé

izpremisiliti: sprêmîsif sé; sâm sé sprêmîšlu

izpreobračati: sprêabräčet, -em

- izpreobrniti:* spręabärńf, spręabärnem, spręabärnu, spręabärnlf, spręabärjen, spręabärńf sę
- izpreśati:* spríšet, -em
- izprevideti:* spréwíł, spréwidmą, spréwíł, spréwidu, spréwidłą
- izprevreći:* spréwärſf sę; үrémę sę je spréwärýł
- izpričati:* spríčet, -em
- izpriditi:* spríł, sprídmc, sprídu, sprídłą, sprídēn; spríł sę
- izprositi:* sprósf, sprúes, sprósu, sprásilą
- izpuliti:* spúlf, spúl, spúlu, spúllą, spúlen; mu je z rúek spúlu
- izpuštiti:* spásłf, spásłim, spúsłu, spásłilą; je spúsłu swinę s ȝliewą; z rúek spásł
- izpuščati:* spúšet, -em; kámárje ławí, kójne spúše
- izrajtati:* zrájat, -am
- izrastek:* zrásk velik list, ki požene iz panja
- izredčiti:* zriětkat, -am
- izretati:* zriějtat, -am
- izrezati:* zriězat, zriězēm, zriězu, zriězal, zriězən; sę je zriězu izmazal
- izriniti:* zrińf wàn, zrińem, zrińu, zrińla
- izročati:* zruńečet
- izročiti:* zrōčłf, zrāčim, zrōč, zruńeču, zračilą; a je kěj zruńeču? ali je naredil testament?
- izrovati:* zrówat, zruńjem, zruńi, zrōu, zrawała, zrówan, zrawâna; s kuręńiną zrówat
- izsekati:* sásiekat, -am; sásiekat ȝost
- izsesati:* sásasat, -sásäm, -sásu, -sásilą
- izsrati:* sásrät, -sérjem; s. sę
- izsred:* sę särł níwę
- iztanjsati:* stájnšet, -em
- izteči:* stéčf, stéče, stíéku, stékł, stékł; wôda je stékł; ūrę sę se mu stékł; dôbár sę je stékł
- iztegniti:* stíéyf, stíéynem, stíéyf, stíéyñú, stégnilą, stíéyjen; stíéyf sę; stíéyf sę ȝan mál párz mén!
- iztegovati:* stęgowat, stęgūjem
- iztekniti:* stákńf, stákñem, stákńu, stákñilą; a sę stákńu?
- izterjati:* stíørjet, -em
- iztesati:* stësat, stëšem, stëš, stësu, stësäl, stësan
- iztikati:* stíkát, -am
- iztočiti:* stóčł, stúeč, stóč, stóču, stáčilą
- iztožiti:* stúešf, stúeš, stúežu, stážilą, stúežen
- iztreb:* stríepf fem. pl.; ko krava stori, pridejo iz nje stríep
- iztrebiti:* stríepf, stríep, stríebu, stríeblen; ȝost stríepf
- iztrepati:* strépat, s. ȝrjújxe
- iztresati:* stríosat, -am
- iztresti:* strést, stríosem, stríos, stríosu, stríosilą, stríosen; ȝeza strést
- iztrezniti:* stríezýf, stríeznem, stríezýf sę, stríezñu, stríezylą, stríezjen; stríezýf sę
- iztrgati:* stáryat, stáryam
- iztuhhati:* stúxat, -am
- izuciti:* zwäçłf, zwäçim, züču, zwäçilą, zwäçen, zwäçeną; sę je züču za kawâč; zwäçen za žnâdjarje
- izuhati:* zwäçat, zwäçäm, zwäçu, zwäçalà
- izuriti:* zürf, zürjen
- izustiti:* züsf, züsf, züsfu
- izvabiti:* zwâpf, zwâp, zwâbu, zwâbilà
- izvagati:* zwâyat, -am
- izvaliti:* zwâlf, zwâli, zwâlu, zwâlił, zwâlen, zwâleną; kûeklę je zwâlił; pësliat; tîck' sę sę zwâlił
- izvaljati:* zwâlet, zwâlem, zwâlej, zwâlu, zwâlejlą, zwâlen; zwâlet tëstu
- izpedeti:* zwîef, zwîem, zwîeš, zwîeję, zwîeđu, zwîedł
- izvedriti:* pačák, dę sę zwêdrî; a sę je zwêdrî?

izvejati: zwêjet, -em
izvežiti se: zwîešf sę, zwîeš sę;
 dîlę sę ję zwîežla
izvijati: zwîjét sę
izvirati se: zwîjerat se, -am; atrôć
 sę zwîrâję, kadar se npr. pri
 mizi neprimerno vedejo, se su-
 čejo in stegujejo
izvirek: zwîerk
izviti: zwëf, zwîjem, zwî, zwëu,
 zwîla, zwît; mu ję zwëu z rûek;
 z. sę: sę mu ję zwëu z rûek;
 rôkâ si ję zwëu
izvohati: zûəχat, -am
izvoliti: zwôlf, zûolm, zwôl, zwôlu,
 zwâliłla, zûolen; kęj s bâš zwôlu

izpotliti: zûətlf, zûətlu
izpoziti: zwôsf, zûəzmä, zwôś,
 zwôžu, zwazîla, zûəžen; ynûəi
 zwôſl
izvreći: zwâršf, zwâržem, zwârš,
 zwâryu, zwâryla, zwâržen; usë
 mu ję zwâryu, dę názadnë nî
 nëč prediä vse je odklonil in
 ni hotel kupiti
izvorniti: zwârſf, zwârnem, zwârý,
 zwârnú, zwârnîla, zwârjen;
 zwârſf kôš ynâję; ylëj, dę ná
 bâš zwârnú (namreč voz med
 vožnjo); ûes sę ję zwârnú
izvrtati: zwârtat, -am; lûkné
 zwârtat
izza: zât, zâd; zâd mîze

J

ja: jâ da (pritrdilno); rëč dę jâ!
 pritrdi! ná rëçem dę jâ, ná
 rëçem, dę në; jâ dę nê seveda,
 kajpada; sę nîs nëč fôdu — jâ
 dę nê saj nisi nič jedel — seve-
 da sem; jâ izraža tudi pomislek,
 rahlo odklonitev; a bâš pâršu
 jûtâr? — jâ — nëč jâ, kâr prîf
 »Ali boš prišel jutri?« — »Tež-
 ko, ker...« — »Kaj se boš po-
 mišljal, kar pridi!« â jâ nikak-
 kor; sę jâ vîc saj vendar vidiš
jabka: jâpkâ jablan
jabko: jâpk, -a dem. jâpčk
jaga: jâγa, jâγę
jagati: jâγat, -am loviti
*jager: jâγar, -γa lovec
jagoda: jâγadâ; jâγadę brât;
 wôučje jâγadę bella donna;
 jagoda na molku
jadodica: jâγacâ
jagodov: jâγadu, -awâ
jahač: jęxâč
jahati: jâχat, -am
jajcati: jâjcat sę, -am sę jeziti se
jajce: jějce, jějca, pl. jâjca; jâjca
 moda
jajček: jějčk

jajčnik: jâjčn̄k oprtni koš
Jakob: Jâk p, -b 
jalov: jâlu, jâlawa; jâlawa krâwâ
jama: jâmâ; lâñšenâ jâmâ; sâ yâ
 spûsl u jâmâ (mrliča); lësčj 
 jâmâ; Cëgânskâ jâmâ podze-
 meljska kraška jama z vdom ob
 cesti Godovič—Črni vrh; dîøela
 u jâm v rudniku; ynajñšenâ jâ-
 mâ; jâmâ je tudi kletni prostor
 z vhodom v hiši ali kamri za
 krompir ali druge pridelke
jamast: jâmast; jâmast swîet
jamica: jâmcâ; jâmcę ná lîcâz
*jamrati: jâmrat, -am tožiti, jav-
 kati
jamski: jâmsk; jâmsk dîøeluc
 rudar
janec: jânc jagnec
Janez: Jânës, -zâ
janež: jânëš, -žë pimpinella ani-
 sum
janežev: jânëžu
janček: jânčk, dem. k jânc
jar: jâr; jâr zít; jârâ šunîcâ; jârâ
 yâspôdâ
jarčka: jârčka

jarec: jârc koštrun; jârc se reče zaničljivo o porednem dečku
jarem: jârm volovski jarem; lestva pri jaslih
jarmiček: jârmčk jarem za enega vola
jasen: jâsŋ; zdêj je čist jâsŋ polnoma jasno; jâsŋa nûč; dê p te strîla z jâsŋy! da bi te strela z jasnega (neba zadela)!
jasli: jâšl
jaslice: jâslicę (božične)
jasniti: jësnyť se, se jesni
javkati: jâukat, -am
javor: jâwar
javornik: Jâvrânk, ime gore in naselja; Šemrôu pad Jâvrânkam (hišno ime); u Jâvrânk sam sîoku; yrîem u Jâvrânk; wârz Jâvrânkę, dâ wârz Jâvrânkę, z wârz Jâvrânkę (pri teh izrazih ni mišljena najvišja točka gore, temveč katero koli mesto vrh pobočja gore); na Jâvrânk v naselju Javornik; najvišji vrh Javornika je Mëdwîdu tuerm (po kmetu Medvedu, ki ima tu pašnik in gozd)
javorov: jâwaru
javskati: jâuskat
jaz: jëst, jës, mënę (më), mëný (mi), mënę (më), par mëný, z mâną; jës nîm nëč jaz nimam nič; je za dwâ mënę
jazbec: jâzbuc, -a
jazbečev: jâzbacu
jeba: iəba slab, močno ponošen klobuk
jecati: iəcat, -am
jecljati: jëcljet, jëclâ
ječmen: jëčmën, jëčmîna; se mu dîelâ jëčmën, se mu je narîđu jëčmën (vnetje na očesu)
ječmenov: jëčmînu, -awä
qed: fət, jëdř; par iəf; prêd jëdjüe; pa iəf; pôsną iət
jedec: iəc, -a
jurce: zdârcę, -a
jej: jëi, jëi, jëixatę, ôx jëixata

jeklen: jëklîən
jeklo: jëkl
jelena: jëliənä kravje ime
jeli: jël?
jelka: iəycä = çûeje
jelo: brëz dîelâ nî iəla
jelov: jëlôu; jëlôu lîs
jemati: jëmat, jëmlęm, jëml, jemu, jëmâł; zîlę jëmat iz kadi jemati primerno kolicino za nekaj dni; na pûesâda jëmat; sâpa mi jëmlę; vîd mi jëmlę
jenjati: jëjnęt, -em nehati
Jera: iərą; iərcę
jerbas: iərbas
jerbašček: iərbâščk
jereb: jërięp, -ba
jerebica: jërebicä
jermen: jërmęn, jërmîna
jermenček: jërmîančk
Jernej: jërnâč
jerob: iəraf
jesen: jësiən, -a
jesen: iasen; jëşenj jeseni
jesenje: jëşenję
jesenov: jësiənu, -awä
jesenski: jësfensk
jesih: iəsz, -a
jesiħar: iəszar, -rję, zdaj le v menu kričač
jesti: jëſf, iəm, iəš, iə, iəmä, iəstę, iəję, iəwą, iəsta, jëi, iədu, iədlâ, sup. iəst; bâba na dâ jëſf; nîmä këi jëſl
jesprenj: jëšpręjń
*jeſtring: iəstranx, -ya tlak (das Estrich)
jeti: je iəu dîelat
jetičen: iəčŋ
jetika: iətkä
jetra: iətra
jez: iəs, jëza
jeza: iəzä; z iəzę; je nâyłę iəzę; iəzä kûxat
jezen: iəzŋ; sam iəzŋ nâtę
jezero: par jëzfär, led. i. (studec)
jeziček: jëzîčk (v grlu); pri tehtnicci

jezičen: jézíčę̄ prepirljiv; jézíčę̄ dñəx̄tar
jezik: jéšk, jézíkä; mu tēčę̄ jéšk käd r̄ós r̄ět; ną jézík mi jě̄; imä dñəbär jéšk; pri trlici tisti del, ki tre lan; pri čevlju podolgovati kos usnja pod vezalko
jezikati: jézékät, jézékäm, jézékü, jézékälä
jeziti: jéšf, jézim, ną jéš, jézíł, jézíłä; jéšf sę̄; ną jéš sę̄ námę̄
jezuit: jézuít
jež: fə̄š, fə̄ž
ježast: fə̄žest; swinę̄ jé fə̄žestą̄ ima ščetine pokonci in je huda
ježev: fə̄žu, -ewa
ježiti: fə̄žsjē sę̄ jéžiję̄
*joh: jyøx, -a oral
joj: jöjizatä, jöj
jok: jyøk; mu yr̄e ną jüek
jokati: jüekät sę̄, -am sę̄, jüeku, jékälä in jüekälä
jopa: jüøpa
jopica: jüøpcä
Jožef: svet Jüøžef; Jüøžę̄, -eta; Jüøšk
jožek: jüøšk debelo svinjsko črevo in krvavica, nadevana v tako črevo; Jüøšk, krstno ime
jud: jët, jüda
Judež: Jüdeš
judinja: jüdnę̄
judopski: jüdusk

jug: jěž, jüγa stran neba, veter od juga
junačiti se: jenâčl sę̄, jenâč sę̄ dela se junaka
junak: jenâk močan človek
junaški: jenâšk močan
junček: jünčk
junc: jünc vol; v pomenu »bik« le v izrazu »jé γnöü krâwą̄ χ jünc«
junica: jenîcä telica
junička: jenîčkä
junij: jüni
Jurij: Jüøer, -rję, pär Jüøeri hišno ime
jus: jüs, -a služnost; pridę̄ u jüs, ję päršl u jüs (npr. steza, pot itd.)
jutranji: jütręjń
jutri: jütar; yr̄e jütar däns gre zelo počasi
jutrišnjı: jütarşń
jutrnjica: jütrancä zvezda jutrnjica
jutro: jütar; dñəbär jüetar; pärz jüetar proti jutru
južen: jüžq; jüžq wîetar; jüžq yr̄emę̄; jüžq snîž
južina: jüžnä (je opoldne)
južinati: jüžnat, -am jesti poldanski obrok
južiti: sę̄ žę̄ jüš (o vremenu, snegu)

K

k, praep: x sę̄p; x pęč; x sasfet, x mäš; x spñøjf; xkrât; sę̄ pär prâylę̄ x dëži
ka: kä = ki; tîsf, kä säm ya srîøeu; tîsf, kä ję pär näs pâsu; = ker; nî mägyu prîf, kä ję bîu däš
kacati: käçät, kacäm, käcu, käcälä
kača: kâčę̄
kačji: kâči, kâčje

kada: kâdä
kadar: kâdär; prîf, kâdär češ; bâš žę wîdu, këi sę̄ prâj źiyf, kâdär bâš sôq käm däryam
kadca: kâtcä
kadiłnica: kâdiłnca svetilka, ki se kadi
kadilo: kâdil; mësu ję u kâdil; kâdil snov, s katero kadimo
kaditi: kâť, kâdîm, kâť, kâdîu, kâdîla; këi tâkû̄ kâdîš po-

vzročaš toliko dima; kädî vester nese sneg; kädîm fâifâ; s pëci së kädî; pa xîš së kädî
kadivec: kädîc človek, ki kadi
kahelnik: kâxunk vdolbina iz sobe v peč, kjer se hrani jed, da ostane topla
kahla: kâhlâ nočna posoda
kahljati: kâxlet së; këj së kâxlaš? glasno se smejati
kaj: këj, kuŷâ, kwâ, pâr čiøem, s čim; këj prâjš? pa čiøem je mûerkâ? u čiøem bâ pârnâosu? s cim bâm plâču? tudi: s kûøem = s čim; kwâ s pa nãriødu? na wîem, kuŷâ je mîšlu; kuŷâ pa jë? kuŷâ së pa prekwârješ? pačiš; ma lë za kuŷâ bi brênu? le čemu bi branal? a tû bâ za krâž — za kuŷâ pa mîšš? ali bo to za kruh? — seveda, za kaj pa drugega; kôk je këj? nîmam këj abât; tû je žë še këj to je še nekaj; nîmam mu këj dât; je mäçan dë je këj zelo močan; at kôya je tû? iz česa je to?
kajon: kajfûn
kajpada: këjpâ, këjpâdë, kâpaj; a s wiðu? — këjpâ kâd wiðu seveda sem videl; këjpâ ku bâ seveda
kajti: kâjfk lëdî veliko ljudi; še kâjfk še precej; kâjfk snëýa veliko snega
kako: kâkûø? kôk? kôk je këj? kôk dë nê? jëi, kôk z yâri? kâkûø pa; bâ žë kâkûø; kâkûø tû? kâkûø tû, dë nê?
kakor: kûkâr; kûkâr čës; kûkâr ž bûø; kûkâr kâže; kûkâr kâne; kûkâr bâš pâršu brž ko boš prišel
kakršen: kûkâršn
kakšen: këjšn, këjšnâ; këjšn blâgyu si kûpu? èe prîdë këjšn člôuk; këjšn bi mîšlu kdo bi mislil; bâš prâju këjšnem drûjym (komu drugemu)
kakšenkrat: këjšnkat

kal: kâu majhna luža
kal: kâu je pâgnâlja
kalen: kôyn, -a
kališče: Kâliš neutr., kr. i.
kaliti: kâlt, kâli; žit kâli
kaliti: kâlf, kâlím (železo)
kaljati: kâljet, kâlâm, kâlu; wôda kâljet vodo dvigati iz vodnjaka
kaljalnik: kâljanik posoda, v kateri se dviga voda iz vodnjaka
cam: kâm? kâm? yrâos? kâm pâ? mûermâ žitâr jël, èc čemâ kâm prîf; kâm dârym; nîm kâm dât nimam kam dejati
kamba: kâmba (pri volovskem jarmu); ukrivljen obešalnik na zidu
kambrik: kâmrîk
kamela: kâmîøla
kamen: kâmø, kâmnâ, tudi kâm; sâm dâu na bîsu kâmø zmlët
kamenček: kâmljčk
kamenit: kâmnît; kâmnît swiæt
kamenjati: kâmâjnët
kamenje: kâmlë, kâmâjnë, kâmâjje
kamilica: kâmîølcë fem. pl.
kamiličen: kâmîølčn
kamor: kâmâr; kâmârzbûø
*kampeljc: kâmpje, -a spreten, zvit človek
kamra: kâmrâ
kan: kân (na vinu)
*kanaja: kâñâjé kanalija (psovka)
kanal: kâñâu, -âla
kancelija: kâncelijë
kanček: kâñek; wîng im sâm še n kâñek vina ima še prav malo
angla: kâñylâ
kaniti: kâñf, kâñem, kâñ, kâñu; èist mâl je kâñl nêtla; kâñ mi pâr kâpje! kûkâr kâne kakor nanese
kanja: kâjnë
kankora: kâñkâr, -krâ
kanon: kâñûøn
kanonir: kâñanîør, -rje
kant: kânt; je pâršu na kânt
kanta: kânta (za petrolej)

kanton: kantūen obcestni kilometrski kamen
kap, m.: kâp; pad kâpam
kapa: kâpâ
*kapac: kâpac (neskl. prid.) sposoben; à s kâpac tû nârëstî?
kapast: kâpast ylîodat grdo gledati
kapati: kâpat, kâplę, kâpu, kâpał; mât kâplę (o dežju)
kapela: kâpièłka
kapelica: kapèlca
kapica: kâpca
kapital: kâpetâl, -ę
kaplan: kâplân
kaplja: kâplę
kapljati: kâplet, kâplę (dež)
kapljica: kâplę
kapnica: kâpncä voda izpod kapa
*kaprice: kâprice f. pl.; îmä sôjë kâprîce muhe
*kapsel: kâpsl, -lę kapica
kapucinar: kâpcinär, -rje
kapus: kâpus sadika zelja
kar: Kârñ dôg, kr. i.
kar, pron.: kâr; kâr s jësku; kâr
sê dâ kolikor je mogoče; conj.
kâr pòvnem kar pomnim; lîz
kâr pravkar; adv. kâr pëjt; kâr
dëj; kâr fâjñ je bâł
Karel: Kôrl, -lna
karjola: kârjûəłka
karnodelj: kârnûedl (Haarnadel)
karta: kârtą
kasa: kâsą
kasarna: kâsârną
kaša: kâsę
kašelj: kâšl, -lę; sûz kâšl; ąslöušk
kâšl
kašljati: kâšlet, -em
katar: kâtâr, -ârje nahod; kâtâr-
ju, -ewa nahoden
kateri: kîer, -s (interr.)
katerič: tâ katsîrc?
katerikrat: kîerkat (indef.); bäm
żë kîerkat pâršu
katoliški: katûelšk
kačka: kâukâ corvus monedula;
kâukę zanikrna pisava

kapsati: kâusat, -a; kâkûeš kâusą;
pëtelińa sê kâusastę se kljujeta
*kapyna: kâusna zadnje, manj
vredno žganje, ki priteče iz
kotla; tudi v pomenu »vino«:
lîatęs je kâusna drâga
kapyniti: kâusyf, kâusne, kâusnu,
kâusnyła
kazati: kâzat, kâzem, kâš, kâzu,
kâzâł; pûet kâzat; këj sê kâžeš
tâk lëđiom! kôk kâže (vreme)?
słâp kâże
kazen: kâzñ, kâzý; kâzñ bôžje
kaziti: tû ąq kâzî (npr. kaka te-
lesna napaka); tû nëc nâ kâzî
nič ne dé (npr. majhna okvara
na orodju)
kaznovati: kâznowat, kâznujem,
kâznu, kâznowałą
kdaj: kâdâi? ąlkâdâi? dâkâdâi?
kdo: 1. kâdûe, ydûe, dûe, 2. kôyę,
3. kûem, 4. kôyę; 5. pâr kûem,
6. s kûem; dâ wîe (kdo ve) se
rabi prislovno, gl. pod »vedeti«;
ydûe bę tû nâriëdu? bę żę ydûe;
pâr nás nîmä ydûe pâkôşf
kdor: ydûer, kôgar, kûemgar, kô-
yar, pâr kûemgar, s kûemgar;
ydûer z bûef
ke: kâ = če; kâ p têy če bi hotel;
= ker: nî mâyu prîf, kâ je bîu
dâš; = ko: kâ baş wîdu ...
keber: kîebär, kîebrä
kegelj: këyl, këyle
kegljati: këylęt, këylâm, këylu
keha: kîexa, këjze, ą këjx' ječa
kela: kîelé zidarska žlica
kelder: kîeudär, -drâ
kelih: kîelx
*kelnar: kîelnär, -rje natakar
*kelnarica: kîelnarcä natakarica
*kelnariti: kîelnârf, -âr streći v
gostilni
kepa: kîepa
kepast: kîepast
kepati: kîepat metati v koga ke-
pe; kîepat sê; ątrôć sê râdi kîo-
paję
kepica: kîepca

- *kerlec:* kērļc, -a; tū f jé n k. to ti je fant
- kesan:* kăşn̄, kăşān, kăşna; jé žě kăşn̄
- kesati se:* kăşat sę, kăşām sę, kăşu, kăşâla
- ketina:* kīotnă; yawęję kīotnă veriga, s katero je govedo v hlevu privezano
- ketinica:* kīotnca
- kibla:* kībł̄a
- kidati:* kīdąt, kīdąm, kīdu, kīdąla; yñuęj kīdąt, snięx kīdąt; sę mi kīda z ači (gnoj iz prehlajenih oči)
- kihati:* kīxat, -am; kīxat sę smejati se
- kihniti:* kīxňf, kīxnem, kīxň, kīxňu, kīxňla
- kikla:* kītlę, kīsklę; dūəłaną, yñeraną kītlę
- kila:* kīla; ąną kīla mñökę
- kilav:* kīlu, -awą slaboten, zani-krn; kīlu pëšę, atrôk
- kimati:* kīmat, -am
- kimavec:* kīmuc september; počasnež
- *kimelj:* kīm], -le kumin
- *kinec, -a:* kīnc utež pri tehtnici, stenski uri
- kinkati:* kīnkat, -am
- kipeti:* kēpf, kēpī
- kisal:* kęsāu, gen. kęsäl kislo zelje, kisla repa itd.
- kisati:* kīsat, -am; kīsat sę; wīn sę kīsa; atrôk sę kīsa uporno joče; үrémę sę kīsa; ȳy sę kīsa noče prav zagoreti; dròwą sę kīsaję v peči, če so mokra ali premalo suha in ne dajo plamenia
- kisel:* kīsu, kīslą, kīs]; kīs] mlšek; *kiselica:* kīs]ca rumex acetosa; kislo vino; otrok, ki se rad joče
- kiselkast:* kīs]kast
- kislina:* kęslīna
- kišta:* kīšta
- kištica:* kīšca
- kita:* kīta (las); kita na slaminati strehi
- kje:* kī? kī z bīu? kī dàryliż kje drugje (nedol.)
- kjer:* kīer; kīer z būa
- klada:* kłâdą; psovka lenemu človeku
- kladast:* kłâdąst
- kladive:* kłâducę
- kladivo:* kłâdu, -dwą
- klædnica:* kłâdnca dolga žaga z dvema ročajema
- klafac:* kłafac̄ človek, ki nespodobno govori
- klafanje:* kłafajnę nespodobno govorjenje
- klafarski:* kłafarsk; kłafarska písm opolska pesem
- klaftra:* kłaftrą
- klafeta:* kłafetą slab klobuk
- klafrnica:* kłafrnicą slab klobuk
- klafuta:* kłafutą, gl. klofuta
- klaja:* kłaje
- klalnica:* kłaynca (poslopje, kjer koljejo živino)
- klamfa:* kłamfą
- klampati:* pāčás kłampā počasi in malomarno hodí
- klanček:* kłančk
- klanec:* kłâne strma pot; pogostno kr. i. Mągħırju kłânc, u kłâné, pat kłancam, wärx kłancą
- klas:* kłás, kłasu
- klasast:* kłasast
- klasek:* kłask
- klasje:* kłasje
- klasti:* kłast, kładęm, kłâdu, kłâdąla; žwîn kłast; pëjł kłast!
- klatez:* kłatęs, -że
- klati:* kłat, kûəlém, kłôl, kłôlu, kłâla; swinę kłat; dûəjyę kłat; päs kûəlę; päs sę kûəleję; lîes sę kûəlę; päs trëbûx mę kûəlę
- klatit:* kłat, arëjxę, sâdję, xrûškę, jâpką kłat; kłat sę; kûet sę je kłatu? kod se je klatil?
- klavec:* kłôyc, -a
- klawrn:* kławarṇ

*klapsati: kłöysat, kłousām, kłöysu, kłousâłä nespodobno govoriti
 *klapsač: kłousâč kđor nespodobno govoriti
klapski: kłöysk
klecati: klîcât, -äm; sę klîcę se maje (nekaj, kar bi moralo biti pritrjeno)
klecniti: klîcâčtl, klîcencem
klečati: klêčet, klêčim, klêč, klêču, klêčâłä, klêčia (part.)
klekljati: klîckljet, -äm
klenkati: klêjnkât, -äm
klep: klîep sklepam del kose; šerôk klîep
klepalo: klêpîše; klêpîše ímâ bâpcę, klâdu
klepati: klêpat, klîeplem, klêpl, klêpu, klêpâłä; kôsa, sârp klêpat
klepetanje: klêpetâjnę
klepetati: klêpetat, klêpetâm, klêpetu, klêpetâłä
klepetec: klêpec klepetav človek
klepetulja: klêpetûł
klestiti: klêjsł, klêjsł, klêjsu, klêjsłâ; wêjje klêjsł veje sekati; klêjsł = tepsti; ź ya wîdu, kâkñe ję klêjsu kâdulwâñ? si ga videl, kako je šel počasi in s težkim korakom v smeri tja doli?
klešcar: klêšâr kđor drži klešče pri oranju
klešcariti: klêšârl pri oranju klešće držati
kleše: klîošę; prîm s klîošem; za klîošę dâržef; ję bîg u klîošęx
kleštra: klêjšträ psovka nerodne mu človeku
kleštrati: klêjšträt, klêjšträm, klêštr, klêjšträłä grdo in težko hoditi
kletov: klîetu, klîetwę
kleti: klêt, kôgnem, na kôgn, klîoş, klîołä
kletovina: klêtwîna
klevska: klîoşsa slab konj

klicati: klîcât, klîcém, klîč, klîc, klîcała; klîcât na pâmûæ; klîcât jûznał; a ję kęj klîcu? ali je kaj razglasil pred cerkvijo? klîcât pejâče; klîcât na gđyôwar, na pričę
klin: klên, klînâ zagozda; klin pri lestvi
klinček: klînčk
klinec: klînc; zâbęf klînc; penis
klinja: klînę rezilo noža, pri nožih za zelje; klînę za krjîł dûejyę
ključ: klûč, -ç; klûč za sâñ pûłf; ključ pri plužnah; wêjajú klûč
ključalnica: klêčâłnca
ključar: klêčâr; cérkwiań klêčâr
ključnica: klûčnca (kost)
kljuka: klûkâ, klûjkę; ročaj za desno roko pri kosi; kljuka pri ključavnici; klûkâ pîet, krîz dësiot, dwiø pâ trî, kûæk tû strî?
kljukast: klûkast
kljukica: klûkca
kljun: klûn
kljunček: klûnčk
kljuniti: klûnł, klûnę, klûnu, klûnla
kljusa: klûsa
kljuse: klûsę, klûsęta
kljuvati: klêwąt, klûję, klêwâł, klêwâłä; u pârsl mi klûję (bolečina)
klobasa: kłabâsą; mësînâ kłabâsą; kłabâsą tâbâką; klobasa na telesu od udarca
klobasač: kłabâsâč
klobasanje: kłabâsâjnę nespodobno govorjenje
klobasast: kłabâsast poln klobas po telesu
klobasati: kłabâsat, kłabâsâ, kłabâsu, kłabâsâłä neumno ali nespodobno govoriti
klobasicâ: kłabâscą
klobček: kłôycık
klobuček: kłabâčk
klobučina: kłabâčinę
klobuk: kłabûk, na kłabûć, pl. kłabûjk'

- klobuštra:* klobuštrę psovka nerodnemu človeku
- klobuštrač:* klobuštrāč neroden človek; tudi človek, ki neumno govoriti
- klobuštrati:* klobuštrat, klobuštrā neumno govoriti
- kločiti:* klobuč; klobuč klobuč
- **klofati:* klobaf, klobafam; k. žākl, ərjūxə otresati, da se očisti; wiatr klobaf z ərjūxəm (ko se obešene sušijo)
- klofniti:* klobaf, klobafem, klobafy, klobafnu, klobafla
- kloftati:* klobftat, klobftam, klobftu, klobftala
- klofuta:* klobfutə: mu je pārmazu ģāga klobfutə
- klofutati:* klobfutat, klobfutam, klobfatu, klobfatala dajati klofute; klobuč klobfata (z rēpetnīcəm) tolce s perutmi
- klofutniti:* klobfutýf, -nem, -nu, -nla
- kloka:* klobuč kokoš, ki kloči
- klokotati:* klobuč klobkata (kadar se boji)
- klonica:* klobnica
- klop:* klob, -a
- klop:* klobap, klobapi
- klopca:* klobapca
- klopotec:* klobapc, -a (jajce); klopotec — strašilo
- klošter:* klobučsttar, klobučsttra
- kloštrski:* klobučsttarisk
- kmalu:* zmál; pa prif zmál! zmál-de rięs skoraj, najbrže je res
- kmet:* zmét, zmétatə
- kmetica:* zméticə
- kmetija:* zmétiję
- kmetopati:* zmétwət, -am
- kmetovski:* zmétušk
- knap:* knap, knapə rudar
- knefra:* knieftra
- knof:* knof, -a
- ko:* kə sam bīu mlāt; klobuč, kə sam ya wiđu kako, ko pa... (saj sem...); bēl kə dīelam, māj imam; tūf kə p tēu če bi
- tudi hotel; gl. še pod »ka« in »ke«
- kobacati:* klobacat, klobacām
- kobila:* klobilə; klobilə zə drōwə žāyat
- kobilica:* klobilcə locusta viridisima
- koc:* kōc, -a
- kocast:* kōcast
- kocina:* kucinə
- kocinost:* kucinəst
- kocinica:* kucinəcə
- kočemajka:* kučemājkə
- kočija:* kučiję
- kočnik:* kuběčk
- kočur:* kacučer, -rje zanikrna koča
- cod:* kubet? at kubet? də kubet? kubet xubet? at kubet si pāršu? bəm pāčaku, ba že at kubet pāršu
- kodelja:* kudželə
- kodeljica:* kudželcə, gl. pod lan
- koder:* kubədər; at kubədər, də kubədər
- kofe:* kafə, kafiatə
- **kofer:* kūfar, kūfrə kovčeg
- kofetar:* kafisətar, f. kafisətarca kdor rad uživa kavo
- koj:* kujə; ba kujə dūebər
- kokla:* kubeklə kokos, ko vali
- kokodajsati:* kakudājsat; kēisn kakudājs je s tém kakušmī dāns!
- kokodakati:* kakadākət
- kokolj:* kubekl, -le
- kokoš:* klobuč, 2.—5. skl. klobuč, s klobučjə, pl. klobuč, kakuši, klobučsem, klobuč, klobučsəx, kakušmī
- kol:* kōy, kōla
- kolač:* kułāč; pl. kułāč kar pri-nese kdo domov v dar; ą ś (je) pārnəsu kęj kułāču?
- kolcati:* kōucat sə, sə mi kōucə, sə mi je kōucāl
- koleniti:* sə mi je kōucəl
- kolček:* kōyčk
- kolec:* kōyc
- koledar:* kulfəndər, -rje
- koleno:* kulfən; na kulfənəh; je sōy pa kulfənəz; u kīerm ku-

lîení stâ? kako sta si v sorod-stvu?
koler: kûälér, -rje ovratnik
kolera: kûälérä
koleraba: kulérapä
koleselj: kulësl
kolesnica: kulësnîcä; ylëj, dë bâ šôu ūes pâ kulësnîcäx
količkaj: kûälčkaj
koliko: kûälk; kûälk wâs je? kûälk bél
kolikor: kûälkär, kûäjkär; kûäjkär čëš; kûälkär së kâdi! kako močno se kadi!
kolikorkrat: kûälkarkat
kolikoršen: kûälkärşn
kolikokrat: kûälkât
kolina: kulînë, pl. dar od zaklana nega prašiça
kolo: sg. 1. kwâlu, 2. kulîesa, 3. kulîes, 4. kwâlu, 5. nâ kulîes, 6. pât kulîesam, pl. 1. kulîesa, 2. kulîes, 3. kulîesam, 4. kulîesa, 5. kulîesaz, 6. kulîesam, du. 1. kulîes
Deli kolesa: pîest, špîce, płatfîše, šîfesl, asnîk, šîna, pûšca
kolobar: kaļabâr, -rje
kolomer: kaļamîer, -rje papirnat vzorec
kolovoz: kaļaūes, -zä
kolovrat: kaļdögrat; deli kolovrata: ūreļen, stâjnscä, prîeslcä, wârcä, fârcle (po njej teče nit), rępet-nîce
koloprati: kaļaūrâť, -âť, -âtu, -âtlâ; kûet si kaļaūrâfu kod si se potepal?
kolter: kôutär, kôuträ
komad: kâmât, -da
komaj: kûmiej, kûmi; kûmi sám zdîšlu
komajsati se: kâmâjsat së; atrôé së kâmâjsaje lezejo, se vzpenjajo na stol, mizo, peč, drva, klade
*komanda: kâmândä vodstvo; ya imâ čist pât kâmândä ga ima popolnoma v svoji oblasti

*komandirati: kâmândîerat, -am zapovedovati; voditi; pâr tîsf xîš usî kâmândîeraję; tî međ nâ bâš kâmândîeru mi ne boš uka-zoval
komar: kâmâr, -rje
komat: kâmât
komatati: kâmâtat, kâmâtâm
komedija: tû sâ tâjkê kâmîendje to so take sitnosti
komis: kâmîs, -a vojaški kruh
*komod: kâmûet (neskl.); čîegl sâ mi kâmûet udobni; u dwîež üerâx bâš kâmûet pâršu boš lahko, lagodno prišel
komolec: kâmöuc, -a
kompanija: kampâniję družba; sâ dîšlal u kampâni; sám bîu u kampâni v družbi; je šôu s kampâniję
kompava: kampâvâ carlina acau-lis
*kompliček: kâmplîček dovršitev; konec
*kompliti: kâmplif, kâmplim, kâmplu, kâmpliňa končati
konec: kône; ta prîedň, ta zâdň kône (voza); pâ kôné; dâ kôneç; yrîe prêz kône; kône swětä; je kône stûeru; nâ bâ tê kône
konfin: künfîn meja; mejnik
konj: sg. 1. kôjñ, 2. kôjne. 3. kôjñ. 4. kôjne, kôje, 5. kôjñ, 6. s kôj-nem, pl. 1. kôjñ, 2. kûäjñ, 3. kôjñem, 4. kôjne, kôje, 5., 6. kûäjñz, du. kôjne
konjiček: kôjnečk
konjik: kûäjñk kavalerist
konjski: kûäjñsk; kûäjñsk mësu
kontenati: kunteñâ privoli
kontent: kûäntet neskl., zadovo-ljen
kontrabant: kuntarbânt; tudi adv. je nîsu kuntarbânt
kontrabantar: kuntarbântar, -rje
*kontrakt: kuntrôxt, -a pogodba
kontrapeza: kuntrâpîezä vzvod; uzîgyť s kuntrâpîezä
kopa: kôpâ oglarska kopa

- kopač*: kápâč kdor koplje, npr. krompir
- kopati*: kópat, kûəplém, kópl, kôpu, kápâl; jâmá kópat; krám-pír kópat; kákûoš kûəplejé (ko išejo hrano)
- kopati*: kûəpat, kûəpam, kûəpu, kûəpâla; kûəpat sé
- kopen*: kópn
- kopišče*: kápîšé izravnana tla, kjer stoji ali je stala kopa
- kopito*: kápít; kûəlnsk kápít; šlô-štarsk kápít; kopito pri puški
- kopneti*: kópýt, kápñi; snîx kápní
- kopriva*: kápriwá; kápriwá ná pázîbe
- koprneti*: káparní pâ báyastwi
- korajža*: kurâjžé; ná kurâjžé klí-čat izzivati na pretep; nîma nábéné kurâjžé zá dîelat nima veselja za delo
- korajžen*: kurâjžn srčen
- korak*: kurâk
- koralda*: krâudé f. pl.
- korček*: kôrček dem. h korec
- korec*: kôrc nasajena posoda za zajemanje vode
- koren*: kurîøn, -ø
- korenina*: kurënínä; s kurënínä zrôwat
- korenjak*: kurëjñák močan človek
- korenje*: kurëñé, kurëjé
- korist*: kurist
- koritce*: kurice, dem. h korito
- *korititi: kurít; žâγa kurít, je kurítla žaga ne reže ravno, uhaja z rezne ravnine, kot bi dolbla korito
- korito*: kurít; swějnsk kurít; korito za napajanje živine
- korporal*: kápřúél, -ø
- kos*: kûøs; kûøs krûža; kûøs pûø
- kos*: kûøs ptic
- kosa*: kôsø; deli kose: špîcä, rûøp, rîøp (je pritrjen na kosišče), bîercä, pîøta, ūøstar, klîøp, je-ylîcä, kûøsjé, klûkä, rûcl, kusiø
- (z njim je kosa pritrjena na kosje)
- kosarna*: kusârnä
- kosec*: kôsc; pár sásîøf îmajé kôscë; nâšé trâwé jé šé za dësføt kôscu
- kosilo*: kusîl zajtrek
- kosir*: kusîør, -rje, obroček, ki pri-klepa koso h kosišeu
- kositer*: kusîtar, -trä
- kositi*: kôsf, kusîm, kôs, kusîu, kusîla, sup. kusît
- kositi*: kûøsf, kûøs, kûøsu, kûø-sla zajtrkovati
- kositrast*: kusîtrast iz kositra
- kosje*: kûøsje kosišče
- *kosem: kôsm omara (prim. nem. Kasten)
- kosmat*: kôsmat, kasmâiø, kasmât bradat, neobrit; kasmâtä kâpä; kasmâtä wâsîøsa
- kosmatina*: kasmâtína; kasmâtíne, npr. po prsih, nogah
- kosmič*: kasmîc pl.
- kost*: sg. 1. kûøst, 2. kûøsti, 5. ná kôsf, 6. s kastjûø, pl. 1. kûøsti, 2. kustî, 5. kustîø, 6. s kusmî; sâmâ kûost jen kûøžé ya je
- kostanj*: kôstçjñi, kustâjnë
- kostanje*: kustâjnë
- kostanjev*: kustâjnú
- košnica*: kusnîcä, kasmîcä mrtvaš-nica
- koš*: kôš, kôše; ynôjñ kôš îmâ dnû, lîøñarje, rôyle, rîøbra, lâj-šte; apârtñsk kôš = apârtñák; kôš = prsni koš
- košat*: kôšet, kušâtä; kôšet rîøp; sé kušát nêse
- košatija*: kušetijé prevzetna bahavost; bahav človek
- košatiti se*: kušâf sé, sé kušâf
- koščen*: kušion iz kosti narejen; kušion ąbrâs
- koščica*: kušicä majhna kost
- košek*: kôšk
- košeplet*: Kušepêt, hišno ime za hišo ob cesti Godovič—Črni vrh

košnja: kôšne; ap kôšú
košpar: Kûøpár, hišno ime
košta: kûøštâ; kûøštât; gâ je kûø-
 štu mu je dajal hrano
koštati: kôštât, kuštâ, kôštu, ku-
 štâla
koštinge: kûøštýgë stroški
koštrun: kâštrûnëm
koštrunov: kâštrûnënu
košulja: kâšûlé dvokolesen vozi-
 ček s košem
kot: kûøt, -a
kotel: kôtu, kôtlâ
kotelček: kôtučk
kotiček: kufíčk; u kufíčk v kotu
 za mizo
kolta: kûøtlé, -e studenec z iz-
 virom na dnu, ograjen z lese-
 nimi kladami ali kamenjem
*kotonina: kutenînâ, kuntenînâ
kovač: kâwâč, -e
kovačija: kâwâčijë
kovaški: kâwâšk; kâwâšk mîøx
kovati: kôwât, kûjém, kûj, kâwâù;
 kôjnë, wôl kôwât; u Jâigrank
 kûje v Javorniku se dela od
 megle led po vejah; tîzâ dân
 je kâwâl
koza: kôzâ; kôzë (bolezen); kôzë
 ciøp
kozarček: kuzârčk
kozarec: kuzârc; ãn kuzârc wînâ
kozel: kôzu, kôzlâ; samostanski
 brat (zaničlj)
kozelc: kôzuc, kâzðûca; deli ko-
 zolca: stâbâr, lâte, šprâjé, sprâjé
 sa nã bâbâx (bâpcâx), kriš,
 strîøxâ, špîeruć, pâtstrîøšnë; za
 podajanje snopja: xlâpc, ū-
 drâncë, pâdâiuncë; kâzðuc pri
 plugu, na njem sta pritrjena
 lemež in deska
*kozelcov: kâzucôwë lâte
kozica: kôska
kozji: kûøzi, kûøzivâ
kozlati: kôzlât, kuzlâm, kôzlu,
 kuzlâla
kozliček: kuzlîčk
koža: kûøze; s kûøze dîewat

kožica: kûøšca
kožuh: kôžex, kâžûxâ
krača: krâče
kraj: čist nã krâj stâi čisto na
 robu stoji; za krâjem (senožeti,
 njive ipd.); pâr krâj pûøf ob
 robu poti; at kôncâ dâ krâjë;
 nî nê kôncâ nê krâjë; smâ pâr
 krâj smo končali; dâ krâjë po-
 polnoma; at krâjë zâchet; iâ usë
 at krâjë ni izbirčen; dîøn u krëj,
 dë nã bâ nã pûøf; nã dwâ krâjë
 na dve strani; nã usë krâjë na
 vse strani; mäf nâ n krëj je
 nagnjeno, ne stoji pokonci; nã
 tîsm krâj na tistem mestu; tîšf
 krâj sa bûølš kâd nâš
krajcar: krâjçar, -rje
krajček: krâjčk; krâjčk krûxa
krajec: krâjç, -a; krâjce krûxâ; tâ
 prëš, tâ zâdý krâjce (lune)
krajnik: krâjník gl. pod »okrov«
krajšati: krâjšet; krâjšet se
kralj: krâl, -e.; swëf trïje krâl;
 a swiøtix (swëtix) trôz krâlež
kraljestvo: krâlîøstu
kraljev: krâlu
kraljica: krâlîca
kraljiček: krâlč (ptič)
krama: krâma malo vredna šara
kramp: krêmp, -a
krampati: krêmpat, krêmpâm
*krancelj: krâncâ, -na venec; wîn
 dârži krânelj
Kranjec: krâjne, -a Kranjec; Slo-
 venec; Kréjñca
kranjski: krâjñsk kranjski, slo-
 venski; ãawôrf pâ krâjñsk go-
 voriti po slovensko
krapši: krâpše f. pl.
Kras: Krâs, s Krâsa, nã Krâs
kraspati: krâspat, -am; k. se
krasta: xrâstâ
krastu: xrâstu, -awâ
krasti: krâst, sup. krâst, krâdem,
 nã krâf, krâdu, krâdlâ; ydûøer
 lâže, tûø krâde
Krašvec: Krâšuc, -a
kräski: krâšusk

krat: kăt; ta prějkăt; an drûkăt; pîetkăt; zkrât
kratek: krâtk, krâtkä, krâtku, comp. krâjš, -e; imä krâtk wít je kratkoviden; je krâtkiz bësedi
kratiti: së krâf se brani, npr. mladi, ko noče staremu dajati užitka, kot je bilo dogovorjeno
kratkočasen: krâtkâčesn
kratkočasiti: krâtkâčast, -âs
kratkoviden: krâtkâwidn
krava: krâwą; kravja imena: bâuglę, bîøukä, bîsträ, brîzä, cîkä, čâdä, dîmä, jeliøenä, ku-dîelcä (barve kot predivo) lîskä (ima spredaj belo glavo), mîškä, mûgrä, pîrçä (belo cikasta), plâukä (bela), arđiačkä, armîenä, rûškä, sîukä, šîpkä (z liso na glavi), sîerkä (belo-rumenordeča), tîyrä, šekä
kravica: krâucä
kravji: krâwi; krâwi rûøç; krâw-je mlišk
kravžati: krâužet së; lâsję së krâužeje
krcelj: kârc]; tâk kârc], dë je këj se reče o močnem otroku
krneni: kârcýf, kârcnem, kârcnu, kârcnlâ rahlo udariti
krč: kârč
kreda: krêjdä
kredit: kârdîxt; imä kârdîxt je ugleden, ga cenijo
krediten: kârdîxtø člôuk ugleden človek; tû pa nî kârdîxtø s tem se ne boš postavil
kreg: krîøç, krîøyä
kregati: krîøyat; zmîeram me krîøyä zmerja; krîøyat së; këj së krîøysta!

krehati: krîøxat, -am kašljati
krempati: krêmpat, krêmpäm, krêmpu, krêmpâla krampati, praskati
krempelj: krîømpl, -le
kremža: krîømžé kdor se kremži (zaničlj.)

kremžiti: krîømš̄ së, krîømš̄ së, këj së krîømš̄, krîømžu, krîømžla
krepalina: krêpeninä crkovina
krepati: krêpat, krîoplë, krêpu, krêpâla
krepek: krêpâk, krêpkä močan
*krepennina: krêpeninä crkovina
kres: krîøs; a krîøs; krîøs kîørf kuriti kresno grmado
kresati: krêsat, krîøšem, krêsu, krêsâla; krêsat čiøulë; kôjñ së krîøš; smôlë krêsat
kresen: kârsn; kârsn wêčiø
kresilen: krêsîgn kâmø
kresilo: krêsîl
kresnica: kârsnîcä lampyris noctiluca; chrysanthemum leucanthemum
kresniti: krêsñf; krêsñ yä! udari ga!
kreolja: krîøułe zaničlj. o kreoljam stem človeku
kreoljast: krîøułest
kreosa: krîøusä kdor težko in nerodno hodí
kreosati: krêusat, krêusâ malomarno hoditi; težko hoditi (o starih ljudeh)
krhati: kâržat, -am; kâržat nûøeš; kôsg së kâržä
krhek: kâržk, kâržkä, kâržku; kâržk lîøs
krhelj: kâržl, -e krhelj sadja
krhniti: kâržýf, kâržnem; k. sklîeda
kri: krî, gen. krêwi, loc. u krëj, s kârwjû; krî mi têçë; krî pûšet; krî mu je šlâ u glâwą; krî spâšt; dâ krêwi
kričač: krêčâč
kričanje: kârčâjnë
kričati: krîčet, kârčim, na krîč, kriču, kârčâla; je kriču nâjñ
krik: krîk
krinja: krînë zgoraj ožja, spodaj širša posoda za zaseko
kriplje: na usë krîplë
kristjan: krêstjân, kârstjân
kristjanka: krêstjânkä, kârstjânkä

krišpati: ūsné krîšpat; tepsti
kriti: kr f, kr j m, kr u, kr l 
krip: kr u, kr w , kr u, kr wi, t 
 kr u, t  kr u ; kr u n  es;
 kr w  p rs v ; y  je p  kr um
  bd u z ; s  y  p  kr um  ps -
 d l; j  kr u pr cu
kriva : k rv  zakr vljen  evljar-
 sko no 
kriven : k rw n c 
kriven ast: k rw n cest; k rw n -
 c st dr i u
krivica: kr w c ; kr w c  s  mu-
 yud ; p  kr w c ; i n  n b ne
 kr w c  ni  hudega ji ni
krivi en: k rw c 
krivina: k rw n  krivina pri sa-
 neh; sploh kaj ukr vljenega
kriviti: kr u , kr w m, kr w u
kri z: kr s, - z ; kr z n r st; b u z
 j n sw t kr z b z  gl. s  pod
 »bog ; s  kr z j n t z w ; im 
 kr z z n m; u kr z m  b li
kri zati: kr z t, - em; t m sw  s 
 kr z la sta sli najini poti druga
 mimo druge, ne da bi se bila
 sre ala; kr z t s ; j k, sw  s 
 kr z la sva trpela
kri zec: kr sc
kri zem: kr zm; r  k  kr zm d r -
 z t; kr zm y li d t
kri ze : kr zu p ut
kri z še: hi no ime N  k r z s,
 K r z c, k r z c , k r z sk
kri zpot: kr sp t, d  k r sp t ,
 n  kr sp t 
krlincati: k rlinc t; sw n t  k r-
 linc je, s  k rlinc l  mladi pra-
 si ki so krulili, civilni
krlj: k rl, -e gladko smrekovo de-
 blo za na  ago
krme zelj: k rm z , - le
krme zl v : k rm z lu, k rm z l -
 w , k rm z lest
krof: kr f, - 
krog: kr u z , - a
krohotati: k raz t t t t , s  k raz t t ,
 s  j  k raz t tu, k raz t t 

krojiti: kr j f, k r m, kr ju; d u j e
 kr j f, t  i  kr u j , d  n  z  p -
 sl s t 
krompir: kr mp r , - j ; delo pri
 sajenju in spravljanju krompir-
 ja: k u s  n r z t, w r st  n -
 r st, kr mp r  n m c je, z -
 y r be je, p rk p w je, p rk u p -
 le je,  s p aje,  s uj je, k u ple je,
 p b r raj , p b re je
krompiri še: kr mp r s  njiva,
 kjer je krompir rastel
krompirje : kr mp r ju
krompirje ka: kr mp r juk 
krona: kr u n ; n  b  ti kr u n  z
 y l w  p d l , n ; st. avstr. denar
kronati: kr u n t , - m
kronica: kr u n c 
krop: kr p , kr u p 
kropiti: kr p f, kr p t , kr p m ,
 kr p u , kr p l ; y l om kr p t 
 (mrli a)
kro nja: kr sh ; v kro njah so
 prej nosili listje, redko kdaj
 tudi seno
kro njar: kr sh r , - j 
kro njarica: kr sh rc 
krota: kr u t 
krotek: kr t k, kr t k , kr t k 
krotiti: kr t f, kr t m , kr t u 
krotovi iti: kr t w c  s ; pr je s 
 kr t w c 
krovec: kr u c , - , pl. kr u c , gen.
 kr u c u; krov evo orodje: str  -
 na  ap t , k u c ,  per u n ; s k u -
 cam st sk  p r t sk u k , s t rt 
 p r w z  sl m  na p r t l , z  a-
 p t   y l z w ;  per u n  je ped
 dolg klinec, ki brani, da se sla-
 ma ne podira
kro ziti: k r s t ;  ru kr u s 
karpelj: k rp l  dermanyssus avi-
 um; k k u s  s   y r b aj , im j 
 k rp l 
krplja: k rp l  pl. priprava za
 hojo po snegu
krst: k rst ; x k rst n st ; t y  z u 
 k rst na zm r e 
krsten: k rs ; k r s  k m 

krstiti: kärst̄, kärst̄, kärstu,
 käršen
krstnik: swēt Jānēs kārsnīk
krščanski: käršānsk; käršānsk
 nāuk
krščenica: käršēncā dekla, dekle
 (danes že redko rabljena be-
 seda)
krščepati: käršōwāt, -ūjēm
krt: kärt, -a
krtača: kārtāče
krtačica: kārtāčca
krtačiti: kārtāčet, kārtāčām, kär-
 tāču
krtica: kārtīcā krotica
krtičiti se: kārtīčf sē; prējē sē
 kārtīč, sē dīslājē kārtīcē
krtina: kārtīnā
krtov: kārtu; u kārtāwā dēžēlā
kruh: krāž, krūžā; čērn, bīšū
 krāž; at krūžā pējēn; s trēbū-
 žām zā krūžām
krulineati: gl. pod »krlinicati«
kruliti: krūlf; swīnē krūl; pā trē-
 būx mi krūl
krumpast: krūmpast pohabljen
krušen: krūšy; krūšnā mūəkā;
 pār nās smā krūšy jemo mnogo
 kruha
krušiti: krūšf; zīt sē krūš
krvav: kārwāu, -āwā; jē kārwāu
 nūcu; kārwāl sōgl krvavo pri-
 služeni soldi
krojnjica: kārūəjncā sorta hrušk
kufer: kūfār baker
kufrast: kūfrast
kuga: kūrga, kūrē
kugla: kūylā krogla; gruda; kūylē
 tōyē tolči grude (na njivi)
kuha: kūža repa, korenje, zelje in
 drugo, kar se kuha za svinje
kuhalnica: kūžancā žlica, ki se
 rabi pri kuhanju
kuhar: kūž, -a
kuharica: kūžarcā
kuharski: kūžarsk
kuhati: kūžat, -am; kūžan jēn
 pečēn, nā mīzā pārnēšēn, pā
 nā mārā nē pās nē māčkā; šnōps

kūžat; ūøyle kūžat; kūža mē;
 iəzq kūžat; sān sē kūža se pari,
 če ni bilo dovolj suho sprav-
 ljeno
kuhinja: kūžnē
kuhinjski: kūžnīsk
kujati se: kūjēt sē
kujon: kājūən
kukati: kūkajcā kūkā
kukati: kūkāt (iz luknje)
kukavica: kūkajcā
*kukrlj: kūkārl, -lē kukalo, ki se
 odpira v obsegu ene šipe v oknu
 z več šipami
kumrati: kūmrāt, -ām mršaveti
kumrn: kūmārāt mršav
kuna: kūnā
*kunšt: kājnīsf, pl. kūlīnf
*kunšten: kūlīsp
*kunštiga: kunštīgā
*kunštirati se: kunštīrāt sē; sē
 kunštīrā, kōk bi nārīdū grun-
 ta in poskuša, kako...
kup: kāp, kūpā; sān dīswajē ү
 kūpē; īmā nā kūpē ynārjē
kup: kūp; dūebār kūp po ceni
kupčevati: kāpčōwāt, kāpčūjēm
kupčija: kāpčījē
kupčekati: kūpčēt seno v kupčke
 devati
kupiec: kāpc, -a; čē s kāpc, bāwā
 zyličāla
kupilo: žēwī nā kupīl vse mora
 kupiti, ker nič ne pridela
kupiti: kūpīt, kūp, kūpu, kupīlā
kupovati: kupōwāt, kupūjēm
kuraža: kurājžē, gl. pod »koraža«
kurba: kūerbā
kurbarija: kurbārījē
kure: kūgřē, kurřētā
kurec: kūerc penis
kuretina: kūerētnā kurje meso
kuriti: kūerēt, kūerš, kūeru, ku-
 rrīg; u pčē kūerēt; krīes kūerēt
kurji: kūri; kūerjē ūku
kurjanca olika: nīmā nābēnē kur-
 jāncē nima olike
kurjava: kurjāwā

kurnik: kûərpk, -q; tudi telečjak za prevažanje živih telet in prasičev
kuščar: kûšer, -rje lacerta viridis
kušepati: kušowat, kušujem
kušniti: kûšyf, kûšnem, kûšnu, kûšnla
kuštra: kûštrę; tákę kûštrę si tako si skuštrana
kuštrast: kûštrast
kuta: kútę
kuverta: kuwértę pisemski omot
kuzla: kûzla psica
kužen: kûžen
kvanta: kwánta, pl. kwántę nespodobno govorjenje

kvantač: kwántač
kvantati: kwántat, kwántam
kvarta: kwârtę igralna karta; dolžinska mera
*kvarfir: kwârfir, -rje; je na kwârfirri stanuje kot najemnik
kvás: kwâs, kwâsu
kvásac: kwâsac
kvásati: kwâsat, kwâsám
kvasek: kwâsk, -q kvašeno testo
kvasisi: kwâsf, kwâsm = kvasati
kvatre: kwâtre
kvatrń: kwâtarń; kwâtarń tîdř
kveder: čiøul na kwîdär
kvinč: kwînč (mera)
kvintal: kwéntál, -ç
*kvitinga: kwîfýγa pobotnica

L

lačen: lâčen, -na; je wělik lâčnič qmáju je bil večkrat lačen
lada: lâdą; kęj ženęs tákę lâdą
*ladarf: lâdarfär, -rje samokolnica
*ladati: lâdat, -am; flíntę lâdat puško polniti
*ladeljc: lâdjlc, -ca predal (mize, omare ipd.)
*Lah: lâž, lâža, pl. lâžix; lâžne
lahek: lâžák, lôžka, lâžku, pl. m. lâžki, ta lûežk (lôžk), ta lôžkiya, comp. lûeži, adv. lôžk; lôžka nûeč; se lôžk smejęs; si lôžk mîšlš; lôžk dę; na lâžk
lahen: lâžn, -na, lâžny;a; na lâžn
lajati: lâjët, lâjë, lâju, lâjelä; pâs lâjë nâmę
lajbič: lâjp telovník
lajdra: lâjdra
lajdrati: lâjdrat se igrati se; atrôć sa se lâjdrâl z nîm
lajhati se: lâjxat se potepati se
lajna: lâjna
lajšati: lâjšet, -em
lajtnant: lâjtnan
lakat: lâxt, lâxtę, na lâxf, z lâx-tam

lakomen: lâkoñ, -a
lakomež: lâkoñneš, -że
lakot: lâkat
lakota: lâkata; xûdą lâkata; požrešen človek; rastlinsko ime
lakotnica: lâkncę (pri živali)
lampa: lâmpa svetilka; deli lampe (petrolejke): ylâš, mašincę, tâz, yûøepčk, celiñdar
lan: lân, lânu
lanen: lâñen; lâñenę ylâwice; lâñen sîomę; lâñen ûèle; lâñe-na jâma
lani: ulâń
lanišče: lânišę
lanjski: lâjnisk
lapuh: lâpûx; lâpûx na mlîeč kû-żan (zdravilo); tudi lâpëjš, -że
larfa: lârfä
las: sg. 1. lâs, 2. lâsu, 5. na lâs, 6. z lâsam, pl. 1. lâsję, 2. lâs, 4. lâsi, 5. u lâsię, 6. z lâsmi; nî za lâs ađejénú
lasati: lâsat, lâsam, lâsu, lâsâla; lâsat se; se lâsastę se tepeta
lasek: lâsk
last: lâst
lastiti: lâstf se, si lâstf

- lastovica*: lâstajča
lašč: gl. nalašč
*laški: lâšk; lâšk ūele olivno olje
lašta: lâjšta
laštica: lâjšca
lat: lât, lâtu
lata: lâtä
laterna: lâtîernä
latinski: lâtînsk
latje: lâtje; ðüs je šou u lâtje
latovski: lâtusk; yâwôrf pâ lâtusk
laplast: lâytast ktor nič ne za-
 molči
laz: lâzë fem. pl. pašna planota
 v gozdu; lâscë fem. pl. senožet
 (oboje le kot led. ime)
laziti: lâsť, kûod lâss, lâzu, lâziļa
laž: lâš, lâži, pl. lâži
lažniv: lâžnëk, -nîwâ
lažnivec: lâžnîuc
lažnivka: lâžnîukâ
le: lè pâčâs! lè pâčâk! usâk dân
 lè slâbi vsak dan slabši; pâ je
 lè pâršu pa je vendor prišel
leca: lîecâ prižnica
lecijan: lâcjan gentiana
lectar: lîectar, -rje
leča: lîecë
led: lîet, lêdu; lîet se dielâ
leden: lêdfen; lêdfen mrës hud
 mraz
*ledenica: lêdenicâ pri zaklanem
 prâšicu kos za zašijnko: zâ-
 funk jen lêdenicâ
*ledik: lêjtk (neskl.) neporočen
*ledkati: lêjtkat, -am razvozlati,
 rešiti; je tâkû zâwazlân, dê nâ
 mûerm lêjtkat
lega: lîeyä lega na vozu; gl. še pod
 »stopa«
legati: lâyat, lâžem, nâ lâš, lâyu,
 lâyâla; l. së
legnar: lîeynär, -rje, o pomenu gl.
 pod »koš«, »smuči«, »voz«; lîey-
 nárje mâjš se reče, če odrasli
 pase živino
*legnat: z lîeynatje počasi,
 lagodno
leha: lîexâ
lehkota: lâžkôta; z lâžkôtâ lahko,
 brez napora
lemenat: lêménat
lemenatar: lêménâtar, -rje
*lementati se: lêméntat së, së lê-
 mëntâ, së je lêméntu, lêmëntâla
 pritoževati se
lemež: lêmëš, -žë
lempa: lîembâ = brêntač s pâkrô-
 wäm zâ wôdâ
len: lîon
*lengati: lêjnât, -a se reče o gi-
 banju tekočine v posodi, ko jo
 nesemo; potrkavati z zvonovi
lenoba: lénôba
lep: lîep, lîepä, lêpu, pl. lêpi, lîe-
 pë, adv. lêp, tâ lîep, tâ lîepyä,
 comp. lîeps; yâ je lêp wîf; lêpu
 yûrem; lîepä pârlûzñast; je žë
 n lîep cëjt je že dolgo; zlîepä;
 këj se dîelaš lîepä; zâwâl lîebž-
 yâ; tâ je lîepä
lepota: lêpôtä
lepšati: lîepšet, -em
les: lîes, lêsä, u lîes, z lîesam; je-
 løy, bûku, xrâstu, lîpu, čiøšnú
 lîes; lîes nâ lîes, plâtø umîes,
 nâ srîf je pâ ižaxâ (sito)
les: lës; prîd lës!
lesen: lësön; lësönä žlîcä; lësön
 se reče o nerodnem človeku
leska: lîeskä
leskov: lîesku; lîesku yârm; lîe-
 skawâ šîbâ
lesnika: lësnikâ necepljena ja-
 blana
lesnikov: lësniku
lesteneč: wéstenc
lesti: lëst, lîezem, lîazu, lîezlâ
leščenje: lîeshujë
leščnik: lîeshyk
leški: lëšk; lëšk drék; lëšk špôt
 nâ yriø dêl kâd z ûst u nfôdrâ
letati: lîetat, -am
leteti: lët, lëtim, lët, lëtu, lëtsela
letina: lîetnä; dôbrä, slâbâ lîetnä
leto: lîet; cięg lîet; pâ lîef; nôu
 lîat; ab nâjim lîef; nâ stârya
 lîat dân; je môix lîet

letos: līøtas
letošnji: līøtasny, -šnë
lev: līøu, līøwą, tā lēj, tā lējyä, nā
 tā lējm gčiøs
levičar: lēwīčer, -rje
levičen: lēwīčη, -nä
lezanji: lāzājnę f. pl. rezanci za
 v juho
ležati: lējzēt, lēžim, lēžu, lēžałą
ležišće: lēžišę
lice: lice; nā lice: nārūøbe
licitacija: lēctānta
ličje: līčje
lih: līxą øl sñødą (slišal od + stare
 matere, zdaj je menda beseda
 že pozabljenja)
lih: gl. glih
likof: līkaf; jūtar bą līkaf
lilija: līlję
limati: līmat
limona: lēmūøna
lina: līnę f. pl.
*linir: lēnñør, -rje ravnilo
lintoern: līntwärn
lipa: līpa
Lipe: Līpę, -ęta
lipov: līpu, līpawą
lisa: līsa lisa na obrazu, na životu;
 tudi lisa na terenu
lisast: līsast prismuknjen; z lisami
lisec: līsc volovsko ime; prismuk-
 njenec
lisica: lēsīca
lisičji: lēsīci, -čje
lisjak: lēsják (žival); o zvitem člo-
 veku: tū tā jé n lēsják to ti je
 lisjak
liska: līską kravje ime, gl. pod
 krava
*lisniti: līsýf, līsnem, līšnu, līsną
 z zamahom udariti
list: līst, līstę list rastline, papirja
listje: līstję; līstję yräpf
listnat: līsnat
listnik: līsýk gozd, kjer grabijo
 listje
lišaj: lēšaj
lišpati se: līspat sę lepotičiti se

litanijs: lētāniję
liter: lītar
liti: lēt, līję; līję, ję līl dež lije,
 je līl
lizati: līzat, līžem, līzu, lēzälą
ljud: lūp, -a; lēbmñøj; comp. lūpš,
 superl. rāmlupš
ljudček: lūpčk
ljubezen: lēbñøzny
ljubica: lūpcą
ljubiti: lūpf, lūbš, lūbu, lēbilę;
 se mi nā lūp, sę mi nī lēbil; čę
 sę f lūp
ljudje: lēdję, lēdñ, lēdñem, lēdi,
 lēdñøz, lēdmñ
ljudski: gl. leški
ljulika: lūlką
loboda: lābōdą atriplex
lobanja: lābājnę
locen: lāçp, -nä locen pri košari;
 locen pri grabljah
*locnanka: lāçnanką žaga z loc-
 nom
ločiti: lūøčf, lūøčš, lūøčeu, lāčilą,
 lūøčen; nā lūøčmę ne razliku-
 jemo; lūøčf sę razlikovati sę;
 par tīsf xīš lūøčję ne dajejo
 vsem enako jesti
log: lūøz, lāçy le v kr. i.: Mārzu
 lūøz, dą Mārzlyą lāçy
logar: lūøyar, -rje le kot priimek
loj: lūej, lāję
lojnica: lūøjneç; nā yör (t. j. na
 Javorniku in v Kanjem dolu)
 dñowaję sän u lūøjneç, u Łamñøz
 u kūpej
lojtra: lūøjtrę pl.
lojtrnca: lūøjtrancą
lojtrnik: lūøjtrånsk ūes
lok: lūæk
*lokarica: lūækarcą žaga nasaje-
 na na lokast držaj
lokati: lōkät, -äm; päs lōkä
lokev: lōku, lōkwę lokev za na-
 pajanje živine
lom: v kr. i.: Lūømę pl. fem., u
 Łamñøz, Lūømčen, līøamsk; wärz
 lōmę kraj, kjer se cesta prevali

lomastiti: ɬamâšť; nîkej ɬamâšť
pa γarmowi

lomič: »Na ɬamîč« mesto na cesti
Črni vrh—Col, blizu Cenca, kjer
se cesta prevesi navzdol

lomiti: ɬomť, ɬûem, ɬomu, ɬamîša;
smîž me ɬûem

**lon:* ɬûen plača, plačilo

**lonati:* ɬûenat; bux ɬûenai bog
plačaj; je dâu buxluenai je po-
daril; za buxluenai zastonj,
brezplačno

lonček: ɬônčk

lončen: ɬančiən; ɬančiən ɬönc

lonec: ɬönc

lopa: ɬûepa lopa ob hiši

lopar: ɬapâr, -rje lopar za kruh

lopata: ɬapâtâ; lësiənâ, želîzənâ
ɬapâtâ; strîešnâ ɬapâtâ, ûaylar-
skâ ɬapâtâ

lopnitij: ɬopýf, ɬopnem, ɬopnú uda-
riti; je ɬopnú pa tlîž padel

laputati: ɬapútat z urâf

loputniti: ɬapútýf, ɬapútñem, ɬa-
pûñnu, ɬapútña (z urâf); je
ɬapûñnu pa tlîž ploskoma pa-
del po tleh

lorber: ɬûejbar, ɬûejbarje; dëwi
ɬûejbar ilex aquifolium

lorberjev: ɬûejbarju

lošeč: ɬošč neka rastlina (alecto-
rolophus)

lotati: ɬûetât

loterija: ɬûes

lotevati se: ɬatîwât se

lotiti se: ɬûef se, ɬûef se, ɬûefu.
ɬatîla; ɬ. se dîela; nákâr se ya
na ɬûef nikar ga ne napadaj

lovec: ɬôuc

loviti: ɬójf, sup. ɬawít, ɬawim, ɬa-
wîu, ɬawîla; ɬójf se; krâwa se
ɬawî

Lovriček: ɬaŋričk; hišno ime:
par ɬaŋričk

ložji: ɬûeži, gl. pod lahek

lub: ɬûp, ɬûba

lubje: ɬûbję; smrîøku ɬûbję

luca: ɬûca

luč: ɬûč; wâžyaj ɬûč; upîxý ɬûč;
par ɬûč; pçjd' z ɬûč; u ɬûč bëf

lučka: ɬûčka

**luft:* ɬeft, ɬufta, nã lûft zrak; je
prêc u lûft se takoj ujezi

**luftati:* ɬûftat zračiti

**luftanje:* ɬûftajne; je pârsu nã
lûftajne na letovanje

lug: ɬûx, ɬûya

luknja: ɬûkné

luknjica: ɬûknca

lulati: ɬûlat

**lump:* ɬûmp, -a psovka z različ-
no močnimi pomenskimi odtenki

**lumperija:* ɬemparije

luna: ɬûnâ; mlâdâ, pôgnâ ɬûnâ;
ɬûnâ ya târkâ

lunin: ɬûnín

lupina: ɬapînâ (pri jabolku, hru-
ški, jajcu)

lupinica: ɬapînca

lusk: ɬûsk je npr. to, kar odleti od
emajliranega lonca, če ga udariš

luščina: ɬašînâ

luščinast: ɬašînast

luščiti: ɬûšf, ɬûš, ɬûšu; ɬûšf se

lušt: ɬêšf, ɬûšta; če te je ɬêšt če
te je volja, če te veseli; nîmâ
nâbênyâ ɬûšta za dîčlat nima
veselja, volje za delo

lušten: ɬûšn za kampanję prije-
ten za družbo; a je blû ɬûšn
prijetno, zabavno?

luteran: ɬatrân

luža: ɬûže

lužiti: ɬûšf, ɬûš, ɬûžu

M

**ma:* mä toda, pa

maca: mâča neke vrste bët

macesen: mäčesn

macesnov: mäčesnu

macola: mäčûelâ

mače: mâče, mâčetâ se rabi zla-
sti v zaničlj. pom.

mačeha: mâčexâ

- maček:* mâčk, -a; dëwi mâčk;
mâčk je zavora za sani; jë kû-
pu mâčkâ ყ žákł
- mačji:* mâči, -éje
- mačka:* mâčkâ
- madež:* mâdeš, -zé
- magari:* mäγâri
- magazin:* γamazîn
- mah:* nã mäχ takoj
- mah:* mäχ, mäχu
- mahalnik:* mäχâunk mahalnik
(listnata veja) za odganjanje
muh
- mahast:* mäχast
- mahati:* mäχat, -am; z räkäm
mäχat; z rïəpäm mäχat; kâm
jë mäχaš kam hitiš?
- mahedrati:* mäχädrat, mäχädrâ (o
obleki na človeku)
- mahniti:* mäχýf, mäχnem, mäχý,
mäχnú, mäχnîlq; tê m mäχnú te
bom udaril; kâm jë baš mäχnú
kam boš šel?
- maj:* mâi, -áje
- majati:* mäχjet, mäi, mäju; sã mu
nëjye majâlë (ko je sedel na
peči); jë mäju z γlâwâ
- majčken:* mëjčkñ
- majhen:* mäχy, -a, -u
- majiti:* mäjf, mäjm, mäju, mäjla;
krämpfer mäjf; kûøe se mäi,
smrîekë mäjf
- majnik:* mäjñk mesec maj
- **majninga:* mäjñya mišljenje;
këjne mäjñye si?
- majolika:* mäjñulkâ
- **major:* mäjñer, -rje, voj. čin
- mak:* mäk, mäk papaver
- makaroni:* mäkärñøñ testenine
- **malar:* mälqar, -rje slikar
- malati:* mälqat, -am
- malha:* mäuxâ
- mal:* tâ mäl, tâ mälq, tâ mäl; tâ
mäl xlâpc; tâ mäl γaspûet ka-
plan; prešnîet mäl; qn mäl
näs jë; dä mälqâ skoraj; pâ
mâlm; mäl prëj; mäl bël kâsñ;
zä mäl se mu zdî; pâ mâlm
dâjët
- malica:* mâlcâ
- malicati:* mâlcât, -am
- malik:* mälik; mûel mäliké
- malin:* mâln mlin
- malina:* mälfñä rubus idaeus
- malinar:* mâlnar, -rje mlinar
- malinov:* mälinu
- malinovec:* mälinuc, -a
- malinovje:* mälinujë
- malokaj:* mâlkëj
- malokam:* mäl käm
- malokateri:* mäl kîer
- malokdaj:* mäl ydëj
- malokdo:* mäl ydñe
- malokje:* mäl kî
- malokod:* mäl kûet
- malokrat:* mâlkat
- malokteri:* mäl kîer
- malovar:* mälgwâr, -ärje
- malovariti:* mälgwârl
- malta:* mäytâ
- **maltar:* mäytar, -rje škafček
- **maltarček:* mäytarčk škafček za
10 litrov
- mana:* mânq medena rosa
- manira:* mäñøra
- **manirlih:* mënîerlëx lepega ve-
denja
- manj:* mäj
- manjekrat:* mäjnkät
- manjekati:* mânkät, mânkät se; še
tërg se mânka
- manjko:* mäñk vsaj; mäñk âdn
de b pârsu
- manjkrat:* mäjkät
- manjsati:* mäjnşet; mäjnşet se
- manjsi:* mäjnís
- **mantel:* mõntl plašč
- mapa:* mäpq katastrska mapa
- mar:* še mâr mi nî; këj têb mâr?
tû pâ nî nëç têb mâr; mâr mi
jë = še mâr mi nî; zä zwîna
mu še mâr nî; še nã mâr mi nã
prîdë še zmislim se ne na to;
lîç zdëj mi nã prîdë nã mâr
prav zdaj se ne spomnim; mâr
b šôg; mâr mõyc bolje je, da
molčiš

marati: mârat, -am; nèč te nà mâram nič te nimam rad; mâram zâjñ (iron.) nič mi ni zanj; nèč nà mâraj; nà mâram wîø

marčes: märčës, -lësa

marec: mârc

marela: märšelâ dežnik

marena: märšenâ omara za jedi. tudi omara vdelana v zid

marenica: maršenca

marenj: prâzne mârnë fem. pl.

Margareta: Märgëta

Marija: Märijë; Mîca; Mîckä; Mëçë, Mëçîëta

marka: märkä pisemska znamka

marnja: gl. märenj

marof: mâraf

maroga: märnöyäg

marogast: märnöyägst

marsikaj: märskéj

marsikakšen: märskéjš

marsikam: märskäm

marsikateri: märskîer

marsikdaj: märskéjšpböt

marsikdo: märskâdö

marsikje: märskî

marsikod: märskûet

marsikrat: märskîerkat, märskejš böt

Martin: Märtñ, Märtîna; Märtëne, Märtëniëta

marš: mârš, -e

marširati: märširat

martra: brîtkä mâtřa crucifix; mâtřar, mâtřa muka

martrati: mâtřat, mâtřat sę

martrnik: mâtřank mučenec

**masati se:* mâsat sę; sę nà znâ mâsat se ne zna krotiti

maseljc: mâsle (mera)

maselnik: mâsunk tropine; lilium bulbiferum

maslen: mäslëon

maslo: mâsł

mast: mâst, mâsti

masten: mâsn, -a

mastiti: mâstî se, sę mästî, mästîu; à sę jë mästîu z môim kâstrûenam

mastiti: mâstî; mâstî zrûškë (za sadjevec)

maša: mâše; yrîem x mâš; sám bïu pär mâš; nôwâ mâše; šestâ, deselâ mâše maša ob šestih, desetih; wîølkä, mâlå mâše (dva Marijina praznika)

mašen: mâšn; mâšne bûkwë; mâšn ywánt

mašepati: mäšywät, mäšûjë, mäšûu

mašilo: mäšîl

mašina: mäšinâ stroj

mašinski: mäšinsk

mašiti: mäštî, mäšim, mäšîu, mäšlë; mäšim lûknë; mäšim si aržetë

maškara: mäškarä

mašnik: mäšnk

**matagana:* mätagâna vrsta hrušk

matast: mâtast neumen; omam-ljen

materin: mâtëren

maternica: mâtärnycâ

**matevž:* mätiøüs jed iz fižola in zmečkanega krompirja

mati: sg. 1. mâtî, 2. mâtëre, 3. mâtër, 4. mâtér, 5. pär mâtér, 6. z mâtëre, pl. 1. mâtëre, 2. mâtër, 3. mâtëram, 4. mâtëre, 5. mâtëraq, 6. mâtëram; tå stâra mât

Matija: Mätiøe, Mätičk

**matovščina:* mätušnâ më jë pârièla utrujenost, onemoglost me je prijela

matrac: šträmäc, -äcä

mašra: mäşraq, kravje ime

mašrah: mäşraq

mašrast: mäşraqst

mazati: mâzat, mâžem, mâzu, mâzâlg; üez mâzat; čîoùlé mâzat

mazilo: mäził zdravilno mazilo

mazinec: mäzinc

meča: mîče n. pl.

mečkati: mäčkat, mäčkäm, mäčku, mäčkâlå; krampiér mäčkat; ywánt mäčkat; dëj zltar, këj mäčkâš (počasi delaš); člo-

veku, ki počasi dela, pravijo mǎčkāč
mečkon: mǎčkūən kdor mečka, to je, počasi in nerodno dela
med: mět, mědu
med: níš zà měd lědi; měd lědmí;
 usé sá si mět sábä räzdeľilç;
 mět třeđnäm
medalja: mědāje
medaljica: mědājca
medel: mǎdu, mǎdłä, mǎdł; mǎdu člóyk; mǎdłä žwîna
meden: měđiən; v prenesenem pormenu měđiən = sladek, priliznen
meden: měđy; mědnä xrûškä
medeneti: xrûjë měđi; xrûškë, jâpkä měđijë (to je, nabira se med)
mederje: měđarje
mediti: měł, sup. měđit; sâdjë së měđi; sám dâu xrûškë měđit
medved: mědwët, mědwëdä
medvedka: mědwëtka
medvedov: mědwëdu, -awä
medvejka: mědwëjkä spiraea aruncus
megla: mǎgylä; mǎgylä së mi dîelä
 před gämí; së үliöče käd mǎgylä leno in počasi hodi
meglen: mǎgylən
meh: měø, měxu; ná měø adärł
mehek: měžák, měžk, měžkä, měžku, měžki, měžkë; tå měøk, tå měøkä
mehir: měžîer, -rje
mehrček: měžîerök
meja: mějë gozd, zlasti bukov
meketati: kôzä měkëtä
mekina: měkinë fm. pl.
mekuž: měkùš, -žë jajce brez trde lupine
*meldati: měldat, -am javiti
melerin: mělerîn; z mělerînäm třeše pîntar dûejye
*Melihar: Mîelxar; Gâšpar, Mîelxar, Bûeltçzer
melina: mělîna zemlja, ki se melini; këj së baš mâttru ү tîstiz mělîngh (= strmem svetu)

meliniti: snêžet së mělin
mencati: mǎncat, mǎncâm, mǎncu, mǎncâla; jë mǎncu kîø pg sám stopical sem ter tja; krâwâ mǎncâ (se nemirno prestopa), bâ zmâl strîla
menda: měrdë; měndë rîes
mendrga: měndarýa
menih: měnič, -a menih; s travo porasla mravljišča po travnikih in senožetih
meniti: měønë së, měøní së, měønu, měñla; këj së baš z ním měønu = razgovarjal
menj: mäj; ânä mäj üsmđesët
menjati: mějnët, -em, mějnú, mějnëla; ynâr mějnët; wôl mějnët
mira: mîerà; dôbrä mîerà, sâbä mîerà; dôbrä mîerà jëen wâya ү něbîesa pámâya; nîma nãbëne mîore
merica: mîercä
meriti: mîerf, mîer, mîero, mîerla; mîerl püat, cîastä itd.; mîerl së s kûem tekmovati
merjasec: mårjâsc neskopljen prasci
*merkati: mîerkat, -am; m. ná acc. paziti; mîerkaj, de ná pâdeš
merkovca: mîerkucä opica
mernik: mîerñk
mesar: mësâr, -rje
mesarski: mësârsk
mesec: mîesc, -a (samo v časovnem pomenu)
mesen: mësîen
mesen: mësn
mesing: mîesylk
mesingast: mîesñkast
mesiti: mîesf, mîes, mîesu, mîesla; krÿx mîest
mesnica: mësnîca
meso: mësu, mësa, mîes, mësu, u mîos, z mîesam; xrûdu mësu
mesten: mîesn; mîesn člôyk
mesti: mëst, mëde, mëdł (o snegu)
mesto: mîest, -a; ná mójim mîest; ná mîest takoj

mešanica: mějšnča krma iz sena in slame
mešati: mějšet, -em, mějšu, mějšál; m. se; à se f mějše?
mešefar: mašlətar, -rje
mešetiti: mašlət, mašlət, mašləfu, mašlətlə
mašetnina: mašetlije
mešica: mašicā mušica
mešiček: mešičk; dīotélé u mešičkəz
*meštir: meštir, -rje obrt
meta: mětə mentha
metati: mětət, mětəcəm, měč, mětu, mětələ; mětət s səbə; bəžəst ya mětəče
meter: mětar, mětrə (mera)
meti: mět, mânem, zmäň, zmęu, změlə
metla: mětla; brîzəwə mětla
metlika: mětlíkə
metljaj: mětlaj
metljav: mětlawə krâwə
metrski: mětərsk
metulj: mětul, -e
metuljček: mětulčk
mevlje: měoule; tři fmaš pə tūf měoule u rīf se reče človeku, ki ni nikdar na miru
mevža: měužčə
mevžast: měužčest
*mezg: mäzγ, -a; dnū škâfə īma mäzyę (lesene klinčke, ki vežejo dešcice dna)
mezinec: mäzinc
mežati: mäžet, mäžim, mäš, mäžu, mäžálə
meželj: mäžižl, -lę vozel na sukan-cu, preji, vrvci ipd.
mežikati: mäžikat, -am
mežljati: mäžlət, mäžlám, měžlu, měžlələ (prejo ipd.), gl. še od-mežljati, zamežljati
mežnar: měžnar, -arje cerkovnik; nit, če predica slabo prede
mežnarica: měžnareča
mi: mî, nâs, nâm, nâs, par nâs, par nâs, z nâm

mičken: mîčkan, mějčkan; měčkan pâlşentə şəm pâkûslə; à bi pârmæknu ən mějčkan lûč, dëbam wîdla rîezat
midva: 1. mâdwâ (fə), 2. nâj, 3. nâmâ, 4. nâj, 5. par nâmâ, 6. z nâmâ
migati: mîyât, -am; s pârştam, z rîepam mîyât
 miglaj: mîyli
migniti: mîyñl, mîyñem, mîyñ. mîyñu, mîyñlə; kâd bi mîyñu
Mihael: Mîxa, -atə; swët Mëixu, dâ swëtə Mëxîələ
mijavkati: mjâukat
mikati: mîkât, -am; prêdiu mîkât; me mîka
Miklavž: Mâklâuž; swët M.
mil: sə mu je mîl stînərl; mîl iərə; mîl prûəs; mîl ȳlîdə
miliyon: mělûən
mimo: mîm, adv.: je šdø mîm; praepl. mêm: mêm ménē
mimogrede: mîmîrçedîa
ministrant: mastrõntar, -rje
miniti: mînē, je mënîl; ya ba žë mënîl
minuta: ménütə
mir: mîr, mîru, par mîr; nî bênyə mîru; bûəl par mîr; pëjîf pâ mîr bësedi; pâsîl (pu-sti) zmiräram na miru
miren: mîrər
miritti: mîrîf, mîrim, mîrîu, mîrîlə, sup. mîrît
misel: mîsu, mîsl; še nâ mîsu mi nî pârşl; je ȝzîəu u mîsu; nâ-benâ rîeç mu nî pâ mîsl všeç
misijon: mësjûən
misijonar: mësjûənar, -rje
misliti: mîslîf, mîslém, mîsl, mîslîs, mîsl, mîslu, mîsylə, mîslə; mîz dë rîes? këj si ba mîslu? s këj mîslu nâme? têyə nâ mîslém naprâjt ne nameravam napraviti
miš: sg. 1. měš, 2. mîš, 3. mîš, 4. měš, 5. mîš, 6. za mîšjé; pl. 1. mîš, 2. mîš, 3. mîsm, 4. mîš, 5.

męšiøę, 6. z mîšm; pôg mëš pôg
tëc netopir
miſji: mîſi
miſka: mîſkâ
*mitel: mîſl, mîſlñq; za tû nî na-
bêýqâ mîſlñq za to ni sredstva
miza: mîzq; za mîzq; pår mîš; u
kûøt za mîzq; na rôgyl mîzé
mizen: mîzq
mizica: mîscâ
*mižura: mëžûørâ lesena posoda
za pol mernika
mlačen: mlačq; mlâčnâ wôdâ
mlad: mlât, mlâdâ, mlâdu, mlâdi,
mlâdê, ta mlât, ta mlâdâ, ta
mlâd'qâ, mlâjš, mlâjžqâ; mlâdâ
lûnq; ta mlât (gospodinja); ąd mlâd'qâ;
z mlâdiž nûøx
mladič: mlâč, mlâdîč, pl. mlâ-
dîč (pri živalih)
mladika: mlâdîkâ
mladost: mlâdûøst
mladoven: mlâdôqñq krâwâ kra-
va po teletu
mlaj: mlâj
mlaja: mlâjé cardamine ennea-
phyllos
mlaka: mlâkâ; ledinsko ime na
mlâc, anal. nom. mlâcâ, acc. na
mlâcâ
mlatev: mlâtû, mlâtwe, q mlâtwi
mlatič: mlâč, mlâtîč, pl. mlâtîč
mlatilnica: mlâtptçâ
mlatiti: mlât, mlât, mlâtû, mlâ-
tlâ
mleček: mlêčk, -q (rastlinsko ime)
mlečen: mlîøeñ, -na
mleko: mlîøek, -a; krâwâ je pâršlâ
z mlîøeç je začela imeti mleko;
mlîøek spät krâwê! ustâylen
mlîøek kislo mleko; pîn mlîøek
mleti: mlêt, mîølem, mlëq, mlîøek
na bâ preć mlënen
mlezga: mlîøerqâ mlezva, mlezivo
moč: mûøeç, mäčeç; je še pår môč;
tû wîn nîmä nâbeneç mäčeç; tû
nî ę mój môč
moča: mûøeç veliko dežja

močen: mäčân, môčnâ, mäčeñu,
môčñqâ, mäčni, ta mäčân, ta
môčñqâ; mäčân člôyk; wîn je
mäčeñu
močerad: mäčerât, -âda
moči: nî môč, mûøerm, mûøerš,
mûøerê, mûøerwâ, mûøerestq, mûøe-
reşte, mûøerje, na mûøerm, na
mûøerê, dê bi sêđu ne more se-
deti, môgyu, môglâ (mägyu, mäglâ,
mägy); če ba lê môč
močiti: môčf, mûøeçm, mûøeçš, mô-
ču, mäčñq; dâž me je môču
močnat: mûøeçnat iz moke
močnik: mûøeçpk
močviren: mäčwîerq
močvirje: mäčvîerje
moda: mûøadâ
modelnica: mûøednqçâ
moder: mûøedgar
modras: môdras, mädrâsâ
modrc: mûøedqarc
modrijan: mädärjân
modrovati: mädrôwqat, -ûje
mogoč: nî mägyûøeç
mogočen: mägyûøeçq
moj: mûøej, môje; pår mëj dûš;
môjje bâ wêlâlq
mojster: mûøjstar, -trä
mojstrov: mûøjstru
mojstrski: mûøjstarsk
mojškra: mûøjškra
moka: mûøekâ, mûøekç; s tê mûøi-
ke na bâ krûzq
moker: mûøekar, môkrâ, mäkru,
pl. mäkri, môkri
mokrota: mäkrûøetq
molčati: môycet, mučim, môycç,
môycu, mučâlq; mučeç = mol-
čeçen
moleti: môlf, mäli, môlu, mälîøek
molitev: mälitû, mälitwe
molitevca: mälitucâ
moliteven: mälitun kdor rad moli
moliti: môlf, mûøel, môl, môlu,
mälîøek; ôčenqâš, rûøežq krânc
môlt; môl zâjñ; môlf zâ na
srîøenq zâdne ûeraç

moliti: môlf, mälîm, mälu, mäflâ;
 usê štiér at sêbe mälf
molj: môl, -e, pl. môl
molk: môuk
molsti: môust, môuzem, môuzu,
 môuzlâ; ya je môuzu skubel
molzen: môuznâ krâwâ
molža: môuzé
momljati: mämâlâ
mondura: bändûerâ
monštranca: mästrâncâ
mora: môrâ; môrâ ya klâc
morati: določne oblike iste kot
 pri glagolu moći
morda: mûerdë
morebiti: murbët
moriti: môrl, märl, märu, märlâ
morivec: märiuc
morje: mûerje
mornik: märnîk veter od jugo-
 zahoda
morski: môrsk; môrskâ žewâu v
 morju živeča žival
most: mûest, mästu
moški: môšk ywânt, môškâ srâjcâ;
 tâ je môškâ to je moška beseda;
 môšk se dârži; nâbénýa môški-
 ya nî par xis
mošnja: môšnê mošnja za denar;
 = moda; gl. še pod »vihtelj«
mošnjicék: mäšnîck pl. slabo zelje
 brez glav
mošt: môst, -a
moštnica: môštarca sorta hrušk
motati: mûetât, -am; mûetât se
moten: môtñ, -na
motic: mâtûc, -a motic v pinji;
 mâtûck služi za mečkanje krom-
 pirja ali pd. v loncu
motika: mäfikâ
motiti: mûet, mûetš, na mûet,
 mûetu, mäflâ; na mûet ya par
 dîel; tû me je mäfîl; mûet atrô-
 kâ s këjšnâ ręcjûø, dë na bâ
 jûeku; m. se
motoglav: mätaylou, -âwa
motor: mâtôr, -ôrje vozilo, stroj
motorožnik: mätarûøžnk lesen,
 neokovan voz

motorilast: mätawîlast neroden
motoviliti: mätawîlf, mätawîlš;
 kuglîu mätawîl vegasto teče
motovilo: mätawîl; tudi psovka
*mozarica: mäzârcâ sorta hrušk
mozg: mûezý, mûezýa
mozolj: mäzôuc, -a
mozolček: mäzôlčk, -a
mož: mûeš, gen. mäžé, dat. mä-
 žüej, pl. mäžjë; mûej mûeš
 zakonski m.; nî nâbén mûeš ne
 ravna moško; mûež bësîdâ;
 član občinskega odbora
možakar: mäžâkar, -rje
moževati: mäžôvat, mäžûjem,
 mäžôu, sa mäžwâl so govorili
 o pametnih rečeh
možgane: mäžyânë, gen. mäžyân
 fem. pl.
možiček: mäžîck
možnar: mûežnar, -rje; z mûež-
 narejem stršlet
mračen: mrâčn, -na; je že mrâčn
 se je že zmačilo; mrâčn үrêmë
mračiti: mrâčf, se mrâči, se je
 mrâčil
mrak: mrâk, mrâkâ
mravljiniec: mrovlinc, -a
mravljišče: märlîšç
mraz: mrës, mrâzâ, u tâjkm mrâs;
 xûd mrës; mrëz më je strîosu;
 sûx mrës; mrëz më je spréletu
mraziti: märzî më
mrcina: märcinâ (psovka)
mrcvariti: märcwârf, -âr
mrč: märc višavski mrč
mrčati: sùnecë märci
mrčes: märcës
mrda: märdâ
mrdati: märdat; m. se
mrena: mrîenâ na äcioš; mrena
 pri prašièu okrog črev
mreniti se: mrîeníl se, se mrîenâ
 oblači se (ko se delajo na nebu
 visoki, tenki oblaki [cirrus])
mreža: mrîežé
mrgoleti: märyulî; m. lëdf; mä-
 ryulî pa mëñ; märyulî mi prëd
 äcmî

mrha: märχa psovka živali ali človeku
mrhodina: märχejnä
mrk: märk; sūenčy märk
mrkač: märkāč, -e oven
mrkati se: märkät se
mrkniti: sūençe märknë
mrlič: märlč, märlíč; ímaje märlíč u xīš
mrlíški: märlíšk
mršina: märsñä (psovka)
*mršon: märsñüen bastard pri živalih
mrtev: märtu, märtwæ; nə märtwæ žlákę ḥa je preťiøpu
mrtaški: märtwåšk
mrtvec: märtue, -a
mrva: mröwæ; sänñenë mröwæ
mrvica: mröwæ
mrviti: mrëjí, mrëjim, mrëju, mrëj-łø, umröulen (útar)
mrzel: märzu, märzłä, märzł
mrzlica: märzlcä; märzlcä më tríesë
muca: mûcä
mucek: mûck
mucika: mûckä
muditi: mäf, mädîm, mädîu, mädîł; këj më mädîš; kâm se t mädî? zä tû se nə mädî
muha: mûχa, mûjxë; íma sôjë mûjxë ima svoje kaprice; mûjxë yñl z muhnikom muhe odgajati
muhast: mûχast

muhnik: mûχpk vejica, s katero odganjajo muhe
muja: mûjë; brëz mûjë se čiøul na abûjë
*mujati se: mûjët se truditi se
mukanje: mûkajnë
mukati: mûkät, mûkä
mula: mûla equus mulus
mula: mûlă neka pusta trava; se däřzi käd ãnä mûlă se pusto drži
mulast: mûlast neprijazen, pust (o človeku)
mulec: mûlc psovka porednemu dečku
mulica: mûlcä, nav. pl. mûlcë krvave klobase
muličnica: mûlčnä juha, v kateri so se krvavice kuhale
muliti: mûlf; krâwæ mûl trâwæ se pase
*mus: je mûs; če je mûs, bam šoučce moram, bom šel; nî mûs, dë grîš nisi primoran iti
*musarček: mûsärčk čebriček, v katerega devljejo kislo zelje ali repo za rabo sproti
mustačar: mäštâfär, -rje
mustače: mäštâfë fem. pl.
mušica: mäšicä
*mušnja: mûšnë majhen list, ki požene, če je listje pozeblo
*mušter: mûštar, -trę vzorec
mutast: mûtast
muzati: mäčkä se mûzä
muzika: mûskä
muzikant: mäsköntär, -rje

N

na: nə dîesë; nə lîeu; nə pámûeč; nə pûasqđa; nə prûedaj; nə tôjë zdrâujë; nə fësen; tríkät nə dân; nə wîekumaj; nə fëza pëf; dât nə pîst dîelu; je šlû nə dûiojë se je razpolovilo; mîer-kač nâjñi; nə pázâp nâmë; nə wâs yñlás; nə usä mûeč; nə smîeč

mu yñrë; nə jûæk mu yñrë; urâta nə stêžaj ۀparf; yawarî nə dôyx jen şerök; nə kûpc; nə drûabñ; nə dëbîel; nə pôu; nə rûebë; nə štîer ûeylë; nə n ۀku slîep; nə ûeč zmîerf; nə dêm; nə lëjm ačiøš; nə zyñp; je žë nə nôryaz je že vstal; nə želûeč bałan
na: nâ, nâtä, nâtë

- na'a:* nã-q-â ne!
- nabadati:* nãbâdât, -am; nãbâdât nã wilê
- nabasati:* nãbâsât, nãbâšem, nãbâsu, nãbâsan; nãbâsât âržeté; nãbâsât sãn u žâkł; nãbâsât žâkł sa sãnam
- nabezljati se:* nãbezljet sé, nãbezljâ sé, krâwâ sé je nãbezljâlâ
- nabijati:* nãbîjet, -em; nãbîjet abrûčë; nãbîjet škâfë
- nabirati:* nãbîerat, -am; nãbîerat sé
- nabiti:* nãbëf, nãbîjem, nãbî, nãbëu, nãbîlq, nãbît; škâf nãbët. nãbëf = natepstí; nãbîta pûst = nadelana pot
- nabosti:* nãbôst, nãbôdem, nãbûedu, nãbôdlâ; nãbôden; nãbôst nã wilê
- nabratî:* nãbrât, nãbrërem, nãbrâu, nãbrâla, nãbrân; pôxq yñârje je nãbrâu; nîki sam nãbrâla za swinë; pa sé lè wçlik nãbêre (npr. izdatkov); nãbrân = naguban; je mál nãbrâna je malo neumna
- nabrekel:* nãbrîku, nãbrîeklâ, nãbrîekl
- nabrekiniti:* nãbrîekýf, nãbrîeknë, nãbrîeknú, nãbrîeknłâ
- nabrisati:* nãbrîosât, nãbrîšem, nãbrîsu, nãbrîsałâ; tû ya je nãbrîsu = opeharil
- nabrskati:* nãbârskat, -am
- nabrusiti:* nãbrûsf, nãbrûsmq, nãbrûs, nãbrûsu, nãbrûsłâ, nãbrûšen; kôsâ, sârp, nûšeč nãbrûsf; imâ nãbrûšen jêsk
- nacediti:* nacëf sé, sé nacëdî, sé je nacîedî
- nacepitî:* nacîepf, nacîep, nacîepu, nacîeplâ, nacîeplen; sam nacîepu drôu za cîelâ zîmä
- nacmeriti se:* nacmîerf sé nacmerdati se
- nacpreti:* nacwârf, nacrém, nacrôu, nacwârlâ, nacwârt
- načeckati:* nacçekat, nacçekâm, nacçeku, nacçekâla
- načenčati:* nacčenčet, nacčenču, nacčenčâla
- načenjati:* nacčenjet, -em
- načeli:* nacčet, nôčnem, nôčnë, nacčy, nacčiøu, nacčiøla, nacčiøt, -a; nacčet zløpc, sùet
- načuditi se:* nacčuf sé, nacčuđmâ sé, nacčuđu, nacčedila
- nad:* näd mîzg; je näd nîm ima nad njim oblast; sé znâše näd nîm; lëdjë sé näd nîm zylédûjeye
- nadelati se:* nädîelat sé z delom se utruditi
- nadevati:* nädîewat kłabâsë
- nadivjati se:* nädêvjet sé, sé nädêujâ, nädêuju, nädêujâla
- nadlega:* nädliøya
- nadloga:* nädliøya; yñuer na hûe-ya, ya têpe nädliøya; tâkâ nädliøya je dîelu
- nadrožen:* nädliøzq, -na
- nadojiti:* nädôjîf, nädâf, nädâlq; nädôjîf atrôkâ
- nadremati se:* nädriemât sé, nädriemlêm sé, nädriemu, nädre-mâla
- nadrobiti:* nadrôpîf, nadrâbîm, nadrûbu, nadrâbîlq, nadrôbîlen, nadrâbîlenâ
- naduha:* nädûza
- nadušljiv:* nädûšlu, -ewa
- nafa:* nâpâ posoda z nepreluknjenim ušesom za zajemanje
- **nafaglati se:* nafâglat sé zlagati se; sé mu je nafâglu
- nafutratî:* nafûatrât, -am nakrmiti
- nag:* nâz, nâya, nâyu, nâzya, pl. nâjyi, nâjye
- nagajanje:* nayâjene
- nagajati:* nayâjet, -em; atrôc mu nayâjeye; žâya (ali pd.) mi nayâjë (da ne morem delati, kot bi hotel)
- naganjati:* nayâjnët, -em
- nagarbati:* nayârbat natepstí

- nagel:* nâyu, nâylâ, nâyl; nâyle
iæze
- nagelj:* nâyl, nâylna
- nagelcek:* nâylčk
- nagibati:* dân sę nâyſble
- nagledati se:* nâylſedat sę, nâylſe-
dám sę
- naglica:* nâylçä nî prída; nâ nâyl-
çä hitro
- **naglihati:* nâylxat, -am narav-
nati, zravnati
- nagloma:* nâ nâylamä
- naglost:* nâylast
- naglušen:* nâylušn
- nagnati:* nâgnat, nâženem, nâžen,
nâgnôdu, nâgnâlq; nâžen pâsa
- nagnesti:* nâgnest, nâgnedem, nâ-
gnîdu, nâgnedla; wélik lédì sę
je nâgnedl
- nagniti:* nâgýf, nâgnem, nâgnú.
nâgnâlq, nâgjen
- nagniti:* nâgnit, npr. zûep
- nagnoj:* nâgnâej
- nagnusen:* nâgnusn
- nagobčnik:* nâgnâpçk
- nagovarjati:* nâgawârjet, -em
- nagovoriti:* nâgawôrf, nâgawârim,
nâgawôr, nâgâñeru, nâgawârla;
tudi v pomenu: obgovoriti
- nagrabiči:* nâyrâpf, nâyrâpš, nâ-
yrâbu; nîeki lîstje smâ lë nâ-
yrâb]
- **nagratžen:* nâyrâužn ostuden
- nagrbanci:* part. perf. pass. nâ-
yrbâučen
- nagrebsti:* nâyrêpst, nâyrêbem,
nâyrîbu, nâyrêbla
- nagristi:* nâyrêsf, nâyrîzem, nâ-
yrîzu, nâyrîzen
- nagrmaditi:* nâgarmât, -âdmâ
- nagubančiti:* nâybâñen lîst
- **nahabati:* nâxâbat, -xâbâm, -xâbu,
-xâbâlq; sam sę krûxä nâxâ-
bâla najedla do sitega
- nahoditi se:* nâxôf sę, dâ tûet sę
člôuk nâxûøf, dâns sam sę nâ-
xôdu, nâxudîla utruditi se s
hojo
- nahuskati:* nâxûjskat, -am
- naj-:* râmbel, râmtâbel, râmbûelš,
râmlîopš, râmrâj, râmwęć
- naj:* nêj bâ, kâr čę; nêj grîø, kâ-
mar čę; nêj bâ u jemîøn hôjsem;
kâm nêj yrîem? rêc mu, nêj
príde jûtar
- **najbržej:* nârbâržej najverjetneje
- najem:* nâfem, -a
- najemati:* nâfemât, -am; nâfemât
dieluče
- najesti se:* nâjësf sę, nâfem sę, nâ-
jëj sę, nâfodu, nâfodla; n. s.
krûxä, pâliantę, mësa ipd.
- najeti:* najeł, nâjâmäm, nâjëm,
nâfem, nâfela, nâfet
- najin:* nâjn, -a
- najpoprej:* nârpâpręj, râmtâpręj
- **najrajda:* nârrâjdę najbrže
- najsi:* nêjz bâ tû al ûn
- najti:* nêjł, nâjdem, nêjł, nêjdu,
nêjšu
- najužinati se:* nâjužnat sę, -am
sę najesti se (opoldne)
- največ:* râmwęć; nâ swîø je râm-
węć slâbyø
- največkrat:* nârwęćkät
- najzadnji:* prôu tâ zâdô
- nak:* nâk
- **nak:* mu nî trîebä dât nâkä mu
ni treba popustiti; wôu nî dâu
nâk ni popustil, je vlekel tako
močno kot z njim vpreženi moč-
nejši vol, »je wâya dâržu«, gl.
še pod »držati«
- nakapati:* nâkâpat, -a; nîeki
wôde je še nâkâpał
- nakazen:* nâkâzñ je npr. krompir,
ki je začel gniti
- nakidati:* nâkîdat, -am; nâkîdat
kôs ynâjè
- nakladati:* nâklâdat, -am
- naklati:* nâklât, nâkûølem, nâkôl,
nâklôu, nâklâla; n. dûej?ç
- naklatiti:* nâklâf, nâklâf, nâklâ-
fu, nâklâfîla; je nâklâfu pôyzñ
zrûšk
- naklep̄ati se:* nâklép̄etat sę, nâ-
klep̄täm sę, nâklép̄etu, nâkle-
pétâla

naklestiti: nąklęjisti, nąklęjist; nąklęjidę, nąklęjistu; nąklęjist węi; yę je fajn nąklęjisu = natepel
naklo: nāk̄
nakopati: nąkōpat, nąkūoplęm, nąkōpj, nąkōpu, nąkāpälą; nąkōpan, nąkāpāną; lietās smę nąkāpäl māl krampīrjer; si je nąkōpu bālīezę
nakositi: nąkōsf, nąkusim, nąkōs, nąkūsuo, nąkusilą, nąkōšen, nąkušeną; nąkōs za žwīną, za pŕšicę
nakovati: nąkōwat, nąkūjem, nąkūj, nąkōu, nąkawāla
nakozlati: nąkōzlat, nąkuzlām, nąkōzlu, nąkuzlāla, nąkōzlan, nąkuzlāna
nakrasti: nąkrast, nąkradēm, nąkradu, nąkradla, nąkradēn
nakremžiti se: nąkrfemšt se
nakresati: nąkrēsat, nąkrīošem, nąkrēš, nąkrēsu, nąkrēsala, nąkrēsan, nąkrēsāną; nąkrēsat smóle; yę je nąkrēsu = nabil
nakrišpati: nąkrīspat, -am; tū si nąkrīspala (= zmečkala) mōję kītle
nakrižem: nąkrīzm
nakrojiti: nąkrōjt, nąkrāim, nąkrūeju; nąkrōjt dūejuę
nakuhati: nąkūxat, -am; dōsf sám nąkūxala; iot se je nąkūxala
nakujati se: nąkūjet se
nakupiti: nąkūpf, nąkūps
nakupovati: nąkupōwat, -ūjem
nakuriti: nąkūerf, nąkūer yę na-gnati
nalagati: nąlāyat, -am sän, drōwą
nalahkoma: nąlāzk
nalašć: nēleš, za nēleš
nalegati: nąlāgat, nąlāžem, nąlāyu, nąlāyala; n. se; se mu je nąlāyu
nalesti: nąlest; si je nąlīezu bālīezę; se yę je nąlīezu se je upijanil
naletati se: nąlīetat se

naletavati: nąlētāwat; snīey nąlētawą
naleteti: nąlēt, nąlētim, nąlēfu, nąlētielą; līx nąlēfu sám nājń, ką je krādu
nalezljiv: nąlezlīu, -īwa
naležati se: nąlējžet se, nąlēžim se, nąlēžu, nąlēžala
nališpati se: nąlišpat se, -am se
naliti: nąlēt, nąlijem, nāli, nąlēu, nalił, naliłt; nali mi māl wīną u kuzārc
nalivati: naliwāt, naliwām
nalokati se: nąlōkāt se, nąlōkām se
nalomiti: nąlōm̄t, nąlōm̄em, nąlōm, nąlōmu, nąlōm̄la, nąlōm̄len; nąlōm̄len štēl; nąlōm̄t kāmlę
naloviti: nąlōjt, nąlōwim, nąlōj, nąlōeju, nąlōwila, nąlōulę
naložiti: nąlōšt, nąlāžim, nąlōš, nąlōežu, nąlāžila, nąlōžen, nąlāženą; ūez nąlōšt; nąlōšt nā ūes
namahati: nāmāχat, -am natepst
namajiti: nāmājt, nāmājm, nāmāj, nāmāju, nāmājlą, nāmājen; à s nāmājlą zadōsf krampīrjer
namakati: nāmākāt, -am
namalati: nāmālāt, -am
namazati: nāmāzat, nāmāžem, nāmāš, nāmāzu, nāmāzala, nāmāzān; čiəulę nāmāzat; ūez nāmāzat; yę je nāmāzu = natepel
nameček: nāmīečk; nēj bā tū za nāmīečk
namen: nāmēn, nāmīoną; dām u dōbrę nāmīonę
nameniti: nāmīen̄t, nāmīen̄, nāmīen̄u, nāmēn̄la, nāmējen; mi je nāmīen̄u; mu je bāl nāmējen; kām si se nāmīen̄u?
nameriti: nāmīerf, nāmīerš, nāmīer, nāmīeru, nāmīerla, nāmīerjen; se nāmīer se pripeti
namesti: nāmēst, nāmēdē, nāmēd̄l; nācūej yę pa nāmēd̄l (snega)

namesto: náměst měně; náměst dě p šou, stáří

namešati: námějšet, -em

nametati: námětāt, námětāčem, náměč, námětu, námětāla

nametavati: námětāwāt, -am impf. k namětati; krampíér námětāt, námětāwāt = posaditi, saditi v vrste, gl. krompir

nameti: námět, námânen, náměň, náměu, náměla

namigavati: náměgāwāt, -am

namigniti: náměgýf, náměgnem, náměgý, náměgňu, náměgňla; níčki mi je náměgňu

namlatiti: námělāf, námělfje, námělāf, námělāfu; lítas sma wělik šunice námělatil; ya je námělāfu = pretepel

namleti: námělf, námělēm, náměl, námělu, námělēla, námělēt

namočiti: náměčf, náměněč, náměč, náměču, náměčil, náměněčen; je dôbár náměčil (namreč dež); sráječa náměčf

namolsti: námědyst, námědžem, náměuzu, námědžla, námědžen; dāns sam wělik námědžla

namotati: náměnětāt, náměnětām, náměnětu, náměnětāla, náměnětān, náměnětāna

namrdniti se: náměrdýt se

namrviti: náměrýf, náměrém, náměrju, náměrýla, náměrōulen nadrobiti

namuzatati se: náměuzat se, -am se

namuzniti se: náměuzýf se, náměuznem se, náměuzňu, náměuzňla

nanagloma: nánaglāma

nanašati: nánášet, -em; wôdā nánáše píesk

nanesti: náněst, náněsem, náněs, náněsu, náněsla, náněšen, náněšená; wôdā je náněsla wělik píeskā na níwā; je že tákū náněš; tákū je náněš tako se je naključilo

**nanku:* nánku těrga mu ná dā niti tega mu ne da

nanositi: nánósf, nánúeš, nánóš, nánóšu, nánásil

**napa:* nápä lesena posoda z ne preluknjanim ušesom za zaje manje

napačen: nápâčę; nápâčę člá wěče

napadati: nápâdāt, -am

napajati: nápâjēt, -em; žwîna nápâjēt

napak: nápk; nápk je stûepu

napaka: nápâkä

napasti: nápâł, nápâdém, nápâdu, nápâdla, nápâden

napasti: nápâst, nápâsem, nápâs, nápâsu, nápâsl, nápâšen; žwîna nápâst; krâwe sa se nápâsle

napeci: nápêčf, nápêčem, nápêč, nápîčku, nápêkla, nápêčen, nápêčená

napeljati: nápêlet, nápôlém, nápêl, nápêlu, nápêlâla, nápêlân, -a; wělik je nápêlu dâmû; nápêlet wôdâ

napeljava: nápêlawa

napeljevati: nápêlôwāt, -ûjem

napenjati: nápêjnët, -em; nápêjnët se (pri delu); mlâda dîstele nápêjnë žwîna

napeti: nôpýf, nôpnem, nôpý, nôpîø, nôpîela, nôpîet; sam nôpîat; krâwa je nôpîel

naphati: nápžât, nápžem, nápžou, nápžâla, nápžân

napihati: nápížat, -am; wîetar je nápížu listje u dâlinâ

napihniti: nápížyf, nápížnem, nápížy, nápížnu, nápížla, nápížnen; nápížy mežlér; nápížjen trâbež; nápížjen prevzeten

napisati: nápíšat, nápíšem, nápíš, nápísu, nápçâla, usé je nápê sâñ

napitati: nápítat, -am; nápítat atrôkâ

napiti: nápëf se, nápíjëm se, nápíü, nápíla; nápëf se wôde; zêmle se je nápíla; mu je nápíü

*naplahtati: nəpləχtət, nəpləχ-tām, nəpləχtu, nəpləχtāla ogo-ljufati
 naplesati se: nəpliəsat sə, nəpliə-şəm sə, nəpliəsu, nəpləsələ
 naplesti: nəpləst, nəplədəm, nə-pliədu, nəplədlə, nəpləden
 napluvati: nəpləwət, nəplūjəm, nəplēu, nəplewālə
 napožiti: nəpōjif, nəpājim, nəpōj, nəpūəju, nəpājilə, nəpōjen, žwī-nə je nəpajēnə
 napočiti: nəpūəčf, -ūčč, -ūču, nə-pūəčlə, nəpūəčj, nəpūəčen (o deski, zidu ipd.)
 napolniti: nəpōuñf, nəpōuñem, nəpōuñ, nəpōuñu, nəpūñla; nəpōuñen
 napošev: nəpašiəu
 napota: nəpūətə; nəpūətə dīəłat; je sām zə nəpūətə
 napotiti se: nəpūəf sə, nəpūəf sə, nəpūəfu, nəpātīf
 napovedati: nəpāwīədat, -wīəm, -wīədu
 naprava: nəprāwə; tū je dōbra nəprāwə zə sān sprāułet
 napraviti: nəprājf, nəprājm, nə-prāj, nəprāju, nəprājla, nəprāu-ļen; nəprāj mi tū naredi mi to; līstəs smā wělik sānə nəprāj = pridelali; drōwa nəprājt; pā-stīserje sə nəprāj, dę je үšōu pastirja so našeuvali, da je ušel; nəprāif sə oblecī se; ūəz nə-prāif pripraviti in opraviti voz takо, da se lahko napreže; kām sə je nəprāju? kam namerava iti?
 napravlјati: nəprāułet, -əm; nə-prāułet sə; drōwa nəprāułet; pāstīserje sə nəprāułet, dę bi үšōu; kām sə nəprāułeš? nə-prāułet sə oblačiti se; sə nə-prāułe χ dąži
 *naprdniti se: nəpārdýf sə, sə nə-pārdne, sə je nəpārdñu razje-ziti se

napreči: nəprēšf, nəprīəžem, nə-prīəš, nəprīəyu, nəprīəyłə, nə-prīəžen
 napregati: nəprīəywət, -əm
 naprej: nəprēj; ylēj nəprēj; mōl nəprēj; nəprēj plāčet; za nə-prēj za pozneje
 napresti: nəprēst, nəprīədəm, nə-prīədu, nəprīədłə, nəprīədən; prēdīca jə wělīk nəprīədłə
 naprešati: nəprīəšet, -əm
 naprezovati: nəprīəzwət; nəprīə-waję kójine
 naprositi: nəprōšf, nəprūəs, nə-prōś, nəprōsu, nəprāsīłə, nə-prūəšen; kōscu, ženīc nəprōšf
 naproti: nəprūət; pēj d mu nə-prūət
 naprtati: nəpārtət, -əm
 napuhni: tūəjk je nəpūżyen pre-vzeten
 napuliti: nəpūłt, nəpūłm, nəpūł, nəpūłu, nəpālīłə, nəpūłen; trā-wę nəpūłf; sānə nəpūłef (seno, ki se hrani stlačeno, pulijo s posebnim orodjem, ki se imenuje »klūč«)
 narajmati: nərājmat, -əm; nərāj-mat sə; wělikat sə nərājma se pripeti; sə mi je nərājmał kąt slīepm kurięt zārnę
 narajlati: nərājłat, -əm
 narasti: nərāst, nərāse, nərāsu, nərāslə; wōdə je nərāsię
 naraščati: nərāšet
 narađnati: nərōuňat, nərunām, nərōunu, nərunālə, nərunān
 narazen: nərāzñ; n. dąt
 naredba: nərīədbə; pār tīš xīš īmaję dōbra nəsədbə zə sān sprāułet
 narediti: nərēst, nərdīm, nərēf, nərd'u, nərīədu, nərdīłə, nərē-jen, nərjēna; kęj sə nərīədu? kūəjk je nərīədu škūəde; xrāsta sə je nərīədu; u pīn nərēst; sə je nərīədu, kąd dę nēč nə wīə; pās ti nə bā nēč nərīədu = storil; nərjēna ąblīeka

narezati: nərəzət, nərəzəm, nərəš, nərəzu, nərəzələ, nərəzəzən; nərəzət kəmpfər
nariti: nərəf, nərəjə, nərəu, -ilə
narobe: nərəbəc; nərəbəbə: nə lice; nərəbəbə əbərənf; nərəbəbə dələt;
 nərəbəbə swiət; pərnəs jə үsə nərəbəbə
naročevati: nərəčəwət, -əm
naročiti: nərəčəf, nərəčim, nərəč, nərəče, nərəčili, nərəčen, nərəčənə
naročje: nərəčeçər; u nərəčeçeri; ən nərəčeçər drdə
narok: əd nərəæk; tıstə nıwə jə əd nərəæk jo je zaradi njene oddaljene lege težko obdelovati
naropati: nərəpət, -əm
narpati: nərəwət, nərəjem, nərəj, nərəu, nərəwələ, nərəwən, nərəwənə
nasad: nəsət, nəsədə množina snopja, ki se hkrati omlati
nasaditi: nəsət, nəsədəm, nəsət, nəsədu, nəsədili, nəsəjen, nəsəjənə; drəyəjə nəsət; үrətə, əkə, skərə, լapata nəsət; nəsəjen, nəsəjənə razjezen
nasajati: nəsəjət, -əm
nascati: nəscət, nəşim, nəscəu, nəscələ, nəscən
nasedeti se: nəsət sə, nəsədəm sə, sə jə nəsədu, nəsədələ
nasejati: nəsjət, nəsəjem, nəsjəu, nəsjələ, nəsjən; nəsjən = po-reden
nasekatı: nəsəkət, -əm; pəjd mi mäl drōu nəsəkət; tə m tök nəsəku, də bəš krí scəu; sə γə jə nəsəku se je upijanil
naseliti se: nəsəlf sə, sə nəsəl, nəsəlu, nəsəlili
nasesati se: nəsəsət sə, sə nəsəsə, nəsəsu, nəsəsələ; tələ sə jə nəsəsəl
nasipati: nəsəpat, -əm; cəstə nəsəpat
naslanjati: nəsləjnət, -əm; nəsləjnət sə nə zit

nasloniti: nəslənf, nəslüən, nəslən, nəslüənu, nəslənlə, nəslüəjen; nəslənf sə
nasmejati se: nəsməjet sə, nəsməjəm sə, nəsməju, nəsməjələ; sə mu jə nəsməju
nasmetiti: nəsmət, nəsmətəm, nəsməfə, nəsməfli; pə xîş jə nəsməfən
nasmukati: nəsmükət; n. lıstje
nasoliti: nəsəlf, nəsalim, nəsəl, nəsələlu, nəsəlili, nəsəlen, nəsələnə; n. məsu
naspati se: nəspət sə, nəspim sə, nəspi sə; ə sə jə nəspəu, nəspəla?
nasproten: nəsprətə; mu jə nəsprətə mu nasprotuje
nasred: nəsərf; nə sərd nıwə; nəsərf snęžiəl
nasrkatı se: nəsərkət sə; sə γə jə nəsərku (vina)
nastati: nəstət, nəstānə, nəstədə, -ələ
nastaviti: nəstāj, nəstājm, nəstāj, nəstāju, nəstājlə, nəstāglən; nəstāj əkəf; nəstāj sköpc; nəstāj sūət; mu jə nəstāju nəγə; γrəm ləsəc nəstāj (v šali) grem na stran
nastavljati: nəstāglət, -əm
nastiljati: nəstilət, -əm; n. žwīn
nastlati: nəslət, nəstələm, nəstəl, nəsləu, -ələ, nəslən; n. žwīn; nəslət pə tləz nastlati po tleh iz neprevidnosti pri noşnji sena, slame ali pd.
nastreljati: nəstrələt, -əm
nastrgati: nəstərγət, -əm; n. չrənə
nastriči: nəstrəf, nəstrizəm, nəstriyu, nəstriyli, nəstrizən; jə wəlik wōgnə nəstriyu
nasušti: nəsəʃ, nəsəsim, nəsəsu, nəsəñla, nəsəşen, nəsəşəna; jə wəlik չrūšk nəsəsu
nasuti: nəsət, nəsəjem, nəsəj, nəsəs, nəsələ, nəsət
naš: nəš, nəše; pə nəše

- našariti:* nāšārf, -âr; jé nāšāru pâ xîš
- našemiti:* nāšēm̄f; n. se
- našeperiti se:* nāšepfərf s̄e, nāše-p̄er s̄e, s̄e jé nāšepf̄eru, nāše-p̄erjen
- našeškati:* nāšišk̄at, -am natepsti
- našiti:* nāšēl, nāšijem, nāši, nāšeu, nāšilâ, nāšit
- **našopati:* nāšūəpat, -am nagatiti; nāšūəpan d̄ewi p̄etēl̄ nagačen divji petelin
- **našteličati:* nāštēlk̄et, nāštēklām; jé x̄itar naštēklu nā ūes nemarno naložil
- našteti:* nāštēl, nāštējem, nāštēj, nāštēu, nāštēla, nāštēt
- naštěvati:* nāštīwət, -am
- **naštikati:* nāštīkānä kītl̄ krilo v rožicah
- naštīmati:* nāštīmat, -am napraviti, pripraviti, naravnati; n. ūera; yâ jé nāštīmu, d̄e mu jé pāsūodu ga je speljal, da mu je posodil
- našuntati:* nāšuntat, -am
- našvrkati:* nāšwärk̄at, -am
- natakati:* nātākwat, -am
- natančen:* nātānč̄
- natečen:* nātīsč̄
- nateči se:* nātēč̄f s̄e, s̄e nātēče, s̄e jé nātēk̄f; nīeki v̄dē se jé nātēk̄
- nategavati:* nātēḡawat
- nategniti:* nātīḡyñf, nātīḡyñem, nātīḡy, nātīḡyñu, -tēgn̄la, nātīḡyjen; n. үrōu; yâ jé nātīḡyñu = osleparil
- nategovati:* nātēḡowat, nātēḡujem, nātēḡu, nātēḡou, nātēḡwâla, tudi: nātīz̄wat, -am
- natekati se:* natīk̄at s̄e, -a s̄e (npr. o vodi)
- natekniti:* nātākñf, nātāknem, nātākñ, nātākñu, nātākn̄la, nātākjen; n. nā wîlē, wîlc̄, kôu; n. үrâta; nātākjen jezen, raztogen
- natepsti:* nātēpst, nātēpem, nātēp, nātēpu, nātēpl̄
- natesati:* nāfēsat, nātīs̄em, nātēs, nātēsu, nātēsan; zâ n ūes trâmu jé nātēsu
- natikati:* nātīk̄at, -am
- natiskati:* tūəjk jé nātisku (= sil), d̄e s̄am mu m̄ägyu d̄at
- natkati:* nāxk̄at, nāxk̄em, nāxk̄öu, nāxk̄alâ, nāxk̄ân
- natlačiti:* nākłāčf, nākłāčm, nākłāč, nākłāču, nākłāčla, nākłāčen; n. žāk̄l; à s d̄obär nākłāču áržeté? x̄is̄c̄ jé nākłāčenä
- natočiti:* nātōčf, nātūəč, nātōč, nātūəču, nātāčl̄a, nātōčen, nātāčenä; n. wînä
- natolči:* nātōčf, nātōčem, nātōč, nātōčku, nātōčk̄la, nātōčen; n. kâml̄; = natepsti
- natrebiti:* nātrīəpf, nātrīəp̄, nātrīəp, nātīebu, nātēb̄l̄a, nātrīəbl̄en; n. sâlâtē
- natresati:* nātrīəsat, -am
- natresti:* nātrēst, nātrīəsem, nātrīəs, nātrīəsu, nātrīəsl̄a, nātrīəsen; nātrīəs ən mâl x̄rûšk
- natreti:* nātārf, nātārem, nātrōu, nātārl̄a; tēric̄ sâ dōs̄l nātārl̄e
- natrgati:* nātāryat, nātārz̄em, nātārš, nātāryu, nātāryala, nātāryan; n. rûn̄eš
- natrofiti:* nātrūəff, nātrūəfsh; s̄am lîx nātrūəfu sem ravno naletel; s̄e nātrūəf se pripeti
- natrositi:* nātrūəsf, nātrūəss, nātrūəs, nātrūəsu
- natura:* nātūəra
- naturen:* nātūərn wîn
- naučiti:* nāwâčf, nāwâčim, nāwâču, nāwâčl̄a, nāwâčen, nāwâčenä; n. ətrôk̄a dîsl̄at
- **nauhati:* nāwâčat večkrat za uho povleći
- nauk:* kâršâjnsk nâyk
- navada:* nāwâd̄a; stâra nāwâd̄a — želšeznä srâlc̄a; imâ tâkâ nāwâd̄a; pâ nāwâf
- navaden:* nāwâd̄n

nawaditi: nāwāť, nāwāďm, nāwāť,
nāwāđu, nāwāđla, nāwājen; je
nāwājen dīelat; se je nāwāđu
pēť

navagati: nāwāŷat, -am

navaliti: nāwāłt, nāwālím, nāwāł,
nāwālu, nāwāłſla, nāwāłen, nā-
wāłeng

navečerjati se: nāwēčiərjet se,
-em se

naveličati se: nāweličet se, nāwē-
ličem se, se je nāweliču, -čla,
nāweličen; tēq se člōuk x̄itār
nāweličę; nōšf se je nāweliču

navezati: nāwīəzat, -fəžem; nā-
wīəzat se; se je nāwīəzu nājń

napihan: nāwīčan prebrisan

naviti: nāwēł, nāwījem, nāwī, nā-
wēu, nāwīla, nāwīt; n. ūəra; n.
wāšiəsa

navipati: nāwīwāt, -am

navkreber: nāykrīəbar

naplaka: nāyłākă; je tāka nāyłā-
kă je toliko za napotje navleče-
nega

napleči: nāyłečf, nāyłiəčem, nā-
yłiəč, nāyłiəku, nāyłiəkla, nāy-
łiəčen; se rā je nāyłiəku (vina)

napoziti: nāwōśf, nāwōězm, nāwō-
žu, nāwazīla, nāwōězen; n. ynāję

navrtati: nāwārtat, -am

naoržek: nāwāršk; nēj ba tū za
nāwāršk

navzdol: nāyzdōu

navkriž: nāykskrīš; dārži rēkę n.;
je ysē nāykskrīš je vse narobe,
razmetano

nazadnje: nāzādnę

nazaj: nāzaj

naznaniti: nāzñāńf, nāzñāńš, nā-
zñāń, nāzñāńu, -ānla

nazobati se: nāzōbăt se, nāzñəb-
lęm se, nāzōbl se, nāzōbu, nā-
zəbāłla; n. se čiəšy, jāŷat, yřūəzdz-
je

nažagati: nāžāŷat, -am; n. dīle

nažeti: nāžēt, nāžājnem, nāžēu,
nāžiəla, nāžēł

nažgati: nāžyāt, nāžyém, nāžyń,
nāžyāł, nāžyāla

nažləmpati se: nāžłampat se, nā-
žłampām se, se je nāžłampu,
nāžłampāła

nažokati: nāžñəkăt; n. se najesti
se

nažreti se: nāžērf se, se nāžrē, se
je nāžrōu, nāžērla

ne: nēć nā rēčem; nā bām; nā
xōd z dūəmą; čē b nā wīədu;
nē dē b wīədu o tem nič ne
vem; pā nē dē b pāzābu pa ni-
kar ne pozabi!

nebesa: nēbəsə

nebeški: nēbəšk

nebo: nēbu, nēba, pād nīəbam,
nā nīəp; = baldahin; nebo v
ustih

nečke: nēškę; pīəčnē nēškę nečke,
v katerih se testo gnete

nedelja: nēdīəle; u nēdīəle; ąb
nēdīəłę; cwętną n.; bīłą n.

nedeljski: nēdīəlsk; tā nēdīəlsk
ywąnt

nedolžen: nādōužn; pā nādōuž-
nem

nedolžnost: nādōužnast

nedra: nīədrą

**negmašen:* nāymäšn nemiren (o
otroku)

nehati: nēχat, nēχām, nēχai, nēχu,
nēχāł; n. dīelat; dāž je nēχu;
je nēχāł mēst (snežiti)

neizrečenski: nāzrečēnsk; n. fājń

nejeveren: nājewīərṇ

nejepolja: nājēuəle

nejepoljen: nājēuəłu

nekaj: nīəkej, nīəki

nekako: nākōk; n. dāryāč nekako
drugače

nekam: nīəkām; yřīəm nīəkām

nekateri: nēktēr kurāk nārdim
zāstūəjń

neki: yđūə nējk? kēj nējk?

nekod: nēkūət; pā nēkūət; ąd nē-
kūət

nekterikrat: nāktērkăt

nemar: u nīmār pāstī

- nemara:* námârą; námârą dę bâ
nemaren: námârṇ; pâ námârnem
nemarnež: námârnęš, -żę
nemarnost: námârnast
nemudoma: v tem pomenu: náy-
 dęjń
nepotreben: nápatriebn
nerazločen: nárazlúčę̄ nejasno
nered: nárłt, -dą
nerga: níerą̄
nergač: nérą̄č
nergati: nérą̄t, nérą̄m godrnjati
neroda: nárñodą neroden, nespre-
 ten človek
neroden: nárñodn, -na nespreten
nerodnež: nárñodneš, -żę
nerodnica: nárñodnca
nerodnost: nárñodnast
nerodoviten: náradawítň
neslan: násłan; násłaną ūt; ná-
 slan krà̄x
nesnaga: násnâyą; pâ xîš jé pðúxŋ
 násnâyę̄; tî násnâyą tî (psovka)
nesnažen: násnâžp
nespamet: násprâmę̄t
nespameten: násprâmę̄tň
nespametnež: násprâmę̄tnęš
nesramen: násrâmp
nesramnež: násrâmnęš
nesramnica: násrâmnc̄a
nesramnost: násrâmnast
nesreča: násrîečę; pâ násrîeč
nesrečen: násrîečę̄
nesrečnež: násrîečneš
nesrečnica: násrîečnca
nesti: něst, něsem, něs, něsu,
 něšla; sę něsę, kęj ję se nese
 prevzeto misleč, da je nekaj
net: níet, -a (cwék, yříž šerôk jen
 dêbu) moznik
netati: níetat, -am
netečen: nátięčę zoprн, siten
neučakan: náyčákān
neugnan: náygnâ̄n neutruđen
neumen: náuñ, náuñg; sę náuñ
 nárdı se naredi neumnega
neumnost: náuñast
neusmiljen: náysmilén
nevaren: náwârṇ
nevarnost: náwârnast
neverjeteen: náwârñetn
nepesta: něwîestä (samo v pome-
 nu poročna nevesta)
nevihta: náwîxta
nevoščljiv: náwâšlę̄, -iwa
nevoščljivec: náwâšlívę̄c
nevoščljivka: náwâšlívę̄kă
nevoščljivost: náwâšlívâst
nezabeljen: názabíelën; názabíe-
 len jěſf
nezadopoljen: názadâfúelň
nezadopoljnež: názadâfúelneš
nezakonski: názakñójinsk
nezdrav: názdrô̄u, -áwą, -áu
nezgoda: názgyñedą
nezmasen: názmâsň nezmeren
nezmeren: názmîerą̄
nezmernež: názmîerneš, -żę
nezmernica: názmîernc̄a
nezmernost: názmîernast
nezmotljiv: názmatlív
nezmotljivost: názmatlívâst
neznanski: náznânsk
nezrel: názdrę̄u, -iělę, -iěł
nezvest: názwføst
Neža: Níěz̄; Níěškă
nič: něč; něč ná pamâyą; ná něč
 sprâjł; jé pâršu ná něč je cisto
 obubožal; pâr nás yříž usę̄ u něč
 se vse unići; u něč díewat zani-
 čevati; z něč ní něč; něč mę ná
 zîebę; něč ná xđf nikar ne hodi!
 zá prâzň něč sę dâjesta se pre-
 pirala; mę jé dâu čist pâd něč
 me je popolnoma diskreditiral
nikakor: nákukar
nikakrkšen: nákukaršn
nikamor: nákâmar; tû ní zá ná-
 kâmar je nerabno
nikar: nákár; nákár mu ná wâr-
 jęm
nikelj: níkl̄, -le
nikjer: nákîer
nikoder: nákûedär; ad nákûedär
nikoli: nákûał; tûejk mę jé zâbel
 dę nákûał těyę̄ zelo hudo me...
nit: něf, níf, z nítję̄, pl. níf, nífm,
 nítz; zíwą něf gordius aquaticus

- nitka:** nîtkâ
nizek: nîsk, -q, comp. nîži, adv.
 comp. nîži
nižati: nîžet, -em; n. se
nižava: nežâwâ
njegov: neȝôq, -ôwâ, neȝâjâ, neȝôwê, neȝâjim
njen: nînən, -q
njihen: nêxq, -q
njiva: nîwâ
njivita: nîwca
*njivina: nîwqâ njivna krma (nadvadno detelja)
no: dëj nô dëj
nobeden: nâbêdq, ȝbêdq, nâbën,
 ȝbën, nâbêna, ȝbën: nâbênyâ
 še nî dâmû; nîm ȝbênyâ ȝnârâ;
 nâbën (ȝbën) člôuk ti nâ bâ wâ-
 rîeü noben človek ti ne bo ver-
 jel
nobenkrat: nâbênkât
*noblih: nûâbleq gosposki
nocoj: nâcûej
nocojšnji: nâcûeijšn
noč: nûâč, dâ nâči, pa nôč, z
 nâcjûâ, pl. nâči, nâči, nâčiâm,
 nâčiâz; lôxkâ nûâč; nûâč jen
 dân; pa nôč jen pa dnâj; je
 pâršu z nâcjûâ ȝriât = ko se
 je znočilo; wêlkâ nûâč, a wê-
 lik nôč; nûâč îmâ sôjje mûâč
nočen: nôčq
noga: sg. nôyâ, nôjye, nôjx, nôyq,
 nâ nûâyâ, nâ nôjx, z nûâyâ, pl.
 nêjye, nûâx, x nôyam, nêjye, nâ
 nôyax, z nôyam; cîeü dân sâm
 nâ nôyax; pëjî spâd nûâx; sprâj
 se spâd nûâx; x nôyam peš; ȝrâ-
 ni nôyâ neka rastlina; ya je
 sprâju pâd nûâyê si ga je uklo-
 nil
nohet: nûâxt, nâxtu
norčevati se: nárčowat se, se nár-
 čuþe z mene
norčije: nárčije
norec: nôrc; nôrc se dîelâ z më-
 ne; këj më îmâš za nôrcâ; nôrcé
 ȝvâinjet
- noretî:** nôrfî, nárñm, nâ nôr, nôru,
 nárñla
norica: nárñca, nav. pl. nárñce bel-
 la donna
norišnica: nárñşca
nos: nûâs, nâsâ, nâ nôs, z nûâsäm;
 yulidâ îmâ nûâs; se ya îmâš
 prêd nûâsäm; mu je dâq pâd
 nûâs; nûâs wîxat; nûâs se mu
 je zâwîxu; ya je pâtñeynu za
 nûâs prevaril; u ȝsâkâ rîeč
 nûâs utâknę
nosač: nâsâč kdor nosi, npr. listje,
 seno
noseč: nâsîeč (ženska)
nosek: nûâsk
nositi: nôsf, nûâs, nôs, nôsu,
 nâsîla, nûâšen; nôsf drôwâ; če
 nâ dâj, pa nûâs rečejo o rodo-
 vitni ženi
nosnica: nâsnica
noša: nûâš; stâra nûâš
notar: nâtâr, -rje
noter: nûâtâr; pëjî nûâtâr; nutâr
 dâ Jeblânê prav do Ljubljane
notranji: nûâtřečn
notri: nûâtâr
nov: nôq, nôwâ, nôu; ta nâj, ta
 nâjyâ, pa nâjim; nôwâ mâše
novica: nâwicâ; à s pârnîesu këj
 nâwic?
novomašen: nâwamâšn
novomašnik: nâwamâšnök
nož: pl. fem. nôžë; zîelë se rîežë
 z nôžem (nožami)
nožič: nûâšč = nož
nožička: nâžičkâ žepni nož, ki se
 zapira
*nuc: nâc, nûcâ korist; tû nî za
 ȝbën nâc; këj f bâ tû x nûc?
*nucati: nûcât, -am; sít bâm jëst
 nûcâla = rabila; këj f nûcâ ko-
 risti
*nucen: nûcë koristen
nudelj: nûdl
*numera: nûmérâ; ȝîšnâ nûmérâ
 hišna številka
nuna: nûnq redovnica
nunček: nûnčk duhovník

nunec: nûnc boter; redko tudi v pomenu »duhovnik«

nunica: nûncâ krstna botra
nunski: nûnsk; n. klfuøjštar

O

o: ô mûej bûœch; ô nê
ob: se je ȡdâru Ȣb mîzâ; se je spâtâknu Ȣp kâmý; dâryñl se Ȣb zít; Ȣb usê sâm pâršu vse sem izgubil; ya je Ȣb usê pârprâju; je ûebj po njem je; a prâjm cajt; Ȣp kôšý; a bažič; a welik nôc; a pôunê; a pognâci; Ȣb ân, Ȣp trâz; a pôl pêtix; usê Ȣb ânm vse hkrati; ȝûef Ȣp pâlc; Ȣp sôjm zîuf
obadva: Ȣbadwâ, Ȣbadwîø, Ȣbadwîøm
abadvøj: Ȣbadwûøje
abadvøjen: Ȣbadwûøjn
obdelati: Ȣbdîølat, -am; a. zêmle; Ȣbdîølat smrîøka, târš odsekati veje od debla
obdelovati: Ȣbdçlôwøt, -ûjém
obdolžiti: Ȣbdôušf, Ȣbdužim, Ȣbdôžu, Ȣbdužlå
obdrgniti: Ȣbdâryñf, -dâryñem
obdržati: Ȣbdâržet, dâržim
obeden: Ȣbêdh, Ȣbêñ, gl. pod nobeden
obeliti: Ȣbîølf, Ȣbîølš, Ȣbîøl, Ȣbîølu, Ȣbîølå, Ȣbîølen; kôu Ȣbîølf kol omajiti
obesiti: Ȣbëjsf, Ȣbëjsjé, Ȣbëjs, Ȣbëjsu, Ȣbëjslå, Ȣbëjsen; Ȣbëjsf se; mîøznar se je Ȣbëjsu, recejo v šali, ko zazvoni
obešati: Ȣbëjšet, -em
obetati: Ȣbîøtat, -çem; se Ȣbîøče dôbâr kaže dobro
obeza: Ȣbîøzâ
obezati: Ȣbîøzat, Ȣbîøžem, Ȣbîøš, Ȣbîøzu, Ȣbîøzalå, Ȣbîøzan
obezovati: Ȣbêzôwøt, Ȣbêzûjém
obgristi: Ȣbýrësf, Ȣbýrifzem
obhajati: Ȣpžâjet, -em
obhajilo: Ȣpžâf; je bñg pâr swëtm Ȣpžâf

obhoditi: Ȣpžôf, Ȣpžûød'ma, Ȣpžôdu, Ȣpžadîlå; wêlik swëta je Ȣpžôdu
obijsati: Ȣbîjøt, -em
obirati: Ȣbîørat, -am; a. zîøle; a. yusîønce; a. kwâsti; këj se Ȣbîørat kaj se mudiš
obist: Ȣbîøf pl.
obiskati: Ȣbjëskat, Ȣbîøsem, Ȣbjësku, Ȣbjëskâla
obiti: Ȣbjøt, Ȣbîødem, Ȣpšôu, Ȣpšlå; wôyg dêwîøt dêžel prët kusîølam Ȣbîøde
obiti: Ȣbëf, Ȣbîjøm, Ȣbî, Ȣbëu, Ȣbîølå, Ȣbît
objedati: Ȣbîødat, -am; žwînä Ȣbîøda drîøuje
objedek: Ȣbîøtk (npr. hruške, jabolka)
objemati: Ȣbîømat, -am; a. se
objesten: Ȣbîøsn
objesti: Ȣbjësf, Ȣbîøm, Ȣbîødu, Ȣbîødla, Ȣbîøden; zîøle je Ȣbîøden; mîš sa ȝlîøpc Ȣbîødlę
objestnež: Ȣbîøsnëš
objestnost: Ȣbîøsnast
objeti: Ȣbjøt, Ȣbjâmem, Ȣbjøm, Ȣbîøu, Ȣbîølå, Ȣbîøt
okladati: Ȣpkłâdat, -am
oblaček: Ȣblâčk, -a
oblačen: Ȣblâčn; dâns je Ȣblâčn
oblačilo: Ȣblâčnl
oblačiti: Ȣblâčt, -âč; Ȣblâčt se
oblačiti se: Ȣblâčf se, Ȣblâčf se
oblačnost: Ȣblâčnast
oblagati: Ȣblâγat, -am
oblajati: Ȣblâjøt, -e
oblak: Ȣblâk; Ȣblâk se je ȝtâryu
oblanec: Ȣøblânc, nav. pl. Ȣøblânc
kar pri oblanju odpada
oblast: Ȣblâst; ya ïma u Ȣblâsf
oblasten: je tûøjk Ȣblâsn, dë cë
usê kamandîørøt

oblati: ūəblət, -əm

oblaziti: əblášt, əblážmə, əblážu; usê sám əblážu obhodil

obleči: əbléčt, əblíečem, əblíeč, əblíeku, əblíekla, əblíečen; a. əlákče, srâča, súknę; əbléčt sé

obledeti: əbléčt, əbléčd̄, əblíečd̄u,

əbléčd̄la

oblesti: əbléšt, əblíežem, əblíeš,

əblíezu, əblíežla

obletati: əblíešt, -əm

obležati: əbléžet, əbléžim, əbléž-

žu, əbléžálq; əbležán

oblica: əblíeča; krampíer ү əblí-

cax

oblič: ūəbléč, -e; ūəbléč imä klínę,

zayñežzdä

**obligirati se:* əbléžyərat sé zave-

zati se

obliti: əbléčt, əblíjém, əblí, əbléu,

əblíla, əblít

obliviat: əblíwət, -əm

oblizat: əblízat, əblízem, əblíš,

əblízu, əbléžálq, əblízən

oblizniti: əblízýt, əblíznem, əblí-

žý, əblízýu, əblízýlq, əblízjén;

žlícə əblízýt; əblízýt sé

oblizovati (se): əbléžowət (sé); sé

əbléžužé sline se mu cede po

jedi

obluba: əblúbə; əblúbə díelə

dóyx

oblubiti: əblúp̄t, əblúp̄š, əblúp̄,

əblúbu, əblébítla, əblúbłen

oblodva: əblúwədbä

obloditi: əblúwət, əblúwət prime-

šati krm̄i oblodbo

oblok: ү əblúwək buči se govorí o

zamólklem bučanju v oblakih

med točo

oblomiti: əblíom̄t, əblíuəm, əblí-

mu, əblámułq, əblíuəmlən; a. wé-

je

obložiti: əblíšt, əblážim, əblíš.

əblíuəžu, əblážlq, əblížen, əb-

lázhenä; si sé dóbär əblážlq z

bremenom

obnašati se: əbnâšet sé, -əm sé

vesti se

obnemoči: əbnämägyu

obnesti se: əbnëst sé; tū sé ná əb-
nësé ne uspe; sé mu ní əbnësé

se mu ni posrečilo

obogateti: əbaγäť, əbaγat̄i, əba-

γäťu

obosti: əbôst, -bôdəm

obotavljati se: əbatâulət sé; pëj̄l̄
xítar, këi sé əbatâuləš

obožati: əbûəj̄et, -əm, jé əbûəj̄u

obračati: əbrâčet, -əm; ūəz a.; par
tísł níu jé těšk əbrâčet (pri ora-
nju); kwâlu sé əbrâče; sâň əbrâ-
čet seno obračati, da se bolje
suši; člóuk əbrâče, bùøy əbâr-
ne; əbrâčet sé

obrajtati: əbrâj̄at, -əm; ya əb-
râjtaję ga cenujo

obrasti se: əbrâst sé

obrati: əbrât, əbérəm, əbér, əbrâu,
əbrâla, əbrân; a. člôšnę, yusîon-
cę; usê xíšę jé əbrâu (o beraču)

obravnati: əbròuṇat, əbrunâm,
əbròuṇu, əbrunâlq; a. šunīca

obravnavati: əbrunâwət, -əm; ū-
nîcə sé əbrunâwə z rëšétam:
sríed rëšétä sé zbîerà tå lóžka
šárä

obraz: əbrâs, əbrâs; mu jé pâ-
wièdu ү əbrâs; ná əbrâs sé mu
bérę; kísu əbrâs

obregniti se: əbríoyýf sé, sé əbríey-
nę, sé jé abríeynú

obrekljiv: əbrékljív

obreza: əbríeza; zlátq əbríeza

obrezati: əbríežat, əbríežem, əb-
ríeš, əbríežu, əbríežalq, əb-
ríežan; dríežyę əbríežat; krampíer
əbríežat

obrezovati: əbréžowət, -ūj̄em

obrezek: əbríesk kar ostane, ko
se kaj, npr. repa, korenje, obre-
že

**obribek:* əbrípk ostanek od zri-
bane repe

obrisati: əbrísał, əbríšem, əbríš,
əbrísu, əbrísałq, əbrísań; a. rëj-
ke; sé jé pad nûesam əbrísu ga
je ukaniło

obrīti: ąbrēf, -ijem, -ręg, -rit; a. se
obrizgati: ąbrizgat
obrniti: ąbərńf, ąbərnem, ąbərń, ąbərńu, ąbərjen, ąbərnńf; čę b šdū ąbərnńf; názāj, b ąprāju ę dwièx ńleraz če bi šel in se takoj vrnil, bi opravil v dveh urah; níez ąbərńt; sän, atáwa ąbarńf (da se bolje suši); ąbərńf nárńobę; ąbərńf se; kár námę se ąbərń, čę baš kęj núcú
obroč: ąbrńeč; ąbrńeč nähf
obroditi: ąbrōf, ąbrēdī, ąbrńeđu, ąbrēdīł; xrúškę sa döbär ąbrēdīle
obronek: ąbrúnk viseč svet pod njivo
obrv: ąbrōg, nę ąbrēj, pl. ąbrēj
obseči: ąpsíøýf, ąpsíøýnem
obsedeti: ąpsédet, ąpsédim, ąpsédu, ąpsédił
obsekati: ąbsiøekat, -am, ąpsíøeku, ąpsíøekala, ąpsíøekan; a. dríeu
obsekavati: ąpsékawat (drevo, veje)
*obsekovavec: ąpsékwáuc obse- kana veja
obsesti: ę te je xudíč ąpsíøedu? ąpsíøeden
obsoditi: ąbsuøf, ąpsuøeđje, ąpsuøeđu, ąpsadīł, -il. ąpsuøejen; a. na smärt
obsojati: ąpsuøejet, -em
obstanek: mu ní ąpstánkę ne vztraja nikjer
obstati: ąpstät, -ânem, -öu, -älä; je na mñest ąpstöu
obšlatati: ąpšlatat, -am
obtesati: ąptesat, ąptíøem, ąptëš, ąptësu, ąptëşan
obtičati: ąptičet, ąptëčim, ąptiču, ąptëčalä
obtolči: ąptöučf, ąptöučem, ąptöuku, ąptöukla, ąptöučen; jáp- kę sa ąptöučenę
obubožati: ąbabuøežet, -em (intr.)
obupati: ąbüpät, -am
obupovati: ąbapowat, -ujem

obutev: ąbütu, ąbütwe
obuti: ąbat, ąbûjém, ąbûj, ąbû, ąbûł, ąbüt; a. ątrókä; a. čioùlé; ąbat se; usę je ąbû vsem je dal obutev
obuvalo: ąbawâł
obuvati: ąbûwât, -am; ąbûwât se
obvarovali: ąbwárwât, -árjem
obveljati: ąbwêlët, ąbwêlâ, ąbwêlu, ąbwêlâł; pa je lę móje ąbwêlâls
obveza: ąbiøzä (za rane, zlomljen ud)
obvezati: ąbiøzat, ąbiøzem, ąbiøš, ąbiøzu, ąbezálä, ąbiøzan; a. rökä, pärst
obvezovati: ąbęzowat, ąbęzum
obvišeti: ąbwíšf, ąbwësim, ąbwí- šu, ąbwësøłä
obzidati: ąbzidat, -am
obzagati: ąbzäyat, -am
obžgati: ąbžgat, ąbžgém, ąbžgáu, ąbžgála, ąbžgán
ocediti: ącëf, ącedim, ącëf, ąciøeđu, ącedił, ącëjen, ącejénä; a. krampíér; ącëf se; súet se je ąciøeđu
ocejati: ącëjet, -em; ącëjet se
ociganiti: ącëgánf
ocmokati: ącmókät, ącmákäm
ocvesti: ącwäf, -äde, -ädu, -ädla
ocvirek: ącwíerk
ocoreti: ącwärl, ącrém, ącröu, ącwärlä, ącwärt
*očakovati: ąčekówät, ąčekújem, -ou pričakovati
oče: őcë, ącïøat, ącïøf, ącïøta, pär ącïøf, z ącïøtam, pl. ącïøtje, ącïøtu, ącïøtam, ącïøte, -až, -am; ta stár őcë; wîelk őcë starešina pri poroki
ocediti: ącïøf, ącïøeđma, ącïøf, ącïøeđu, ącïøeđl, ącëjen
očenaš: őcënaš, -âšę
očetov: ącïøtu, -aža
očetovski: ącïøtusk
očistiti: ącïøf, ącïøf
očitati: ącïøt, -am
očitek: ącïøk

- očiten:* ąčitŋ
očman: ȿčmān = očim
očofotati: ąčefetānē ȿlāče z blatom obrizgane hlače
od: je šou ąt ȿišč; ȿón ąt sēbe (vole); mu ȿrø ad rūek (delo); tū s je partęryu ad ūst; nā dā nābēnyā ȿłasu ąt sēbe; ąt kūet? ąt andūet; ad dēlč; ąt kōncā dā krājč; ad začiøtką; ad zdęj za naprēj; ąt kār; ąt kōya sa sē mēnl? o kom so govorili? ad wesēle; tū je ąt sīle; adn ąd wāj; klūc ąd bājtę; ad rūek kar ni pri roki, je oddaljeno, v stran; ądwäjkadą od nekdaj
- odbijati:* ądbiøat, -am
odbirati: ądbiørat, -am
odbiti: ądběf, ądbijem, ądbi, ądběu, ądbiøla, ądbit; rūex ątběf; ądběf wīøxa
odbrati: ądbrät, ądbērem, ądbēr, ądbrāu, ądbrāla, ądbrān
odbrenčati: ądbrenčet, ądbrenči, ądbrenču, ądbrenčałą; mūža je ądbrenčałą
odbrusiti: ądbrūſf, ądbrūſm, ądbrūſ, ądbrūſu, ądbrūſla, ądbrūſen
ocdediti: ątcēf, ątcēdīm, ątcēf, ątcēdū, ątcēdīla; ą. wōdą; wōdą se je ątcēdīla
odcejati: ątcējet, -em; ą. se
odcepiti: ątcēp̄f, -cięp
odcvesti: ątcwàłf, -wàdę
oddehniti: ądàxŋf sę, pačák, de sę ądāznen, ądàxŋ sę, adàxnu, ądàxŋla
odelleti: ądèlt, ądèlīm, ądielu, dēlfla
oddihalnik: ądīxunk majhna odprtina za zračenje, npr. v hlevu; tudi v pomenu »sapnik«
oddihovati: ądīxwąt sę, sę ądīxwą
*oddunkati: ądūnkat, -am; ȿę je ądūnku = spàzu prēč ga je odriwil
odebeliti: ądēbělf, ądēbelīm, ądēbīelu, ądēbelīla, ądēbēlen
odeja: ądējē posteljna odeja
odeniti: ądēnf, ądīøenem, ądīøeń, ądēnu, ądēnīla, ądēst; ą. se
odevati: ądīøwąt, -am
odganjati: ądījājnēt, -em; mūjče z wējē ądījājnēt
odgnati: ądīgnat, ądżēnem, ądżēń, ądīgnōu, ądīgnala
odgovarjati: ądīawārjet, -em; zmīeram ądīawārjē ugoverja, ker noče ubogati
odgor: ądīghwār; bāš dāju ą. pred būvjam; nā ą. pāklīcat
odgororiti: ądīawōrf, ądīawārīm, ądīawōr, ądīawārū, ądīawārīla
odgovernost: ądīgūernast; nā sōje ądīgūernast
odgraditi: ądīrēf, ądīrēdīm, ądīrēf, ądīrēdu, ądīrēdīla, ądīrējen, ądīrējenę; ądīrēf prēstar za swīne s plotom odgraditi...
odgrebatı: ądīrēbat
odgrebstı: ądīrēpst, ądīrēbem, ądīrēp, ądīrēbu, ądīrēbla, ądīrēben
odgrizniti: ądīrīzŋf, ądīrīznem, ądīrīzŋ, ądīrīznu, ądīrīzŋla, ądīrīznen
odgrniti: ądīgrāf, ądīgrnem, ądīgrā, ądīgrānu, ądīgrājen
odhajati: ątχājet, -em
odirati: ądīerat, -am; ą. kōza; ą. lēdi odirati (v prenesenem menu)
odjedati: ądīødat, -am
odjenjati: ądjējnēt, -em; nā ądījējnē ąt cīnę; ądjējnēj ąn māl (zavoro pri vozu)
odjenjewati: ądjējnōwąt, -ūjem
odjuga: ądjūyę
odkašljati se: ątkašlęt sę
odkidati: ątķidat, -am; ą. snīę, ȿnūę, pūęt
odkimati: ątķimat, -am
odkimavati: ątķemāwąt, -am
odklati: ątķląt, ątķułem, ątķol, ątķlōu, ątķlāla, ątķlān

odkladati: ątklādāt, -ām; a. nā jūtar odlašati na jutri
odklej: ątklēj
odkleniti: ątklēñf, ątklīñe, ątklēñ, ątklēñu, ątklēñla, ątklēñnen; a. үrātq, skrīne
odklenkati: ątklēñnkāt, -a
odklepati: ątklīepāt, -am
odklestiti: ątklējſt, ątklējſtſ, ątklējſt, ątklējſtu, ątklējſtla, ątklējſtēn; a. wējē
odkod: ątkūet; ątkūet ste? bā Žē at kūed dāryūat
odkoder: at kūedār; pējd, at kūedār s pāršu
*odkomatati: ątkamātāt, ątkamātām, ątkamātu, -atāla; a. kōine konju sneti komat
okopati: ątkōpāt, ątkūəplēm, ątkōp], ątkōpu, ątkāpālā, ątkāpān
okopavati: ątkāpāwāt, -am
okositi: ątkōs̄f, ątkusim, ątkōs̄, ątkūesu, ątkusīla, ątkōşen, ątkušēng
okresati: ątkrēsat, -krīešem
okresniti: ątkrēşñf, -krēsnem
okrhniiti: ątkärχñf, -kärχnem
okriti: ątkrēf, ątkrījēm, ątkrī, ątkrēg, ątkrīla; ątkrit; strīeža ątkrēf; a. se; ątkrī se; ątkrit odkritosrčen
okrivati: ątkrīwāt; a. se
okrižati se: ątkrižēt se; nīsam se rā māyu ątkrižēt
okrušiti: ątkrušf, ątkrušm, ątkrušu, ątkrušla, ątkrušen; a. se
okupiti: ątkūpf
okuriti: je je xītar ątkūeru jo je pobrisal
odlagati: ądlāyāt, -am
odlašanje: ądlāšējnē
odlašati: ądlāšēt, -em
odleči: ądlēšf, ądlīežē, ądlīežf; an māl je ądlīežf (bolečina)
odleteti: ądlēf, ądlētī, ądlēfu, ądlētēla; pōtku je ądlētēla; skīera je ądlētēla; knōf je ądlēfu

odletovati: ądlīetwāt; līstje ądlīetwā; skīera ądlīetwā če ne zaseka v les, ker spodrsne
odliti: ądlēf, ądlījēm, ądlī, ądlēu, ądlīla, ądlit; wōda a.
odlivati: ądlīwāt, -am
odljuden: ądlūdñ
odločen: ądlūečñ
odločiti: ądlūečf, -učč
odlomastiti: ądlāmāstf, -āst
odlomiti: ądlōmf, ądlūəm, ądlōm, ądlōmu, ądlāmīla, ądlūəmēlen; ądlōmf wējē; a. se; špīca se je ądlāmīla
odložiti: ądlōšf, ądlāžīm, ądlōš, ądlūəžu, ądlāžīla, ądlōžēnē; usē je ądlūəžu, kār je pārnīesu; sam ądlūəžu za jūtar
odmašiti: ądmāšf, ądmašim, ądmāš, ądmāšu, ądmāšīla, ądmāšēnē; a. lūknē, flāše
odmekniti: ądmākñf, ądmāknem, ądmākñ, ądmākñu, ądmāknīla, ądmāknēn; a. mīza; a. se
odmeriti: ądmīerf, ądmīerš, ądmīer, ądmīeru, ądmīerla, ądmīerjen; mu je ądmīeru mīrñk šunice
odmev: ądmēy, -iēwa
odmevati: ądmīewā
odmikati: ądmīkāt, -am; a. se; dīel se ądmīkā napreduje
odmotati: ądmūətāt, -am
odmrōiti: ądmrēf, -ežim
odnarok: ądnārūək
odnašati: ądnāšēt, -em; wōda ądnāše zēmlę
odnehati: ądnēxāt, -nežām
odnesti: ądnēst, ądnēsem, ądnēs, ądnīesu, ądnēslā, ądnēšen, ądnēšēnē; wiētar je kłabūk adnīesu; ūez ądnēst zadnji konec voza dvigniti in prestaviti
odnikoder: ad nākūedār
odondod: ad ąndūet
odpadati: ądpādāt
odparati: ątpārāt, -am
odpasati: ątpāsāt, ątpāšem, ątpāš, ątpāsu, -ala, ątpāsan; a. se

odpasovati: ątpasôwąt, -ûjèm
odpasti: ątpâť, -pâdèm
odpečatiti: ątpęčâť, -âfm, -âfu,
 -âtlâ, ątpęčâten; pîsm a.
odpehniti: ątpâxň, ątpâxñem, ąt-
 pâxň, ątpâxňu, ątpâxñlâ; үrâ-
 tâ a.
odpeljati: ątpêlet, ątpiâlem, ątpêl,
 ątpêlu, ątpelâlâ; a. se
odpenjati: ątpëjnet, -em
odpeti: őpýf, őpnem, ątpiøu,
 ątpiât
odpihniti: ątpižň, ątpižñem,
 ątpižň, ątpižñu, ątpižñlâ
odpiliti: ątpîłf, ątpîłs, ątpîł,
 ątpîłu, ątpîłlâ, ątpîłen
odpirati: ątpîerat, -am; a. se; үrâ-
 tâ se ątpîeraję wân, nûotar
odpisati: ątpîsat, ątpîsem, ątpîš,
 ątpîsu, ątpesâlâ; a, dâukę; od-
 govoriti s pismom
odpiti: ątpîf, ątpižem, ątpî, ątpi-
 lâ; wîš, kôk je pôuxň, dëj ən
 mâl ątpëf
odplačati: ątplâčet, -em; je že we-
 lik ątplâču (dolgov)
odplačevati: ątplâčôwąt, -ûjèm
odpočiti: gl. opočiti se
odpoditi: ątpôł, ątpadîm, ątpôł,
 ątpûedû, ątpadîlâ
odpovedati: ątpawîedat, -ièm,
 -ièdu, iðâdał; չlâpc mu je ątpa-
 wiðu; nêirę sa mu ątpawîeda-
 lę; se je ątpawîedu wiêrpsň
odpovedovati: nêirę mu ątpawê-
 dûjèje
odpraviti: ątpräjf, ątpräjm, ąt-
 präj, ątpräju, ątpräjlâ, ątprä-
 len; usê sam ątpräju; je žwîn
 wâši ątpräju živini uši odpra-
 vil; se na mûore ątpräjf (na
 pot); ya je z lîepa, yârdâ ąt-
 prâju
odpravljati: ątpräglęt, -em; ąt-
 prâglęt se
odpreti: őparf, őprem, őpar, ąt-
 pröu, ątpärł, ątpärt; ő. үrâtâ
 na stêzâj
odprtati: ątpärtat, -am

odprtija: ątpartiję odprtina
odpuliti: ątpûłf, ątpûł; dëj ən
 mâl sâng ątpûłf
odpuštek: ątpûstk (cerkv. izraz)
odpuštiti: ątpâšf, ątpasifim, ąt-
 pâšf, ątpûšu, ątpasiflâ, ątpâ-
 šen, ątpašenâ; mu je ątpûšu
 dôuz
odpušcanje: ątpašâjnę; za a. prôsf
odpušcati: ątpûšet, -em
odrajtati: ądrâjtat, -am izročiti,
 oddati
odrasti: ądrâst, ądrâsem, ądrâsu,
 ądrâslâ, ądrâšen
odreći: ądrêcf, ądrêčem, ądrêč,
 ądrîoku, ądrékla; nîsam mu
 mâgyu ądrêcf nisem mu mogel
 odbiti; a. se
odrešiti: ądrêjsf, ądrêjs, ądrêjš
 me, ądrêjsu, ądrêjšlâ, ądrêjšen;
 bûaz te ba ądrêjsu
odrešnica: ądrêšnîca
odrešnik: ądrêšník
odreti: ądârf, ądêrem, ądêr, ądrôž,
 ądârla, ądârt; a. prešîcę; na
 mîx ądârf; tudi v prenesenem
 pomenu »oskubsti koga«
odrezati: ądrîezat, ądrîežem,
 ądrîeš, ądrîeu, ądrîezalâ, ądrîe-
 zan; ądrîeš krûxâ; dôbar se je
 ądrîeu
odrgniti: ądâryñf, ądâryñem,
 ądâryñ, ądâryñu, adâryñlâ,
 ądâryñjen; ądâryñf čiøyłç; kûe-
 že sam si ądâryñu
odriniti: ądrînf, iñem, -iñu, -iñlâ;
 ya je ądrînu; je ądrînu odšel
odritek: ądrîtk; ądrîtk je ta prô-
 wâ cûøle, to je najspodnejši del
 posekanega debla, ki se odžaga,
 da se potem ostali del lahko
 razzaga v čoke ali metrske čole
odrivati: ądrîwąt, -am
odrnica: őodrâncâ: na odrnici
 stoji, kðor podeluje snopje v
 kozolec
odročen: ądrûøečn kar ni pri roki
odrsati: ądârsat, -am
odrušti: ądrûšf, -uš

odsedati se: dīel se atsīeda na-
preduje
odsekati: atsīekat, -ām; a. wējē
odskakovati: atskakōwat, -ūje
odskočiti: atskočt, -skūč
odslužiti: atslūšt, -slūžm; a. fēt;
jē atslūžu se je obrabil
odspređ: atspriſt
odstaviti: atstāſt, atstāim, atstāi,
atstāju, atstālā, atstāulen; a.
atrkā, tēle; krāwa je atstālā
ne daje več mleka; lōnc atstājł
(od ognja)
odstavlјati: atstāulet, -em
odstopiti: atstūepť, -stūep, -stūe-
pu, -stapīla; skūerje je atstā-
pīla (pri kruhu); mu je atstūe-
pu sūej tāl (delez)
odstreliti: atstārlt, -stārlim
odstrići: atstrēſt, atstrīžem, at-
strīš, atstrīyu, atstrīlā, atstrī-
žen
odsukati: atsūkāt, -ām
odsvetovati: atswiētwat, -ām
odšcipniti: atšipňt, -šipnem, -šip-
nu, -ipnļa
odšraوفati: atshājnfat, -ām
odšteti: atštēſt, atštējem, atštēj,
atštēy, atštēlā, atštēſt; a. ynār
odštevati: atštēwet, -ām
odtakati: atlākāt, -ām
odteći: attēčt, attēče, attēku, at-
tēkł; krī mu je attēkł; pačāk,
de ſe attēče (voda po dežju)
odtegniti: attīeyýt, -īeynem, īeyý,
-īeynu, -eynļa; ſe znā attīeyýt
dīela
odtegovati: atteγōwat, -ūjēm, a. ſe
odtekati: attīekat, -a; wōda at-
tīeka; a. ſe
odtesati: attēsat, attēše, attēsu,
attēſlā
odtečati se: attāſet ſe, atāſām ſe,
attāſu
odtočiti: attōčt, attūeč, attōčt, at-
tūeču, attāčlā, attōčen, attāče-
nā; nā mūerm nēst, attōče an
māl
odtod: attūet

odtolči: attōučt, attōučem, attōuč,
attōukł, attōuku, attōučen
odtrgati: attāryat, attāržem, at-
tārš, attāryu, attāryala, attār-
yan; mu je rakāu attāryu; knōf
ſe je attāryu; attāryat ſe; nā
mūre ſe ađ dūemā attāryat
odpaditi: ądwāłt, ądwādm, ądwāł,
adwādu, adwādlā, adwājen; nā
mūerm ya tēya adwāłt; xītar ſe
je ądwādu dīelat
odpagati: ądwāγat, -ām
odpajati: ądwājet, -em
odpaliti: ądwāłt, ądwālím, ąd-
wāł, ądwālu, ądwābilā, ądwā-
len, ądwālēna; čok ądwāłt
odpeć: ądwēč brez potrebe
*odverbatı: ądwērbat; ya je ąd-
wērbu mu je izplačal dediščino
odeza: ądwēzä; nī dūebu ąd-
wēzé (pri spovedi)
odebezati: ądwēzat, ądwēžem,
ądwēš, ądwēzu, ądwēzalā,
ądwēzan; a. žwīna, a. čiuglę;
a. žāklj; jūnc, wōg ſe je ądwēzu,
jēsk ſe mu je ądwēzu
odvezovati: ądwēzowat, ądwēzū-
jem
odbihati: ądwīγat, -ām; a. xłāče
odbijati: ądwījet, -em; a. ſe
odviti: ądwēt, ądwijem, ądwī, ąd-
wēu, ądwīlā, ądwīt
odbozlati: ądwēzłat, -azlām, -azlū,
-azlāla, -azlān
odbračati: ądurāčet, -em
odbzdigniti: ądzīyýt, -īyñem, -īyý,
-īyñu, -īyñla, -īyjen
odbzdigovati: ądzęγōwat, -ūjēm
odzad: adzāt
odzdolaj: ądzdōlaj
odzgoraj: ądzγōrą
odznotraj: ądznūətraj
odzunaj: ądzūnaj
odzvoniti: ądzγōńt; mu je ąd-
zrūen̄ po njem je
odzagati: ądžāγat, -ām
odzejati se: ądžęjet ſe, -em ſe
odzeti: ądžēt, ądžājnem, ądžājn,
adžęt, adžiela, adžiöt; ženīca

adžajnē narpaprēj něaki stābl̄,
dē nārdī pās, pôl zā n snōp šu-
nīcē
odžgati: adžyāt, adžyēm, adžyī,
adžyāu, adžyāla, adžyān
odžirati: adžirat, -am
odžreti: adžerf, adžrēm, adžrī, ad-
žrōu
ofer: ūefar, ūefra; yrōm x ūefar
dajat dar cerkvi
*ofirati: afiérat; zvečer pred go-
gom se zbero pred godovnikovo
hišo mladi ljudje; tu ropotajo
s pokrovkami ali pd.; za to vo-
ščilo jih mora seveda godovnik
nagraditi z denarjem, pijačo ali
kako drugače; takemu voščilu
pravijo »afiérat«; afiérä kīø pa
lēs pa xīš hodi sem pa tja po
hiši, ne da bi kaj prida napra-
vil
*ofnati: ūefnat, -am odpreti, od-
mašiti (zavoj, zaboj, zamašeno
luknjo ipd.); ūefnat se
ofračen: afračēn
ofrati: ūefrat, -am; ūefrat se
žrtvovati se
oficir: afciér, -rje
oficirski: afciérsk
oflikati: aflikāt, -am; z rājžlā
aflikāt
oflikniti: aflikýt, -íknem
ofrajhati: afraijāt, -am; a. zít
ogaten: afyāt vlažen
ogel: ūeyu, ūeylā; nā ūtēr ūeylē
štirioglat; tawān zā ūeylām
zunaj za vogalom hiše
ogel: ūeyu kos oglja
ogelnica: ūeynca kopa, v kateri
se žge oglje
ogenj: ūyū, ūyne; zā usākā rīoč je
tāk ūyū u střiəz
ogenjček: ūyjček
ogibati se: afyibat se, -íblēm se;
se ūy ūyble
oglajstati: aflejštat, -am; a. žwīnā
oglar: ūeylār, -grje
oglarski: ūeylārsk; ūeylārskā bāj-
ta; ūeylārsk kōš; ūeylārskā lā-

pātā; ūeylārsk žāk; ūeylārské
wîlē; ūeylārskā yřeble; ūeylār-
ské něške
oglasiti se: afylásf se; afylásim se,
afylás se, afylásu, afylásila; klícu
sam ūa, pa se nî tēu afylásf; pa
se kēj afylás, če baš xôd'u mîm
oglašati se: afylášet se, -em se
ogled: afylét, ūedā
ogledati: afylíedat, -am; a. se
oglednik: afylíedýk mrlíski ogled-
nik
ogledavati: afylédâwat, -am
ogleštati: afylejštat, -am; žwīnā a.
živimo nakrmitti, napojiti, ji iz-
podkidati
oglie: ūeylē; ūeylē kūzat
oglodati: afylúedat, -am; a. kūest
oglušeti: afyléšt, afyléšim, afylúšu,
afyléšilā; parf se mi afylúšl
(npr. od mraza)
oglušiti: oblike kot pri »oglušeti«
ogniti se: ūyýf se, ūeynem se, ūyý
se, ūyýu, afyñlā
ognjilo: afyñlī, -a koščevo orodje,
s katerim zgladi koso, preden jo
začne brusiti
ognjišče: afyñšče
ognojiti se: afyñójít se, se afyñá,
afyñúeju, afyñáilā, afyñúejíl; ná
pēt se je afyñúejíl
ogoliti: afyólf, se afyñel (o živali, ki
izgubi dlako)
ogoljuſati: afyélfat, -yelfám
ogorek: afyñerk, -a
ogovarjati: afywárjet, -em obgo-
varjati
ogodoriti: afywór, afywárím,
afywór, afywáru, afywárílā; a
te je ôn afywáru al tî nèyá?
ograditi: afyréf, afyredim, afyréf,
afyrédu, afyredílā, afyrején, afyre-
jéná; zíøunk afyre
ogrebati: afyrébat, -am; čebíelé a.
ogrebsti: afyrépst, afyrebem, afyré-
bu, afyrebłā; z nedoločnim po-
menom: še usē pa kūzú afyrebę
še vse v kuhinji napravi
ogredešati: afyraděšet, afyraděšam

ogrešiti se: əγrēšl sé, sé əγrešim, əγrišu, -ešlą; tûd' əγrēšl sé něčé še pokusiti noče; mál sé bagm əγrišu malo bom pokusil
ogreti: əγrēt, əγréjém, əγrēj, əγrēu.
əgrēlə, əγriat; a. sé
ogrinalka: əγarnâukä ogrinjalo, s kakršnim se ogrinjajo pozimi ženske
ogrinaljati: əγrînét, -em
ogristi: əγrëšl, əγrîzém
ogrizek: əγrîsk
ogriniti: əγärýf, əγärnem, əγärý, əγärnu; a. kójne; ya je əγärnu udaril
ogrščica: ūəγaršca
ogugati: əγûyat, -lém; klén a.; klén sé je əγûyu; a. sé = razgibati se: zděj sma sé əγûyal (ko smo prej sedeli)
*oguljek: əγûlk mesto z oguljeno kožo
oguliti: əγûlf, əγûlm, əγûlu, əγûlen; əγûlenę xlâčę
oh: ôx!
oha: ô - yâ! stoj (živini)
*ohacovati se: sé əχacuję se obo-tavlja, se nikamor ne spravi
*ohcet: ūəχçet ženitovanje
*ohcetnik: ūəχçetýk gost na ženitovanju
ohladiti: əχlât, əχlädim, əχlâdu
ohlip: wîətar dîelę əχlîpę se od-bija od hriba, da dobiva drugo smer
ohloditi: əχlûø, əχlûødję, əχlûø, əχlûødu; z râjklém a.; ya je s príeklę əχlûødu z zamahom udaril; tê m s tâkâuncę əχlûødu te bom s tokalnico udaril
ohomotati: əχamâtat, əχamâtám, əχamâtu, əχamâtâla, əχamâtan, əχamâtâna; kójne a.; a. s sé že əχamât? ali si se že oblekel?
ohukati: əχûkât, -am
oje: ôjé, əjøsä, ná əjøs, z əjøsam
ojnica: ūəjñce fem. pl.
ojužiti se: snîø sé je əjûžu

okacati se: əkâcat sé, əkâcâm sé, əkâcu, əkâcâlă, əkâcân, əkâcâna umazati se z blatom, jedjo ali pod.
okaditi: əkât, əkâdím, əkât, əkâdu, əkâdîla, əkâjen, əkâjena; kûxne je əkâjena
okence: əkñce
okenski: əkñsk
okepati: əkîepat, -am
*okergan: əkêrgân je lonec, če v njem kipi in leti vsebina čez rob, škaf za svinjsko krmo
*okivec: əkñuc, əkîuję ivje (po drevju pa tudi drugod, npr. na podstrešju)
*okivnat: drûjiję je akñunat ivnato
oklati: əklât, əkûøle, əklôu, əklâla, əklân; pâs ya je əklôu; čebislę, yôsę sé ya əklâle
okleniti se: əkléñl sé, sé əklîøne, sé ya je əkléñu
oklestiti: əkléjšl, əkléjšs, əkléjš, əkléjštu, əkléjstla, əkléjsten; wêję a. odbiti manjse veje
oklic: je bîu ү əklîcax
oklicati: əklîcät, -içem, -iç, -icu, -içala, -içan; sta blâ əklîcana (ženin in nevesta)
okljupati: əklêwât, əklûjém, əklêu, əklêwâla
oklofutati: əklâfâtat, əklâfâtám, əklâfâtu, əklâfâfâla, əklâfâtan, əklâfâtâna
okno: əkñ; deli okna: pâlîcä; liewa, dîøsnä plât (krilo), nûøtrejina, zanâjnä plât; rôm (leseni, vzdiani okvir); âjßak ūøknä, tûøplškë ūøknä; əkñ naøtâkýf, snët
oko: sg. 1. əku, 2. əcîøsä, 3. əcîøs, 4. əku, 5. ná əcîøs, z əcîøsam. pl. 1. əcî, 2. əcî, 3. əcîøm, 4. əcî, 5. ná əcîøz, z əcîm; du. əcîøs; z yôlm əcîøsam; ná ūøc zmîørf; kûøerjë əku, kûøerjë əcîøs
okobaliti: əkâbâlf
okobalo: əkâbâl

okoli: γrīo ąkūoł; ąkūoł jen ąkūoł;
ąkul ūayla; ąkul xîšę; ąkul bâ-
zîče; ąkul pëtiç (pete ure)

okopati: ąkôpat, ąkûoplém, ąkôp],
ąkôpu, ąkápâla, ąkôpan, ąka-
pâną; a. krampiør

okopati: ąkûoplát, -am; a. sę

okopavati: ąkápâwąt, -am; a.
krampiør

okovati: ąkôwąt, ąkûjém, ąkûj,
ąkôu, ąkawâla, ąkôwąn, ąka-
wâna; a. nûes

okozlati: ąkôzlat, ąkuzlâm, ąkô-
zlu, ąkuzlâla, ąkôzlan, ąkuzlâ-
na

okrampati: ąkrêmpat, ąkrêmpâm,
ąkrêmpu, ąkrêmpâla, ąkrêm-
pan, ąkrêmpâna

okrasti: ąkrâst, ąkrâdem, ąkrâdu,
ąkrâdlâ, ąkrâden

okregati: ąkrîsýat, -am

okrepčati: ąkrêpčet, ąkrêpčâm,
ąkrêpču, ąkrêpčâla; ied yę je
ąkrêpčâla; sę je akrêpču (z jed-
jo)

okresati: ąkrêsat, ąkrîséem, ąkrêš,
ąkrêsu, ąkrêsâla, ąkrêsân, ąkrê-
sânâ

okrog: adv. ąkrûoż, na ąkrûoż

okrogel: ąkrûożu, ąkrûożla, ąkrûo-
żu; ąng ąkrûożla si je zmîslu
(zabavno si je...)

okroglica: v ledinskikh imenih:
ąkrûożla (okrogel pašnik sre-
di gozda); tû je ąkrûożla =
tû sę prâj ąkul rîf u âržet

okrov: ąkrôu, ąkrôwą, pl. ąkrûoż
okrov; z ąkrôwąm sę pâkrîje
zîlel u kâd; ąkrôu imâ srîdncâ
jen krâinkę; na wârz sę s kâm-
lem załâžî

okrtačiti: ąkärtâčet, ąkärtâču

okrušiti: ąkrûšt, -uš; a. sę

okus: ąkûs; tâ ied nîmâ nábénja
ąkûsa

okužiti: ąkûšt, sę je ąkûžu

olajšati: ąlajšet, -em

olje: ūelę; lâšk ūelę olivno olje;
xudſeu ūelę; sa yę dîel u swët
ūelę

oljičen: ūelčy

oljika: ūelkâ

oljiski: ūelskâ yôra

oltar: utâr, -rje; ta wîelk utâr;
par ta strâskm utâri; prêd utâr-
jem, za ątârjem, ąkul utârje

oltarček: utârčk

olupek: ąlûpk; krampiørjej ąlûpk'

oluščiti: ąlûšf, -uš

omagati: ąmâyât, -am onemoći

omagovati: ąmâyôwąt, ąmâyûjém

omahniti: ąmâžyl, ąmâžnem,
ąmâžnú, ąmâžnîla

omahovati: ąmâyôwąt, -užem

omajati: ąmâjét, -em

omajiti: ąmâjł, ąmâjm, ąmâj, ąmâ-
ju, ąmâjen; a. sę; cîęu sę je
ąmâju, ąmâjla, ąmâjen; a. smřie-
kâ; a. krampiør; nûes sę mi je
ąmâju koža na nosu se mi je
olušcila; je märskëjšýya lâčýyę
ąmâju je bil marsikdaj lačen

omamica: ąmâmcâ; sa ti dâl këj
ąmâmcé? narkoze (pri opera-
ciji)

omamiti: ąmâmf, ąmâmš, ąmâ-
mu, ąmâmlâ, ąmâmł

omavsatî: ąmâusat, -am

omečiti: ąmëčf, ąmëčim, ąmîeču,
ąmëčhâ

omedlevati: ąmëdlîswąt, -am

omedlevica: ąmëdlîycâ; je pâdu
u ąmëdlîyucâ

omehčait: ąmëčet, ąmëčâm,
ąmëču, ąmëčâla; a. sę

omelce: ąmëlcę

omelo: ąmël

omencaťi: ąmâncat, ąmâncâm,
ąmâncu, ąmâncâla

omeniti: ąmîeñf, ąmîeñš, ąmîeñ,
ąmîeñu, ąmeniňla

1. *omesti:* ąmëst, ąmëdem, ąmëf,
ąmëdu, ąmëdlâ, ąmëdèn, ąmë-
dënen; a. pâjčunâ
2. *omesti:* xrip sa ąmetëñ zasne-
ženi

ometati: əmîøtat, -am; pâjčunä
     əmîøtat
 ometi: əmët, əmânem, əmëñ,
     əmëu, əmîøla, əmîøt
 omikati: əmîkät, -am; a. pređšu
 omiti: əmëf, -mîjem, -mî, -mëu,
     -mîla, -mît
 omivarica: əmîwarcä posoda, v
     kateri se pomiva
 omivati: əmîwät, -am
 omlatiti: əmîlât, əmîlafmä, əmîlaf,
     əmîlafu, əmîlatîla, əmîlaten, a.
     žít; a sté žé əmîlatil?
 omočiti: əmôčf, əmûøč, əmôču,
     əmâčîla (škaf, perilo)
 omotati: əmûøtat, -am
 omotica: əmûøeç; əmûøeç së mi
     jë nárdilä
 omotiti: əmûøf, əmûøf
 omrzniti: əmâržýf; krampiør je
     əmâržnu je ozebel
 omuliti: əmûlf; žwînä əmûl trâ-
     wä, listjë popase
 on: ôn, nêqä, ya, nêm, mu, nêqä,
     ya, pâr nêm, ž ním; ônä, nîø, jë,
     nî, i, nûø, jë, pâr nî, ž nûø; pl.
     ôñ, ônë, nêx, ix, nêm, im, nêx,
     ix, pâr nêx, ž ním; a je tûd ônä
     pârslä? ali je tudi žena prišla?
 ôn, ônä v pojmenu zakonski mož,
 zakonska žena rabita mož in
 žena drug o drugem v pogovoru
 s tujimi, prav tako tui, kadar
 govore z možem o njegovi ženi
 ali z ženo o njenem možu
 ondan: undân
 ondi: wândi; lûba móję, wândi nî
     trîbä (= ne smeš) jećmîøna
     sjât na tisti njivi ne sej jeć-
     mena
 ondod: wândûøet
 oni: ûñ, ûnä, ûn, ûnyä, ûnë itd.;
     ûnle
 onikati: ənîkät, -am
 onkraj: ənkrej
 onkrat: ənkät
 onstran: nã ûn strân
 opahati: əpâxat, -am
 opalda: əpâltä trafika

opaliti: əpâlf, əpâlm, əpâlu
 *opanglati: əpëjnylat, əpëjnylâm,
     əpëjnylu, əpëjnylâla (*pângelc:
     pâjnylc); swâtje sa se pélâl na
     əpëjnylânem wôs svatje so se pe-
     ljali na vozu, okrašenim s tra-
     kovi
 oparen: əpârn soparen (o zraku,
     vremenu)
 oparica: əpârcä soparica; dâns je
     tâkä əpârcä, dë kûmi díxas
 opariti: əpârf, əpâr, əpâru,
     əpârlä, əpârjën; a. së
 opasati: əpâsat, əpâsem, əpâš,
     əpâsu, əpâsan; a. së
 opaž: əpâš, -âž opaž iz desk na
     strešnem pročelju
 *opažnik: əpâžnik prečno bruno,
     na katero je pribit opaž
 opeči: əpêčf, əpêčem, əpêč, əpêč-
     ku, əpêkla, əpêčen, əpêčenä;
     a. mësu; pârst sám si əpêčku;
     a. së
 opehariti: əpeχârf, -ârš, -âru,
     -ârlä, -ârjën; më je za wélik
     əpeχâru
 opeklinina: əpêklînä
 opehati: əpêxat, -am opešati
 opešati: əpêšet, -em; əpêšen
     utrujen, da ne more dalje
 opiliti: əpîlt, əpîl, əpîlu, əpîlen
 oplakniti: əplâkñf, -nêm
 oplašiti: əplâšf, -âšu
 oplatì: əplât, əpûølem, əplöu,
     əplâla, əplän; a. šunica
 oplaz: drôù dîøla əplâzé če vrže
     plug s poti, ostane tisto mesto
     nezorano
 oplaziti: əplâsf, əplâzje, əplâs,
     əplâžu; wéjë më je əplâzla uda-
     rila; z rěčicä ya je əplâžu uda-
     ril
 oplazniti: əplâzýf, əplâznen
 oplen: əplén, əplîøenä
 oplesti: əplëst, əplëtem, əpliøeu,
     -əplëdla; a. kôš
 opletati: əpliøat, -am; krâwä z
     říøpäm əpliøat; a. së: krâwä së

je aplišetala se je pri hoji sem ter tja majala
opleti: aplët, aplišewem, aplëu, aplišela, aplišet; a. rišepa ipd.
opljuskati: apljuskat, -am
opljuvati: apljewat, apljujem, aplieu, apljewâlş, apljewan, aplewâna
opočitek: ąpačitk
opočiti se: ąpačef se, se ąpačije, se je ąpačeū, -lla
opoldne: ąpôdne
opolnoći: a. pôd nâči
opolzel: ąpôuzu, -zla, -zl
opominjati: ąpamînat, -a; krâwa ąpamînâ (je nemirna), ba strîla
opomoći: se ąpamûre, se je ąpamâyu, ąpamâyla
oponašati: ąpanâšet, -em oponašati koga, npr. v govorici; mu zmišoram këi ąpanâše = očita
opora: ąpûera
oporekati: ąparîokat, -am
opoteći se: ąpatêcef se, ąpatêcem se, ąpatîoku, ąpatêkla
opotekati se: ąpatîokat se, -am se
opraskati: ąprâskat, -am; mâckâ ya je ąprâskalâ; a. se
oprati: ąprât, ąpêrem, ąpêr, ąprâu, ąprâla, ąprân
opravek: ąprâuk; sam jemu wêlk ąprâuku; je šou pa ąprâukâz; na mâram ž nîm ąprâukâ jemf
opravičevati: ąprawęçowât, -ujem; a. se
opravičiti: ąprawic; a. se
opravilo: ąprâjł
opraviti: ąprâjł, ąprâim, ąprâj, ąprâju, ąprâjla, ąprâulen; imâ wêlk ąprâjł; něc nîsam ąprâju
opravljanje: ąprâglejne
opravljati: ąprâglet, -em; žwîna a.; sâm pâstûepa pa drûjyc ąprâule samo postopa...
opravljuv: ąprogljuv
opravljivec: ąprogljuc
opravljuvka: ąprouljukâ
oprekelj: ąpriest zanikrna svetilka (najbrže le hišna beseda)

opresen: aprîesn, -na; a. plâtp, zîelę, mlîsok.
oprhel: ąpärzu, ąpärzla, ąpärzlj
oprijemati: ąparîemât, -am; se ąparîemâ zêdu
oprijeti: ąparjêt, aprîmem, aprîm, ąparîeū, ąparîela; a. se; je šou ąparîemš pri hoji se je oprijemal; se ya je ąparîeū
oprati: ąpärtat, -am; a. kôs
aprtav: nêst u ąpärtwix
oprtavnica: ąpärtuncâ oprtavnica pri košu, oprtniku ipd.
oprtenksi: ąpärtñsk kôs
oprtnjak: ąpärtñâk = ąpärtñansk kôs
***opucati:** ąpûcat osnažiti; se je ąpûcu se je raziral
opusliti: ąpäst, -astim, -ušfu; a. nawâda
orač: ąräč, -ç
oral: ąräu oranje; lietâs je têška, lôgka ąräu
oranje: ąräjnê
oratev: ąrätu, -twę
orati: ąrat, sup. ąrat, ąrjem, ąri, ąräu, ąral
orbas: ńerbâs
***ordinga:** ńerŋya red.; ńerŋx, neskl. prid., prislov: ńerŋx narešt dobro, prav narediti; ńerŋx člôuk neoporečen človek
***ordinar:** wärdnâr (neskl.); wärdnâr člôuk surov človek; wärdnâr ąblîökâ obleka slabe kvalitete
oreh: ąrx, ąrîxâ
orehov: ąrîexu, -awâ; ąrîexu liess
orel: ąru, ąrla
organist: uryanist
orglati: ńerlât, -am
orgle: ńerle
orglice: ńerlce
orlic: ąrlč, ąrlîc
orlop: ąrlu, -awâ; ąrlu ȝnîezd
orna: ńernâ; izdelovalci lesene posode prodajajo posodo na orne; »ta wîelkiż brentâču sta dwâ za ȝnâ ńerna«

orodje: ərûədjə
oropati: ərûəpat, -əm
os: ūəs, əsi os pri vozu
osa: ȳ̄sə
osat: əsât
oscanec: əscânc (psovka)
oscatti: əscât, əscîljem, əscâu, əscâ-
 -la, əscân; ə. se; pačâk, dë se
 wôu əscîjé
osel: ȳ̄su, ȳ̄slâ
oselnik: ūəsunk, ūəsňk
osem: ūəsm; əb ȳ̄smiç; pôl ȳ̄smiç
osemdeset: ūəsmidçeset
osemkrat: ūəsmkât
osemnajst: usmnâjst
*osemnajstkarica: usmnâjskarcə
 dekle 18 let s pomenskim od-
 tenkom »še neumno dekle«
osevek: əs̄fəuk neposejano mesto
 na posejani njivi
osipati: əs̄ipat, -s̄iplem; ə. kramp-
 pîr
osipčen: əs̄ipčə; əs̄ipčna zêmle
 rahla zemlja
oskobljati: əskûəblət, -çem, əs̄am
 əskûəblu
oskubsti: əskâpst, -skûbem, -skû-
 bu, əskûəblâ, əskûəblen; ə. kâ-
 kûəš; ȳ̄lâwâ ə. (pri zaklanem
 prašicu)
osla: ȳ̄slâ osla za brušenje; bole-
 čina v dimljah od teka, naporne
 hoje ipd.; stari so pri taki
 bolečini polagali oslo na boleče
 mesto
osladkati: əslâtkat, əslatkâ, əslât-
 ku, əslatkâlâ; əslâtkat se; swî-
 ne se əslatkâ s kako krmo se
 razvadi, da noče potem več
 jesti
oslarija: əslarîjë
oslepariti: əslêpârf, më je əslê-
 pâru
oslepeti: əslêpf, əslêpim, əslêpu,
 əslêpîəlâ; je nəwârə zâ əslêpf
oslepiti: əslêpf, əslêpim, əslêpu,
 əslêpljen
osliček: əslîčk

osliniti: əslînf, əslînš, əslîn, əslî-
 nû, əslînla, əslîjèn; əslîn n  f
oslovscki: əslôysk
osmak: usmâk gl. pod »tram«
osmina: ūəsm dân osmina po
 rajnkem
osmoditi: əsmôtl, əsmâdîm, əsmôf,
 əsmûədu, əsmâdîla, əsmôjèn,
 əsmajenâ; ə. prêšiç mu zakla-
 nemu šcetine osmoditi; ȳ̄ je
 əsmûədu močno udaril
osmoliti: əsmôlf, əsmâlîm, əsmûə-
 lu, əsmâlîla, əsmôlen, əsmâlê-
 nâ; ə. se
osmukati: əsmûkât, -əm; ə. lîstje-
 z w  j  
osmukniti: əsmûkýt; ȳ̄ je əsmûk-
 nû udaril z vejo, palico ali pd.:
 w  j   ȳ̄ je əsmûkýla
osnik: əsnîk osnik pri kolesu
osobenjek: əsbejn'k gl. gostač
osoje: əsûəjë, w  sûəjë
osojen: əsûəjn; nâ əsûəjnem
osoliti: əsôl  , əsâlîm, əsôl, əsûelu,
 əsâlîla, əsôlen, əsâlénâ; əsâ-
 lénâ fôt; əsâlén m  su
osrati: əsrât, əsîrjem, əsrôu, əsrâ-
 la, əsrân; tudi v pomenu: vzeti
 mu dobro ime
osredok: əsrîst  k prostor med nji-
 vami
*osreja: əsrêjë sredica kruha
ostajati: əstâj  t, -çem; mu ȳ̄s  yâ
 əstâj  ; əstâj   zât zaostaja
ostanek: əstânk; əstânk   pâb  -
 rat
ostareti: əstârf, əstâri, əstâru,
 əstârîla
ostati: əstât, əstâñem, əstâñ,
 əstôu, əstâlg; zât əstât zaostati;
 dužân ə.; nâ lâz ə.; n  j əstâne,
 kâd je blâ
oster: ūəjstar, ȳ̄jstrâ, ȳ̄stru; ȳ̄jstrâ
 nâzîčkâ; ȳ̄jstrâ brâdâ; ūəjstar
 ȳ̄las; ūəjstar w  t
oster: ūəstâr, -trâ nabrušeni del
 kose, noža ipd.; kôsâ je əb
 ūəstâr se je skrhala

ostrašiti: astrâšt, astrâš, astrâšu, astrâšla
ostrgati: astârγat, -am
ostrica: astrîcâ neka trava
ostriči: astrêšl, astrîžem, astrîyu, astrîylâ, astrîžen; a. člôwîekâ, ðîce, brâdâ, lâsi
ostrina: astrînâ = oster; nîm (nimam) nâbene gâstrînê ne noža ne kakega drugega orodja, s katerim bi rezal
ostrost: astrûest
ostrugati: astrûyat, -am
ostružek: astrûšk; astrûšk pravijo tudi mlademu svinetu, ki je zastalo za drugimi iz istega gnezda
ostruži: astrûš f. pl. ostanki olupljenega krompirja
ostružiti: astrûšf, -ûžu
ostudnost: astûdnast
osumiti: asûmf; ya je asûmu
osušiti: asâšf, -sâšim
osuti: asât, asûjem, asûj, asû, asûlla, asût; a. krampiø; cwîet se je asû
osvaljek: aswâlk; aswâlkê nardî wiøtar sa siønam
osvaljkati: aswâlkat, -alkâm, -âlku
osvestiti: se je aswîøestu
osvinjati: aswëinet, -em, aswëiñu, aswëinâlâ, aswëinân
ošaben: ašâbñ
ošabnež: ašâbñeš
ošabnica: ašâbñca
ošabnost: ašâbñast
ošaren: ašârñ neroden in težak (o orodju, ki ga je težko rabiti)
oščegečkatî: ašçyäčkât, ašçyäč-kâm
*ošimfati: ašîmfat ošteti
ošiniti: ašînf, ašînë, ašînu, ašînlla; ya je ašînu ostro pogledal
*oširati: ašîerat kôjnê konju nadeti opravo
oškodovati: aškûødwat, -am; sa me aškûødwal; a. se; zakèj ste

se tûøik aškûødwal? (ko ste nas pogostili)
oškrbiti: aškârpf, tîstâ sklîedâ je aškârbленâ; lônc se je aškârbu
oškrofotati: ašträfâtat, ašträfâ-tâm, ašträfatu, ašträfâtân
ošlatati: ašlâtat, -am
ošpegati: ašpîøat, -am
ošpegovati: ašpêøowat, ašpêøu-jem
ošpetelj: wâšpetl, -e, šaljivo tudi rîtnâ žâlast
ošpice: üešpcë
ošpičiti: ašpîčf, ašpîč, ašpîču, ašpîčen
ošteti: aštëč
oštuliti: aštûlf; aštûlen top.
ošvîgati: ašwîyat, -am
ošvrkati: ašwârkat, -am s šibo ali pd. natepst
otajati: atâjat, -em; a. se
otava: atâwa
otavič: ašâqç
oteči: atêčf, atêče, ašîøeku, atê-kłâ, tudi atêčen, atêčenâ
otekati: atîøkat, -a; nôjâ atîøekâ
oteklina: ašeklinâ
otel: ûetu, ûetlla, ûetl
otep: atêp, atîøpa
otepati: atîøpat, -lem
otepavati: ašepâwât, -am
otepsti: atêpst; dëj se atêpst (to je, otepi sneg ali pd. z oblike in obutve)
otesati: ašesat, ašîøem, atêš, ašesu, ašesân; a. trâm
otešcati: ašašet se, se ašašâm, sam se ašašu
oteti: ašîøet ogaben; šûøerk je še bël ašîøet šcurek je še ogabnejši
otiska: ašiskâ; a. se mi je nardîla na nôjx
otîšcati: ašîšet, ašesî, ašîšu, aše-sâl, ašesân; cîøl me je ašîšu
otka: ûetkâ
otlina: utlîna
otodi: tatûøef
otok: ašûøek, -a otekлина

*otolč: ątōuč neroden človek
otolči: ątōučf, ątōučem, ątōuč, ątōuku, ątōukla, ątōučen; jāpkā, չrūškē sa ątōučenę
otor: gl. pod »ułor«
otornik: gl. pod »utornik«
otrebiti: ątriəpf, ątriəpš, ątriəp, ątriəbu, ątriəblą, ątriəblęn; ą. șalatę, drīeuję
otresati: ątriəsat, -am; ą. z չlāwą; žāyę ątriəsa, če ne teče gladko in stresa žagarju roko
otresti: ątręst, ątriəsem, ątriəś, ątriəsu, ątriəslą, ątriəsen; ą. չrūšką, slāmą, sän; ątręst z չlāwą (če ni kaj po volji)
otreti: ątärłf, ątärəm, ątṛou, ątärłą, ątärł; lān ątärł
otrinek: ątrínk
otrñiti: ątärłf, ątärñem, ątärñ, ątärñu; ą. lūč; tudi v pomenu »udariti«
otrobi: ątrūəp, ątrabī, fem. pl.
otročaj: ątrac̄aj
otročarija: ątrac̄eriję
otroče: ątrōče, ątrac̄iatą
otročji: ątrūəći, -čje; pa ątrūəcje; ątrūəcje pūəsle
otročnica: ątrūəcęca
otrok: ątrōk, -a, dat., loc. ątrūək, pl. ątrōć, gen. ątrūək, acc. ątrōjke, loc. ątrūəcič, instr. z ątrūəć; je jemīłą ž ním ątrōką (nezakonskega)
otrpniti: ątärpýf, ątärpnem, ątärpnú, ątärpną, ątärpjęn
ovca: ծucą, gen. pl. աwâc, ծuc
ovčica: ծucą, օցicą; māf bōžje օցicę pâsę na nebu se delajo ovčice (cirro-cumuli), gl. še pod »hlebček«
ovčji: ծucı; ծucı չlīəu; օցi sér
ovedeti se: ąwiəł se; sę něč na ąwię se mu nič ne posveti v glavi
oves: ծus
ovijati: ąwījęt, -em
ovinek: ąwīnk

oviti: ąwīf, ąwījem, ąwīu, ąwīłą, ąwīt; ą. z drātam; ą. sę
ovreći: ąwärſf, ąwäržem, ąwär-ru; usāką rīč mu ąwäržę
ovsen: usiən; u. kräx; usiəna slāma
ozdraviti: ązdrājłf, ązdrājm, ązdrāju, ązdrājla, ązdrāuļen, tr. in intr.
ozdravlјati: ązdrāuļet, -em
ozebek: ązīəpk
ozeblina: ązébliną
ozebsti: ązēpst, ązīəbem, ązīəbu, ązīəblą, ązīəblęn
ozeleneti: ązēlēnf, ązēleni, ązēlē-nu, ązēleniəla
ozek: նəsk, -a, նəskiγa, comp. նəži
ozimec: lān ązīmc
ozimen: ązīmę; ązīmną šunīca
ozimka: ązīmką sorta pozno zrehli hrušk
ozmerjati: ązmīərjęt, -em
oznaniti: ąznāńf, ąznāńje, ąznāń, ąznāńu, ąznāńla, ąznājen; s prižnęcę ąznāńf
oznanjati: ąznājnęt, -em
oznanjenje: աznajęinę (cerkveni izraz)
ožehtati: ąžiəxtat, -am (perilo)
ožemati: ąžiəmat, am
oženiti: ąženīf, ąžiən, ąžen, ąženīla, ąženjen; ą. sę oženiti se, tudi v pomenu »omožiti se«
ožeti: ąžmęf, ąžāmęm
ožgati: ąžyäf, ąžyem, ąžyf, ąžyāu, ąžyāł, ąžyān; ą. kōy; sūəncę ya je ąžyāł; ya je ąžyāu udaril
ožigati: ąžiγat, -am
oživeti: ąžiūf, ąžewim, ąžiu, ąžewiła
oživiti: ąžiūf, ąžewim
ožji: նəži
*ožlemati: ąžləmət, ą. čiəwą stragati z lesenim nožem
ožluti: ąžūlf; čiəyl sa mę ąželil
ožuriti: ąžūərf, -ru; ą. fąžu
ožvečiti: ąžwēčf, ąžwīč, ąžwēč, ąžwēču, ąžwēčla

P

pa: lôžk bi, pâ nêčę; pâ pëjš, čę nî dârŷâč; sę nîš z nîm ȭâñeru — pâ sâm saj nisi z njim govoril — seveda sem govoril; kîø pâ lêš semtertja; jëst pâ tî; ȭâ nî pâ ȭâ nî; këj pâ seveda; kâkûø pâ seveda; kâm pâ ȭriøš? këj pâ mîšlš? ȳl pâ še wëč

pacati: pâçat, pâcâm, pâcu, pâcâla

pacati: pâçat, -am (meso, les); p. se

packa: pâckâ; jë nãrîødu ȝanâ pâckâ (na papirju); tudi psovka

pač: ȭ, pâč jë blû

pačiti se: pâčf se; këj se mi pâčš!

padati: pâdât, -am

padec: pâc

paglavec: pâyluc nerazvita žaba

pah: pâx, -a tisti del stope, ki z udarjanjem phe

pahati: pâxat, -am; tâkû pâxâš, dë tâk wîetar dîelâš, dë me kâr zîebé

pahljati: lûč pâxlâ utripa

pajac: pâjâc

pajčevina: pâjčunâ

pajdaš: pâjdâš, -ę

pajdašti se: pâjdâšf se; nãkâr se z nîm nâ pâjdâš

pajek: pâlk, -a

pajkelj: pâjkł, -le

**pajsati:* pâjsat, -am; čôikę p. pehati čoke navzdol takо, da služi cempin kot vzvod, s katerim se premakne čok z mesta

pajšta: pâjštu, pâjštwę; pâjštu îmâ lîesę

pak: kâkûø pâk

**pakeljc:* pâjkłc zavojček; ȝan pâjkłc tâbâka

pakfonast: pâkfônast

palača: pâlâčę

palčnik: pâycñk; râkawicâ sâm s pâycñkam rokavica s posebnim tulcem samo za palec

palec: pâyc, -a palec na roki, nogi; gorenji rogelj pri vilah, podajilnici; a îmâ këj pât pâycam?

palica: pâlcâ; bêrâškâ pâlcâ; ȭriø ęp pâlc; ȭâ lôžk têpę, kâ mu jë dâu pâlcâ z rûæk (o starem, če se mu slabo godi)

palička: pâlcâ

palina: pêlinâ tringulacijsko znamenje

paliti: pâlf, pâl, pâlu, pâlîla; p. se

pamet: pâmet; pâmet jë bûøelš kâd zâmet; nî par tâ prâj pâmet; čę îmâš še këj pâmet, nâ ȭçf; sâm tâjkę pâmet tako mislim; pâ môj pâmet; pâ pâmet rôynat; pâ nâ pâpâmet pametno

pameten: pâmetnâ; pâmetnâ besiðâ; ȭâwôr pâmetnâ

pametiti: pâmf, pâmf, pâmfu

panati: pânat, -am

panj: pâjnâ, -ę drevesni panj; čebîølý pâjnâ

pant: pânt, pântâ, pl. pânf pant pri vratih, p. v ostrešju

papež: pâpeš, -że

papir: pâpfér, -rje

papirček: pâpférčk

papirnat: pâpiøernat

paprika: pâpârkâ

par: pâr; sâ šlî s pâram; stâ šlâ ȭ pâr; sâm ȭâ jêmu zâ pâr; ȭâ mu nî pârâ

parada: pârâda

paradana: pârâdânâ vmesna ste-na med sobami

parati: pârat, -am; p. se

parcela: pârcelâ

pare: pârę; leži nâ pârâz

pariti: sâñ se pâr; cûjnë se pârje nâ pêč

parkelj: pârkł, -le

parkelček: pârkłčk

parobek: pârûøpk

*partida: partiða množina snopja, kolikor ga mlatiči hkrati zneso na skedenj, da ga omlatijo z mlatilnico

*partiti: wôdą partî voda deli, razmejuje (npr. Idrijska Belica ali Zala črnovrško občino od idrijske)

pas: pâs, dâ pâsu, čes pâs

*pasač: nâ pâsač na mestu, kjer veter močno piha

pasast: pâsast

*pásati: pâsat, pâšem, pâsu, pâsâla; fôd mu nâ pâše ne prija; tâ klabûk mi nâ pâše ne stoji

*pasáti: pâsat, pâsâ, pâsu, pâsâla miniti: mâčę je pâsâl mače je poginilo

pasec: pâsc; lônc s trîem pâscam

*pasijon: pâsijûen, -a (cerkvena pobožnost)

pasji: pâsi

asma: pâsmâ; tâ pâsmâ uſi pâznâje te ljudi vsi poznaajo (tako se reče o slabih ljudeh)

pastarica: pâstârîca; bôžje pâstârîckâ motacilla

pastca: pâscâ past za miši

pasti: pâł, pâdem, pâdu, pâdlâ; je pâdu, kâd je dôuž jen šerôk; mi je pâdl u ylâwâ

pasti: pâst, sup. pâst, pâsem, pâš, pâsu, pâsâla; pâstîr, žén pâst; žwîna se pâse; lenôba pâst; pâbrîš mîzâ, dê se nâ bâjé mûixé pâsle; kâkñâš se pâsejé

pastir: pâstîr, -je; je bûu za pâstîrje; je slûžu za pâstîrje; kâči pâstîr

pastirec: pâstîrc zlasti pastirec v jaslicah

pastirček: pâstîrčk

pastirski: pâstîrsk

paša: pâš; lîatâs je dôbra pâše; sam dâu jenîca nâ pâše dal sem junico k drugemu kmetu, kjer bo ostala čez poletje na paši; čebîlnâ pâš

patent: pâtent

pater: pâtar, -trä

paternošter: pâtanûeštâr, -trä molek

patoglav: pâtaylôu, -âwâ se reče o obroču, kolesu, če ni prav okroglo

patron: pâtrûen

patrona: pâtrûenâ

pavola: pâwâla

pavša: pâgše zagozda pri zavori, obnjo se drgne kolo

pazderje: pâzdîerje

pazduha: pâjzya; pât pâjzya

*pecirk: pêciérk okraj

peč: pîeč, at pêči, nâ pêč, za peč-jûæ; deli kmečke peči: žekn, wêlp, mûadnycę, klfûep, čelšošňk, z c; u pêč zâkñâr ; v pomenu »pečina« le v lastnih imenih: wîelkâ pîeč, mâłâ pîeč

peča: pîečê starinsko žensko pokrivalo

pečat: pêčât, -a

peči: pêčl, pêčem, pêč, pîoku, pêkla, pêčen, pêčenâ; kûxanjen pêčen, nâ mîzâ pârnëšen, pâ nâ mâra nê pâs nê mâčka (špila pri krvavici); krâz pêč; râna pêče; åci me pêčej ; kâprîwâ pêče; wîest me pêče

pečka: pâškâ pečka pri sadju

pečkati: pâčkât, pâčkâm, pâčku, pâčkâla; pâ nôs pâčkât; zmîeraj k i pâčkâ vedno kaj dela

pega: pîeyâ

pegast: pîeyast

*peglati: pîeylat, -am likati (perilo)

pehar: pêçar, pêçärje, u pêçari slavnata skledasta posoda

pehati: pâçhat, pâçâm, pâçu, pâçâla; ya pâçâ at sêbe; se pâçâ z želñečâ; ües pâçhat porivati voz

pehiniti: pâçýf, pâçnem, pâçñ, pâçnu, pâçnîla, pâçjen; mâl pâçñ! voz, da živina laže spelje

pek: pîek

pekel: pāku, pākļa, u pāk]; bāš pāršu u pāku

peklenki: pāklējnsk; pāklējnska pāšāst; pāklējnsk čķawēče

pekovski: pīekusk

***pelcar:** pīaucar, -arjē cepič

***pelcati:** pīaucat, -am cepiti sad-no drevje

pelin: pēlī, pēlinā

***pelina:** pēlinā triangulacijsko znamenje

pelinov: pēlinu, -awa

peljati: pēlēt, pīelēm, pēl, pēlu, pēlāla; γa pīelē za rūekā; wōl dōbar pīelēje; p. sē; γa pīelē za patpājzra

pena: pīəna

penast: pīənast

peniti: pīənl sē; sē pīən, sē je pīənu

pentlja: pētlē; pētlē pīet, krīž dēsiēt, dwiē jēn trī, kūejk tu strī?

penzijon: pēnzjūen

pepel: pepīəu, -iela

pepelnat: pepīənāt

pepelničen: pēpeūnīčη; pēpeūnīčna srīədā

peresce: pērīsce

perica: pērīca

periłnik: pērīunk periłna deska

perilo: pērīl; srājca, arjūxā pa pērīl

perišce: pēriše

perje: pīerjē

pernat: pīərnāt

pernica: pīərīca pernata odeja

pero: pēru, pērīəsa

perotnica: rēpētnīca perot, npr. kurja; perotnica na vretenu pri kolovratu

***perotnica:** pērūətīca deska pri slaminati strehi na čelnī strani od temena do kapa

persut: pāršūt

pes: pās, pāsa, pl. pās, pāsu

pesa: pējsa

pesca: gl. pastca

pések: pīesk

pesèk: pāsk

pesem: pīəsm, pīəsm

pesen: pējsn; pējsn pīerjē

pest: pīəst, pēsti, u pēsf, s pēst-jūə; tē m žē dūəbu u pīəst te bom že dobil v pest; je žē u pēsf; γa īma u pēsf; īnā pīəst fāžūəla

pesterna: pīəstarnā; je slāžīla za pīəstarnā

pestiti: pēst, pēstīm, pēstīu grdo ravnati s kom

pesto: pīəst, -a

pestovati: pīəstwāt, -am, pīəstu, pīəstwāla

peš: gl. noga

pešati: pējšet, -em; žē pējšē? je začīəu pējšet pri hoji zaostajati

peščen: pēšēn; pēšēnā nīwā, zēmle

peščica: pēšīca; īnā pēšīca šunīce

peška: pāška

pet: pīət; a pētīx, dā pētīx, at pētīx

peta: pētā; mu je zmīəraj za pētām ga vedno spremļja; rīəž nā pīəf z delom noža pri ročaju

petdeset: pīədēset

petek: pīətk; wiəlk pīətk; pīətk jen swiətik

petelin: pētēlī, pētēlinā; petēlī pōjē; dēwi pētēlī; petelin pri puški

petelinček: pētēlinčk

petelinov: pētēlinu, -awa

petersilj: pātāršl, -le

Peter: Pīətar, Pētra

peti: pōjēt, pōjēm, pōju, pōjeļā; pētēlī pōjē; zyūən pōjē; šībā pōjē

peti: tā pēt, pēta

petica: pētīca

petje: pīətjē

petkrat: pīətkāt

petlja: pētlē

***petljati:** pētlēt, pētlām, pētlu, pētlāla beračiti

***petljarija:** pētlērijē; žewi nā pēt-lēri živi od beračenja

petnajst: pētnājst

petre: pîetrę f. pl.
petrolej: pêtrual, -ę
petsto: pîet stu
pevec: pîəuc, -a
pevka: pîəuką
peza: pîəzə teža
pezdec: pâsc, -a; bâbi pâsc ly-
 coperdon bovista
pezdeti: pâst, pazdî, pâzdu, pag-
 dîelą
phati: pîät, pîem, pîðu, pîälę;
 p. jêčmen, xřûšké
piča: pîčę krma za živino
pičel: pîču, pîčlą; pîčlą kîlą
pičiti: pîčf, pîč, pîču, pîčlą
pihalnik: pêčâunk pihalnik za pi-
 hanje v peč; puška (zaničljivo)
pihati: pîčat, -am; wîetar pîča;
 vât pîča; pîča ąd ūeze
pihniti: pîčyf, pîčnem, pîčy,
 pîčnu, pîčylą
pijača: pejâče
pijan: pejjen, pejana; ąt krûča
 pejjen
pijanček: pejjenčk
pijanec: pejânc, -a; pejânc se
 sprêabärnę, kâdâr se ę jâmę
 zwârnę
pijanka: pejânką
pijanost: pejânaſt
pika: pîką; īmą pîką nâjń
pika: kâkûeš pîką zdârf
pika: pîką; īmą že dâš pîką že
 pade kaka kaplja
pikati: dâš pîką
pila: pîla
*pild: pîlt, pîldą podoba, pred-
 vsem svetniška podoba v okviru
pildek: pîltk podobica, kot so jih
 dajali otrokom v šoli
pilica: pîlcą
piliti: pîlf, pîlm, pîlu
pilpoh: pîlpaz drevesna smola
pinja: pînę; u pîn dîelat
pinjen: pîn ali pînen mlîek
 zmetki
pintar: pîntar, -tarje sodar
*pintarija: pentarſje sodarstvo

*pintariti: pêntârf, -ârm izdele-
 vati leseno posodo
*pintarski: pîntârsk; pîntârsk nôš
pipa: pîpą pipa pri sodu, vodo-
 vodu
pipec: beseda neznana, gl. pop-
 karica
*pir: pîer pivo
pirh: pîerž velikonočni p.; volov-
 sko ime
pirha: pîrča kravje ime
*pirovski: pîerusk; pîeruską flâše
pisanje: pêšâinę
pisati: pîsat, pîšem, pîš, pîsu,
 pêsałę, je pêšan je pisano; pî-
 san, -a je pridevnik; pîsan yliə-
 da; lêp, vart pîš; srîočn zôł
 pa kęj pîš; ą ti kęj pîš? pâr
 tîsîl xîs se pîšeję Łampe
piskati: pîskat, -am; pîską na pî-
 šuką; wîetar pîską
pismo: pîsm, -mą; sa šlî pîsm
 dîelat so šli delat ženitovanjsko,
 kupno ipd. pogodbo
pišćalka: pîšuką
pišćanec: pêšânc
pišće: pêše, pêšîeta
pišćek: pêšk, -a pišće
piška: pîšką mlada kokoška
piškap: pîšku, -awą; pîšku lîošňk
piškavec: pîškuc
pištola: pâstûelą
pitati: pîtât, -am; p. se dobro je-
 sti; atrôką pîtât; mîadîc pîtât;
 spîtan prêšc
piten: pîtu; pîtna wôdą
piti: pîf, pîjem, pî, pîu, pîłą; mu
 je dâu pêt; ąt je pâklfcu pîf;
 pîf pît (povabilo v krčmo vsto-
 pivšemu znancu, naj piye iz po-
 nujenega mu kozarca); lîes pîjë
pivec: pîuc, pl. pîuc
pivski: pîusk
pizda: pîzdą žensko spolovilo
pizditi se: pîst se, se pîst se joče
 (o otroku, ki se joče in kremži)
plac: płac, płacą, na płâc; ę âj-
 dušy na płâc na trgu v Ajdov-

ščini; tô nî náběnýa pláca pro-
stora; plác nárešt

plača: pláče

plačati: pláčet, -ém, pláči, pláču,
pláčálâ, pláčen; dòuz pláčet;
à s pláčen? ali si prejel plá-
čilo? kátiérâ rôkâ i něč na plá-
če? katera roka ji nič ne služí?
tû bâš drâx pláču to se ti bo
mašcevalo; nápréj pláčet

plačevati: pláčowat, -ujem, -uji,
-ou, pláčwâla

plačilo: pláčil, -a

plačník: pláčník

plahodrati: pláxadrâ

**plahta:* pláxta

plahtati: pláxtat, pláxtâ; tákû
pláxtâ tako grdo gre

plajba: plájbâ

**plajbezen:* plájbézny svinčník

plalen: plâgn, plâgné něšké

plalnice: plâgnce f. pl. plalne ne-
ške

plamen: plâmen; yurî s plamíe-
nám

plan: ná plánem na odprtem, ne-
poraslem

planiti: plánt, plán, plánu; jé
plánu wân je hitro skočil ven

planjava: plájnâwâ razsežen, od-
prt svet

**plankati:* plánkâ = klompa, npr.
v sodu, če ni poln

planota: plánôta manjša trata v
gozdu, navadno del pašnika,
večkrat ledinsko ime: dûeljanâ,
yúeranâ plánôta

plaskati: pláskat, pláskâm, plâ-
sku, pláskálâ; p. pa wôł čopo-
tati po vodi; u čiøulgë mi plás-
kâ (ker je voda v njih); swínę
pláskâ (ko je)

plašč: plájš; mâšn plájš

plaščar: plájšer, -rje potepuh

plaščur: plájšnér, -rje

plaščurski: plájšnérsk

plašen: plášn, -na

plašiti: plášt, plás, plášnâ (na
Javorniku plášla); kôjní se plás

plat: plát, pláti; ábadwié pláti
obe krili (okna, vrat); je mál
ná tâ náuñâ plát je malo ne-
umen; ná kátiérâ plát je? s kom
drži? plát zwânu býje

**platentof:* plájtntôf, -a abeced-
nik

plati: plát, pùelém, plôu, plálâ;
p. žít; swíné pùelé rije po pol-
nem koritu in mlaska

platiti: plât; lîes sé plátí

platišče: plátíšç

platnen: plátññón

platnica: plátñicâ

platno: plátñ

plav: plôu, plâwâ, plâu

plavati: plâwat, -am; râba plâwâ;
ôru plâwâ (po zraku)

plavček: pláuček volovsko ime

plavec: plâuc volovsko ime

plavka: plâukâ kravje ime

plavkast: plâukast modrikast

plaz: plás plaz snega, zemlje

plaziti: plâsf sé; p. sé pa trébûz;
atrôd sé plâzje pa drôwaz

plaža: plâžé plevel; slaba jed

pleče: pléče, pléčištâ; swéjnsk
pléče; pléče pl.; pléče mé bâ-
lije

pleh: plêx, -a

plehek: plêxk, -a, -u; plêxkâ wô-
da, plêxkâ íot

pleme: plémé, plémíenâ; tâ bâ za
plémé se reče o teletu, svinjki;
yříe dôbár pa plémíen se reče
o rodovitni kravi, tudi o ženski

plemen: yřök jé spleťenâ s štêriž
plémíenu

plemeniti: čebíélâ sé pléméni,
aplémení

plenica: plénicâ

plies: plîs; swétýa wîda plîs

plesati: plîsât, plîsésem, plîs,
plîsu, plésálâ

plesavec: plésâuc

plesavka: plésâukâ

plesneti: pléští, plésní, pléšnú

plesnjav: plîsénú, -ewâ

plesnoba: plésnôba

plesti: plést, plédem, plíšedu,
 plédlá; p. kóše, cájnę
pleša: plíšeš
plešast: plíšešest
plešec: plíšešc
pleška: plíšešká neka do 1 m vi-
 soka gozdna rastlina, ki so jo
 nekoč brali za svinje
pletev: plíšetu, -wę
pleti: pléf, plíšewem, plék, plíšla
pleva: plíšawa
plevek: pléyuk, -a, -u plehek; zíselę
 je pléyku; míčkan prépléyku
 je zíselę
plevel: pléwíęu, -la
plevica: pléwica
plevonica: plíšeunca posteljna plev-
 nica
plezati: plíšežat, -am
plitev: plíštu, -wę; plíštwą pasuńe-
 da
pljuča: plíšče
pljučnica: plíšeunca
pljunek: plíšnk
pljuniti: plíšnť, plíšnem, plíšní,
 plíšnu, plíšnla
pljunkati: plášká v sodu, če ni
 poln
pljusk: plíšsk
pljuskati: plíšskat, -a
pljuskniti: plíšskýf, plíšskne, je
 plíšskýf
pljuvati: pléwat, plíšjem, na plíši,
 pléu, pléwátę
plod: plíšet, pládu
ploditi: se pládli (o živalih)
ploh: plék, -a, pl. plóix
ploha: plékza, pójxę; plékza se je
 úhlá
plosk: pałdż dílę na plósk
plot: plíšet, at plátu, na plót, za
 plíšetam; žíu plíšet
ploskati: plóuskat; wóda plóu-
 ská (če posoda ni pri miru)
plug: gl. pod »drevo«
plundra: plíndra
plužne: plížne, plúžn f. pl.

po: pa dwâ jen dwâ; pa cíale
 dní; yríem pa ačíeta; je pôslu
 pûem; yríem pa wôde; ahláčf
 se pa ráspsk; pa dámäč; pa
 náše; usák pa sôjé; pa pâsjé;
 pa mâčjé; pa némšk; xúeř pa
 wâs; pa tám; pa kmfotix; na
 zóř pa dâži; pa pûef zóř; pa
 nákuňet; ya je ýdáru pa ylái; pa
 dněj; pa nôč; pa zím; pa kfef;
 pa náwâf; se je wâryu pa ačíef;
 pa n pâmef; pa mój pâmef; pa
 ūel (po volji); nábhës ríeč mu
 ní pa mísí; pa prawíe pravič-
 no; pâwěj pa prawíe povej res-
 nico; pa wârst; pa ábrás sám
 ya spôznu; pa kônc; pa wârx;
 pa dôyym; pa krým příčet; pa
 tém tâjkm; pa nádôužnem sa
 ya apsádil; pa málm dâjet; pa
 námârnem; pa jmloň páklícat;
 pa cíón; xúeř pa uséx stíserix;
 pôslat pa pûešf; pa násríeč;
 pa číom je lítas krampfér? pa
 žlíc dâjet; pa málm dâjet; xúeř
 pa aprâukaz; pa nálm lîef; pa
 kôšy; pa smârl; srâječ pa pê-
 ríl; je pa mén; děší pa wíni; se
 mi tñueš pa dêm
poahattati: pâgáxtat, -am; pâgáxtai
 mál povaruј malo
pob: pûep, -ba, pûebjé
pobahati se: pâbâxat se, pâbâxâ
 se
pobasati: pâbâsat, pâbâšem, pa-
 bâš, pâbâsu, -ała
pobček: pûepčk
pobegniti: pâbîeyýf, -bíeynem
pobeliti: pâbîelf, pâbîelm, pâbîel,
 pâbîelu, pâbîfla, pâbîlen; sñíež je
 pâbîelu xírbé; xíšé pa-
 bîel
pobesiti: pâbëjsf, pâbëjs, pâbëj-
 šu, pâbëjsla, pâbëjsen; p. se
pobezati: pâbâzat, pâbâzám, pa-
 bâzu, pâbâzálę; pâbâzaj łygý,
 dę ba yuríeł
pobijati: pâbíjet, -em

pobirati: pabíerat, -am; p. krám-píer, xrúšké, jápká; pabíerá za ním běsíodě; sę pabíerá (ko je padel)

pobiti: paběl, pabíjem, pabí, paběu, pabíflá, pabít

**pobohati:* pabóžat, -am; děj swíne pabóžat pogladiti (da jo pomiriš, če je huda)

poboljšati: pabúalšet, -em; p. sę

pobosti: pabóst, -bódě; wöu γα je pabúedu

pobotati: sám sę pabúatlaž z níue sem se zopet sprijaznila z njo

pobožati: pabúožet, -em

pobožen: pabúožn

pobožkati: pabúožskat, -am; požati

pobožen: pabúožn

pobožnost: pabúožnast

pobranati: pabrénat

pobrati: pabrát, pabérém, pabér, pabráu, pabrálá, pabrán; pějí xrúšké pabrát; kí s tū pabráu? pabér se izgini; s číosně je pádu, pę se je xítar pabráu; kí s tūe pabráu (npr. laž)?

**pobrčkati:* pabárčkát, -barčkám; usé pabarčkáš pobrskaš po jedi, da dobiš najboljše kose

pobrigati se: pabríyat sę, -am sę

pobrisati: pabrísat, pabríšem, pabriš, pabrišu, pabríšala, pabríšan; pę míš pabrísat; jě je pabrišu je hitro odšel

pobrskati: pabárskat, -am

pobrusiti: pabrušt

pocediti: pacět se, sę pacědī, pacědū, pacědīla; krí se je pacědīla; jě je pacědū stekel

pocepati: pacěpěpat, -aję; můjče sa pacěpale

**pocincati:* pacíncat, -am na rokah pozibati

pociniti: pacínf

**pokoklati:* pacákłat, -caklám pochodi

pocrkati: pacárkát

pocukati: pacükát, -am

**počaditi:* pacákāt, -cādū umazati s sajamí, ogljem ali pd.

**počakaj:* àn pacékáj malo časa

počakati: pacákát, -am, pacáki, pacák, pacákala; bám pacáku, dę sę zwédrí

počasen: pacésh, pacéshna

počasi: pacás

počasnež: pacésněš, -žě

počasnost: pacésnast

počečkati: pacéčkát, pacéčkám, pacéčku, pacéčkálá, pacéčkán, pacéčkáná

počediti: pacíøáf, pacíøádmá, pacíøáf, pacíøádu; p. sę iti na stran

počenčati: pacénenčet, pacénenčá, pacénenču, pacénenčálá; ně mu práft, tā usé pacénenčá nikar mu ne pravi, ta vse izblebeta

počeniti: pacénenf, pacíøoném, pacíøínu, pacénenňa

počesati: pacésat, pacíøášem, pacéš, pacésu, pacésalá

početi: pacéf, pöčnem; kęj baš pacíøu, kę na bę měně

počez: pacíøes

počistiti: pacíšf, pacíšs, pacísf, pacíslu, pacísla, pacíšen; kráwa strí, pól sę pacíšf, gl. »iztrebi«

počitek: pacítik

počiti: püøcf, püøcm, püøc, püøeu, püøčla, püøčen; flínta je püøčlá; tě m püøeu te bom udaril; lönç je püøeu; sta sę püøčla (z besedo ali dejansko)

počivati: pacíwát, -am

počrneti: pacécrýf, pacécrní

počrniti: pacécrýf, -cérnem

pod: pöt, pödä pod v hiši, hlevu ipdi, pod pri postelji

pod: je päršu pät kyälu; z däžę pät káp; cíesta γříe püøtsę; smę päd läža pod Italijo; päd węčer; päd nüeč; päd fesen; päd stríøza; päd ôknäm; pät pâjzya; je pät klüçem

podajati: pädäjet, -em; pädäjet snüøpję; p. sę; kám sę pädäješ?

pavljeti: kôk se pâdâjë se pri hoji sklanja naprej

podajilnica: pâdâluncâ priprava za podajanje snopja; deli podajilnice: rôgu, pâuc, štël

podaljsati: pâdâlšet, -em

podati: pâdât, -dâm; pâdâu se je vdal se je; kâm se je pâdâu napotil; se mu pâdâ kât swîn sêdž; šînâ se pâdâ se upogne pod težo

podaviti: pâdâjt, pâdâjm, pâdâju, pâdâl , pâdâgl n

podelati: pâdâlat, -am; p. snû pje deti snopje v kozolec

podelovati: pâdêl w t, -uj m; snû pje pâdêl w t

podgana: pâdâna

podgrivka: pâdyr uk  ptičja vrsta (hirundo vulgaris?)

podgromast: pâtagr m st

podirati: pâd r t, -am; p. z t; z s  se pâd r a

poditi: p t , pâd m, p t , pâd u, pâd l ; t k  je pâd u (namre  voznik), d  me je d x tu; atr   se pâd j 

podivljati: pâd uj t, pâd uj , pâd uju, pâd uj la, pâd uj n

podkev: p dku, -we

podkopati: p tk p t, -ku pl m

podkovali: p tk w t, p tk u jem, p tk u, p tk u, p tk w n; k j ne p tk w t, c s ulg  p tk w t

podkovica: p tk j c  podkev za  velj

podkovicnik: p tk j nk  zeljal za podkovico

podkrizati: p tk r z t se, -em se

podkupiti: p tk p f

podkuriti: p tk u r t, -rm

podlagati: pâd l y t, -am

podlastica: pâd l sc 

podloga: pâd l u r  kar se podlo i, pri kolovratu te e  t jn c  na podlogi iz klobu evine

podlo ek: pâd l u sk jajce, polo eno v gnezdo, kjer naj koko  nese

podlo iti: pâd l sh , pâd l zh m, pâd l sh , pâd l z u, pâd l z l , pâd l z n , pâd l z n ; pâd l sh ! podlo i kamen pod kolo!

podnica: p u d nc 

pod o nik: pâd n e z k; n sam t u j pâd n e z k nisem pod tvojo oblastjo

podno nik: pâd n e z k podno nik pri kolovratu

podoba: pâd u b ; pâd u b  je zdi se; n  z n b en  pâd u p ni ni emur podobno, slabo

podoben: pâd u b ; t u n  n b en  r e  pâd u b  zani 

podoble i: pâd abl ch , -abl e ch ; p. c s ulg 

podobnost: pâd u bn st

podo nik: pâd u c k zob podo nik

podo iti: pâd j t, pâd jm, pâd j , pâd l ; p. atr  k 

podolgast: pâd u g st

podol z: pâd u s

podorati: pâd r t, -qr em, -ri, pâd u ru; p.  n n ej

podotoriti: pâd w t u rf, pâd w t u r , pâd w t u ru, pâd w t u r jen; p.  k f

podpihati: pâtp ch t, -am; p.  gy 

podpihovati: pâtp x w t, -uj 

podpirati: pâdp r t, -am

podpis: pâtp s , -p sa

podpisati: pâtp s t, -i sem, -i , -isu, pâtp s la; pâtp s t se

podpisovati: pâtp s w t, -uj ; p. se

podplat: p p l t, p p l t a podplat na nogi, na  evlju

podpora: pâtp s ra

podpreti: pâtp r f, pâtp r m, pâtp r , pâtp r u, pâtp r l , pâtp r t; se je d b ar pâtp r u najedel

podra iti: pâdr sh , -dra im, -dr zu, -dr z l ; p. se

podra iti: pâdr sh , -az m , -a s , -a z u; p. p sa

podreti: pdrf, pdrem, pdr, pdrq, pdrla, pdrt; zs p.; p. s; zt s j pdru

**podritnik:* pdrfjk podrepnik

podrezati: pdrzat, -am

podrgniti: pdryf, pdrynem, pdryj, pdrynu, pdryla

podrtija: pdrtfjje je npr. podrta ali slaba hia ali pd.

podrunica: pdruzca

podsolnik: ptsunck veter od jugozahoda, od burji nasprotno strani

podstaviti: pstajf, pstajm, pstaj, pstaju, pstajla, pstulen; p. psnd; p. nya; kwc pstal skera

podstra: gl. pod »stra«

podstranica: pstrazca podstrešna soba

podstreina: pstren nazidnica v ostreju poslopja ali kozolca

podsev: pcq podšiv, npr. pri ženskem krilu

podšiti: pcf, pcjem, pcq; p. čiyl priiti, pribiti nove podplate; pcgnk podplat

podtekniti: pttkf, -knem, -kk, -knu, -knla; p., y; zmerem mi kj pttkne

podtikati: pttkat, -am

poduhati: pduzat -am

poduiti: pdwcf, -wcim, -uu

poduiti: pdsf, pdshim, pdsu, pdshla

podveza: pdwez

podvezati: pdwezat, -ezem

podvihati: pdwxat, -am

podvizati: padvzat, -ezem, -s, -zu, -zala hiteti

podvoz: pdu as os pri vozu

podvratek: pduatk

podvrei: pdwrf, -wrem; mu j pdwryu (npr. tatvino)

**podzidanica:* pdzdanca klet

**pofarbat:* pfrbat, -am pobarvat

**poflisati se:* pflisat s potruditi se, pohiteti

pofuliti: pflf, -l ukraсти

pogaa: pgc kruh iz koruzne moke, kot ga peejo oglarji in drvarji pod pelom in žerjavico; bel kruh, botrovo in botrino darilo otronici

poganjati: pgjnet, -em; zwn p.; zapravlji; šunca pgjne; drejje pgjne

pogasiti: pgsf, pgsm, pgs, pgsu, pgsen, pgsenq

poginiti: pgnf, pgne, pgn, pgnu, pgnl

pogladiti: pglf, -ldu

poglavit: pglwt

pogled: pglt, -dq; zt p.

pogledati: pgldat, -am; dbfl p.; na uerq p.; pglli p zwn; pglli za nm!

pogledovati: pgldowat, -ujem

**poghlihati:* pglxat, -am poravnati; p. s; sm s pglxal smo se poravnali, gl. s pod »spraviti se«

poglodiati: pgldat, -ldm

pognati: pgnt, pzenem, pzen. pgnou, -la; p. kin; s j pgnou za nm; q j pgnou p swief; j us pgnou p qrl; p. kurenne

pogniti: v sestavi: prpgyf

pognojiti: pgnf, -gnsm, -gni, -gneju, -gnllq, -gnjen, -gnjenq

pogolniti: pguff, -nem, pguf, pgutu, pgutla

pogon: pguen, -a lesena ali železna priprava za nabijanje obroev na posodo

pogorelec: pgurec kdor je pogorel

pogoreti: pgrf, pgurm, pgru, pgurel; zs j pgurel; drwa s pgurel; j pgru hia, hlev ipd. mu je pogorelo

pogorie: pgure

pogostiti: pâgôstî, pâgustîm, pâ-
 gûêštu
pogovarjati: pâgavârjet, -em; p.
 se
pogovoriti: pâgawôrf; p. se
pograbitî: pâgrâpf, pâgrâbjç, pâ-
 grâp, pâgrâbu, -âblâ, pâgrâb-
 len; usê je pâgrâbu, kâr mu
 je pârsîl pâd rûækâ; nîwâ pâ-
 grâpf; pâ nîu pâgrâpf
pogradašati: pâgrâdâšet, -em
pogreb: pâgrêp, -iêba; je šôu z
 pâgrîsp; je bû par pâgrîsp; je
 šôu za pâgrîbâm
pogrebec: pâgrîpce
pogrebsti: pâgrêpst, -yrêbem,
 yrîebu, -yrêbla
pogrebščina: pâgrîpšnâ
pogreneti: mât pâgrêpnî (jed, pi-
 jača)
pogrešati: pâgrîšet, -em
pogrešiti: pâgrêšf, -yrêšim, -yrîe-
 šu, -yrêšilâ
pogreti: pâgrêf, pâgrêjêm, pâ-
 grêu, pâgrîelâ, pâgrêt; pâgrêf
 se; me je pâgrîel
pogrezniti: pâgrîzýf, -iêznem,
 -iêzniu, -iêznyâ; p. se
pogrînjalka: pâgarnâukâ = ogri-
 njalka
pogrînjati: pâgrînet, -em; lân p.
pogrîniti: pâgârf, pâgârnem, pâ-
 gârny, pâgârnû, -gârnîlâ, -gâr-
 jen; mîza pâgârf, lân p.
poguba: pâgûba
pogubiti: pâgrâpf, -gâbim, -gâbu,
 -gâblâ, -gâblen, -gâblenâ, pâgâb-
 leñne
pogugati: pâgûgat, -ûglem
pohabiti: pâxâpf, -âbmâ, -âbu,
 -âblâ, pâxâblen
pohajač: pâxajâč
pohajati: pâxajet, -em
pohištvo: gl. formus
pohladiti: pâxłâf, pâxładim, pâ-
 xłâf, pâxładu, pâxładilâ, pâxłâ-
 jen, pâxłajenâ; p. fât
pohlastati: pâxłastat, pâxlastâm,
 pâxlastu, pâxlastâlâ

pohleven: pâxliéun
pohoditi: pâxôf, pâxûođje, pâxôf,
 pâxôdu, pâxudilâ, pâxûajen;
 umâkij se, dë te na bâm pâ-
 xôdu
pohrustati: pâxruštat, -am
pohujšanje: pâxûjšenje
pohujšati: pâxûjšet, -em
pohvaliti: pâxwâlf, -âl, -âlu, âlilâ,
 -zwâlen
poiskati: pâjëskat, pašsem, paš,
 pâjësku, pâjëskâlâ; tû ya pâjë
 pri tem (delu) mora porabiti
 človek vso moč
poigrati: pâjëvrat se, -jëvrâm se
poizgubiti: pâzgâpf; p. se
poizpraznični: pâsprâzýf, prâznenem
pojati: pûejet, em; p. žwînâ; atrôć
 se pûajejej; krâwâ se pûajej =
 se goni
pojati: gl. »peti«
pojemati: pâšemât, pâšemlê, pâšem-
 mu, pâšemâlâ; ôny pâšemâ;
 krâwâ pâšemâ crkava
pojenjati: pâjëinet, -em; wîtar je
 pâjëinu
pojenjevati: pâjëinôwat, -ûje
*pojertek: pâjertk požrešen
pojesti: pâjësf, pâšem, pâjëi,
 pâšedu, pâšedilâ, pâšeden
pojti: samo imp. pëjîf, -va, -tâ,
 ma, -te
pojutrišnji: pâjûtaršy, -ne
pojužinati: pâjûžnat, -am poobe-
 dovati (opoldne)
pokacati: pâkâcat, pâkâcâm, pâ-
 kâcu, pâkâcâlâ, pâkâcân, pâ-
 kâcânâ; pâkâcat pâ mîs z jedjo
 mizo popackati; pâkâcat se z
 jedjo ali kako drugače si uma-
 zati obleko
pokaditi: pâkâf, pâkadim, pâkâf,
 pâkâdu, pâkadilâ; p. pâ xîš;
 usê je pâkâdu, kâr je jëmu
pokalica: pûakalcâ silene inflata;
 pokalna cevka, kot jih izdelu-
 jejo iz bezgovih vej otroci
pokapati: pâkâpat, -am, tr.
pokašljati: pâkâšlet, pâkâšlem

pokašljevati: pákashlôwát, -ûjém
pokati: pûækât, -ám; zémlé pûo-
 kâ; drîeję pûækâ; zít pûükâ;
 kûožé pûækâ; pûækât z yâjžâ
pokazati: pákâzat, pákâzém, pâ-
 kâš, pákâzu, pákazâlâ; pákâž
 mu, kákûo sê dîelâ; pûet pákâ-
 zat; ti m žë pákâzu = ti m žë
 dâu (grožnja)
pokesati se: pákâsât sê, -kâsâm sê
pokidati: pákîdât, -ám
pokisniti: pákisnë (o jedi, pijači)
poklasti: pákłast, pákładém, pâ-
 kłâdu, pákładłâ; p. žwîń
poklati: pákłât, pákûsôlem, pâ-
 kôl, pákłöü, -âla, pákłân
poklekatî: pákłôkwât, -ám
poklekniti: pákłièkýf, pákłièk-
 nem, pákłièký, pákłièkñu, pâ-
 klęknîla
poklepati: pákłepât, pákłièplém,
 pákłepł, pákłepu; p. kôsâ
poklepetati: usê pákłepetâ vse iz-
 blebeta
poklestiti: pákłejst, pákłejst, pâ-
 kłéstu; p. wêjé
poklicati: páklicât, -içém, -iç,
 -içu, -ala, -an; p. pâ jemîoń;
 p. wînä; bûoý yâ je x sêp pâ-
 klicu; p. jûžnat
poklofučiti: pákłafučen kłabûk
 klobuk, ki nima več prave ob-
 like
pokončati: pákônčet, pákunčâm,
 pákônču, pákunčâla
pokončen: pákônčy
pokopati: pákôpât, pákûsôplém,
 pákôpł, pákôpu, pákôpâlâ, pâ-
 kôpan, pákôpânâ; p. marylîcë;
 an mât p.
pokopavati: pákôpâwát
pokora: pákûořa; p. dîelât; pâ-
 kûořa se reče o človeku, ki je
 za veliko nadlego pri hiši
pokoren: pákûořen
pokoriti se: pákôrf sê, sê pákuri,
 pákûořu, pákurîla
pokorščina: pákûořsnâ

pokositi: pákôsf, pákusim, pákôs,
 pákûořsu, pákôšen, pákûšenâ
pokozlati: pákôzlat, pákuzlâm,
 pákôzlu, pákuzlâlâ, pákôzlan,
 pákuzlânâ; p. sê
pokraspati: pákârspat, -ám; p. sê
pokrasti: pákârst, -âdem, -âdu,
 -âdlâ, -âden
pokrepati: pákârpât, -iôplejë,
 -epál
pokrepčati: pákârpçet, pákârp-
 čâm, pákârpçu, pákârpçâla; p.
 sê pokrepčati se z jedjo, pijačo
*pokrhati: үrêmë sê je pákârçal
 pokvarilo
pokriti: pákârf, pákrijem, pákri,
 pákârçu, pákriſa, pákriſt; p. sê
pokrivača: pákârwâčę pokrivača
 za lonec
pokrivalo: pákârwâł
pokriovati: pákriwât, -ám
pokrižati: pákrižet, -em; p. sê
pokropiti: pákârpôf, pákârpâm,
 pákârpô, pákârpôpu, pákârpôla,
 pákârpôplen, pákârpôlenâ; p. mar-
 lîcë
pokrov: pákrôu, -ôwâ
pokrovček: pákrôučk
pakrovka: pákrôučka pokrov za
 na lonec; pokrov pri pinji
pokrtačiti: pákârtâčl, -âču
pokukati: pákûkât, -ám
pokupčkati: pákûpčkât, -ám de-
 jati seno v kupčke (če se pri-
 pravlja k dežju)
pokupiti: pákûpf, -ûp
pokuriti: pákûořf, -ûořu
pokusiti: pákûsif, pákûss, pákûs,
 pákûsu, pákûsła; p. iot, wîn; še
 pákûsu nîsam jedi, pijače se še
 dotaknil niseim
pokušati: pákûšet, -em
pokušnja: pákûšnë; je párniøsu
 pákûšnë
pokoariti: pákwârf, -ârš, -âru,
 -ârlâ, pákwârjen
pokveka: pákwièkâ pokvečen
 človek

pol: pōy; pōy ūerę; ęne pōy ūerę
kake pol ure; děj pōy měń daj
polovico meni; děj nā pōy raz-
polovi; dōbrę pōy ūerę; pōy
wīči; dīča nā pōy dela po-
vršno; pōy mēš pōy tēč neto-
pir; pōy nāči; pā pōl brāt; pā
pōl sēstrą; ūerę je pōl ānę; ę
pōl ānę; dā pōl šēstix; nā pōy
pūčt; pādrūya ūerę

pola: pōla pola papirja; pola
blaga

polagati: pālāyat, -am

polagoma: pālāyamä

polajšati: pālajšet, -em

polakomniti se: pālakouňt se,
pālakouňe, pālakouňu

polastiti se: pālāst̄ se, se pālast̄,
pālastsu, pālastiňa; sām se je
usēya pālastu

polastati: pālajštat, -am

poldan: pouđan; je žē pouđan

poldanski: pouđansk; p. sūənce

Polde: Pūeldę, -ętę; pār Pūeldęf
hišno ime

**poldirati:* pāldiérat, -am briti;
p. se; ępāldiérat; ę. se

poldne: pōyne; je žē pōynę; ę
pōyne; dā ępōyne; ęd ępōynę;
pōyne zyuni

poldruži: pādrūx; pādrūya ūerę

poleći: pālēt̄, pālēz̄e, pālēyu;
žit̄ je pālēȳ; wīet̄ar se je pā-
lēyu je popustil

polegati: pālēywat, -am

polej: pōl

polenit̄ se: pālēn̄t̄ se, se pālen̄t̄,
se je pālēn̄u, -ęn̄la

poleno: pālēn̄ n.

polenta: pālēnt̄

polepsati: pālēpšet, -em

poleten: pālēt̄; pālēt̄ cęjt̄

poletje: pālēt̄je

poležati: palēžet; māl bām še pā-
lēžu; žit̄ je pālēžān

polh: pōy, -a

polhar: pōykar, -arję; Pōykar
hišno ime

polhen: pōyq

polhop: pōyku, -awę

poli: pōl potlej

polica: pālīca okenska polica;
polica na steni; polica pri plu-
gu (das Pflugspannbrett)

polič: pōlč, pālīčę

polir: pālfär, -rje

**polirati:* pālt̄erat, spālt̄erat

politi: pālēt̄, pālījem, pālī, pālēu,
pālīla, pālīt̄

polivati: pālīwät, -am

polizati: pālīzat̄, pālīz̄em, pā-
līzu, pālēzāl̄a, pālīzān

polje: pūelę

polka: pūelk̄a

polkne: ępūeltnę f. pl.

poln: pōynę ūuna, sicer pōyq

polnoč: pou nāči; ę pou nāči; dā
pou nāči; pāt̄ pou nāči; pā
pou nāči

polokati: pālākat̄, -ām, -ąku,
-ąkāla

polom: pālōm, -a

polomastiti: pālāmāst̄

polomiti: pālōmf, pālūem, pālōm,
pālōmu, pālāmīla, pālūemjen

Polona: Pālūenq; Pālūencę

polowica: pālāwicę

poloviti: pālōf, pālāwim, pāt̄gi,
pālūaju, pālāwiła, pālōulen

polovnjak: pālōunāk

polovšati: pālōušet, -em vodo v
posodi zgibati, nato izliti, da se
posoda izplakne

položen: pālūežq; p. swīt̄

položiti: pālōšf, pālāžim, pālōš,
pālūežu, pālāžiňa, pālōžen, pā-
lāžēnq

polšina: pōyšne poljsa luknja

polšter: pōyštar, -trę

polza: pōyq polza pri prednji
premi voza

polzeti: puži mi drsi mi

polž: pōyš, -žę

polžev: pōyžu, -ewę; pōyžewę
žišę

pomagač: pāmāyāč

pomagačka: pāmāyāčka

pomagati: pámâyat, -am; príkéj pámâyat pridi, da boš pomagal delati; pámâyi mi ná nûəyę; bûəx pámâyat

pomahati: pámâyat, -am

pomalati: pámâlat, -am

pomanjkanje: pámâjnkejnę

pomaranča: pámârânče

pomazati: pámâzat, -âzem, -âš, -âzu, -azâlą, pámâzan

pomečkati: pámâčkát, pámâčkám, pámâčku, pámâčkâłą, pámâčkán, pámâčkâng

pomekniti: pámâkýf, pámâknem, pámâký, pámâknú, pámâknîła, pámâkjen; p. sę; najráj b je kár dámû pámâknîła najrajsi bi se kar domov izmuznila

pomenecati: pámâncat, pámâncám, pámâncu, pámâncâłą

pomendrati: pámândrat, pámândrâm, pámândru, pámândrâłą; wîetar je pámândru lân, šu-nîca

pomeniti: pámîenf, pámîení, pámîenu, páménfîła; tû ná pámîení něc dôbaryą; pámîení sę pogovoriti se

pomeriti: pámîerf, pámîerm, pámîer, pámîeru, pámîerla, pámîerjen; pámîerf ȝwánt; pás mu je ȝlâče pámîeru; je pámîeru u ȝláwička (namreč s puško)

pomesti: pámêst, pámêdem, pámêdu, pámêdla, pámêden, pámêdena; pa ȝîš pámêst

pomešati: pámëšet, -em

pometac: pámëtâć

pométati: pámëtät, -am

pometáti: pámëtat, pámëtäm, pámëć, pámëtu, pámëtâla; je ȝsê prêč pámëtu

pometi: pámët, pámânen, pámëñ, pámëu, pámëla

pomežkniti: pámâškýf, pámâšknem, pámâšký, pámâšknú, pámâšknîła

pomežkovati: pámâškôwat, -ûję

pomigati: pámîyat, -am

pomigniti: pámîyýf, pámîynem, pámîyý, pámîynu, pámîyňla; mi je pámîynu

pomije: pámîwe

pomikati: pámîkát, -am; p. sę

pomilnik: pámînuk = ȝmîwarcä

pomilovati: pámêšlôwat, -ûjém

pomiriti: pámërf, pámërim, pámîeru; p. sę

pomisliti: pámîslf, pámîslém, pámîsľ, pámîslu, pámîsnyą

pomišljevati: pámêšlôwat sę, sę pámêslûje

pomiti: pámët, pámëjém, pámî, pámëu, pámîla, pámît

pomivati: pámîwât, -am

pominik: gl. »pomîlnik«

pomiznica: pámîzycä cunja, s katero pobrišejo mizo

pomlad: pámâlat, ná pómâlat

pomladanski: pámâdâjinsk

pomladitî: pámâlat sę, sę je pámâlâdu, pámâlâla

pomneti: pôgñf, pôgñem, pôgñu, pôgñla; ná pôgñem węč

pomoč: pámûeč, pámâči, s pámâčju; prí ná pámûeč; ní náběnę pámâči

pomočiti: pámôčf, pámûečš, pámôč, pámôču, pámâčla, pámûečen

pomolcati: pámôdûčet

pomoliti: pámôlf, pámâlfim, pámûelu, pámâlfîła; je pámûelu ȝlâwa wän; ki pad nûes mu je pámûelu

pomolsti: pámôdust, pámôdûzem, pámôdûzla, pámôdûžen

pomota: pámûotâ

pomotiti: pámûef sę

pomoževati: pámâžôwat, pámâžûjeyę

pomreti: pámârf; usî sę žę pámârl

pomuditi se: pámâł sę, sę pámâdi, sę je pámûelu je ostal nekaj časa

**pomujati se:* pámûjet sę, -ûjém sę potruditi se

- pomuliti:* pəmūlf
ponagajati: pənəgəjāt, -əm
ponašati: pənāšet sə; sə pənāše
 z lępōtə je ponosen, prevzeten
 na svojo lepotu
ponavljati: pənāulət, -əm
ponedeljek: pəndiélk; wîélk pən-
 dîélk
ponehati: pənēχat
ponehovati: pənēχōwət; dəž žə
 pənēχūjə
ponesrečiti se: pənəsrīfət sə, sə
 pənəsrīfəč, sə jə pənəsrīfəču; sə
 mi jə pənəsrīfəčl
ponev: pənukə
ponikva: samo v led. i. Pənīkwę
ponižati: pənīžet, -əm moralno
 ponížati
ponižen: pənīžən
poniževoati: pənēžōwət, -ūjəm
ponj: pənəjń
ponočen: pənōčń
ponositi: pənōšt, pənūoś, pənōś,
 pənōšu, pənūošən,; pənūošenę
 xłāče
*ponucati: pənūcət, -əm porabiti
ponudba: panūdbə; īmə nə pə-
 nūdbə obilo
ponuditi: pənūt, pənūtš, pənūf,
 pənūdu; p. sə
ponujati: pənūjet, -əm; p. sə; sə
 pənūjə z jēdjū se mu vidi, da
 ni lačen
pooblačiti se: pəqəbləčf sə, sə pə-
 qəbləči, sə jə pəqəblūočł
pooblati: pənūblət, -əm
pop: pəp, -ə lép
*popacati: pəpəçət, -pəcām, -pə-
 cu, -pəcālə pomazati, npr. ob-
 leko z jedjo; yrəm pəpəçət po-
 molsti, kar je še ostalo, ko je
 tele posesalo kravo
popačiti: pəpāčf, pəpāč, pəpā-
 ču, pəpāčiļə
popadati: pəpādət; usə jə pəpā-
 dał
popadki: īmə pəpātkę ima po-
 rodne popadke (o človeku ali
 živini)
- popariti:* pəpārf, -âr, -âru,
 -ârlə, -ârjen; pəpār rīəzəncə
popasti: pəpāst, pəpāsəm, pəpā-
 su, pəpāslə, pəpāšen; snēžet jə
 pəpāšenə
popati: pəpət, -əm
opeči: pəpēčf, pəpēčem, pəpēč,
 pəpēku, pəpēkļə, pəpēčen, pə-
 pēčenə, děi kūχat, pôl pə māł
 pəpēč
popek: pūəpk, -ə drevesni popek;
 popek na telesu
poper: pəpər, -prə
popihati: pəpīχat, -əm; ə jə jə
 pəpīχu to jo je popihal
popiliti: pəpīlf, pəpīlu; māł pə-
 pīl
popisati: pəpīsat, -išem
popisovati: pəpēsōwət, -ūjəm
popiti: pəpēt, pəpījēm
popivati: pəpīwət, -əm
popkarica: pūəpkarcə pipec
poplačati: pəplāčet, -əm
poplakniti: pəplākýf, pəplāk-
 nəm, pəplāký, pəplākňu, pə-
 plāknīlə, -plākjen
poplat: gl. »podplat«
poplava: pəplāwə
popljuvati: pəplēwət, pəplūjəm,
 pəplēu, pəplēwālə, pəplēwən,
 pəplēwānə
popokati: pəpūəkət, pəpūəkə, pə-
 pūəku, pəpūəkəļə
popoldan: pəpoūdān
popoldanski: pəpoūdājńsk
popoldne: pəpōūne
popoten: pəpūətł, p. člōuk
popotnica: pəpūətłcə
popotnik: pəpūəfńk
popraskati: pəprāskət, -əm
poprašati: pəprāšet, -əm
popraševati: pəprāšōwət, pəprā-
 šūjəm
popravilo: pəprawūl; pəprawūlə
 jə wēlķ
popraviti: pəprājf, pəprājm, pə-
 prāj, pəprāju, pəprājłə, pə-
 prāulen; p. xīše, grūədję; pə-
 prājł sə; pastīar sə jə pəprāju,

zděj dôbár pásť pastir se je po-
boljšal, zdaj dobro pase; žwînä
sé je pâsprâl  zredila
popred: pâspr t
poprijeti: pâspr jt , -pr m m , -pr m, -par z , -par z l ; p.
z  d  l; p. s  d  l 
poprtnjak: pâpr tn k na vse tri
svete ve ere polo e na mizo in
pregrnejo tri hlebe kruha (po-
prtnjake), ki jih na no  ele na
sv. tri kralje
populiti: pâp lt; p r j , tr w ,
l si p p lt
popustiti: pâp st , -p st m , -p -
 tu, -p st l ; cw k je p p st u;
mr z je p p st u
poraben: p r b y
pora unati: p r  un t , -am
porahljati: p r zl t , -r zl m ,
-r zl u, -r zl l 
porajkelj: p r jk l , -l 
porajtati: p r jt t , -am pora u-
niti; za t  n c  n  p r it m  do
tega mi ni ni ; n c  n  p r it j ,
ba  e k k  ni  ne maraj, bo  e
kako
porakljati: p r jk t , p r jk l m ,
p r jk lu, p r jk l l ; n s p. s
parajtljem verigo okoli tovora
nategniti
*porar: p r r r , -r je neke vrste
sveder
poravnati: p r vn t , p run m ,
p r v nu, p run l , p run n ,
p run n ; d uz je p run n 
porcelan: p rc l n 
porcelanast: p rc l n st 
porcija: p rc j n , - 
poreden: p r d y  atr   nagajivi
otroci
porediti: p r t , p r d m , p r d u,
p r d l ; p. w l
poredkoma: p r t k m 
poren: p rn ; b s s u  k r  p rn =
prazen; je  st  p rn, je u s  za-
pr ju
porenkelj: p r jn k 

porezati: p r z t , p r z m , p -
r  s , p r z zu, -a ; p r z z n 
poriniti: p r n t , p r n m , p r n ,
p r n u, p r n l 
porivati: p r w t , -am
parobek: p r n p k
poro en: p r n c n ; p. d  n 
poro iti: p r t , p r c m , p r n -
 u, p r c l , p r c en , p r c -
n ; p. s 
porod: p r n t , -da
porodnica: p r n d n c 
porok: p r k , p r n k ; je b u za
p r n k ; n s m p r k  ne jam-
 im
paroka: p r n k ; st   l  x p -
r n j k
poropotati: p r p t t , -rap t m 
porositi: p r s t , -r s  (o de ju)
poro l jati: p r z l t , p r z l m ,
p r z l u, p r z l l 
*porukati: p r k t , -am stresti
porumneni: p g rm n , je p g -
m n i l
porvat : p r v t , p r v j m , p -
r  j , p r v , p r w l , p r w n ,
p r w n ; p. l n , kur n n 
posamezen: p s m z n 
posami : p s m c 
*porta: p n rt  trak
poscat : p sc t , p s c j m , p s c i .
p sc u , p sc l , p sc n ; p. s 
posebez : p s f bi ; p s f bi   e; d  k
p s f bi 
poseben: p s f b y
pose je: p s f c j , n  p s f c i
posedati: p s f d t , -am
posejati: p s j t , p s j m , p s j u .
p s j n 
posekati: p s f k t , -am; ya je
p s f ku premagal
posel: p su , p s l ; im  p ou n 
p sh u : dw  z l pc , d  k l , p -
st r j  p  s  p est r n 
poselski: p sus k ; p sus k  b ukw 
posesati: p s s t , p s s n , p s s u ,
p s s l 
posijati: p s j t , p s j , s u n ce je
u  i s  p s j l 

posiliti: pâsîlf, -îl, -îlu, spânc më
jë pâsîlu

posipati: pâsîpât, pâsîplém; p.
cîesta

posirati: pâsîrât, -am

poskakati: pâskâkât, -âcjejë

poskakovati: pâskâkôwât, pâskâ-
kûjë; ûas pâskâkûjë

poskobljati: pâskâblët, pâskâ-
blâm, pâskâblu

poskočen: pâskôčë

poskočiti: pâskôčf, pâskûoč, pâ-
skôč, pâskôču, pâskučlă

poskriti: pâskrëf, pâskrïjëm, pâ-
skrî, pâskrëg, pâskrît

poskusiti: pâskûsf, pâskûsmâ, pâ-
skûs, pâskûsu, pâskûslă; z lîe-
pâ pâskûs; jë žë wêlik pâskûsu

poskušati: pâskûšet, -em

poskušnja: pâskûšnë; nâ pâ-
skûšnë

poslabšati: pâslâpšet, -em; p. se

posladkati se: pâslâtkat së, së
pâslâtkâ, së jë pâslâtku, pâ-
slâtkâlă; îmâ zmîrëi këj za pâ-
slâtkat vedno ima kaj dobrega,
da použije izven obrokov

poslanec: pâslânc (priučena be-
seda)

poslati: pôşlat, pûošlem, pôşl,
pôşlu, pâslâla, pâslân, pâslâna;
sam pôşlu pûožn; jë jë pôşlu
pa mûækä

posliniti: pâslînf, pâslîn

poslušati: pâslûšet, -em; tâkù
zwîest pâslûše; nêc nâ pâslûše
nič ne uboga

posmehovati se: pâsmëxôwât së,
pâsmëxûjem së

posmetiti: pâsmëf, -smëfim

posmoditi: pâsmôf, pâsmadim,
pâsmûd'ru, pâsmadilă, pâ-
mûlejen

posmrkati: pâsmërkat, -am; p. se

posmukati: pâsmûkât, -am; lîstje
z wêjë p.

posnemati: pâsnîemât, -am; smë-
tâna p.; mlîek p.; z ûebłcëm p.;

nâ pâsnîemi jë ne delaj tako,
kot on dela

posneti: pâsnëf, pâsnâmëm; p.
mlîek; pâsnët mlîek; p. rûep,
fiayu, wêjë mi jë kûažë pâsnîela

pósoda: uzêt, dât nâ pûesadâ

posôda: pâsûdâ; p. pâmëf

posodica: pâsûcâ

posoditi: pâsûef, pâsûed'mâ, pâ-
sûef, pâsûed'u, pâsâdilă, pâsûe-
jen

posojati: pâsûejet, -em

posojilo: pâsañl

posoliti: pâsôlf, pâsalim, pâsôl,
pâsûolu, pâsalilă, pâsôlen, pâ-
salenâ

pospati: pâspât, pâspijë, sa pâ-
spâl

pospraviti: pâsprâjf, pâsprâim,
pâsprâj, pâsprâju, pâsprâjlă.
pâsprâulen; p. pâ xîs, pâ mîs

pospravljanje: pâsprâglejnë

pospravljati: pâsprâglef, -em

posrati: pâsrât, pâsîrjëm, pâsér,
pâsrôu, pâsrâlă, pâsrân; p. se

posrebati: pâsrîebat, -srîeblem

posrečiti se: pâsrîečf së, së pâ-
srîeč, pâsrîeču, pâsrîečlă; nâ-
bénâ rîeč së mu nâ pâsrîeč

posred: pâsârd; pâsârd nîwë;
pâsârt snęžlef

posrkti: pâsârkat, -am

post: pôst, -g

postajati: pâstâjëf, -em; dîelâj,
këj pâstâjës

postarati: pâstârat, -am; p. se

postati: pâstât, pâstâm, pâstûoj
së mâl

postava: pâstâwâ

postaven: pâstâun; p. člôuk lepo
rasel človek

postaviti: pâstâjf, pâstâjm, pâ-
stâj, pâstâju, pâstâjla, pâstâ-
ulen; pâstâjf pâkônć; kwâs p.;
znâ bësiđâ prôu pâstâjf; nâ
nûoyâ pâstâjf; pâstâjm rëčf na
primer; pâstâjf së pâkônć; nâ
ylâwâ së pâstâjf; wòu së mi jë
pâstâju se je uprl (da ni po-

tegnil); *žlápce* se je pástáju rá-spádári se je uprl gospodarju; se lóžk pástaj ž ním je lahko nanj ponosna, se lahko z njim pobaha; s tém se ná báš pástáju to ti ne bo v čast, ponos

postaapljati: pástáuljet, -em; p. se braniti se; něč se ní pastáulu, dě ná bá dáu

postelja: púeslé, ná púesl, pát púeslé; púeslé pásłat

posteljica: púeslcá (porodna); pri svinji: púaslcé pl.

posten: pôsn; pôsná iet

postiljati: pásłiljet, -em

postiti se: pôstí se, pástim se, pásstí, pástíla

postlati: pásłat, pásłelém, pásstél, pásłóu, pásłala, pásłan; pásłat na tlíex

postopac: pástapáč, -e

postopáčka: pástapáčká

postopanje: pástúepajné

postopati: pásłúepat, -am pohajkovati

postranljiv: pastranèù, -iwa

postreči: pastréšf, pastréžem, pastríèyu, pastríèylá, pastríèžen; nímam s kúem (čim) pastréšf

postreliti: pásłarlf, pásłarlím, pásłarlu

postrežba: pastríèzbá

postrgati: pásłaryat

postriči: pastréšf, pastrížem, pastríš, pastríyu, pastrížen

posutiti: pásstí, pásstím, pásstí, pásstí, pásstí, pásstí, pásstí, pásstí; sán pásstí; p. se; srájcá se je pásstíla; smrítéká se je pásstíla; róká se mu je pásstíla

posuti: pásstí, pásstí, pásstí, pásstí, pásstí, pásstí; p. cíastá; p. se

posvaljkati: pásvalkát, pásvalkám, pásvalku, pásvalkálá; pásvalkáné žláče zmečkane hlače; tâ wóuná je usé pásvalkáná

posvariti: pásvarf, -wárím, -wáru, -swárlá

posveten: páswétn

posvetiti: páswiéř, páswiéř, páswiéř, páswiéřu, páswetíla; ti bám že páswiéřu (grožnja); p. se; něki se je páswetíl u tém

posvetovati se: páswiétwat se, -am se; se je kěj ž ním páswiétwala?

posvinjati: páswéjnét, páswéjnám, páswéjnú, páswéjnálá, páswéjiné, páswéjnána

pošast: pásast

pošasten: pásesh; -na: tudi v menu »nahoden, prehlajen«

poščegetati: paščyátat, paščyátam, paščyátu, paščyátlá

poščipati: pásipat, -am

poščivati: pásčíwát; wóu pásčíwá (če se mu voda zapira)

pošet: fásít, -a

pošev: pásíøy

pošezen: pásíøyun

pošiljati: pásíljet, -em

poškiliti: páskilit, -ilu

poškodovati: páskúedwát, -úedjem

poškopati: páskúepat, -am (slamo)

*poškrofiti: páskróff, -škráfim, -škrúéfu, -škráfíla poškropiti

pošlatati: pásłatát, -am, pásłatu, -slátalá

pošta: púeštá; děj písm ná púeštá; p. púeští pósłat; jc pósłu púeštá je sporočil; púešté pre-nášet

poštar: púeštár, -árje

poštarica: púeštarcá

poštarski: púeštársk

pošten: pósłen, paštén, páshténá; jc paštén kád zlátá wáyá; pašténá besídę

póšten: púešn

poštenje: paštějně

*poštorati: še usé paštúerá pás kúxý se vse naredi v kuhinji

poštrofotati: paštraſat, paſtraſatā, paſtraſatū
poſtupati: paſlāpāt
poſvedrati: paſwērtat, -ertām, -ertu, -ertāla, -ertān; p. čiəyłę;
 čiəył sa paſwērtān
poſvarkati: paſwārkāt (z vodo, s ſibo); p. māčkę s z̄ſe
pot: pūet; bějž, dę ną bāš ną pūet; pělf s pūet, tōje rīl nī ylāžer dielu; pūet zyręjšf; yrię sōję pūet; kār pūet pad nūəra; žāga ūma ſerökę pūet dela ſiroko zarezo; wōzną pūet; s tą pūetje mimogrede, med drugimi opravki; ſričną pūet; yrię ną būožę pūet; krīžu pūet; kōsc dielę ſerökę pūet
pot: pūet, pātu
*potacati: pātācāt, -tācā, -tācu, -tācālā; māčkę sa үsę pātācālę
potajiti se: pātōjif se, se pātāf, se je pātūəju, pātāfla; žwāu se pātāf; člōuk se pātāf, če se noče oglasiti
*potanc: je jēmu rāspadār yūet, sa jēmīl tāk pātānc so imeli veliko opraviti
potapljati: pātāplęt; p. se
potegniti: pātīəyýf, pātīəgnem, pātīəyý, pātīəgnū, pātīgnīla; wōu nī tēu pātīəyýt; kūəjk pātīəgnę wāra; wīətar je pātīəyýnu; je je xītar pātīəgnu jo je hitro odkuril; je ž nīm pātīəgnu je stopil na njegovo stran; se je zājn pātīəgnu = zavez
potegovati: pātēyōwat se, se pātēyūje; pātīəzwat se, se pātīəzwa
potekniti: pātākýf, pātāknem, pātāký, pātāknū, pātāknīla zakuriti
potemtakem: pātēmtājkem
poten: pōtę; ſípę sa pōtnę
potepati: pātīəpat se, -am se
potepin: pātēpīn
potepinka: pātēpīnka
potepuh: pātēpūž

*potezmati: pātīəzwat, -am; se pātīəzwā zājn se poteguje zanj
potežkati: pātīəškāt, -am
potihni: pātīxýf, pātīxne, pātīx-nu, pātīxnlä; wīətar je pātīxnu
potihoma: pātīxamę
potipati: pātīpāt, -lęm
potiti: pōt se, se pātī, pātīu, pātīla; ūəkną se pātīje
potlačiti: pākłāčf, -āčs, -āč, pākłāču, pākłāčen
potle: pōl, pōtl
potočiti: pātōčf, pātūač, pātōč, pātōču, pātāčiła, pātūačen; wīn pātōčf
potoglav: pātāylōu, -āwą; pātāylāu kūəlu vegasto kolo
potogram: pātāyrōmāst (o človeku, kokoši)
potok: pōtāk, pātūəkə, ną pātūoč
potolažiti: pātālāšf, pātālāžje, -āš, -āžu, pātālāžiła, pātālāžen; p. se
potolči: pātōyčf, pātōyčem, pātōyč, pātōyku, pātōyklä, pātōyčen; tūoč je pātōyklä; pātōyčen pę ylāj; an māl pātōyč, pę bę ądletišč
potop: pātōp, -ūəpą; ymāj p. veſoljni p.
potopiti: pātōpf, pātāpīm, pātōp, pātūəpu, pātāpīla, pātōplen, pātāplēn; p. se
potovka: pūtuką
potožiti: pātūəšf, pātūəžmę, pātūoč, pātūəžu, pātāžiła, pātūožen
*potrančljati: pātřānčlęt, pātřānčlām, pātřānčlu potrackati
potrata: pātřāta
potrditi: pātārl, pātārd'ma, pātārd'u, pātārdīla, pātārjen; p. se = strđiti se; tērę f ną bām pātārd'u; je bīu x sudātām pātārjen
potreba: pātřebą; bręs pātřebę; ūma za pātřebą; yę je blū līž tūəjk pātřebą kąd nęč

potreben: patrīebn; tēm nēč nā dāi, nī patrīebn temu nič ne da- jaj, ni potreben; uzām — nā bām, nīsam patrīebn vzemi (jej) — ne bom, nisem lačen

potrebiti: patrīepf, patrīebje, patrīep, patrīebu, patrīebilā, patrīeblen; p. p. snēžīef

potres: patrēs, patrīesa

potresati: patrīesat, -am; pēpīeū pā nīu patrīesat

potresti: patrīest, patrīesem, patrīes, patrīesu, patrīeslā, patrīesēn; patrīest xrūškā

potrgati: patrīryat, -am; rūežē patrīryat

potrkati: patrīrkat, -am; nā ūkñ patrīrkat

potrkovati: patrīrkawat, -am z zvonovi potrkavati

potrositi: patrūesf; kākūešm šu- nīcā p.

***potrošati:** patrūeštat, -am poto- lažiti

potrpeti: patrīrp, patrīrpim, patrīrp, patrīrpu, patrīrpīlā; šē n māl patrīrp

potrpežljiv: patrīrpēžlēu, -īwā

potrpljenje: patrīrpēžinē

potruditi se: patrūf sē, -trūf sē

potuha: patūxa, -ājxē; mu dāje patūxa

patuhniti se: patūxýf sē, sē pa- tūxne, patūxnu, patūxnlā; patūxjen v prideviški rabi

potuliti se: patūlf sē, sē jē patūlu

povabiti: pāwāpf, pāwābma, pā- wābu, pāwābnlā, pāwāblēn; sām tā bāyātē pāwāpf v naglici samo grobe smeti pomesti

povaljati: pāwālet, -em; tēstu pā- wālet; sē jē pāwālu pā tlīeħ;

šunīcā jē pāwālenā namreč na njīvi od vетra ali česar koli drugega; pāwālen zmečkan in umazan, o obleki

povečem: pā tā wīečm; pā tā wīečm smā sprāj po večini smo spravili, npr. seno, krompir ipd.

povečerek: pāwēčerk

povečerjati: pāwēčierjet, -em

povedati: pāwīedat, pāwīem, -īeš, -īe, -īewā, -īastā, -īemā, -īestē, -īejē, pāwēj, pāwīedu, -āla

poverbati: pāwīerbāt, -ām pode- dovati; sām pāwīerbū pā brāt; povabiti

povesiti: pābējsf, pābējs; p. sē; sē jē pābējsl

povesmo: pāwīesm

povezati: pāwīezat, -īežem, -īezu, -āla, -ān; p. ūas (sena)

povezniti: pāwīežýf, pāwīeznēm pāwīežū, pāwīežnū, pāwīežnīlā, pāwīežjen; p. lōnc

podikšati: pāwīkšet, -em

popišati: pāwīšet, -em; sā ūa pā- wīšel, jē bīu pāwīšen (v službi) za...

popiševati: pāwēšowat, ūjēm; p. sē; sē pāwēšujē se povzdiguje, baha

poviti: pāwēt, pāwījem, -ī, -ēū, -īlā, -īt; jē pāwīlā je rodila

povidati: pāwīwat, -ām

povodenj: pāwīedū

povohati: pāwīežat, -ām; šē pāwī- ūa ūa nē

povoziti: pāwōsf, pāwīežm, pāwō- žu, pāwāzīlā, pāwīežen; ūa jē pāwāzīl voz ga je povozil; umākk sē, dē tē nā bā pāwāzīl

povreči: pāwārf; krāwa pāwār- žē, jē pāwārīlā je pred časom storila mrtvo tele

povreti: pāwārēf, -ūrē; pā nēl šē māl pāwārē

povrh: pāwārz; dīelā pāwārz = površno; tū dām pāwārz to dam za nameček

povrniti: pāwārýf, pāwārnēm, pāwārý, pāwārnū, pāwārnīlā; usē jē pāwārnū, kār jē bīu du- žān

povertati: pāwārtat, -ām; dēj šē n māl pāwārtat lūknē

povsod: pāsūet

povzdigniti: pâuzîýf, pâuzîýnem, pâuzîýu, pâuzîýn, pâuzîýnla, pâuzîýjen; tû je pâuzîýn pl prešiće to (dobra krma) je poredilo prasičke, s pâuzîýjenem râkam je mglu

povzdigovanje: pâuzdetywâjnê (cerkveni izraz)

povzdigovati: pâuzeyôwat, -ûjêm; p. se; tûeik se pâuzeyûj se povišuje, se ima za nekaj posebnega

pozabiti: pâzâpf, pâzâps, pâzâp, pâzâbu, pâzâbila, pâzâblen; usê pâzâp; p. nâmê na pâzâp; je pâzâbu zâkljén

pozabljati: pâzâblet, -em

pozablju: pâzâblêu, -fwâ

pozablivec: pâzâblîc

pozabljivka: pâzâblîkâ

pozdrav: pâzdrôu, -âwa

pozdraviti: pâzdrâjf, pâzdrâim, pâzdrâj, pâzdrâjlâ, pâzdrâulen; p. se; ya pastim pâzdrâjf; an mäl se je pâzdrâju

pozebsti: pâzcpst, pâzîebé, pâzîebu, pâzîebla, pâzîeblen; krampîer je pâzîebu

pozibati: pâzîbat, pâzîblem, pâzîbu, pâzebâla

pozlatiti: pâzlât, pâzlatim, pâzlât-čen

poznavati: pôznat, pâznâm, pôznu, pâznâla; ä se pâznast? pâzbrâz ya pâznâm; nèc se na pâznâ, dë b këj mânkal

pozobati: pâzôbat, pâzûobleml, pâzôbu, pâzabâla

pozvanjati: pâzywâjnët, -em; pâzywâjnê p. xis se reče o osebi, ki se kam pripravlja, a se nikamor ne spravi

pozvedeti: pâzwîel, pâzwîem, dëj pâzwîel, pâzwîedu, pâzwîedla

pozdevovati: pâzwedowat, -ûjêm

pozvoniti: pâzyônf, pâzyunim, pâzyôn, pâzyûoñu, pâzyunila

pozagati: pâzâyat, -am; je usê wêjje pâzâyu

požar: pâžâr, -a

požegnati: pâžîøgnat, -am

požehtati: pâžîøxtat, -am

poželeti: pâželkf, pâželâm, pâželu, pâželîøla

poželjiv: pâželîu adv.

poženiti: pâženf, pâžioñ, pâženâ, pâženila; p. se

požeruh: pâžerûx, -a, pl. pâžerûjx

požeti: pâžet, pâžainem, pâžeu, pâžîela, pâžîet

požgati: pâžgât, pâžgêm, pâžgi, pâžgâu, pâžgâla, pâžgân

požgečkati: pâžgâčkât, pâžgâčkâkâm, pâžgâčku, pâžgâčkâla

požigati: pâžîyat, -am

požiralnik: pâžerâunk, -a

požirati: pâžîerat, -am; têšk pâžîoram; rûpa pâžîera wôdâ

požirek: pâžîerk

poživiti: pâžîuf, pâžewi, pâžiu

požlabudrati: pâžlâbâdrat, pâžlâbâdrâ, pâžlâbâdrâ, pâžlâbâdrâ, usê pâžlâbâdrâ vse izblebece

požlempati: pâžlâmpat, -žlâmpâ, -žlâmpu, -žlâmpâla

požokati: pâžûokat, -am; s pâlca p.

pozrešen: pâžrîešñ

opžrešnež: pâžrîešneš, -že

požrešnost: pâžrîešnast

požreti: pâžerf, pâžrem, dëj pâžerf, pâžrou, pâžerla, pâžert; p. besiødâ ne držati besede

požugati: pâžûyat, -am zapretiti

požvečiti: pâžwêcf, pâžwîeç, pâžwêcu, pâžwêclâ, pâžwîeçen; an mäl pâžwêç!

požvižgati: pâžwîžyat, -am; mu je pâžwîžyu

požvižgovati: pâžwêžyowat, -ûjêm

prâg: prâx, prâya

prah: prâx, prâxu

praha: prâxa

pralica: prâlcâ srpica

pram: prâm konjsko ime

pramček: prâmk konjsko ime

- pranje:* prâjnë
praprof: prâprêt
praproten: prâpârtñ sîmë
prase: prësë, prësîtâ
prašiček: prëšîčk
prašičji: prëšîči
praska: prâskâ; ìmâ pôuky prâsk
 pa  brâs
prašič: prêšč, prëšîč; je  nðu
 swînë z prëšîč; swînë je bl  p r
 prëšîč
praskati: prâskat, -am
prašati: prâšet, -em, prâš, prâž  g,
 prâšu, prâšâl , prâšan; je prâšu
 zâte; je n  b  prâšu je ne bo
 zasnubil
prašek: prâšk
prašen: prâšn
prašiti: prâšt, prâšim
praška: prâškâ drobno oglje, ki
 ga mora oglar za prevoz iz go-
 zda naložiti v žaklje
^{*}*prata:* prâta pečenka
prati: pr t, p rem, p r, prâu,
 prâl ; pr t srâjca, arjûj x ipd.:
 cîela p ut me je pr l vso pot
 me je močil dež
prati: pr t, p uerjem, prâu, prâl ;
 srâjca se p uerje; k e k se p uer-
 je kako jo e (o otroku, ki se na
 vso mo  dere)
pratika: prâtkâ
prav, ado.: pr u; pr u dîelat;
 pr u (i) j ; ìm s pr u; c e t je
 pr u; k ab k mi je pr u; zd j
 š le  r i e pr u d s; pr u za r es;
 pr u n c; s  z b u sn e  t m —
 j  pr u saj si bil sino i tam —
 ne, kaj s ; pr u za pr u; c e
 pr u; ìm s s e  pr u
pravi: ta pr i, ta pr wa, ta prâu;
 ta pr i c it; ta prâu z tu; pr -
 w  r e 
pravda: prâud ; je z c e  prâud 
pravdar: prâud , -r je
pravdati se: prâud t se, -am se
pravica: prâwic ; t  n  pa pr -
 w c ; pa w c  pa pr v c 
- pravi en:* prâwic ; p.  l d k
pravi nost: prâwic n st
praviti: pr i , pr im, pr ju, pr i-
 l ; k j  pr i ? t p  pr ij  w x c 
 tebi pravijo uha 
pravljica: prâul a
prazen: pr azn , -n ; pr azn  k s; je
 p rsu pr azn  brez bremena, to-
 vora; pr azn  u s; t  je pr azn 
praznik: pr azn k
prazniti: pr azn f, pr azn m, pr azn ,
 pr azn u, pr azn l 
praznovati: pr azn w t, -n j m;
 pr azn uj  s u j  n et
pr aznj : pr azn , pr azn ; pr azn 
 p redig ; pr azn  pl t n
prda: p rd  = rit
prdec: p rc, - 
prdeti: p rl , p rd m, p rd u, p r-
 d la
prdniti: p rd f, p rd n m, p rd ,
 p rd n u, p rd l 
prebadati: pr b d t, -am
prebeliti: pr b el , pr b el m, pr -
 b el, pr b el u, pr b el l ;  i s  p.;
 p gl ent  je pr b el n q tako za-
 beljena, da je na dnu sklede
 tol ca
prebirati: pr b er t, -am; si pr -
 b er  izbira jedi, slu ze itd.;
 b ukw  pr b er 
prebiti: pr b f, pr b j m, pr b f,
 pr b u, pr b l , pr b t
^{*}*prebiva :* pr b ew c orodje, s ka-
 terim se delajo luknje v obro ih
preboleti: pr b l , -b l m, -b lu,
 -b l el ; je l ix pr b olu, je s 
 z n c
prebosti: pr b st, pr b d m, pr -
 b udu, pr b d l 
prebrati: pr b r t, -b rem, - r,
 -br u, - l , -br n; p.  r z , f z u,
 kr mp r ; p. p sm; si n  b s
 d s t pr b r u
prebris : pr b ris n
prebuditi: pr b t , -b d m, -b u -
 du, se je pr b ad l 
^{*}*precebat :* parc bat, -c b m

precediti: prćet, prćedim, prćet, prćadu, prćedil, prćetjen, prćejen, prćejena
precej: prćej; prćej mūjke, sana itd.; prćej vēlk; prćej an kūes precejšen kos
precep: prćep, -a
precepi: prćep, prćep, prćep, prćep, prćep, prćep; p. palšon
preci: prć; prć pridem; prć kā bržko; prć kā bā māgūače
prećediti: prćet, prćedu; p. zīelę (v kadi, da se ne pokvari)
pred: priet; priet tā dān; jē pa-stāju priēdmē; stāl prēt xīše; pred nācīu; priet
predaleč: prēdēleč
predebel: prēdēbu, prēdēbiel, prēdēbēl
predelati: prēdēlat, -am; p. xlāče
predeneč: priēdunc cuscuta
predeti: prēdet, prēdēnēm, prēdjāu
predevati: prēdēwāt, -am
predica: prēdīca
predirjati: prēdērjet, -em; jē ciē-ļa pūat prēdērju
predivjati: prēdēujet, -dēujām, -dēuju, -dēujāl
predivo: prēdiu, -iwa
predjužnik: prēdjužnk
predlanjski: prēdlajnšk
prednik: priēdūk prednji zob
prednji: priēdū, -ne; tā priēdū kōnc prednja prema pri vozu
predno: priēdū
predober: prēdūebār, -obrā, -obār
predolg: prēdōuk, prēdōuya, prēdōuyu
predrag: prēdrāx, prēdrāya, prēdrāyu
predreti: prēdār, prēdērem, prēdēr, prēdrōu, prēdārl, prēdārt; p. zīt; tūor se jē prēdrōu; jē prēdārt ima kilo
predgniti: prēdāry, prēdār-ynēm, prēdāry, prēdāyu, prēdāryjen

predremati: prēdrīemāt, -drīem-lēm
predrugačiti: pārdāryāč, -āč, -āču, -āčla, -āčen
predrzen: prēdārz
predrzniti se: prēdārzūt se, se pārdārznē, -dārznū, -dārznīla
predrznost: prēdārznast
predsinočnjim: prētsnūiēnēm
predvēcerajnjim: prēxčiērejñēm
predvečerek: prēdwēčērēk
predzadnji: prēdzādū, -ne
prefrigan: prēfrīyan prebrisan
*prefrknen: prēfārkjen neumen
preganjati: prēgānēt, -em; p. se; māgūle se prēgānēje
pregaziti: prēgāsl, prēgāzmā, prēgāzu, prēgāzil, prēgāžen; p. snīez
pregenjiti: prēgāt, prēgānēm, prēgāt, prēgānu, prēgānl, prēgājen
pregibati: prēgībat, prēgībēm, prēgībl, prēgību, prēgībał; p. se
pregledati: prēgīlēdat, -am, prēgīlē
pregledovati: prēgīlēdōwāt, prēgīlēdūjēm
preglodati: prēglūedāt, -a
pregnati: prēgnāt, prēgēnēm, prē-žēn, prēgnōu, prēgnāl, prēgnān; krāva se jē prēgnālā = se jē na šīest mīescu spūađeļ; p. bāliəzny
pregniti: prēgnēt, -iże, -iū, -iła
pregnajiti: prēgnājīt se, se jē prē-nāju, prēgnāl, prēgnājēl; nā nōj se jē prēgnājēl
pregoreti: prēgōr, prēgurī, prēgōru, prēgurīsl; palšen jē prēgurīsl
pregovarjati: prēgawārjet, -em; kēj se prēgawārjestē kaj se pre-pirate
pregovoriti: prēgawōr, -gawā-rīm, ya jē prēgawōru
pregrada: priēyradā; bānk īmā priēyradē, gl. pod »bank«

pregraditi: pręyręſt, pręyręſdīm, pręyręſt, pręyręſdu, pręyręſdīla, pręyręſjen, pręyręſjeną; swęjinsk ʐlīeu je pręyręſdu

pregrebsti: pręyręſpst, -yręſbem

pregreha: pręyręſza

pregreſti se: pręyręſſf sę, -yręſfim sę; s kūem (čim) sám sę pręyręſhu?

pregreſti: pręyręſt, pręyręſiem, pręyręſt, pręyręſu, pręyręſla, pręyręſt

pregristi: pręyręſt, pręyręſiem, pręyręſs, pręyręſu, pręyręſla, pręyręſen

pregrizniti: pręyręſzf, pręyręſnem, pręyręſz, pręyręſnu, pręyręſzla, pręyręſjen

pregrniti: pręyręſf, -yręſnem, -yręſnu

preguliti: pręyręſf, -ulm, -pręyręſu, pręyręſlen; p. ʐlāče

**prehalica:* pręxalca drobna žerjavica s pepelom; sám ząyręſbla u pręxalca

**prehavptati:* pręxāuptat, -am pregovoriti

prehiter: pręxītar

prehiteti: pręxīt, etim, -xītu, xētīla; mę je z użazam pręxītu; par tēm dīel sę ną dā nęc pręxīt

prehitevati: pręxetīewat, -am; uńra pręxetīewa

prehlad: pręxīlat, -adą

prehladiti: pręxīlat sę, sę pręxīadī, pręxīadū, pręxīadīla, pręxīajen, pręxīajena

prehoditi: pręxōt, pręxūadīm, pręxōdū, pręxudīla, pręxūajen; węlik swętę je pręxōdu

prehud: pręxūt, pręxūdą, pręxūadū, adv. pręxūat

prehovaliti: pręxwalt, -äl; ya ną mūrę pręxwalt

preiskati: pręjëskat, pręiſem, pręiſ, pręjësku, pręjëskålą

prej: pręi; pręi ką; pręi kąd nę

preja: pręje; dębiela p.

prejedati: ąfrāčę ćlōuk bęſiøde pąriøda

prejesti: pręjëst, pręſø, pręſødu, -iødla, -iøden

prejokati: pręjūækat, -am

prejšnji: pręjšný, -ne

prek: prıæk; prıæk snęžiøf; prıæk sūneca; usę prıæk leti

prekaditi: prękäf, prękadīm, prękädu, prękadīla, prękäjēn, prękäjēnā; prękäjēn męſu

prekasen: prękäſn, -na

prekidati: prękīdat, -am; p. snīøx

prekla: prıøkla, prıøtla prekla za v slannato streho

prekladati: prękładat, -am; p. sę; swinę sę prękładą ne leži pri miru na enem mestu

preklati: prıøklat sę, sę prıøklaſje se prepirajo

prekleſtit: prękłejſt, -klęſſfu pretepſti

prekleti: prękłet, prękönüem, prękłau, prękłea, prękliet; prękliet dīac, prękliet bâba

preklicati: pręklicat, prękličem, pręklič, pręklicu, prękliciąla, pręklican; je dāy pręklicat

preklinjati: pręklinet, -em, -na pręklini, pręklinu, pręklinęla

prekljuvati: prękłewat, prękluje, prękļeu, prękļewala

prekmalu: pręzmål

prekobacati: prękabacat, -kabācām; p. sę

prekopati: prękōpat, -kūøplem; p. zémle; p. märličę

prekositı: prękōſf, prękusim, prękōſ, prękūoſu, prękusla, prękōſen, prękusēnā; je prękūoſu nīwa dą kōnca; ya je prękūoſu ga je (navadno v šali) prehitel pri koſnji; u tēm mę nąbēdą ną prękus

prekresati: prękręſsat, prękręſſam, prękręſsu, prękręſſałą; p. čiøule

prekriti: prękręt, -ijem

prekrižati: prékrižet, -ém; s prékríženém räkám
prekucevati: prékucôwát, -ûjém; p. sé
prekucniti: párkûćýf, -kûcnem; -ûćý, -ûćnu, -ûcnył, -ûcjen; p. sé
prekuhati: prékûχat, -ám
prekupčevati: prékapčôwát, -ûjém
prekupec: prékâpc, -a
prelahek: prêląχák, -łôχká, -łąχku
prelesti: prélëst, -ièzem, -ièzu, -ièzla
prelejeti: prélët, prélëtím, prélëtu, prélëtñla
prelezati: prélëjët, -lëžim; cîøu dán je prélëjizu; prelezän
prelitit: prélëf, -lìjém; p. u drûγa pásuðeda
prelomiti: prélómf, prélóm, prélóm, prélóm, prélóm, prélóm, prélóm; p. sé
preložiti: prélösf, prélázim, prélöš, prélüøžu, prélaznył, prélöžen, prélazjen; p. sé presełiti se
prema: prfømä prednja, zadnja prema pri vozu
premagati: prémârøt, p. sé
premajhen: prémëjxny
premečkati: prémäčkät, prémäčkäm, prémäčku, prémäčkâla, prémäčkân
premekniti: prémäkýf, -äknem, -äký, -äknu, -äknnył, -äkjen; prémäký se zgani se, pojdi!
premeniti: prémënf, prémëním, prémëñu, prémëñla, prémëñnen
premenjati: prémëjnët
premeriti: prémïørt, -iér, prémïøru, -iérla, prémïøren
premesati: prémëjšet, -ém
premetati: prémëtät, -iècem, -ëç, -ëtu, -ëtala, -ëtän; usë sám pa jësp prémëtu
premetavati: pármëtawát

premetopati: këj pármëtûjëš pa skriň kaj premetuješ po skrinji
premkastiti: pármækâsñ, -âsñ, -âstu, -âslä pretepsti
premikati: prémikät, -am; p. sé; lîg tûøjk dë sé prémikä npr. o človeku, ki počasi hodi
premislek: prémislk; brës prémislk
premisli: prémislf, prémislem, prémisł, prémislu, prémisnył, prémislen; p. sé
premišljati: prémislet, -ém
premišljevati: pármëšlôwát, -ûjém; sé pármëšlûje
premlad: prémład, -ädø, -ädu
premlatiti: prémłât, -äf, -âlu, -atñla, -âten pretepsti
premleti: prémłëf, prémíølem, -mlëu, -ièla
premočen: prémäčän, prémöčy, prémöčnä, prémäčnu
premoći: tâ wëlik prémugorë ima mingo; spânc mej je prémägyu
premočiti: prémöcf, -ûøč, -ôču, -äçil, prémüøčen
premotiti: prémüøł, -ûøfš, -ûøfu, -atñla
premožen: prémüøžp
premoženje: prémäžèlinę
premraziti se: pámrâsf sé, sé pámrâs, sé je pámrâzu
premreti: pármärf; párls pármär-jeje, sé pármärj (od mraza)
prenagel: prénâyu, -ayla
prenaglići se: prénâylf sé
prenajesti se: párnajësf sé, sé párnajø, sé je párnajøedu, -ièdla
prenarediti: párnarëst, párnar-dim, párnarëd'u, párnardñøla, párnarëjen, párnarjëna
prenašati: prénâšet; ya nî mëc prénâšet; pùëšte prénâšet
prenesti: prénëst, -nëšem
preneumen: prénäñ
prenevaren: prénawârn
prenizek: prénisk, -a

preobjesti se: pàràbjèſt se, se pàràbjò, se je pàràbjòdu, pàràbjòdla
preoblačiti: pàràblàčt se, se pàràblàč, -âču, -ačilà; mât àtròkà pàràblàč
preobleći: pàràblèčt, -iøem, -iøku, -iøkla, -iøen; p. se; nîmam nèč za pàràblèčt
preobuvati: prèabûwát; p. se
preobuti: prèabàt, -ûjèm, -û, -ûlà, -ût; p. se
preorati: prèôrat, -ôrjem
preozek: prèùesk, -a
prepadići: prèpàdàt (npr. o bolnem človeku)
preparati: prèpàràt, -am
prepasati: prèpàsàt; p. se
prepeči: prèpèčt, prèpèčem; dôbár prèpèč; stàr kràž prèpèčt
prepelica: prèpèlìca
preperel: prèpèrén
prepičel: prèpiču, -ičlà
prepihati: prèpičat, -am; wìètar mè je prèpiču
prepiliti: prèpìlt, -ilm, prèpìlu, prèpìllà, prèpìlen
prepir: prèpìr
prepirati se: prèpìrèt se; za tû se nà bàm ž nîm prèpìrò
prepisati: prèpìsàt, -išem, -isu, -esâla; je dâu usé nàjní prepìsàt
preplačati: prèplâčet, -ém
preplašiti: prèplâšt; p. se
preplavati: prèplâwát, -am
prepočasen: prèpàčësn
prepoditi: prèpòt, -adim, -òt, -ûadu, -adîla
prepotiti: prèpòt, -atim, -ûefu, -îla, -en; p. se
prepovedati: prèpàwièdat, -wìem, -wìedu, wìèdalà, -wìèdan
preprati: prèpràt, -pèrem
prepreči: prèprèšf, -pròže, -pròžu, -pròžylà, -pròžen; p. z wèjèm; p. wòl, kòjnè
prepričati: prèpričet, -em; prepričet se; dèj se nà sòjè ači prepričet

preprositi: prèpròšf, prèprùøsmà; nî se dâu prèpròšf
prerahljati: prèràžlet, -ažlâm, -ažlu, -âlja, -ân
prerasti: prèràšen je krompir, če močno požene v kleti
preredek: prèràtk, -a
prerediti: prèréf, -édim, -iødu, -èdîla
*prerekovati: prèràkwat se, se prèràkwajè se prepirajo
preretati: prèràjt; usé prèràjt; je vse prekritizirajo
prerezati: prèràzat, -iøžem
preriniti: prèràñf, -rìñem; p. se
preripsati: prèràpsat, -am; p. zlâče
preriti: prèràt, -iøem
presaditi: prèràt, -sàdím, -sàf, -sàdu, -sàdîla, -sàjen, -ajèna; p. zìèlè ali pd.
prescati: prèscàt, -šcìjèm
presedati: prèràðat; usé mi žè prèràðà vsega sem se že na veličal; p. se
presejati: prèsjàt, -sèjèm, -sjâu, -sjâla, -sjâñ; p. mûèka
preseka: prìøskà presek za mejo v gozdu
presekati: prèràkàt, -am; p. kùest, pàlòn
preseliti: prèràlf, -sìèlm, -sèlu, -sèlià; p. se
presit: prèràt, -ta, -t
preskrbeti: prèskàrpòt, -skàrbim, -skàrbu, -skàrbòla, -skàrblen; ya je z usém prèskàrbu
preslab: prèslàp, -slâba, -slâbu, adv. prèslâp
presledek: prèslàtik presledek med vrstami, npr. krompirja na njivi; u prèslàtikòz
preslepariti: prèslèpàrf
preslepiti: prèslèpt, -slèpim, -slèpu, -slèpila, -slèplen, -slèplenà
preslica: prìølcà preslica pri klovratu; equisetum
preslišati: prèslìšet; ix je wèlk prèslìšu je moral mnogo graje

slišati; nã wîem, këj je rîoku,
 sam prešlišu
presnet: adj. prešnîet, prešnîetâ
 rîč; adv. prešnîet fâjñ
presoditi: prešnûet, -snûedje
presoliti: prešdîf, -sâlîm, prešsôlu,
 -sâlîla preč osoliti
presortati: prešsûerat, -am; p.
 krampîer, zwîna
prespati: prešspât, -spîm, -spî,
 spâu, prešpân; p. se
presta: prîesta
prestajati: prêstâjet -em; nî mä-
 yûeč preštajet
prestar: prêstâr, -stâra, -stâru
prestati: prêstât, -stânen, -stou,
 -stâla; brës têra se žë preštane
prestaviti: prêstâjîf, -stâjm, -stâj,
 -stâju, -stâjla, -stâulen; p. se =
 preseliti se
prestaapljati: prêstâpljet, -em
presti: prêst, prîadem, prîet,
 prîdu, prîadla; p. pređdu, wônu-
 na; mäčka prîadde; mu žûdâ
 prîadde; prîadde kîe pa lës hodi
 sem pa tja
prestopiti: prêstûopf, -stûopš,
 preštûop, -stûopu, -stapîla; nî
 preštûopu prâra; preštûop se
 umakni se; wôg se je preštûopu
 je stopil čez zaprežno vrv
prestrašiti: prestrâšt, -âšm, -âšu,
 -âšla, -âšen; p. se
prestreći: prestrešt, -strîežem,
 -strîeyu, -strîeyla; p. pûet
prestrići: peštreshf, -strîežem, -strîš,
 -strîyu, -strîla, -strîežen; p. nêt
presuh: prešsûz, -a, -sâxu
presukati: prešsûkât, -sûcêm; p.
 nêt
preša: prîaše preša za sadje
prešati: prîašet, -em
preščeniti: prešenf, -šîenem, -šê-
 nu, -šenîla, -šîenem; p. drât; p.
 se
preščipniti: prešipýf, -šîpnem,
 -šîpnu, -šîpnlâ
preširok: prešerôk
prešlatati: prešlâtât, -am

***prešnofati:** prešnûafat, -am
preštet: preštêf, -štêjem, -štêu,
 štêla, -fet; p. ynâr
preštrihati: preštrîxat, -am pre-
 črtati, prepleškati
pretakati: prêtâkât, -am
preteči: prêtêcf, prêtêče; lîet prê-
 têče; prêtêčen lîet
pretega: nã usê prêtîerê
pretegniti: prêtîeyñt, prêtîeynem,
 prêtîeynu, prêtîeynla, prêtîey-
 jen; prêtîeyñf se; nã bâ se pre-
 tîeynu, nê ne bo se pri delu po-
 kvaril
pretegovati: se prêtêyuje se reče o
 človeku, kadar se obotavlja in
 se ne odpravi na delo
pretekniti: prêtâkñf, prêtâknem,
 prêtâknú, prêtâknla; usê je
 prêtâknú (ko je kaj iskal)
pretenek: prêtêjñk, -a, -u
pretep: prêtêp, -sepâ
pretepač: prêtêpâč, -e
pretepati: prêtîopat, am, p. se
pretepsti: prêtêpst, -têpem, -têpu,
 -têplâ, -têpen, -têpena
pretezovati: partîezwât; nî trîebâ
 si rûek brës patrîebê partîez-
 wât; këj se partîezûjëš (mučis
 pri delu)
pretežak: prêtêžak, -têška, -ëšku
pretočiti: pretîochf, -tûoč, -tôč,
 -tûoču, -tâčlâ; p. wîn
pretolči: prêtôdycf, -tôučem, -tôu-
 ku, -tôučen pretepst
pretolst: prêtôust, -a
pretrd: prêtârt, -târdâ, -târdu
pretrebiti: prêtrîopf, -trîebmâ
pretresti: prêtrâst, -trîasem; me
 je fejš pretrîosf (na vozu); nã
 wîca me je pretrîosla
pretrgati: prêtâryat, -târžem; dîa-
 la, de se čë pretâryat; je pre-
 târyan ima kilo
pretrpeti: prêtârpf, -târpim; we-
 lik sam pretârpu
pretuhtati: prêtûxtat, -am
preudarek: prêudârk; brës pre-
 udârkâ

prevagati se: prèwâyat sę, sę prèwâyat
preval: samo v krajevni označbi »Nę prîowål« blizu Cola, kjer se cesta prevali
prevaliti: prèwâlf, -wâlîm, -wâlu; p. kâmý; p. sę
preveč: prêuč
prevelik: prèwélk
prevesiti: prèwëjsł sę; lìx tûæk, dę sám sę prèwëjsu komaj sem se prevesil (ko sem se vzpenjal na kako vzvišeno mesto)
prevideti: prèwîf, prèwidmä, prèwîdu, prèwîden; pr. bunîkä; kûkär sám jëst prèwîdu, nę bâ neč xñûd'ya po mojem ne bo nič hudega
previjati: prèwîjet; pr. atrôkä
previsok: prèwësök
previti: prèwëf; p. atrôkä
*previzitirati: prèwëstférat, -am preiskati
previzati: prèwîžet, -em prepričati; p. sę prepričati se
prevleči: prèulgët, -lîøčem, -lîøč, -lîøku, -lîøkla, -lîøčen prevleči kaj s čim; sę ba še prèulgîøk ne bo še dežja
prevohati: prèuøat, -am
prevotlti: párñøatf; lõnec sę je párñøtu je dobil luknjo
prevpiti: prèupøef, -pijëm, -pëu, -iňa
prevrtati: prèwârtat, -am
prevzdigniti: prèuzíyf, prèuzígnem, prèuzíyf, prèuzígnu, prèuzíyf, prèuzíyfen; mál prèuzíyf; län sę prèuzígnę (ko se je že nekaj časa pogrnjen godil); p. sę prevzdigniti se s težkim dviganjem
prevzdigovati: prèuzegyf, -üjëm
prevzemati: prèuzémät, -am; p. rûøba
prevzeten: prèuzîetn
prevzeti: prèuzët, prèuzämëm; p. dîel; p. sę; sę je prèuzñøy

prezebatı: prèzibat, -am
prezebavati: prèzibâwat, -am
prezgodaj: prèzyûedaj
prezidati: prèzidat, -am
prežagati: prèžâyat, -am
prežati: prèžët, prèžim, prèžju
prežeti: prèžët, -žâjnem
prežgati: prèžyât, -žyêm
prežokati: prèžûekat, -am
prežuliti: prèžulf, -žûl
prežveciti: prèžwëçf, -žwiøč
prežvekati: prèžwîekwât, žwîna prèžwîekwga
prgišče: péríše
prhaoka: páržâukä prhka zemlja
prhek: páržâk, páržkä, páržku; páržâk snîex; páržkä zémle
prhel: spáržtén; s. lîos
pri: pár; pár nás; nîmam pár sëp; pár lûč; pár sûønc; pár lûní; pár tî prîc; pár bîølm dnëj; pár dîel; pár fëf; pár mâš; pár mîær; pár ūel; pár mëj dûš; pár mëj wîer
pribezati: párbežet, -bežim
pribiti: párbef, -iňem, -i, -ëu, -iňa, -ít; dárži kat párbit
približati: párblížet; p. sę
približen: párblížn; adv. pár-blížn
priboljšek: párþûelšk priboljšek v jedi, pijaći; nâ, dę baš jëmu za párþûelšk
pribrenčati: párbrënenčet, -brënenči
pricokljati: párçäklät, -çäkläm
pricopati: párçûoprät, -am
pričiliti: párewílf, -flu; pas je párewílu dámû
pričati: prîcë; pár tî prîc; ímam prîcë; a mi baš za prîcë?
pričakati: párçákat, -am
pričakovati: párçékôwat, párçek kûjëm
pričati: prîcët, -em; krîu prîcët
pričeliti: párçëlt, -iol, -elu; p. dëb , čök na koncu navpično na rast odžagati
pričkati: prîckat sę = prepirati se

pričo: príče; príče mène
prid: jé ąbärnú ę sūši kŕst; s prí-
 däm; nî něč prídä; ž něvá ná
 bá něč prídä; jé kęj prídä lědī?
 je kaj dosti ljudi?
pridajati: párđajet, -ém
pridati: párđat, -ám, -ěj, -áu, -ál
pridelati: párđišlat, -ám; ná pár-
 děla dôšl zâse
pridelek: párđšouk, -a
priden: prídň, -ná; príedň díeluc
pridiga: príd'ya; báš šlísú príd'ya
 boš ozmerjan
pridigar: príd'yar, -arje
pridigati: príd'yat, -ám
pridnost: prídnašt
pridobiti: párđópf, -dábim, -dúe-
 bu, -dábíla, -oblén, -dábléná;
 wělik jé jemu, pa š je še wěč
 párđubu; jé dûebár za pár-
 dôpf
pridobivati: párđabívat, -ám
pridrsati: párđarsat, -ám
pridružiti: párdrúš se
pridušanje: párđúšejné
pridušati se: párđúšet se, -dûšem
 se
pridušiti: párđášt se, párđášim,
 -dûšu, -ašíla
prifrati: párđárčet, -fárči, -fárču,
 -fárčála; u xíš je tíčk párđárču
prifrleti: párđárlf, -fárli, -fárlu,
 -fárlišla; těč jé párđárlu
*pristošen: párđóšn denarnica
*prisunga: príxanýa izkušnja
priganjac: párđeináč
priganjati: párđájinet, -ém; díe-
 lucé p.
prigaziti: párđášt, -ázmá, -ázu,
 -ázla; jé těšk párđazu da xíš
*priglihati: párđílxat se; se mi něč
 ná párđílxá mi ni nič všeč
prignati: párđnát, -ženém, -žení,
 -gnóðu, -gnálá; pásťer je pár-
 gnóðu žwíná dámú
prigoditi se: párđít se, se párđud
prigoreti: párđorl, -yurí, -yoru,
 -yuríšla

prigospodariti: párđaspädárť; usé
 sam zyúbu, kár sam párđaspá-
 dárú
prigovarjati: párđawárjet, -ém;
 mu jé párđawárju
prigugati: párđuyat se; pácás se
 jé párđuyu dámú
priguncati: párđuncat se
prihliniti se: párđliní se prilizniti
 se
prihuliti se: párđulén potuhnjen
prihuljenec: párđulénc potuhnje-
 nec
priimek: párđmk; mu dásjé párđim-
 ke vzdevke
prijahati: párđáxat, -ám
prijatelj: párđátu, -átla
prijateljica: párđátléca
prijateljski: párđátljsk
prijazen: párđázny
prijaznost: párđaznast
prijemati: párđemat, -ám; z rå-
 kám p.; za rûeká p.; zaspânc
 mé párđemá; prâx se párđemá;
 balšoz se rå párđemá
prijenjati: párđejnet, -ém; párđej-
 nej mál sítňast pátřesat
prijeti: párđet, prímém, prím, pár-
 děu, párđela, párđet; z rûeká
 p.; za rûeká, za urát párđet; jé
 nárûbe párđeu za qříodje; zná
 párđet za díel; tåtu sa párđel;
 rå jé párđeu za běsída; kárč
 mé jé párđeu; za wěje, kámí
 se prím; usé se rå prímé krade;
 píeycár se jé párđeu; nabéná
 běsída se rå ná prímé beseda
 pri njem nič ne zaleže
prijokati: párđuékat, -ám
prikašljati: párkášlet, -ém
prikazati se: párkážat se; ná pár-
 káš se wěč; xudôbá se jé pár-
 kazála
prikazeni: párkážn; jé wídu pár-
 kážu; zlûnkawá párkážu
 (psovka)
prikazovati se: zmírej se mu kęj
 párkazuję
priklatiti se: párkláť se

*priklekati: kûmaj sam pârklę-
kâla komaj sem prikrevala
prikleniti: pârkléňf, pârkléñem,
pârkléń, pârkléñu, pârkléñla,
pârkléjen; p. pâsa
priklepati: pârklépat, -am
prikleti: pârklët; je pârkléñu dâ-
mû
priklicati: pârklíçat, -klíçem
prikobacati: pârkobâçat, -kobâ-
câm, -kobâcu, -kobacâla
prikolovrati: pârkolâvrať,
-âť, -âtu, -âtlâ
prikrajšati: pârkrajšet, -em; p.
pûet; sa ya pâr wîerpšý pâr-
krâjšel
prikupen: pârkûpny
prikupiti: pârkûpf së; së znâ
pârkûpf
prilagati: pârlâyat, am; mûore
zmîoram pârlâyat (denar)
prilajati: pârlâjet
prilastiti: pârlâst si, si pârlâstî,
si je pârlâstu, pârlâstîla
prileći se: pârlêšt së; së pârlîzhe
x ženat (o obleki)
prilesti: pârlêst, -fôzem; kâce je
pârlîzla; kûmaj sam pârlîznu
dâmû
prileteti: pârlëf, -fim; têč je pâr-
lêtu; pâlson mi je u râwa pâr-
lefiel; je pârlêtu u xîše
prilimati: pârlimât, -am
priliti: pârlëf, -fjem
prilivati: pârlîvat, -am
prilizniti se: pârlîznyf së, së par-
lîzne, pârlîznu, pârlîznyla; pâr-
lîzjen adj.
prilizovati se: pârlêzowat së, së
parlezûje
priljuden: pârlûdnny
priljudnost: pârlûdnast
prilomastiti: pârlamâſf, -âſf
priložiti: pârlôſt, -lazim, -lôſ,
lûežu, -lažilâ, -lôžen, -aženq
priložiti kaj k čemu; ti m âna
pârlûežu (namreč klofuto)
priložnost: pârlûežnast

primahati: a s je pârmâxu ali si
prišel?
primanjkovati: pârmankôwât,
pârmankûje
primazati: pârmâzat; mu je ná
tâkâ pârmâzu
primekniti: pârmâkýt, -âknem,
-mâký, -mâknu, -mâknîla; p.
së; pârmâký së blîzi
primera: pârmîerà; u pârmîer; nî
nâbene pârmîer se ne dá pri-
merjati (ker je toliko večje,
boljše itd.)
primeren: pârmîerñ; je lîž zâme
pârmîerñ
primešati: pârmëišet, -em
primorati: pârmûerat, -am
primrzniti: pârmârzýf, pârmârz-
ne, -mârznu, -mârznyla, pâr-
mârzjen
primukati: pârmûkât, -a
prinesti: pârnest, -nësem, -nëš,
-nësu, -nësla, -nëšen, -nëšenq
pripasati: pârpâsat, -pâšem, -pâš,
pâsu; bîertaz si p.
pripasti: pârpâst, pârpâse, -pâsu,
pâsnyla; pâstîer je pârpâsu dâ
mëje (hoste); p. së; zwîna së
je pârpâsnyla dâ wârž ymâjne
pripeka: pârpîeka
pripekati: pârpîekât, -a; dâns
pârpîokâ (v soncu)
pripeljati: pârpeljet, -iâlem, -el,
-elu, -elâla; pârpel ûos; pârpel
priče; p. së; së je pârpelu s
pâram kûejn; ti m âna pârpelu
(zaušnico)
pripenjati: pârpëjnêt, -em
pripeti: pârpêt, -pnem, -pnî,
-pîø, -pîøla, -iøt
pripeti: pârpöjet; je pârpöju dâ-
mû
priplaziti se: pârpłâſf së
priplezati: pârpłîzat; p. dâ wâr-
zä
pripoditi: pârpôf, -pâdím, -pûe-
đu, -pâdiłâ; p. zwîna u štâla;
p. së

pri pogibati: pārpāyībat, -gīblem; p. sē
pri pogniti: pārpōyīt, -pūaynem, -pōyīnu, -pāyñlā, -pūayjen; p. sē
pri pomocék: pārpāmūočk
pri pomoci: māl žē pārpāmūore, jē pārpāmāgu
pri popati: pārpōpat, -am
pri poročati: pārpārūočet, -em
pri poročiti: pārpārōčl, -rāčim, -rūeču, -rāčlā, -rōčen, -rāčenā
pri prava: pārpāwā; nīmā nābēne pārpāwē orodja
pri praven: pārpāvn, -a; pārpōvn (človek) spreten; pārpōvn arūođej
pri praviti: parprājt, -ājm, -āj, āju, -ājlā, -āulen; lē parprāj sē (grožnja); nīsam yā māyu dā tēra parprājt
pri pravljati: parprāule, γ dāži
pri pustiti: pārpāst, -pāstū, pārpūstū, -pāstīlā; krāwā nēče mlīškā pārpāst
pri puščati: pārpūšet, -em; swīnē pārpūše dela vime, preden stori
pri rastek: pārrāsk
pri rediti: pārrēt, pārrēdīm, pārrīđu, pārrēđlā; par tēx ūelx nīsam dōſt pārrīđu pri teh volih nisem veliko pridobil, ker so se v moji reji malo zredili
pri romati: pārrūemāt, -a
pri rotati: pārrāpātāt, pārrāpātā
pri rožljati: pārrēzlet, pārrēzlā
pri saditi: pārsāt, -sādīm, -sādū, -sādīlā, -sājen; p. sē; ylēj, dē sē t na pārsādī (rana)
priseči: pārsešl, -sīežem, -sīeš, -sīeyu, -sīeylā; kriū, pā kriūm p.
prisega: pārsīvā; pat pārsīvā
pri seliti se: pārsēl sē
*prisenčevje: pārsenčīeūjē neka vrsta iz raslinskega rodu rham-nus

prisijati: sūnēce pārsījē u žīše
pri sesti: pārsēst, -sīdēm, -sīst, -sēdu, -sēdlā
pri siliti: pārsīlt, -īlm, -īlu, -īlen
pri skakati: pārskākat, -skāčem
pri skočiti: pārskōčt, -skūoč; pārskōč nā pāmūoč
pri skrbeti: pārskārpī, -skārbīm
pri slēpariti: pārslepārf, -āru
pri sliniti se: pārslīnīt sē, sē pārslīn, sē jē pārslīnu, pārslīnlā
pri sloniti: pārslōnīt, -sīlūoń; a čēš, dē ti ânā (zaušnico) pārslīn?

pri sluškovati: pārslāškōwāt, -ūjēm
pri služiti: pārslūšt, -ūžu
pri mejati se: pārsmējet sē, -ējēm
pri smoda: pārsmūođa
pri mode: pārsmāđe, pārsmāđīođa
pri moditi: pārsmōtī, -smāđīm, -smōtī, -smūođu, -smāđīlā; p. sē; mlīek sē pārsmāđi; ti m tākā pārsmūođu, dē baš jēmu; pārsmūođen neumen
pri smukniti: pārsmūkýt, -smūk-nem, -smūký, -smūknu, smūkny lā udariti; pārsmūkjen neumen
pri staviti: parstājt, -āj; p. x ӯyū
pri stavljati: parstāulet, -em
pri stokati: pārstūekat, -am
pri stopiti: pārstūepī, -stūep
pri stradati: pārstrādāt, -am
pri ščeniti: pāršēnīt, -šenem; si jē pārst pāršēnu
pri studiti: pārstūt, -ūđu; p. sē; tū sē m jē pārstūdīl
pri šivati: pāršīwāt, -am
*pri šparati: pāršpārat, -am pri-hraniti
*pri špilati: pāršpīlet, -em pri-igrati
pri štetī: pārštēt, -ējēm
pri števati: pārštīewāt, -am
*pri štimati: pārštīmāt, -am; p. pūesle pārpraviti posteljo
pri štuliti: pārštulīt sē, sē pārštūl, sē jē pārštūlu

- prišumatiti:* päršemât, jé pärše-mâfu
- pritakati:* pärtäkät, -äm
- priteči:* pärtičef, -tēčem; jé pär-tioku u žišę; wôdą jé pärteklą
- priti:* prif, pridem, prif, päršu, päršla; prif kël pämäyat (pri košnji, žetvi itd.); prif püemę; jé päršl preč je poginilo; námę nî wélik päršl (npr. pri delitvi); jé päršu na swiat; mi jé päršl u tâl (delež); jé päršl na dân; pridę u nawiadą; jé päršl u jüs (služnost, npr. pot, steza ipd.); mi bâš že päršu u pîast; jé päršu na nêč; jé päršu na kânt, bûbeh; mu na pridęs da kôncaga ne uženeš (z besedami); mu na pridęs da žiugę; mi na pridę na mîsu; čes sîedm lşet usê pröu pridę; mu jé päršl slâp; jé päršu ab usê; pridę u nêč se porazgubi, uniči; jé päršu z sêp; jé päršu z pâmęt
- pritiskati:* partiskat, -äm; mrës pärtskä; yräčina partiskä; ya pärtskä zít
- pritiskavka:* parteskâukä; gl. še pod »krovec»
- pritisniti:* partisnýf, -tîsnem, -išy, -tîsnú, -tîspłä, -tîsjen; ya jé partisnú z sêp; na klûkä partisnýf; jé na ta prâj knöf partisnú (v prenesenem pomenu)
- pritličen:* partličen; partlična žišę
- pritlikav:* partlisku, -awä; partlisku drięu
- pritlikavec:* partliskuc
- protočiti:* partočef, -tîuč priliti
- pritrditi:* parttärl, -tärf, -tärd'u, -tärdilä, -tärfjen; mu jé partärd'u
- pritrgati:* parttäryat, -tärržem; si jé parttäryu ad ûst
- privabiti:* pärwâpf, ya jé pär-wâbu
- privaditi:* pärwâf, -wâdję, wâdu, -âdlä; së jé zitär pärwâdu se je hitro udomačil
- priwaliti:* pärwâlf, -wâlim; p. se
- privekati:* pärwîekat, -äm; atrôk jé pärwîeku u žišę
- priverezati:* pärwîezat, -wîezem; pärwîez žwîna
- priverezopati:* pärwêzôwąt, üjém
- privoleči:* pärulčef, pärulſečem; p. se
- privopoliti:* pärwôlf, pärwôl, pär-wôlu, pärwôlña
- privosčiti:* pärwôst, -ûoš, -ûošu, pärwôlña; së têya mi na pärwôš; nêč si na pärwôš
- privriskati:* pärurîskat, -äm
- privodigniti:* pärzîyýf, -îynem; p. zâkł, zlûet, mîza
- privodigovati:* pärzeyôwąt, üjém
- prizadeti:* pärzadet, -dîsenę, -djâu, -îelą; së mu nî nêč zûd'ya pär-zadjâu
- prizadevati:* pärzadîowąt si, -äm si; za tû sam si wélik pärzadîeu
- prizanašati:* pärzanâšet, -äm
- prizanesti:* pärzanest, -esem; nêč mu na pärzanêse
- prizidati:* pärzidat, -äm
- prizidek:* pärzitk lesen oboj, ne-koliko odmaknen od zidu, da se vmes zabaše slama, pazder-je ali pd.; za pärzitk zâbasał
- prizeneniti:* pärzéñf, -žiøñš, -žéñu, ženilä; jé pärzéñu yränt; p. se z iš, na yränt
- prizgati:* pärzgat, -žyem
- prizigati:* pärzíyat, -äm
- prižnica:* prižpca
- prižvižgati:* pärzwîžyat, -äm; jé pärzwîžyu dämü
- probati:* prûebat, -äm poskusiti, poskušati
- procesija:* pärcejsjé
- proc:* preč; yrîem preč; uzäm preč; na pridę nêč preč nič se ne izgubi, vse se porabi; swîne jé päršla preč je poginiла
- prodaj:* prûedaj; na prûedaj; nî na prûedaj

- prodajati:* prędąjet, -ęm; ną dę
bīęł p.; ną drūębę p.
- prodati:* prędąt, -dām
- profit:* pręfit
- profitirati:* pręfētērąt, -ęm
- progla:* prūęgla mišja past
- proiti:* prūęjdę pogine, mine; ję
pręšlū
- prosenec:* prōsęnc januar
- prositi:* prōsf, prūęs, prōs, prō-
śu, pręsilię
- proso:* präsü, -a
- prostor:* prōstār, prästūərą; tū-
kaj nī prästūərą zâtę; tū uzâ-
mę wélik prästūərą
- prostorček:* prästūərčk
- prostoren:* prästūərę
- prostost:* prästūər
- prošnja:* prōšnę
- proti:* prūęt (= sprūęt) pläcęt;
prech mën; yře prech kōnc; prech
dōm; prech węčiər; prech jütar;
prech yadawic (Godoviču); ję
šōę prech xudic je faliral
- prsa:* pärṣa, pär̄s, u pärṣəx mę
bałi, s pärṣam
- prskati se:* kōzę sę pärską
- prst:* pärst, -a; si lōžk ąblíznęs
usęx pıst pärstu; mu ylıedę ną
pärste; an pärst šerök
- prstan:* pärstan, -a
- prstek:* pärstk
- **pršaj:* tāk päršāj ję (če iz megle
prši)
- pršati:* päršet, pärši; atrōć pär-
šiję, sa päršäl se igrajo tako,
da jim prši iz ust
- **pršnica:* päršnca; ję prāwą pär-
šnca se reče o močni ženski
- **pršut:* päršüt, -a suha svinjina
- prt:* pärt, -a namizni prt
- prta:* partakōš; yą ję nīesu pär-
takōš tako, da mu je visel z
ramen po hrbtnu
- prten:* pärſiən; pärſiənę złaćę
- prtenice:* pärtenicę
- prtovnica:* pärtnucę, -ę
- proešnjica:* prōęncę krava, ki
je imela prvo tele
- priv:* tą pręj, tą prōwą, tą prōu,
tą pręjyą, tą prōwę; par tą
pręj māš; spręjyą; tą pręj böt;
tą prōu najprej
- **przolen:* pärzūəlę notranji pod-
plat (Brandsohle)
- psica:* psīca
- **psička:* psīčka
- psoglaviec:* päsęglāuc
- pšenica:* šunīcę; šunīcę ję tlę
zägarniła je že toliko pognala,
da se ne vidi več zemlja; šu-
nīcę sę trī tīodnę uyleżūję, trī
tīodnę zäri to je, po cvetenju
se tri tedne dela zrnje, ki nato
tri tedne zori; šunīcę ję u xłā-
čęx astāla ni naredila celega
klasa; šunīcę ję ūzrną (zärnę
špięgę wän) zrela, da je skraj-
ni čas, da se požanje; šunīcę
yřie u klāsje
- pšeničen:* šunīčę; šunīčę kręz;
- šunīčę mūækę
- pšeničišče:* šunīčeušę
- pšeno:* pšēn
- ptica:* tīcę; tū t ję tīcę zvita žen-
ska
- ptič:* těč, tīcę; ję těč je zvit, je
spreten; pōu těč pōu měš nc-
topir; skrī tīcę (penis)
- ptiček:* tīčk
- ptičji:* tīči
- ptička:* tīčka
- pucati:* pūcęt snažiti
- puh:* pūx (od ognja, strele)
- puhar:* pūχar, -rję
- puhel:* pūxu, pūxlę, pūxj;
- pūxlę rīępa
- puheli:* s pęci paxti; sa štālę
paxti
- pujsek:* pūjsk
- puliti:* pūlt, pūl; trāwą pūlf; sän
pūlt; sän sę pūl s klūčem;
- pūlt sę; za tū sę ną bäm pūlu
- **pulſar:* pūelfar, -rję smodnik
- pumpa:* pūmpa
- pumpati:* pūmpat, -ęm
- punca:* pūəncę dekle
- punčka:* pūənčka deklica; zenica

punkelj: pûnkł sveženj; grba
*punkljaſt: pûnkleſt grbast
punt: pûnt, -a točka; wândi je
 dûəbär pûnt za sârnâkâ; pâr
 pûnt  drîeza  = čist zrâm
  drîeza  tako odrezati, da ni 
 ne ostane
puntar: pûntar, -arje, pl. pûn-
 tari
*puntarica: pûntarcâ dolga, ozka
 sekira
puntarski: pûntarsk
puntati se: pûntat se
purſelj: pûrſl, -le smodnik
purman: pûermân
pust: pûst; pre  pûstam, a pûſſ
pust: pûst, pûstâ, pâstu, pûzđ a,
 pl. pâsti, pûst ; pûstâ i t, pâ-
 stu m su; im m pûst  r k 
pusten: pûsn ; pûsn  t rk; pûsn 
 s m ma
pustiti: p st , pâst m, imp. p st .
 pûſtu, pâſtil ; ya n k m r n 
 pâst m; p. pâr m r; k  s pûſtu
 sk er ? n c mi n  pûſtu, us 
 je s m p f du

pustota: samo P st t , n  P -
 st l, kmetija v Zali
*pu cica: pûšca;   s d u  k i  
 pûšca? (V pu co nabira cer-
 kovnik); pûšca pri kolesu
pu čati: pûšet, -em; šk f pûš ;
 str x  pûš ; p.  r ta  atp rt ;
 kr  pûšet
pu čava : p š w  pust svet; w n-
 di ti b  r sl, k  je s m  p -
 s w ! kako ti bo na takem
 pustem svetu kaj rastlo!
pu čavni : p š w nc 
*pu sel: p s l s n  kolikor se ne-
 se  ivini z obema rokama; n 
 zn s p s l  z w t, k  t k  p -
 tr s s; gl.  e pod »lan«
pu seljc: p s lc
pu cica: gl. pu cica
pu span: p š pan
pu spanov: p š panu
*pu tap: p š t f  r ka
puter: pût r, -tr 
putka: pûtk  koko 
putrh: pût r 
putrnica: p tr nc  vrsta hru k

R

raba: r b ; n  za n b n  r b 
rabota: r b u t ; sa  li r b u t 
 d   lat (ko so cerkev zidali)
rabotar: r b u t r, -rje
rabotati: r b u t t , -am
rabuka: r b uk 
raca: r c 
ra un: r c  n 
ra unstro: r c  nst  (priu ena
 beseda)
rad: r t, r d , r du, pl. r di,
 r de; k j b r t? r d i , p j ;
 r d j mf; n  r t nerad
radi : r di , r d c 
raglja: r g la 
ragljati: r g l t, r g la 
rah l: r x , r x la , r x lu 
rah la: r x la 

rah jati: r x l t, r x l m
raj: r j , r j e
ra da: r jd  cestni, potni ovinek;
 u r jf na ovinku ceste, poti
ra dati: r jd t, -am
raj h: r j  om t
raj hati: r j x t, -am
ra ji: r j , r j e
raj kelj: r j kl , -na
raj nica: r n c ; r n c  m f, s stra 
raj nik: r j nk ; r j nk  q c , br t,
 r j n c ya   c t t 
raj i : r j s
raj tati: r j t t, -am ra unati
raj tinga: r j f y a 
raj z: r j s, -ze 
*raj za: r j ze potovanje
*raj zati: r j z t, -em

- rak:* râk, râka, pl. râik'
rakov: râku, -awa
rama: râmä; je usë nã râm znîosu
ramovš: râmôuš; je kâd ãn râmôuš je napravljen kot kako strašilo
ran: rânä uëra — złatä uëra
rana: rânä; rânä së cîel
raniti: râni, râni, rânu, rânla
ranta: rântä
rantaha: rântaqä
rast: râst, râsti rastenje
rasti: râst, râsem, râsu, râslä, râšen
rastlina: râslinä
raševina: râšuna
rašpa: râšpa die Raspel
rašpati: râšpat, -am
*ratati: râtat; je râtäla weliča je postala...; nêč mi ni râtäl nič se mi ni posrečilo; šunica pâr nas nã râtä ne uspeva
*ratovati: râtowat, -ûje postajati
*ravbar: râubär, -rje ropar
ravan: râwan; kr. i. Šâjsnä râwan; nã rðuń
raven: râun, -a; râun swît; kat swîče râun
*ravfank: râifnk dimnik
ravnati: rögnat, rognäm, runäm, rögnu, runâla; žwîna, prešicë rögnat; këj si rögnu? kaj si delal? par sasîte trame runâje delajo trame; së rognâ pa mëń se meni prilagodi
ravnina: rognîna
ravnodilec: râvnadîlc
ravnost: le v prislovнем izrazu nã râgnast; nãrâgnast čez nîwâ; n. dämü; pawëi n.
ravsatí se: râgsat së prepirati se
raz: ras: râs: pîeč
razbeliti: razbîel, -îelš, -îel, -îelu, -elîla, razbîelen; r. želîes; r. pîeč
razbijati: razbîjet, -em; r. kâmaje; r. pa xîš ropotati in razmetavati stvari po hiši
razbiti: râzbëf, -bîjem, -bi, -bëu, -bîla, -bît
razbrskati: râzbârskat, -am
razcafrati: râscâfrat, -câfrâm
razcefedrati: râscâfâdrat, -fâdrâm, -fâdrdu, -fâdrân
razcepiti: râscîepf, -cîep
razcesti se: drîeujé së je râscwâdl
razcheiniti: râscêxýf, -cêxñem, -cêxñu
razcesati: râscësat, -cîeşem
razchesniti: râscëşýf, -cêsnę, -cêsniu; r. së
razdajati: râzdâjet, -dâjém
razdati: râzdât, -dâm
razdejanje: râzdjâjnë
razdejati: râzdjët, -dîenę, -djâu, pâ xîš je râzdjân razmetano
razdeliti: râzdëlf, -dëlim, -dîelu -delîla
razdirati: râzdîerat, -am
razdražiti: râzdrâšf, je razdrâžu pâsa
razdreti: râzdârf, -dêrem; r. ūes razstaviti voz; pûet je râzdârtä; kapçijé, ženîtu së je râzdârla
razdrobiti: râzdrôpf, -drâbim, -drûebu, -drâbîla
*razfrlažen: râsfârlâžen vse križem razmetano
razgaliti: râzylf, -âl, -âlu, -âlija, -yâlen; r. së
razganjati: râzyâjnët, -em
razgled: râzyât; je prêyč na razylët se preveč vidi; sa pâršl nã razylët (nevesta ali ženin s svojci)
razgledati se: râzyâldat së orientirati se; pačâk, deš së razylsodam počakaj, da se mi oči pri vadijo na temo in bom kaj videl
razglodati: râzylûedat, -am
razgnati: râzyñat, -ženem; r. žwîna; wîetar je râzyñou mâyłę; sūet je râzyñal
razgnesti: râzyñest, -yñedem

razgnojiti se: räzynöjt sé, sé räz-
gnäf, -gnüeju, -gnäflä
razgrabiti: sän räzyräpf
razgrebatı: räzyräbät, -äm
razgrebstı: räzyräpst, -yrébem
razgreti: räzyrët, -yréjem; r. sé
razgristi: räzyrësf, -yrizem
razgrniti: räzyrärf, -yärnem,
-yärf, -yärnu, -yärnflä, -yärfjen,
r. ärjüxä
razgubiti: räzÿäpt, -yäbim, -yä-
bu, yäbïlå; r. sé
razhajati se: räshäjöt sé, sé räsh-
häjejé
razhoden: räshüedn, -na; räsh-
üednä färä kjer so deli fare
in posamezne hiše zelo odda-
ljeni drug od drugega; räsh-
üednä ymäinä kjer so deli
pašnika oddaljeni drug od dru-
gega
raziti se: sé rëzidjejé, sa sé rëslí
razjahati: räzjächat, -äm; r. kójnë
razjedati: räziödat, -a; rëjë rä-
ziedä
razjesti: rëzjëst, rëzjë, rëzjëdu,
rëzjëdlä, rëzjëdén
razjeziti: rëzjëst, -jëzim, -iëzu,
-jëzilä; r. sé
razkačiti: räskäčt, -âč, -âču,
-âčlä, -âčen; r. sé
razkaditi: räskäf, -kädim, -äf,
-kädu, -kädlä; r. sé
**razkapljiv:* räskäpliū, -iwa za-
pravlјiv
razkazati: räskâzat, -kâžem
razkazovati: räskazôvat, -ûjém
razkidati: rëskîdat, -äm, r. yñüej
razkladati: räsklädat, -äm; r.
bläryu, rüebä; pojasnjevati
razklati: räsklät, -kñølem, -kôl,
-kłôl, -kłälä, -kłan; r. sé
razkljuvati: räsklëwät, -klûjë,
-klewây, -klewâlä, -klevân
razkomotati: åtkamâtat, -kam-
tam, -kamëtu, -kamâtâlå
razkopati: räsköpat, -kñøplem,
-kôpl, -kôpu, -käpâlä, -käpân .

razkopavati: räskäpâwät, -kä-
pûjém
razkoračiti se: räskurâčt sé, rä-
skurâc sé, räskurâcu, räsku-
râčla, räskurâčen
razkosati: räskûesat, -äm
razkrhniti: räskärxýf; r. sé; xrû-
škä sé je räskärxylä (od vi-
harja)
razkriti: räskräf, -ijem; r. strîexä
razkriovati: räskriwät, -äm
razkrojiti: räskröjt, -krâim, krûe-
ju, -krâilä; r. sé
razkropiti: räskröpf, -krâpim,
-krûepu, -krâpilä, -krôplen,
-krâplenä; žwînä sé je räskrä-
pilä pâ niû
razkuhati: räskûxat, -äm; r. sé
razkuštrati: räskûšrat, -äm; räsh-
kûštran
razlagati: räzlâyat, -äm; r. rûebä;
mu je räzlâyu = objasneval
reazlegati se: räzlîerjat sé; pâ
cioliç Łamfëz sé je räzlîerjäl
razlesti se: räzlëst sé, sé räzlëse, -
sé je räzlëzj
razleteti se: räzlët sé, sé räzlëti, -
sé je räzlëfu, räzlësiela, räz-
lëtiel
razliti: räzlëf, -lijem, -lëy, -flä,
-it; r. sé
razlipati: räzlîwat, -äm
razloček: räzlûečk
razločen: räzlûečn jasen; yawôr
räzlûečy
razločiti: räzlûečt, räzlûeč, -lûe-
ču, -læčilä, -lûečen; je tâkä tâ-
mä, dë ne räzlûečmä
razlomiti: räzlömt, -lûem, -lôm,
-lômu, -læmlä, -lûemlen
razložiti: räzlöst, -læžim, -lôš,
-lûežu, -læžilä, -lôžen, -læženä
razložiti, npr. z voza; razjas-
nit; mu je usë lëp räzlûežu
razmazati: räzmâzat, -mâžem; r.
šmîr (mazilo)
razmehčati: räzmëxçet, -mëxçäm,
räzmëxéu, -mëxçâla; r. sé

razmekniti: rāzmäkýf, -mâknem, -mäký, -mäkñu, -mäknîlä, -mâk-jen! r. së
razmesti: rāzmëst, -mëdëm
razmetati: rāzmëtät, -mïøçem; usë jë pâ xîš räzmëtu
razmetavati: rāzmëtåwät, -äm
razmikati: rāzmïkät, -äm
razmočiti: rāzmöçf, -mûøç, -möç, -möçu, -mäçîlä, -mûøçen; r. së
razmröviti: rāzmrëjf, -mrëjém, -mrë-ju, -çîlä, -mröylen; r. krâž
raznašati: räznâšet, -ëm
raznesti: räznëst, -nësem; r. pûø-štä; kôtu jë räznëşf; së räznëşf ya bâ (od togote)
razodeti: räzadët, -dïønem, -dëg, dïëlä razodeti na postelji le-žećega; r. së
razoglav: räzäglöü, -âwa
razor: rñøzär, u räzûéri
razpadati: räspâdat, -ä
razparati: räspârat, -äm; r. xlâ-čç; xlâčç së së räspârälé
*razpartiti: räspârf, -partifm, -pâr-fu, -partîfle razdeliti
razpasti: räspâtf, -âde
razpasti se: räspâst së, žwînä së räspâse, së jë räspâslä pâ cîsl ymâin, snëžîf
razpečkati: räspâčkät, -pâčkäm, -pâčku, -pâčkâlä, -pâčkân raz-brskati; r. xrâstâ; tâkû sam räspâčku pârst, dë bi pâtîøýnu wân târn
razpeljati: räspêlet, -pîølem; r. ynûe pâ nîy; mîadîc së së räspêlâ so izleteli iz gnezda
razpeljevati: räspelôwät, -ûjém; mîadîc së räspelûjeyę
razpenjati: räspëjnët, -ëm
razpeti: räspët, räspnëm, räspføy, -fîlä, -fët
razpithati: räspîxat, -äm; r. ôyý
razpihniti: räspîxýf, -pîxñem
razplatiti: räsplâtf, -platim, -plâ-fu, -platîfle
razplesti: räsplëst, -plëdem; r. kîta; r. së

razpletati: räsplîtät, -äm
razpočiti se: räspûøcf së, së räspûøc
razpoditi: räspötf, -pädim, -pöf, -pûød'u, -pädîlä; r. së; mäylë sâ së räspadîle
razpoka: räspûækä
razpokati: räspûækät, -ä; räspûøkan; räspûøkan zít
razpraskati: räsprâskät, -äm
razprati: räsprât, -pûørjém, -pröu, -prâla, -prâñ; r. së
razpraviti: räsprâf, -âjim sleći; r. së sleći se
razpravljati: räsprâuljet; r. së
razpreči: räsprêf, -priøzem, -priøes, -priøyu, -priøylä, -priø-žen
razpregati: räsprîøyat, -äm
razprodajati: räsprêdâjët, -ëm
razprtija: räspartijé
razrasti se: räzrâst së; žit së jë räzrâsl prej redko je postalо bolj gosto
razraščati: räzrâšet së
razrezati: räzrîøzät, -riøzem
razriti: räzrëf, rîjém, -rëg, -rîlä, -rît
razsaditi: rässâf, rässadim, rässâf, rässâd'u, rässadîlä, rässâjen, rässajenä razposaditi; razjeziti
razsajač: rässajâc
razsajati: rässâjët, -ëm; pejâné rässâjeyę
razsekati: rässîekät, -äm
razsipati: rässîpat, -îplëm, -îpu
razsoden: rässûedn uvideven
razsoditi: rässûøf, -ûød'mä
razsodnost: rässûednast; nîmä na-benę rässûednäf nima uvidev-nosti
razstlati: räslât, rästîølem, räslöü, räslâlä
razstreliti: rässtârlt, -tarlím, -tar-lu, -grîfle, -tarlën, -tarlêna
razstrići: rästrëf, -ižem
razusušiti: rässâšf, rässâšim, rässû-šu, rässâšîlä, rässâšen, rassaše-na; r. së

razsutí: rassat, -ujem, -u, -ulq, -ut; r. se
razsvetiti: būx te raswiat
razsheperiti se: rašepiér se, se
 rašepiér; kūare se je rašepiér
razšíriti: rašiér, -iér; r. se
raztajati: rastajet, -em; r. se
raztegniti: rastierýf, -tiégnem,
 -tiéryf, -tiégnú, -tegnílq, -tiégy-
 jen
raztezati: rastiezat, -am; r. se;
 se rastiezaz na šerök se košati
raztigotiti: rastayót, -tayatím,
 -taýnáfu, -tayatílq; r. se
raztolči: rastöyčt, -öyčem
raztopiti: rastópf, -tápim, tûepu,
 -tápílq, -töplen, taplénq; r. se
raztressati: rastríesat, -am
raztresti: rastrést, -tríesem; rás-
 tríesen nepazljiv
raztrganec: rastáryanc
raztrgati: rastáryat, -táržem; r.
 se
raztrobiti: rastrúepf, -trúebu
raztrositi: rastrúest, -trúes, r.
 ynúej, kúpe sána
razum: razzum, -a
razumen: razzum, -na
razvada: räzwâda
razvoditi: räzwâf, -wâts, -wâ-
 du, -wâdlq, -wâjen; r. se
razvajati: räzwâjet, -em
razvajenec: räzwâjenc
razvaliti: räzwâlf, -wâlím, -wâl,
 -wâlu, -wâlq, -wâlen, -wâle-
 na; r. káp sána (prinesenega
 v rjuhi pod streho)
razvaljati: räzwâlet, -em; r. těstu
razveseliti: räzweself, -wëselím,
 -wëselu, -wëselílq; r. se
razvezati: räzwîezat, -wîežem, r.
 se
razvezovati: räzwêzowat, -ujem
razvirati se: räzwîerat se, se räz-
 wîera zvirati se
*razvivati: räzwîwât, -âm; r. se
razviti: räzwëf, -wíjem
razoleći: räzulëčf, -iéčem; usë
 je razuliøčen

razpozlati: räzwâzlat, -wazlám,
 wâzlu, -wazlálq, -wazlán
razvreći: samo räzwârt razmetan,
 prim. razvrtja
*razvrtija: räzwârtiję; na tnâl je
 taka räzwârtiję je taka raz-
 vlaka
razvrtati: räzwârtat, -am
razzagati: räzzâyat, -am
razzaliti: rëzzâlf, -âl, -alu, -želilq,
 -žâlen
rdeč: arđeč, -iœče
rdečica: arđečicę; arđečicę ya je
 ablíla
rdečka: arđiøčka rdeča krava
rdečkast: arđiøčkast
*rebeveselj: rëbëusl zadirčen člo-
 veck
rebrnik: rïëbrank = kôš za n püsl
 sána
rebro: rëbär, pl. rïëbra in rëbra;
 rïëbra par kôš, cajn
reč: rïëč, rëči; lïepä rïëč (ironič-
 no); prâwâ rïëč (ironično) ni
 vredno, da bi o tem govoril
reči: rëčf, rëčem, rëč, rïëku,
 rëkla; tâkù je bâl rëčen; je
 rïëku dë je pritrdil; pa rëč
 dë nê pa zanikaj; na rëčem dë
 já, na rëčem dë nê ne trdim in
 ne zanikam; pâstâjim rëčf na
 primer; kôk se tém rëčę?
red: rïët, rïëda
redek: rïëtk, -a; rïëtk žit; rïëtkâ
 trâwą; rïëtkę zwîezdę; pa rïët-
 kama
rediti: rëf, rëdím, rëdñu, rëdñlq;
 jest ya na bäm rëdñu; rëdî pšet
 räwîet, r. se; se rëdî se debeli
 (o živali ali človeku); rëjen,
 rëjena debel
redkev: rëtku, -we
redonica: rëduñcę; trâwą je u
 rëduñcax; rëduñcę trûesf
*regljica: ya dârži u rïëylé ga
 strogo drži
regetati: je rëyetal je regetalo (za-
 ničljivo o človeku)
regljati: rëylęt; žâbę rëylâję

- regrat:* r̄eγrāt
*rehljati se: r̄eχlēt s̄e, s̄e r̄eχlā
 smejati se na vsa usta
reja: r̄eje; j̄e dāu jūncā u r̄eje;
 īma jūncā u r̄eje
rejnāt: r̄ejnāt
reka: r̄iēkā
rekrut: r̄eγrūt
remelj: r̄iēml̄
renčati: r̄eγnčet, r̄enči, r̄ejnču,
 r̄enčālā
rentačiti: r̄entāčf, -āč, -āču, -āčlā
*rentirati se: r̄entīrāt s̄e; tū s̄e
 nā r̄entīrāt to ne daje dobička
rep: r̄iēp, -a; īma sām dwā r̄iēpā
 u štāl; māči r̄iēp vrsta trave;
 r̄iēp pecelj pri hruški, jabolku
repa: r̄iēpā
repēn: r̄iēpū; r̄iēpū siemē
repēnčiti se: r̄epēnčēt s̄e, s̄e r̄e-
 pēnč, r̄epēnču, r̄epēnčlā
repetnica: r̄epētnīcā živalska r.;
 r. na kolovratu
repisče: r̄iēpšē njiva, kjer je
 rastla repa
repkati: r̄epkāt, r̄epkām, r̄epku,
 r̄epkālā
repnica: r̄iēpñcā voda, v kateri
 se kisa repa
res: r̄iēs; r̄iēs j̄e; nī r̄iēs; z̄a r̄iēs;
 yr̄iā z̄a r̄iēs
resa: r̄iēsā žitna, travna resa
resast: r̄iēsast
reseda: r̄esētl̄, -na
resen: r̄iēsp̄
resica: r̄iēscā
resnica: r̄esnīcā
resničen: r̄esnīčēn
rešetati: r̄ešētāt, r̄ešētām; r. žit
rešeto: r̄ešēt
reševati: r̄ešōwāt, -ūjēm reševati
 iz nevarnosti
rešiti: r̄ešf̄, r̄ejiš, r̄ejišu, r̄ejišlā,
 r̄ejišen; r. s̄e
rešnji: r̄ejiš; a swiēlm r̄ešnēm
 tēlišēs
rešta: r̄ejištā; cīēlā r̄ejištā lēdī
 mnogo ljudi
reta: r̄ejiṭā; r. īma ąbūt, mr̄ežē
retanje: r̄ejiṭānē kar ostane pri
 retanju na reti
retati: r̄ejiṭāt, -ām
reva: r̄iēwā reven človek; būęyā
 r̄iēwā
revček: r̄iēučk
reven: r̄iēuṇ, -a
revež: r̄iēwēš, -žē
revišče: r̄iēušē, -čē
revolver: lēňejbār, -rje
revsalo: r̄ebięus, r̄ebęus
revsati: r̄iēuṣat, -am
revščina: r̄iēušnā
rezanica: r̄iēzāncā (krma za ži-
 vino)
rezati: r̄iēzāt, r̄iēzēm, r̄iēzu, r̄e-
 zālā, r̄iēzān; r. slāmā, zīlē,
 r̄iēpā; kōsā dōbār r̄iēzē; w̄tātar
 r̄iēzē; r. bākā, swīnē, prēšičkē
rezen: r̄ežn̄; r̄ežnā mūækā pusta,
 debela moka
*rezetati se: r̄azātāt s̄e, s̄e r̄a-
 zātā, s̄e j̄e r̄azātu, r̄azātālā
 glasno se smejati; s̄e r̄azātā
 jēn kīž se na vso moč smeje
rezgetati: kōjīn r̄iγā
rezilen: r̄ežiūn, -a; r̄ežiūn stōu;
 r̄ežiūnā bābā
rezilnik: r̄ežiūnk rezilo z dvema
 ročajema
rezilo: r̄ežil̄, -a
režati se: r̄ežēt s̄e, r̄ežim s̄e, r̄ež
 se, r̄ežju, r̄ežālā smejati se
riba: r̄iбā
ribati: r̄ibāt; r. r̄iēpā; r. pōt.;
 tīlāik cājāt s̄e r̄iēblē (se pomika
 dalje), dē dōl pādē
ribežen: r̄ibēžn̄
ribica: r̄ipcā
ribič: r̄ipč
ribji: r̄ibi
ridati: r̄idāt, -ām
ridof: r̄idaf̄, -a
rifelj: r̄ifl̄, -e priprava za riflja-
 nje lanu
rifljati: r̄eflēt, r̄eflām, r̄eflu, r̄ef-
 lālā; lān r.
rigati: r̄iγāt; ősu r̄iγā; s̄e mi r̄iγā
*rigelj: r̄iγl̄, -lē zapah

rigniti: sę mi rīgnę, sę mi je
 rīgnę
*rihta: rīxtę jed (posamezna)
*rihtar: rīxtar, -arję sodnik
rihtati: rīxtat, -am; tı ną bąs mē-
 ne rīxtu ti ne boš ukazoval; pę
 mén sę rīxtaị po meni se rav-
 naj
*rilcelj: rīucél; rīucél sę dā xūf
 swin̄ ną rīuc
rilček: rīucék
rilec: rīuc, -a
rinčica: rīnčea
riniti: rīnf, rīnem, rīnu, rīnlę;
 kâm rīnesh?
*rink: rējink sklep pri verigi
rinka: rīnkę
ripsati: rīpsat, -am; r. sę
ris: rīs; je šōu u rīs, dę b ąbaγātu
risa: rīsę
rit: rēf, rīf; wōu je zapärtę rīf
 rit se mu tesno zapira, kar je
 znak dobre pasme
ritati: rītat, -a; kōjń rīta
riten: rītę, -na
ritenski: rītnansk
riti: rēf, rījem, ręq, rīlę; kārt rīje;
 swin̄ rīje
ritina: rīnę debelejši konec de-
 bla; rītnę spodnji konci bilk
 pri snopu
ritnik: rītık debelo črevo
ritniti: rītf, rīnę, rīnu, rītłę
riž: rājš, -żę
riža: rīžę riža za spuščanje lesa
rja: rēje
rjav: ąrjōu, ąrjawa, ąrjau, pl.
 ąrjāj, ąrjawę
rjavka: ąrjāukę vrsta hrušk
rjavkast: ąrjāukast
rjuha: ąrjūxę
rjuti: ąrjet, ąrjewem, ąrjū, -ułę
rkelj: gl. krlj
rman: ąrmān
rob: rūap; ną rūabę; fənſəłę ną
 rūabę ąblęcf; pęr nąs je ęsę
 ną rūabę; ną rūabę dīelat; pę-
 stajf pę rūap; zīu rūap; rūap
 kęs; rūap = pećina

roba: rūebę blago
robaniti: rąbāńf, -âńje, -âńu,
 -âńla
robantiti: rąbāńf, -âńf, -âńfu,
 -âńtlę
robavš: rąbāus
robeč: rūəpc rob (npr. mize)
robida: rąbida
robidovje: rąbidaue
robiti: rūəpf, rūəblę; mūəjškrą
 rūəp
robkati: rūəpkat, -am; r. fąžu
roč: rōč, -ę roč pri lōncu; roč pri
 plugu
ročen: rūəčę, -na; je rūəčę pęr
 dīel spreten; dīelę rūəčę
ročica: ręčicę ročica pri vozu;
 ročica pri ostrešju
ročnik: ręčnik ročnik pri cepcu
ročnost: rūəčnast
rod: rūat, rādu
roditı: rōł, rādī, rādīla, rōjen,
 rājenę; žēnę rādī; jāpkę, xru-
 škę rādīje
rodovina: rędawīnę; sę mu pę-
 znā, dę je s Šemärlawę rędawīnę
 (rodu)
rodoviten: rādawītę, -na
rodovitnóst: rādawītnast
rog: rūəx, rāyu, z rūəygam, dwā
 ręyę; tisf wōu īmę wělikę ręj-
 yę; z rāymī; rūəx ną cēl; pol-
 ževi rogovi; držaji pri plugu
rogelj: rōyu, rōylę rogelj pri vi-
 lah, podajilnici, gl. pod »vile«,
 »podajilnica«; žāyę (kładnycę)
 īmę dwā rōylę (ročaja)
rogovila: rāyawīlę rogovilasta
 veja
rogovilast: rāyawīləst
rogovilež: rāyawīlęs, -żę kdor ro-
 goviili
rogovilica: rāyawīlcę
rogoviliti: rāyawīlf, -il, -ilu, ęlli-
rogovje: rāyōuję
rohneti: rōχyf, ręxni; swin̄ ręx-
 ni, kădar wāb młodīče
roj: rōj, rōje

rojiti: rôjî, râjî, rôju, râjlâ; če-
bîlê râfje; tudi v pomenu »raz-
grajati«

rojsten: rôisn; r. dân

rojstvo: rôjstu

roka: rôkâ, rôjkê, acc. rôka, dëj
mi u rûækâ, u rôjk', u rôc, z
rûækâ, z rôka, pl. rôjke, âd
rûek, acc. rôjke, u rôkaz, jé
parièu z râkâm, du. a bâdwiè
rôjk'; pêlet za rûæk; dîel yrsa
dôbâr âd rûek; par rôkaz mi
jé; âd rûek, âd na rûek, pad
rûækâ predât; mu jé sôu na
rûækâ; na rôkaz dosegljiv, do-
stopen: ta nîwâ jé bêl na rô-
kaz

rokav: râkâu, -âwâ

rokavček: râkâučk

rokavica: râkâwicâ

rokica: rôkçâ

rom: rôm, -â okvir

romanje: rûemajne

romar: rûemar, -rje božjepotnik

romar: rômär žebelj za čevlje na
rom

romarica: rûemarcâ

romarski: rûemarsk

romati: rûemat, -am

rompljati: râmplet, râmplâm,
râmplu, râmplâla ropotati

rončelica: rênčelicâ

rop: rûep

ropanje: rûepajne

ropar: rûepar, -rje

roparica: rûeparcâ

roparski: rûeparsk

ropati: rûepat, -am

ropot: rapôt, -â

ropotati: rapât, rapâtâm, râ-
pâtu, rapâtâla; bâbe sa rapa-
tâle vrešcale

ropotec: rapôc, -â

ropotija: rapâfje

ror: rûer cev; kamašna

rosa: rôsa

rosen: rôsn

rosica: râscia

rositi: rôsf, râsi, jé râsli

rovniča: rôvnca

rozgotati: razatât se, se razatâ,
sé jé razatû, razatâla

rozina: rêzîna

roza: rûøež

rožanec: rêžânc podboj pri vratih

rožast: rûøežest; rûøežestâ rûta

rožen: râžlân

roženkranc: rûøežnkrânc, -a

rožica: rûøšca

rožič: rôšč telečji rog za nade-
vanje klobas; rêžič pl. plodovi
rožičevca

rožiček: rêžičk

rožka: rûøška kravje ime

rožljati: rêžlet, rêžlâm, rêžlu, rêž-
lâla

rožmarin: rûøzmârin

rožnik: rûøžk mesec juni; vrsta
krompirja

rubez: rûbëš, -žë rubljenje

rubiti: rûpâ, rûbjë, rûbu, rûbla,
rûblj

ručelj: rûcij, -lë držalo za levo
roko na kosju

**ruckati se:* rûckat se; ti a trôć se
sám rûckaję se prepirajo

ruda: rûda

**rukati:* rûkât tresti, trgati; r. se
rvati se, puliti se

ruknniti: rûkñf, rûknem, rûkñ,
rûknâ, rûkñla

**rukzak:* rukzök, -a oprtnik

rumen: ârmë imo volu

rumen: ârmén, -â, ta ârmîñ

rumena: ârmîñna kravje imo

rumenček: ârménčk, -a volovsko
imo

rumenjak: ârménâk jajčni rume-
njak

rumenkast: ârménenkast

**rumplast:* rûmplast neroden (o
človeku); slabo izdelan, težko
raben (o orodju)

runjast: rûjnast grčast; rûjnastâ
wéjë; rûjnast dêbli

rupa: rûpâ včasih plitva, vča-
sih tudi precej globoka kota-
nja, navadno s poziralnikom,

v katerega odteka hudourniška voda; pogosto tudi ledinsko ime
*rupica: rûpcâ; rûpcê pl., pogosto ledinsko ime
ruska: rûskâ vrsta mrvavelj
ruša: rûšê
rušiti: rûšl, rûšu podirati
rušt: rëšt, rûšta npr. pri žagi
*ruštanica: rûštanca žaga z ruštom

ruta: rûtâ ruta za na glavo
rutica rûcâ
rwanica: râwâuncâ; lân sê wîežê u râwâuncê
roati: rôwât, rûjêm, rûj, râwâû, rôu, râwâlâ; lân r.; r. sê
rž: rëš, rëži
ržen: aržiøn, -a; aržiøna müøkâ, slâma

S

s, z, ž, se: jë pâdu z wîškâ; z lîepâ; s prejvâ; pëjd z mânâ, z nîm; jë pâršu z načjûe; jë pâršu s kôšem na žârpł; sâ skîerâ sîokat
sablja: sâblâ, -le
sad: sât, sâdu
saden: sâdn; sâdn drîœuje
saditi: sâtl, sâdîm, sâtl, sup. sâdît, sâdîu, sâdîla; s. krampiøer, fâžu
sadjé: sâdjé
*sadrin: sâdrin toča kot sol
saj: sëj, së; së sâm zmîerâm dîø-łâla (odgovor na očitek); së jâ wîtš sâj vendar vidiš
saje: sâje
sajast: sâjest, črn od saj
sajnat: sâjnât
sakrabolski: sâkrabûelsk
sakrabolt: sâkrabûelâ
sakramenski: sâkrämëjinsk
sakrament: sâkrämëjñl
salabolski: sâlabbûelsk
salabolt: sâlabbûelâ
salamenski: sâlämëjinsk, mëjinsk; mëjinskâ žewâu
salata: sâlatâ
salaten: sâlatp; sâlatnâ ylâwâ
sam: sâm, sâma, sâmu; na mûere usèra sâm; lë pëj sâm; sâmâ kûest jen kûeže; sâm wîfš, dë nî rîes; sâm bûež wîečí wîeł; sâmu sê na bâ nařiødł;

sâm sêp pârpîš; jë sâm zâsê; sâm pâr sêp sâm si mîslu; jë yâñûeru sâm sâ sâbâ; jë pâršl sâmu at sêbê se je zgodilo samo od sebe
samec: sâmc neoženjen moški; živalski samec; gl. pod »lan«; gl. pod »drevo« (plug)
samica: sâmcâ neporočena ženska; ptičja samica
samo: sâm; sâm âdñ; sâm če jë rîes; sâm če če; sâm dë bâ pâršu da bo le prišel, to je glavno; jë dûebâr dîøluc, sâm kâšl prîde; sâm dë sê spôšne, že jûækâ
samoglav: sâmagylou, -âwa
samogolten: smâgölyl; jë tûejk smâgölyl, dë b drék s pûøtsê snîedu
samogoltnost: smâgölytnast
*samoje: sâmagjø deteljni slak
samokolnica: sâmakfûelçâ
samorasel: sâmarâšlu, -ewâ
samosvec: sâmasføyc krompir, ki se sam zaseje
samosvoj: sâmasfûej, -sôjë ki po svoje odloča in dela
smota: sâmôtâ; na sâmôt; xîše na sâmôt
smotren: sâmôtñ
smotež: sâmûotëš: s. pêlet
smovati: sâmôwat, -ûjêm
samski: sâmsk; s. stân

- sanjati:** səjnət, səjnəm, səjnə, səjnənə, səjnənlə; mu jə səjnənə ү rūəkə; yləbək səjnə; səjnə nə pəlīcə pə nüəşč
- sedem:** sədəm; əp sədmix
- sedemdeset:** sədəmdəşət
- sedemkrat:** sədəmkət
- sedemnajst:** sədəmnajst
- sedemsto:** sədəmstu
- sedeti:** sədət, sət, sup. sədət, sədəm, sət, sədu, sədələ; s. za mızə; s. pər pəç; kūəkə sədə nə jāicəx
- sedež:** sədəş, -žə
- sedlo:** sədž, -la
- sedmak:** sədmək, gl. pod »tram«
- sedmi:** tə səd'm, sədmə
- sedmina:** sədmına
- segati:** səyət, -əm
- segetati:** səyətət, səyəče, səyətu, səyətələ
- segnati:** səyət, -žənəm izgnati; səzən žwīnə sə štälə; səzən žwīnə kūəp
- seginiti:** gl. pod »seči«
- seginiti:** səyət, -yñjə
- segreti:** səyət, -yñjəm, -yñə, -yñələ, -yñrət; s. sə
- seguren:** səyñərə gotov
- sejalnica:** sjäygəcə okrogla, slamnata, včasih tudi navadna cajna
- sejati:** sjät, sup, sjät, səjəm, səj, sjäv, själə; s. šunicə, jēcmən itd.; s. müəkə
- sejapəc:** səjāyc
- sekac:** səkāc sekac za sekanje že-leza
- sekalnik:** səkunk nasajeno rezilo v oblikli črke S (~) za sekanje repe, korenja ipd. za svinje
- sekati:** səkət, -əm; s. məsu; s. dröwə; lətəs məl səkəjə
- sekira:** skıərə
- sekirica:** skıərcə
- sekret:** səkrət, -ə straniše
- sekunda:** səkündə
- sanji:** səjnəf, səjnəm, səjnə, səjnənə, səjnənlə; mu jə səjnənə ү rūəkə; yləbək səjnə; səjnə nə pəlīcə pə nüəşč
- sanja:** səjnə f. pl.
- sanjač:** səjnəč čvekač
- sanjalo:** səjnəl čvekač
- sanjati:** səjnət, səjnəm, səjnə, səjnənə, səjnənlə; kəj səjnəš govoriš ne-umnostı; s. sə; təkū sə mi jə žiŋ səjnəl
- sanjski:** səjnəsk; səjnəskə bükwe
- sapa:** səpə; mi kár səpə jəmlə; səpə (veter) pīxə; xūdə səpə, mərzlə səpə hud, mrzel veter
- sapica:** səpcə
- sapnik:** səpənk (v grlu)
- sat:** sət, sətu
- satan:** sətən, -ə
- satanski:** sətənsk
- satje:** sətjə
- satnik:** sətjik
- *scagati: scāyat, -əm ubupati
- scalnica:** scāynca
- scati:** scət, ščijəm, šči, scāv, scālə
- scediti se:** scət sə, sə scədī, sə jə scədəl
- scefedrati:** scəfədrān (part. nutr.) razmrščen, raztrgan
- scejati:** scəjet sə, sə scəjə
- scela:** scələ; mızə jə scələ iz enega kosa; dələ scələ se pri delu nič ne pripogne
- scimprati:** scimprat, -əm
- scmerjen:** scmərjen; jə tūəjk scmərjen se rad joka
- scurkoma:** scūerkəmə; krī tēče scūerkəmə
- scoreti:** scwərl̩, scrəm, scrōv, scwərlə, scwərt
- sčakati:** sčākət, -əm, ya jə sčāku ga je dočakal
- sčasoma:** sčāsgəm
- sčečkati:** sčēčkət, sčēčkām, sčēčku, sčēčkālə
- sčesati:** sčēsət, sčiəşəm; s. z glā-wę
- sebe:** səbə (sə), səp (si), səbə (sə), pər səp, s səbə; ləs k səp tako vabi voznik vole k sebi
- sebičen:** səbīčən, -na

sekunden: sekündŋ cāyār sekundi kazalec
seliti: sēlf, sīelš, sēlu, sēlīł; s. sē sem: sām; sām ya srīeču, kā sām šōu sām wān ąt ciérkwę
semanji: sāmājn; sāmājnā nedīlē nedelja, ko se praznuje v Črnem vrhu farni patron
seme: sīomē, sīomēnq; lānīen sīomē, rīepq sīomē; žīt zā sīomē; krāmpīer zā sīomē; tū f jē ąn sīomē se reče o porednem otroku
semenj: sāmīj, -nē, sāmāj, sāmnc; jē yndū wōl u sāmāj; tūki jē tāk sāmāj, dē sē nā šlīsmā je tak hrušć, da se ne slišimo
semenski: sīomēnsk; s. žīt; s. krāmpīer; sīomēnskā dīetęle
semleti: sāmlēt, zmīlē
senca: sīencā; u sīenč; pā sīenč
sence: sāncē, -s, pl. sāncā
senčen: sīenčē; sīenčē krēj
senčica: sīenčēcā
senčnat: sīenčēnat
senen: sānīen; sānīenē wīlē; sānīen ūes; sānīenē mrōwę
senjati: gl. sanjati
senjmar: sējmār, -ärjē
senjmišće: sējmīšē
seno: sān, sānā, nā sīeń, pat sīenām; sān jē sāxu, sūx
senomet: samo trāxtar, -ärjē
senožet: snēžēt, snēžīłē
*sеноžetina: snēžīłtnā seno se senožeti
senti: sēnti snet
sentjav: žīt jē sentjāu; šunīcā jē sentjāwa
sephati: sapxāt, -pxēm, -pxōu, sāpxāłā, sapxān
sesati: sāsāt, sāsē, sāsu, sāsāłā
sesedati se: sāsādāt sē
sesek: sāsk, -s
sesekeati: sāsēkāt, -äm
sestaviti: sāstājf, -äjm; s. škāf
sestavlјati: sāstāylēt, -ēm; sāstāylēt škāf (s stavnikom)
sesti: sēst, sīədem, dēj sēst, sīədu, sīədłā

sestra: sēstrā
sestradati: sāstrādāt, -äm; sāstrādan
sestrica: sēstarcā
sesuti: sāsāt sē; škāf sē jē sāsū
sespaljkati: sāswālkāt, sāswälkām, sāswālkū, sāswālkāłā, sāswālkānā
sešti: sāšēf, -šlījem
sešteći: sāštēf, -štējēm
*seštimati: sāštīmāt, -äm sestaviti; s. drōu sestaviti razstavljen plug
setev: sīetu, sīetwę
seveda: sēwīdē
sever: sīewēr, -rjē veter od severa; stran neba
severn: sīewērñ; s. wīētār
*sezdraviti: sāzdrājf, -äjm; s. sē
sezidati: sāzīdāt, -äm; s. ūše
seznaniti: sāznāńf, -znāń, -āńu; s. sē
sezoreti: sāzōrī, sāzārī, sāzārīəłā
sezuti: sāzāt, -ūjēm, -ūj, -ū, -ūłā, -ūt; s. sē
sezuvati: sāzūwāt, -äm; s. sē
sežagati: sāžāyāt, -äm
seženj: sīežīj, sīežnē
sežgati: sāžīyāt, -žyēm
sežigati: sāžīyāt, -äm
sfagliati se: sfāyłāt sē, sē jē sfāyłu se je zlagal
*sfaljcan: sfālcān zmečkan (o roži, zmečkani od dežja, vetra; o zanikrnem, zvitom predivu)
sfižiti se: sfiš sē, sē sfiš, sē jē sfižu
sfoflati: sfāflat, sfāflā, sfāflū, sfāflāłā
sfrčati: sfārčēt, sfārčī, sfārču, sfārčāłā; tēc jē sfārču
sfrfrati: sfārfrāt, sfārfrā, sfārfru, sfārfrāłā; kākūeš jē sfārfrāłā s plātu
sfrleti: sfārlf, sfārlī, sfārlu, sfārlīłā
*sfušati: sfūšēt, -ēm pokvariti, slabo narediti
shajati se: sxājēt sē

shirati: sxiərat, -əm
shladiti: sxłäť, sxładim, sxładu,
 sxładilę, sxłajen, sxłajeną; s. sę
shlapeti: sxłapť, sxłapī, sxłapu,
 sxłapiełę
shoditi: sxłot, sxłodje, sxłodū, sxu-
 dılı, sxłuəjen; sxłuəjeną stążą;
 atrök je sxłodū
shramba: sxrāmba; pər nəm je
 dōbrə s. pri njem je dobro
 shranjeno
shraniti: sxrāńf, sxrāńš, sxrāń,
 sxrāńu, sxrāńłę, sxrājen; mi je
 dāu sxrāńl
shrustati: sxrūstęt, -əm
shujšati: sxułișet, -əm zmršaveti
siguren: sęyūrṇ, sęyūrṇa
sigurnost: sęyūrṇast
sijati: sjat; sūnecə siię, je sjal
sikati: sikat, -a; wôdą sika s tāę;
 krî sika
sikniti: sîkňf, sîknę, sîknú, sî-
 kylę; wôdą je sîknyla
sila: sîla; pa ყsęl sîl je tęę uzęt;
 nî sîle se ne mudi; sa sîla ną
 baš nęc զpraju; tû je pa že
 at sîle to je pa že preveč; u
 sîl; zdęj mu še nî nąbęne sîle;
 za sîla ba tûf tâ skîera dôbrą;
 imę dôsť, mu nî sîla dielat ima
 dosti, mu ni treba delati
silen: sîgną skâla živa skala
siliti: sîlf, sîl, sîlu, sîllę; ya sîl
 dielat; zastuəjń sę sîlś; mę sîl
 z jędjuə; kâšl mę sîl; kâm sîl?/
 žwîna sîl dąmū; žwîna sîl u
 škûdą; sę sîl u ყawaręjne; mu
 ną sîl nę ყ sklîdą nę ყ lõnc
 mu ne dela nobene škode
sin: sîn, senu, dat., loc. sənûej,
 sînəm, pl. sənûej, sənôd, sənô-
 wam, sənôwe, -aχ, -əm
sinica: sənîca
siničica: sənîčka
sipati: sîpat, sîplęm
sir: sîr, sîrə
sirek: sîerk, -a sorghum vulgare
siričnik: sîršňk (oddelek gove-
 jega želodca)

sirkov: sîerku; sîerkawę mêtla
sirotę: srûetę
sirotka: sîeratkę
sirov: srôu, srôwa, srôu; iet je še
 srôwą; srôu člôuk
sirovina: srâwiną surov človek
sit: sęf, sítę; sę je dą sîdγa nă-
 fędu; sa ya že sîl so se ga že
 naveličali
siten: sítę, -nę; sítę člôuk; mûjxę
 sa sítne
sitnež: sítneš, -że
sitnica: sítncę sitna ženska
sitnost: sítnast; sítnast pâtrîesat
 sitnariti
sito: sít, -a
siv: sîu, sîwą
sivček: sîučk siv vol
sivec: sîuc siv vol
sivka: sîukę siva krava
sivkast: sîukast
skakati: skâkăt, skâčem, ną skâč,
 skâku, skâkålą
skala: skâłę; sîgną skâłę živa
 skala
skalar: Skâłar; ıar Skâłari kme-
 tija v Lepem dolu (Križna gora)
skaliti: skâłf, skâłim, skâlu, skâ-
 lilię; wôdą s.; s. sę
skalnat: skâlnat
skalooje: skâlouję
skavasati se: skâusat sę spoprijeti
 se
skaza: skâzę; skâzę dielat; skâ-
 zę psovka za človeka, ki slabo
 dela
skaziti: skâśf, skâzim, skâžu,
 skâzilę, skâžen, skâženą
skazovati: skâzowat sę, sę skâ-
 zuje se ponaša
skedenj: skêd'ý, -nę
*skedanji: skedâjnę dîle
skeleti: mę skelei boli
skesati se: skâsat sę, sę skâsâ,
 skâsu, skâsâłę, skâsân
skidati: skîdat, -əm; ynûej s.; s.
 sę
skipeti: skêpť, skêpī; mlîek je
 skêpięł

skisati: skîsat sę; mlîek sę ję skîsål; wîn sę ję skîsål
sklad: sklât, -âdą; kęj ti bâ tâ škaf dârzu, kę imâ tâk wêlk sklât ko tako zeva v spahu
skladalnica: sklâduncâ; s. drôù; drôwâ zlôš u sklâduncâ
skladati: sklâdât, -am; drôwâ sklâdât
sklanfati: sklâmfat, -am
sklanjati: sklâjnët sę
sklasti: sklâst, sklâdêm, sklâdu, sklâdlâ sklasti krmo
sklati se: sklât sę, sę skûâlejë, sę sę sklâl; pâs sę sę sklâl
sklatiti: sklât, sklâtš, sklâtû, sklâtîlâ, sklâtënen; s. jâpkâ, xrûškê
skleda: sklîdâ
skledica: sklîcâ
sklednik: sklîdñk; pât sklîdñk-käm prostor v hiši v kotu za vratî, kjer visi sklednik
skleniti: sklêñt, sklêñem, sklêñ, sklêñu, sklêñlâ, sklêñen; rëjkë s.; kęj s̄ sklêñu? za kaj si se odločil?
sklepáti: sklêpât, sklîoplém; s. kôsä
sklépati: sklîpât, -am
sklesati: sklêsat, sklîošem
sklestiti: sklêjšf, sklêjšf; tûočë ję sklêjslâ lîstjë; tê m sklêjsfu te bom premlatil
skleti: sklî (npr. sol, če pride na rano)
sklicati: sklîcât, sklîcêm, navadno kûäp sklîcât
sklicati: sklîcât (spečega)
sklicevati se: sklêcôwât sę; sę sklêcûjejë
sključiti: sklûçf, sę sklûç, sę ję sklûçu, sklûçlâ, sklûçen; bêrâç xrûel sklûçen
skljuvati: sklêwât, sklûjë, sklêu, sklêwâlâ
sklobasati: sklâbâsât, sklâbâsâm, sklâbâsu, sklâbâsâlâ

sklobuštrati: sklâbâšrat, sklâbâštrâm, sklâbâštru, sklâbâštrâlâ, sklâbâštrân gl. klobuštrati
skloniti: sklôñt sę, sę sklûñen, sę ję sklôñu, sklânñlâ
skobacati se: skâbâçat sę, sę skâbâçâ, sę ję skâbâçu, skâbâçâlâ
skobeljnik: gl. biřstat
skoblja: skûoblâ sodarska skoblia
skoblanica: skûâblêncê fem. pl.
skobljati: skâblf, skâblim, skâblu
skoblič: skûobljč
scočiti: skôčl, skûoč, skôč, skôču, skučlâ
skok: skôk
skomigniti: skamîñýf, -îgnem, -îgnu, -îgslâ; s. z râmâ
skomina: skamîñâ; imâ skamîñê pâ... ima poželenje po...
skominati: mi skamîñâ mi dela skomino
skončati: skônčet, skunčâm
skončnik: skûoñčñk skončnica pri zglavju postelje
skopec: skôpc, -a past
skopitar: skâpîtar, -rjë
skopiti: skôpf, skâpim, skûepu, skôplen, skâplêna
skopneti: skôpýf, skâpnî, snîex ję skôpnu
skoporit: skâparít, -a
skopuh: skâpûz, -a
*skopuhast: skâpûxast skop
skor: skôr
skoraj: skôrâj
skorja: skûořej; s. krûža
skorjast: skûořest
skorjica: skûořicâ; s. krûža
skorlup: skârlûp skorja na koži (od bolezni)
skovati: skôwat, skûjem
skovikati: skâwikât, -a
skovir: skâwîer, -îerjë
skoz, skozi: adv. skûoříž jen skûoříš sám mûekär; skûoříž le mäj čedalje manj; skûoříž bël čedalje

bolj; praep. je pačlišču skuz
čkup
skrajšati: skrajšet, -em; s. se
skrb: skarp, skarbi; bręs skarbi;
sam u skarbstəx; jem skarp, de
ba žwīnq sīta
skrben: skarby
skrbeti: skärpf, skärbim, skärbu,
skärbslə; tū me skarbf; skarbf
me, kęj ba s tēra; tū tē nej prōy
nēc na skarbf to naj ti ne bo
nič mar
skrciti: skärčt, skärč, skärču,
skärčlə; nējyę skärčt; skärčf
se; skärčen
skregati se: skrieyat se; z ačiə-
tam se je skrieyu; par tišl xīš
se zmīrəm skrieyaję
skremziti: skriemšt, skriemžje,
skriemžu, skriemžlə, skriem-
žen; s. se; skriemžen ąbrās
skrhati: skärχat, -am; skärχat
nūeš, nāžička, kōsa itd.; s. se
skrinja: skrine, skriję
skriti: skréf, skrijem, skrī, skrēu,
skrīla, skrít; s. se
skrivati: skriwät, -am; kęj skri-
waš przed māna? s. se
skriwen: skriyūn; na skriunem
skriwenčiti: skärwiənčt, -iənč,
-iənču, -iənčla, -iənčen; s. se
skriviti: skréyf, skärwim, skriu,
skärwīla, skryulen; s. se
skridši: je skriyūš nariēdu
*skrižati se: lān (ali pod.) se je
skrižu lan je, vzklivši, pognal
prave liste
*skrotnja: skruotnē nastane, če
se deblo pri podiranju drevesa
razkroji, ko začne padati, kar
je za drvarja zelo nevarno, če
v pravem času ne odskoči; ąna
skruotnē ya je pāriēla
skrotovičiti: skräta wičt; s. se;
preję se je skräta wičla
skroven: skrōyn; samo v imenu
Skrōyn yrīč; tu so bile jame,
v katerih so se skrivali fantje,
da bi jih ne ulovili v vojake

skrtačiti: skartäčet; čīayle s.
skrumba: skrumbə; īma ąna
skrumbə na ąbrās tvor, lokal-
no zastruljenje, npr. od uma-
zanosti
skubsti: skäpst, skübem, skûbu,
skûblə; s. pīerję; gę je skûbu
mu je izvabljal denar, blago
skuhati: skûhat, -am
skujati se: skûjët se; se je skûju
ni držal obljube; tīca se je skû-
jela pustila gnezdo, včasih tudi
že izležena jajca
skumrati: skûmrat, -am shujšati
skupoma: skûpamə; īma skûp-
mę ȳnârję
skuštrati: skûšrat, -am
skuta: skûta
skvasiti: skwâst, -âs, -âsu načve-
kati
slab: slēp, slâba, slâbu, pl. slâbi,
slâbę; slâp wîdm; slâba ȳlāwą;
je že slâp hudo bolan; slâbu
wîn; slâbu ȳrēmę; slâba lietnā;
slâba kâpčiję; mu je pâršl slâp;
slâp mu je; jěst sam na slâpšm
slabeti: me slabī
slabost: slâbūest
slaboten: slâbôtu
slačiti: slâč, slâč, slâču; s. se;
smę tûerſca slâčil
slače: slâčę koruzno slačilo
sladek: slâdak, slâtk, slâtką, slât-
ku, pl. slâtki, -ę
sladkoba: slâtkobə
sladkosneden: slâtkasnîeden
*sladkovica: slâtkucę vrsta hrušk
slak: slâk convolvulus
slama: slâmę; šunîčna slâma,
usînā s.; prâzną slâmę mlâť;
īma slâmę u ȳlaj
slamica: slâmcę
slamnat: slâmnat; slâmnatą strîe-
xę
slamnik: slâunk slammnat klobuk
slamoreznica: slâmajrîezycę
slan: slân, slâna, slânu
slana: slâna; je blâ xûdą slâną
slast: slâst, slâsti

- slasten:* släsn; släsnä ūet
slavec: släyc
sleči: sléčf, slíøčem, slíøč, slíøku,
 slíøkla, slíøčen; s. se; šúerk se
 je slíøku
sled: sløt, slèdu,: pàs je dûebu
 sløt
slediti: slèt, slèdîm, slèdîu, slè-
 dîla; ciø cèit sam ya slèdîu
 ves čas sem šel po njegovem
 sledu
slednji: slíødý; skôr slíødý dân
 skoraj vsak dan
sleherni: slíøxarn
sleme: slíøemç, slíøemena
slep: slíøep, slíøepa, slèpu, pl. slèpi,
 slíøep; nà n åku slíøep
slepar: slèpár, -ârje
sleparija: slèpáríje
slepariti: slèpárñ, -âr, -aru, -ârla
sleparka: slèpárka
sleparski: slèpársk
slepec: slíøepc slep človek; žival
 iz reda kušcarjev
slepiti: slèpñ, slèpî
slepota: slèpôta
slina: slínä; slínä pažíerat; slíøenç
 se mu cèdjé
slinast: slínast umazan od slin
sliniti: slíní se, se slín, se je slíøu,
 slínla prilizovati se
slíšati: slíšet, slíšs, slíš, slíšu,
 slíšelä; dôbär, sláp s.; a slíšs?
 slíšis? (v pomenu velelnika);
 a s pròu slíšu? na sôje yšíøaq
 slíšet; nèc ya nî bâl slíšet; nèc
 nî slíšet
sliva: slíw 
sloneti: slónf, slánî, slónu, slá-
 nîøä
Slovenec: Sławëjne
Slovenka: Sławëjnk 
slovenski: slawëjnsk
sloviti: je pròu slawîla, ka je blâ
 dèkla
slovo: slåu; slåu yz t
sluh: nî dûza ne slúza pa n m
služba: sl žba
- služiti:* slùšf, slùšs, slùžu, slà-
 žil ; c s r j  s.; p r  m t s.;
 s. za p st r j , za z l pc , za
 d ek , za p est rn ; si sl s
 kr z
služnost: v pomenu servituta j s,
 gl. pod »jus«
smeh: sm x; mu  r e n  sm x;
 sm x m  l om
smejati se: sm jet se, se sm jet,
 se je sm ju, sm j la; l dj  se
 mu sm jeje
smešen: sm š n
smešnica: sm š c ; sm š c 
 pr j 
smet: sm t, sm ti, pl. sm ti, sm -
 t 
smetana: sm t n  smetana na
 mleku; sm t n  n  z l 
*smeta nik: sm t n k  žlica za
 posnemanje smetane
smeten: sm t , -n 
smeti: sm m , sm u, sm l ; d ns
 n  sm s n k m r s  s 
smetiti: sm t, sm t m, sm t 
smetlika: sm tl k 
smiliti se: sm l  se, se sm l, se je
 sm lu, sm l ; n c se mu na
 sm l; n c se mu n  sm lu, sm l 
smod: sm t ; d  i pa sm t 
smoditi: sm t, sm d m, sm d u,
 sm d l ; sm t se; n  sm t se
 t ud  kul m n c ne delaj na-
 potj  ...
smola: sm l ; sm l  kr s t;
 sm l  ba  n r d u ni  ne bo 
 naredil
smolar: sm l r, -rje
smolariti: sm l r , - r smolo kre-
 sati in prodajati
smolast: sm l st kot smola lepek
smolika: sm l k  v lesu
smoliti: sm l , sm l m, sm l u,
 sm l l ; s. se; k j se sm l s
 t ud  k u l? kaj dela  nadlego
 tod?
smolnat: sm l n t
smotlaka: sm tl k  hudoben člo-
 velk

smrad: smrât, smrâdu
smraditi: smrâť, smrâd'jé, smrâ-
 du, smrâdla
smrčati: smârčet, smârčim, smâr-
 ču, smârčâla; tudi v pomenu
 biti siten
*smrde: smârdę, smârdišta ktor
 smrdi (psovka)
smrdelika: smârdelikâ rhamnus
smrdeť: smârt, smârdi, smârd'u,
 smârdišla; smârdi pa pôtrúsel;
 dísel mu smârdi
smrdljiv: smârdliu mèsu
smrdljivec: smârdliuc smrdljiv
 človek; petrolej
smrdljivka: smârdliukâ
smrdokvara: smârdakâura
smrečje: smrîečje
smrekov: smrîoku, -awâ
smrekovec: smrîekuc smrekova
 veja (odsekana)
smrekovina: smrîekejna
smrkatí: smârkat, -am
smrkav: smârku, -awâ
smrkavec: smârkuc, -a psovka;
 žepni robec
smrkelj: smârkl, -le
smrklja: smârkle
smrt: smârt, smârt; nâyla s.; at
 smârl ustât
smrten: smârtip; smârtna ūera;
 smârtip yrîež
smrtoglavec: smârtaglauç
smuci: smâchi, smâchi sani; deli
 sani; smâčnicê, stâbár, liévnari,
 aplén
smučica: smâčnicâ sanica
smukati: smûkât, -am; mîš smû-
 kaję; s. lîstję; s. sę; zmîräm
 sę smûkâ ąkul méné
smukniti: smûkjł, smûknem,
 smûknú, smûknú, smûknyla; krâ-
 wâ me je smûknyla z rîopam;
 smûkny ya! udari ga; mâčk je
 smûknú u xîše; tâ rât kék smûk-
 né rad kaj ukrade
sneden: snîdën, -a požrešen
snedenec: snîdënc, -a
snedenka: snîdënkâ

snedež: snîdëš, -žę snedenec
sneg: snîež, snêg, u snîež, pat
 snîežam; snîež yrîe; snîež je
 zapâdu; snîež sę tâję; snîež kap-
 nî; súž, jûžn snîež; me tuélk
 brîya kąd lâjnísk snîež
snemati: snîemät, -am; s. sę;
 skîerä sę snîemä
snesti: snêšt, snîem, snêj, snîedu,
 snîedla, snîedën; rîję snîe, je
 snîedla
sneti: snêt, snâmäm, snâm, snîou,
 snîela, snîat; yrâta s., ôkñ s.;
 skîerä s.; s. sę; kûâlu sę je
 snîel; skîerä sę je snîel; үre-
 me sę bâ snîel se bo pokvarilo
snežen: snêžlân, -a
snežnica: snêžnicâ voda izpod
 snega
snoči: snûeč
snočnji: snûečny
snop: snôp, -a
snopek: snôpk
snopje: snûepję; snûepję wîezat
snubič: snâpč, snâbîcę ktor snu-
 bi; arctium lappa (rastlinsko
 ime)
snubiti: snûpł, snûpš, snûbu
sobota: sâbûtä; wîelkâ s.; sâ-
 bûtä sę wîf spâd nedîslel sraj-
 ca se vidi izpod krila
soboten: sâbûtyn
sočen: sôčn, -na
sod: súot, -dâ; wînsk s.
sod, adj.: na súodę je trîebä pad-
 lôšf (jajca kokoši)
sodba: sôdbä; pa môj sôdb; za
 »sodba, izrečena od sodišča«
 je stara beseda ūertł, zdaj že
 splošno v rabi sôdbä
soden: sûed'j; sûed'j dán
soditi: sûot, sûed'm, sûed'u, sâdl,
 sûojen; bûex tê bâ sûed'u; kû-
 kar jěst sûed'm
sodnija: sâdniję
sodnik: sâdnik, po starem rîxtar
sodra: sûedrâ drobna toča
sodrga: sûedarýa (psovka)
sok: sûek, sâku drevesni sok

sokolič: sákôlč falco aesalon?

sokrvica: súækarcä

sol: sôù, sâli, u sôl, sâ sâljûø; žwînskâ sôù

sold: sôùt, -dâ, pl. sôùt denar

soldašina: sudâšnâ

soldaški: sudâšk

soldat: sudât; pl. sudât

soldatek: sudâtk; pl. sudâtk' cy-clamen europaeum

soliti: sôlf, salît, salîm, sôl, saliù, salîlâ; pëjš sô salît!

solnce: sûñence; sûñence sîje; sûñence yriø zât, s. yriø za bôjje yñâda; sûñence pridê wân vzide; sûñence jé že wân je že vzšlo; sûñence jé wësök; prët sûñencam; par sûñenc; sô wârtî at sûñanca, prëx sûñenc v smeri od leve na desno, od desne na levo

solnčen: sûñenç; sûñençna ûerâ

solnčnik: sûñençk vrsta skrila-vega kamenja

solnica: sunča posoda za sol

*solomurnica: salamfîerñca voda slana od mesa, ki se je solilo

solza: sôuzâ; sôuzê sâ sô mu ulí-le; sôuzê si brîsat, abrîsat

solzen: sôuzñ; sôuznë åci

solzeti: suzî prav malo teče, npr. iz studenca, sok iz drevesa ipd.

sopara: sapâra

sopihati: sapîžat, -am

sopraznik: sûeparžyk

soprnik: sûeparžyk

sopsti: sôpst, sôpem, sôpu, sôplâ

sora: sôurâ sora pri vozu

sorta: sûertâ; krâwa jé dôbre sûertç; usësñûertâ se rabi pri-devniško: usësñûertâ lèdjë različni ljudje, vseh vrst ljudje; usësñûertâ sâm wîdu

sosed: sûestâ, sasñeda

soseda: sasñeda

soseška: sasëjskâ; smâ u sasëjsk' smo sosedje; cîela sasëjskâ vti ljudje v sosedstvu

sova: sôva

sobrašto: surâstu

sobražiti: sâurâšt, -âžu

sobražnica: sâurâžncä

sobražnik: sâurâžnk

spackati: spâckat, spâckâm, spâc-ku, spâckâlâ; spâckân

spaciti: spâčt, spâč, spâču, spâ-čila, spâčen; s. së; tîšf sîn së jé čist spâču se je popolnoma pokvaril; sô jé spâču je spačil obraz

spadati: tû ná spâdâ sâm ne sodi sem

spahati: spâžat, -am

spajdašti se: spajdâšt sô, spaj-dâš sô; sô jé ž nîm spajdâšu

spaka: spâkâ nekaj grdega; se rabi tudi kot psovka hudob-nemu človeku

spakedrati: spâkadrâñ slabô na-rejen

spakovati se: spâkôvat sô, sô spâkûjje; këj sô spâkûjješ?

*spametniti se: sô jé spâmefnu se je spametoval

spanec: spânc; spânc më mâtřa

spanje: spâjnë

sparati: spârat, -am; s. wôł; wôłta stâ dôbar spârjanâ

spariti: spârf sô; spârjen (v mo-kri obleki na peči); cûjnë ná pëc sâ spârjenë

sparoma: spâramâ

spati: spât, spîm, spî, spâu, spâ-łâ; pëjš spât; spât sô mi čë

speci: spêčt, spêčem, spêč, spî-ku, spêkłâ, spêčen, spêčenâ; krâž, mësu s.; s. së: nîsam wiô-dû, dë jé yruñečë, pa sám sô spîeku; jëj, kôk më jé spêk!

*speglati: spîøylat, -am zlikati

spehati: spâžat, spâžâm, spâžu; yâ jé spâžu prëc ga je toliko časa odrival, da ga je odrinil

speljati: spêlet, spîelêm; më jé spêlu zapeljal; gl. še pod »iz-peljati«

speniti: spîenâ, spîen, spîenu, spîenla; mlîek sô jé spîenâ

spenjati: kûçp spêjnet, -em

spenjati se: spējnēt sę; atrōc sę
 zmīrām kām spējnējē
spet: spēt
speti: spēt, spnēm, spīəu, spīəla,
 navadno kūäp spēt
*spetičen: spētičen pokvečen
spezdeti se: spāst sę, sę spazdī,
 sę ję spazdū, spazdīla
spihati: spīχat, -am
spirati: spīrāt, -am
splashniti: splāχnīf, -āχnē, -āχnū;
 atečēnā rōkā ję splāχnla
splakniti: splākñf, -nēm, -nū
splašiti: splāšf, splāš, splāšu,
 splāšīla, splāšen; s. sę; kōlīn sę
 ję splāšu
splatı: splāt, spūəlem
splaziti se: splāsl sę, sę splāžjē,
 sę ję splāžu, splāžīla
splesneti: splīsñf, splīsñne, splīs-
 nū, splīsñla
splesti: splēst, splēdēm, splēdu,
 splēdla
spletati: splētāt, -am
spletka: splētka
splezati: splīsəzat, -am; s. nā
 smrīkā
spoditi: spōt, spādīm, spōt, spūə-
 du, spādīla; spōt kākūsē s xīšē
spodoben: spādūəbñ dostojen
spodobiti se: spādūəp sę, sę spa-
 dūəp, sę ję spādūəbñ
spodobnost: spādūəbnast dostoj-
 nost
spogledati se: spāglīdēdāt sę, sę
 spāglīdēdāsta, stā sę spāglīdē-
 daļa
spogledovati se: spāglēdēwāt sę,
 sę spāglēdējesta
spojati se: spūəjēt sę; krāwa sę
 ję spūəjēla = sę ję prēgnāla,
 gl. pod »pregnati«
spokati: spūəkāt, -a, -u, -aļa
 razpokati; spūəkān razpokan
spokoriti: spākōrf, spākārīm,
 spākūru, spākūrla; s. sę
spolzniti: spōuzñf sę, sę spōuznē,
 sę ję spōuznū, spouznīla

spomin: spāmīn; spāmīn sām šli-
 šu, ādī bę ყmrōu; īmā dūəbar
 spāmīn; spāmīn ყä zapūše; nā,
 dē bās jēmu zä spāmīn; īmām
 sę dōbār u spāmīn sę dobro
 pomnim
spominek: spāmīnk spomenik
spominjati: spāmīnet, -em; s. sę
spomnīti: spōunīf, spōunēm, spōu-
 nū, spōunīla; mē ję spōunū
 nājū; s. sę; sę nā mūerm
 spōunīf
spopati: spōpat, -am
sporeči se: spārēčt sę, sę spārēče-
 sta, stā sę spārēkla
spoštovanje: spāštwālne
spoštovatı: spāštwāwāt, -ūjēm
spotekniti se: spātākñf sę, sę spā-
 tāknē, sę ję spātākñu, spātāk-
 nīla; sę ję spātākñu ąp kāmñ
spotika: ję sām zä spātīka človek
 se nad njim samo jezi
spotikati se: spātīkāt sę, -am se;
 sę spātīka nād mānā se jezi
 name
spotiti: spōt, spātīm, spūətu, spā-
 tīla; s. sę
spotoma: s tā pūətje
spoznanje: spāznaīne, spāznaījē;
 zä spāznaīne mājñš, wīči; zä
 n spāznaījē sę būelš
spoznati: spōznat, spāznam, spō-
 znu, spāznaīla; ję bīu tāk, dē
 ყä nīsm spōznu; sām ყä dōbār
 spōznu; s. sę; sām sę spōznu
 ž nīm
spraskati: sprāskāt, -am
sprati: sprāt, spērēm
spravilo: sprāwīl, -a
sprava: tām ję dōbra sprāwa
 zä ... tam se dobro spravi...
spraviti: sprājñf, sprājm, sprāj,
 sprāju, sprājlā, sprāulen; dō-
 bār sprāj ყnār; sān, ątāwā ipd.
sprājñf; ą stę sprājñ? ste sprā-
 vili (seno, žito, krompir...)?
 s pūəf sprājñf; prēč sprājñf; z
 mīzē sprājñf; sprājñf u ყnār;
 kūäp sprājñf; pūətsę sprājñf;

sprâj se preč poberi se; triję sa
 se nâmë sprâjl trije so se me
 lotili; z bûəyam sprâulen; stâ se
 sprâlja sta se poravnala
spravljanje: sprâulenje
spravljati: sprâulet, -em
spred: sprîet
spresti: sprêst, sprîdem; je sprîe-
 du je umrl
spriccati se: sprîckat se
sprîco: sprîcë
sprijazniti: spârjâzyl, -âznem,
 -âzyn, -âznu, -âzylja; s. se
sprijemati: spârjemat se; rëjkë
 se spârjemajë lepijo
sprijeti se: spârjët se, se sprîmë,
 se je spârjëu, spârjela; spârjët;
 se je spârjëu ž nîm, stâ se spâ-
 rjelja sta se spopadla; pârsl se
 se spârjel
sproti: sprûøl; ïma za sprûøf
 ima toliko, kolikor potrebuje
 za življenje, ne ostane mu nič;
 kâr zâsluš, sprûøl zaprâj
sprožiti: sprûøsf, sprûøs, sprûø-
 žu, sprâzylja, sprûøzen; s. flin-
 ta, skôpc; s. se
spuliti se: spûlf se, se spûltja;
 zâkëj s se ž nîm spûlu? za prâzny
 nêč stâ se spâlly stepla
spuntati se: spûntat se, -am se;
 se mu je spûntu ga ne uboga
spustiti: spâsyl, spâstim; sa ya
 spûsl pa štrîk u brêzny; se je
 spûstu z wârx snêžløf (namreč
 na saneh)
spušcati: spûšçt, -em; s. se
sračiti se: srâčf se; se srâč zmore
 več z jezikom kot z delom
sračji: srâči
srajca: srâjca
sraka: srâkâ
srakoper: srâkâpêr, -a
sram: srâm, srâmu; srâm me je;
 srâm te bûøf; tèya me nî nêč
 srâm; nîma nâbêñya srâmu
sramežljiv: srâměžlëu, -iwâ
sramota: srâmotâ; mu je nãrâðu
 srâmotâ ga je osramotil

sramoten: srâmoty
sратi: srât, sîerjëm, sêr, srôu, srâla
srbečica: sârbëčicâ neka svinjska
 bolezen
srbeli: sârpf, sârbî, sârbu, sâr-
 bîlja, sârbîl; dlân me sârbî;
 à te sârbî? bi bil rad tepen?
srce: sârcë, -a; sârcë bijë, tõučë;
 prôu pâr sârc me je zâbalîl;
 si ženë x sârc; je dôbârya, târd-
 ya sârcë
srebanje: srîebajne
srebati: srîebat, srîeblem
srebrn: srêbärn
srebro: srêbär, srêbrâ; žîu s.
sreča: srîeçë; »dôbra srîeçë« —
 »bûøy dëj dôbra srîeçë« —
 »bûøy dëj« je pozdrav delav-
 cem na polju in njih odgovor;
 se srîeçë mi nî dâu se v roko
 mi ni segel; usë je šlû pa srîeçë;
 čë bûøy dâ srîeçë; ïma srîeçë;
 nîma srîeçë
srečati: srîeçet, -em; s. se; à te
 se na bâ pâmet srîeçela?
srečavati: srêcâwât, -am
srečen: srîeçn; srîeçna pûet!
 srîeçn! srîeçn xđ!
sreda: srîedâ; u srîef; na srîef;
 čes srîedâ prêšekat; u srîedâ
 (dan v tednu)
sredi: sârt snêžløf; sârd nîwë;
 sârd zîmë; násârt snêžløf
sredica: asrêjë fem. sredica pri
 kruhu
sredina: srêdinâ
srednji: srîedý, ta srîedý, -ne;
 ta srîednë pûet; srîednë lîtna
 povprečna
srednjica: srîedneca ostanek od
 krompirja, ki se reže za seme
sredoposten: sârtpôsn; sârtpôsnâ
 srîeda
sredožimec: sârdazîmë pl. svet-
 niki, ki se njih praznik obhaja
 sredi zime
sren: srîen, -a skorjast sneg
srep: srîep, -a; srîep ylîdat hudo,
 jezno gledati

srež: srfš, -žę srež na zidu, na njivi
srkati: särkät, -äm
srna: särnä
srnica: särneca
srnjak: särnâk, -ä
srp: särp, -ä
sršen: särşen, särşenä
stajati: stâjët, -ëm; s. së; snîëx se jë stâju
stan: stân, stânu stan pri srajci; xîšę jë u dôbrëm stân; nîsam u stân têvâ nárëst; këjšpva stânu jë? kakšen poklic ima?
stanoviten: stanowitý
stanovitnost: stanowitnast
star: stâr, stâra, stâru, pl. stâri, stârë; stâra šâra starí, nerabni predmeti; tâ stâr, tâ stâra gospodar, gospodinja na preuzítku; tâ stâr ôcë; tâ stâra mât; stâra lûna; stâra nãwâdâ — željewna srâjca; pâ stârm; kûejk si stâr?
starati se: stârat së, -äm së
starček: stârčk
starec: stârc, -ä star mož
starejšina: starešinâ ženinova priča
starikav: stârliku, -awâ
starina: stârînâ stare stvari; star predmet
starinski: stârinsk
starka: stârkâ stara žena; ptica, ki vali
starokopiten: stârakapítý
starost: stârast
staroverec: stâravíerc starokopiten človek
staroverski: stâravíersk starokopiten
starši: stârš, -u, -em, -e, -ex, em
starški: stâršk; stâršk žâk] vreča iz jute
stati: stâf, stâfim, stûf, stâu, stâl; stâje stoje; stâje jësf; zmîeram stâf se reče o delavcu, ki pogosto preneha z delom; nâ stûf mi têvâ nárëst nikar mi

tegu ne delaj! kâr swiêt stâf; dûebär stâf, mu jë dûebär stâu mu je bil za poroka
statve: stâtwë, stâtu
stava: stâwâ; stâwâ dôbf, zyäpf; stâ tékla za stâwâ
staviti: stâf, stâfim, stâf, stâju, stâl; kôzé stâf; u latrîjë s.; stâfim, dë bâ pâršu; a yrfës z mânâ stâf; stâf mlîk staviti mleko, da se zgosti in nato posname
stavnik: stâunk močan lesen obroč, v katerega se vstavlajo doge, preden se škaf ali drugačna posoda zadni
steblice: stâblce
steber: stâbär, -brâ
steblo: stâbl, -la steblo rastline
steći: stêçf, stêçem, stêç, stêku, stêkla; stêç x sasîet pâ skîora; pâs jë stêku
stegno: stêgn, -na
stekati se: stîskat së; wôda së stîska
stekel: stîku; s. pâs
steklina: steklinâ pasja steklina
stelja: stîsle
stena: stînâ
stenica: stânica posteljna stenica
stepsti: stêpst, stêpem, stîspu, stêplâ, stêpen pretepsti; s. së
stesati: stêsat, stîsêm
steza: stâzg, -e; xöf pâ stâs
stežaj: yratâ sâ nâ stêžaj atpârtë
stiskati: stîskat, -äm; žâya prêuc stîskâ (deblo jo stiska), jë nâ mûerm wân patîoyf; së stîskâ u kûet
stîskavec: stîskuc, -ä skopuh
stisniti: stîsñf, -fsnem, -isñ, -isñu, isñla, -isjen; stîsñf rôkâ; s. ustâ; s. së u kûet; stîsjen skop
stlačiti: sklâcf, sklâc, sklâchu, sklâchen; u žâk] s.; sâñ s. (seno se pod streho razmeče in stlači)
sto: stû, dwiê stu, pîst stu
stočiti: kyäp stîçf
stok: stûek

- stokanje:** stûækjue
stokati: stûækat, -am
stokrat: stûkât
stol: stôu, stôla; pîntârsk stôu gl.
 pod »babac«; tâkâgn stôu (na tâkâgnem stôl se tôgčeję strîo-
 ne); rězîgn stôu îma bâba jen kłñep); šuøštârsk stôu
stolček: stôučk, -a; bôži s. mav-
 rica
stolci: stôučl, stôučem, stôuč,
 stôuku, stôukla, stôučen
stoleten: stâlšetn; stâlšetna prât-
 ka
*stonogla: tâkâ stanûoýla jen râ-
 tała se reče o velikem, mladem
 dekletu
stopa: stûepa; deli stope: stûepa,
 liøye, nêjye, pâx
stopalo: stâpâl, -a
stopati: stûepat, -am; s. na nûeyä;
 na lâzny s.; xítar s.
stopiti: stûepf, stûepš, stûep,
 stûepu, stâpîla; mi je stûepu na nûeyä; nâpk stûepf; xítar
 stûep ali stûep podvizaj se; na
 stûep, če b mu za rîtje kûeru
 ne podviza se, če...
stopiti: stôpf, stâpim, stûepu, stâ-
 pîla; s. se; mâsl se je stâpil
stopnja: stôpnje; îma drâjye stôp-
 ne počasi hodi; dâns je zä na
 stôpné bûeli үrêmę je nekoliko
 boljše vreme
storiti: stôrf, stîrf, strî, stûero, strîla; nêc na strî; krâwa strî,
 je strîla; têyck se je stûero; sâm
 strîla u piñ; je stûero žâlasnâ
 smârt; tû mi dôbar strî, mi je
 dôbar stûerl; mîl se mu je
 stûerl
storž: stôrš, -žę smrekov storž;
 zelnat storž; koruzen storž
stotak: stâtak
stožiti se: stûes se mi, stazil se
 mi je poleniti se
stradati: strâdat, -am; krûza
 strâdat; strâdajne
stradavec: strâduc, -a
- strah:** strâx, stræxu; strâx jen
 grôzä; strâx je je; pa nôč ya
 je rât strâx; sâm bîu u strâx sem
 se bal; ya je jemu u strâx ga
 je trdo držal; têb na bâm u
 strâx tebe ne bom poslušal;
 strâx je pa srîođ fiøtu,  kûel
 ya pa nêc nî
strahota: strâxôta
strahovanje: strâxwâjnę
strahovati: strâxwâwat, -ujem; s.
  atrôjkę; s. žwînę
stran: strân, strâni; na ûn strân,
 pa ûn strân; z ûnë strâni; dô-
 wat na strân; je prêyç u strân
 od rok; me  fîdâ pa strân;
 se dârzî pa strân; nîsam na
 nâbènâ strân
stran, adv.: strân; pëlf strân
stranica: strânica posteljna stra-
 nica
stranski: strânsk; ta strânsk ultâr;
 strânska pût
strašanski: strâšansk; strâšansk
 wêlk,  art, xût
strašen: strâšn, -na; strâšn wiœ-
 tar; strâšn mèdë
strašilo: strâšl strašilo na njivi
strašiti: strâšl, strâš, strâšu,
 strâšla; na strâš  atrûek; strâš
 prikazujejo, slišijo se strahovi
straž: zâklâč sän pat strâš pod
 spodnji konec strehe; pat strâ-
 žem je dôbar zâklâčen (seno)
striditi: stârf se, se stârf, se je
 stârdu, stârdîla, stârjen; kri
 se stârf
streći: strêsf, strîożem, strîoyu,
 strîoyla; par mîs s.; buniku s.;
 krôycam s.
streha: strîożä, strêjye, na strêjz,
 pat strîożä; slâmnata strîożä;
 pëlf pat strîożä, de na bâš
 mûkar
strela: strîożä; wâdiøa s.;  ynø-
 na s.; dë p té strîożä (kletvica);
 strîożä bôžje (kletvica); strîożä
 ya je  ubilâ

streljaj: stārlāj; zā n stārlāj at
 xīšę; ḷn stārlāj dēlęč
streljati: strīłet, -ęm
stremenica: stārmēnīç trta, s ka-
 tero je lestvica na vozu pri-
 vezana k ročici
strepati: strēpat, strīøplęm; s
 ąrjūjże
stresati: strīøsat, -am; s. sę
stresti: strēst, strīøsem, strīøs,
 strīøsu, strīøslą, strīøsen; sę
 sębę s.; mręz mę je strīøsu; pę
 ciōlm žęstęt mę je strīøst; s. sę;
 z ąlawa strēst
strešen: strīøş; strīøsną slāma
strešnica: strīøşnyc voda s strehe
streti se: stārl sę, sę strē, sę je
 strōu, stārlą, stārl; kądłu sę je
 stārl
strganec: stāryanc
strgati: stāryat, stārzem; s. xren
strgati: stāryat, stārzem, stāryu,
 stāryala, stāryan; s. ąlāče, srājca
strhleneti: stārzleni, stārzleni,
 stārzleniu, stārzleniela
stric: stric, -a
stričev: stricu, -awę
strići: strēf, strīžem, strīš, strīyu,
 strīylę; łaſi s.; őucę s.
strm: stārm, -a; stārmą pūet;
 stārmą snęžet
strmec: Stārmec kr. i., ledinsko
 ime
strmina: stārmīna; xūda stārmī-
 na
strnad: stārnāt, -adą
strnič: stārnjč, stārničę bratranec
*strnička: stārnīčką sestrična
strnišče: stārnīšę
strnišnica: stārnīşnyc detelja, ki
 zraste na pokošenem strnišču
stroček: stręčk, -a
stročje: strūøčję; fąžu ę strūøci;
 fąžu ąrję ę strūøcję
strojar: strūøjer, -rję
strojarski: strūøjcrsk
strojiti: strōjł, strūøjm, strōju,
 strąla; ūsnę s.; ąr strūøi ga
 strada, mu ne da jesti

strok: strōk, -a fižolov, česnov
 strok
strop: strōp, -a strop sobe; pąt
 strōpam
strošek: strūøšk, pl. strūøšk'; ną
 móję strūøškę
strug: strūx, strūyę spehalnik
struna: strūną struna na godalu
strup: strūp, -a
strupen: stārpīen; stārpīen jēšk;
 stārpīen mręs; zūnai je stār-
 pīen je strupeno mrzlo
strupenina: strępeniną
*stružić: strēšč, -a orodje, s ka-
 terim dolbejo žlice
stružiti: strūšť, -uš; pīntar strūš
stržen: stārzien, -a; bązyu stār-
 zien; stržen v tvoru: stārzien
 wąn paſięgęł
studēnec: stādēnčk
studēnčica: stādēnčyc voda iz
 studenca
studēnec: stādēnec, -a
studiti se: stūł, sę mi je stūđu,
 stūdlą
stvar: stwār, stwąri
stvarnik: stwārṇk
suh: sūx, sūxę, səxu, pl. səxi,
 sūję, sūzyę, sūsię; suję drō-
 wę; u sūixm (ob suhem vre-
 menu); səxu lišet; sən je səxu;
 sūję ūstę; sūx mręs; sūję
 ąrūškę; sūx mršav
sukalo: səkål sukalo na živinski
 verigi
sukati: sūkät, sūcēm, sūč, sūku,
 səkålę; pręję sūkät; s. sę
suknen: səknien; səknien ąwąnt
suknja: sūknę zimska suknja;
 dąns je zą ną sūknę mąj mręs
sukno: səkṇ, -na
sum: sūm; ąr fīmę ną sūm
suniti: sūnf, sūní, sūnu, sūnlą
*supliká: sūplikę prošnja; je ną-
 rīędu sūplikę prošnjo na oblast
suša: sūše; lištas je xūdą sūše
sušec: sūšc, -a marec
sušica: səšicę suha smreka

sušiti: sâšf, sâšim, sâš, sâšiū, sâšlâ; sân sâšf; sâdjé sâšf; sâm dâú mëšu sâšit; s. së; sân së sâši; drîéú së sâši; rôkâ së mu sâši
suvati: sâwât, sûjëm, sûj, sâwâú, sâwâlâ
svaljek: swâlk, -a svaljek sena, ki se naredi, ko grabijo in pehajo seno navzdol po strmi senožeti; svaljek testa in pd.
svat: swât, swâtâ, swâtç
svatovski: swâtusk
svatovščina: swâtušnâ
sveča: swîøeç; wâšiøan s.; lëdîø-nâ s.
svečnica: swîøeçâ; a swîøeçé
svečnik: swîøeçk gentiana asclepiadea
sveder: swîðar, -dra
svedrček: swîðarčk
svest: têøa si nîsam u swîøest
svet: swîøet, swîøeta, pa swîøet; je bîu pa swîøet; je šou pa swîøet; na tém jen na ûním swîøet; nî ya wêc na swîøet; kamenit, rart, pëšen swîøet; nîmä nêc sôjya swîøeta
svet: swîøet, swîøeta; mu je dâú dûøbar swîøet; ya je prâšu za swîøet
svet: swîøet, -a; swîøet lîøet; swîøet wečiøer; swîøet dâñ; swîøeta nîøež pûnkî wîøež, swîøet baštjân je u pûnkî djân, swîøet wêncêne ya wârže u stâdêne (se nanaša na čas, ko se posli menjavajo); swîøet mëžxu; a swêfim mëžxel; a swêfim jérnèj ya (krompir) lôžk iøš pa nôc jen pa dnëj

svetel: swêtâú ali swetu, swêtla, swêtł; swêtla nûøeč
svetiti: swîøel, swîøef, swîøet; swîøetu, swêtîla; lûna swîøet; dôbâr swîøet, de bám wîðu dîøelat; s. së; këj së swîøel ta-wâni?
svetloba: swêtłobâ; u nâš xîš nî nãbene swêtłobë; rûer imâ dwiø cûel swêtłobë
svetnica: svetnîca
svetnik: swetník, -a
svetovati: swîøtwat, -am
svetovavec: swêtwâuc
sveženj: swîøazí, -ne
svinčen: swenčien
svinè: swenê, swenîøeta
spinec: swînc, -a
svinja: swînê, swîjë
svinarija: swejnarije
svinjati: swejnet, swejnâm, swêj-nu, swejnâlâ
svinjka: swînkâ
spinjski: swêjnsk; swêjnsk xîøež, swêjnsk yñûø; swêjnska iøet
svinščak: swejnšâk velik škaf
svisli: swîšl, na swîøeslez, pat swî-slež na odru, pod odrom na podstrežu
svitati se: se je zâčiøel swîøat, se swîøa postaja svetlo
svitek: swîtk svitek za na glavo
svoj: sûøi, sôjë; dîøla pa sôjim dela, kakor sam hoče; nîmä nêc sôjya nima ne hiše, ne zemlje; dîøla ap sôjim sam se hraní, ko dela za drugega; za sôjya uzêt; je sâm sûøi trmast

S

*šac: šâc, šâca zaklad
šacati: šâcat, -am ceniti
*šacunga: šâcuya cenitev
šafti: šâft
šajtrga: šâjtaryâ

šala: šâla
*šalica: šâlcâ skodelica za kavo
šaliti se: šâlf se
šaljivec: šâliuc
šalivka: šâlivka

šara: šārə; stārə šārə; šūəštār-skə šārə čevljarsko orodje
šarast: šārəst
šariti: šārf, šār; kēj šārš tūəd
 akūal? kaj iščeš in brskaš tod?
 kaj delaš tu?
šarkelj: šārkł
šatraj: šetrâj, -âjə
šavra: šāvra nerodnež
ščavje: šāvje visoko, malo vred-
 no rastlinje
ščepec: šēpk; š. mūəjkę
ščeperiti se: šēpərl sę, sę šēpər,
 sę je šēpəru, -iərlə
ščetina: šētīnə svinska ali kake
 druge živali ščetina
ščetinast: šētnast
ščinkavec: šīnkuc, -a
ščinkavka: šīnkukə
ščip: ščep = pōgnə lūnə
ščipati: šipat, šiplēm; pa trēbūx
 mę šiple
ščurek: šūərk blatta orientalis
ščurkov: šūərku; sám tę sęt kat
 šūərkawę žūpe
še: sę; sę tūəjk nę; sę węc; sę lę;
 sę zmīfənu sę nń; pól je bīu sę
 lę žūt; sę sám sę džālą saj sem
 celo dejala
šefarica: šīfərcə
*šeftat: šeftât omet na stropu
šeftatnik: šeftâfık stropnik
*šeftirati: šeftiərət, -am ometati
 strop
šega: šiəγə
*šek: šék, -a vol z belimi lisami
šema: šiəmə; pūsnə šiəmə; šiə-
 mə se reče o človeku, ki ne drži
 besede, ki govorí neumnosti
šemast: šiəməst
šembran: šeimbran
šemica: šiəmcə
šemiti: šiəmf sę prisiljeno se ve-
 sti, pačiti se
šen: pšen, -a
*šenk: šeŋk; mu je dāu šeŋk
 darilo
*šenkati: šeŋkat, -am podariti
šent: šent (kletvica)

šentaj: zdęj bę mēđl kąd usı šeji-
 taļ; usı šeji taļ je fajn
šentjanžev: šentjānžewę rūəzə
 hypericum perforatum
šepniti: šēpýł, šepnem, šepnú
šest: šiəst; qap šestix; da šestix
šestdeset: šizdçeset
šesti: šeſł, šeſta
šestica: šeſticə (novec)
šestkrat: šiəskat
šestnajst: šeſnājst
šeškalica: šeškalcə z ženitovanja
 v dar prinesene jedi
šeškar: šiəškar, -arje prežavec
 pri svatovščini
šeškati: šiəškat, -am prežati pri
 svatovščini
šešlјati: šešlət, šešlā
šetraj: gl. pod šatraj
šiba: šibə; šibə nōwə māše poję;
 šibə visoka, ravna in gladka
 bukev
šibek: šipk, šebák tenek
šibica: šipca
šikati se: šikat sę spodobiti se
šilast: šiļast
šilo: šiļ
*šimelj: šimł, -lę ime belemu ko-
 nju
Šimon: Šemūən, -a
šina: šinə
šiniti: šinł, šinę, šinu, šinla,
 šinł; nəki je šinł mīm; mi je
 šinł u γlāwə
*šintar: šintar, -arje konjederec
šipa: šipə
širina: šerīnə
šipnik: šipnık deščica na vratih
 tam, kjer naj bi bila šipa
širiti: šiərl, šiər; š. sę
širjava: šerjāwə
*širm: šiərm senčnik pri svetilki
širok: šerôk, šerôkə, comp. šiəri;
 na dōu jen šerôk
širokousten: šerôkəūsų kdor se
 širokousti
širokoustiti: sę šerôkəūsť
širokoustnik: šerôkəūsňk
šíška: šiška slaba hruška

- šiv:** šeū, šiwā; pa šiu
šivanje: šewâjnę
šivanka: šewânkę
šivati: šiwat, -am, šiu, šewâłą
škaf: škaf, škâf; wôdą škaf
škafek: škafk, -a
*škalavera: škaławęra neroden
 človek
*škalabona: škałabuənə sirkova
 metlica za umivanje posode
škant: škant, škântę
škapulir: škâpulir, -rje
*škaravada: škarwâdą alectoro-
 lophus (rastlinsko ime)
škarje: škárje, škári krojaške
 škarje; škarje v ostrešju; škar-
 je pri plugu
škarnica: škárnc̄a forficula auri-
 cularia
škarpa: škárpa cestna škarpa
*škarpet: škarpēt zanikrn črevelj
*škarta: škârtę izvržek
*škartirati: škârtiřat, -am iz-
 vreči
škatla: škâtla
škatlica: škâtłca
šketiti: kójú sę škîf
šketljiv: škîetlu
škilast: škîlast
škileti: škâli
šklefetati: škléfetâ z urâfm
*šklepa: šklîepa zanikrna krava
šlepetači: šklepētāt, šklepētâ,
 šklepētu, šklepētâł; őkṇ, šipę
 šklepētâ
škoda: škûedą; škûedą diělat;
 žwîną sîl u škûedą; škûedą γę
 ję; škûedą bęsedi; škûedą, dę
 nîsam přeji pârsu
škoditi: škûef; nęc na škûef
škodljiv: škudlęy, -iwę
škodovati: škûedwąt, škûedwą;
 na bę ti škûedwął, nę
škof: škûef, -a
škofija: škafiję
škofijski: škafisk
školj: škôl, -ę
*škondra: škûendrą cajna
škopa: škûepa škopana slama
- škopati:** škûepat, -am škopo de-
 lati
škopnik: škûepnyk
škorec: škôrc sturnus
škorpijon: škarpjûən
škorta: škûertę smrekov lub; iz
 lubja narejena posoda za smolo
škrabati: škrâbat, -â
škrabljati: škrâblet; měš škrâblâ
škrat: škrât, -a
škrbast: škârbast; škârbastą bâ-
 ba
škrbina: škârbînə škrbina na re-
 zilu; škrbina v čeljusti
škrbinast: škârbînast; š. zûəp
škreati: škârcat; celindar škârcä
 cilinder na svetilki škrea, ka-
 dar poka od vročine
škreniti: škâréýf, škârcenę, škâr-
 énu, škârcnę lonec ali pd.
 škrce, ko poči od vročine
škrebljati: měš škrâblâ
škric: škrîc, -a zaničljivo o go-
 sposkom človeku
škripati: škrîpat, škrîple, škrîpu,
 škrîpał; ūęs škrîple, үrâta
 škrîpleję; čleul škrîpleję; snîęz
 škrîple
škripec: je ү škrîpcęz v zadregi
škrjanec: škarjânc
škrl: škârl; š. sę płatň
škrlat: škârlat
škrlatinka: škarlatînkę (bolezen)
škropiti: škrôff, škrâfim, škrâ-
 fię, škrâfilę
škrovada: gl. pod škaravada
škrep: škarpet, -ęta star, slab
 črevelj
škrtati: škârtat o glasu, kadar
 se kaj lomi
šlapa: šlâpę slab črevelj
šlatati: šlâtat, -am
šleniti: šlénf, šlénem, šlénu, šlę-
 nię z bičem udariti
*šlesa: šlîesę sponka za lase; s
 šleso na slammati strehi pritr-
 dijo perotnico (pérñøtęca), de-
 sko na čelní strani od temena
 do kapa

šleva: šlīewa omahljiv, nemožat človek
šlevast: šlīewast
*šlogati: kārtę šlōγat
*šlosar: šlūəsər, -rję ključavničar
šmaren: šmārn; wīəlk š.; māl šm.
šmarnica: šmārn̄ca convalaria majalis; šmārn̄ce majske po-božnosti
*šmek: šmēk, pl. šmējk' slab črevvelj
šment: šmējnt; šmējnt je dūəbər zelo dober je
šmentan: šmējłan; šmējłaną rīeč presneta reč
*šmir: šmīr, -a kolomaz
*šmis: šmīs, -a pokec pri biču
*šnefati: šnēfət; kuyā šnēfās tūəd akūəl? kaj delaš, brskaš, vohash tod?
*šnefek: šnēfk kdor se v vsako reč vtakne
*šnita: šnītə reženj
šnofati: šnūəfət, -am njuhati (tobak); vohati
*šnops: šnōps, -a žganje
šoba: šūəbə
šobast: šūəbast
*šoder: šūədər, -drə grušč
šoja: šūəjə garrulus glandarius
šoja: šūəj̄ deska, s katero pri-vzdigne krovec slammato streho, da zamaši luknjo
šola: šūəla
šolar: šūələr, -ərję, pl. šūələri
šolarček: šūələrčk
šolarica: šūələrçā
šolarski: šūələrsk
šolati: šūələt, -am učiti; ya je šūəlu vzdrževal, da je hodil v šolo
šolen: šūəl̄, pl. šūəl̄ nizki črevlj; svinjski ali goveji parklji
šolmašter: šūməštar, -trę
šolski: šūəlsk
šopiriti: gl. »ščeperiti«
šoštar: šūəštar, -rję črevlj; pyrrhocoris apterus; brglez (sitta europea)

špaga: špāγa, špājvę
špampet: špāmpęt, -a
*špancir: špānc̄ər sprehood
*špancirati: špānc̄ərət spreha-jati se
španovija: špānəwīję; u špānə-wī
šparati: špārət, -a
*špargert: špāryərt, -a štedilnik
*šparkasa: špārkāsə hranilnica
*šparkasen: špārkāsnę būkwę
*šparovec: špāruc, -a varčen člověk; špāruc nājdę cīeruca varčni najde zapravlјivca
*šparunk: špārənk usnje za okoli-pete
*špas: špās, špāsa šala; nā pā-znā nābēnýa špās; tū nīsa tā mālę špās to ni malenkost
*špasati se: špāsat se šaliti se
špegati: špīəγat, -am
*špegel: špīəgyu, -yl̄a zrcalo
špegli: špīəył, -lu pl. naočniki
špeh: špēχ, -a
špehast: špēχast
*špehovec: špēχōuc ime neke rastline
*špekulirati: špēkulīrət, -am
špelta: špīəutə
*špendati: špēndət, špēndām, špēndu, špēndālą potrošiti (denar)
*šperanka: špērānkə vrvca z utežjo, ki samodelno zapira vrata
šperon: špērūən za ped dolg klinec, ki ga rabi krovec, da se mu slama ne podira; gl. pod »krovec«
šperovec: špīəruc, -a
*špetir: špētiər, -a prepip
*špetirati: špētiərət se prepipati se
*špeža: špējžę strošek
špica: špīćə konica; špica pri kolesu; špīćę čipke
špičast: špīčest koničast; špīčest jēšk zbadljiv jezik; špīčest ylfədə zaničljivo gleda

- špičiti:** špičf, -ič ostriti; ya špičga zbada (z besedami)
- ***špičman:** špičmān špičmoh (sorex araneus)
- špion:** špejūnən, -a
- Špik:** špék, špík lastno ime za stožčasto goro nad Črnim vrhom
- ***špil:** špēl, špíle igra
- ***špiljati:** špílet, -em; s. se; se níza špílet treba je biti previden
- špila:** špōg, pl. špōl der Wurstspeiler
- ***špint:** špīnt; znâ špīnt pārnēst zna malo prinesti
- špirit:** špīrt, -a
- špital:** špētāu, -âlq, u špētâl
- špogati:** špūeyat, -am; si špūeyâ mēsu, wîn si privošći meso, vi-no
- ***šporgljiv:** špūerýlu, -ewa izbir-čen pri jedi
- ***špot:** špōt, -a sramota; sramote-nje
- ***špotljiv:** špatlēu, -iwâ zasmeh-ljiv
- ***špotovati:** špūetwât, ya špatlûjé, ya jé špūetu, špatwâla zmer-jati; s. se; këj se bâ kôtu lôncu špūetu, kâ jé sâm bêl čérñ! ka-ko naj kotel zasmehuje...
- ***špraha:** sprâža, sprâjze jezik
- šprajec:** sprâjc, -a podpornja pri kozolcu
- špranja:** sprâjne
- špranjica:** sprâjneç
- ***špricati:** šprîçat, -am brizgati; ašprîçat obrizgati; pašprîçat pobrizgati
- ***špulka:** špûlkâ; š. cwîernâ motek sukanca
- špurav:** gl. pod »šporgljiv«
- šranga:** šrânγa
- šraf:** šrâinf, -a
- ***šrafati:** šrâimfât, -am; v sestavi: paršrâimfât, atšrâimfât
- ***šretelj:** šrîtłj, -lna šibra
- ***šribar:** šrîbâr, -arje pisar
- ***ſrifta:** ſrifta pisava; ſrifte listi-ne
- ſrit:** ſrët, ſrîtâ korak; u ſrît korrakoma
- ſtabla:** ſtâblâ stopnica
- ***ſtacijon:** ſtacjûn železniška po-staja
- ſtacuna:** ſtacûnâ
- ſtacunar:** ſtacûnâr; -arje
- ſtala:** ſtâlq
- ***ſtalen:** ſtâlq; ſtâlné ұratâ
- ***ſtalt:** ſtâut postava
- ***ſtamprlicek:** ſtâmparłek, -a ſil-ce za žganje
- ***ſtanca:** na ſtâl u ſtânc ne stoji trdno
- ***ſtancati:** ſtâncat, -am; ſtâncan kâmý klesan kamen
- ſtanga:** ſtânγa
- ***ſtankketna:** ſtânkfâtnâ veriga spredaj na ojesu pri vozu
- ſtant:** ſtânt, ſtântâ zakup; jé dâu u ſtânt; jé uzlâu u ſtânt; fîma u ſtânt; stojnica na sejmu; okno v kozolcu: pîet ſtântu ſunîcę
- ſtantnica:** ſtântçâ najemnica
- ſtantnik:** ſtântçk najemnik
- ſtanžica:** ſtâjnîscâ
- ſtalljiv:** ſtâtlu; š. kôjñ
- ſtebala:** ſtâbâlq
- ſtekelj:** ſtêkł, -le osnik
- ſtempelj:** ſtêmpl
- ſtempljati:** ſtêmplîerat, -am
- ſtenge:** ſtêinγe
- ***ſterka:** ſtîrķa škrob; wêč ſtîrķa kuštâ, kâd dêklê wêlâ
- ſterna:** ſtîrñâ
- ***ſteselj:** ſtîrsl glavica na osi, v kateri tiči osnik
- ſtetij:** ſtêł, ſtêjem, ſtêj, ſtêł, ſtîo-łq, ſtîat; si ſtêjé u čâst; se ſtêjé, këj jé si domišlja, kaj je; tû se ſtêjé, dê je môjç skromno za: to je moje
- ſtevilkâ:** ſtêwîlkâ; xîşnâ ſtêwîlkâ zdaj splošno rabljeno za staro xîşnâ nûméra
- ſtevilo:** ſtêwîł
- ſtibla:** ſtâblâ steblo; gl. ſe pod »cempin«

- *štifleten: šteflisətŋ, pl. šteflisətń
čižmice z elastiko
- *štikelc: štiklę, -ą kos
- *štih: štěχ, štīχa vbor; nī pàršu
u štěχ ni prišel na vrsto
- štigeljc*: štīgylę, -ą
- štikniti*: štiknń, štiknem, štikń,
štikńu, štikŋla; štikń wól
- *štima: štīmą glas; nīmą nábēnę
štīmę (o šibkem glasu)
- štinati*: štämät, štamām, štamu,
štamälę ceniti, spoštovat; štämän
ponosen, tudi v pomenu
prevzeten
- štinati*: štämät, -am pripravljati;
je štīmu ūes je pripravljal voz
za vožnjo; štīmą tako je; se
ujema
- štirideset*: štērdesęt
- štiridesetdansk*: štērdesętdánsk;
š. pôst
- štirikrat*: štīrkat
- štirinajst*: štērnājst
- štirinajsti*: ta štērnājſt
- štiristo*: štīrstu
- štiritisoc*: štīr tāužnt
- štirje*: štīrję, štīr, štērič, ūerą je
štīr; yrīo pa usěx štērič; at
štīrę od štīrah (ur)
- štola*: štūęla
- štor*: štōr, -a drevesni štor; psov-
ka nerodnemu človeku
- štoraſt*: štōraſt
- štorkljast*: štūerkłast
- štorkljati*: štārkłat, štarklā, štär-
klu, štarklāla
- štrafati*: štrāfąt, -am kaznovati;
štrāfan māče presneto mače
- *štrafinga: štrāfnyą kazan; tū je
štrāfnyą bęt bręz zūep je
muka...
- *štaje: štrāję, štrāj f. pl. visoko,
že suho rastlinje z debelimi
stebli, bolj pripravno za steljo
kot krmo
- štakelj*: štrák]
- *štranga: štrānęa zaprežna vrv
- štrbunk*: štarbunk!
- *štrapba: štrâbę f. pl. neka moč-
nata jed
- štrobunkniti*: štarbûnkýf, -bûnknę,
-bûnkńu, -ûnkŋla
- štremelj*: štrēml, -le štor poseka-
nega drevesa; se je spatákńu ąp
štremel]
- štrena*: štrēną
- štrenica*: štrēnca
- *šturfutniti: štarfütýf; mi je štar-
futň pą ąbrâs mi je močno
brizgnilo po obrazu (npr. blato)
- štrigelj*: štrīl, -le
- *štiglati: štreylet, paštreylet,
štreylám, štreylu, štreylałę;
žwīnę š. živino s štrigljem čo-
hati
- *štřih: štrěχ, štrīχa črta
- *štřihati: ylīχa kùap štrīχa (spa-
da skupaj), je djāu xudīć, ka
je z ūeyłarcę pl̄osu; štrīχan
poln do roba
- *štřik: štrék, štríkę vrv
- *štřikati: štríkät, -am plesti (no-
gavice in pd.)
- štřitof*: štrítaf; š. plâtna, sákna
- štřkniti*: štärkńf, štarcknę; mi je
štärkńu u ūeč mi je brizgnilo
v oči
- štřkotina*: štrákúətnę f. pl. de-
bele in redke kaplje dežja
- štřleť*: štärlf, štarlī, štärlu, štar-
līęla; štarlī páköné
- štřlincati*: štarlīncat klatiti se
- *štřof: štröf, -a kazan, globa; š.
plâčet globo plačati
- štřofotati*: štrafatąt, štrafatā,
štrafatū, štrafatāla
- *štromac: štrāmäc, -äcę žimnieca
- štruca*: štrūca; štrūca pûtrę
- štukelj*: štrükł, -le
- *štuc: štūc odrezana roka; slab
dežnik
- študent*: štēdēnt, -iəntę, -iəntje
- študirati*: štēdīrat v višje šole
hoditi; ya je štēdīru ga je
vzdrževal, da se je šolal; sám
štēdīru, kôk b náršodú sem
razmišljal

štukati: štûkât, -ám; uštûkât; š. špâýä, n  f
štula: štûl  
štulast: štûl  st
štuliti: štûlf se; k  j se štûls n  -tar kaj sili   noter
štumf: št  ymf, -  
štupa: štûp  
štupati: št  pat, št  p  m; pa  t  -pat
*šubar: šûb  r slu  i pri pe  i za uravnavanje odprtine v dimnik
šum: šûm
*šuma: w  lk   šûm   y  n  rj   velika vsota denarja
šumatiti: šemâ  t; pa   m     (gozdu) n  k  j šemâ  t
šumeti: šemf, šemî, je šemî  l
šunder: šûnd  r, -dr  ; šûnd  r d  sl  t
šuntar: šûnt  r, -arje
šuntarica: šûnt  rc  

šuntati: šûnt  t, -ám
šuntavec: šûntuc, -uc  
šupa: šûp  
šu  ljati: še  sl  
šuta: šûl   gru  sec
*švah: šw  x (neskl.); š. c  l  y  k šibek   lovek; š. w  n vino z malo alkohola; š. u  es lahek voz; š. l  c slaba lu  
*švagiti: šw  y  ; m   šw  y   (v rabi samo 3. os. edn.) me slabí
*švagost: šw  y    st slabost
švedra: šw  d  r   zani  ljivo o   lo-veku, ki te  ko in nerodno hodi;
švedra  : šw  d  r  c
šverdrast: šw  d  r  st
šverdrati: šw  d  r  t, šw  d  r  
*švic: šw  c, -   pot
*švicati: šw  c  t, -  m potiti se; p  r  w  c  t se, p  r  w  c  an
švigatti: šw  y  t, -  m
švrkati: šw  rk  t, -  m
švrkniti: šw  rk  t, -n  m

T

ta: m. sg. t  , nenagl. t  , t  y  , t  m, t  , t  , t  , t  y  , t  m, s t  m; f. sg. t  , t  , t  , t  , t  , t  , t  , t  , p  r t  , s t  u  ; n. sg. t  , t  , t  y  , t  m, t  , p  r t  m, s t  m; pl. t  , t  , t  , t  , t  , t  , t  , p  r t  , s t  m
tabernakelj: t  b  rn  k  l, -le
*tablati: t  bl  t, t  bl  , t  bl  , t  bl  l     en  cati
tablica: t  bl  c  
taca: t  c   pasja, ma  ja taca
tacati: t  c  t, t  c  m, t  cu, t  c  l  
ta  cas: t  c  s takrat
ta  cka: t  c  k  ; d  j t  c  k   se veli psu
tajati: t  j  t, t  j  , t  ju, t  j  l  ; t. se
tajiti: t  j  t, t  m, n   t  j  , t  l  , ut  u  ju, ut  l  
tajselp: t  j  l mo  can tovorni voz

tak: t  k, t  ka, t  k  , t  c  y  , t  jk  , pl. t  jk  , t  jk  ; k  j t  c  y   pa   še n  ; k  m b  s š  d      t  jk  m kam bo   š  l v takem vremenu; t  ci   se na m  j  nk  
tak: t  k p  j  
takisto: t  k  st; t  k  st je b  l
taki  en: t  k  s  n
tako: t  k  ; t  k  l  ; t  k     l t  k  ; b   t  k p  r  u d  m   saj bo tudi tako pri  el domov; t  k  , d   je k  j mo  no
takrat: t  k  t
tal: t    , t  l  ; t  l   z  m  l  
*tal: t  l, -   del
talar: t  l  r, -arje duhovni  ki ta- lar
*taler: t  l  r, -je, n   t  l  ri kro  -nik
talikati: t  lik  t, -  m; t. se
tam: t  m; t  m pa   t  m; at t  m; d   t  m; t  m par sas  f  t, t  m

jesēn (se nanaša na preteklost);
 tām pā zīm
tamast: tāmāst omamljen
tanjsati: tājnšēt, -ēm; t. sē
tanjsi: tāiñš
tapati: tāpāt, tāpām; tāpā pā
 žīš
tara: tārā embalaža
tarča: tārčē; u tārčē strīolet
tarnati: tārnāt, -ām
taščica: tāščā sylvia rubecula
taška: tāškā žabica
tat: tāt, tātu, tātūoij
tata: tātā
tatica: tātīca
tatinski: tātīnsk
tatodi: tātūoēf
tatvina: tātūinā
tavati: tāwāt, -ām
*tavšati: tāušēt, -ēm; dējwā tāu-
 šēt zamenjajva!
tavžent: tāužṇt
tavžentroža: tāužṇtrūežē
tečaj: tēčāl, -je tečaj pri vratih
tečen: tīočy; tīočna īot
teči: tēčl, tēčem, tēč, tīeku, tēklā;
 wōdā tēče; lāže, kāt pās tēče;
 cējt tēče; ūerā tēče, pā nēc nā
 rēče; jēsk mu tēče
tedaj: tādāj takrat; tādāj pējma
 pojdimo torej!
teden: tīedn; dāns tīedn; wīelk
 tīedn
tedenski: tīednisk
tehant: tīežant
tek: tīek; sē je spūštu u tīek; u
 tīek je sōy je tekel
tek: nīmā tīekā nič ne izda
teka: tīekā zvezek
tekati: tīekāt, -ām
tekniči: tīekāl, tīeknē, tīeknū,
 tīeknāl; fēt tīeknē; nābēnā
 fēt mu nā tīeknē nobena jed
 mu nič ne zaleže
telček: tēgčk; tudi psovka
tele: tēle, tēlištāt; usāk tēle īma
 sōjē wēsēlē
telečji: tēlišči
telesen: tēlišsn

teletar: tēletār, -ārje
teletina: tēlištnā usnje iz teleče
 kože
telo: tēlu, tēlišsā; swēt rējšn tēlu
teloh: tōlāx, -a helleborus niger
tema: tāmā; tāmā sē dīelā; tā-
 mā sē mi dīelā prēd ačmī
temačen: tāmāčēn
temačnost: tāmāčnāst
téme: nā tēmīeñ mē bālī
temēn: tāmā, tāmānā
tenek: tējnk, tējnkā tējnkū, adv.
 tējnk; pl. tējnki, tējnkē; tējnē-
 rā, tā tājnk, tā tājnērā; tājñš;
 nā tānk; tējnk šlīšet; jē tējnk
 ne prenese nobene besede
tepec: tēpc (psovka)
tepežen: tēpřežn; t. dān
tepežnica: tēpřežnča tepež, pre-
 tepanje
tepka: tīopkā vrsta hrušk
tepkovec: tīopkuc sadjevec iz
 tepk
tepsti: tēpst, tēpēm, tīepu, tēplā,
 tēpen, tēpēnā; t. sē
teran: tērān
terica: tērīca
*terilen: tērīlyn stōy, gl. trlica
terjatev: tārjātu, -ātwē
terjati: tīrjāt, -ēm; rā jē tīrjū
 za dōuz
terna: tērna
tesač: tēsāč, -ē kdor teše trame;
 tesaško orodje: plānkāč; skē-
 rā; cēmpīn; tīān prostor, kjer
 teše; blājne podlogi, na katerih
 leži tram; cwēk; špāγa (z
 dvīem cwēkām nōpnē špāγa);
 klāmfā; fāšēt (pošet)
tesati: tēsat, tīešem, tēsu; trāmē t.
tesen: tēsñ, -nā; nā tēsnāmā na
 tesno
tesla: tēslā (za kurītā dūəpł)
testament: tēstamēnt, -a
testo: tēstu, -a
tešč: tāš; nā tāše
teta: tētā
teža: tīožē

težava: těžawę; s těžawę; bręs těžawę
težek: těšk, těžák, těšká, těšku, těškiyę, ta těšk, pl. těški, těške; těšk dielą; těšk nūeš; těšk xūeš; těžák člōyk dolgočasen čl.; comp. tīži
težati: tīškät, -am
ti: tī, těbę, te, tēp, t(i), tēbe, te, pär tēp, s tāba
tica: tīcę ptica; tū t ję tīcę zvita ženska
tič: těč, tīčę ptič; penis; zvit člověk
tičati: tīčet, těčim, tīču, těčálą
tiger: tīyrę, -rya
tigra: tīrą kravje ime
tigrast: tīyrast
tih: tīx, tīxę, tīxu; tīx būeš; nā tīxamę
tikati: tīkät, -am reči komu ti
tikati se: tīkät sę, sę tīče; tū sę me nā tīče
tilnik: tīgnk
Tine: Tīnę, -ęta
tinta: tīntę
tipati: tīpät, tīplęm
tir: tīr
tírmán: tīrmān meja; pogostno ledinsko ime; pär tīrmān, pat tīrmānam
tisa: tīsę
tisov: tīsu, -ęwę
tisti: tīsf, tīstę, tīst; līx tīsf ravno tisti
tistikrat: tīskät
tiščati: tīšet, těšim, tīš, tīšu, tēšałę; yräta tīšet; čiəyl mę těši; srät yä těši; tīšet piest; zmīeram sę me těši; wīətar těši döł pritska k tlom
tja: kīę; kīę pę lęs; v sestavi: ki dę bažičę ąnkät; ki dul nūetar tja doli v; ki dul wän tja doli (kaže smer); ku gär wän v smeri tja gori; ku yär zät tja gori za (hišo, breg); kurwän < ku yär wän; kāwan tja ven; zöpar kīę yräta

tkalec: xkâyc, -a
tkalski: xkâusk
tkati: xkät, xkém, xköy, saxkān
tla: tlä, at tāu, nē tlä, nā tlīəx
tlačiti: klâčt, klâč; sān, zīlę k.; u žākł k.; nās bą klâčł, če nā bämę xčtſel težko bomo končali pred nočjo, če...
tlaka: tlâkę; tlâkä dielat
tle: tlę, tčlę
tleti: klî
tnalo: knâl prostor pred hišo; tlân gl. »tesač«
to: tū; tū b wîdu
tobačen: tābâčę
tobak: tābâk, pär tābâc
tobakar: tābâkär, -ärję kadilec tobaka
tobakarski: tābâkârsk
tobakov: tābâku, -ęwę
toča: tūeč; t. yřiə
točiti: tōčt, tūeč, tōč, tōču, tāčłę; wīn t.; mīt t.
tod: tūət; at tūət; dę tūət; tūəd yur ąkūəl
*todisto: tādīst ondod
togota: tāyötę
togoten: tāyötę, -nā
toje: zä n tūeję
tolar: tūəlär, -ärję
tolažba: tālāžbę
tolažiti: tālāšt, -aš, āžu, -ažilę
tolažnica: tālāžnīcę
tolažnik: tālāžník
tolči: tōyčt, tōyčem, tōyč, tōyku, tōyklę; t. kâmlę; t. štrīənę
*tolek: tōlk, -ę tepec
*tolikati: tālikät, -am kotaliti; zatālikät zakotaliti; t. sę; špūlkę sę tālikę, tudi: sę tūəlkę
toliko: tūəlk, tūəlk; līx tūəjk; tūəjk dę; līx tūəjk dę sam pęršu; tūəjk zīję kīę wājń, kąd bi yä nākūl nā wîdu
*tolkalen: tākâgn stōy, gl. pod »tolkalnica«
tolkalnica: tākâuncę tolkalo za tolčenie štren; štrīənę sę skū-

xaję u lúč z bûkajýa pepíšla, pôl na tákâgnem stôl s tákâgnca stôgčeję; s tákâgnca sô tóugče, z wôdą spłakûje
tolst: tóust, -a, -u; tóustę ſot
tolšča: tóušč
Tone: Tónę, Tánîetę
topel: tápâu dân, tóplą wôdą, tóp̄ mlíek
*topelčar: tûəplčer, -rję plug za oranje v obe smeri
*topelški: tûəplšk dvojen, npr. okno, gl. pod »okno«
*toplér: tûəpler, -rję dvolitrská steklenica
*toplöh: tûəplx (neskl.) dvojen
topiti: tópf, tápum, tápü, stûəpu, tápilä; tápilen mlíek; t. sô
toplota: taplötä
topola: tarpötlä
torba: tûerbä nagobčník
torek: tôrk
tornister: kânistra
tostran: tâstrân
totudi: gl. pod »tatodi«
tovarišja: tawaršíję
tožba: tôžba
tožiti: tûeſt, tûeſ, tûežu, tâžilä; rât tûeſ; t. sô; tâ dwâ sô zmîeſra; tûeſta; tûeſ sô mu dîølat; tûeſ sô mu pâ dôm
tožljiv: tâžlëu, -wą len
tožljivec: tâžljuç, -a lenuh
tožljivka: tâžljuçka lena ženska
tožljivost: tâžljuwast lenoba
tožnica: tâžnicą
tožnik: tâžnik
*trabusati: trâbâſat, trâbâſâ čevelati
trage: trâjyę nosila
*trahtar: trâxtar, -rję lijak; obite line, skozi katere se meče krma iznad hleva v hlev
trahtati: trâxtat, -am nameravati; jé trâxtu nájñ je prežal nanj
trak: trâk, trâku, pl. trâjk' trak za klobukom in pd.

trakelj: trâk], -lnq, pl. trâk]ý v ostrem kotu stikajoči se deli prednje in zadnje preme voza
trakulja: trâkûle
tram: trâm, -a; vrste tramov po meri: čiøglér (4 × 6 cûel), sedmák, usmák, dêwéták, dêşeták, drâjer, fîerar, fîmfar = čiøulér, štêmpł tram najmanjše mere
*trančirati: trêncîerat, -am, râstreñčîerat; t. prêšicë razrezati zaklanega prašiča
trapa: trâpâ neumnež
traparija: trâpariję
trapast: trâpâst neumen
trapati: trâpat, trâpâ
trapec: trâpe neumnež
trapor: trâpûer neke vrste sveder, tudi wînta
trata: trâtä; tudi ledinsko ime na trâl
tratiti: trâl, trâf; cëlf t.
trava: trâwą
travica: trâuceą
travnat: trâunat
travnik: trâunk
travniški: trâuníšk
trčiti: târcf, târc, târcu, târcľa
trd: târt, târdâ, târdú, adv. târt; târd dîøla; târdé ylâwę; za ynâr jé târdâ; târd nîomec Nemec, ki razume samo nemški
trden: târdn; u s jé târdn; târdn stâf; jé târdnýq zdrâuję; jé še târdn; târdn spî; za târdn ablûp; târdé kûežę
trdikast: târdikast, npr. krompir
trditi: târl, târdję, târdú, târdilâ; têqâ nâ bâm târdú
trdnost: târdnast
trdovraten: târdqurâtu
treba: trîebä; bâ trîebä jëf; nî trîebä nâbênyä wêc; têqâ ti nî bâl trîebä
trebež: trîebëš, -žę; zâbję pâr žâjx sa nâwâdý (ki režejo) jén trîebëš (ki trebijeo)

- trebili:* tr̄əp̄f, tr̄əbm̄a, tr̄əbu,
tr̄əb̄la; sałāt̄a t.; dr̄əuj̄e t.;
mēj̄e (gozd) tr̄əpf
trebuh: tr̄əb̄až, tr̄əb̄uža; s tr̄-
b̄užam zä kr̄užam
treniti: tr̄en̄f, tr̄ən̄em, tr̄en̄, tr̄-
nu, tr̄en̄la; z ačm̄i t.; käd bi
tr̄en̄u
trepalnica: tr̄ep̄aŋca
trepati: tr̄ep̄at̄, tr̄əpl̄em, tr̄ep̄u,
tr̄ep̄la; ərj̄uže, štrižen̄ t.
trepetljika: tr̄ep̄etl̄ska
trepetljikov: tr̄ep̄etl̄sku, -aw̄a
tresilnica: tr̄esfŋca tresilnica za
lan, gl. pod »lan«
treska: tärkska; s tärskam swiž
treskanje: tr̄əskgjn̄e
treskati: tr̄əskat̄, -am; z urafm t.;
tr̄əskā strela udarja
tresti: tr̄est, tr̄əsem, tr̄es̄, tr̄esu,
tr̄esla; mr̄ež mē tr̄es̄; hr̄uške
tr̄est; t. se; r̄ej̄ke, n̄ej̄e se tr̄o-
sej̄e
treščica: tärsc̄a
treščiti: tr̄ešf; tr̄eš nēt̄la vrzi na
tla; je tr̄ešju p̄a tl̄az padel; je
tr̄ešl u x̄iše je udarila strela
treti: tär̄l, tär̄em, tr̄ou, tär̄la; lān
tär̄f
tretji: t̄a tr̄eš, tr̄ət̄je; u tr̄ət̄je
yr̄e rāt̄
trezen: tr̄əzŋ
trezniti: tr̄əzŋyf se, se tr̄əznḡe,
tr̄əz̄nu
treznost: tr̄əznḡst
trganje: tärγaj̄ne trganje po zo-
beh, udih
trgati: tärγat̄, tärγam, n̄a tärγaj̄,
tärγu, tärγal̄; hl̄ače t.; t. se;
x̄l̄ače se tärγaj̄; p̄a zəbiž mē
tärγa
trgovec: tärγouc, -a
trgovina: tärγaw̄in̄a
trgovka: tärγouk̄a
trhel: täržu, täržla, täržlu
trhlen: täržlēn̄, -a
trideset: tr̄ideſet̄
trije: tr̄iję, tr̄i, tr̄iž, tr̄iem, tr̄i,
tr̄iž, tr̄iem; ap̄ tr̄iž, d̄a tr̄iž
trikrat: tr̄ikat̄
trinajst: trinājst
trinog: tr̄inaz močan človek
tripati: tr̄ip̄at̄, tr̄ipl̄e, tr̄ip̄u, tr̄-
pał̄a; lūč tr̄ipl̄e
tristo: tr̄istu
trkanje: tärkaj̄ne
trkati: tärkät̄, -am; n̄a ək̄n̄ tär-
kät̄; s kuzārc̄am t.; kaštrūən̄
tärk̄a; kaštrūən̄a se tärkast̄a;
lūna ȳa tärk̄a
trkniti: tärkýf, tärkn̄e, tärkn̄u,
tärknyla; t. se; tärkjēn̄ prismo-
jen
trlica: tärlc̄a; deli trlice: jēšk,
bāpc̄a; tērūn̄ stōu (vanj je pri-
trjena trlica)
trma: tärma
trmast: tärmaſt
trmoglao: tärmaγlōu, -aw̄a
trmoglavec: tärmaγlāuc
trmoglavka: tärmaγlāuk̄a
trn: tärn, -a
trnat: tärnat̄
trnje: tärne; par tr̄ej̄n̄
trnov: tärnu, -aw̄a
*trobasač: tr̄abasāč kdor nepre-
mišljeno in nespametno govorí
trobenta: tr̄abənt̄a
trobentati: tr̄abənt̄at̄, -am
trobiti: tr̄uəpf, tr̄uəp̄š, tr̄uəbu,
tr̄ab̄la
*trobusniti: tr̄abušyf; kâr tr̄abu-
snę nepremišljeno in hitro ne-
kaj blekne
*trohlenoba: tražlenyba
trohneti: tärzni
*trohleneti: tražleni, je tražleniəl
trojček: tr̄uəjčk
trojen: tr̄uəjn̄; tr̄uəjn̄e wile, yr̄a-
blę troje vile, grablje
trojica: swižta traic̄a
tron: tr̄uən̄, -a
tropina: tr̄ap̄in̄e pl.
tropinovec: tr̄ap̄inuc, -a
etrositi: tr̄uəsf, tr̄uəs̄, tr̄uəsu, tr̄a-
siliš; yñuəj̄ t.; r̄edunice t.
*trošt: tr̄uəšt̄, -a tolažba
*troštar: tr̄uəšt̄ar, -r̄je tolažnik

*troštati: trūoštat, -am tolažiti; trūoštat se upati; dāns se ya trūoštām danes se ga nadejem; se trūoštām, de ba pāršu upam, da...

trot: tröt, -ę čebelni trot

trpeti: tärpf, tärpim, tärpu, tärpēla; pär nās wělik tärpimā (namreč pri delu); wělik je tärpu, prſedn je umrōd

trpež: tärpeš; ta ūas je za tärpeš ta voz bo veliko prenesel; tū sām nārēdu za tärpeš

trpežen: tärpiəžn kar dolgo vzdrži; tärpiəžn yränt grunt, na katerem veliko trpi, kdor ga obdeluje

trpežnost: tärpiəžnast

trpin: tärpin

trpinčenje: tärpinčejne

trpinčiti: tärpinči, -inč, -inču

trpinec: tärpinc, -ę

trpinka: tärpinka

trpljenje: tärpljēne

trpotec: tärpūoc, -ę

trska: gl pod »treska«

Trst: Tärst; Tärzächen, tärzäšk

trš: tärš, -ę bukev

trščica: täršca

trta: tärta vrbova trta; vinska trta

trud: trüt, trūdą

truden: trūdn utrujen

trudnost: trūdnast

truga: trūγa; mārtwāšk t.; truga za pesek; mizni predal

*trupa: trūpę třeu jata ptičev
truplo: trūpl, -la telo; pa cīel'm
trūpl me bālī

tružica: trūšča majhna truga; miznica; trūščę pl. del nožev za rezanje zelja

tu: tō tukaj

tucat: dūcāt

tudi: tūf; ma tūf a tudi

tuga: ta dēwētę tūγa se reče, če pade komu žlica iz rok

tuhtati: tūxtat, -am premišljevati

tuj: tūi, tūję

tujec: tūje

tujka: tūjkę

tukaj: tūki, tūkęj

tuliti: tūlt, tūl, tūlu, tālīłę; žwīnę tūl; tūl, kād bi ya s kūežę dīeu tako joče, kot...

tumpast: tūmpast top; neumen

tumpec: tūmpc

tür: tūør, -ę tvor

turbina: tärbīnę

turen: tūerm

turniček: tūermčk

turnski: tūermesk

turščica: tūeršča

turščičen: tūeršę; tūeršnę mūeķę; tūeršň žyānē

tutka: tūtkę psovka za nemožata tega človeka

twegati: twiəyat, -am; je wělik twiəyu

twoj: tūəj, tōję, tōjγa, tōjm

tvor: gl. pod »tur«

U

ubeliti: ubēlf, ubēl; u. plātň; plātň se je ubēlī

ubijati: ubējet, -em; u. si γlāwę; se ubēję z atriūeć; se ubēję pa swiət

ubijavec: ubējāuc

ubirati: ubērət, -am; tūsik je je ubēraļa zelo naglo je šla

ubiti: ubēl, ubējēm, ubi, ubēę, ubēlę, ubit; strīeļa ya je ubēla; ubēę se je; lōnc, kuzārc se je ubēę

ubog: būəχ, būəγa; ta būəjx, būəzγa; būəjγ rīəvęs!

ubogati: būəyat, -am

ubogliw: ubūəylu, -ęwa

ubožec: bûošc

ubožica: bûošca

ubraniti: ubrâñf, ubrâñ, ubrâ-
níu, ubrânîłä; têγa mu nã
mûerê ubrâñf; nîsam sê mä-
yu ubrâñf, dê b nã ყzîəł

ubrati: ubrât, -bêrem; jê jê ubrâñ
kuγarwân je odhitel v smer tja
gor

ubrejiti: ubrëjf sê; krâwa sê jê
ubrëjlä

ubrisati: ubrîsat, ubrîşem, ubrîsu,
ubrîsałä; tê m tâkñ ყbrîsu te
bom udaril! sê jê ubrîsał se je
izjasnilo (o vremenu)

**ucagati:* ucâγat, -am obupati

učakati: učâkât, -am; u. stârast

učenik: učenik učitelj; mlajši go-
vore le učitl

učistiti: učîstf, učîst, učîstu, učîslä

učitelj: učitl, -itlña

učiteljica: učitlcä

učiti: wâçf, učim, učîu, učîłä,
wâçen učen; wâçf sê; w. brât,
pîsat, môlf; w. sê za žnîdarje,
šûeštarje

učkalica: ūškalcä

učkati: ūškat, -am; u. sê

ud: ût, ūdä

udarec: udâre

udariti: udârf, udârš, udâr, udâ-
ru, udârjen; u. pâ mîš; u. pâ
ylâj; u. z ylâwa qâb zît; u nûoγa
sâm sê ūdâru; strâla jê ūdârlä
u xîşe; u. sê; kâm jê baş ūdâru;
wîn mu jê ūdârl u ylâwa

udelati: udîelat sê; kâkñê sê jê
ŷdîelu! kako si je umazal ob-
leko! udîelan zamazan (od
blata)

**udiniti se:* tûejk sê jê ūdînł, dê
nî môç wân sprâjł tako se je
zagozdilo, da

udomačiti: udamâçf sê; pâstfér
sê jê tâ prêj dân udamâçeu

udreti: udârf, udêrem, udrôg,
udârlä, udârt; sâm jê ūdrôg
za nîm; u. sê; pôt sê jê ūdrôg;
sê mi jê ūdârl pâd naγâm

udrihati: udrîxat, -am; jê ūdrîxu
pa nêm

udrihniti: udrîxgâf, -ixnem, -ixñ,
-ixñu, -ixnla; udrîxg yâ!

udržati: udâržet, udâržim, udâr-
žu, udâržâłä; nî yâ môç udâr-
žet

udušiti: udâşf, udâşim, udâšu,
udâşla; u. sê

uganiti: uγâñf, uγânem, uγâñ,
uγâñu, uγanîłä; uγâñ, këj imam
u pêşf

uganjati: uγâjnet; nã mûere žwî-
ne uγâjnet; jê tâjk uγâjnu po-
čenjal; tûejk sâm lêfu, lîz dê
sâm sâpâ uγâjnu; tâm jê tûejk
nârûedn pâst, lîz dê žwîna
uγâjne

ugasniti: uγâsnf, uγâsnem, uγâ-
snú, uγâsnla; uγâsnf lûç; lûç
uγâsnem

ugašati: uγâşet, -em

ugeniti: uγâñf sê, uγânem sê,
uγâñ sê, sê jê uγâñu, uγanîłä

ugibati: uγîbât, uγîblem imp. od
uganiti; stâ uγîbałä, këj b nâ-
prâjla sta se posvetovala, kaj
bi napravila

ugladiti: uγîlât, -âdu

**uglihati:* uγîlçat, -am uravnati;
tiśf tê bâ uγîlçu te bo ukanił

**uglihovati:* uγîlezâwât uravnavati

ugnati: uγnât, -ženem; yâ jê
uγnôđu ga je ukrotîl

ugnesti: uγnêst, uγnêdem; u. krâž;
krâž jê uγnêden

ugoditi: uγôf, uγudim, uγûdêu,
uγudîłä; mu jê uγûdêu, kâ yâ
jê lêp prôšu

ugonobiti: uγanôpł, uγanabim,
uγanûðbu, uγanabîłä; u. sê

ugovarjati: uγawârjet, -em

ugrabiti: uγrâpf, -âpš, -âbu

ugreti: uγrâf, uγrêjem; u. sê: sân
sê jê uγrîf

ugrizniti: uγrîzgâf, -ixnem, uγrîzg,
uγrîzñu, uγrîzla, uγrîzjen; sê
jê uγrîzhu u jêšk

uhač: »Jěj, kôk sa lědje zlēzt, tójim mñøžu prâjję wążâč« — »Já, sa pà rîes, têp pà zlábû-drâk«

uhajati: užâjet, -em

uhati: wążat, wążam, wążu, wążala

aho: wążu, ušňøsä, ušňøs, wążu, na ყšøs, z ušňøsam, ušňøsä, ušňøsam, ušňøs, ušňøsam, ušňøsä, ušňøsam; píš më ūč; tě m pûøeu za ūč; na ყšøsä ყlèč! aho v šivanki; aho pri škafu in podobni posodi: škaf ímä ūča

uiti: ujět, uïdém, uït, ušöu, ušlä; tât jé ყšøu; ylèj, dë f na ყidé z rûek

ujasnit: ujásnyf së, ujásnyf së je

ujčkati: ujčkät, -am

ujedati: uñedät, -am; ya ყñedä ga zbadä z besedami; u. së zavatljati

ujemati: uñemät së; së ყñemä; së na ყñemä

ujeti: ujět, ujámem, ujěm, uñeu, uñela, uñet; u. u rûekä; ya je ყñeu za rûekä; u. së; mëš së je ყñela; za wějë sam së ყñeu, dë nñsam pádu

ujeziti: ujěst, ujézim, uñeu, ujězilä; u. së

ujužiti se: ujúšf së; smíž së je ყñužu

ukazati: kwâzat, kwâžem, kwâzu zapovedati; naročiti

ukazopati: ukazowat, -ujem

uklanjati: ukłainet së; yđnë së ti bâ ყklâjnu? kdo ti bo pokoren?

uklati: ukłat, ukñele, ukłdu, ukłalä; yđd ya je ყklòd; ყosä, čebñelä më je ყklâla; bâjxe kñelejë

ukleti: uklët, -kðgnem; uklët člòdç človek, ki preklinja

ukloniti: uklónit, -kłñønem, -kłñu, -kłññilä; së nî tëu ყklóñf se ni hotel vdati

*ukordati: ukôrdat, ukurdâm; u. së; së je ყkôrdu za pâstíerje, xlâpcä se je udinjal za ...

ukoreniniti: ukurenññf së

ukositi: ukôsf së, ukusim së

ukrasti: ukrâst, ukrâdem

ukresati: ukrësat, ukrøšë; u. ôgý

ukrotiti: ukrôtl, ukratim, ukrûøtu, ukratilä

*ukrušti: ukrûšf, ukrûš odkrušiti; u. së

ukuhati: ukûzat së; ïet së ყkûzä

ukvarjati: ukwârjet së; s tém së na bäm ukwârju

uleci se: ulëst së, ulëzëm së, ulñøs së, ulñøyu, ulñøylä, u. së ყ pûøslë; zëmlë së je ყlñøylä se je usedla

ulegati se: ulñøywat së; zëmlë së ყlñøywä

ulekniti se: ulñekýf së, së ყlñek-në, së je ყlñeknu, ყlñekylä; címpar je ყlñekjen ostrešje je ulek-njeno (npr. od teže snega)

uliti: ulët, -lijem; u. së; plôxä së je ყlñlä; krí së mu je ყlñlä

ulivati: ulívat; u. së

ulomiti: ulõmf, ulûom; u. së

uloviti: ulôjït ulâwim, ulôjì, ulûøju, ulâwîla, ulôgulen; u. së; së je ყlñøju za wějë (pri padcu)

umanjkati: umâjñkät, -am; je ab-lûbu, pôl je pâ ყmâjñku

umazati: umâzat, -mâžem; u. së

umekniti: umäkýf, umâknem, umäký, umäknu, umäknylä; u. së

umeriti: umíerf, umíoru; pîntar umíer s cîørklém (s šestilom) dnû

umikati: umîkät, -am; u. së

umirati: umîerat, -am; lědjë umîerajë; lûč umîera

umiti: umët, umîjem, umî, umëu, umîlä, umît; u. së

umiwalnik: umewâgnk lesena soda za umivanje rok in obraz

umivati: umîvat, -am; u. së

umleti se: umlët së, së ყmîelë

- umolkniti:* umðukýf, umðuknem, umðuknu, umðukþla
- umoriti:* umðrf, umðrim, umðueru, umðrifla
- umreti:* umðrf, umðrjem, umrðu, umðrif; u. ȝad lâkate
- umroitti:* umrëjt, umrëjm, umrëju, umrëjlæ, umrøulen; ðutar (pri škafu ali drugačni leseni posodi) je umrøulen
- unesti:* unëst se; se je unësu ni več tako vnet, divji, hud
- uničiti:* unïčf, unïč, unïču, unïčla, unïčen; u. se
- upadati:* upâdæt, -a; wôdæ ȝpâdæ; člðuk, žwînæ ȝpâdæ
- **upanati:* upânat, -am uročiti; je tâk, kâd dë b ya ȝpânu
- upanje:* ȝpajne! na ȝpajne dât, ȝzêt
- upasti:* wôdæ je ȝpâdla; člðuk, žwînæ ȝpâdæ
- upati:* ûpat, -am; na ȝpam têyä uzîyf mislim, da nimam toliko moči, da bi to vzdignil; nîsam se ya ûpu prôſt
- upeči se:* upêčl se
- upehati:* upêjxat, -am se utruditi se; upêjxan utrujen
- upihniti:* upîxýf, upîxnem, upîxý, upîxnu, upîxifla, upîxjen; lâč u.
- upijaniti:* upejânf, -âń, -ânu, -ânlâ; u. se
- upiliti:* upîlf, -il udariti
- upirati:* upîsrat, -am se; se ȝpîrera s ȝärptam u zît; ðet se mi ȝpîrera
- upregniti:* uprêyýf, uprîeynem, uprêyý, uprêynu, uprêynifla, uprîeyjen
- upreti:* upârf, uprêm, uprðu, upârlæ, upârt; u. se
- ura:* ûerä; kûelk je ûera? dëbîrlæ ûerä; ȝnâ dôbra ûerä je še dâ čenawârxa; xûða ûerä
- **urajmati:* urâjmat se, se ȝrâjma se pripeti
- urajtati se:* urâjta se zmotiti se pri računanju
- urastî:* urâšenâ wêjé
- uravnati:* urðunat, uroqñâm, urðunu, uroqñâla, uroqñân
- Urban:* Wârbân, -a; dâ swët Wârbân sej jen sâl usâk dân!
- urbas:* ûerbâs, -a
- urediti:* urçt, urçdim, urçedû, urçdilæ, urçjen, urçjena
- ureh:* ûerx tenka plast prsti, ki se naredi na kosi pri košnji
- uren:* ûerg hiter
- uresničiti:* urešničf, -ic; u. se
- urezati:* urîezat, urîezem; u. se; kâm je je urîezu? kam je odhitel? se baš urîezu te bo prevarilo; urîezat čiøulé
- urezniti:* wîn urîeznem; urîeznen môšt
- **urmohar:* ûermôχar, -rije
- urna:* ûernâ; pâsnâda prêdâjeye pîntari na ûernê; dwâ tâ wîel-kâ brêntâcê stâ zâ na ûernâ
- uročen:* urûočb; žwâu je ȝrûočna
- uročiti:* urûočf, urûoč, ya je ȝrûočeu
- urok:* urûočk' pl.
- **urtelj:* ûertl pismena razsodba
- **uržuh:* ûeržex vzrok; nîsam ûeržex nisem kriv; dë na baš dîelu mene ûeržex da ne bos mene krivil
- uscanè:* uscânem, uscâniæta
- uscati se:* uscât se, usčijem se, uscâu, uscâla; uscân oscan
- usedati se:* usîsdat se; zêmlê se usîsða; snîex se usîsða
- usehniti:* usâxýf, usâxne, usâxnu, usâxifla; stâdenc usâxne
- usekati:* usîsekat, -am; u nûeyg se je usîseku; tê m usîseku pa ylâj; ya je usîseku za ûz; stâ se usîseka la sta se spopadla
- usekniti:* usîskýf, usîsknem, usîský, usîseknu; u. se
- usekovati:* usékôwæt, usékujem; u. se

usesti se: usēst sé, usfodém sé,
usfēt sé, usfodu, usfodlā; γñøšé
sé usfodé ná dnú pafodé
usipati: usípat, usíplém, usípu,
usípał; u. sé
usirati se: usíerat sé
uslišati: uslišet, γä usliš, usliš mē,
uslišu, uslišeł, uslišen
usmiliti se: usmilt sé, sé γä usmíl,
usmíl sé γä, sé γä jé usmíl
usmiljenje: usmílejnē
usmoditi: usmóf, usmódím, usmód
γä, usmódu, usmódlā; γä jé
usmódu pø xärpf močno uda-
ril
usmraditi: usmráf, usmrádím,
usmrádu; u. sé
usnjat: usnat
usnje: usné
usnen: usníen
usoditi: usnóf si, usnódmá si, sam
si usnódu, usnódlā; pár ném
sam si usnódu, dë sam pláču
usojati: usajáwát, -ám; pár ném
sá si usajáwál pri njem so je-
mali na posodo
usoliti: usólf, usálím, usól, usúolu,
usálilā; u. mësu
usranè: usrànè, usrànètä
usranec: usrânc
usranka: usrânkä
usrati se: usrát sé, usførjem sé,
usér sé, sé jé usrðu, usrálá,
usrán
usta: ústa, z úst, γ ústix, z ústfim
ustaviti: ustájf, ustájm, ustáj,
ustáju, ustájlā, ustáylén; u. úes,
kyálu, krí; u. sé; krí sé jé
ustájlā; úerá sé jé ustájlā; mlék
ustájf, ustáylén mlék kislo
mleko
ustavljati: ustáylét, -ém; u. sé
ustež: ústež, -žé
ustopiti se: ustúøpf se, wðu sé
ustúøp, sé jé ustúøpu stopi, je
stopil čez vprežno vrv
ustrahovati: ustraxhväf, -üjém
ustrašiti: ustrášf, -áš, -ášu,
-ášlā; u. sé; nábéné rëči sé ná

ustráš; zá kósf sé ná ustráš ná-
bénýa pri košnji ni boljsga od
njega
ustreći: ustréšf, ustríežem, ustríe-
yu, ustríeł, ustríežen; ném ní
môč ustréšf
ustreliti: ustärlf, ustärlim, ustärj,
ustärlu, ustärlił, ustärln; u.
sé
ustriči: ustréšf, ustrížem pri stri-
ženju s škarjami raniti; γlëj,
dë më ná bås ustríyu
ustrojiti: ustrójf, ustrájm, ustrúe-
ju, ustrájlā, ustrójen, ustrajéñä;
u. kúežé
ustvariti: ustwárf, ustvár, ustvá-
ru, ustvárjen
usušiti: usášf, usášim, usúšu,
usášlā; u. sé; sádjé sé usáši
postane pri sušenju lažje
usuti: usát, usújém, usú, usúlā;
u. sé; dás sé bå usú
uš: úš, wäši, pl. wäši
uščeniti: ušéñf, ušíøeném, ušéñu,
ušéñlā
ušícpniti: ušípýf, ušípném, ušípý,
ušípnú, ušípnlá
uščívatí se: uščíwát sé
ušesnik: wášíøéñk sveder za vrt-
anje ušes pri leseni posodi
ušiv: ušíf, ušíwá
uška: úškä
*uškalica: úškalcä gugalica
*uškati: úškät, -ám gugati; u. sé
uškrbiti: uškärpf, uškärpš, uškärb-
bu, uškärbllen
*ušleniti: ušléñf, ušløeném, ušléñ,
ušléñu, ušlénlā udariti (npr. z
bičem); wéjé më jé ušlénlā
*ušlesati se: ušløusat sé zagozdití
se; sé jé ušløsał, dë ní môč wän
sprájíf
uštetí se: uštéf sé, uštéjém sé
*uštkniti: uštíkýf, -íkném, -íký,
-íkñu; u. wól vole ritenski po-
gnati
*uštimati: uštímät, -ám uravnati,
nareediti; jézd bi γä uštímu, á

se b ubrīsu pad nūesam jaz bi
 ga ukanyl, to bi se... usē se je
 ȳšfimāl vse se je poravnalo
*uštukati: uštukat, -am; špāg u.
 vrveo z drugo podaljšati
uta: pâsi ūtā = pâsi ȳfšē
utajiti: utôjîf, utâfim, utôj, utûeju,
 utâfîla
uteći: utêcf, utêcêm, utêc, utfoku,
 utékla; u. se; ūes se je ȳfšoku
 se je obrabil v oseh
utegniti: utîfeyñf, nâ ȳfšeynem,
 nîsam utîfeyñu, uteyñila; nâ
 ȳfšeynem usëg se narëst
utepati: utîfepat se, utîfepa se; tû
 se ti bâ se ȳfšepal za to se boš
 se pokoril
utepsti: utepenę ȳlâcę
utihniiti: utîfxýf, utîfxnem, utîfxý,
 utîfxñu, utîfxpîla
utolažiti: utâlâsf, utâlâs se, utâ-
 lâzu, utâlâzîla, utâlâžen
utoniti: utônf, utûonem, utônu,
 utanîla
utopiti: utôpf, utâpim, utfîepu,
 utâpîla
utor: ūtar, -tra

utoriti: wâtûerf, wâtûerje delati
 utor pri leseni posodi
utornik: wâtûerñk
utragati: se mu ȳtrâg se mu ne
 ljubi
utragljiv: utrâglu, -ewâ
utrgati: utâryat, utâržem; u. rûe-
 žę; u. at plâcélâ; u. se; špâg
 se je ȳtâryala; ablak se je
 ȳtâryu
utrniti se: utârýf se; zwîezdâ se
 ȳtârnę, se je ȳtârnîla
uvagati se: se ȳwâg
uvedriti se: se ȳwêdrî, se je ȳwê-
 drîl
uzda: ūzda
užaliti: užâlf, užâlš, užâlu, uže-
 liłâ, užâlen
užejeti: užejet; u. se; me je ȳžëjl
užeti se: užet se, se ȳžâlnę, se je
 ȳžiela
užitek: užitk dosmrtni užitek, ki
 si ga izgovori gospodar ob izro-
 čitvi posestva nasledniku
užiten: užitp kar se da jesti
užugati: užûyatl, -am premagati;
 se nî dâu ȳžûyatl se ni dal pre-
 kositi (pri delu)

V

v: u krëj sprâjt; u mîsu ȳzët; u
 dôbrę nâmønę; u nafem dâf,
 uzët; u čâst mu je; si štëje ȳ
 čâst; u ȳnâr sprâjł; u nèc dîo-
 wât; je pâršl u nâwâdą; pûat
 ȳrië prêyg u ȳrič pot gre pre-
 strmo vkreber; u klânc po-
 klancu, strmini navzgor; ȳriøem
 u Jâurânk drôwâ sîekat; têb
 nâ bâm u strâx; u rësnîc; u sîl;
 u dâži; u ȳ ãnm dnëj
vabiti: wâpf, wâbję, wâbu, wâ-
 blîla, wâblen; nâ ūzecet w.; ȳ
 mâš wâp zvoni k maši; wôl
 wâpf vprežnim volom s klicem
 (lës ȳ sêp ali pd.) in z rahlimi
 gibi biča pot kazati

vada: wâdâ v skopec nastavlje-
 na vaba
vaditi: wâf, wâdmâ, wâdu, wâd-
 lâ, wâjen; w. se; usëg se sam
 wâjen
maga: wâgâ technica; vaga pri
 vozu; dôbrę mîerà jeń wâgâ u
 nêbîosę pamâgâ; zîwâ wâgâ;
 je nâ wâjx' = je wâyanâ rîoč
 ne stoji trdno
vagalica: wâgâlcâ; je nâ wâgâlcâ
 ne stoji trdno
vagati: wâyat, -am; ženem wôlą
 wâyat; wôl wâgâ wëč, kat sam
 mîslu; tist je pa wâyanâ rîoč
 je negotovo, nevarno
vagon: wâgnen, -a

*vahta: wâxta straža
*vahtar: wâxtar, -rje stražar
*vahtati: wâxtat, -am stražiti, varovati
vahti: wâxf, a wâxtix vsi sveti
mahtič: wâxč
vahtnica: wâxneca, -ce cvetlice, ki cveto o vahtih
vajet: wâjet, pl. wâjët
vajin: wâjn, -a
vajkušna: wâjsna blazina
vakance: ąkancę f. pl.
valiti: wâłt, wâlm, wâł, wâlju, -iň; kâml w.; w. sę; kâml sę wâli; kąkûoš wâli
valjar: wâler, -rje valjar za testo
valjati: wâlet, -em; pâ tlîex wâlet; w. sę; ątrôc sę wâlejë pâ trâj; têstu wâlet
valjuckati: wâlückat, -am; w. sę; ątrôc sę wâlückaję se igraje valé po strmini
valtura: ąutare f. pl. loputa, ki pokrije svinjsko korito
wamp: ȳwâmp, ȳwâmpa
vampast: ȳwâmpast
vampež: ȳwâmpes, -ežę
*vani: wânat, wânam, wânu, wânalâ uganiti
*vanalica: wânalę uganka
*vancati: wâncat, -am prihraniti; ȳmâ slâbę zâsluškę, něč nâ wâncę
*vandrat: wândrat, -am potovati
*vandravec: wândruc, -a popotnik
varčen: wârčę
varčevati: wârčowat, -ujem; tîsf znâ wârčowat
vardejati: wârdjët, wârdjénem, wârdjâu; žwînę w.
vardevati: wârdfowat, -am; žwînę w.
varen: wârn; nâ wârnem; wârn prîm
varnost: wârnast
varovati: wârjet, wârjem; bûox nâs wâri násrioečę; dôbjar wâri

reče odhajajoči tistem, ki ostane sam doma; wâri, dę nâ pâdëš; w. sę; wâri sę ȳa
varuh: wârx; je ąstòu dâmę za wârxę
vas: wâs, wâsi, nâ wâs, za wašjûo
vasovat: wâswat, -ujem
vasovavec: wâswâuc
vaš: wâš, wâše
vaški: wâšk
vata: bâta
vatel: wâtu, -tlę
vbijati: ubijet, -em; mu ȳbję ȳ ȳlawa
vbiti: ubêt, -ijem; si je ȳbęu ȳ ȳlawa
v bogajme: bûayęimę; b. prôst; b. dât
vbreg: ubrięx
včasih: učâsių
vcerajšni: učîrejšę
vdajati: udâjet sę; žâvancę sę ȳdâję; tlę sę ȳdâjaje
vdati se: udât sę, udâm, udęj sę, udâu, udâł; udât sę ȳ boži ūelę; udân; sę nî têu ȳdât ni hotel priznati
vdelati: udîelat, -am; je nûotar udîelan, sę nâ dâ prêc uzêt
vdirati se: udîerat sę; zêmle sę ȳdîerę; udîerę sę mi pâd nâgám
vdova: udowę
vdovec: udowęc
vdreti: udârf, udêre, udröu, udârla; wôda udêre; u. sę; pôt sę je ȳdröu; zêmle sę je ȳdârlę
več: wêč; wêč lêdî wêč wîe; pâ wêcių krâjč; něč wêč; nâkuyâl wêč
večen: wîeču; wîečę žęulęjinę; wîečna lûč
večer: wêčlér, -a; dûebär wêčlér; prêx wêčlér; swîel wêčlér
večeren: wêčlérę
veči: wîeči, tâ wîeč; pâ tâ wîečm po večini; ȳ wîečm; wîeč tâl večidel
večkrat: wêčkät

- večnost:* wîečnast
veder: wêdär je
vedeti: wîet, wîem, wîeš, wîe,
 wîewa, wîestş, wîemş, wîestę,
 wîeję, wîed'ı, wîedłę; da wîe
 (< kdo ve) adv., ki izraža
 dvom: da wîe al bâ pârsu; na
 bâm nêslâ, nê, de wîeš vedi,
 da ne bom nesla; jûtar bâje
 dâl wîet jutri bodo sporočili
vednost: wîednast; bręz móję
 wîednast ne da bi vedel; pa
 mój wîednast kolikor vem
vedoma: wîedamą
vedriti: se že wêdrı
vedro: wêdar, -dra
vegast: wîeyast; wîeyasta sklię-
 da; wîeyasta žâyancą
veha: wîexa, wîixę čep
veja: wêję
vejati: wêjet, -em; žit w.
vejica: wêjca
vejnati: wêinat
vejnik: wêink stroj za vejanje
 žita
vekati: wîekat, -am
vekomaj: wîekumęi
vel: zwîeunen
*velb: wêlp, wîelbâ obok
velik: wêlk, wêlką, wêliku, ta
 wîelk, ta wîelcę, ta wîelkę;
 ta wîelk zlápę; ta wîelką dîo-
 kłą; wêliką nûoc; wîelk piøtk;
 wîelk šmârn; adv. wêlik; wêlik
 lêd'; wêlik wêc
velikonočen: wêliknôčę
velikost: wêlekùest; pa wêle-
 kùest'
velikrat: wêlikat
veljati: wêlet, wêlâm, wêlu, wê-
 lâla; zmîeram mûerę nêgôwa
 wêlet se reče o trmastem člo-
 veku; wêč šfíerką kuštâ, kâd
 dêklę wêlâ se govorí o dekletu,
 ki se pretirano lepo oblači; že
 wêlâ je že dogovorjeno
veljava: wêlawa; tisť člôgk nîma
 nâbene wêlawa par mén
veljaven: wêlawn, -a ugleden
velnica: wîeñnca
ven: wân, kâwan
vendar: wândar, wânar; pa wân-
 dar
vene: tâwâń
venomer: wânamîer
vera: wîerę; bręz wîerę; mólft
 wîerę; par mëj wîerę; mu na dâ
 nâbene wîerę mu ne verjame
*verbati: wîerbât, -am podedo-
 vati
*verbiscina: wîerpšnâ dediščina
veren: wîerę kdor ima vero; wîe-
 rę pašlûše zvesto, pazljivo po-
 sluša
verjeti: wârjêt, wârjâmę, wâr-
 jem, wârjœ, wârjelą
verjetnost: wârjêtnast
verovati: wîerwât, wîerjém
ves: wâs, usâ, usê, usëya; usî
 lêdję; pa usî sîl je têu jêmt;
 na wâs ylâs; na usê zyñedaj
vesel: wêselu, wêselâ, wêsel',
 adv. wêsel'; ya nî bîu prôu nêč
 wêselu
veselica: wêselicą zabavna pri-
 reditev
veseliti: wêsel', wêseli, wêsel se,
 wêselių, wêselilę; šûelâ ya nêč
 na wêseli; têra se nêč na wê-
 selim
veselje: wêselę; wêselę ya je ylîe-
 dat; usâk têle imâ sôję wêselę
veslo: wêsj
vesoljni: ymâjní patôp vesoljni
 potop
vest: wîest, wêsti; bręz wêsti; ya
 imâ na wêsf; wîest me pêče;
 kâsmâtę wîest
vesteje: wêstęje
vesti: se čûdu wêdę se čudno po-
 naša
vestnost: wîesnast
vešća: wîešę, bajeslovno bitje;
 metulj, ki pleše okoli luči; wîe-
 šę se reče tudi človeku, ki pre-
 več govorí
vešda: wîeždę; »ydmę je bél nâ-
 ûñ, tî al jëst« — »wîeždę tî«

Kdo je bolj neumen, ti ali jaz?
 »Menda vendar (seveda) ti« (iz razgovora)
veter: wîetar, wîetra; vrste vetrov: bûerje, xarwâška ali uscâna bûerje (od jug.-vzh.), marnik (od jug.-zap.), pâtsûočňk (nasproti pravi burji), dûeljan wîetar = dûelanc, sîowet; wetrôwi se kûeljeje več vetrov piha hkrati; mu je dâu wîetra ga je nagnal
vetrček: wîetarčk
vetrih: wîetarx kljukec
vetroven: wetrôun
neverica: wîewercâ
vez: wîes, wêzi vez v ostrešju
vezač: wêzâč kdon snopje veže
vezati: wîezat, wîezem, wîazu, vêzâla; snûepje wîezat; lônce wîezat; bîermâ wîezat biti za botra pri birmi; wîezan kôzuc
vezelika: wêzelikâ clematis vit-alba
veža: wêžęče
vežen: wêžajn; wêžajne ყrâta
vgnezditi: ugnîosť se, se ყynîosť, se je ყynîoszdu, ყynîoszdla, ugnîoszdł
vgrizniti: uyrîzny, uyrîznem, uyrîzny, uyrîznu, uyrîzny, uyrîzjen
vi: wî, wâs, wäm, wâs, pâr wâs, z wâm
vicati se: wîcat se mučiti se
vice: wîce
vid: wît, -da; jêmle wît; da kûedär nêse wît; smâ krâtk wît je kratkoviden; ad wîda da wîda od zore do mraka
videti: wît, wîdm, wîč, wîf, wîdwâ, wîctâ, wîdmâ, wîcte, wîdję; wîz ya, ôsla, wîz ix, ôslę! glej ga, osla; glej jih, osle; a ya wîc? ya na mûerę wît ga sovraži; se mu wît, de je bâlân; je wît, de je zdrôu; mén se wît zdi se mi
videz: wîdës, -za; na wîdës

*viga: wîya vrsta vrbe
vihar: wêxâr, -ârje
viharen: wêxârn
vihatí: wîxat, -am; mäštâf w.; nûes w.; w. se
vihra: wîxra vihar; vihav človek
vihrati: kęj tâkù wêxrâš? zakaj tako vihavovo hodiš, delaš...?
vihtelj: wêxtel, -le; kęj čëš, kâ sa sâmi wêxtel zelje brez pravih glav; v tem pomenu tudi môšnë
vijolica: wêjšolca
vikati: wîkat, -am nagovarjati z vi
vikšati: wîkšet, -em
vikši: wîkš
vilast: wîlast
vile: wîle; deli vil: štél, rôy, pâuc; ynôjnë w.; sâniône w.; üaylarskë w.
vilice: wîlcë
vime: wîmę, -enę
vinar: wînar, -arje; ąn kârwicę wînar dësset prawicnič snîe
vincék: wînčk
vino: wîn; dûebär ali dôbär wîn
vinograd: wêcnûeyrat, -adâ
vinski: wînsk; wînskâ târtâ; wînskâ pâsñadâ; wînsk pijan
vinta: wînta ročaj pri gonilnem kolesu mlatilnice, slamoreznice; = trâpûer (neke vrste sveder); swêjnskâ wînta svinjski rep; vrteći se del pri zavori
vintati: wîntat, -am sukatí; wînta kîe pa lës se suče sem ter tja, pa nič ne naredi
vipavka: jepâukâ vrsta hrušk
viseti: wîsf, wêsim, wîsu, wêsîla; w. na zîl; w. na cwîek (žebblj); swîet wêsi; w. u lüff
vislice: wîslicę
visočina: wêsačinę visočina gore, hiše itd.
visok: wêsök, -a, wêsôćya, wêsök; adv. wêsök; wêsök pre-vzeten
višek: z wîską je pâdu

višji: wîši; tâ wîši; jé zâ tâ wîž-
 ya je predstojnik
viti: wëł, wîjém, wî, wëu, wîłą;
 târtę w.; w. sę; kârč më wîjé
vitra: wîtrą, pl. wîtrę za pletenje
 košev, košar ipd. priezane
 vrbove mladike
*dizitirati: wëstîrət, -am; pre-
 wëstîrət preiskovati, preiskati
*dizitirunga: wëstîrənŷa vojaški
 nabor; jëł nâ w.
viž: gl. pod »videti«
viža: wîšež; nâ tâ wîžę na ta
 način; nâ năb  n   wîžę na ni-
 kak način; wîžę melodiјa
vižati: wîžet, -em ravnati
okladati: ukl  d  t, -am; u. dr  w  
okleniti: ukl  n  t, ukl  n  em, ukl  n  ,
 ukl  n  u, ukl  n  la, ukl  n  en
oklepati: ukl  n  pat, -am
okreber: ukr  b  r
okup: kу  p; usî kу  p; us   kу  p;
 kу  p d  t sestaviti, zložiti
vlačiti: u  l  č  t, u  l  č  , u  l  č  u, u  l  č  la;
 dr  w   u.; u. sę; l  x  d   sę
 u  l  č     kul u  y  la, t  k  u j   ba  l  n  ,
 komaj se vlači...; sę u  l  č   s
 f  nt  m (fanti)
vlaga: u  l  g  a
plakno: u  l  k  n  
plani: u  l  n  
plažen: u  l  ž  n  , -na = f  j  xt  n  
pleči: ul  č  t, ul  č  em, ul  č  , ul  č  -
 ku, ul  č  k  la; ya ul  č  c   zâ r  v  k  a;
 nâ u  š  s  a ul  č  t; ul  č  c   nâ b  s  l  ,
 nâ   rd  s  c   ipd.; u. sę; t  u  jk j  
 li  n  , d   sę k  umaj ul  č  c  ; sę
 ul  č  c   k  ad m  ry  la brez w  t  r  a;
 p  n  t sę ul  č  c  ; sę ul  č  c   z  j  n  ;
 š  tr  n  em (pri mleku) sę ul  č  c  ej  
 (  e krava ni zdrava); mu znâ
 pa dl  jk   ul  č  t se mu zna pri-
 lizovati
pliti: ul  t  , ul  j  em
plivati: ul  w  t, -am
plomiti: u  l  m  t, u  l  n  em, u  l  mu
pmes: um  s  s
pnema: un  m  m  ; j   d  s  lu z w  -
 lk   u  n  m  

vnemar: un  m  r p  s  t
vnemati: un  m  mat, -am; u. sę
vneti: un  t sę, sę u  n  m  , sę j  
 u  n  m  , -i  la, -i  l  ; un  t zâ m  -
 litu
voda: w  d  a; ž  n  e žw  n   n   u  d  d  
voden: w  d  p; w  d  p š  k  f
voden: w  d  i  n  
vodenica: w  d  e  n  c   (bolezen)
vodeničen: w  d  e  n  c  u, -ew  
vodka: w  d  k  a
vohrn: u  x  ar  n   skop
vohrnik: u  x  ar  k   skopuh
vojska: w  j  sk  ; w. b  ; y  r   n  
 w  j  sk  ; p  r n  s j   zm  r  am
 t  k  a w  j  sk   pri nas je vedno
 hud prepir
wol: w  l  , w  l  q, pl. w  l  , w  l  d  u,
 w  l  m, w  l  , p  r u  l  , z u  l  ;
 volovska imena: c  lk, c  d  e, j  -
 len, l  sc, m  n  r  k,   rm  , p  l  yc,
 p  l  yc  , s  uc, s  u  c  , s  k  , s  k  c  ,
 s  ml, m  r  ,   rm  n  c  
polar: w  l  r  , -  r   hlapec, ki vozi
 z volmi
polariti: w  l  r  f, -  r   voziti z volmi
volci  av: w  u  c  i  u, -ew  ; kr  w  
 j   wo  c  i  ew  
volc  ji: w  u  c  i; tudi v pomenu
 »pozrešen«, »pohlepen«: w  u  c  i
 na   n  r
volek: b  ži w  l  k; j   k  d b  ži
 w  l  k je zelo krotak
policek: w  l  i  k
politi: w  l  t, u  l  , w  l  u, w  l  l  a,
 u  l  en;   cp  an   w  l  f
volja: u  l  ; p  ciw  , c   s p  r u  l  
 pojdiva,   e te je volja; n  s  am
 p  r u  l  ; j   d  br   u  l   je vesel;
 j   sl  b   u  l  
voljen: w  l  n  , w  l  n  q, w  l  nu,
 w  l  n  y  , pl. w  l  ni; g s w  l  n  
 j  ? w  l  n   d  š? w  l  nu u  sn  
volk: w  u  k, -a; vnetje kože od
 hoje
folkulja: wo  k  l  
volna: w  u  n  
volnat: w  u  n  at
volnen: un  n  , -a; un  n  q sr  jc  

- volovski:** wąłdusk
vosek: ūesk, -ę
voščen: wąščen; wąščena swišče
voščiti: ūeſt, ūeſ, ūeſu, wąſlil;
 sr̄eſčę ūeſt; dūebęſ jūtār ūeſt;
 nōdū liſt ūeſt
voščivec: uſiſc kdot vošči
votel: ūetū, ūetlę ūetł
votor: gl. pod »utor«
votornik: gl. pod »utornik«
voz: ūes, wąza, ną wōs, z ūezam,
 dwā wąza, trīje wązi, pīet ūes,
 s trīem uzm̄ (ūezam); lūojet
 trāmsk ūes
vozel: wōzu, wōzla; wōzu nārēſt
vozen: wōzny; wōzna pūet
voziček: wąžičk
vozilo: wązil
voziti: wōſt, ūeſ, wōſ, wōzu, wą-
 zil; w. sę
vožnja: wōžne
vpiti: upět, upiſiem, ną upeſi, upěu,
 upiſla
vpitje: upiſte
vplesť: uplěſt, -plědem
vpletati: uplſetāt, -am
vprašanje: prâſajne
vprašati: prâſet, -em, prâſu, prâ-
 ſałę, prâſen; prâſę (praſi,
 prâſ) nêyę, nûe; zą swět prâ-
 ſet; ję ną bą prâſu je ne bo
 zasnubil
vprek: upriek; lēs upriek; usę
 upriek lęti vse križem leti
vpričo: upričę praep.; upričę
 ménę
vrabček: үrăpc
vrabec: үrăpc
vračati: үrăčet, -em; үrăčet žwînę
 vračati živino na paſi, da ne
 gre v škodo; ү. pąsał; ү. sę
vračilo: үrëcił vračilo dolga, de-
 narja, usluge ali pd.
vračnica: үrëčnicę
vračnik: үrëčník kdot vrača
vrag: үrăz, -aγę
vrana: үrâna
vranica: үrâncę
vranji: үrâni
- vranka:** үrânkę cardamine enne-
 aphyllos, gl. tudi pod »mlája«;
 үrânkę brät (branko nabirajo
 spomladi za svinjsko krmo)
vrasti se: үrast se, sę үrâſe
vrat: үrât, үrâtu, ną үrât, zą
 үrâtäm; үrât je tudi grlo pri
 steklenici
vrata: үrâtę, dą үrât, z үrâtäm,
 ną үrâtix, zą үrâfim
vratca: үrâtca
vraža: үrâžę f. pl.
vražji: үrâži
vrba: wąrbę
vrbov: wąrbu, -a wą
vreći: wârſt, wâržem, wârſ, wâr-
 yu, wâryla, wâržen; ję wârŷu
 kâmň wâiń; wârž nê tla; nî
 wêlik wârŷ ni bilo veliko do-
 bička; sę ję wârŷu pa ačſeſ
vred: z mâną үrët; ję pârſu z
 nâjñu үrët ko se je znočilo
vreden: үrïedn; tîſt člôpk nî ſeč
 үrïedn; nî pîškajya ərîøę
 үrïedn; nî mûję үrïedn; tâ ję
 үsęx үrïedn
vrednost: үrïednast; nîmę nâbę-
 ne үrïednast ni nič vredno; u
 үnêzdz ümę wêliką үrïednast
 njegov gozd je veliko vreden
vrel: үrîelą wôda
vreme: үrêmę, үrêmienę; lêpu,
 үârdú ү.; үrêmę sę dîelę, sę
 kâz; үrêmę sę kîsa
vresje: wârsje
vreč: үrëjš
vrečati: үrëjſet, үrëſi, үrëjšu,
 үrëſał
vretence: үrëtencę
vreteno: үrëtēn vreteno pri kolo-
 vratu
vretti: үrët, үrë, үròu, үrîelę; wôdą
 үrë; môſt үrë; usę үrë pa mén;
 kâr үrë z nî se reče o klepe-
 tavi ženski
vrezati: үrîozat, үrëzem
vrh: wârž; dą wârža do najviš-
 jega mesta (gore, strehe, dre-
 ves); bñerje ję smrîek wârž

adljamili; krampiér ūmę wělisk wärzu olistanu stebel; ađ wärzha dä tāu; pa wärz plåwąt; dä wärzha popolnoma; na wärz príl vzplavati, prikazati se na površini; pa wärz, je pa wärz pàyrâblen je površno pograbljena; tū dâm pa wärz to dam za nameček

vrh: wärz sněžiēf; wärz Jägrankä, dä wärz Jägrankä (tu ni mišljena ravno najvišja točka, temveč vrh pobočja kjer koli); Wärz yrê je preval, kjer se prevali cesta Črni vrh—Col—Ajdovščina

vrhati: wärzhanę, zwärzhanę mîera

orhnji: wärzq, -na

vrhovina: wärzûejna kisla repa ali kislo zelje pri vrhu v kadi

vriniti: үrînf, үrînem, үrîn, үrînu, үrînla, үrîjen; u. se

vrisk: үrîsk vriskanje; je kîš kâd үrîsk

oriskati: үrîskat, -am; kôjñ үrîská rezgeta

privati: үrîwąt, -am; u. se

orniti: wärzýf, wärnem, wärz, wärnu, wärnili, wärjen; žwîna wärzýf; w. pâsâf; w. se

vroč: үrûøč, -e; үrûøče mi je; үrûøč dân; sam še үrûøč (od hoje, dela); dâns je pa үrûøče

vročina: үrečinę; үrûøč ү.; bolezenska vročina

vročinski: үrečinská bâlfœzny

vrsta: wärstę; döyüga w.; pa wärzf; tâ nî móję wärstę ni meni enak; nîsam pâršu na wärstę nič nisem opravil, ker je bilo pred menoj preveč ljudi; wärstę dsełat delati z motiko plitve brazde za nameštanjanje (sajenje) krompirja; u wärstę se námétawą krampiér

vrstiti: wärzf, wärstim, wärstif, wärstila; w. se

vršati: wäršet, wärši, wäršu, wäršala; u mëi wärši; mašina wärši mlatilnica vrši

vršiček: wäršic̄k; smršekaj wäršic̄k, pělinaj wäršic̄k' konci po ganjkov

vrt: wärt, -a; šuəlsk w.

vrtati: wärtat, -am

vrteti: wärt̄, wärtim, wärt̄, wärt̄u, wärt̄la; w. se; u ylaj se mi wärt̄

vrtiček: wärt̄ic̄k

vrtinec: wärt̄inc; wîetar dsełta wärt̄ince

vrtočlap: wärt̄aylou, -awa

vrtočlapiti: se mu wärt̄aylaj; v sestavi: zwärt̄aylajf; wîn me je zwärt̄aylajf; se m je zwärt̄aylajl

vrv: үrōy, үrōwi vrv, s katero se pritegne žrd na vozu

vrvca: vârcä gonilna vrvca pri kolovratu

vsaditi: usâf, usâdfim, usâf, usâdu, usâdfila, usâjen, usâjena; u flâncę, krampiér itd.

vsaj: usëj, se; usël dwâ dnî ăstâń; gl. še pod »saj«

vsajati se: usâjat se, -em se re-penčiti se

vsak: usâk, usâkä, usâcýa, usâjkę; za үsâk dân; usâk bôt vsakokrat

vsakdanji: usâydâjń, -ne; usâydâjń үwânt

vsakokrat: usâkât

vsaksebi: usâksêp

vsednji: usâdënskä ăblfækä; tû bäm jëmu za үsâdëne; té zlâčę bäm nôsu za үsâdëne, za үsâksâdëne

vsegaveden: usëyawîedn

**vseglih:* usëyliç; mën je үsëyliç meni je vseeno

usejati: usjat, usjem, usëj, usjâu, usjâla; tudi v pomenu »izgubiti«

vsekati: usâkât, -am

vslej: usëli

vsepovsod: usëpäšnët
vsiliti: usilf, -il; u. se
vsipati: usipat, -lém
vstajati: ustâjet, -em
vstajenje: ustajëjnë (cerkvena beseda)
vstatí: ustât, ustânem, ustâń, ustôł, ustâłs
vsuti: usât, usûjem
všeč: usiøč, paøšiøč
všen: šen, -a
*všenkatí: uséjkat, -am podariti
vštric: uštric; swa šlk uštric; vštric mënë
vštukati: uštukat, -am; špâg uštukat podaljšati jo z drugo špago
vštuliti: uštulf, -ul; u. se
vtekni: utâkñf, utâknem, utâkñ, utâkñu, utâknîla, utâkjen; u. nëf u šewânk ; u ûsâk  rîøč utâknê sùej nûes
vtepati: utšepat, -am; mu ûtšepa u ylawa; si ûtšepa u ylawa
vtepsti: utêpst, -têpem; mu je ûtšepu u ylawa; s je ûtšepu u ylawa
vtikati: utíkát, -am; u. se
vtikovati: utíkwat, -am
vunanji: w an jn; w. člôuk tujec; sa jem el w an jn  namre  de-lavce
vzdigavati: uzegâw t; t  sk uzegâw t; d  n  kr  k uzegâw t;

oblike sedanjiškega debla gl. pod »vzdigovati«
vzdigniti: uzîg f, uzîgnem, uzîg nu, uzîgn la, uzîgjen; kr  k je uzîgjen; l  n uzîg f; u. se; m  gl   se je uzîgn la
vzdigovati: uzeg jem
vzdihavati: zd  x w t
vzdihniti: zd  x f, -ixnem
vzdihovati: zd  x j e
vzeti: uz  t, uz  m  , uz  m, uz  u  , uz  l  , uz  t; t   na b   uz  u   s to se ne bo oženil; m  nd   se b  st   u  l   poročila; m  n   sa u  l  , n  q   p   n   mene so vzeli v vojake, njega pa ne; u d  l uz  t; s  n  st  r je u  u   mo  je č  p  l   u d  l je jel šivati...; u m  su u  t; s je u  u   z s  rc; na zn  jn   u  t; k  nc uz  t; ya je u  l   bolezen ga je vzela; z  l   u  t vzeti zelje iz kade, tj. manj   količino za nekaj dni; se n   n  c âm u  u   se ni ni   zmenil; uz  m   n  s   dr  zi trajno jezo; at k  t se je u  u  ? k  r si u  m   n  pr  k, n  rd   kar sklene, ...
vzidati: uz  dat, -am
v  gati: w  zy  t, w  zy  l  c
v  gati: u  y  t, -am; k  j  , w  l   u  y  t pretepati
*v  nekniti: u  n  k  f; se u  n  k  ne, se je u  n  k  n   vrezati se (npr. pri britju z britvijo)

Z

za: us  du se je za m  z  ; z   n l  s je fal  ; ya je par  u   za r  eka; se je par  u   za ylawa; za n  r  ya u  c  f; te b  m za u  s  s  ; na pr  m   za n  b  n d  el; m  l z  m  ; tu n   za j  st; tu n   z  m  ; pa d  j, c   s za k  j; za patr  b  ; za s  l  ; za z  j  p   p  f; tu b  m j  mu za w  c  r  j  ; za zd  j je d  st  ; za n  pr  k; za pa

p  f  ; za z m  š; za b  ži ū  l  ; t   w  d   je prete  k z  m  , ya b  m z  m  nu za g  n  a dr  z  ; za k  u  k si pr  d  u   (k  pu) kr  wa? je d  u za w  n; za st  w   t  f  ; je b  u za pa  st  r  j  ; je sl  zu za z  l  pc  ; mu je s  d   za pri  c  ; je b  u za b  u  tr  ; ya je j  mu za n  rc  ; je b  u z  u  l  en za z  p  n  ; ya im  je za b  g  d  -

ya; za ženę uzet; ya je uzineu
 za sojya; se mu je zdšel za mäl
 je zameril; za yatöy ablüp; je
 uzineu za riës, za späs; kädüe
 ba skärbu zäte? na märam zä-
 te; sa se bäl zäjn; za tû se na
 bäm prepiëru; za swët präshët;
 je këj präshu zame? a wiëz za
 këjnyä, de b mi pashudeu? za
 tû nëc na wiem; za dwäkät
 wiem, de je bïu par nëm; za tû
 mi nî nëc; za dwië ūer čez dve
 uri; za ūaylam; sedi za mizä;
 pëjd za mänä; je krïeu za nîm;
 s trëbùxam za krùxam; dän za
 dnïem; je umròu za lâkata
zaarati: zaârat, -am; z. wôla
zabadati: zaâbadat; z. wië u gnûej
zabasati: zaâbasat, -âsem; z. lük-
 ne
zabapljati: zaâbäulet, -em; sâm
 zaâbäulet čižme
zabegati: zaâbëgat, -am; de na
 baste zaâbëgäñ da ne boste v
 zadregi
zabela: zaâbëla
zabeliti: zaâbëlt, -iel, -ielu, -elißla,
 -ielën; z. iet sa špëxam
zabičiti: zaâbičf, -bič, -biču, -ičla;
 mu je zaâbiču, de na smë wëñ
 jëf
zabijati: zaâbijet, -em
zabití: zaâbëf, -ijem, -bi, -bëu,
 -bïla, -bit; z. cwëk u zit; mu
 je zaâbëu u ūlawä; si je zaâbëu
 u ūlawä; zaâbit omejen
zabliskati se: zaâbliskat se, se za-
 bliskä, se je zaâbliskäf
zabobneti: zaâbäbnî, je zaâbäbnîel
zabokati: zaâbökät, -am; kôpa z.
 ko je kopa že nekaj časa go-
 rela, oglar nastalo praznino z
 vrha zapolni; kôpa zaâbökä
zaboleti: zaâböl, me zaâböl, me
 je zaâböllel
zabosti: zaâbst, -bôdem, -bôf,
 -bûedu, -bôdla, -bôden; tärn se
 mi je zaâbûedu u nûeyä
zabrekel: zaâbrëku, -kla, -kł

zabrekniti: zaâbrëkýf, -brïekne,
 -brïeknú, -brïekplä, -brïekjen;
 nôyä je zaâbrëkplä
zabrenčati: zaâbrënençet, -brënenç
zabresti: zaâbrëst, -brëdêm, -brïe-
 du, -brëdla; je zaâbrëdu u dölyz
zabrisati: zaâbrësat, -brïşem; tâkù
 zaâbrësat, de pôtl nî pôznañ
zabrlizgati: zaâbrëlizyat, -am
zabrusiti: zaâbrûst, -brûs; kôsa
 z. ji pri brušenju pokvariti
 ostrino
zabrusiti: zaâbrûst, -brûs; z. kâmj
 u ūlawä
zabučati: zaâbučet, zaâbuči, je za-
 bučâl
zabuhel: zaâbuçu, -buçla
zabuhniti: zaâbuçýf, zaâbuçnem,
 zaâbuçnu, zaâbuçpla
*zacahnati: zaâcâgnat, -am zazna-
 movati
zaceliti: zaâcîlf, zaâcîl, zaâcîlu,
 zaâcîllä, zaâcîlen; z. se
zacepetati: zaâcapât, zaâcapa-
 tâm, zaâcapâtu, zaâcapatâla
*zacerati: zaâcerat, -am potrošiti,
 zapraviti
zacoprati: zaâcûaprât, -am
zacviliti: zaâcvilf, -il, -ilu, -elißla
zacvrcati: zaâcvärçet, -cvarçi, je
 zaâcvärçu, zaâcvärçâl
začeckati: zaâcëckat, -cëckâm,
 -cëcku, -cëckâl; z. u bükwe
*zaâcemeti: zaâcëml, mäl sam za-
 cëmu, zaâcëmiala zadremati
zaâcenjati: zaâcëinët, -em; z. se
zaâcetek: zaâcîlk; ad zaâcîetka
zaâceti: zaâcët, zaâcënem, zaâcëñ, za-
 cëñu, zaâcëla, zaâcët; z. se
zaâciovati: zaâciukat, -am
zaâcuditi se: zaâcûl se, zaâcûf se,
 sam se mu zaâcûdu, zaâcëdilä
zaâcutiti: zaâcûl, -cûf, -cûfu, -cë-
 tilä; z. mrës, balëcina
zad: zât; yur zâd za xîsç; ka yur
 zât tja gori za ...; azât zadaj
zadacati: zaâdâcat, -am
zadaviti: zaâdâjf, -âjim, -âj, -âju,
 -âjla, -dâulen; z. se s ...

zadelati: zədîelat, -əm; z. lûknę
zadelovati: zədəlôwət, əjəm
zadeti: zədət, -dîənəm, -dəy, -dîəla, zədîst; z. nə râmə; jə zədəy z nîəyə ү kâmý; z. sə; sə jə zədəy əb zit; zədət zâjcə, sârnə; násrîcë mə jə zədîəla
zadevati: zədîəwət, -əm
zadirati: zədîərgət, -əm; zmîəram sə näd nîm zədîəra
zadirčen: zədîərcəp
zadišati: zədîşet, zədêşî, zədîşu, zədêşâla, zədêşâl
*zanetiti: zənîəf, zənîəf, zənîəfu zakovati
zadniti: zədnîəf, səm zədnîəy škâf, škâf jə zədnîət
*zadnevati: zədnîəwət, -əm imp. k zadniti
zadnji: tə zâd'ý, -dnə; tə zədnę ūərə; nə zâdnę
zadnjič: zâd'ýč zadnji krat; kî z bîu zâd'ýč?
zadolžiti: zədöušf, zədužim, zədöužu, zədužîla, zədöužen, zəduženə; z. sə
zadostti: zədösf; imə ყsəyə zədösf
zadopoljen: zədənîələp (najbrže šele v novejšem času prevzeta beseda)
zadrega: zədrîəyə, u zədrîjx'
zadremati: zədrîəmat, -drîəmləm
zadreti: zədərəf sə, sə zədəre, zədröy, zədərlə; ən cweak sə mu jə zədröy ү nîəyə; sə jə zədröy nâjñ ga je nahruilil
zadrgniti: zədəryyf, -dârynəm, -dâryy, -dârynu, -dârynlə, dâryjen; z. môşne, ყrât; z. sə
zadruga: zədrûrə, zədrûjre, u zədrûjx' (v novejšem času prevzeta beseda)
zadržati: zədəržet, -dâržim; ənə cîəla ūərə mə jə zədâržu; kî sə təkū döy zədəržu?
zadrževati: zədaržowət, -ujə; kük ყə zədaržûjesh?
zaduhati: zədûχat, -əm

*zaduhtati se: zədûχtat sə, -əm sə zasopsti se
zadušiti: zədâşf, -dâşim, -dûšu, -dâşlə; z. sə
zaflikati: zaflikat, -əm zakrpati
zafrkniti: zafrkýf, -nəm; ყə jə zafrkñu ga je zbadljivo zavrnil; zafrkñyen nûəs
zafrliti: zafrlən nûos = zafrnjen nos
*zafrteljati: zafrtelət zalučati; ti bəm təkū zafrtelu ən pâlşən pad nûəs
zafučkati: zafučkət, -əm; z. ynâr zapraviti denar
*zafržmagati se: sə mu zafržmâya, sə mu jə zafržmâyal mu ni, ni bilo po volji
*zafrtuniti: zafrtûnf, -nîn zalučati
zagaman: zəyâman
zaganjati: zəyâjnət, -əm; z. sə; sə zəyâjnę pri delu se zaganjna, da bi prej opravil; pri hoji se zaganjati
zagatiti: sə mi jə zəyafif v dušniku se mi je zagatilo
zagaziti: zəyâsf, -âs, -âzu
zagledati: zəyîfədat, -əm; z. sə ү...
zaglotiti: zəylûəf sə, sə jə zəyîfət
zagnati: zəgnât, -ženəm; z. žwîna ү štâla; z. maşinə; z. pâlşən za kûom; sə jə zəgnôq (pri delu); sə jə zəgnôq wâmę; çə tə bâ zəgnâl (driska)
zagnesti: zəgnêst, -gnêdem; z. krâx; zəgnêden preveč oblečen; kækñə ba dîelu, kə jə təkū zəgnêden? məriñla jə pâdla za klüep, sə jə zəgnêdlə zagozdila se je med klüep in zid
zagnojiti: zəgnôjf, -gnâjim, -gnûaju, -gnâlə; z. sə; râna sə jə zəgnâlə
zagoreti: zəyôrf, zəyurî, zəyôru, yurîlə, zəyurîel
zagosti: zəgnûəf, -gnêdem

zagostiti: zäγôſt̄, zäγustîm, zäγûneſt̄ ſtu; z. sę; sę je zäγûneſt̄
zagovarjati: zäγawârjet̄, -em; kęj γä zäγawârjeſ̄, ką säm wîeſ̄, dę n̄ n̄č prîda; z. sę
zagoveden: zäγawîed̄ zabit
zagovedeti se: zäγawîet̄ se, sę zäγawîe, sę je zäγawîed̄ u
zagovoriti: zäγawôrf̄, -γawârîm = zäcûeprat̄; z. sę zmotiti se v govoru
zagozda: zäγûeſjzd̄
zagozdica: zäγûeſjsca
zagozditi: zäγôjſt̄, zäγuſjzdîm, zäγûoſjzd̄u; z. sę; tąkū sę je zäγûoſjzd̄, dę na mûerę wân pâtîeγȳt̄
zagrabek: zäγrâpk ograbek sena, zgrabljenega na manjši prostor, da ga laže z obračanjem suše: sän sę dîoneg u zäγrâpkę
zagrabit: zäγrâpt̄, -γrâpš, -γrâbu, -γrâbł̄a, -γrâbl̄en; zäγrâb an përiſe grûšk
zagrada: zäγrâd̄a zagrajen obdelovalni prostor, da ne more vanj živina
zagraditi: zäγrêt̄, zäγrêdîm, zäγrêf̄, zäγrêd̄u, zäγrêdîl̄a, zäγrêjen, zäγrêjēn
*zagrapžati se: zäγrâužet̄ sę, sę zäγrâužę zastuditi se
zagrécati: zäγrâcet̄, -γaréči
zagrebatí: zäγrêbâwât̄; z. krampîer (ko je nametan v vrste)
zagrebsti: zäγrêpst̄, -γrêbem pokopati; u peplom zäγrêpst
zagrešiti: zäγrêſt̄, zäγrêſim, zäγrîeſu, zäγrêſil̄a
zagrliti: zäγrâl̄en, -a hripav
zagrmeti: zäγrâmf̄, zäγarmî, je zäγarmiſl̄
zagrniti: zäγrârýf̄, -γärnem, -γärý, -γärnu, -γärnîl̄a, -γärjen; z. üeknä; gl. še pod »pšenica«
zagugati: zäγuγat̄, -uγlem; z. sę
zahreščati: zäγrêjëſet̄, -χrëſi
zahvala: zäχwâla

zahvaliti: zäχwâlf̄, -äl, -âlu, -alîl̄a, zäχwâlen; zäχwâl bâγa, dę je tâkû; zäχwâlm zä usê; z. sę kûem za...
zaiti: zäjëf̄, zâudejdem, zäſd̄u, zäſl̄; nă dîesp̄ sę dârš, dę nă bâš zäſd̄u; mi je za nûežte zäſl̄u se reče o bolečini za nohti od mraza
zajahati: zajâχat̄, -am; z. kôjnë
zajček: zâjčk
zajčji: zâjči
zajec: zâjč; tudi priprava za sezuvanje črevljev; z. = mesni kos pod rebri
zajedati: zäſeđat̄, -am; tâ stârâ swîneč tâ mlâdež zäſeđa
zajemati: zäſemat̄, -iěmlëm, zäiěmu, -iěmalâ; z. wôdø
zajesti: zäjëſt̄, zäſem, zäſedu, zäſeđl̄a, zäſeđen; usê je zäſeđu jen zapin̄
zajeti: zäjët̄, zäjâmëm, zäjëm, zäiěu, zäſeļa, zäſet̄; z. wôdø s kôrcam
zajeziti: zäjëſt̄, zäjëzim, zäſežu; z. sę; sę je zäſežl̄ se je zajezilo (zamašilo)
zajka: zâjčka
zajklja: zâjklę
zajokati: zäjûeſkat̄, -am
zakaditi: zâkâł̄, -kâdîm, -kâdu, -kâdîl̄a, -kâjen, -kâjenâ; z. xîš; z. sę; kûxne sę zâkâdî; sę je zâkâdu vâmę je planil nadme
zakaj: zâkëj?
*zakalamičen: zâkâlamîčen; nă mûerm lëjtkat̄, je prôž zâkâlamîčen ne morem razvozlati, je prav nerazločno, nerazdružno; z. se reče o plevelu, ki ga je težko zatreći, o živali, ki slabo raste
zakapati: zâkâpf̄, -ap; z. sę smôļa
zakasniti se: zâkâſyt̄ sę, zâkâſnîm sę, sę je zâkâſnu
zakaſljati: zâkâſl̄et̄, -em
zakesnevati: zâkâſnîewât̄, -a; üera zâkâſniewa

zakidati: zákidat, -ám
zakimati: zákímat, -ám; jé za
mízä zákímu zadremal
zakinčati: zákínkät, -ám
zakladati: zákładat, -ám; z. zíelę
pokriti zelje v kadi z okrovom
in kamenjem
zaklanfati: zákłamfät, -ám
zaklati: zákłät, -kñølém, -kôl,
-kłøy, -kłâłq, -kłán; z. prëšicë,
têle ipd.
zaklenkati: zákłejnkät, -ä
zakleniti: zákłéñt, -kłíñem, -kłéñ,
-kłéñu, -kłenilä, zákłejen; z.
u kôsm; ya je zákłéñu u kâmrä
zaklepati: zákłiopat, -ám
zakleti: zákłet, -kðýnem; käd dë
b blû zákłföt kot da bi bilo za-
čarano; tákû je zákłiøy, dë je
blû ýart šlišet
zaklicati: záklicat, -kłíçem
*zakomatati: tákû je zákamäťtan,
dë ná mûørë wän tako je za-
pletien, da...
zakon: zákän, zákñenä; swët z.
zakonski: zákñejinsk; z. atróć
zakopati: zákòpat, -kùøplém;
märlíče z.; z. së u slämä
zakopapati: zákòpawat, -ám
zakoreniniti se: zákurenñit së, së
zákurenñí, së je zákurenñí
zakotljaj: zákñatlei, -ejë kot v
podstreñici; zidna vdolbina v
kotu
zakovati: zákòwät, -kùjém; z.
kójne
zakrament: zákramént, -ä
zakričati: zákričet, -karčím; je
nämę zákriču
zakriti: zákriëf, -kríjém
zakriviati: zákriwät, -ám
zakrkniti: zákärkjén
zakrohotati se: zákražätat së, së
zákražatâ, së je zákražatû,
zákražatał
zakrojiti: zákrojëf së, së zákrañ,
së je zákruøjł
zaokrožiti: zákruøst, -krúøs; z.
kärj

zakuhati: zakúžat, -ám
zakukati: zákúkät, -ä
zakuriti: zákúørf, -kúør; u pëč
z.; pïøc jé zákúørjenä
zalagati: zálâyät, -ám; z. s ká-
mäjëm; ya zálâyä z usëm
zali: le v kr. i. Zálä
zalajati: zálâjët; pás zálâjë, je
zálâju nämë
zaleći: zálëšf, -iøzë, -iøyu, -iøylä;
z. së; së je zálëšyf šúøku, dë
je këj
zalega: zálëyä; čébiølnä z.
zalekniti: zálâknf, -låknë; kár
zálâknf më je tñel kar zadu-
šiti me je hotelo
*zalengati: zálëjnäyt, -ám za-
vihteti; z. arjúxä säng ná ūes
dva delavca primeta rjuho se-
na in jo z zamahom zavihtita
na voz
zaletavati se: zálëtawat së, së
zálëtawä; zálëtawat së, së zá-
liëtwä; jësk së zálëtawä
zaletel: zálëfu
zaleteti se: zálëf së, së záleti, së
je zálëfu, zálësiëf; tñélk së je
zálëfu, dë je үräta wän wär-
yu; zálëtiëf së mi je (pri jedi)
zaležati: zálëjët, -lëžim, -lëžu,
-lëžâł z ležanjem zamuditi
*zališpati se: zálëspat së; píla së
zálëspä, npr. z mesingom za-
maže, da ne brusi več; iz na-
gajivosti nadrgnejo koscem osle
z mesingom; take »zálëspäneç«
osle ne brusijo
zaliti: zálëf, -iøm; z wôdą zálëf
zalivati: zálivat, -ám
zaloputniti: zálâpûtf, -ùtném,
-ùtnu, -ùtläla; z. үräta
zalotati: zálûøtat, -ám
zalotiti: zálôf, zálûøf, zálûøfu;
ya je zálûøfu, kâ je krâdu
založiti: zálôf, -lăžim, -lûøzu,
-lăžilä, -lôžen; pûet z.; kâm si
zálûøzu, dë ná mûørëm nëj? z.
së; dôbar së je zálûøzu z...

- zamah:** zəmäχ, -âχa; z zəmâχəm udârl
- zamaha:** zəmäχə zamašek
- zamahniti:** zəmâχyf, -mâχnem; z. sa šibä, sa skîerä
- zamašek:** zəmäšk
- zamašiti:** zəmäšf, -mäšim, -mäš, -mäšu, -mäšilä, -mäšen, -mäšenä
- zamazati:** zəmâzat, -mâžem; z. šprâjne
- zamekniti se:** zəmäkñf sé, -mâk-nem sé, sé je zamäknú, zəmäknä, zəmäkjen
- zamenjati:** zəmëjnët, -em; tègä wôlä bam za drûzýa zamëjniu
- zamera:** zəmîrë; brëz zəmîrë; dë nä bâ këjšne zəmîrë
- zameriti:** zəmîrf, -mîr; mu je zəmîrù; nä zəmîrët; tâm sé mu je zəmîrë to se mu je zamerilo
- ***zamerkati:** zəmîrkät, -äm; tû ž bam dôbär zəmîrku to si bom dobro zapomnil
- zamerljiv:** zəmîrlu, -ewä
- zamesiti:** zəmîesf, -mîes; z. krâz
- zamesti:** zəmëst, -mëdë, -mëdž; zəmëdž ra je
- zamešati:** zəmëjšet, -em; klîeše je zəmëjšu met stâra šâra
- zamet:** zâmet, zəmîrta, pl. zəmîr; tâm pa pûel sa wélik' zəmîr
- zametati:** zəmëtat, -mîrëcem, -mëtu, -mëtälä; jâma s kámäjinem z.
- zametavati:** zəmîrwt, -äm; tè-ryä nî za zəmîrwt; tudi v po-menu »zaničevati«
- zamežati:** zəmäžet, -mäžim, -mäš, -mäžu, -mäžälä
- zamežljati:** zəmëžlet, -mëžlâm, -mëžlu, -mëžlälä, -mëžlân
- zamisliti se:** zəmîslf sé; zəmfîlen
- zamolčati:** zəmôlçet, -mučim
- zamolkel:** zəmôlku, -kla; z. ylás
- zamoriti:** zəmôrf, -märfim, -mûeru, -märiłä, -märijen
- zamotati:** zəmûetat, -äm, -mûetu, -mäfälä, -mäfân
- zamotiti:** zəmûerf, -ûerf; tâkû me je zəmûefu, dë nîsam nëc näriöd'u
- zamrzniči:** zəmärzýf, -mäfrzne, -mäfrznu, -mäfrzplä, -mäfrzjen
- zamuda:** zəmûdä; brëz zəmûde
- zamuden:** zəmûdn; zəmûdñ dîel
- zamudititi:** zəmäf, -mädfim, -mûdu, -mädfilä; pôü ûerë me je zəmûdu s člönçem; mâše zəmäf; tâm sé nîsam dôst zəmûdu
- zamudljiv:** zəmûdlu zamuden
- zamukati:** zəmûkat, -ä
- zanaprej:** zənaprej
- zanašati:** zənâšet, -em; pëjâncä zənâš; ûez zənâš, npr. na ovinku ali na spolzkih tleh; z. sé; nâjñ sé nëc nä zənâši
- zanemariti:** zənamârf, -âr, -âru, -ârlä, -ârjen; z. sé
- zanemarjati:** zənamârjet, -em
- zanest:** zənëst, -ësé, -nîsusu, -në-slä; bâliëzny z.; ûes je zənëst; nä pëšioñ püef ya râd zənësé to je, kolesarja na kolesu; z. sé; nâjñ sé nî za zənëst
- zanetati:** zənîrät, -äm
- zaničevati:** zənëçowat, -ûjëm
- zaničljiv:** sé tûæk zənëçlü pâ-smëxüjë
- zaničaren:** zənîkarä, -nä; z. člôük; z. drîey
- zanj:** zâjñ
- zanolhati se:** zənûerxtal sé mi je
- zanolhtnica:** zənûerxçä
- zaobljubiti:** zäablüp, -ûpš, -ûbu, -ebilä; mât ya je zäablëbilä nä swieta gôra; z. sé
- zaokrožiti:** zäskrûořf, -ûoř, -ûořu, zäskrûořen
- zaotoriti:** pogl. pod »zautoriti«
- zapah:** zäpâχ, -ä
- zapaliti:** zäpâlf, -âl, -âlu
- zarpariti:** pëisä sé zapâr, će se ne skuha in ostane trda
- zapasti:** snîez zapâdë, je zapâdu

zapeči: zapēčēt, -pēčem; krāx z.; krāx sę jé zapfēku

zapečnik: zapīčējk zapeček

***zapehati se:** zapēχat sę; swīnē sę sę zapāxālē nočejo več jesti, ker so bile predobro krmljene

zapehniti: zapāxýt, -āxnen, -pāx-nú, -pāxnīla, -pāxjen; үrātā z.

zapekati: zapīfēkat, -q; sę mu zā-pīeka

zapeljati: zapēlēt, -pīlēm, -pēl, -pēlu, -pelāla, -pelān; nā dēj sę zapēlēt; zapēl ūz u kłanīca

zapeljevati: zapēlōwat, -ūjem; z. u үrīx; ūz zapēlūjē če zad-nji konec ne gre po tīru prvega

zapeljio: zapēlīwā rīeč

zapeljivec: zapēlīuc

zapeljivka: zapēlīukā

zapenjati: zapējnēt, -em

zapestje: zapīostje

zapestnik: zapīosýk, -q volnen zapestnik, ki se natika pozimi na zapestje

zapeti: zapōjet, -em, -qju, -qjelq

zapeti: zōpýt, zōpnem, zōpý, zōpnú, zapīet

zapičiti: zapīčēt, -ič, -iču, -ičla, ičen; z. kōu ү zīomle; tārū sę jé zapīču ү pārst

zapihati: zapīχat, -q; wītar jé zapīchi

zapiliti: zapīlf, -fl; skfēra z. tako spiliit, da izgubi oster

zapirati: zapīrēt, -am; z. үrātā, ūknā; wōdā sę mu zapīrē

zapisati: zapīsat, -pīsem; kām jé tū za zapīsat? se reče o ne-pričakovanem dogodku

zapiskati: zapīskat, -am; mōyč, mōyč, lākat үrjānskā, kā bi ti skūjz rēt zapīsku

zapiti: zapēl, -pījem; usē zapījē

zaplesati: zapīlēsat, -plēsem; z. pūelka

zaplesti: zaplēst, -plēdem, -plēdu, -plēdla; үrōu sę jé za-plēdla

zapletati: zaplīetat, -am; nēl sę zaplītēt; jēsk sę mu zaplītēt

zapoditi: zapōt, -pādīm, -pōt, -pūdēu, -pādił; z. māčka s үlē; z. sę; sę jé zapūdēu vāmē

zapomniti: zapōgn̄l si, nēč si nā zapōgnē, si nī zapōgn̄u, zapōgnla

zapopasti: zapāpāt̄, zapāpādēm razumeti

zapopati: zapōpat̄, -am

zapoved: zapūajf; dēsiat bōžiż zapūejf

zapovedati: zapāwiēdān pōst, prāžyk (cerkveni bes.), sicer kūázat

zaprasiti: zaprāšl, -prāšim, -prāšu, -prāšla; z. үlē (pri pome-tanju); z. sę; үlē jé zaprāšēnā

zapraviti: zaprājf, -ājm, -āju, -ājlq, -āylēn; nēč nīmā, usē jé zaprāju

zaprapljanje: zaprāglejnē

zaprapljati: zaprāglet, -em

zaprapljivec: zaprōglīuc

zaprapljivka: zaprōglīukā

zapreći: zaprēsf, -pričēzm, -pričēs, -pričēy, -pričēzen; z. kōjnē, wōl

zapreti: zōparf, zōprēm, zōpar, zaprōu, zaparla, zapart; үrātā z.; nāzīčka z.; zwīnā ү štālā z.; jé bīu zapart (v zaporu); sāpa mu jé zaparł; wōdā sę mu jé zaparla

zaprezati: zaprīezwāt, -am

zapustiti: zapāšl, -pasfīm, -pūšfu, -astfīla, -pāšen, -pāšenā; būey үję zapūšfu

zapušcati: zapūşet, -em

zarad: zārāt tīzdyā

zarajtati: zārājtat, -am

zarasti: zārāst sę, sę zarāse, sę jé zarāsu, -āslq, -āsʃ; үmāinā sę jé zarāslą (z grmovjem, drev-jem)

zaraščen: zārāšen

zareći se: zārēčf sę, -rēčem sę; үlē, dę sę nā bāš zāriēku (da

ne bo tako, kakor praviš); zarekł sę m ję
zarediti se: zarefł sę, sę zaredfi,
 zarefdu, -rēdflą; mīš sę zaredfi
zarenčati: zarefjučet, -rēnči
zarentačiti: zarefntāčf, -āč
zares: zarefes; prōđ zarefes
zareza: zarefəza
zarezati: zarefəzat, -rīəzēm
zarežati: zarefžet, zarefži, zarefžu,
 zarefžałą; ję zarefžu nāme se
 je zadrl name; z. sę glasno se
 zasmejati
zarigljatti: zarefylęt, zarefylām, zarefylu,
 zarefylałą, zarefylān; z.
 үrāta z zapahom zapreti
zariti: zarefł, -rījēm, -rēu, -rīla,
 -rīt; z. sę; z. sę ү sān, slāma
zaripati: zarefipat, -am; z. sę
zarja: zārje
zarjuti: zarefjet, zarefjewę, zarefju
zarjaveti: zarefjewi, ję zarefjewiél
zarobantiti: zarefbanf, -anf, -an-
 tu, -anfł
zarobiti: zarefūepf, -ūepš, -ūebu,
 -abiflą; z. rūtę; mu ję Ӧnq tākā
 zarefūebu, dę ję kār үlədu; zare-
 rūeblen
zarod: zārat, zarefudę
zaropotati: zarefpatat, zarefpatām,
 zarefpatu, zarefpatałą, zarefpat-
 täl
zarožljati: zarefžlet, zarefžlām,
 zarefžlu, zarefžlałą
zarubiti: zarefūpf, -ūpš, -ūbu,
 -üblen
zasaciči: zasāčf, -āč, -āču,
 -āčla; z. tātu
zasaditi: zasāf, -sādīm, -sāf, -sādu,
 sādfłą, -sājen, -sājeną; drīeuję
 z.; krīempfę z.
zasajati: zasājet, -em
zasedeti se: zasēdet sę; zasēdu
 sám sę predolgo sem sedel; od
 predolgega sedenja so mi odre-
 venele noge
zasejati: zasjät, -sējēm; z. sę;
 smřekę sę sámę zasjälę

zaseka: zasfeką, zasfikę seseklja-
 na slanina
zasekati: zasfekat, -am; drīeuj zas-
 fekat ko je pri podiranju drev-
 ja deblo že dovolj globoko za-
 žagano, ga drvar na nasprotni
 strani zaseka; s tem mu usmeri
 padec
zasesti: zasfēst, -sēdēm, -sēdu,
 -fēdłą, -sēdēc; mīzə z.; krī mi
 ję zasfēdla; zasfēdēnę krī
*zasigurati: zasfyrərat, -am za-
 varovati, zę tū sám sę zasfyrūe-
 ru domenil, da za gotovo dobim
zasipati: zasfipat, -sēplēm; jāmę z.
zaskočiti: zaskočf sę, zaskuōč, zaskoč-
 ču, zaskučłą; klēčāuncą
 sę ję zaskučłą
zaslediti: zasflet, -sledīm, -slīedū,
 -sledfłą; päs ję zāję zaslēdū
zaslišati: zasflišet, -slīš; zasflišu
 sám ȝn үlās
zaslužek: zasfūšk
zaslužiti: zasfūšf, -ūš, -ūžu, -a-
 -žłą; wělik үnārję ję zasfūžu;
 sę slānqę krūepę nā zasfūš;
 tēqę nīsam zasfūžu krivica se
 mi godi
zasmehovati: zasfexōwat, -ūjēm
zasmejati se: zasfējet sę, zasfē-
 jem sę; sę ję nā wās үlās zas-
 smēju, zasfējałą
zasmētiti: zasfēt, -mētīm, -mīe-
 fu, -smētflą; päs ȝiš ję zasfē-
 tēn
zasmiliti se: zasmilf sę, sę mi zas-
 smil, sę mi ję zasmilu, zasmillą
zasmoditi: zasmotf, -smadīm,
 -smūeđu, -smadfłą; dę sę mi nā
 bę paliointa zasmadfłą
zasmoliti: zasmotf, -smalīm,
 -smūeļu, -smalfłą, -smolēn, -smal-
 lēnę
zasmraditi: zasmrāf, admą, -āđu,
 -āđla
zasmrčati: zasmrčet, -smarčīm
zasmrdeti: zasmrđf, -smardf,
 -smārdu, -smardfłą
zasmrkati: zasmrķat, -am

zaspane: zaspānē, zaspānītā
zaspanec: zaspānc zaspan človek;
 zaspanost: zaspānc mē jē pārīę; zaspānc mē dāržī
zaspanka: zaspānkā
zaspanost: zaspānāst
zaspati: zaspāt, -spīm; z. kūsīl,
 māšč; snūoč nīsam māgyu zaspāt; zaspān
zasrati: zasrāt, -sīrjēm
zasrbeti: zasārpī, zasārbī mē, zasārbīl mē jē
zastajati: zastājet; krī mi zastāje,
 mi jē zastājēla; wōdā zastāje
zastareti: zastāriel zīelē zelje, ki
 noče več rasti
zastati: zastāt, -ānē; bēsiēdā mu
 jē kār u ūstīx zastāla
zastava: zāstāwā tēšī, snīeħ bā;
 bā mēdl, kā zāstāwā tēšī, tako
 se reče, če se oblaki grmadijo
 na kakem mestu, ko je okrog
 morda še jasno
zastaviti: zāstājīt, -stājm; z. үrātā
zastavljati: zāstāuļet, -ēm
zastokati: zāstūekāt, -ā
zastonj: zāstūejīn; māčķe se zāstūejīn brīznajē; usē jē bāl zāstūejīn, nī tēu pā nī tēu; nīsam
 se zāstūejīn bāu
zastopen: zāstūepnā razumen
zastopiti: zāstūepf, -stūepš; ḡ
 zāstūepš? ali razumeš? nā tū
 se nēč nā zāstūep o tem nič
 ne razume; se slāp zāstūepjē
 ne žive v slogi
zastopnost: zāstūepnāst razum-
 nost
zastran: zastrām; zastrām mēnē
 lōyķ үrēš; zastrām tēyā
zastriči: zastrēšt, -strīžēm
zastrupiti: zastrupf, -strūpu
zasukati: zāsūkāt, -sūcēm; z. se;
 se znā zāsūkāt je spreten pri
 delu
zasukniti: zāsūkýt, -sūknēm; z.
 se

zasuti: zāsāt, -sūjēm, -sūi, -sū,
 -ūt; z. jāma; ḡ jē zāsūl (sneg,
 pesek, kamenje)
*zasvaljkati: zāswālkāt, -ām,
 -swālkū, -swālkāl, -swālkān;
 se mi jē zāswālkāl (o volni
 ipd.)
zasvetiti: zāswīt, -swīt, -swīe-
 tu, -swētīla; z. se
*zašafati: zāšāfāt, -ām ukazati;
 nēč mu nī zāšāfu zapustil (kot
 dediščino)
*zašajtrati: zāšājtrāt, -ām; jē zā-
 šājtru u strān je po nerodnosti
 zavil v stran
*zašarii: zāšārf, -šār, -šāru,
 -šārlā, -šārjen; pā xīs jē zāšār-
 jen je polno šare
zašinjka: zāšīunk
zašiti: zāšēt, -šījēm, -šī, -šēu,
 -īla, -īt
zaškripati: zāškrīpāt, -škrīplēm;
 үrātā zāškrīplejē; z zābmī zā-
 škrīpāt
zašlatati: zāšlātat, -ām
zašpiliti: zāšpīlī, -īl; kłabāsā z.
zašravfati: zāšrājnāfāt, -ām
zaštihati: zāštīxāt, -ām zašiti; z.
 lūknē nā үlācēx
zašumatiit: zāšemāt, zāšemāt, zā-
 šemātu, zāšemātlā
zašumeti: zāšēmf, zāšemī, zāšē-
 mu, zašemīlā; nīeki jē u mēj
 zāšemīl
*zašvasati: zāšwāsat, -ām zvariti
zatajili: zātōlī, -tām, -ōl, -tūejū,
 -tāllā
*zatavšati: zātāušēt, -ēm; z. za-
 zamenjati za
zateči: zātēct, -tēčē; nōyā jē zā-
 tēkla; zātēčēnā nōyā; z mēn
 se jē zātēku
zategniti: zātīeygīf, -tīeynēm, -tīe-
 yī, -tīeynū, -tēynlā, -tīeyjēn;
 pās z.; vōzu z.
zategovati: zātīezwāt, -ām (v kon-
 kretnem in prenesenem pome-
 nu); zātīezwā pā xārwāšk

zatekati: zatíekat, -a; nôga zatíekä; z. sé; z mén sé zatíekä
zatekniti: zatíekýt, -táknen, -tákýj, -táknu, -tákniä, zatíekjen; zá príeklę zatíekýt; z. sé
zatelebati se: zatíelémbat sé, sé zatíelémbâ, sé je zatíelémbu, zatíelémbâfa
zatika: zátkä klinček, s katerim se kamba pri jarmu zatakne
zatikati: zatíkwäm, -at; zatíkwät sé
zatílnik: zatílynk
zatisniti: zatísnýf, -tísnen, -tísý, -tísnu, -tísniä, -tísjen; z. s párstam lúkné; cieľa nûč níšam zatísnú ačíesä
zatišen: zatíšn; z. kréj
zatišje: zatíšj; tám je u zatíši
zatka: gl. pod »zatika«
zatlačiti: záklâef, -klâe; z. lúkne
*zatler: zôtlér, -rjé
zato: zatû; zatû ká zato ker
zatohel: zatûožu, -la
*zatolikati: zatolískat, -am zatočiti (kroglo ali sploh kaj okroglega)
zatožiti: zatûošf, -tuøzmä; zákejí s më zatûožu?
zatrackati: zatrâckat, -trâckâm, -trâcku, -trâckâla
zatrđiti: zatârl, -târf; mu je zatârdú zabičal
zatreći: zatârf; z. čròwá
zatrobitti: zatrûsäpf, -trûøbu
zatrositi: zatrûošf, -trûoš
zatuliti: zatûlf, -tûl; pás je zatûlu
*zatulkati se: zatûlkat sé; špûlkä sé je zatûlkâla pat kľûop se je zatočila; prim. »zatolikati«
zaupanje: záupajné
zaupati: záupat, -am; mu nêc ná záupä
zauroki: záurûožk uroki
zautoriti: záwâtsüerf, -üer, -üeru, -üerjen; z. škäf

zavaliti: záwâlf, -walim, -wâl, -wâlu, -wâlen, -wâlenä; z. kâml, čök; z. sé; čök sé je záwâlu; sé je záwâlu u trâwâ; záwâlen debel in okrogel (o človeku)
zavaljuckati: zawałûckat, -am; z. sé
zavdajati: záudâjet, -ém
zavdati: záudât, -dâm; mu je záudâu ga je zastrupil
zavedati se: záwfedât sé, -am sé
zavedeti se: záwîerl sé, -wîem sé
zavekati: záwîekat, -am
zaveriti se: záwîerl sé, sé záwîer, sé je záwîoru; u kôra sé je záwîoru? v katero se je zaljubil?
zaverovati: záwîerwât sé zagledati se; kâm s tâkû záwîerwan? v kaj si se tako zagledal?
zapest: záwîest
zavetje: záwîotjé zaveten kraj; u záwîoti
zaveza: záwîezä to, s čimer se kaj zaveže; stârâ, nôwâ z. (cerkveni izraz)
zavezati: záwîezat, -wîežem; žâk! z.; arjûža z. s senom naloženo rjuho zavezati; áci z.; pârst z.; mu je záwîezu jéšk; sé je záwîezu, dë ya bâ ýwântu (mu kupoval obleko)
zavidati: záwidât, -am; nêc mu ná záwidam
zavidieli: ya záwîl ga sovraži
zavihati: záwîxat, -am; žlâče z.; râkâwé z.; sé mu je záwîxu nûes
*zavihtiniti: záwextíñf, -tíñ, -tíñu, -tíñla zavihteti; z. arjûža ná nûes = zálejnyat, gl. sé pod »zalengati«
zavintati: záwîntat, -am
zavirati: záwîerat, -am; z. nôga záwîerat; ná wîem, këj záwîera, dë ná mûermä wân patíerýf

zapiti: zawěſt, -wījēm; zawī tū u pāpiér; ყrāt zāwěſt; sā zāwił preż dōm; pūtaw zawiļę

zapiwati: zāwīwąt, -am; z. u pāpiér; tām ąn māł dāryāč zāwīwaję drugače govore

zapiwati: zāwīwąt; wītār zāwīwąt

zaplačewati: zāylāčwąt, -am

zapleći: zāylęſt, -līečem; kām si ყsę zāylſeku; pās sę je nīokām zāylſeku

zapohati: zāflęſt, -am

zapolj: zāwǎł, zwǎł; zwǎł tēγa; zāwǎł līebžyę

zavora: zāuərə; bręz zāuərə (kakrśne koli) nā bāš spęlu

zapoziati: zāwāzłst, -wāzłäm, -wāzłu, -wāzłłł, -wāzłān; sę m je zāwāzłł

zavpiti: zāupłt, -pījēm; je zāupłę nād nīm

zadreći: zāwārſf, -wāržem; z. sę; čist sę je zāwārų

zavreti: zāwārf, -urēm, -urōu, zāwārt; s kłtną z.

zavreti: zāuręſt, zāurę̄, zāurōu, zāurīla; nī tīł zlīepa zāuręf (mleko) nikakor ni hotelo zavreti; wōdą z. (tr.)

zaoriskati: zāurīskat, -am

zavniti: zāwārýf, -wārnem, -wārý, -wārnú, -wārnłł, -wārjen; zwińa zāwārýf; mi je zāwārnú prōšnę

završati: zāwārſet, -warſi, je zāwārſał; u līsti je nīki zāwārſał

zavrtati: zāwārtat, -am

zavrteti: zāwārſt, -wartim, -wārſt, -wārſtu, -wārtiſłł; z. sę

***zavrtoglaviti:** zāwartąrlājł sę; sę mu je zāwartąrlājł pą je pādu

zazebsti: mę zāzībę, mę je zāzībł

zazidati: zāzīdat, -am; őkň, ყrātā z.

zazvoniti: zāzyōńf, zāzyunīm, zāzyūənu, zāzyunłł, zāzyūənł; pōlunę je zāzyūənł

zažagati: zāžāyat, -am; nīs prōk zāžāyu

zaželeti: zāželf, -želīm, -želu, -želſłə; si je zāželu mēsa

zažgati: zāžy়at, -žy়em, -žy়, -žy়āu, -žy়ān; ҳiss z.; si je zāžy়āu ҳlāčę

zažigati: zāžy়at, -am

***zažihrati:** zāžiχrat, -am zavarovati; z. sę

zažreti: zāžerł, -žrēm

zažugati: zāžūyat, -am zapretiti

zažvenketati: zāžwēnkētā, je zažwēnkētāl

zažvižgati: zāžwīžyat, -am; nā pārste z.

zbadati: zbadat, -am

zbasati: zbasat, zbašem

zbezati: zbażat, zbażām; dę́ z lūknę wān zbażat

zbezljati: zbezlęt, zbezlā, zbezlū, zbezlłł; zwińa je zbezlłł

zbežati: zbežęt, zbežim, zbežju, zbežał

zbirati: zbiərat sę; fāntię sę zbiəraję; sę zbiəra gnoj se zbirana rani

zbiti: kąap zbeł; nīki je dōl zbeł (od cene)

zbiwati: zbiwąt, -am

zbloditi: zblūət, zblūət, zblūədu, zblūəjen; wōdą z.

zbočiti: zblūəčen

zbočati: zbołł, zbalim, zbołu, zbołiła

zbosti: zbołst, zbołdem

zbrati: zbrät, zberem

zbrichtati: zbrījtat, -am; z. sę

zbris: zbris; zbris nā snęžiəf kadar kadi (nese veter sneg)

zbrisati: zbrīsət, zbrīsem

zbrusiti: zbrūſf, zbrūſ, zbrūſu

zbuditi: zbałt, zbałdm, zbułdu, zbaļen; z. sę

zdaj: zdę́; pāčak sę n māł, zdę́ pą zdę́ bą pāršu prav kmalu bo priśel

- zdavnaj:** zdâgnęť
zdehati: zdəχat, -am; sę mi zdīχą
zdeti se: zdēť sę, sę zdī, sę je zdēq, zdīeľ; sę mi zdī znäň; čūdη sę mi zdī; năbēnę ręci sę mu nă zdī škñidă; se mu nī nęč prōy zdīeľ; kákūo sę t zdī? kako meniš? Sę m je zdīeľ, de nă bă nęč s tęq; dōbár sę m zdī; sę mu je za māl zdīeľ
- zdihovanje:** zdęxwâjnę
zdihovati: zdęxwąt, -ujem
zdihljaj: zdīxlej
zdirjati: zdīrjet, -em
zdivjati: zdęujet, zdęujā
zdolaj: zdōlaj
zdoma: zdūemą; je šōu zdūemą; je zdūemą
zdraha: zdrāχą; zdrājxę dīelat
zdramiti: zdrāmf, zdrām; z. sę
zdrasati: zdrājsat, -am; zdrājsa-
 ne xlâče

zdrav: zdrōu, zdrâwa, zdrâu, zdrâjyä, zdrâjm; zdrōu! zdrâ-
 wa! zdrâj! (pozdrav ob slo-
 vesu); zdrâwa ſet

zdraviti: zdrâjf, zdrâjm, zdrâju,
 zdrâjla; z. sę

zdravje: zdrâuję; bñox ti dëj
 zdrâuję; je tardýq zdrâuję;
 dōbár zdrâuję! (tako se na-
 piva)

zdražba: zdrâžba

zdrčati: zdärčet, zdärči; čök je
 zdärču

zdreti: zdärf; zdärt člôyk človek,
 ki bi rad vse naredil; skop člo-
 več

zdrgniti: zdäryf, zdärynen; z.
 xlâče zdrsati; z. sę

zdrkniti: zdärkñf, zdärkne, zdärk-
 nū

zdrobiti: zdröpf, zdrâbim, zdrûo-
 bu, zdrâbif, zdrôblen, zdrâble-
 nę; z. sę

zdrozgati: zdrâzvân lîstję od dež-
 ja stolceno listje

zdrsniti: zdärsýf, zdärsne, zdärs-
 snu, zdärsnla

združiti: zdrûsf, zdrûš; z. sę

zdržati: zdäržet, zdäržim; tû nă
 bă zdäržäl, je prešwâx; z. sę;
 dâns sę mñerma zdäržet (mesa)

zdržema: zdäržemą

zdrževati: zdäržawat, -ujem; ya
 zdäržuję z usém

zeber: zîəbar, zîəbrą galeopsis

zebsti: zépst; mę je zäčiél zépst;
 dâns pa zîəbę je mraz; zîəbę
 mę; u rûæką, nûəya mę zîəbę

zediniti: zedînf, zedîn, zedînu,
 zedînla; sę nîstę mşylę zé-
 dînł

zel: kr. i. Zâlq; je šlû pôzny je
 šlo po zlu

zelen: zélen, zéleną, zélen; zé-
 lénq; ta zélfen, ta zélfenq

zeleneti: zéleńf, zélenf

zelenkast: zélfenkast

zelje: zîəlę; kîs̄ zîəlę; tudi kîsu
 zîəlę; dela pri gojivti zelja:
 flânce sę sadf, ყsadf; zîəle sę
 pârkñeplę, ყsufę; zîəlę spâd-
 bñoramą, pâsñekamą, trîebmą;
 zîəlę rîəzat; zîəlę үzêt vzeti iz
 kadi manjšo količino zelja za
 rabo sproti; ყrêm zîəlę үzêt;
 nîmam nęč uzîəd'q (zelja)

zelnat: zîəunat; zîəunatę ყlâwa

zelnica: zîəunca

zelníček: zîəunčk

zelo: zlû, zâl, zlâ

zemlja: zémlę, u zîəmlę; têška
 z.; pëšinę z.; ilunatę z.; pûstę
 z.; zémlę kat špêx zemlja, ki
 se sveti in je težka za oral; ū
 na mñerę u zîəmlę; nîmę nęč
 sôję zémlę; cîelę zémlę, pôu
 zémlę cel grunt; pol grunta

zet: zët, zîəta

zevati: zîəwät; -am; zîəwą ad
 ყračinę; čiəgl zîəwą ima luk-
 njo; kričati; smejati se

***zevavec:** zîəuc kričač

zevniti: zîəgnit, zîəgnem, zîəgní,
 zîəgnú, zîəgnla

zgaga: zâga; zâga më pêče; zgâ-
ra: tišč člôuk dîela sâma zgâga
zgaziti: zgâst, zgâzma
zgeniti: zgâj, zgânem, zgâni,
zgânu, zgânila; nákamár se ná
zgâne; zgâni se, nô!
zglasiti se: zglâst se, se zglâsim,
zglâst se; se je zglâsu, zglâsha;
děj se par mén zglâst
zglasovje: zglâuj; nîsk, węsök z.
zglavnik: zlâunk lesena podloga
za polena v peči
zgled: zglét, zglîda; dûabar zglét
dâjet
zgleđovati se: zgleđowat se, se
zgleđuje; usi se zgleđuje
nad nîm vsi vidijo v njem slab
zgled
**zglihati:* zglîhat, -am; tla zglîhat
tla zravnati; sma na čeoz zglî-
hat pogodili smo se za ceno
brez tehtanja
zglodati: zglîdat, -a
zgnati: sâgnat, sâzenem; s. žwîna
u štâla
zgnesti: sâgnest, sâgnedem
zgniti: sâgnel, -gnijé
zgnorjiti se: zgnok se, se zgnai, se
je zgnuaju, zgnâla
zgodaj: zgnedej; na usé zgnedeti
zgoden: zgned; zgned kram-
piér
zgoditi se: zgrôt se, se zyudî, se je
zgned, zyudil, zgned; a se
je këj xud'ya zgned? ana na-
srâde se je zyudil
zgoraj: zgori; ađ zgori; ađ zgori
dôl
zgoreti: zgor, zgori, zgoru, zyu-
riela, zyuriel; zor, al pa zgor
se reče o hudi poletni vročini
zgostiti: zgost, zyustim, zgnosel, zyustil; z. se; mlîok se je
zgnosel
zgovarjati se: zgwârjet se; këj
se z nîm zgwârješ
zgovoren: zgâmer

zgovoriti se: zgwârjet se; za zgâ-
wôrjet se je (to se dá napraviti)
treba se je (o tem) zgovoriti
zgovornost: zgâmerast
zgrabit: zyrapt, zgrâbm; sâñ
kuâp z; z rûekâ, s krâomplem
z; z, se; iezâ më je zyrâbla
zgrbančiti: zgarbâuch, zgarbâuch;
z, se; zgarbâuch
zgrbiti: zgarblen; z, xûer upog-
njen, sključen hodi
zgrda: zgarða
zgrebsti: zyrêpst; kuâp z.
zgrešiti: zyrêsl, zyrêsim, zyrêšu,
zyrêšil; pûet sam zyrêšu
zgristi: zyrêst, zyrizem, zyrizu
zgrmeti: zgarml, zgarml, zgarml
zgarmlâ; usé je zgarmlâ dôl
zgrniti: zgarý, zgarinem, zgarý,
zgarânu, zgarânl, zgarjen; ar-
jûch zgarý
zgroziti se: zyrôsl se, zgarzim se,
se je zyrâzou, zgarzil
zgruditi se: zyrûl se, se zyrûl, se
je zyrûdu, zyrûdla; par nas se
ba usé zyrûdli (hiša se bo zgru-
dila)
zgugati (se): zgnat (se); (se)
zgûyle, zgnagu, zgnagla
zibati: zibat, ziblem, zibu, zebâla;
z, se
**zic:* zec, -a, u zec sedež pri peči
zid: zit, zedu, na zit, pad zidam,
du. zedâ, pl. zedi
zidanica: zidancâ zidana klet
zidar: zedâr, -rje
zidarski: zedârsk; zedârsk kladu
zidati: zidat, -am; xîše, štâla z.;
ydaj je blâ xîše zidana?
zidovje: zedôuj
zijalast: zejâlast; zejâlašf atrôc
zijalo: zejâla prêdâjet
zijanje: zjâjnê kričanje
zijati: zejet, zij, ziju, zejala,
zjâla, zejâl, zjâl kričati, buljiti
zijavec: zejâuc kdor se rad in
mnogo smeji

zima: zíma; pà zím; xûda zíma; pàr nàs jé u zímaž pri nas so hude in dolge zime
zimski: zímsk; zímsk cèjt
ziniti: zíniť, zínen, zíni, zínu, zínlá; sám dè zíne, sè zlâže
zjeziti: zjéšť, zjézim, zlêzu, zjé- zílš, zíez]; z. sè
zjokati: zjúokat sè
zjuraj: zjútri
zlagati: zlâyat, -am; dròwà z.; písmà z.; z. sè; sè dôbár zlâya- sta se dobro razumeta
zlat: zlât, zlâtä, zlåtu, pl. zlåti, zlâtë
zlatò: zlåtu, zlâtä
zlegati se: zlâyat sè, sè zlâže, sè jé zlâyu, zlâyalá
zlekniť: zlîekýť sè, sè zlîeknè, sè jé zlîeknú, zlîeknľa, zlîekjen; sè jé zlîeknú pa trâj
zlepa: zlîepa; če nê zlîepa, pà zvýardä; nà b   zlîepa p  ru ne bo kmalu prišel; nî t  el zlîepa z  ur  t dolgo ni hotelo zavreti
zlesti: zl  st, zl  zem; jé zl  zu n   k  p; jé zl  zu u l  kn  ; jé zl  zu n   u  dar, z u  dra
zleteti: zl  t, zl  t  , jé zl  tu, zl  - t  la; z. sè; t  le sè jé zl  t  l se je naletelo
zlimati: zl  mat, -am
zlti: k  p zl  t
zlivati: k  p zl  vat
zlodej: zl  redi, zl  ref, zl  redje; jé at s  my   zl  redje; k  m t   zl  - di n  se? kam vendar gre  ?
zlodejov: zl  redju, -ewa
zlomek: zl  mk; nî zl  mk  , d   b n   u  z  y   ni mogo  , da bi ne vzdignil
zlomiti: zl  m  , zl  om, zl  m, zl  mu, zl  m  la, zl  omjen; p  lc   z.; n  v  , r  k   si j   zl  mu
zlomkov: zl  mk  , -aw  ; zl  m- k  w   r     (kletvica)
zlotati: zl  t  t, -am
zložen: zl  ež  ; zl  ežn   p  ut

zložiti: zl  št, zl  žim; dròw   z.; yn  r zl  št; p  sm z.
zmagati: zmâyat, -am; us  ya t  - ya d  sl   n   zmây  m
zmagovati: zmây  wat, -ujem; t  u  k d  sl   j  , d   s   n   d   zmâ- y  wat
zmajati: zmâj  t z y  l  w  
zmanjkati: zmânk  t; us  ya mu j   zmânk  l; k  r zmânk  l ya j  
zmanjkovati: zmânk  wat, -uj  
zmanjsati: zmâjn  t, -em; z. s  
zmastiti: zm  st  , zm  st  m, zm  st  , zm  sf  , zm  st  l  ; xr  ske z.; c   p  d   n  t  , t   zm  st  
zmašiti: zm  st  , zm  st  m, zm  su, zm  s  l  , zm  š  n, zm  š  n  ; z. u ž  k]; t  k   s  m y  rd zm  su napravil
***zmatrati:** zmâtr  t, -am; z. s  ; t  k   m   j   zmâtr  l (namre   delo); zmâtr  n; t  k   s  m zmâ- tr  n d   n  k  l t  y   utrujen sem, da ne morem povedati kako
zmečkati: zm  čk  t, zm  čk  m, zm  čku, zm  čk  la, zm  čk  n;   bl  k   z.; kr  mp  r z.; zm  č- k  n kr  mp  r
zmeda: zm  d  
zmehcati: zm  ch  t, zm  ch  m, zm  ch  u, zm  ch  l  , zm  ch  an
***zmehiriti:** zm  ch  r  , zm  ch  r, zm  ch  ru, zm  ch  rjen; z. k  s   koso z nepravilnim klepanjem
zveziti: k  s   j   zm  ch  rjen  
zmekniti: zm  k  t  , zm  kn  m, zm  k  n  , zm  k  n  , zm  kn  l  , gl. s   pod »izmekniti«
zmencati: zm  nc  t, zm  nc  m
zmendrati: zm  ndr  t, zm  ndr  m; us   j   zm  ndr  n pohojeno, po- mečkano
zmeniti se: zm  n  t s  , s   zm  n  , zm  n  u, zm  n  l  ; za zm  n  t s   j  ; s   bl   zm  j  n; s   zm  n  u s   n   z  m  
zmeraj: zm  r  j  , zm  r  i
zmeren: zm  r  n; p   n   zm  r  n c  n

zmerjati: zmîerjët, -em, zmîerju, zmêrjâla
zmerom: zmîeram
zmesti: zmîedèn
zmešati: zmêjšet, -em; je utes kûap zmêjšu; čist më je zmêjšu; še zmêjsâl së mu bâ
zmešnjava: zmêjsnâwa; tû je sâma zmêjsnâwa je vse narobe
zmetati: zmêtat, zmîfècém; zmêc usê dôl, prêč! je utes nà n káp zmêtân
zmeti: zmêt, zmânem, zmäň, zmëk, zmîelâ
zmetovati: zmîetwât, -am; sân zmîetwât seno z voza na hlev, podstrešje metati
*zmežljati: zmêžlët, zmêžlâm; tû së je zmêžlâl se je zamotalo (npr. nit, vrvca ipd.)
zmigniti: zmîgytl, zmînyem, zmîgnú, zmîgylâ; z. z ylâwâ
zmiriti: zmërf, zmérîm, zmîeru; z. së
zmirom: zmîeram; bûad' zmîeram; zmîeram pâšl ne dotikati se
zmlatiti: zmlâf zmlâf pretepsti
zmleti: zmlëf, zmîlèm, zmlëu
zmoći: zmôč, më zmûore, më je zmägyl
zmočiti: zmôčf, zmûoeč, zmôč, zmôču, zmäčlâ, zmûoečen; z. së; nî bâl wélik dâže; lîx tîœík, dë je an mâl zmäčil
zmota: zmûetâ; si utes zmûaf se motiš
zmotati: zmûetât, -am
zmotiti: zmûetâ, zmûetf; zákëj s më zmûeteu; z. së (pri štetju ali pd.)
zmotnjava: zmätnâwa
zmožen: zmûežp; nî zmûežp ièyâ
zmračiti se: zmräčf së, së zmräčf, së je zmräčil
zmršiti: zmäršf, zmärš; zmäršeñ lâsję
zmrzal: zmärzâu
zmrzel: zmärzu, zmärzla kogar rado zebe

zmrzlina: zmärlîna vreme, ko zmrzuje
zmrzniti: zmärzýf, zmärznen, zmärznu, zmärznyâ, zmärzjen; wôdla je zmärznyâ; krämpfér je zmärznu; pejânc je zmärznu
zmrzovati: zmärzowât, -uję
znabiti: znäbëf
znajti se: znëjif së; së bâ že kî znëjšu
znak: znâk; je pâdu znâk
znamenje: znâmnë znamenje na životu; pobožno znamenje ob poti; v tem pomenu pogosto poimenovanje mesta ob poti: pâr znâmny, znâml
znanec: znânc
znanje: znâjnë; nà znâjnë dât; nà znâjnë utes; je nãriœdu znâjnë se je seznanil
znašati: znâšet, -em; kûap znâšet
znašati se: zmîeram së znâše nad mânâ
zнатi: znât, znâm, znòu, znâla, znäñ, znâna, znâñ; znâ brât, písat; znâ nõemšk; znâ z ylâwë; nëč mi nî znâñ
znesti: znëst, znësem; kákûesh je znëslâ; kûap znëst; së je znësu nad mânâ
znižati: znîžet, -em; mîzâ znîžet; klüep znîžet; cîøna znîžet
zniževati: znežowât, -ujem
znoreti: znôrf, znârf, znôru, znârñela
znositi: znôsf, znûeš; kûap z.; prêč z.
znotraj: znûetri; ađ znûetri
znožje: znûežjë znožje postelje; pâr znûeži
zob: zûep, zâbâ, nà zôp, z zûebam; pl. zâbję, zûep, zâbñem, zâbi, u zûebę, u zâbñex, z zâbmî; dûâ zâbâ; zûeb zdârf; dârž jësk za zâbmî; bâš pâršu ledñem u zûebę; nà dâi së ledñem u zûebę; zob na grabljah, žagi, mlatilnici

zobati: zôbat, zûəblem, zôbl, zôbu, zâbâlą; kákûəš zûəblejé; čiošné zôbat
zobčast: zûəpčest
zobec: zûəpc v prenesenem po-
menu
zobek: zûəpk
zoglav: zâylôq, -âwâ
zoperstaviti se: zaparstâjť se
zoperstavljať se: zaparstâyť se
zoprн: zûəparŋ
zor: zûər, -a; zûər sę dîelâ
zoreti: zôrf, zârf, zôru, zârielâ
*zotlar: zôtlâr, -rje, pâr zôtlâri
sedlar
*zožati: zûəžet, -em, zûəži, zûəžu,
zûəželâ, zûəžen zožiti; z. lûknę
zrahljati: zrêžlet, zrêzlâm, zrêžlu,
zrêzlâla, zrêzlân; zêmle z.;
pûəslę z.
zrajtati: zrâjtat; z. sę; sę nâ zrâjt-
ta, sę nî zrâjtu, dë b mi pâ-
mâyu үzîýjť, tâkû ję bîu za-
yawîedň se ni osvestil, da...;
sę nîsam zrâjtu se nisem spom-
nil
zrak: zrâk, zrâka (priučena be-
seda?), gl. pod »luft«
zrasti: zrâst, zrâsem; jûnc ję čez
zîmę preći zrâsu; bâ zë, če bâ
këj zrâsť;  l ję zrâsu to se je
razburil, razjezil; mä ję zrâsu
isto
zrasti se: zrâst sę; smrëjk' stâ sę
zrâsť; zrâšen
zraščati se: zrâšet sę
zraven: adv. zrâm, zrâm;   z bîu
zrâm? ję pâršu zrâm; mûəre
b f këj drûzýa zrâm (tudi
zrâm) mora biti še kak drug
vzrok, tu je še nekaj drugega
za bregom; praep. zrâm; zrâm
xîše, zrâm z du
zrapnati: zrôqnat, zrunâm
zrapnsati se: zrâusat sę
zreči: zrêčf, zrêčem; mu ję  s 
zrîku mu je dal vse mogoče
priimke

zrediti: zrêčf, zrêdím, zrîəd'u, zrê-
dił; ję zrîəd'u têšk  w l; z. sę:
jenîca sę ję nâ pâš dôb r zrê-
dił
zrel: zdr u, zdrîəl , zdrîəl
zrezati: zrîəzat, zrîəz m; nâ kûo-
sę, kûoščk  zrîəzat
zriti: zrêf, zrîfem
zrnje: zd rn 
zrno: zd rn 
zrogoviliti: zrâgawîf, -îl, -îlu
zrojiti: zrôf, zrâfim, zrûəju, zrâ-
fl ;  l ję zrûəju to je zrojil
zropotati: zrapâtat, zrapât m,
zrapât tu, zrapâtâl ; us  ję zrap-
âtâl n  t 
zrožljati: zrêžlet, zrêžl , zrêžlu,
zrêžlâla
zrušiti se: zrûšf sę, zrûš, zrûšu,
zrûšl 
zubelj: zâbl , -l 
zuhati: zwâqat, zwâq m, zwâq u,
zwâqâla
zunaj: zûna , zûne , zûni
zunanji: zanâj ; t  zanâj ne
ûekn 
zwabiti: zwâpf, -âp; pârjâtl  k  p
zwâpf
zvaliti: zwâlf, zwâl m, zwâl , zwâ-
lu, zwâl la; pr c zwâlf; k  p
zwâlf; z. sę; sę ję zwâlu, k d
j  d u x j n s r k
zvaljati: zwâl t, -em; t stu zwâ-
l t
zvariti: zwârf, zwâr m, zwâru;
d j zwârf u k w c j 
zvečer: zw c r 
zvedeti: zwîəf, zwî m, zwî d'u,
zwî d la
zveličanje: zw l c j ne
zveličar: zw l c r , -rje
zveličati: zw l c t, -em; z. s j 
d u s ; z. sę; n  b s  zw l c chen
zveniti: zw l gn f, zw l gn , j 
zw l gn u, zw l gn la, zw l gn l 
zw l gn en
zver: zwî r, zw ri
zverina: zw r n 

zverinski: zwěrinsk; tū jé pā
zwěrinsk, nē pā čläwîěšk
zveriziti: zwěrîšf, -iš, -ižu, -ižla,
-ižen skriviti na vse strani
zvest: zwěst, -a; zwěst pâslûšę
pazljivo posluša
zvestoba: zwěstobą
zvezati: zwîəzat, zwîəžem; z.
lônc; z. bûkwe
zvezda: zwîəzdą
zvezdica: zwîəscą
zveziti: zwîəšf, zwîəš, zwîəžu,
zwîəžen; s. sę
zvijača: zwějâčę
zvijačen: zwějäčę
zvijačnik: zwějâčęk človek, ki
hoče vse le z zvijačo doseći
zvijačnost: zwějâčnast
zvijati: zwîwąt; zwîwąt sę; kâčę
sę zwîwą; χrûšu lîs sę zmîeram
zwîwa
zvirati se: zwîerat sę; kęj sę
zwîerash; ątrôć sę zwîeraję
zvišati: zwîšet, -em
zviti: zwět, zwîjem, zwî, zwęę,
zwîłę, zwît; z. sę; s târte zwît;
dîelę, žâγancę sę jé zwîla; zwît
prekanjen

zvleči: kęp zulèčt, zulîečę, zu-
lîaku, zulîakla
zvon: zyûən, -a; tă wîelk z.; tă
mâl zyûən póję; pât čenq-
wäršk zyûən
zvonček: zyônc k zvonec; galan-
thus
zvonec: zyônc; žwînsk z.
zvonik: samo v zvezi pâd zyuni-
kam prostor pod zvonikom
zvoniti: zyônt, zyunił, zyunię,
zyuniłę; dâñ zyuni; âbę ma-
rije zyuni; pôunę zyuni; swêt
jûtar zyuni pred praznikom ob
2^h—3^h; u usišes mi zyuni
zvoziti: zwôśf, zûəzmę
zvozlati: zwâzlat, zwâzlam
zvračati: zwârâčet, -em; ūez z.;
kuzârcę z.; kęj zwârâčęs nâmę
(nam. krivdo)
zvrat: zrâf pl. svet na koncu
njive, kjer se plug z vprego
obrača: súosf ūma qşę zrâf ná
môjm swîet
zvrhati: zwârçanę mîera
zorstiti: zwâršf, zwârstim, zwâr-
šfu, zwârstilę; z. sę
zorteti se: zwârł sę; u ȳlaj sę mi
zwarti, sę mi jé zwartisiel

Ž

žaba: žâbą
žabica: žapcę (žival); ključav-
nica (Anhängeschloß)
žabičen: žapčę; žapčna krâwą
žabji: žabi
žaftran: žefrân
žaftranov: žefrânu
žaga: žâγa, žâję; vrste žag: drîe-
załcę, yrûštanę, kładnę, lâcnankę
žaganica: žâγancę
žaganje: žâγejne
žagar: žâγar, -rje
žagati: žâγat, -am; drôwą ž.;
bâbą ž.
žagica: žâγca

žagrad: žâγret, -da
žajbelj: žâjbl
žajfa: žâjfa
žajfati: žâjfat, -am
žajfnica: žâjfnca
žakelj: žâk], lę; stâršk ž. (gl. pod
»starški«); mâcką u žâk] kûpł
žaklijč: žeklč, -a
žal: žôg; mi jé žôg; a t jé kęj
žôg; ti nî trîebę bęf nęcž žôg
žal: adj. mi nî rîoku žôg bęsîedę
žalitev: želitu, -itwę
žaliti: žâlt, žâl, žalu, želilię
žalost: žâlast
žalosten: žâłasn, -na
žalovati: želôwąt, želâję

žaltav: žâytu, -awą; špêx je žâytu; tû je žâytawą rîeč nerodna, nevšečna stvar
žamet: žâmët, -a
žametast: žâmëtast
žandar: žendâr, -ârjë
žarek: žârk
žatlaka: žâplânkâ kratko nasajena sekira z dolgim rezilom
*žavba: žâybâ mazilo
že: žë
žegen: žiøyñ
žegnati: žiøynat, -am; buy žiøyna! žiøynaną wôdą
žehta: žiøxtâ; u žiøxtâ dâf; je u žiøxf
žehtati: žiøxtat, -am; âl më je žiøxtâl to me je močil dež
žehtnica: žiøxneča žehtnik
žeja: žëjë; xûdâ ž.
žejen: žëjn, -a
žekno: žëkn, žëkl žrelo pri peči, apnenici
želeti: žëlf, želîm, želu, želîøla; nêc bûelz̄a s nã želîm
železen: želîezñ; stâra nãwâda — želîøznâ zrâjca
železje: želëzje
železo: želîes, -za; dëj mi këjšn želîes zelezen predmet
želja: žële
željen: želî; ti m pâ dâu, če s tâkû têra želî
želo: žëlf, -a
želod: želât, želûnâdâ
želodček: želûnøčk
želodec: želûnac, -a; ž. më bâlf; imâ dûbâr ž.
žemlja: žiømle
*žemljati: žëmlët, žëmlâ žvečiti brez zob
žena: ženâ žena sploh, zakonska žena
ženica: ženîcâ
ženin: žiøn, -a
ženitev: ženîtu, -itwë
ženiti: ženîf, žiøn, ženû, ženîla; ž. së; pomen: ženiti, možiti, ž. se, možiti se; së nã kurâjžë žiøn

se reče, kadar sta ženin in nevesta brez zemlje in brez hiše
ženjica: ženîcâ
ženska: žiønskâ
ženski: žiønsk
žerjavica: žerjâjca
žernada: žernâdâ; kûfîjk žernât s nãrîedû? koliko dni si delal? imâ wêlkę žernâdę ima velike mezde
žernadnica: žernâdncâ
žernadnik: žernâdjk
*žeselj: žiøsl, stol z naslonjalom
žetev: žiøtu, žiøtwë
žeti: žët, žâjnem, žiøla
žganec: žgânec, žgâncu, pl.
žganje: žgâjje (= šnôps)
žganjar: žgâjnér, -rje; upijé kâd ž.
žgati: žgât, žgêm, žgâu, žgâlâ, sup. žgât, žgân
žgečkati: žgâčkât, žgâčkâm, žgâčku, žgâčkâlâ
žida: židâ
židan: židân
žifra: žifra zlatenica (bolezen)
*žiher: lõnc je žižgar pâkrît je lahko, sme biti pokrit; žižgar rîeš spât
žila: žilâ tôqče
žilast: žilast; ž. mësu
žilica: žilçâ
žiliti se: žilf së, së žil, së je žilu, žilâ; së žil se žene pri delu; së žil, dë je rîes po vsej sili hoče dopovedati, da je res
žima: žimâ
žimast: žimast
žir: žîer
žirov: žîeru, -awâ; žîeru liët
žiten: žitñ
žito: žit
živ: žîu, žîwa, žeu, žiøya, pl. žewi, žiwe; s së këj žiù? za žiwejen märtwë së je mâttru; sñej žiù dân ya nîsam wîdu; nî žiwe wë dûše; žiù kârst nã wîe têya; je usë žeu mrgoli; žiù nîgyu; mu nã prîde dâ žiøya; žiù rûop; žiù atrôk živahen o.; žîwa nët

niti podobna živalca v studenčni vodi
žival: žwąg, žewąg
živalca: žwâlcą
živalski: žwâusk
živeti: žiędę, žewim, žiu, žewiela; dōbar, slāp ž.; ž. ąp sōjm; ž. na kupil
živež: žiweš, -że
živina: žwîna; dīelą kat černą žwîna
živinski: žewînsk; pa žwînsk
živiti: žiędę, žewim, žiu, žewiela; ydūa ya ba lę žiu? le kdo ga bo živil? ôna ya ni žewiela
živiljenje: žęglęje
život: žewot, žewotą, na ženut; cęę žewot me bafli; pa usém ženut me pęče
životen: žewotn̄ korputenten (o živali ali človeku); tęle je râtł žewotn̄
žlabudra: žlabudrą čenča; sneg in voda (npr. po potek ob južnem vremenu)
žlabudrač: žlabadrāc
žlabudrati: žlabadrat, žlabadrā, žlabadrū, žlabadrålą čenčati
*žlafati: žłafat, žłafâ, žłafu, žłaf-fał; žłafâ pa wot, pa lūš čopota po vodi, po luži; dąż žłafâ dež pljuska
*žlafuta: žłafitą klofuta
žlahta: žlachta sorodstvo; žlachta — rastęryana płaxta; sma u žlachł; nęc mu nisam žlachta
žlahten: žlachy; žlachy ręspuit ręxtar; žlachna kápłca
žlahtnica: žlachncą sorodnica
žlahtnik: žlachnk sorodnik
žlajdra: žlajdrą
*žlajf: žlajf, -a zavora
*žlajfati: žlajfat, -am zavirati; adžlajfat, zažlajfat
žlak: žłak, žłaką rana od sekire, noža; boži žłak kap; ab gńm žłak je usē spią na en dušek
žlampati: žłampat, žłampâ, žłampu, žłampala

žleb: žlęp, žlęba vodni žleb; žleb pod jaslimi; žlebasta vdolbina sploh
žlebast: žlębast
žlebček: žlępčk
*žleht: žlęcht (neskl.) poreden, hudober
žlemati: žlęmat, -am; ž. cęwa, gl. se »ozlemati«
žlica: žlîca
žlička: žlîčka majhna žlica; pad žlîčka mę bafli v ledjih me boli
žličnik: žlîčnik sprava za žlice
žlindra: žlîndrą gnojilna žlindra; žlindra iz pipe
žmah: žmęxt, žmęxti okus; je jemol tåkä čüdną žmęxt
*žmahten: žmęxtą okusen
žmalec: žmâuc
*žmevlja: žmîøyłę človek, ki kvasi, kar mu pride na misel
žmukelj: žmûkł, -ę; plüję cęle žmûkle
žmula: žmûla moker svaljek
žnabelj: žnâbl̄, -ę
*žnekati: žnękat, žnékam nemarno ali brez potrebe rezati; trawę ž.; k temu subst. žnékac
*žnidar: žnîdar, -rje krojač
*žnidarica: žnîdarcą šivilja
žnora: žnîtarą
žok: žök, žöką, pl. žöjk' papirnata vrečka
žokati: žnækat, -am
*žoft: žoft, -a sok
*žoften: žoftą sočen
žokniti: žnökny, žnæknen, žnækny, žnöknu, žnöknyłą
žolć: ždyc, -ę
žolna: žduną
žomf: žomf na slabici cesti, kamor se nateka voda; sploh podobna udrtina kjerkoli, tudi večja: sam skapâla tr̄ žomfę, dę ba lóyk žwîna pîla
žrd: žert, žerdi žrd za na voz
žrebe: žr̄ebę, žr̄ebieta
žrebec: žîpc

žrelo: žrēł, u žrēł žrelo; udor na njivi
žreti: žērf, žrē, žrōu, žērlä
žugati: žūγat, -əm pretiti
žuliti: žūlf, žūl, žūlu, žēlīł; čiøł mē žūl
žulj: žūl, -lę; žūl sę m jē nārñed'ū
žuljav: žūlu, -ewa
župa: žūpą; γawęję ž.; tūeršnā ž. koruzni močnik; zmleto sadje za v stiskalnico; sūxę žūpą juha iz prekajenega mesa
župan: žēpan, žepānę
žura: žūrə gosto, ki ostane na dnu soda ipd.
žuriti: žūerf, žūerš; fąžu ž.
žužek (žižek): žēšk, -a črv (v slanini, žitu); u mësu sę pàrš] žēšk'
žužlja: žūžlę človek, ki mnogo in neumno čenča
*žvajsa: žwâjsa plundra

*žveček: žwēčk; tū f jē ąn zwēčk se reče o človeku, ki govorí nemností
žvečiti: žwēčł, žwîəč, žwēču, žwēčłä; tudi v pomenu »čenčati«
*žveljkast: žwîelkast se reče o prekuhanem mesu, o slabo pečenem kruhu, ki se valja po ustih
žvenk: žwējnk
žvenkelj: žwējnk], -lę
žveplo: žwêpł, -la
žverca: žwîercę čevljarska žverca; psovka za sitnega človeka
žverga: žwîerγa sitnež (psovka)
žvižgati: žwîžγat, -əm; wîtər žwîžγa
žvorkalica: žwârkalcę = barlūzγa, gl. pod »barljuzga«
žvorkati: žwârkat, -a; mi žwârkę u čiøglež o glasu pri hoji v premočenih čevljih; o glasu pri hoji po premočenih tleh

III. DODATEK

DODATEK

narečnih sinonimov h knjižnim besedam

abecednik gl. plajtentof
avtomobil gl. luksus (osebni
avtomobil)

bahati se gl. poviševati
bahav gl. košat
bahavost gl. košatija
bakla gl. fagla
barvati gl. farbati
bastard (pri živalih) gl. mršon
beračiti gl. petljati
bèt gl. maca
bicikelj: bęćik], -ię
bič gl. gajžla
bičati gl. gajžlati
bičevnik gl. gajželnik
bistahar: bîstę ȳör tako vabi
voznik vole k sebi
blazina gl. polšter
blekniti gl. trobusniti
bluza: pľúzna
bolečina v dimljah gl. osla
bolnica: bunícą
boter gl. nunec
botra, krstna gl. nunca
bratraneč gl. strnič
brazgotina gl. obrastek
brcia gl. cebada
brglez gl. šoštar
brisača gl. antvila, brislja
brizgniti gl. štrotutniti
briti (se) gl. poldirati
brkač gl. muštafar
brozga gl. žlobudra
burkle, naslonilo za burkle
gl. hlapec

cenitev gl. šacunga
ceniti gl. šacati

ceniti (v moralnem smislu) gl.
obrajtati, štimati
cepec, ročaj cepca gl. ročnik
cepika (mlado cepljeno drevesce)
gl. pelcar
cepiti (drevje) gl. pelcati
cev gl. ror
ciklama gl. soldatek
crkavati gl. pojemati
crkovina gl. krepenina
cviliti (o prašičkih) gl. krlincati

čakalo (lovsko) gl. punt
čaranje gl. coper
čas gl. cajt
časopis gl. cajtunge
čebrič gl. musarček
čenčati gl. tablati, trabusati
čenče gl. flavde
četrt gl. firkele
čevljari gl. šuštar
čipka gl. špice
človeški gl. leški
čopič gl. pinzelj
čopotati gl. žlafati
črevo, debelo pri prašiču gl. jožek
črevo, debelo pri človeku gl. ritnik
črka gl. puštap
črnilo gl. tinta
črta gl. štrih
čvekač gl. žveček, žmevlja

darovanje (cerkveno) gl. ofer
davek gl. fronki
dedič gl. erb
dedičina gl. erbščina, gl. še
odverbati
dekle 18 let gl. osemnajstkarica
del gl. tal

delati, težko gl. garbati, gurati	grčast gl. runjast
deliti gl. partiti	grezilo gl. plajba
denarnica gl. priftošen	gruda gl. balota, kugla
deževje gl. moča	grušč gl. šoder
dežnik gl. marela	guba gl. fald
dimnik gl. ravfank	gugalica gl. uškalica
dlesno gl. zebrna	gugati gl. uškatí
dobiti gl. fasati	
dotipati gl. došlatati	hi: γī tako poganjajo vprežno
dovoliti gl. drlavbatí	živino
dovršitev gl. kompliček	hkrati gl. ob
dražba gl. licitacija	hlače, spodnje gl. gate
drčati gl. izpoddirsatí	hlap gl. dunst
dresen: drščel	hlev gl. štala
drevce, božje gl. lorbar	hot: γōjt tako poganjajo vprežno
drvar, gl. holcar	živino od sebe
duhovnik gl. nunc, nunček	hrainilnica gl. šparkasa
duša, verne duše gl. vahti	hripav: χrīpu, gl. še zagrljen
dvojen gl. topelški, toplih	hrošč gl. keber
dvokolica gl. košulja	hruška, sorte gl. matagana, mošt-
dvorišče gl. borjač	nica, mozarica, ozimka, putri-
enak gl. glich	nica, rjavka, sladkovica, tepka
enojen gl. ajnfah	
fant: fānt, fāntę; stār fānt	igla gl. štanžica
starejši, neoženjen moški;	igra gl. špil
fāntīnc	ikre, žabje gl. jajca
freniti gl. fueniti	iveri: ȝwērjet
garač gl. guravec	ivje: ȝkīuję, gl. še okivec
garati gl. gurati	ivnat gl. okivnat
glas gl. štima	izbirčen gl. aklih, osladkati,
glava: na kraju zorane in pose-	šporgljiv
jane njive se lepo zravna zem-	izhajati gl. andlati
lja, to je γlāwa	izjužiti se: snīęx se ję zjūžu
glavnik gl. kampelj	izmuzniti se gl. pomekniti
gnusiti se gl. gravžati se	izpit gl. prifunga
god, voščiti god gl. ofirati	izračunati gl. izrajtati
golenica pri škornju gl. ror	izročiti gl. odrajtati
goljufati gl. naplahtati	iztisniti gl. izprešati
gos: γūęsę	izvir: zwērk
gosposki gl. noblih	izvleči gl. škartirati
gošča (na dnu soda) gl. grampa	izvržek gl. škarta
gotov gl. gvišen, siguren	
gotovost gl. gvišnost	jajce, neoplojeno (se ni izvalilo):
grba gl. punkelj	kłapōć
grbast gl. punkljast	januar gl. prosenec
grča gl. grlj	jata gl. trupa
	javiti gl. meldati
	jed, vrste jedi: gl. cmokavec,
	frkavica, matevž

- jezik gl. špraha
 jeziti se gl. icati se
 juni gl. rožnik
- kada gl. še okrov
 kadunja: mšendārya lesena po-
     soda, v kateri zamesijo kruh
 kamen, klesan gl. štancan
 kava: kufē, -ištę
 kazen gl. strafinga
 kila gl. predreti, pretrgati
 klepar: cīnŷsär
 klepetav gl. lavtast
 klesan (kamen) gl. štancan
 kleše, čevljarske gl. evikarice
 klet gl. kelder, podzidanica
 kletka, ptičja gl. foglovž
 kljubovalnost gl. frdjas
 ključavničar gl. šlosar
 klobasa, krvava gl. mulica
 klobuk, slab gl. jeba, klafeta
     klafrnica
 klofuta gl. žlafuta
 klompati gl. plankati
 knez gl. first
 kobilica na perotnici pri kolo-
     vratu gl. frnclja
 kodrast: skrāyžen
 kokalj: kūekl
 kokoš: cībā cībā tako kličejo
     kokoši
 kolar gl. bognar
 kolika: klājnē
 kolo: kūjelu mātawīl, aplištę
     vegasto teče
 komaj gl. glih
 končati gl. kompliti
 konj: fūks rjavo rumen, prām,
     prāmčk rjav, šīm] bel, šwōrc
     črn; wī ūa klic za ustavljanje
 konjederec gl. šintar
 kopati se v pesku (o kokoših) gl.
     flosati
 kor (v cerkvi) gl. gank
 korak gl. šrit
 korist gl. nuc
 koristen gl. nucen
 koristiti gl. nucati
- kosa, deli kose: gl. birjica; kāſiér
 obroček, s katerim je pritrjena
 kosa h kosju; rīep je pritrjen
     h kosju; rūep, gl. rucelj
- kositrar gl. cingesar
 koš gl. jajčnik, rebrnik
 kovček gl. kofer
 koza: kōzä sę pārskä
 krava: krāwą sę γūən; gl. pre-
     gnati; kravja imena: cīkā čādā,
     dīmā, jēlšnā, plāukā, ărdiəčkā,
     rūəškā, ărm̄ənā, sīukā
- krhlika (rhamnus) gl. prisenečevje
 kričač gl. jesihar, zevavec
 krilo, žensko gl. kitlja
 krilo, žensko spodnjie: batīrṇca
 krilo, okensko gl. okno
 krma gl. futer, njivina
 krmiti gl. futrati
 krojač gl. žnidar
 krompir: gl. rožnik; krāmpīr nā-
     riəzat: ko se reže semenski
 krompir, se imenuje košček
 brez kala ăsr̄ětk, košček s ka-
     lom kūes; krompir saditi: nā-
     mēfāwāt krāmpīr (Lome), sāt
     krāmpīr (Javornik)
- krošnjar: brānyar
 krošnjarka: brānyarcā
 krotiti se gl: masati
 krožnik gl. taler
 krpa gl. flika, štraca
 krpati gl. flikati, štihati
 krsta gl. truga
 krvavica, nadevana v debelo
     črevo gl. jožek
 kukalo gl. kukrlj
 kvačka: xęknādł
 kvačkati: x̄iəklęt
- lačen gl. omajiti, potreben
 lagati gl. faglati
 lagodno gl. legnat
 lan gl. tečaj
 lasnica gl. karnodelj
 ledenicā: lędēnīcā zadnji kos za-
     klanega prašiča
 ledvica gl. obisti, fižol
 lekarna gl. apoteka

len gl. lipov
 lesa gl. pajštva
 lesa: līesa vrata v plotu
 letev gl. lata, lašta, remelj
 lestev gl. lojtra
 letovanje gl. luftanje
 lijak gl. trahtar
 likati gl. peglati
 lilija (lilium bulbiferum) gl.
     maselnik
 lisička: lēšček vrsta gob
 list pisma, knjige, gl. platelje
 list ob pozeblem listu gl. mušnja
 listek gl. cetelc
 listina gl. šrifta
 ljubiti, se mi ne ljubi gl. baštati
 lončar: īančār prodaja lonec
 lonček, cvetlinčni gl. tegelj
 loputa gl. altrge in baltora
 loščilo gl. biks
 loščiti gl. biksat
 lov gl. jaga
 lovec gl. jagar
 loviti gl. jagati
 luknjalo gl. prebijač

maček: mūc mūc tako kličejo
     mačka
 maska gl. larfa
 maslo, surovo gl. puter
 maternica (pri svinji) gl. flodnik
 mavrica gl. božji stolček
 mazilo gl. žavba
 meja gl. grenca
 mejnik gl. konfin
 mera za leseno posodo gl. orna
 metlica, sirkova gl. škalabona
 milost gl. gnada
 milosten gl. gnadljiv
 miloščina gl. almožna
 mimogrede gl. pot
 mir gl. gmah
 mišljenje gl. majninga
 miznica gl. truga
 mlinar: mālnar
 močan gl. grob, trinog
 morati gl. mus
 mostovž gl. gank
 motek gl. špulka

motovilo gl. garc
 moznik gl. mezg
 mozolj: māzōyc
 mozoljček: māzālčk, mēzēlčk
 mož, zakonski gl. on
 mršav gl. kumrn
 mršaveti gl. kumrati
 mrtvašnica gl. kostnica
 mučenec gl. martrnik
 muhe (kaprice) gl. forkeljc

nabiti (puško) gl. ladati
 nabor, vojaški gl. vizitirunga
 nabrano (pri ženskem krilu)
     gl. garnir
 način gl. viža
 nadejati gl. troštati
 nadrobiti gl. namrviti
 nagajiv gl. furbac
 nagatiti gl. našopati
 nahod gl. katar
 nahrbtnik gl. rukzok
 najemnik gl. fitnik, štantnik
 najemnina gl. fit
 najesti se gl. nažokati
 nakrmiti gl. nafutrat
 naleteti gl. natrofiti
 naložiti, nemarno gl. naštekljati
 naočniki gl. špegli
 napaka gl. falér
 napev gl. viža
 napiti se gl. nažlempati se
 naprava gl. naredba
 naprstnik gl. fingrat
 naramnice gl. alštrice
 naraščati gl. gmerati
 narava gl. natura
 naraven gl. naturen
 naravnati gl. naglihati, naštimati
 narkoza gl. omamica
 naročaj gl. pušelj
 naslov gl. adresa
 nasprotovati gl. nasproten
 naščuvati gl. napraviti
 natakar gl. kelnar
 natakarica gl. kelnarica
 natančen gl. akurat
 natehtati gl. navagati
 nažreti se gl. nahabati

- nehati gl. bajhniti
 nemiren gl. negmašen
 neoporečen gl. ordinga
 neporočen gl. ledik
 neprestano gl. forti
 neprijazen, pust (o človeku) gl.
     mulast
 neroden (o človeku) gl. motovilast.
     rumpla, rumplast, škalavera
 nerodnež gl. otolč
 netopir gl. pol
 neumen gl. lisast, prefreknjen
 neumnež gl. lisec
 neurje gl. fortuna
 nevoščljiv gl. falš
 nevoščljiv gl. falš
 nevoščljivec gl. falšivec
 nevoščljivost gl. falšija, falšivost
 nezmeren gl. nezmasen
 nikar gl. ne
 niti gl. nanko
 njuhati gl. šnofati
 nogavica, kratka gl. fuszekelj
 nos pri petrolejki gl. gobček
 nož, dolg gl. nožič, žepni gl. nožička, zakriviljen gl. folč

 obad: ąbât
 obed gl. fruštek, južina, kosilo,
     malica, povečerek, predjužnik,
     gl. še brišt
 obláčiti (vzdrževati koga z obleko)
     gl. gyantati
 oblačiti se gl. mreniti se
 obleka gl. gvant, vsednji; stara
     obleka gl. gavdrh
 obliž gl. flašter
 obok gl. velb
 obotavljalit se gl. ahacovati se,
     pozvanjati
 obresti gl. fit
 obriti se: ąpūçat sę, paltſorat sę
 obrt gl. meštir
 obupati gl. scagati, ucagati
 očistiti gl. opucati
 odeja gl. deka
 oder, mrtvaški gl. deska, pare
 odmašiti gl. ofnati
 odpahniti gl. oddunkati

 odviti gl. odšravfati
 ogaben gl. oteti
 ogled gl. razgled
 ogledalo gl. špegel
 oglje, drobno gl. braška
 ogrodje gl. rušt
 oklevati gl. cviblati
 oknice gl. polkne
 okvir gl. rom
 okno kozolca gl. štant
 okusen gl. žmahten
 olika gl. kurjanca
 omara gl. kosem, marena
 omet gl. frajh
 onemoglost gl. matovščina
 onuče gl. čevljarica, šufce
 opearhati gl. flikniti
 opeka gl. cegel
 opica gl. merkovca
 oporoka, narediti oporoko gl.
     izročiti
 orač: dārwâr, grâč
 os gl. aks, podvoz
 osnik gl. štekelj, šteselj
 ostrešje gl. cimper
 ostuden gl. nagravžen
 ošteti gl. ošimfati
 otipati gl. ošlatati
 ovca: ôycä se ūñen
 ovinek, cestni gl. rajda

 past gl. progra
 pašnik gl. gmajna
 paziti gl. merkatí
 pecelj pri hruški, jabolku itd.
     gl. rep
 peč, krušna, deli: ıeštrânz (dno),
     nâpâ (zapira vhod v dimnik),
     w  lp, p  p  n  k (za pepel pod
     žeknom)
 pečenka gl. prata
 pehati gl. pajsati
 peresnik gl. štilček
 perilo, spodnje gl. gvantanje
 pes: t   t   tako kličemo psa
 pinja, deli: gl. matuc, pokrovka
 pipa (za tobak) gl. fajfa
 pipec gl. popkarica
 pisalo gl. čr  ek

pisan gl. bržogast
 pivo gl. pir
 plačilo gl. lon
 plašč gl. mantel
 platno, šotorsko gl. celtna
 pletilka gl. štanžica
 pljuskati gl. lengati
 plug gl. drevo
 plundra gl. žvajsa
 pobarvati gl. pofarbatи
 pobotnica gl. kvitinga
 pobrskati gl. pobrčkati
 podajati iz rok v roke gl. cugati,
     podajati v mlatilnico gl. gucati
 podedovati gl. poverbatи
 podkopati gl. grifati
 podlesek gl. hlača
 podoba (svetniška) gl. pild
 podplat gl. podšiti; notranji pod-
     plat gl. przolen
 podrepnik (jermen) gl. podrtnik
 podstresje gl. ispa
 podšiv gl. futer
 pogladiti gl. pobohati
 pogodba gl. kontrakt
 pogubiti gl. frdamatи
 pohištvo gl. formus, rištunga
 pohoditi gl. pocoklati, potacati
 pokopališče gl. britof
 pokvariti gl. frderbati
 pokvečiti gl. izfižiti, pokvečen
     gl. spetičen
 poledica gl. izpodletica
 pomendrati (s hojo) gl. izcoklati
 pomolsti ostanke gl. popacati
 popustiti gl. nak
 porabiti gl. ponucati
 poravnati gl. poglihati
 poreden gl. žeht
 porediti gl. povzdigniti
 poročati gl. meldati
 poročiti se gl. oženiti
 poseka gl. frata, paſiəčę
 poskusiti gl. probati
 posoda, vrste posode gl. barigla,
     bariglica, běček, bokal, bren-
     tač, buča, čeber, čebrič, čefa,
     čefara, kada, maltar, maltar-

ček, mernik, mižura, musarček,
     nafa, napa
 posrečiti se gl. gratati, narajmati
 postajati gl. ratovati
 postati gl. gratati
 postopati gl. fijakati
 posteriti, za silo posteriti gl.
     poštorati
 potipati gl. pošlatati
 potiti se gl. švicati
 potolažiti gl. potroštati
 potovanje gl. rajža
 potovati gl. vandrati
 potreba, iti na potrebo gl. nastav-
     iti, počediti se
 potrebovati gl. nucati
 potrošek gl. cerunga
 potrošiti gl. zacerati, špendati
 potruditi se gl. poflisati se,
     pomujati se
 potuhnjen gl. prihuliti se
 povoj (otročji): pañøi
 pozibati na rokah gl. pocincati
 požrešen gl. pojertek
 prašiček: kūc kūc kličejo prašičke
 pravkar gl. glich
 prečrtati gl. preštihati
 predal gl. ladeljc
 predpasnik gl. birtuh
 pregovoriti gl. prehavptati
 preiskati gl. previzitirati
 preiskovati gl. vizitirati
 prekritizirati gl. preretati
 prekupčevati gl. brangariti
 prekupčevavka gl. brangarica
 premisliti se gl. izfučiti se
 premišljevati gl. gruntati
 prepip gl. špetir
 prepipati se gl. gankati se, ruc-
     kati se, špetirati se
 prepričati gl. previžati
 preprost gl. gmaj
 pretipati gl. obšlatati
 preutruditi se gl. izgurati,
     izfehtati
 prevariti gl. fratati
 prevohati gl. prešnofati
 prevzeten gl. napihniti, napuhniti,
     štimiti

prežati gl. trahtati	ruta, naglavna gl. facol
približno gl. glich	rvati se gl. rukati
pridelek (krma za prašiče)	
gl. fruga	sadika gl. flancat, kapus
prihraniti gl. prišparati, vancati	samokolnica gl. ladarfar
priigrati gl. prišpilati	samomor, napraviti gl. fentati
prijati gl. pasati	sani gl. smuči
prijeten gl. lušten	sanica gl. smučnica
prikrevsati gl. priklekati	sedlar gl. zatler
prilepiti gl. prilimati	sekira gl. furlanka, puntarica
pripetiti se gl. narajmati, natro-	senčnik gl. širm
fiti, urajmati	seno s senožeti gl. senožetina
priprava gl. instrument	sestaviti gl. seštimati
priprega gl. forajt, forajtati	sestrična gl. strnička
pritoževati se gl. lementati se	siliti gl. natiskati
privoliti gl. kontenati	sitnost (nevšećnost) gl. komedija
privoščiti si gl. špogati	sklep gl. glid
prižnica gl. leca	skop gl. stisniti, zdreti
prost gl. fraj, frajnost	skrb gl. briga
prostor gl. plac	slab gl. ordinar, švah
prošnja gl. suplika	slabiti gl. švagiti
prstan gl. rinka	slabost gl. švagost
pult (v prodajalni) gl. bank	slak, deteljni gl. samoje
puška gl. flinta	slikar gl. malar
	služnost jur. gl. jus
račun gl. rajtinga	smejati se gl. kahljati se, rehljati
računati gl. rajtati	se, rezetati se, rozgotati se, ro-
rana gl. žlak	zotati se
raven gl. glich, glihen	smeti gl. žiher
ravnati gl. glihati	smodnik gl. pulfer
ravnilo gl. linir	smola gl. pilpoh
ravno gl. glich	smučke gl. skije
razcefran gl. cifast	snažiti gl. pucati
razdeliti gl. razprtiti	soba gl. cimer, podstražnica
razjeziti se gl. napihniti se,	sočen gl. žoften
naprdniti se	sodar gl. pintar
razmetan gl. razfrlažen	sodnik gl. rihtar
razpelo gl. bogek, martra	sodnija gl. rihta
razsodba, napisana gl. urtelj	sok gl. žoft
razvlaka gl. razprtija	soparen gl. oparen
razvozlati gl. ledkati	sponka za lase gl. šlesa
red gl. ordinga	sposoben gl. kapac
rezanci gl. lezanji	sprehajati se gl. špancirati
robec, žepni gl. smrkavec	sprehod gl. špancir
ropar gl. ravbar	spretnič gl. kampeljc
ropot gl. šunder	sramota gl. špot
rovka (miš) gl. špičman	sredica kruha gl. osreja
rudar gl. jamski, knap	sredstvo gl. mitel

srež gl. kovati, okivec	tehtnica gl. funtarica, vaga
staja, ovčja gl. mederje	tekmovati gl. izkušati
starešina (pri poroki) gl. oče	telovnik gl. lajbek, lajbič
stati gl. koštati	temelj gl. funda
stati trdno gl. štanca	tepec gl. tolek
steklenica, dvolutrska gl. topler	tepež gl. barufa
stena, vmesna gl. paradana	tepsti gl. garbati, krišpati, lasati
stenj gl. taht	teža gl. peza
stiskalnica gl. preša	toča (kot sol) gl. sadrin
stojnica gl. štant	točiti gl. tolikati
stol gl. žeselj	točka gl. punt
stopnica gl. štabla	tolažba gl. trošt
strašilo: strašlj	tolažiti gl. troštati
straža gl. vahta	tolažnik gl. troštar
stražar gl. vahtar	topola: tārpōļa
stražiti gl. vahtati	tožiti (javkati) gl. jamrati
streči (v krčmi) gl. kelnariti	trajati gl. durati
streha, slamlnata; deli: gl. kita, perotnica, šlesa, šoja	trak gl. porta, opangljati
strepati gl. klofati	trg gl. plac
strgati gl. ožlemati	trgatev gl. bendiba
stroj gl. mašina	trud gl. muja
stropnik gl. šeftatnik	trudit se gl. mujati se
strošek gl. špeža, koštinge	trzati gl. cukati
sukanec gl. cvirn	udariti gl. lisnitri
suknjič gl. fanelia	udinjati se gl. ukordati se
surov (o človeku) gl. ordinari	uganiti gl. vanati
svak gl. šogar	uganka gl. vanalica
svat gl. ohcečnik	ugled gl. kredit
sveder gl. trapor, porar	ugleden gl. krediten
svetilka gl. laterna	uhan gl. ringelj
svež gl. frešk	ukazati gl. zašafati
svinčnik gl. plajbezen	ukrasti gl. pofuliti
svišč gl. lecijan, svečnik	uničiti gl. fentati
šala gl. fijaka, špas	uniforma gl. bandura, mondura
šaliti se gl. špasati se	urar gl. urmohar
šestilo gl. cirkle	uravnati gl. uglihati
šibra gl. šretelj	uročiti gl. upanati
šilce za žganje gl. štamprliček	usnje za okoli pete gl. šparunk
šivilja gl. mojkra, žnidarica	uspevati gl. gratati, ratati
škrop gl. šterka	utež pri uri gl. kinc
škrobiti gl. šterkati	utripati gl. pahljati
škroboteč (Alectorolophus) gl. škaravada	utruditi gl. zmatrati
štedilnik gl. špargert	uživati gl. cerati
številčnica (pri uri) gl. ciferplot	varčnež gl. šparavec
številka gl. cifra, numera	vardevati (živino) gl. gleštati
švrkniti (npr. z bičem) ušleniti	variti gl. švasati
	varovati gl. ahtati

- vbod gl. štih
 vedro gl. ajmar, kalavnik
 vegast gl. potoglav
 veriga gl. ketina, brusketina
 vesti gl. štikat
 vezalke za čevlje gl. šnirca
 videz gl. figura
 vihrov gl. furijast; vihrov človek
     gl. furija
 vijak gl. šravf
 vino, skvarjeno gl. bersa, kavsna
 vлага gl. fajht
 vlak gl. cug
 vlažen gl. fajhten
 vljuden gl. manirlih
 vnet (prines.) gl. gajsten
 vohati gl. šnofati
 vol, volovska imena gl. cik, čade,
     lisc, mora, murček, šek
 volčin gl. kačnik
 volja gl. lušt
 voz, lesen in neokovan gl. moto-
     rožnik
 vozariti gl. furati
 voznicia: wążnicą deska na pred-
     nji in zadnji premi voza
 voznik gl. furman
 vožnja gl. furinga
 vrba gl. viga
 vrezati se gl. vžnekniti
 vroč gl. icik
 vrsta, priti na vrsto gl. štih
 vrtavka gl. frtavka, brlj
 vrtnica gl. gartroža
 vrv, zaprežna gl. štranga; vrv
     sploh gl. štrik
 vrvca z utežjo, ki samodejno za-
     pira vrata gl. šperanka; vrvca
     pri vreči: wñęzg
 vsaj gl. manjko
 vseeno gl. vseglih
 vsota gl. šuma
 vstrajen gl. štanca
 všeč gl. priglihati
 vzorec gl. mušter
 vzrok gl. uržuh
 vzvod gl. kontrapeza
 vžigalica gl. fajerec
- zadirčen človek gl. rebevselj
 zadovoljen gl. kontent
 zadremati gl. začemeti
 zadušiti: kár załękýł mē je tīał;
     załękýł się
 zagozda pri zavori gl. pavša
 zagozdit se gl. udiniti se, ušlesati
     se
 zajtrek gl. fruštek, kosilo
 zaklad gl. šac
 zakrpati gl. zaštihatí
 zakup gl. štant
 zamenjati gl. tavšati, zatavšati
 zamotati gl. zmežljati
 zapah gl. rigelj
 zapeček gl. zic
 zapona pri pasu gl. šnodelj
 zaponka, varnostna gl. špila
 zaponka gl. nafelj
 zapor gl. arest, keha
 zapravlјiv gl. razkapljiv
 zapretiti gl. požugati
 zapustiti (kot dedičino) gl.
     zašafati
 zasmehljiv gl. špotljiv
 zasmehovati gl. špotati
 zasnežen gl. omesti 2
 zasnubiti gl. prašati
 zastava gl. bandero
 zatočiti se gl. zatulkati se,
     zatolikati
 zavarovati gl. zasigurati, zažihrati
 zavesa gl. firnik
 zavezati se gl. obligirati
 zavihteti gl. zavihtiniti
 zavoj(ček) gl. pajkelje
 zavora gl. žlajf
 zavrjeti se (v glavi) gl. zavrto-
     glaviti
 zaznamovati gl. zacahnati
 zdravilo gl. arcnije
 zdravnik gl. arcat
 zdrob gl. gres
 zelje, slabo, brez glav gl. moš-
     njiček
 zgrešiti gl. faliti
 zlagati se gl. nafaglati se
 zmaj gl. lintvern
 zmečkan gl. nakrišpan, sfaljcan

zmeniti se gl. glih, hmerk	žalostiti gl. gremati
zmerjati gl. špotovati	žebelj, za v peto gl. cvitelj, za čevlje na rom gl. romar
zmetki gl. pinja	železnica gl. ajzjenpon
zmežiti gl. zmežiriti	ženitovanje gl. ohcet
znamenje gl. cahen	ženska, močna gl. pršnica
zob, prednji gl. prednik	žerjavita, drobna s pepelom gl. prehalica
zrak gl. ajer, luft	žganje gl. kavnsa, šnops
zravnati gl. zglihati	žimnica gl. matrac, štramac
zvariti gl. zašvasati	žlica, za posnemanje mleka gl. smetavnik, zidarska gl. kela
zvezek, šolski gl. teka	žolca gl. žepica
zvijača gl. forkeljc	žrtvovati gl. ofrati
žabica pri škafu gl. froš	žvečiti (o človeku brez zob) gl.
žaga, vrste gl. drezalica, kladnica, locnanka, ruštanica	žemljati

K A Z A L O

Uvodna beseda	5—6
Seznam uporabljenih posebnih znakov	7
I. Opis črnovrškega dialektta	11—58
Glasoslovje	11—24
Vokalizem	11—19
Konzonanti	19—24
Oblikoslovje	25—58
Nominalna sklanjatev	25—32
Ženska a-jevska sklanjatev	25—27
Sklanjatev i-jevskih debel	27—28
Moška sklanjatev	28—31
Sklanjatev samostalnikov srednjega spola	31
Osnove na soglasnik	32
Pridevnik	32—38
Zaimki	39—41
Števnički	42—43
Glagol	44—56
I. vrsta	44—48
II. vrsta	48—49
III. vrsta	49—50
IV. vrsta	50—53
V. vrsta	53—55
VI. vrsta	55
Atematični glagoli	56
Prislovi	57—58
Iz slovarskega gradiva (izdelovanje lesene posode, izbor oglarskih izrazov, oranje, košnja, žetev, gojenje lanu)	59—62
Pripombe k besedotvorju	63—64
Izbor hišnih imen	65
II. Slovar črnovrškega dialektta	69—253
III. Dodatek narečnih sinonimov h knjižnim besedam	257—266

Dela 20 / Inštitut za slovensko narodopisje 5 / Ivan Tominec, Črnovrški dialekt / Izdala
Slovenska akademija znanosti in umetnosti / Natisnila tiskarna »Toneta Tomšiča«
v Ljubljani v avgustu 1964 / Naklada 800 izvodov

ERRATA CORRIGE

Stran vrstica	beri	namesto
11. 2. od spodaj	oblik	oblike
12. 18. od spodaj	ûesňk	ûæsňk
13. 18. od spodaj	zliëu	zliëu
17. 20. od zgoraj	yrâjx	yrâjx'
20. 21. od zgoraj	lëbmûež	lëbmûež
21. 8. od zgoraj	mîærnyk	mîærnyk
21. 12. od spodaj	ûsnê	ûsnê
22. 8. od zgoraj	Intervokalistični	intervokalni
25. 7. od spodaj	nëdièlep	nëdîlep
30. 5. leva od zgoraj	łâsiem	łasîem
46. 12. od spodaj	dâfëčf	dâfëčf
46. 6. od spodaj	začiøu	začiøu
51. 15. od zgoraj	36	21
53. 10. od zgoraj	kušenq	kušenq
54. 16. od spodaj	päčëš	pačëš
65. 8. desna od spodaj	strašnq	strâšnq
69. 7. leva od zgoraj	ądwënt	ądwënt
71. 23. desna od zgoraj	bíksat	bíksat
72. 2. desna od spodaj	bliži	bliži
74. 24. desna od zgoraj	päšneda	päšneda
76. 8. leva od zgoraj	cäbýf	cäbýf
77. 20. leva od spodaj	zmäkät	zmäkät
78. 15. leva od spodaj	päčežd'	päčežd'
79. 26. desna od spodaj	čožat	čožat
82. 16. leva od spodaj	γnar	γnar
82. 6. leva od spodaj	strâń	strâń
82. 24. desna od zgoraj	wiët	wiët
83. 13. leva od spodaj	tüet	tüet
84. 24. desna od spodaj	däluøeu	däluøeu
85. 7. leva od spodaj	doſt	dôſt
85. 4. desna od spodaj	krâwi	krâwi
90. 14. leva od spodaj	—äm	—äm

Stran	vrstica	beri	namesto
92.	8. desna od zgoraj	tłä	tłä
92.	24. desna od spodaj	tę	ję
94.	4. desna od spodaj	tâ	tâ
100.	4. leva od zgoraj	stŷerł	stûerł
100.	22. leva od spodaj	jea	icą
100.	12. leva od spodaj	'	(črtaj!)
102.	1. leva od zgoraj	zdŷepf	zdûepf
100.	12. desna od zgoraj	člôyk	člôyk
103.	24. desna od zgoraj	zmârcwârf	zmârcwârf
103.	11. desna od zgoraj	χuã—	χuã—
104.	23. leva od zdolaj	spłâčen	splâčen
105.	9. desna od zgoraj	šlä	šlä
106.	16. desna od zdolaj	zûrf, zûrjen	zûærł, zûærjen
108.	5. leva od spodaj	jëdî	jëdi
109.	9. leva od spodaj	χ dëži	γ dâži
117.	10. leva od spodaj	kazðuc	kôzuc
122.	16. leva od spodaj	iñunk	šiñuk
127.	16. leva od spodaj	mîəçkîγa	mîəçkiγa
129.	13. leva od zgoraj	młâčę	młâčę
135.	5. leva od zgoraj	nâγł	nâγł
138.	14. leva od spodaj	nâtîəgnem	nâtîəgnem
147.	6. leva od zgoraj	âtpaçnîłq	atpaçnîłq
151.	8. desna od zgoraj	strâskm	strânskm
155.	17. leva od spodaj	—em	aswejñâm
156.	12. leva od spodaj	ðuce	ðuce
157.	18. leva od zgoraj	pâpâmęt	pâmęt
159.	6. desna od zgoraj	ü	ü
162.	10. leva od spodaj	pôjixę	płôjixę
163.	21. leva od spodaj	usę	usę
166.	7. leva od zgoraj	γrâp	γrâp
166.	24. desna od zdolaj	pajëjñu	pajejñu
170.	9. desna od zgoraj	mâł	mâł
172.	9. leva od zgoraj	pâskâblęt	pâskâblęt
173.	14. leva od zgoraj	iøt	iøt
173.	14. leva od spodaj	pâsâšf	pâsâšf
179.	17. desna od zgoraj	pręyast'	pręyâst'
180.	23. leva od spodaj	pręlaženą	pręlaženą
182.	14. leva od spodaj	pêstrëšł	prëstrëšł
195.	22. desna od zgoraj	rõł	rõł
199.	19. leva od zgoraj	samlęt	samlęt
205.	21. desna od spodaj	v	o

Stran	vrstica	beri	namesto
209.	22. desna od zgoraj	ultâr	utâr
217.	19. leva od spodaj	tî	tî
217.	11. leva od spodaj	tâblca	tâbłca
221.	18. desna od zgoraj	urâf'm	urâf'm
223.	18. desna od zgoraj	uçajinę	uçajinę
225.	19. leva od zgoraj	üpajinę	üpajinę
225.	10. desna od zgoraj	urêdiłę	urêdilę
231.	24. leva od zgoraj	ułâ—	uła—
231.	7. desna od spodaj	dâš?	dâš;
234.	14. leva od zgoraj	vštrîc	uštrîc
234.	16. desna od spodaj	užlyât	užłyât
235.	14. leva od spodaj	ylawą	ylawą
241.	24. desna od spodaj	słâńyę	słâńyę
242.	7. leva od zgoraj	kûsîł	kusîł

Dela 20 / Inštitut za slovenski jezik 9 / Ivan Tominec, Črnovrški dialekt / Izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti / Natisnila tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani v avgustu 1964 / Naklada 800 izvodov

